
༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་
སང་གེའི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

རྫོང་སང་ཁམས་བྱེའི་ལྷ་རིག་ཐུབ་བསྟན་སྟོབ་སྒྲིབ་ནས་བརྒྱགས།

གྲུང་གོ་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༄༅། །གདམས་པའི་རིན་ཆེན་ལྷན་བཅེགས་མཆོག   །

བསོད་ནམས་སྐུ་མཆོའི་དབུས་གནས་ཤིང་།   །

ལེགས་བཤད་སེང་གའི་བསྟེ་གནས་ཆེ།   །

ཡོན་ཏན་རི་དབང་ལ་ཕྱག་འཆེལ།   །

རྗེ་ཉིད་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་ཁྱི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཤིག་
གསུངས་གིན་འདུག་པའི་ཁྱི་དེའི་ཟུར་བཞིན་གྲུ་སྐྱབ།   ལྷན་དེ་མ།   དབྱིག་གཉེན།

ཕྱོགས་སྒྲུང་བཞི་འདུག་པས།   དེ་ནམས་ཀྱིས་རིམ་བཤེན་གསུང་པའི་ཚིགས་བཅད་
རོམ་ཚར་བཞི།

ལཱ་རིག་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་རོ་སྤྱོད་མདོར་བསྟུན།

དེད་སྤོང་གི་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེགས་ལུས་བྱས་པའི་ལཱ་རིག་དཔེ་ཚོགས་ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཀྱི་ཕྱིང་བ་
ཚར་དུ་དངར་བ་འདི་ནི་རིགས་པའི་གནས་ལཱ་ཚར་སྟོན་བསྟན་བཅོས་གཙོ་ཆེ་བླ་ལཱ་ལག་ལ་
ཞིག་བསྟུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་མཚོ་ལྷ་བུ་ལས་ཆ་
གས་ཙམ་ཞིག་ཐོགས་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་ཏེ།   སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཞལ་གསུངས་
མདོ་སྟགས་ཀྱི་བཀའ་དང་།   དེའི་དགོངས་འགྲེལ་མཛད་པ་པོ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དོན་དུ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ།   གཞན་དོན་ཕྱིན་
ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱི་རབས་རྗེས་
འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཛིན་གནང་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་།   དེ་དག་གི་དོན་
ལ་བླ་མ་རྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་མཛོན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་གནང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་ད་ལྟའི་བར་དུ་
བཤད་སྟུབ་ཀྱི་རྒྱུན་པ་པལ་ཆེར་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།   ད་དུང་གི་ཡང་གསོན་ལ་རེ་བའི་
དཔེ་ལྷན།   ལཱ་མཐུད་ནས་རྒྱུན་རིང་པོའི་བར་དུ་གནས་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པ་ནི་སྟོན་
མ་དགོས་པ་ཡིན་པས།   གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་བཀྲ་བའི་གཞོན་སྟེན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆེ་རིག་
པའི་གནས་ལཱ་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་སྟུབ་ཁོ་ནས་འདའ་བུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་སྟུན་ཀྱང་མ་
བཀའ་པའི་ཁུར་ཞིག་ཏུ་གནས་འདུག།   དེའི་ཆ་རྒྱུན་དཔུད་གཞི་ཡིག་རིགས་སྟན་སྟུམ་
ཚོགས་པ་རེ་དགོས་པར་སྤྱང་བས་རང་རེ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཉིས་སྟོང་བཞི་ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་
དབུ་གཙུག་ནས་ད་བར་བོད་   ཉིས་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བ་བསྐྱེགས་ལུས་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་དེ་
རྣམས།   མཁས་དབང་ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་གཟན་དཀར་མཚོག་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེ་
སྟུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཚོག་ལ་སྟན་ལུ་སྟུལ་བས་ལེགས་སའི་མེ་ཏོག་དང་བཅས།   དཔེ་
ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིང་བ་ཞིག་བྱས་ན་དག་མཚན་ཆེ་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་དང་།   དཔེ་

ཚོགས་གྱི་མཚན་ལ་ཡང་ལྟ་རིག་དཔེ་ཚོགས་ཞེས་པ་གསོལ་གནང་བྱུང་བས་དགའ་བ་འབྲུམ་
གྱིས་ཁེངས་བཞིན་པས།

རྫོང་སང་ཁམས་བྱེད་ལྟ་རིག་སློབ་སྦྱིང་ནས་ཐུལ།

༡། །མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འདི་ཉིད་མདོ་ཁམས་གྱི་སའི་ཆ། འབོམ་ལ་སྟེང་འབོམ་ལུང་མདའ་
ཞེས་བྱ་བར། ཡབ་རུཾ་ཞང་སྤྱབས་དང་། ཡུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲན་ཞེས་པའི་སྲས་སུ། ས་མོ་
བྱའི་ལོ་ལ་སྤྱེའུངས་ཏེ། དབང་པོ་གསལ་ཞིང་ཡིད་ཀར་འོང་བ་ཐ་མལ་པའི་བྱིས་པའི་སྤྱིད་
བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དགྲུང་ལོ་བདུན་ལོན་པའི་དུས་སུ་གྲོག་བསྐྱབས་པས་
བད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་མཁུན་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གྲགས་གོ། རྗེ་འདི་ལ་ཡུམ་གཅིག་པའི་གཅེན་པོ་
དགོ་བཞེས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་བྱ་བ་གཅིག་དང་། ཡབ་གཅིག་ཡུམ་གཅིག་གི་སྤྱེམ་ཆེད་ལྷ་
ལས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཆེ་ལོག་མ་ཡིན། ཆེ་ཤོས་ལྷ་བཟོ་དང་། རུང་ལྷག་ལེགས་པ་རྒྱལ་
མཚན་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན་ནས་
རྗེ་འདི་ཉིད་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། དབང་ལུང་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཆོས་གྱིས་བྱུག་པར་བྱས་ནས། སྤྱར་ཡང་མདོ་ཁམས་སུ་བྱོན་ཏེ། བསྟན་པ་དང་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། རྗེ་འདི་ཉིད་དགྲུང་ལོ་བཅུ་ཐམ་པ་བཞེས་པའི་ཆེ།
འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྟེག་བསྟེན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གཟེགས་པའི་རེས་འབྱུང་དག་པོ་འབྱུངས་ཏེ།
ཕ་མ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞུས་ནས་ཕ་མས་ཀྱང་གནང་སྟེ། སྟོམ་བཙོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
པ་ཀུན་དགའ་འབུམ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞུས་ཏེ། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་
བ་དང་ལྷན་པར་མཛད་པའི་མཚན་ལ་བསོད་ནམས་སེང་གོ་ཞེས་གསོལ་དོ། རྟེན་སྟོབ་
དཔོན་དེའི་བྱང་དུ་སྟོབ་གཉེར་གྱི་མགོ་བཙུགས་ཏེ། བསྟུན་པ་བརྩོན་པ་དང་གཞུང་འཛིན་པ་སོགས་
གང་ལའང་བྱགས་རབ་སྐབས་པོ་ཆེ་མི་ཀུན་གྱིས་སྟོར་མ་ཤོད་པ་ཏ་ལས་པ་གྱུར་ཏེ། བཙུན་རུང་
འདི་ལ་བཀའ་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་ཅིག་ཡོང་རེས་ཞེས་ཀུན་གྱིས་བསྟུགས་པས་རབ་འབྱམས་ཞེས་
པའི་མིང་དེ་དུས་ནས་རང་དགར་ཆགས་པར་སྤྱང་ངོ། རྟེན་གཙང་དུ་འབྱོན་པའི་སྤྱོད་མོ་དགྲུང་
ལོ་བཅུ་དགྲུ་བཞེས་པའི་དུས་སུ་ཕར་ཆད་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་བཙུགས་སུ། ཕར་བྱིན་
ངོང་ལྷོ་མཁུན་གསུམ་ཡན། ཆོས་རྗེ་དགོ་རྒྱལ་བས་མཛད་པའི་བསྟུན་པའི་རིམ་པ་ཆ་ཉི་མའི་
དགྱིལ་འཁོར་དང་། དངོས་འགལ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བྱུགས་ལ་བྱང་བར་བཞུགས་

གིང་། གསུང་རབ་སྒྲིའི་ཚེས་སྤང་གི་དེང་སང་གི་དགོ་བཤེས་དགའ་མོ་ཅིག་ལ་དོ་བ་ཙམ་ཡོད་
 ཅེས་གསུང་ངོ་། །ཡོས་ལོ་དགའ་ལོ་བཅུ་དགུ་བཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་དབུས་གཙང་དུ་སྒོའ་
 གཉེར་ལ་འབྱོན་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་ལུངས་ཏེ། འཚོ་ཆས་དང་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་སྟ་གོན་ལ་
 ཞུགས། དེ་ནས་ན་ལེར་རྩེ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞབས་བྱ་དུ་བར་ཆད་མེད་པར་
 དབྱར་སོས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་བར་མེབས་ཏེ་དེའི་ཚེ་རོང་སྟོན་ཆོས་རྗེ་འཕོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་
 བ་རྩམ་མེ་ལྷང་དེ་ལྷན་ཁེར་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པས།
 དགའ་བ་དང་དད་པའི་སྤྱོད་ལོང་ཆེས་ཆེར་རྒྱས། རོང་སྟོན་ཆོས་རྗེའི་བྱུང་དུ་དབྱར་ཆོས་དེའི་ཆོས་ཁྲི་
 སྤེང་ནས་གང་གསུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསལ་ཅིང་། མཁན་ཆེན་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་གཏུམ་
 པོ་དཀར་པོའི་རྗེས་གནང་ཅིག་ཀྱང་གསལ། དེ་ནས་ས་མོ་སྤྱལ་གྱི་ལོ་དགའ་ལོ་ཉེར་གཅིག་
 བཞེས་པའི་དུས་སུ་མཁས་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱི་བྱུང་དུ་བྱོན་ཏེ། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་
 ལུང་ཆེན་ལ་ཞུགས་ནས། སར་ཆད་འདུལ་མཛོན་ལ་སོགས་པ་པོ་ཏི་གང་འཆད་ཐམས་ཅད་
 གསལ་བས། རྗེ་ཉིད་བྲགས་རབ་ཀྱི་ཅུལ་ཆེ་ཞིང་སྒོའ་གཉེར་གྱི་གཞི་ཆེ་བ་དང་། འཆད་པ་པོ་
 མཁས་གིང་གྲ་ཆང་བཤད་ཉན་དམར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ལ་གོ་སྒོ་
 དང་ཚུད་སྒོ་དབྱར་གྱི་རྒྱ་བཞིན་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ། སྤྱུ་མ་དང་གྲོགས་མཆོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་
 བྱི་ངེས་པར་སྟོན་སྤྱད་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་པའི་སྒྲེས་བྲུ་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ཤེས་རབ་རི་
 ལྟར་ཆེ་ཡང་ཆེ་འདི་རྒྱུད་པར་སྤྱངས་པ་ལ་འདི་འདྲ་མི་སྤྲོད་དོ་ཞེས་སྤྱད་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསལ་གོ། །
 དེ་ནས་དོ་རྗེ་འཆད་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བྱུང་དུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ནམས་
 གསལ་ནས་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བྱའོ་སྤྱུ་དུ་དགོངས་ནས་ཨོ་མོ་ཆོས་ལྡན་བྲོགས་སུ་འབྱོན་པར་
 ཆས་སོ། །དེ་ནས་བྲུ་ལོ་དེའི་དགུན་ཨོ་མོ་ཆོས་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཀྱན་
 དགའ་བཟང་པོའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཕོར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལྟ་སུའི་དགའ་བ་
 དང་དད་པའི་སྤྱོད་ལོང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་བཟུང་མེ་པོ་བྱི་བའི་
 ལོའི་ཉར་སྤྱོད་བཞེ་བ་རྒྱུན་ལོ་ངོ་བཞེའི་བར་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། གཙོ་བོར་གསུང་དག་རིན་པོ་
 ཆེ་ལམ་འབྲས་བྲུ་དང་བཅས་པ་ཆར་གཉིས་དང་། ཀྱེ་དོར་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བཤད་པ། དེ་
 དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱུ་ཏ་དོར་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཀའ་དང་། བདེ་མཚོགས་མཁའ་
 འགོ་རྒྱ་མཚོའི་དབང་། བཀའ་པོ་རིམ་བཞེའི་བྲིད། གསང་འདུས་རིམ་ལྡེའི་བྲིད། བསྐྱེད་

རིམ་གྱི་བཤད་པ་རྒྱས་པ། གཤེད་དམར་ལྷ་ལཱི་དབང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་གྱི་བྲིད་ལུང་
 དང་བཅས་པ། ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་བྲིད། རྩེ་བཙུན་གྱིས་མཛད་པའི་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་
 མཁུར་མ། ས་པཎ་དང་རུབ་པ་རིག་འཛིན་གྲགས་གྱིས་མཛད་པའི་དེའི་བྲིད་ཡིག་གི་ལུང་དང་
 བཅས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགའི་དབང་དང་། སྐབ་ཐབས་བརྒྱ་ཅུ་དང་
 རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པའི་རྩེས་གནང་། རིགས་གཏད། ལུང་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་བཛྲོད་
 གྱིས་མི་ལངས་པ་གསལ་ནོ། །དགའ་ལོ་ཉེར་དྲུག་བཞེས་པ་གིང་པོ་བྲིད་ལོ་ལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་
 པོ་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་ཐུག་ལེབས་པའི་དུས་སུ། རྩེ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་མཁན་པོ།
 བྱང་སེམས་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལས་སྒྲོབ། སྒོམ་བཙོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྲུབ་
 གྱིས་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་མཛད་དེ། བྱངས་ཚང་ཞིང་ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པའི་དགེ་
 འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོས་ཏེ། ཉེས་ལུང་གི་དྲི་
 མ་ལྷ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བག་ཡོད་པ་ལྟར་ལེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྟ་ནག་
 གསེར་གླིང་ལ་ལེབས་ཏེ། སྐྱ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྟོབས་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་
 པོ་ནང་སོ་དོན་གྲུབ་དོ་རྩེ་དཔོན་སྒྲོབ་གྱིས་མཐུན་རྒྱུར་ནས། མི་པོ་བྲིད་ལོ་སྐར་མ་རྒྱལ་
 གྱིས་ཉ་བའི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལ་གྲུབ་སྒྲོབ་གཉེར་བ་བཞི་བཙུན་ཅམ་དང་བཅས་ནས་གྲུ་ཆང་བཙུགས་ཏེ་
 ཉེན་འབྲེལ་ཐོག་མར་འགྲིགས་པ་བྱས་རིམ་པ་བཞིན་འཕེལ་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་རྩེ་ཉིད་གྱི་བཙའ་
 ཡིག་ཅིག་མཛད་པར་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར། འདི་སྐད་དུ། རང་རེའི་བཤད་ཉན་གྱི་བཟྃ་ཆད་
 འདི། རྩེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྡེ་ནས། སྟེ་སྟོད་གྱི་བཤད་
 ཉན་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགུས་པར་ཡོད་པ་ཞེ་ལ་བཞག་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་མུས་པ་ཆེན་པོའི་
 ཞལ་སྡེ་ནས་མདོ་སྟགས་གྱི་བཤད་ཉན་རྒྱུ་བཙུག་གྱིས་ཞེས་དངོས་སུ་བཀའ་ལུང་གནང་པ་ལ་
 བརྟེན། ཆོས་རྩེ་བཙོད་ནམས་ཆོས་གྱི་ཀུན་དགའ་བཀྲ་གིས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་པས་
 བདག་རྒྱུར་སྐྱར་ཏེ། མི་པོ་བྲིད་ལོ་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱིས་ཉ་བའི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལ་རྟ་ནག་གསེར་གླིང་གི་
 དགོན་པར་བཙུགས་པ་འདི། སྐྱར་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་གྲུབ་
 མཐའ་བཟང་པོའི་གནད་མང་པོ་མི་རུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་གསུང་རབ་གྱི་
 ཆོག་དོན་ལ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་གཙོ་བོ་
 མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པ་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་ཡན་ཆད་ལོ་བརྒྱད་སོང་

པའི་བར་དུ་ཆོས་མཐུན་གྱི་བཤད་ཉན་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས། དེ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་བཤད་ཉན་འདིའི་རྒྱན་གནས་གྱི་བར་དུ་འདིར་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་
 གྱི་མཛད་སྤྱོད་གྱི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཀོད་ན། སྤྱིར་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་བབས། དོན་དམ་
 གྱི་ལྟ་བུ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་གྲུབ་མཐའ། གསུང་རབ་གྱི་འགྲེལ་ཚུལ། བཤད་སྤྱུང་གྱི་ཕུག་
 ལེན་ཐམས་ཅད་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཡབ་སྲས་གྱི་བཀའ་སློལ་གྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས། བྱང་པར་སྟེ་སྟོད་གྱི་བཤད་ཉན་བཙོན་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེའི་
 ཕུག་ལེན་གྱི་ཚུལ་རྣམས་མཁས་པའི་དབང་པོ་གཡག་རོང་རྣམས་གཉིས། མཁའ་རབ་དབང་ཕུག་
 གཤགས་པ་བཟང་པོ། དེའི་སྲས་གྱི་བྱ་བོ་བདག་གི་སྤྱི་མ་སྤྱི་བའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་
 གྱིས་རི་ལྷར་མཛད་པའི་ཕུག་ལེན་ལ་བརྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞེན་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་ཉི་
 མ་ཤར་བ་བཞེན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་འདི་ཉིད་གྱི་ཉིན་ཞག་ཕུགས་གཅིག་གི་ཆོས་སྤྱོད་གྱི་
 རིམ་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ། སྟོད་ཕུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གཟིམས་ནས་ཕོ་
 རངས་སྤྱི་བར་ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞེངས་ཏེ། ཐོག་མར་བེར་སྤྱང་ཕུན་མོང་དང་ཕུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། དེ་ནས་ལམ་ཟབ་སྤྱི་མ་དང་ན་རོ་མཁའ་སྤྱོད་གྱི་ཕུགས་དམ་མཛད། དེ་
 རྗེས་ལམ་དུས་རྒྱས་པ་མཐུག་ཏུ་སྟོག་ཚུལ་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱས་པ་དང་བཅས་པ་མཛད་ནས་
 རྣམ་རྒྱལ་འཛོམས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་སྟེགས་མང་པོ་ཆག་མེད་དུ་བསྒྲ། བས་ལངས་པ་ན་
 ཉིན་གྲང་འཆད་རྒྱུའི་པོད་ཆེན་རྣམས་ལ་སྤྱི་ལྟ་ཅུང་ཟད་མཛད། དེ་ནས་བཞེངས་ཏེ་དཀར་ཆ་
 བཞེ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་གསོལ་བ་མཛད། དེ་ཕྱི་ཆོས་གཞུང་བ་དང་ཆོས་ཁྱི་ཐོག་དུ་ཕེབས་
 ཏེ། བར་ཆད་གྱི་གཞུང་ཆོས་རྒྱས་པ་དང་། པོ་ཉི་ཕྱི་མ་གང་རུང་མེད་དང་། གང་ལ་གང་
 འོས་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་གྱི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་གསུངས། དེ་རྗེས་རྒྱུད་
 དང་མན་ངག་ལ་སོགས་པའི་སྟེགས་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་གསུངས། ཉིན་གྲང་ནང་དུ་བྱོན་ཏེ་གྲང་
 ཕུན་དང་གྲང་ཆོགས་མཛད། གྲང་ཆོགས་གྲོལ་ཕྱི་ཆོས་གཞུང་བ་དང་ཡང་ཆོས་ཁྱི་ཁར་བྱོན་
 ཏེ། ཉི་མ་བྱང་དུས་ནི་སྤྱི་ཆོས་མི་གསུང་ལ། ཉི་མ་རུང་ཟད་རིང་དུ་སོང་ནས་སྤྱི་ཆོས་ལ་
 འདུལ་བ། སྟོད་འཇུག་ །བསྐྱབ་བཏུས། སྟོ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ནས་
 བར་ཆད་གྱི་གཞུང་དོན་བསྟུས་པ་མེད་དང་། པོ་ཉི་ཕྱི་མ་གང་ཡང་རུང་པ་མེད་དང་། སྤྱི་དོན་ལ་
 སོགས་པ་གྲུ་པ་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་གྱི་སྟོ་དང་མཐུན་པ་སྤྱི་ཆོགས་གསུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ཀྱང་

ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚེས་རེ་གསུང་། དེ་ནས་ནང་དུ་བྱོན་ཏེ། ཚེས་སྟོང་གི་གཞི་
 བྱང་མཚམས་ནས་ཐུགས་དམ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ཡང་ལམ་དུས་རྒྱས་པ་དང་།
 བདེ་མཚོག་ནག་པོ་པ་དང་དྲིལ་བུ་པ་གཉིས། གཤེད་དམར་ལྗང་ལ། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་གི་
 རྒྱལ་འབྱོར། ལམ་ཟབ་སྒྲུ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར། ར་རོ་མཁའ་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོམ་བསྐྱས་
 མང་དུ་མཛད་དེ། དེ་རྗེས་ཡི་དམ་དང་ཚེས་སྟོང་གི་གཏོར་བསྐྱེས་རྒྱས་པ་མཛད། དེ་ནས་
 དི་རྩུ་པའི་སྤང་བ་གཉིས་མཛད། དེ་ནས་ཉལ་བའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 ཞུགས་ཏེ། སྤང་ཡང་ལྷང་བའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས་བཞེང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་སྒྲོས་པ་ལྟར་མཛད་དེ།
 མདོར་ན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོ་གསུམ་ཐ་མལ་དུ་མ་ལུས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚེས་
 མཚམས་གི་སྐབས་རྒྱམས་སུ་ཐུགས་དམ་གི་རིམ་པ་སྤང་གི་དེ་གཞིར་བཞག་པ་ལ། དེའི་སྤེང་དུ་
 ཡང་དབང་བསྐྱར། རྗེས་གནང་། རབ་གནས། སྤྱིན་སྤྱེག །བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་
 དང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཚུལ་བའི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚེས་སྟོང་པ་སོགས་མཛད་པ་སྤྱིན་ལས་གི་འཁོར་
 ལོ་རྒྱན་མི་འཚད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལུགས་མོ་གྲང་གི་ལོ་དེའི་དགུན། རོར་པའི་
 མི་སྣ་ཐོག་གཅིག་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་དུ་བྱོན་ནས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུ། རབ་ཨེ་མི་
 ཚེས་ལྷན་གི་གདན་ས་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མ་བྱུང་ནའང་ལོ་ཤས་ལ་ཨེ་མི་ཚེས་ལྷན་དུ་
 གདན་སའི་ཚབ་མ་མཛད་ནས་གསུང་དག་རེ་ཅིས་ཀྱང་གསུང་དགོས་ཞུས་པས། རྗེ་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་དགོངས་པ་ལ། ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་དུ་གྲ་ཚོགས་རྒྱས་ཤིང་མདོ་སྟགས་ཀྱི་བཤད་ཉན་
 རྒྱན་ཆགས་སུ་དགོས་པས་རོར་དུ་ཕྱིན་ན་འདི་ལ་གནོད་པ་འདུག་ནའང་། རྗེ་སྤྱི་མའི་དགོན་པ་
 ལ་འཛིན་སྟོང་བྱེད་མི་རྗེ་བཞིན་མ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉམས་པར་གྱུར་ན་མི་བཀྱུ་
 དགོངས་ནས། རང་གི་སྒྲོས་ཀྱི་དགོན་པ་བྱུང་དུ་བསང་ནས། གདན་སའི་ཚབ་མ་ལ་འབྱོན་
 པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། མདོ་མཁའ་ཀྱི་ཚེས་བར་གི་ཐོག་ནས་ཨེ་མི་ཚེས་ལྷན་དུ་བྱོན་ཏེ། ལྷག་
 ལོ་ལ་གདན་སའི་ཚབ་མ་མཛད་དེ། གཞི་བཏང་ནས་གསུང་དག་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་གསུང་བར་
 མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་མོ་ཡོས་ཀྱི་ཉོར་ལྷ་དང་པོའི་ཚེས་ལྷ་ལ་ཨེ་མི་ཚེས་ལྷན་གི་གདན་སར་ཐེབས་
 བས། མེ་མོ་རྟའི་བར་ལོ་བཞི་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་མེ་མོ་རྟའི་ལོ་གསུང་དག་གྲོལ་ནས་ཚེས་རྗེ་
 དགོན་མཚོག་འཕེལ་བ་གདན་སར་མངའ་གསོལ་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཞལ་ཏ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 མཛད་ནས། ས་ག་རྒྱ་བའི་ནང་དུ་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་དུ་བྱག་ཐེབས་ནས་བཤད་སྤྱད་གིས་

བསྟན་པ་སྒེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་གཅིག་བཞེས་པ་ས་མོ་བྱའི་ལོ་
 ཚོ་འཕུལ་སྒྲུབ་པའི་ཡར་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཅུང་སྤྱང་པའི་རྒྱལ་བསྟན་ནས། ཉེར་གཅིག་གི་ཐོ་རངས་
 དེ་རིང་ཉི་ཤུ་གཅིག་ཨེ་ཡིན་གསུངས། དུང་ན་འདུག་པ་དག་གིས་ཡིན་ལགས་ཞུས་པས་ང་དང་
 ཚོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག་པ་འདྲ་བ་འདུག་ ལུག་བསྟན་རྩམ་རྒྱལ་དུ་སྤྲེལ་བས་དགོས་པ་ཡོད་དེ་
 གསུངས་ནས་ཐུགས་དམ་ལམ་དུས་ལ་ཞུགས་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྫོགས་པར་
 བསྐྱེམས་ནས་བསྐྱས་པ་མཛད་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་དབུ་སྟེན་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་མཉམ་མཛད་ནས་འདྲའ་
 ཀ་མ་ཟམ་མོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རང་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་སོ། །རྩོམ་པ་
 ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འཁོར་ཡུག་ལྷན་པའི་ཆངས་ཆིང་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་
 ཡང་། ད་ལྟ་དངོས་ཡོད་རྗེས་ཉིད་ཀྱི་གསུང་པོད་བཅུ་གསུམ་ཙམ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་གསལ་
 བར་མཛད་པ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དབལ་བའི་མིག་དང་ཁོང་གི་སྙིང་ལྟ་
 ལུང་། ཀུན་གྱིས་བསྟོད་བསྟགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཀ་ཡིན་པས་འདིས་མཚོན་ལུས་སོ།
 །དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཆོ་རིལ་པོར་འཆད་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུགས་གཅིག་ཅེ་དུ་བསྟན་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྟོབ་
 ཚོགས་ནམ་མཁའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་གངས་དང་འདྲ་བས་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་ལ་ཙོ་འདྲི་བར་
 མཛད་པས། ད་ལྟའི་བར་དུ་ཆོས་རྒྱུད་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་མི་ལུབ་པ་ཡོད་འདི་
 ཀ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་རྗེ་སྒྲུ་མ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་གདན་ས་པ་དང་པོ་ཀོང་སྟོན་དབང་ལྷག་
 ལུག་པ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་བདུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་བྱའི་
 སྟོག་གྲུང་འཛིན་གྲུ་ནས་སོ། །

སྤར་བསྐྱེན་གསལ་བཤད།

༄༅། རྟེན་ཡང་རི་རྒྱན་དུ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ཚིག་རྣམས་ནི་ཞགས་པ་ཅན་དང་དབྱུག་པ་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་
སྟོན་པའི་བྱས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ན་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེན་
བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་གང་ཟག་གཞན་
ལ་བརྟེན་སྟོང་པའི་ཐབས་སུ་བརྟེན་བྱ་དེ་རྣམས་རྫོང་བྱེད་དེ་དག་ཁོ་ནས་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་ན་རྩོམ་པ་པོ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་དབང་
གིས་རང་གིས་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་རི་བཞིན་བརྟེན་པའི་རང་དབང་ནི། བྱི་
ནང་གི་རྒྱུན་སྒྲིབ་ཚོགས་པས་ཆ་ཆང་ཞིག་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་ནི་དུས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་མི་
འབྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་གིས་བརྟེན་བྱེན་པའི་དོན་དེ་
ཚིག་དེ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་ནི་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྩོམ་པོ་
རང་ཉིད་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་སུ་ལ་ཡང་བཅོས་པའི་དབང་ཆ་ནི་རང་བདེན་ཀྱི་དུས་སྐབས་
རྣམས་སུ་མ་བྱུང་ཞིང་དེ་ལྟ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་མི་རུང་བའི་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་པ་འདི་ཡིན།
དེའི་ཕྱིར་དེང་སང་པར་སྤྱུར་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལྟ་མཐན་ལ་སྤྱུར་བ་དེའི་ཆེད་དུ་གཞུང་ཉིད་ལ་
ཡོད་པའི་ས་བཅད་རྣམས་ཁོལ་དུ་སྤྱུང་ནས་དེ་བ་དེའི་དབྱུར་བཞག་ནས་དཀར་ཆག་བསྐྱིགས་ཅིང་
དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ཡོད་པའི་གསལ་བཤད་དང་བཅས་དེ་བ་དེའི་ནང་དུ་བཞོད་ཡོད་
པ་ནི་རྟེན་སུ་ཡི་རང་གི་གནས་སུ་མཐོང་བུང་། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་
གཞུང་དེའི་ནང་དུ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་ས་བཅད་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱིགས་ནས་གཞུང་གི་
དཀྱུས་སུ་བཅུགས་ཏེ། དེ་བསྐྱེན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོའི་གསུང་ཡིན་པའམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
བྱས་པའི་གསལ་ཁ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མ་འོངས་པའི་སྟོགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་པོ་གདུགས་
ལྟར་བསྐྱོར་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་མཐོང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་དེ་དག་གི་ཀྱུན་སྟོང་དངོས་
གང་ཡིན་མི་ཤེས་ཀྱང་ཕྱིགས་ཙམ་བལྟས་ན། ཡང་ན་བསྐྱེན་བཅོས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་
ཡིན་པར་སྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་ཡ་མ་བྱུང་དེ་རྣམས་
བསྐྱེན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོའི་ཚིག་ཏུ་སྟོགས་པར་འདོད་པ་གང་རུང་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་གསལ་
ཁ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མ་མཐོང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཡང་བའི་གནས་ལ་བག་ཆ་བ་

དང་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཚོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་མུང་གི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཏ་ཅང་སྐྱག་པ་སྐྱེ་
 བའི་གནས་སུ་མཐོང་ངོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམ་པའི་བཀའ་འབུམ་པར་གཞི་
 གསར་བསྐྱིགས་སྐབས་སུ་ཡང་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལ་བསྐྱབ་འཕྲི་སྐྱུ་ཙམ་ཡང་མི་འགོ་བ་ཅུ་བའི་
 གནད་དུ་བཟུང་ནས། སྡེ་དགའི་ཤིང་པར་ཉིད་ལས་དཔེ་བཤུས་ནས་དཔེ་བསྐྱར་ཆར་བཅུ་ཕྱག་
 གསུམ་ལ་ཉེ་བ་བྱས་ཀྱང་། དང་པོ་སྐོག་འབྲུལ་དུ་ཕབ་མཁན་ལག་ཅུལ་གསར་པ་ཡིན་པ་དང་
 དཔེ་བསྐྱར་བྱེད་མཁན་གྱི་ཡོན་ཚད་དམན་པ་དང་། གཡེང་བ་ཆེ་བ། སྐྱོབ་སྐྱོང་གི་དུས་ཚོད་
 གྲེལ་བ་ཆེ་བ། མི་མང་པོའི་ལས་ཀར་སོང་གཤིས་ད་དུང་ཡང་སློ་མིག་གིས་མ་ཟེན་པ་མང་དག་
 ཅིག་ཡོད་སྲིད་པ་ཡིན། དེ་བས་མ་དཔེ་ཁོ་ན་ཚད་བྱབ་བྱེད་པར་འོས་སོ། །དཔེ་བསྐྱར་བྱེད་
 པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་ཡིག་མཁན་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་པེས་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཞུས། ཆོག་རྒྱམས་
 བར་སློང་ཀྱི་གཞུང་དང་བསྐྱབ་ནས་བྱས་ཤིང་། རོན་རྒྱམས་ནི་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཕན་ཚུན་
 བསྐྱར་ནས་ཞུ་དག་ཅུང་ཟད་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་
 དང་། རིགས་གཏེར་གྱི་སྐྱེ་དོན་ཆེ་ཆུང་ཕན་ཚུན་དང་། དཔུ་མའི་སྐྱེ་དོན་རྒྱམས་ཕན་ཚུན་
 བསྐྱར་ནས་ཞུ་དག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེ་བསྐྱར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱམས་ཀྱང་ཇེ་ཉིད་
 ཀྱི་གསུང་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཐོན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་གོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གཤིས། ཕྱིས་དཔེ་
 དག་པ་རྒྱམས་དང་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་བྱུང་ན་དེ་རྒྱམས་དང་བསྐྱར་ནས་ཞུ་དག་པེས་པར་དགོས་
 སོ། །དེ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མཁས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་དབྱེད་པའི་གཞིར་འོས་ཀྱི་ཚད་མར་ནི་བཟུང་
 མི་འོས་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་ཀུན་ནས་བཅིངས་པས་ཆེ་འདིར་སྐྱེས་ཐོབ་
 དང་སྦྱངས་བྱུང་གི་ཤིས་རབ་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་པོ་ཅག་གི་སློ་འདི་ཆེ་འདིར་སྦྱང་
 གི་གནས་ལ་ཡང་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་བཞེན་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་རྒྱུར་རྒྱུ་རྒྱམས་ནས་འདུག་པར་བྱས་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱེད་དོས་དྲག་པོ་ཕྱོད་པའི་རྒྱུར་འདུག་པ་
 སོགས་ཕྱོད་བས་བྱུབ་པ་ལགས་ན། ཕ་ཕོལ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ལ་
 བྱི་སྐྱོས་མ་དགོས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱར་འབྲས་རེུ་མིག་ཏུ་ཕབ་ནས་གཟིགས་པ་
 པོ་རྒྱམས་ཀྱི་སྐྱེན་ལམ་དུ་སྐུལ་ཡོད་པས་མཁས་པ་རྒྱམ་དབྱེད་དང་ཕྱན་པ་དག་གིས་འཐད་པའི་ཆ་
 རྒྱམས་སྤངས་ཤིང་མི་འཐད་པའི་ཆ་དོར་བར་རིགས་ཀྱི་མི་ཤིས་པ་དག་གིས་ཀུ་ཙོ་འདོན་པའི་འོས་
 མ་ཡིན་ནོ། །

༡ ཀྲུ་མཁུན་མཁས་པའི་དབང་པོའི་གསུང་གི་བཅུད། ཟབ་གསར་བཙུ་
 གས་རིགས་པའི་གནས་ཀྱི་མཛོད། ལྷལ་བཟང་གྲོ་གསལ་མགུ་པའི་སྒྲེས་ཀྱི་མཆོག ཤིང་
 ལུང་ས་ནས་འབྱེན་པའི་སྤང་བྱེད་འདི། ༩ འཁོར་ལྷག་ལུན་པའི་ཐེང་བས་ཡོངས་བསྐྱོར་
 ཞིང་། འུས་རྒྱུང་འཕྱུགས་མ་ནག་པོས་གཙུག་པ་ལས། མི་ཟད་གདུང་བ་འབར་པའི་སྒྲེ་
 འགོ་ཀྲུ། ཁྲོ་གྲོས་ཟབ་མའི་སྤྲོབས་ཀྱི་རྩལ་རྫོགས་ཏེ། ༩ རྫོགས་ལུན་གསར་པའི་
 དབྱིད་དཔལ་འབྲེན་བྱེད་དུ། ལྷག་བསམ་རང་མདངས་གསལ་པའི་རྟ་བདུན་གྱིས། དྲང་
 པའི་སྒྲོན་མེད་འཕྲལ་སྤར་སྤྲིད་པའི་མིག ལྷ་ཆོགས་བྱ་མང་ཁོད་ལས་འདི་ཙམ་བསྐྱབས།
 ༧ མཐོན་པོའི་རོ་བསྐྱར་ཕྱིར་དུ་འདི་མ་བྱས། བྲགས་སྐམ་ཆོག་ལ་སྤེད་པས་བྱས་པ་མིན།
 ཆེ་འདོད་རྣམས་བས་བྱས་པ་འདི་ལ་མེད། ཟང་ཟིང་ཞོར་ཕྱིར་དེ་བས་ག་ལ་ཞིག ༥ ཀྲུ་
 མཁུན་ལུ་རམ་གིང་པའི་བསྐྱན་པ་མཆོག འཛིགས་བྲལ་བི་རྒྱ་པ་ཡི་གདམས་པའི་དག དཔལ་
 ལུན་ས་སྒྲུའི་ཐུགས་བཅུད་གསེར་གྱི་ཆོས། གསལ་བྱེད་ལེགས་བཤད་འཕྲལ་གྱི་ལྷེ་མིག་ནི། ༦ འདི་
 ཉིད་ཁོ་ནར་མཐོང་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས། དད་འདུན་ལྷག་བསམ་གར་པའི་ཐུག་པ་ལ།
 བཀོད་པའི་ཉི་གཞོན་གསར་པས་དྲང་བ་ཡི། གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་འཕྲལ་སྤར་དང་འདིར་
 བསྐྱབས། ༧ སྒྱི་གཙུག་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་གདན་སྤེད་དུ། རྟག་པར་བཞུགས་པའི་དྲིན་ཆེན་
 རྒྱ་མ་ཡི། ཟག་མེད་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་གིང་། བཞེད་དོན་མཐའ་དག་ལུན་
 གྱིས་འགྲུབ་པར་ཤོག ༨ བསྐྱན་པ་འཛིན་པའི་སྒྲེས་ལུ་དམ་པ་ཀྲུ། ལྷ་ཆེ་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་
 མཆོར་བཙན་པ་དང་། མཐོན་མེད་གདུལ་བྱ་རྒྱུང་པའི་གཞན་དོན་གྱི། ཤིན་ལས་རྣམ་བཞི་
 འགྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། ༥ དཔེ་བསྐྱོགས་པས་ལུལ།

དཀར་ཆག།

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་

དཀར་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་བརྟན་

རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། 01

གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ངོས་བཟུང་། 04

དེའི་སྟོལ་འབྲེད་ཅི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ། 05

ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ལུགས་བཤད། 14

མཚན་ཉིད། 14

དབྱེ་བ། 15

གཞན་ལུགས་དགག། 15

རབ་ལུགས་བཞག་པ། 17

ཡུལ་དུ་བྱས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ། 17

འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བྱེ། 23

འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ། 31

བཞི་པ་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་དབྱེ། 36

མཐར་ཐུག་གི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་བསྟུ། 41

ཤེས་བྱེད་གྱི་སྟོན། 47

མཚན་ཉིད།	47
དབྱེ་བསྒྲ།	47
དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ།	48
འདོད་པ་བརྗོད།	48
དེ་དག་གི།	49
ཡིད་དཔྱོད་དག་གི།	49
སྒྲ་ལ་མ་ངེས་པ་དག་གི།	51
བཅད་ཤེས་དག་གི།	52
རང་གི་ལུགས།	54
སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད།	54
གངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྒྲ།	54
སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཞུ།	54
མ་རྟོགས་པའི་བློ།	54
ལོག་ཤེས།	55
ཐེ་ཚོམ།	55
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་ཚུལ།	56
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཞུ་སྤྱིར་བསྟན།	56
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེ།	57

རྣམ་བཞག།	59
སྒྲ་བ་དང་སེལ་བ་རྟོགས་ཚུལ།	75
སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ།	75
མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ།	75
སེལ་བ་ལ།	77
ས་སྐྱ་པའི་བཞེད་པ་ངོས་བཟུང་།	86
ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད།	88
གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག།	89
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།	90
མཚན་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གནད་མ་ལུས་པ་གཏན་ལ་དབབ།	92
ཚུད་པ་སྟོང་བ།	95
བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་ཁྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ།	98
རང་མཚན་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག།	98
སྤྱི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག།	100
རང་ལུགས་བཞག།	102
དེའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ།	114
འབྲེལ་བའི་རྣམ་བཞག།	115
དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དགག།	115

ཐོ་ངོ་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ།	119
འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད།	121
འགལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ།	130
སྦྱིའི་མཚན་ཉིད།	130
མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།	133
མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་བཤམ།	139
སྦྱིར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན།	139
ཤེས་བྱ་ལ་ཚོས་གསུམ་གྱིས་བྱབ་པར་བསྒྲུབ།	139
བྱབ་བྱེད་ཚོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ།	140
མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་བཤམ།	140
མཚོན་བྱའི་རྣམ་བཤམ་ལ།	145
མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཤམ།	146
མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚོན་པའི་ཚུལ།	147
བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ།	148
མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ།	148
གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་དགག།	148
རང་ལུགས།	154
ཚུང་བ་སྤོང་བ།	156

དེས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཚུལ།	157
བཅད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རང་བཞིན།	157
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ།	158
མཚན་བྱའི་དབྱེ་བ།	158
མཚན་གཞི་ལ་ལོག་དོག་དགག།	165
མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད།	170
དེས་དགག་སྒྲུབ་ཅིང་ལྷན་བྱེད་པའི་ཚུལ།	179
མངོན་སུམ།	185
མངོན་སུམ་ཡང་དག།	185
མཚན་ཉིད།	185
མཚན་བྱའི་དབྱེ་བ།	188
མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན།	192
དབང་མངོན།	192
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ།	205
རང་རིག་མངོན་སུམ།	215
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།	221
མངོན་སུམ་ལྷན་སྒྲུབ།	228
ཚད་མའི་འབྲས་བུ།	231

ཚད་འབྲས་གང་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ།	231
དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག།	232
ཚད་འབྲས་གསུངས་པའི་དགོས་པ།	233
དགོས་པ་ཅན་གྱི་ཚད་འབྲས་དངོས།	233
ཚད་འབྲས་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག།	233
ཚད་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག།	236
དོན་རིག་སྒྲུབའི་ཚད་འབྲས།	236
རྣམ་རིག་སྒྲུབའི་ཚད་འབྲས།	247
དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་	
བཅད་ནས་དབྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བསྟན།	260
རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་བཅད་ནས་	
རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ།	274
རྣམ་བཞག་དེ་ཉིད་ངོས་པར་བྱ་བ།	275
གཟུང་རྣམ་དང་འཛོན་རྣམ་ངོས་བཟུང་བ།	275
རྣམ་བདེན་བརྟུན་གྱི་ཁྱད་པར།	275
སྒོ་ཚུལ་གཉིས་དང་རང་རིག་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་གི་རིགས་པ་བཤད།	280
རྗེས་དཔག།	297
རང་དོན་རྗེས་དཔག།	297

རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ།	297
གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྟགས།	297
ལྟོས་གཞི་ཕྱོགས་གསུམ་བཤད།	297
དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ།	310
རྟགས་ཡང་དག།	310
མཚན་ཉིད།	310
མཚན་བྱའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ།	322
སྒྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས།	322
འདུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ།	347
སྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ།	348
སྒྱུབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ།	358
བསྒྱུབ་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ།	360
འབྲེལ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ།	360
རྟགས་སྒྱུ་དགོད་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ།	361
འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ།	361
སྒྲོ་ལ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ།	361
བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ།	362
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་ལ།	363

མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས།	364
མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས།	367
འགལ་པའི་གཏན་ཚིགས།	371
གཏན་ཚིགས་དེ་དག་གི་ངེས་པ།	373
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག།	374
བསྐྱབ་བྱ་བཤད།	374
སོ་སའི་དོན།	374
བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག།	374
ཀུན་བརྟམ་ལས་གསུངས་པའི་མཆན་ཉིད་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད།	377
ནུམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན།	377
མ་བསལ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད།	383
རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།	383
སོ་སའི་དོན།	386
མངོན་སུམ་བསལ་བ།	386
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ།	388
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ།	388
བྲགས་པའི་བསལ་བ།	393
བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་སྣང་།	412

སྐྱབ་དག་བཤད།	419
ཚེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་གི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ།	422
བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ།	431
ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད།	442

[illegible]

༡༡། །ཆད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀར་བའི་
གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྡེ་བདུན་རབ་
གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཚད་མའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་
 རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཉི་མ། །རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་མེ་ལོང་ཡང་དག་
 རིགས་པའི་གཞན་པན་འབྱུང་བའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྲུལ་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་མཚོག་མགོན་
 བོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྲུས་པས་བྱག་འཚལ་ལོ། །ཤེས་རབ་རལ་གྱི་མདའ་གཞུང་
 རྒྱུར་བ་ཡིས། །མི་ཤེས་མོངས་པའི་གཡུལ་རོ་ཀུན་བཅོམ་ནས། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་
 རྒྱལ་ཐབས་ལེགས་མཛད་བ། །ལྟ་མཚོག་གང་དེས་བདག་ཡིད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དྲི་མེད་
 བརྟན་པའི་ཕྱོགས་གྱི་ཁུར་བརྟམས་ནས། །པས་སྐོལ་ལོག་སྤྲུངས་པའི་སྤྱི་བོ་ལ། །
 རྫོབས་པའི་གོམས་པ་འདོར་མཁས་སྤྲང་བོ་མཚོག་ །རིགས་པའི་སྤྱོད་འབྱེད་དེ་ལ་གྲུས་
 པས་འདུད། །ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའི་འོད་ཟེར་ཆ་ཅམ་ཞིག །འཇམ་གླིང་སྤལ་བཟང་སྤྱེ་
 བའི་ཡིད་མཁའ་ལ། །རྒྱུ་པར་ཤར་ཆེ་ཆོས་གྱི་གཤམ་པ་ཞེས། །སྟན་པའི་བ་དན་
 གཡོ་བ་དེ་ལ་འདུད། །གང་གིས་ལེགས་གསུངས་རིགས་པ་མི་ཟད་གཏེར། །ཐོགས་
 མེད་མཁུན་པས་རི་བཞེན་བྱེ་བ་ལ། །འཇིན་མའི་ཁྱོན་འདིར་འགྲུག་ལྷ་མ་མཆིས་པ། །རྩེ་
 བཅུན་ས་སྤྱི་བོ་ལ་གྲུས་བྱག་འཚལ། །འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་མའི་གསུང་རབ་ཡིད་བཞེན་
 བོར། །བཤད་དང་རྒྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་མཚོད་བ། །ཀུན་མཁུན་སྤྲུལ་མའི་བར་དུ་བྱོན་
 པ་ཡི། །མདུག་བརྒྱད་པའི་ཚོགས་ལའང་གྲུས་བྱག་འཚལ། །སྟོན་དང་བརྟན་པ་
 ཚད་མར་ལེགས་བརྒྱབ་བ། །ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་རྒྱལ་ཕྱོགས་སྤྲང་གཤམ་པའི་གཞུང་། །
 རྫོན་སྤྲངས་བྱགས་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་ཡི་མཐུས། །འབྲུལ་མེད་གནད་གྱི་དོན་རྒྱམས་རི་
 བཞེན་དུ། །པཎ་ཆེན་འགྲོ་བའི་སྤྲུལ་མས་བྱེ་བ་ཡི། །རྩེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་
 དབྱེད་གྱིས། །འོད་བསྟན་འཕྲི་ཤིང་དུ་བ་ཚར་བཅད་ནས། །ངེས་དོན་ཟབ་མའི་
 གདམས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ། །འདི་ལ་བརྟན་སྤྲང་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་རྒྱམས་གྱིས། །ཕྱི་ནང་
 བར་ཆད་ཞི་བའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱབས། །བརྟན་ལ་དགའ་བའི་ལྟ་རྒྱམས་གར་བྱེད་ཅིང་། །མེ་
 ཏོག་སེལ་མ་འཐོར་ལ་ཤིས་བརྩོད་མཛོད། །

ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས། །རིག་པའི་གནས་
 ལྟ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། །རི་རྒྱད་དུ། །རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བཅུན་པར་མ་
 བྱས་ན། །འཕགས་མཚོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བས་

ན་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་བཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙོན་
བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལས།

འདིར་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། གཏན་
ཚིགས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ངོས་བཟུང་། དེའི་སྒྲོལ་འབྱེད་རིམ་གྱི་ལྟ་བུར་བའི་ཚུལ།
ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐོག་མར་དག་བཅོམ་པ་འཆོས་
སྒྲོབས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་མཛད་པར་གྲགས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཚུད་པ་སྒྲུབ་པ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་མ་མདོ་ལས། ཚུད་སྒྲུབ་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱིས་མ་ཡིན། །ངེས་པར་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་དགོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་སྟོན་གྱི་བྱེད་བྱས་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་ཤིང་། སྒྲོ་བློས་གྱི་
རྣམ་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཆོ་བརྒྱུམས་པས། ཕྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་ཤིང་།
སྒྲོ་བློས་གྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་ཆོ་བརྟུན་དོན་རང་ཉིད་གྱི་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པར་འགྲེལ་
བཤད་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་བཀའ་བཞི་རང་ལས་མཁས་པའི་
སྒྲོབ་མ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཆད་མ་རང་ལས་མཁས་པར་གྲགས་པ་དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་གྱི་
སྒྲུང་པོས་ཐོག་མར་དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ཐོར་བྱ་བ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་
བརྒྱུམས་པར་གྲགས་པ་ལས། བོད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་། རྒྱུང་གི་རབ་བྱེད་འགྲེལ་པ་
དང་བཅས་པ། དམིགས་པ་བརྟག་པ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ། དུས་གསུམ་བརྟག་པ།
རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ། ཕྱོགས་ཆོས་དགྲའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཡོད་དོ། །དུས་ཕྱིས་དེ་
དག་གི་བརྟུན་བྱ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ཆད་མ་ཀྱང་ལས་བརྒྱས་པ། མདོན་
སུམ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་། དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་སྤང་
བརྟག་པ། གཞན་སེལ་བརྟག་པ། ལྷག་ཆོད་བརྟག་པ་སྟེ་ལེའུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་
བརྒྱུམས་ཤིང་། འདི་ཉིད་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་དུས་ན་བསྟན་
བཅོས་ཀྱང་གྱི་མིག་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པར་ལུང་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་འགྲེལ་བྱེད་དུ་མ་བྱུང་
པའི་ནང་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་དབང་ལྷག་སྟེ་ལས་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་ལུགས་གསན་པ་ཀྱང་ཏུ་
བཟང་པོའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ལེའུ་དང་པོ་ལ་རང་འགྲེལ་སྟོང་ཕྱག་བྱེད་དང་བཞི་པ་དང་། རྣམ་ངེས་རང་འགྲེལ་དང་

བཅས་པ་དང་། རིགས་པའི་ཐིགས་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་དང་།
 འབྲེལ་པ་བརྟག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་དང་། ཚུད་
 རིགས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་མཛད་དོ། །འདིར་བོད་ལྗེ་རབས་པ་རྣམས་དང་པོ་
 གསུམ་ལ་གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། བྱི་མ་བཞི་གྲས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་སུ་
 བཞེད་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐུ་བརྩེ་ཏེ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ཙུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་
 རྣམས་དེའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུར་བཞེད་པར་མཛོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕགས་ཡུལ་དུ་རི་ལྷོང་བྱུང་བའི་ཚུལ། བོད་ཡུལ་དུ་
 རི་ལྷོང་བྱུང་བའི་ཚུལ། དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ལུགས་ངོས་བཟུང་བའོ། །
 དང་པོ་ནི་རྒྱལ་དབང་གློས་མདོའི་རང་འགྲེལ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཤུ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་དགུ་པ་
 མཛད་། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་གློས་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་མན་གྱི་འགྲེལ་པ། ལེའུ་
 དང་པོའི་རང་འགྲེལ། བསྟོམས་པས་ཤུ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཤུ་གྲུ་གློས་བམ་པོ་དུག་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པ་མཛད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་
 ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྐྱས་པས་ལེའུ་གཉིས་པ་མན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་
 བ་བམ་པོ་དུག་ཅུ་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་བམ་པོ་དུག་ཅུ་པ་དང་།
 ཉི་མ་སྐྱས་པས་བམ་པོ་བཅུ་དགུ་པ་དང་། ལྷ་མ་རིས་ཀྱང་འགྲེལ་བཤད་མཛད་ཅིང་།
 ལེའུ་དང་པོའི་རང་འགྲེལ་ལ་བུམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བས་འགྲེལ་བཤད་དང་། འབྲེལ་
 བརྟག་གི་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ། །རྣམ་ངེས་ལ་ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལྷན་ཆེན་མོ་ཤུ་ལོ་ཀ་
 སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། བཞི་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པ་དང་། རིགས་ཐིགས་ཀྱི་
 འགྲེལ་པ་ཆོས་མཆོག་རྒྱུད་བར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་མའི་འགྲེལ་བཤད་ཁ་ཆེ་རྒྱ་ན་གྲིས་
 མཛད་དོ། །རིགས་ཐིགས། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ།
 འབྲེལ་བརྟག། ཚུད་རིགས། དམིགས་བརྟག་གི་འགྲེལ་པ་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པ་
 དང་། ཚུད་རིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དོན་དམ་རྣམ་འབྱེད་ཤུ་ཆེ་པས་མཛད་པ་དང་། རིགས་
 ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤུ་ལོ་ཀ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་བདུན་པ་དང་། དེའི་ཚྭ་གས་སྐྱ་
 མདོར་བསྐྱས་པ་ཀླུ་མ་ལ་གྲི་ལས་མཛད་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྐྱས་རྩི་ན་མི་ཉམས་མཛད་པ་
 དང་། དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པའི་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་

བཅའ་མཐུན་པ་ལྟར་མཛད་པ་རྣམས་ནི་མདོ་དང་། སྡེ་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་གཤེད་བསྟན་བཅོས་ཐོར་བྱ་བ་ལ། ཅན་གྱི་མིས་
 རིགས་པ་གྲུབ་པའི་སྦྱོར་མེད་དང་། ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤྱོད་པས་སེལ་བ་གྲུབ་པ་དང་།
 དེའི་འགྲེལ་པ་བཅའ་མཐུན་པ་དང་། ཞི་བ་འཛོམས་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་
 དང་། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་ཀ་ཤིས་མཛད་པ་སྟོང་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་། རྩོམ་རིས་
 གཏན་ཆོགས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཏན་ལ་ཡབ་པ་དང་།
 བྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གཤེད་གསུམ་དང་། ཐར་པ་འབྱུང་གནས་གྱི་རྟོག་གཤེད་སྐད་དང་།
 བཅའ་མཐུན་པའི་རིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྩོམ་རིས་སྤྱོད་པ་འབྱས་
 བའི་རོ་བོ་སྦྱབ་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་ཆད་མ་བརྟག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས། གཞན་
 སེལ་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་གྲུབ་པ། སྤྱོད་པས་བཅའ་མཐུན་
 སྐད་ཅིག་མ་གྲུབ་པའི་རབ་བྱེད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། བྱེད་པས་ཏུ་སྦྱ་བའི་
 བཅུན་པ་དགེ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྦྱབ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། སྤྱི་རོལ་
 དོན་གྲུབ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཐོས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད། གཞན་སེལ་བརྟག་
 པའི་རབ་བྱེད་རྣམས་དང་། བཅའ་མཐུན་པ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་ལྟན་པ་དེས་པ་གྲུབ་
 པ། ལྷན་པས་རྣམ་རིག་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་གི་བྱུང་པ་རྣམས་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་སྤྱོད་པ་ཏུ་སྦྱ་སྤྱོད་ཆུང་དང་། བསྟན་པ་སྤྱོད་པ་ཏུ་སྦྱ་
 སྤྱོད་ཆུང་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་པོ་ཞི་བ་འཛོམས་དང་། མཐུན་པོ་ཞི་བ་འཛོམས་
 ལྷན་པས་ཆད་མའི་བཤད་སྟོན་འཇུགས་པར་སྦྱང་ཡང་། དེང་སང་ནི་ཡིག་ཆ་ཅུ་ལས་
 བཤད་པའི་རྒྱུ་མི་སྦྱང་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་ཆེན་པོ་རྟོག་
 ལོ་རྩེ་བ་སྤྱོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས། བརྟེན་གཞན་ཡན་བཟང་པོ་ལས་རྣམ་པེས་དང་། ལ་
 ཆེད་རྟོག་གཤེད་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་ལྟན་པ་འགྲེལ་གསལ་ནས་བོད་དུ་བཤད་པའི་སྟོན་བཅོན་
 པ་ཆེན་པོས་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ལས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་སྟོན་ཆེན་པོར་བར་མི་
 སྦྱང་ཞིང་། རྣམ་པེས་ཀྱི་བཤད་སྟོན་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་ལྟན་པ་དང་། སྟོན་ལུང་རྒྱ་དམར་
 སོགས་ནས་བརྒྱུད་དེ། རིགས་པའི་དབང་སྤྱོད་པས་ཆེན་པོས་གངས་རིའི་ཁོང་འདིར་གཤེད་
 ཏུ་དར་བར་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་ལ་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པ་སོགས་སྐལ་ལྷན་

རྒྱལ་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཕྱི་ལོ་པའི་སྐོས་འཁྲུགས་པ་འགའ་རེ་ཡང་སྤང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་
 རིགས་པས་རང་དགར་བཏགས་པའི་སྐོས་ཡང་མང་དུ་སྤང་ངོ་། །དུས་ཕྱིས་དཔལ་ལྷན་ས་
 རྒྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་པ། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་སློ་བྲོས་ཀྱི་པད་མོ་ཁ་བྱེ་བས། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ལ་བསྟེངས་
 པ་མི་མངའ་བའི་མཁའ་རབ་ཅན་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱེ་བཞི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
 བཟང་པོ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་མཚུར་སྟོན་གཞོན་ནུ་སེང་
 གའི་སྐོས་འཛིན་པ། ཕྱགས་སྟོན་དབང་ལྷག་སེང་གའི་དུང་དུ། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་
 པ་གསལ། དེའི་ཆོ་ལྷག་པ་ལྷ་མངས་ཀྱི་སྤུལ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་གསུངས་པ་
 ལ། རྒྱ་གར་གྱི་བཤད་སྟེལ་འདི་རང་མིན་བསམ་པ་བྱུང་གསུང་། དེ་ནས་རྩང་ཆུ་མིག་
 རིང་མོར་ཁ་ཆེ་པའ་ཆེན་ལྷག་ཤིང་དུང་དུ་མཇུག་ཏེ། པའ་ཆེན་གྱིས་ཚད་མ་ཚོས་མཚོག་
 གསུངས་པ་ལ་ཚོས་རྩེ་པས། བོད་དཔེ་བཀམ་ནས་གསལ་ཏེ། སྤྱི་ཏའི་སྐད་དུ་
 བསྐྱར་བས་དཔོན་སློབ་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་བཞི་ཏའི་མཚན་གསལ། དེའི་ཆོ་དང་
 བོད་རྣམས་ལ་སྤྱི་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་སྤྱི་ཙམ་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད་ལགས་པ་བཞེད་ལགས་
 སམ་ཞུས་པས། པའ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས་ཙམ་ཙམ་མང་པོ་ངས་མི་ཤེས་སྟོན་པོ་དོན་ལ་ཡོད་
 གསུངས་པས། གཞན་སེལ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དེས་གོ་གསུང་། དེས་ན་བོད་འདིར་
 རིགས་གཏེར་གྱི་དགོངས་པ་ལ། སྟོན་པོ་དང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཏྲག་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་
 བྱི་གཞན་སེལ་གྱི་གནད་མ་གོ་བ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ནས་ཁ་ཆེ་པའ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 དུང་དུ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་གིང་རྟ་ལ་དགའ་བའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་དང་།
 ལྷ་དབང་སྟོང་འགྲེལ་བ་དང་། ཀུན་བཏུས་དང་སྐྱར་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་དང་།
 རིགས་ཐིགས། དེའི་ཕྱགས་སྐྱེ་མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛད་པ། རྒྱད་གཞན་
 གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱན་སྟོང་ཐུག་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་། ཚོས་མཚོག་གིས་
 མཛད་པའི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཐམ་ཟེའི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་
 པ་དང་། ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་མཛད་པའི་དམིགས་པ་བཏྲག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། རྒྱུད་གི་
 རབ་བྱེད་རྩ་འགྲེལ་སོགས་གསལ་ནོ། །བཞི་ཏ་དུ་ན་གྱི་ལས་འགྲེལ་བ་བཏྲག་པ་དང་།
 རྩྱད་པའི་རིགས་པ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོན་དཔོན་དག་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་

བྱས་པའི་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་གཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པ་
 གསལ། བརྗེ་ཏ་སྟེ་ག་ལྷོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གིང་
 ཏའི་བཤད་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་དང་སྦྱར་བ་དང་། བྲམ་ཟེའི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་
 གསལ་ནས་བསྐྱར། ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་ཚུད་རིགས་དང་། གཏན་ཚིགས་
 ཐིགས་པ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་གསལ་ནོ། །བརྗེ་ཏ་སྟེ་ག་ཏ་ལྷོ་ལས། རྣམ་འགྲེལ་
 ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་སྟོང་ཐུག་བྱེད་དང་བཞི་པ་དང་། ཐར་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་
 མཛད་པའི་རྟོག་གའི་སྒྲུབ་དང་། དྲང་སྟོང་གཟེགས་ཟེན་གྱིས་སྦྱར་པའི་རྟོག་གའི་བསྟན་
 བཅོས་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསལ་ནོ། །དེ་དག་གྲང་བརྗོད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཏན་
 ལ་ཡངས་ཏེ། སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འགྲེལ་པ་ཚད་མ་
 རིགས་པའི་གཏེར་མཛད། སྟེ་ཀྱི་བྱ་བོ་ཤར་རུབ་གྲུང་གསུམ། ཁང་གཉིན་ཁང་
 གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དགྲུང་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཤད་པ་མཛད་པས་རྣམ་
 འགྲེལ་གྱི་བཤད་སྟོལ་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་
 ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ལུགས་ངེས་བཟུང་བ་ནི། བཤད་སྟོལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་
 རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་བཤད་སྟོལ་འདི་ཉིད་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། འདི་ལ་རྒྱའི་སྟོ་ནས་
 ཁྱད་པར་འཕགས་པ། འབྲས་བུའི་སྟོ་ནས། ཏུགས་ཀྱི་སྟོ་ནས། འཆད་ཚུལ་གྱི་སྟོ་
 ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།
 སྟེ་བ་གཞན་དུ་སྦྱངས་པ་དང་། མཁས་པ་དུ་མ་བསྟེན་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་
 སྟོ་བློས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་འཇིགས་མེད་ཐོབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་སྟེ་བ་གཞན་དུ་སྦྱངས་པ་ནི། ས་སྦྱར་ཚོས་གསུངས་པའི་ནམ་མཁའ་རྗེ་
 བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ཁྱོད་མི་ནས་མི་ཡུར་པའི་སྟེ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་གྱི་
 བར་དུ་རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་མཁས་པའི་བརྗེ་ཏར་གྱུར་ཅིང་དེའི་བར་གྱི་སྒྲ་མ་ང་ཡིན་ཞེས་
 རྒྱ་གྲགས་པ་དང་། བྱིས་སྐྱེ་བོ་ཁ་གདངས་སུ་སྟེ་བ་ཉིར་ལྡེའི་བར་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་
 རྒྱ་གྲགས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དོན་འདི་ཉིད་བསྟོད་པའི་ཚིག་ལས་གྲང་འབྱུང་དོ། །
 གཉིས་པ་མཁས་པ་དུ་མ་བསྟེན་པ་ནི་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། ནང་པའི་བརྗེ་ཏར་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་མངའ་བ། ཁ་ཆེ་པའི་ཆེན་

དཔོན་སློབ་ལས་ཏྲིག་གའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་གསན་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་
 པའི་སློ་གྲོས་ནི་རྩེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ། ལམ་ཟུང་མོ་སྤྲེལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞུས་པའི་དུས་སུ་
 སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་སུ་གཟིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གོ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་རྟོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
 པ་བརྟེས་པ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དྲེགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགོ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་
 ཉིད་བསྟོད་པའི་ཆོག་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སློ་ནས་བྱུང་བར་
 འཕགས་པ་ནི། འཆད་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། རྩོད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བོ་སྤར་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། གསུམ་
 པ་ནི་རྒྱ་གར་གླེ་སྟོགས་པ་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དྲུག་གིས་
 རྩོད་པར་བརྩམས་ཏེ། མང་ཡུལ་སྤྱིད་གོང་གི་འཕགས་པ་མ་ཉིད་གཅུག་ལག་ཁང་དང་
 འདབ་འབྱོར་པའི་ཆོང་དུས་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ་སྟོན་པ་དྲུག་པོ་དག་ལྟགས་པ་ན་གྲོལ་བ་དན་
 པ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་སུན་སྤྱང་སྟེ། ལམ་པར་མཛད་ནས་མི་སྤྱོད་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་
 བཀོད་ནས་སྤར་ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་དན་པའི་སྟེམས་པའི་དྲི་མ་མེད་པར་མཛད་
 དེ། རལ་པའི་ཁུར་བྲེགས་ཏེ་ཉིད་ཀྱི་ཐད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དེས་པར་འབྱུང་བ་རིན་པོ་
 ཆའི་འབྱོར་པ་དང་ལྟན་པའི་སྒྲུབས་སུ། ལྷ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་མ་འབྱིན་པ་གང་
 དག་བྱུང་བ་ན་སྤར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་ཏེ་འདི་གསུངས་པ།
 རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ཀླས་ས་ཆེན་འདི་ན་ལྟ་ཆེན་པོ། །འཕྲོག་བྱེད་བྲན་
 བྱེད་དེ་དག་ལྟར་བྱེད་བྱུང་བ་དྲང་སྤོང་སྒྲར་དགའ་སོགས། །རྒྱས་པ་གྲོག་མཁར་བ་དང་
 གཟེགས་ཟན་རྒྱུ་མིག་སེར་སྤྱིའི་རྩེས་འཇུག་པ། །ཐོར་རྒྱགས་ཤིང་ཤུན་ལོ་མའི་གོས་
 ཅན་ཐལ་བ་དབྱུག་གྲུ་གྲུ་ཤ་ཐོགས། །རལ་པའི་ཁུར་འཛིན་མཐུས་ལེགས་དཀྱིས་རི་
 དྲགས་གཡང་གཞིའི་སྟེང་གཡོགས་ཅན། །སོ་རིས་གསུམ་མཆོན་ཅེ་མོ་ཅན་མཆོད་ཆངས་
 རྒྱུད་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་པ་འཆང་། །རིག་བྱེད་ཀྱན་སྤྱངས་དེས་བརྟེན་འདོན་མཁས་སྤྱོད་
 དང་སྟེབ་སྟོར་མཐར་སོན་པ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ལ་ལྟ་རྒྱུ་དུ་དགའ་སྟོད་ར་རྒྱལ་
 ཅན། །དེ་ལྟའི་རྒྱལ་ཅན་སུ་སྟེགས་སྤྱང་ཆེན་རབ་ཏུ་སྟོས་པའི་གྲུང་འགམས་པ། །

དཔལ་ལྷན་སྤྱི་པའི་སང་གོ་སྟོ་གོས་སྟོབས་ལྷན་རིགས་པའི་མཆེ་བ་ཅན། །བད་སྟོང་ཁྱེད་
 གཞུང་ཡན་ལག་རབ་རྫོགས་པའི་གཤེགས་བསྟན་པའི་རལ་པས་བརྟེན། །ལེགས་སྦྱར་ང་
 རོ་གཏན་ཚིགས་གད་རྒྱུངས་ལྷན་ཆོད་སྟན་འབྱེན་མིག་བཟད་པ། །དེ་ལྟའི་རི་དྲགས་རྒྱལ་
 བོ་དེ། །དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱི་གངས་རིར་གནས། །སྟོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་རི་དྲགས་སྦྱང་། །
 རྟོལ་བ་ངན་པའི་ཕ་ཚོགས་འཛོམས། །ད་དྲུང་དྲུ་ཡང་མུ་སྟེགས་ཁྱེད། །ཐམས་ཅད་
 ཆོས་ཀྱིས་ལམ་མཛད་ནས། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་ཚུལ། །ཀྱུ་དགའི་
 རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པར་བོག །ཞེས་གསུངས་གིང་། །འདི་ཉིད་བསྟོད་པའི་ཆོག་ལས་
 གྲང་འབྲུང་ངོ་། །གསུམ་པ་དྲགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ནི། གཞོན་ནུའི་
 དྲས་སུ་མཁལ་ལམ་དུ་ཐུག་གོང་གཉིས་ནས་ཉི་ཟླ་གཉིས་གར་ཞིང་། དེའི་ཆོ་ཆད་མ་རྣམ་
 འགེལ་གྱི་མཆོད་བརྟེན་སློ་ཉའི་སྐད་དུ་བཏོན་པ་མིས་པ་དང་། དྲས་ཕྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་
 གྲང་བོའི་གདན་སར་བསྐྱོས་པས་གཤེགས་པར་ཞུ་ཞེས་ཟེར་ནས་ཕྱོན་པས་ཕྱོགས་གྲང་གི་
 ཐུག་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་སྟེགས་བམ་མང་བོ་དང་བཅས་པའི་ཐུག་པ་གཅིག་གི་ལྗེ་མིག་གཏད་
 བས་ནད་དུ་ཕྱོན་པ་མི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།། །།

བཞི་པ་འཆད་ཚུལ་གྱི་སྟོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ནི། །འོ་ན་རིགས་པའི་
 གཏེར་གྱིས་རིགས་པའི་དབང་ཐུག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཆད་པ་ཡིན་སྟེ་
 བ། །འདི་ལ་རབ་ཁྱེད་བརྟེན་གཅིག་ལས། །རབ་ཁྱེད་དང་པོས་ནི་མདོ་དང་རྣམ་འགེལ་
 དེས་གཉིས་ཀྱི་མདོན་སུམ་ལེའུའི་ཐོག་མར་གཞལ་བུ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་།
 མདོན་སུམ་ལེའུར་གཟུང་ཡུལ་དང་། མདོན་སུམ་དང་རང་དོན་ལེའུ་གཉིས་ཆར་དུ་འཇུག་
 ཡུལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་རྗེས་འབྲང་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་གཟུང་ཡུལ་དང་སྦང་ཡུལ་དོན་གཅིག །འཇུག་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་དོན་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག་ནས། །རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་
 བས་སྦང་ཡུལ་ཞེན་ཡུལ་འཇུག་ཡུལ་གསུམ་དུ་འབྱུར་ལ། །རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་
 ཡང་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྟོ་ནས་ཁྱེད་པ་ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་འདུ་བའི་ཚུལ་དང་།
 དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནད་ནས། །འདིར་ནི་མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་

བཞག་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས། གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་སྟོན། རབ་
 བྱེད་གཉིས་པས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རབ་བྱེད་ཐ་མ་བཞིའི་སྐབས་སུ་འཆད་པས། འདིར་ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་ནི་མདོ་དང་། རྣམ་
 འགྲེལ་ངེས་གྱི་རང་དོན་ལེའུ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་
 སྟོན་པའི་སྐབས་རྣམས་དང་། གཞན་དོན་ལེའུའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགྲ་
 འཆད་པའི་སྐབས་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་བདུན་པོ་རྣམས་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་བསྟན་པ་དང་། མདོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གི་སྐབས་སུ་
 རྟོག་མེད་མདོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བོད་སྡེ་རབས་པ་རྣམས་
 ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་ལྟར་གངས་ངེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་བཀག་ནས་ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་གསུམ་དུ་
 གངས་ངེས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་
 བསྟན་ནོ། །རབ་བྱེད་གསུམ་པས་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གྱི་མདོན་སུམ་ལེའུའི་ཐོག་
 མར་སྦྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་དོན་ལེའུར་སྦྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་
 རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པ་དང་། གངས་ཅན་པས་སྦྱི་གསལ་ཇུས་གཅིག་
 དང་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་། མདོན་སུམ་ལེའུར་སྦྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་
 པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བོད་སྡེ་རབས་པ་རྣམས་སྦྱི་དང་དངོས་པོའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་བཀག་ནས། རྟོག་པའི་སྤང་བ་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཛོག་
 པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྟོན་ནོ། །
 རབ་བྱེད་བཞི་པས་ནི་ཚད་མ་མདོར་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་ལེའུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་རང་
 དོན་ལེའུར་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། མདོན་སུམ་ལེའུར་སྦྱི་
 དངོས་མེད་དང་། མདོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་
 བཞག་མང་དུ་གསུངས་པ་ལ་བོད་སྡེ་རབས་པ་རྣམས་དང་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་དོན་རང་མཚན་
 ལ་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་པ་རྣམས་བཀག་ནས། རྟོག་སྟོའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་གཞན་སེལ་དུ་
 བཞག་པ་དང་། མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གྱི་མདོན་སུམ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གི་
 སྐབས་སུ་རྟོག་མེད་གྱི་ཞེས་པའི་ཡུལ་སྤང་ཚུལ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བར་འཛོག་པའི་ཚུལ་

དང་། གཞན་སེལ་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱི་རོལ་པས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་བཤམ་པ་
 མོགས་ཀྱི་ཚུད་པ་ལྟ་སྒྲུབ་བ་བརྟན་ནོ། །རབ་བྱེད་ལྟ་པས་ནི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་རྟོག་པ་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་པས་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡང་ཡུལ་ལ་སེལ་པས་འཇུག་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱི་
 རོལ་པ་རྣམས་འགའ་ཞིག་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་དངོས་སུ་སྦྱོར་བར་འདོད། འགའ་ཞིག་
 སྦྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་བརྟེན་དངོས་སུ་སྦྱོར་བར་འདོད་པ་རྣམས་རང་དོན་ལེའུར་སྒྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 བརྟེན་ཉགས་སྟོན་ཅེས་མོགས་དང་། མངོན་སུམ་ལེའུར་དབང་ཤེས་རྟོག་བྱལ་སྒྲུབ་པའི་
 སྒྲུབས་རྣམས་དང་། གཞན་དོན་ལེའུར་བྱེ་བྲག་པས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་འདོད་
 པ་འགོག་པའི་སྒྲུབས་རྣམས་སུ། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོས་རི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ་དང་།
 དེའི་སྟེང་དུ་བོད་འགའ་ཞིག་རང་མཚན་སྒྲུའི་དངོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱར་འདོད་པ་རྣམས་བཀག་
 བས། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་དངོས་སུ་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པས། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་
 ཐོབ་པའི་ཚུལ་དང་། སྦྱིར་བརྫོང་བྱ་རྫོང་བྱེད་ཆ་གཅིག་ལ་ཡང་འཆད་པའི་ཆོ་དངོས་ཀྱི་
 བརྫོང་བྱ་རྫོང་བྱེད་དང་ཞེན་པའི་བརྫོང་བྱ་རྫོང་བྱེད་བཞིར་བྱེ་ཞིང་། འཇུག་པའི་ཆོ་ན་
 རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བྱི་རོལ་པས་དངོས་པོའི་སྦྱི་བརྫོང་བྱར་འདོད་པ་དང་
 མཚུངས་པ་མོགས་ཀྱི་ཚུད་པ་ལྟ་སྒྲུབ་བ་བརྟན་ནོ། །རབ་བྱེད་དུག་པས་ནི་རང་དོན་
 ལེའུར་ཐོག་མར་ཉགས་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་གྲུབ་པ་ལ། ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་དགོས་
 པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། འབྲེལ་པ་དེ་དག་རི་ལྟར་ངེས་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་དོན་ལེའུར་
 ཡང་འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་
 དང་། གཞན་ཡང་འབྲེལ་བརྟག་ལས་འབྲེལ་པའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དོན་བསྐྱེས་ནས་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དགག། ཁྲོ་རོ་འབྲེལ་བ་བརྒྱབ། འབྲེལ་བ་
 སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྣམས་བརྟན་ནོ། །རབ་བྱེད་བདུན་པས་ནི་མདོ་དང་རྣམ་འབྲེལ་ངེས་
 ཀྱི་རང་དོན་ལེའུ་དང་། གཏན་ཆོགས་ཐིགས་པ་རྣམས་སུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་
 ཆོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་དོན་ལེའུའི་མཇུག་ཏུ་འགལ་བའི་རྣམ་
 བཞག་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་བོད་སྟེ་རབས་པ་རྣམས་ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་པ་
 ཅུམ་ལ་འགལ་བར་འདོད་པ་བཀག་ནས། །འགལ་བའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་འགལ་ཉགས་སུ་
 བཀོད་ནས་འགལ་སྒྲུ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་སྒྲུབས་སུ་དགོས་པས་

ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ན་གཅིག་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་ཅིག་ཤོས་འགོག་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཅིག་དགོས་ཤིང་། ཕན་ཚུན་སྤར་འགལ་ལ་དངོས་
འགལ་དང་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱད་འགལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་གཅིག་རྟགས་སུ་
བཞོད་ནས་ཅིག་ཤོས་འགོག་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་།
བརྒྱད་འགལ་གྱི་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་འགལ་སྒྲ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་ལ་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དགོས་སོ་
ཞེས་བསྟན་ནོ། །རབ་བྱེད་བརྒྱད་པས་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་ཆད་མའི་
མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། དེས་བྱེད་རང་དེས་
གཞན་དེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དེས་གྱི་མདོན་སུམ་ལེའུའི་ཐོག་
མར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པས། ཚད་མར་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་རྣམས་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་ལ། ཐོག་མར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་ནས། མཚན་
ཉིད་གཉིས་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། ལྷ་དབང་སློང་དང་། རྒྱུ། ཚེས་མཚོག་ །བམ་
ཟེའི་བཞེད་པ་རྣམས་བཀག་ནས་དེ་གཉིས་དོན་ལྟོག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མཚན་
ཉིད་དེ་ལྷན་གྱི་ཚད་མ་དེས་སློང་འདྲགས་ཇི་ལྟར་གཙོད་པའི་ཚུལ་དང་། གྲངས་དེས་གྱི་དོན་
ལ་མཚོན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས་དང་།
རང་དེས་གཞན་དེས་གྱི་དོན་ལ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དང་།
ཐུན་མོང་དུ་དེས་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་ནོ། །རབ་བྱེད་དགུ་པས་
ནི་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་དེས་གྱི་མདོན་སུམ་ལེའུར་གསུངས་པའི་མདོན་སུམ་ཡང་དག །
མདོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་། ཚད་འབྲས་རྣམས་བསྟན་ཅིང་། ཞར་ལ་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་
འབྲས་ཡང་བསྟན་ནོ། །འདིར་མདོན་སུམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཐོག་མར་བསྟན་ནས་དབྱེ་བ་
སོ་སོར་བཤད་པ་ནི་རྣམ་དེས་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་སྤྱང་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འདིའི་
རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་གསུངས་པའི་ཚད་མའི་སྒྲིས་བྱའི་
སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་ནས་འཆད་པར་སྤྱང་
སྟེ། རོ་མཚར་རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་བཤད་པའོ། །རབ་བྱེད་བཅུ་པས་ནི་མདོ་དང་།
རྣམ་འགྲེལ་དེས་དང་། རིགས་ཐིགས་དང་གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྷར་སྒྲུབ་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། གཞན་དོན་ལེའུ་
 དང་རིགས་སྒོ་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་ནོ། །རབ་བྱེད་བཅུ་
 གཅིག་པས་ནི་རྩོད་རིགས་ནས་གསུངས་པའི་རྩོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རབ་ཏུ་
 དབྱེ་བ་དང་། ཆར་གཅོད་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་དང་། མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་བཅུ་
 བཞི་དང་། རིགས་བརྟག་ལས་གསུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་བཅུ་དང་། གཞུང་གསུམ་ཆར་གྱི་
 གཞན་དོན་ལེའུ་གསུངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་སུན་འབྲིན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་བསྟན་ནོ། །
 ལྷག་ཚོད་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་པོ་ནི་ཆར་བཅད་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་བུའི་ཆར་
 བཅད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན་པས་བཀག་ནས་རྩོད་རིགས་
 ལས་གསུངས་པ་ལྷར་གཉིས་ལས་བྱེད་པའི་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་སྐྱབ་པའོ། །ཕྱོགས་སྒྲུང་
 གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་ནས་ནས་འདི་ལྷར་
 འཆད་པ་ནི་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་གཞན་སྟུ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལུགས་འདིའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་སྒྲིལ་བ་བཟང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། །

གསུམ་པ་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱ་སྦྱི་ལྷོག་
 བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ། སྒོ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྩལ་ལོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲོས་རིག་པར་བྱ་
 བའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དབང་ཤེས་ལུའུ་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱ་ཤད་ཚོས་ཅན། ཡུལ་ཡིན་
 བར་ཐལ། སྒོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་ལུའུ་པས་རིག་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙུ་བར་འདོད་ན་ཡུལ་ལ་རང་སྦྱི་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་
 བ་འཛིན་སྟངས་མ་ལུའུ་པའི་སྒྲོས་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་རོ། །
 དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། སྐྱ་ཤད་དེ་ཡུལ་ཡིན་ཡང་རང་སྦྱི་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་མི་
 དགོས་ཏེ། སྒོ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡིན་ན།
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་ལུའུ་པ་ལ་
 སྒྲུང་བའི་སྐྱ་ཤད་ཚོས་ཅན། ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་མ་ཡིན་

ཅིང་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་སྤྲོལ་དུ་བཞག་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དོན་སྤྲོ་དང་
 མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་པོ་ཡུལ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་ཐལ། མེད་པ་གསལ་བ་དེ་ཡང་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱར་འཛིན་ཕྱིར་མེད་པ་ལ། ཉེས་པ་དག་ཏུ་
 ཐལ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། སྐྱེ་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་
 ཤད་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱེ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྲོ་ཆོས་ཅན། འཛིན་སྤངས་མ་འབྲུལ་པའི་སྒོ་སྤྲོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁྱོད་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་
 ཡིན་ན། སྤང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེ་རྟག་
 པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུ་ཐལ། སྒོ་སྤྲོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་རྟག་འཛིན་
 རྟག་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤང་གི་སྒྲིབ་སྤངས་དེ་ཉིད་དཔ་
 པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་ །རང་ལུགས་བཞག་ །
 རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོགས་སྐྱེ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡི། ཡུལ་ཅན་སྤང་བ་ཐ་དང་
 པས། གཅིག་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་
 པའི་འགྲེལ་པར་སྒྲིབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་
 གཟུང་བ་དང་ཞེན་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི་སྒྲིབ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་འཛིན་ཅིང་དེ་
 དང་འབྲུ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དབང་པོའི་ཤེས་པས་ནི་
 རྟོད་ཅིག་མ་འཛིན་ཅིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིས་པའི་ངེས་པས་ནི་རྟོད་ཅིག་མ་དེའི་རྒྱུན་
 མཐོང་ངོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ནི་ཐ་དད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡུལ་
 མིན་ཏེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེར་ཞེན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིས་པའི་ངེས་པས་གཟུང་བའི་
 རྟོད་ཅིག་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱུན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ལ། དེའང་ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པ་དེས་
 བ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་ཞེན་པར་བྱ་བའི་འཇུག་པའི་ཡུལ་བྱང་པར་

མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཞེན་ཡུལ་དང་
 གཟུང་ཡུལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གཟུང་ཡུལ་ལ་ཡང་དོན་སྤྱི་དང་རང་མཚན་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེའི་དགོངས་པ་ལ་བོད་སྐད་ལས་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་ལ་དོན་
 རང་མཚན་དང་། དོན་སྤྱི་དང་། མེད་པ་གསལ་བ་གསུམ་དུ་བཞེད་ཅིང་དེ་དག་གི་
 ཡུལ་ཅན་ཡང་མངོན་སུམ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་འབྲུལ་པ་གསུམ་ཡོད་ལ།
 འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པས་གཟུང་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་ཡོད།
 རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་བཞི་ཆར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུང་ཡུལ་དང་
 གཟུང་ཡུལ་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་གཉིས་ལ་
 གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རིགས་པའི་གཙུག་པོ་གཉིས་
 གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི་འབྲུལ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པར་
 ཐལ། བཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐག་ཁྱེད་ལ་
 སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་བཞེན་དུ་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན།
 མི་འཐད་དེ། ཐག་ཁྱེད་འཛིན་པའི་སྟོང་དེ་ཐག་ཁྱེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་ཤེས་ལ་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནམ། དེའི་རྗེས་སུ་འདི་ནི་སྒྲུལ་ལོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན།
 དང་པོ་ནི། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་དཔེར་མི་རུང་ལ། ཕྱི་མ་
 བྱི་གཟུང་ཡུལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་གཉིས་
 པ་ནི། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཐོང་རུང་གི་ཡུལ་ན་གནས་
 པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྗེས་
 ཐུང་དང་པའི་མཐོང་རུང་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཐོང་རུང་གི་དོན་ཡིན་ཡང་།
 གང་ཟག་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། བདག་གི་ལུས་བཞེན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 བདག་གི་ལུས་ནི་སྟེང་བྱེད་དང་བཅས་པས་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་རང་
 འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ལས་རྗེས་ཐུང་དང་པའི་གཟུང་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། །
 གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད། ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ལྷ་ས།

འདི་ལྟར་རྣམ་པར་འཛོག་ཅུས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་ཡུལ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། དུས་ཐ་དད་པས་རི་
 ལྟ་འཛོན། །ཞེ་ན་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས། །ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་ཅུས་པའི། །
 རྒྱ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ལྷན་རྒྱུའི་བྱང་པར་ལས་
 གཞན་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཤེ་ན་རིགས་པ་
 ཤེས་པས་རྒྱ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས། ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅི་ན། ཤེས་པའི་རྣམ་པར་
 འཛོག་ཅུས་པའི། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་འཛོག་ཅུས་པ་སྟེ། རང་དང་
 འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡུལ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཅེས་དང་། རྣམ་དེས་ལས། རྗེས་
 སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་མིན་ལ་རྒྱ་མིན་པ་ནི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་མངོན་སུམ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་
 པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་དེ་ཞེན་སྟོ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྗོད་བྱེད་
 གྱི་སྒྲ་ལ་ཡང་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཞེས་པའི་ཐ་
 སྟོད་འཐད་གྱི་སྒྲ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་མི་འཐད་ཞེས་པ་ཡང་རུང་མོད་གྱི་དེར་སང་
 ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། མངོན་སུམ་དེ་འཇལ་བྱེད་མིན་ན།
 མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མེད་པས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། སྒྲ་འཇལ་བྱེད་མ་ཡིན་ན། སྒྲའི་ཡུལ་
 མེད་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་རང་ཡུལ་དེས་པ་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་པར་འགྱུར་
 རོ། ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཡུལ་དུ་བྱས་ཚུལ་གྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན།
 སྒྲ་ཡུལ། གཟུང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་དང་བཞི། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོ་
 བས་རང་སྟེ་གཉིས། འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས་མངོན་ལྟོག་གཉིས། རོ་བོའི་སྟོ་ནས་
 བདེན་པ་གཉིས། མཐར་ཐུག་གི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་བཞི་སྟེར་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་བཞི་སོ་སོའི་རྣམ་
 བཞག་གོ །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞུང་གང་གིས་ཡུལ་བཞི་བསྟན་དབྱེད། ཚོས་
 གང་ཡུལ་བཞིར་འགྱུར་དབྱེད། ཡུལ་ཅན་གང་ལ་ཡུལ་བཞི་ཡོད་དབྱེད། ཡུལ་བཞིར་
 གངས་དེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་

གཅིག་ཏུ་ནི་སྤང་བའི་སྒོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལོག་པར་ཡང་། །སྤང་
 གྱེ། །ཞེས་པས་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་བསྟན། །མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་
 མཚན་དང་ཤེས་པ་རང་མཚན་རྟོག་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་བསྟན།
 རྣམ་ངེས་ལས། །ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་སྤང་བ་ཐ་དད་པས། །
 །ཞེས་པས་ཚད་མ་གཉིས་ཀའི་སྤང་ཡུལ་བསྟན་ནོ། །མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །
 །ཡང་དག་མིན་པའང་སྤང་བ་ཡི། །ཞེས་པས་རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་གྱི་སྤང་ཡུལ་བསྟན།
 །ལྷ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པར། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཞེས་སོགས་སྤང་
 དངས་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་ཡུལ་བསྟན། །ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མ་ཡིན་ཕྱིར། །
 །གཉིས་པ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་པས་ཞེན་ཡུལ་བསྟན། །ཅི་ནས་སྐྱེས་བྱ་
 དོན་བྱེད་པར། །རྣམ་པ་ཤེས་ནས་དེ་སྐྱབ་ཕྱིར། །འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་དོན་རྣམས་
 ལ། །བརྗོད་པར་བྱེད་པའང་སྒྲུང་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་སྐྱ་ཡི་འཇུག་ཡུལ་བསྟན།
 དེ་ནི་སྤང་དོར་འབྲས་ཅན་པས། །སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་།
 །གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་བྱས་ནས། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་འབྲས་འདོད་པ་ཅན། །སྐྱེས་བྱ་
 འདི་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་སྐྱེས་བྱའི་འཇུག་ཡུལ་བསྟན་ཅིང་། །སྐྱེས་བྱའི་
 འཇུག་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་འཇོག་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་
 བློ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས། །སྤང་ཡུལ། །ཞེན་ཡུལ།
 འཇུག་ཡུལ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། །ཆོས་ཡིན་ན། །རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་དང་།
 །ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དང་། །འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གསུམ་ཡོད་པས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། །གཟུང་ཡུལ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇོག་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་ལོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ནི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 །གསུམ་པ་ནི། །སྤང་པས་བརྣམས། །སྤང་ཡུལ་ཤེས་པ་ཀྱང་ལ་ཡོད། །གཟུང་ཡུལ་
 དོན་རིག་མངོན་སུམ་དབང་། །ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པའི་སྐྱོས་ཆོས་ཡིན། །འཇུག་ཡུལ་དོན་
 མཐུན་ཀྱང་ལ་ཡོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བར་པ་གཉིས་འཐད་ཀྱང་དང་པོ་མི་འཐད་དེ།
 །རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གྱི་སྤང་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ལྷ་གཉིས་དེ་ལྷ་བ་གཉིས་སྤང་གི་
 དབང་ཤེས་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་ཡང་ལྷ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་དངས་པའི་བཅད་ཤེས་རྒྱམས་དོན་མཐུན་དུ་འདོད་པར་སྤང་བས། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཚད་མ་སྡེ་མའི་འཇུག་ཡུལ་དེ་དེའི་
 འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནམ། ཚད་མ་སྡེ་མའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་དེའི་འཇུག་
 ཡུལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་གཅིག་ཡིན་ན་གཉིས་དོན་མེད། ཁྱིམ་པའི་
 རིགས་པས་གཞོད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བཅད་ཤེས་དང་དེ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
 གཉིས་པོ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཁས་གྲུབ་གཡག་པས་
 རིགས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་མཛད་ནས་རྟོག་པ་ལ་སྤང་ཡུལ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་
 རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་སྤང་བས་འཇུག་པར་ཐལ། སྤང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འོག་ཏུ་དངོས་མེད་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གཞུང་
 རྒྱུས་དང་བསྐྱགས་ན་འདྲ་བར་སྤང་ཡང་། སྤང་སེལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྤང་ཡུལ་དང་
 ཡུལ་བཞིར་བྱེ་བའི་སྤང་ཡུལ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྡེ་མ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཡུལ་
 མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ལ་བྱེ་མ་ནི་དེར་སྤང་བ་ཙམ་ལ་འདྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 དུ་ན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། དངོས་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཛུངས་སོ། །ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་སྤང་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྤང་སེལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྤང་ཡུལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་ལ་སྤང་བས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན།
 ཁས་སྤངས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྤང་
 ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ། །དེས་ན་སྤང་སེལ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་བྱེ་བའི་
 སྤང་ཡུལ་དང་། ཡུལ་བཞིའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་ཡུལ་དོན་གཅིག་པར་འདོད་ཅིང་།
 སྤང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་ལོ། །རང་
 ལུགས་ནི་རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། རྟོག་མེད་
 འབྲུལ་ཤེས་རྒྱམས་ལ་སྤང་ཡུལ་མེད་ལ། རྟོག་པ་ནི་བྱིན་ཅི་འོག་མ་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཡང་སྤང་ཡུལ་ཡོད་དེ། རང་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་གཞན་སེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཟུང་ཡུལ་ནི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པའི་
 སྐྱོས་ཆོས་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་རྒྱམས་ལ་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་

ཡོག་ཤེས་རྒྱམས་ལ་ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྤྲུག་པ་དེ་སྤྲུག་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་
 ཡིན་ཡང་དེ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲུག་ཡུལ་ནི་ཚད་མ་དང་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་དོན་མཐུན་
 དང་། རྒྱུས་བྲུ་རྒྱམས་ལ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་བཞིར་གངས་ངེས་ཏེ།
 རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་འབྲུག་ཡུལ་དང་། རྟོག་པ་ཚད་མའི་འབྲུག་ཡུལ་དང་། རྟོག་པས་
 རང་ཡུལ་རྟོག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་ལ་རྣམ་ཐང་དང་པའི་འབྲུག་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་རྣམ་གཅིག་པའི་
 འབྲུག་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་གིང་། དང་པོ་ནི། གཟུང་ཡུལ། ལྷང་ཡུལ། འབྲུག་
 ཡུལ་གསུམ་ཆར་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ལྷང་ཡུལ་དང་། འབྲུག་ཡུལ་ཡིན། རྟོག་
 པ་ཚད་མའི་འབྲུག་ཡུལ་ནི་ཞེན་ཡུལ་དང་འབྲུག་ཡུལ་གཉིས་ཡིན། རྟོག་པས་ཡུལ་རྟོགས་
 ཚུལ་གྱི་དངོས་ཡུལ་ནི་ལྷང་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་བཞི་སོ་སོའི་རྣམ་
 བཞག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལྷང་ཡུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ལྷང་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ལྷང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་
 གཞན་དག་ན་རེ། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ལྷང་ཡུལ་དུ་ཐལ།
 བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་ལྷང་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་བརྗོད་པ་ཡང་
 ཡོད་དོ། །རང་ལུགས་ནི་དེས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྷང་བའམ་རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་
 ལྷང་བ་གང་རུང་དུ་ཁྱུར་པའི་ཡུལ་ལོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་
 པའི་ལྷང་ཡུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྷང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། རྣམ་པ་མ་གཏད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེར་འགྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་རིག་
 མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་བྱ་ལྟ་བུའོ། །
 རྟོག་པའི་ལྷང་ཡུལ་ནི་སྤྲུལ་རྟོག་པའི་དོན་སྤྲུལ་རྟོག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ལྷང་ཡུལ་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་མེད་ལྷང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ནི། ལྷང་བའི་སྒྲོ་
 རས་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་གཟུང་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།
 རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་རང་འབྲེལ་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་
 གཟུང་ཡུལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་སྒྲིབ་ལོ་རིག་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་ཞེན་

ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒོས་ཞེན་ནས་རིག་པར་
 བྱ་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོག་པ་ཚད་མའི་ཞེན་ཡུལ་དང་། བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ཉིད་དེས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་
 འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། འཇུག་ཡུལ་ཡིན་
 བ་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱབ་མ་བྱབ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །
 སྒྲུང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ན་མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཇུག་ཡུལ་
 ཡིན་ན། དེ་ནི་སྒྲུང་དོར་འབྲས་ཅན་པས། །སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པར་དངོས་བསྟན་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །
 རང་ལུགས་ནི་ཡུལ་ཅན་དོན་མཐུན་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལོ། །ཁོ་
 བ་རེ། སྒྲོན་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་ཐལ། དེའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་གྱུ་བ་
 ལྟ། སྒྲོན་པོ་དེ་ལ་བཅད་ཤེས་དེའི་སྒྲ་རོལ་དུ་ཚད་མས་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་རྣམ་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་དང་། རང་
 རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་རང་མཚན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་
 འཇུག་ཡུལ་ནི་ཚོས་ཉིད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་བསྐྱུ་བ་བྱ་རྣམས་ལ་འཛིག་གོ། །སྐྱའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་བ་ལང་རང་མཚན་པ་དེ་བ་ལང་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་མཐུན་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་སྤང་བ་དེ་
 དག་ལས་ལོགས་སུ་མེད་དེ། ཚད་མ་དང་སྐྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དངོས་པོ་ཁོ་ན་འཇུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕན་
 གཞོད་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲན་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་དང་། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡི། །

ཡུལ་ཅན། ཅེས་དང་། རང་འགྲུལ་ལས། དེའི་སྐབ་བྱེད་དུ་དབྱེད་པ་ནི་དོན་བྱེད་
 པར་རྒྱུ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་དང་སྐྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབ་པར་བྱེད་པར་
 ཤེས་ནས་སྒོར་བ་དང་སྐབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་འཕངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་མེད་འཇུག་ལྷོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་གནོད་མི་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ལ། །
 དོན་གཉེར་བརྟག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་
 དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རྣམས་ལ་འཇུག་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། འཇུག་
 ཡུལ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲིན་མེད་དེ། ས་སྟོགས་
 བུམ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་དགག་གཞི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་དགག་གཞི་དེ་ཉིད་འཇུག་ཡུལ་
 ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་དགག་གཞི་དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམས་
 ལ་ནི་དགག་ཆོས་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའམ། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་
 ཉིད་འཇུག་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་དང་པོ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱ་ལ་ཆད་མར་ཐལ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པས་དག་
 པའི་ས་སྟོགས་དེ་རྗེས་དཔག་དེའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་ཆད་མ་གཞན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དུ་བུམ་ཟེར་
 པས་དེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ས་སྟོགས་བུམ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟག་དངོས་དེ་སྐྱ་རྟག་དངོས་མ་ཡིན་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་ལྷོག་གྱུར་དུ་
 ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། རང་སྟོ་རང་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་དབྱེད་
 པ་པའི་ལྷགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ལྷགས་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ན། འཇུག་ཡུལ་
 ཡོད་པས་བྱབ་ཅིང་། སྐར་གྱི་ཡུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མའི་འཇུག་
 ལྷོག་གི་ཡུལ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མ་རི་ལྟ་བུ། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ཆད་མ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། ཡན་གནོད་རྣམས་པ་ལ་འཇུག་ལྷོག་
 བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆད་མ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀྱང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་
 དེོ། །ཕྱི་མ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་

པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་རྣམས་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་ཡིན་ལ་འདིའི་
འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལ་དོན་དུག་སྟེ། དབྱེ་
གཞི། དབྱེ་ངོ་། འབྱེད་པའི་ཚུལ། བྱེ་པའི་དོན། གངས་ངེས་པ། སོ་སའི་
རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོབ་པ་འཇུག་པ་སྟོན་འགྲོ་
ཙན། །འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་མི་བསྐྱུ་བར་ཐོབ་པ་ནི་
དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོན་དུ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ལ་ཤེས་པའི་
ཚུལ་ལ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དང་། བྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བྱ་དད་བཞིའི་ནང་ནས་དངོས་པོ་དང་
དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པར་བཀག་པའི་བྱ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གཞལ་བྱ་ལ་
འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་དོན་བྱེད་རྒྱས་
པ་དང་མི་རྒྱས་པའི་ཚོས་གཉིས། ངོ་པོའི་སྒྲོ་ནས་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་དང་། མི་
འདྲ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་གཉིས། ཡུལ་ཅན་སྤྱིའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
ཡིན་མིན་གཉིས། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་དངོས་ཡུལ་
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཐྱིར། འདི་དག་གི་བྱབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་
ནི་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །དུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་
བཞག་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་
ཅིག་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། མི་རྒྱས་པའི་ཚོས་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
དེས་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
གཞི་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་མིན་པའི་ཐྱིར་ཏེ། ཡུ་མ་
རིས། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་གལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ཐྱིར་
རོ་ཞེས་གསུང་པའི་ཐྱིར། ཁ་ཅིག་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་
དངོས་པོ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཡིན་ན། མདུན་གྱི་སྡེ་གཟུགས་རང་མཚན་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ།
 མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་ཚོས་ཅན། མདུན་གྱི་སྡེ་གཟུགས་
 རང་མཚན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་རང་ལ་མཚུངས་ཏེ།
 བདག་མེད་ཚོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོར་ཐལ།
 རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས། ཁ་ཅིག་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ཞེས་འཛིག་དགོས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་འཛིག་ན་སྒྲ་བ་བཤད་པའི་སྒྲིན་གནས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་བྱིས་པའི་གཏམ་
 ལྟ། གཞུང་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་
 བསྐྱུས་པ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མདོ་ལས། མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་དེ་དག་རང་སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་བཤད་ཅིས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་དང་
 སྤྱི་མཚན་བྱར་བྱས་ནས་དེ་མཚན་པར་བྱེད་པ་ལ་འཛིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཚན་པར་བྱ་བ་
 རང་སྤྱི་གཉིས་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བྱེད་སྒྲ་བ་དང་ལས་སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་
 འཇུག་པ་ལས་འདིར་ལས་སྒྲ་བ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་ཚིག་
 གསལ་ལས། རྟོག་གི་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་ཞེས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་སྒྲ་བ་ལ་སྒྲུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲ་དང་
 མི་འབྲ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པས་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལྟག་སྟོན་
 པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་
 པའི་དངོས་པོ་དང་། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐུན་མོང་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་སོ། །
 ཡང་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཐུན་མོང་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་
 བཏགས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པར་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོའི་རིགས་
 ཅན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དངོས་ལྷགས་གཉིས་ལས་ཤེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ །ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་
 དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་ལྷགས་
 ལ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ལྟེ། དངོས་སྒྲ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་

མཚན་གྱི་དོན་ལྡན་བཀག་པ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དེ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར།
 མི་འཐད་དེ། རྒྱུར་མེད་གསར་བྱུང་གི་དངོས་པོ་དེ་དེའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་དངོས་སྒྲིབ་བའི་ལུགས་ལ་སྒྱུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྒྲེ།
 དངོས་སྒྲིབ་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྱུ་བའི་དོན་ལྡན་བཀག་པ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་
 དོན་བྱེད་ལུས་པ་བཀག་པ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དེ་དངོས་སྒྲིབ་བའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་མཚན་ལ་དབྱེ་ན། དོན་རང་མཚན་དང་།
 ཤེས་པ་རང་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱི་དོན་བཅས་པོ་དང་། རང་དོན་བཅས་པོ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྒྱུ་མཆེད་ལ། གཉིས་པ་ལ་མིག་སོགས་ནང་
 གི་སྒྱུ་མཆེད་ལྡེ། ཤེས་པ་རང་མཚན་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་ལའོར་
 དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །སྤྱི་མཚན་ལ་དབྱེ་ན། བོད་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་ལྡན་པ་མེད་
 དགག་གི་སྤྱི་དང་། སྤྱིའི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་གཉིས་གསུངས་ཀྱང་། གཞུང་ལས་
 བཤད་པ་ནི་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་གསུམ་སྟེ། དངོས་དང་
 དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་སྤྱི། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་སྤྱི།
 གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་སྤྱི། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤྱད་པའི་སྤྱི་བཞིར་དབྱེར་རུང་སྟེ།
 གཞན་སེལ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་དང་སྤྱི་མཚན་གཞན་སེལ་གསུམ་གནད་
 གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་སྤྱི་དང་སྤྱི་མཚན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དབྱེད།
 དངོས་པོ་དང་རང་མཚན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དབྱེད། རང་མཚན་དང་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དབྱེད། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲེས་མ་འདྲེས་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད།
 རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་ལ་དབྱེད་པ་དང་ལྡེ་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་ཡལ་ཆེར་སྤྱི་
 དང་སྤྱི་མཚན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལུས་པ་དེ་སྤྱི་ཡིན་ཡང་སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན། ཤེས་
 བྱའི་ལྡན་པ་དེ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཡང་སྤྱི་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱི་པ་པ་ལ། ལུས་པ་ཚོས་

ཕན། སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་མིན་པར་
 ཐལ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འོན་ཀྱང་རྩལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱའི་
 ལྷོག་པ་ཚོས་ཕན། སྤྱི་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་
 མཚན་དུ་ཐལ། འོན་དམ་པར་འོན་བྱེད་མི་རྩལ་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ན་སྤྱི་
 བྱེ་བྱེ་བྲག་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ལ་འཛིག་ལ། སྤྱི་མཚན་ནི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚོས་
 ལ་འཛིག་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུམ་པ་ཚོས་ཕན། སྤྱི་མཚན་དུ་ཐལ།
 བསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས། ལུམ་པ་
 ཚོས་ཕན། སྤྱི་མིན་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་མཚན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱའི་ལྷོག་པ་ཚོས་ཕན། སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལ། ལྷོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་
 ཕན། ཞེས་པར་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷོག་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་མིན་པར་ཐལ། བསལ་པའི་ལྷོག་པ་
 དང་མི་རྟག་པའི་ལྷོག་པ་དེ་སྤྱི་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐ་དད་
 དངོས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་སྤྱི་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་བཤད་ཟིན་པོ།
 ཞེས་པ་དེ་གང་ལ་སྟེགས་སྤྱི་དགོས་སོ། །དེར་སང་བོད་རྒྱུ་མས། དངོས་པོ་ཡིན་ན།
 ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་མིན་པ་བྱུང། ཞེས་དང་། ཁྱོད་གཞི་བྱུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་
 དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཡིན་པ་བྱུང་ཞེས་དང་། ཁྱོད་གཞི་བྱུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་
 ཡིན་པ་བྱུང་ཅེས་འབུད་པ་ནི། ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་གང་བཀག་པ་དེ་སྤྱིར་ནད་དུ་བསམ་ནས་
 ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། ཁོ་བོ་ནི་དེ་གསུམ་འགལ་བྱུང་དུ་འབུད་དོ། །དེས་ན་རང་
 ལུགས་ནི་སྤྱི་དང་སྤྱི་མཚན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་
 དེས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། བརྟེན་ཕྱིར་
 སྤྱི་དེ་འང་རྒྱུ་པ་གསུམ། ཞེས་སྤྱི་དང་སྤྱི་མཚན་ཁྱད་མེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ །དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་དངོས་
 པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་ཚོས་ཕན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤར་བཞིན་འགྲེལ། །
 ཁ་ཅིག། །དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན།
 དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། ཡོད་ན་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་
 པོས་དངོས་པོའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་
 དགོས་པའི་བྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། དོན་དམ་
 པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་མཚན་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་རང་མཚན་ཡིན་
 དགོས་པའི་བྱིར། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ལྷ་ལྷ་བསྐྱེད་ན་དོན་དམ་པར་
 ལྷ་ལྷ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་
 རྫོབ་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་དེ་ཅི་སྟེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པས་འགོག་པ་མིན་པར་ཐལ་
 ཡོ། །རང་ལུགས་ནི་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་
 ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན།
 རང་མཚན་ཡིན་དགོས་ཤིང་། རང་མཚན་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེ་ནི་གཞན་ལས་འོག་པ་ཡིན། །དེ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཤད། །དེ་ནི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་འདོད། །ཅིས་དང་། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དོན་དམ་
 ཡོད་པ་ཡིན། །ཅིས་དང་། དོན་བྱེད་རྣམས་དང་མི་རྣམས་བྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 བྱུང་སྐབས་ལ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཞེས་པའི་གཞུང་སྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་ལས་བསྐྱོག་གང་ཡིན། ཞེས་པར་ཡང་།
 དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལས་འོག་པ་རང་མཚན་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་ལུང་
 སྒྲུབ་ཞིབ་པར་ནི་འོག་ཏུ་སྟེ་དངོས་པོ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ལྟོས་ཤིག། །གསུམ་པ་ནི།
 ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་རགས་པ་རང་མཚན་
 པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་
 ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་

མཚན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རགས་པ་རང་
 མཚན་པ་དེ་རྩལ་ཐུན་ཚོགས་པ་དབང་གེས་ལ་སྒྲུབ་བ་ལ་བྱེད་དམ། དབང་གེས་ལ་རྩལ་
 ཐུན་སྒྲུབ་བ་དེ་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རྟོག་པས་རགས་པ་ལིང་པོ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བའི་རྟོག་པའི་
 དངོས་ལུལ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་
 ཟླ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྷར་ན་རང་མཚན་ཡིན་པ་
 གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ཟླ། རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཁྱུང་པར་མེད་དེ། རང་
 མཚན་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་པས་ཁྱུང་།
 ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲ་མ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་
 དེ་གཉིས་ལ་ཁྱུང་པར་ཡོད་དེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱུང་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་དེ་རང་མཚན་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་
 འདྲེས་འདྲིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཁ་བོ་སེར་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བ་
 དང་། ཤར་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་རུབ་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བ་དང་། སྒྲ་རྩོ་
 ལ་ཡོད་པའི་ཆ་ཕྱི་རྩོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ལ། མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཁ་བོ་ལ་ཡོད་
 པའི་ཆ་དེ་སེར་སྒྱུ་ལ་མེད་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་ཆ་དེ་རུབ་ཕྱོགས་ན་མེད་པ་
 དང་། སྒྲ་རྩོ་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཆ་དེ་ཕྱི་རྩོ་དུས་ན་མེད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་
 གཞན་དག་ན་རེ། ཤེས་བྱ་དེ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་སེར་སྒྱུ་ལ་མེད། ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་རུབ་
 ཕྱོགས་ན་མེད། སྒྲ་རྩོ་ན་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ཕྱི་རྩོ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས།
 ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཁ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྒྱུ་ལ་མེད་པ། ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡོད་ན་རུབ་
 ཕྱོགས་ན་མེད་པ། སྒྲ་རྩོ་ལ་ཡོད་ན་ཕྱི་རྩོ་ལ་མེད་པ་དེ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་རོ། །
 མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཚུས་ཅན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྒྱུ་ལ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁ་
 བོ་ལ་ཡོད་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྱུང་ན། ཁ་བོ་ལ་ཡོད་ན།

སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་བུད། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཚུལ་ཅན་ལ་འབྱུང་རོལ་ན།
 དངོས་པོ་ཚུལ་ཅན། བླ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་
 མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་བླ་བོ་ལ་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག། །དངོས་པོ་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།
 འདྲེས་མ་འདྲེས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་གཞུང་ལས་བསྟན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 བུམ་པ་ཚུལ་ཅན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་
 ན་ཡོད་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་རྩམ་དེ་ཤར་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱོགས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བརྟུས་ན་ཡོད་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་རྩམ་དེ་བརྟུས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གསེར་བུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་རྩམ་དེ་གསེར་བུམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་དདུལ་བུམ་ལ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲེས་པའི་དོན་ནི་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་
 བའི་གཞན་སེལ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་དང་རྩལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱལ་བ་
 དང་། བརྟུས་ཀྱི་བུམ་པ་དང་། ཐ་སྟངས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱལ་བ་དང་།
 གསེར་བུམ་དང་དདུལ་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱལ་བའི་རྟོག་པས་རྒྱ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ནི། །རང་གི་གནས་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་། །
 ཞེས་པས་དངོས་སུ་སྐྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་བསྟན་ནས་ལུགས་ལ་ཡུལ་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་
 པ་ཡིན། དམ་པའི་དོན་ཀྱི་དོན་རྣམས་ནི། །རང་གི་འདྲེ་དང་ཐ་དད་མེད། །ཅིས་
 དང་། བླ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་། །དེ་ནི་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་མིན། །ཅིས་པས་རང་བཞིན་
 མ་འདྲེས་པར་བསྟན། དེ་ཚོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །ཅིས་དང་། བསྟན་ཏེ་
 བ་མེད་པ་ཡི། །ཡིག་ཆ་རིམ་ལྔ་ནི་ལྟར་ན། ཞེས་པས་དུས་མ་འདྲེས་པ་བསྟན་ནོ། །
 དེ་དག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལུགས་ལ་འདྲེས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་།
 ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྣང་བའི་བློ། ཞེས་དང་།
 དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་ལྟོག་པ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་པས་ཡུལ་
 དང་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན། གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །བྱ་བ་
 དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདྲེས་པ་བསྟན། ལྟོག་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གྱིས་གསུམ་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་
 ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་མིན་པར་
 ཐལ། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་མདུན་གྱི་སྡེ་གཟུགས་
 རང་མཚན་པ་དེ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་རགས་པ་དང་སྤྲ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རང་མཚན་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རང་ལས་ཁུང་བའི་ཆ་
 ཤས་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་མཚན་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་སྤྱི་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་
 ཅིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ལོག་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡང་རང་མཚན་མིན་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་རང་མཚན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཞེས་
 སོགས་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མེ་རང་མཚན་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་
 མཚན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་འབྲས་སུ་
 རྒྱུར་པའི་དུབ་དོན་དམ་པར་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མདུན་གྱི་སྡེ་གཟུགས་རང་མཚན་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་རགས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ཅིང་དོན་
 དམ་བདེན་པ་མིན་པ་མི་འཐད་དེ། རགས་པ་དེ་རིགས་མཐུན་གྱི་ལྷ་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྲ་
 ཚོགས་པ་ལ་འཛིག་གས། རྟོག་པས་ལིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་འཛིག་ཅིས་རིགས་
 པས་དབྱད་ནས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་།
 རྒྱལ་སྤྲ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཡིན་ལ། དང་པོ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མདོན་སུམ་སྐྱད་
 ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེས་རིས་མཐུན་
 ཀྱི་རྒྱལ་སྤྲ་ཀྱི་ལྷ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཆེ་རང་འབྲས་སུ་རྒྱུར་པའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་ལྷ་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྲ་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་
 དེ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་འབྲས་སུ་རྒྱུར་པའི་དབང་ཤེས་རྗེས་གཅིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ལིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་དེ་མིན་ཏེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་
 བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཆ་ཤས་

རེ་རེ་རང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ་སོ་བ་རེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་
 ཤས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་རང་འབྲས་ཤེས་པ་རྣམས་གཅིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་དེ། ཡི་གེའི་བྱང་མཐའ་ཨ་
 བྲུ་ལྷ་བྲ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། ཆ་ཤས་རེ་རེས་རང་འབྲས་ཉན་ཤེས་
 སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཡི་གེ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རང་འབྲས་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་མངོན་ལྡོག་གཉིས་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ།
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག་གོ། དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས། དང་
 པོ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཟླ་རྩ་བའ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་
 བཅད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཞེས་ཟེར།
 མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་ཚོས་ཅན། སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཟླ་རྩ་བའ་ཀྱིས་སྒྲོ་
 འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ཟླ་རྩ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཁྱོད་བཅའ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་ཚོས་ཅན། སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དངས་
 པའི་རེས་ཤེས་ཀྱིས་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 ལ་ལྡོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་
 ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། དེས་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ཟླ་རྩ་བའི་རྩལ་གྱིས་རྟགས་པར་བྱ་བ་
 དང་རྗེས་དཔག་གིས་དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་རྟགས་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་
 མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མ་ལ་སྒྲ་བཤད་པའི་སྟོན་གནས་ཤིང་། ཟླ་མ་ལ་ཚོས་དེ་སྟོ་དེ་ལ་
 ལྡོག་གྱུར་ཡིན་ན། ཟླ་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར་འདོད་ན། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དངས་པའི་རེས་ཤེས་དེ་རྗེས་དཔག་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་དེ་དེ་ལ་ལྡོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མངོན་

སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
 དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྡོན་པོ་ཚས་ཅན། སྡོ་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་འགྱུར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ།
 སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྣམ་ཅུ་ཁྱོད་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྐྱ་མི་
 ཏྲག་པ་ཚས་ཅན། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྣམས་རྟེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་གྱིས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པའི་དོན་སྦྱི་ཚས་ཅན། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་ལ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྦྱོ་
 གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྐྱབ་
 པ་ལ་ཁུབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
 པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་ན་མེ། ལྷ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་གེས་ལ་སྣང་པའི་ལྷ་
 གཉིས་ཚས་ཅན། ལྷ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་གེས་ཀྱིས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་གསལ་
 པར་སྣང་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་རྩ་ཚས་ཅན། རི་བོང་རྩ་འཛིན་རྟོག་པས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བཀག་ནས།
 རང་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། གསལ་བར་སྣང་བར་བྱ་བ་དང་།
 མི་གསལ་བར་སྣང་བར་བྱ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་ན། རྟོགས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། རི་བོང་རྩ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་ན།
 དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་རྩ་བའི་བསྐྱིག་མཚམས་གཉིས་

བ་ལ་ཁས། ཡང་ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་ཟླ་གཉིས་ཚས་ཅན།
 མངོན་གྲུང་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་
 བར་སྤང་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཚས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་སྤང་བའི་ཟླ་གཉིས་དེ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཟླ་གཉིས་གསལ་
 བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཟླ་མི་
 རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སྟོག་གྲུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་གསལ་བར་སྤང་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་བ་བསྒྲིག་མཚམས་དང་བཅས་པ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 ཁྱོད་དེའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་
 བཞེན། དོན་སྤྱི་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། དོན་སྤྱིའི་སྟོ་ནས་རྟོགས་པར་
 བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་དཔྱེ་བ་ལ་མངོན་གྲུང་གི་དཔྱེ་བ་དང་། རྟོག་གྲུང་གི་དཔྱེ་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། ཚས་ཅན་དང་། ཚས་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ལ་དོན་དང་ཤེས་
 པ་གཉིས་སོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་བ་ལ། རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་བའི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་
 བ་དང་། རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དོན་རིག་
 མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་གྲུང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་
 ཅད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚས་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཟླ་གཉིས་དེ་ཟླ་བ་
 གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལ་མངོན་གྲུང་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟོ་དེ་ལ་མངོན་གྲུང་ཡིན་ན།
 སྟོ་དེས་དོན་སྤྱི་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁུབ་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ལ།
 རྒྱུ་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི་པ་རོལ་པོས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་
 རྟོག་གྲུང་གི་དཔྱེ་བ་ལ། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་དཔྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
 རྒྱུ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་པ་དེ་ལུས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་གྲུང་ཡིན་པ་
 དང་། ཤེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་
 གང་ཟག་ལ་རྟོག་གྲུང་ཡིན་པ་དང་། ཚས་ཉིད་དེ་སོ་སྟེ་ལ་རྟོག་གྲུང་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་བ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་བ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་སྟོའི་སྟོ་

བས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་།
 གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ལྟོག་ཁྱུང་གསུམ་ནི། གཏན་ཆོགས་གསུམ་པོ་དེའི་སྒྲིབ་བྱ་ལྟ་
 ལུང་། གཉིས་པ་ལ། བཅད་ཤེས། འོག་ཤེས། ཐེ་ཆོམ་ལ་ལྟོག་ཁྱུང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པོ་དེ་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་པའི་རེས་ཤེས་ལ་
 ལྟོག་ཁྱུང་ཡིན་པ་ལྟ་ལུང་། གཉིས་པ་ནི། སྟོ་རྟག་པ་དེ་སྟོ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དེ་
 ཡིན་པ་ལྟ་ལུང་། གསུམ་པ་ནི་སྟོ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དེ་དེ་ལྟར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཐེ་ཆོམ་
 མངོན་ཁྱུང་པ་ལ་དེ་ཡིན་པ་ལྟ་ལུང་། རེས་ན་རྟོག་མེད་འོག་ཤེས་ལ་མངོན་ཁྱུང་ཡིན་ན།
 མངོན་ཁྱུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། རྟོག་པ་འོག་ཤེས་ལ་ལྟོག་ཁྱུང་ཡིན་ན། ལྟོག་
 ཁྱུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་མེད་འོག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་ན། ཡོད་པས་མ་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་འོག་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན། ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་
 ཕྱིར། ཐེ་ཆོམ་ལ་ལྟོག་ཁྱུང་ཡིན་པ་ལ་ནི་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལྟོག་ཁྱུང་ཡིན་
 ལ། གཅིག་ཤོས་ནི་ལྟོག་ཁྱུང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟེ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ མིག་དབང་
 ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟོག་ཁྱུང་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 མངོན་ཁྱུང་ཡིན་པ་དང་། ལ་དང་མེད་ཆོགས་དོན་ལྟ་བུ་རེས་འགའ་མངོན་ཁྱུང་། རེས་
 འགའ་ལྟོག་ཏུ་ཁྱུང་པ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། མིག་
 དབང་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོག་ཁྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ལྟོག་ཁྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་མངོན་ཁྱུང་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་ཁྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སུན་འབྱེན་
 བརྗོད་པ་མི་འཐད་དེ། མིག་དབང་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟོག་ཁྱུང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུར་
 མཐོང་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་ཁྱུང་ཡིན་པ་རང་
 རྒྱུད་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་རྣམ་བཞག་ལ། མངོན་ལྟོག་གཉིས་འགལ་
 བར་འདོད་པའི་ལུགས་བརྗོད། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་བརྗོད།
 རང་གི་འདོད་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ།
 གང་ཞིག་གང་ལ་མངོན་དུ་ཁྱུང་པ་དེའི་ཆེ་ལྟོག་ཏུ་ཁྱུང་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་གང་ལ་
 ལྟོག་ཏུ་ཁྱུང་པ་དེའི་ཆེ་མངོན་དུ་ཁྱུང་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ།

སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚས་དང་། རྒྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚས་ནི་ཅུང་ཟད་
 གྱང་མེད་ལ། སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ལ་རྒྟེན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཅེན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་དེ་གཉིས་མི་འགའ་བར་ཐལ། ཡུལ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སྒོར་སོང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་ལ། ཡུལ་འགའ་ཞིག་
 ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཚད་མིན་གྱི་སྒོར་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་
 རྟག་འཛིན་རྟག་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་
 ཡང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་
 གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་པ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོས་
 བས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་
 ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་དུས་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་
 ལ་སྣར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཕྱིས་རྒྟེན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། དེ་གཉིས་མི་འགའ་ཏེ་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགའ་བས་འགའ་བའི་གོ་མི་
 ཚོད་པ་གང་ཞིག །གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་འགའ་བར་ཐལ། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན།
 མེའི་རྒྱ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རྩོན་པོ་དེ་རྩོ་འཛིན་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་། རྩོ་འཛིན་རྟག་པ་ལ་རྒྟེན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་དེ་གཉིས་མི་འགའ་ཏེ། ལྷས་མངོན་གྱུར་དང་རྒྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་རྟག་
 པ་པོ་དང་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་པས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ལྟ་བུ་པོ་དང་སྣང་
 བ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན་མངོན་སུམ་དང་རྒྟེན་ཏུ་གྱུར་པ་དག་
 རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཤུག་སྒྲོས་འཆོལ་
 བར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡང་རྒྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྒྟེན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་གཞན་དུ་
 མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་
 གཉིས་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྟེན་གྱུར་ཡིན་ན། རྒྟེན་གྱུར་ཡིན་
 པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་གཅིག་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན། མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་

མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་མངོན་ལྟོག་གཉིས་པོ་གཅིག་ཡིན་ན། གཅིག་
 ཤོས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ཡང་འདི་ཉིད་དུ་སྒྲ་སྟེ། མངོན་ལྟོག་གཉིས་པོ་དེ་རྟོགས་པ་པོ་གཅིག་གི་རྒྱད་ཀྱི་དུ་ལྷར་
 ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་པ་པོ་གཅིག་གི་
 རྒྱད་ལ་ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། མདུན་གྱི་མེ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་
 གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པའི་ཆོ་ལའི་མེ་དེ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྟོག་གྱུར་དང་། མདུན་གྱི་མེ་དེ་
 གང་ཟག་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བའི་དགོངས་པ་ཤེས་པ་
 གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་ལྟོག་གཉིས་སུ་འཛིག་པ་ནི་གཏན་མིན་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་མངོན་
 ལྟོག་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ལས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་
 སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། གྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བས་བཙམ་པའམ་སྒྲོས་གཞིགས་པ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མི་
 འཇུག་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་བཙམ་པ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་
 མི་འཇུག་པ་དེ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲོས་རུལ་རྫས་བརྒྱད་སོ་སོར་བྱེ་བ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་
 སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པའི་རྒྱ་ལྟ་བུ། །བཙམ་པའམ་སྒྲོས་གཞིགས་པ་ན་
 དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འཇུག་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་
 སྒྲི་མཆེད་ལྟ་བུའི་ཞེས་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཙམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། །
 བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པར། །བུས་རྒྱ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་
 ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྟེ་པས། དོན་དམ་པར་དོན་
 བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དོན་དམ་
 དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པས་གང་
 ལ་དངོས་སུ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་སུ་རུང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། གང་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་ནས་རྣམ་བྱང་རྒྱས་པས་ཁྲབ་པ་དེ་དོན་དམ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཞེས་དང་།

གང་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱལ་པར་བྱང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་
 པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་པས། མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་
 བཟུང་བྱ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་
 གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་དེ་
 གྲུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱེའི་སྐྱེའི་དངོས་ཡུལ་ལྟ་བུའི་ཞེས་
 བཞེད་དེ། འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །
 དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ།
 མཐོང་བ་བརྟུན་པ་གྲུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །
 གཉིས་པ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་ལྷགས་ལ་བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་བཞག་དཀའ་བས་
 རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དེ་སྟོང་བཏགས་ཤིང་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་
 པས་ན་གྲུན་རྫོབ་དང་། སྟོང་མ་བཏགས་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལྟ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གཅིག་ལ་མ་ལུས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཚུལ་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་བཏགས་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་ཡོད་དང་།
 རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པས་རྫས་ཡོད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་
 སྤུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་སྟེ་མཚན་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་འདྲིས་
 པར་སྒྲུབ་བས་རང་མཚན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་
 དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཆོས་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གང་དག་དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཞེས་པས་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱམ་བཞག་མ་བསྟན་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ནི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྲེལ་བུ། ཡུ་
 མ་རིས། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱམ་བཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྟོང་ཡིས་གཞན། །ཞེས་སོགས་
 དང་མཐུན་ཅིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གྲུབ་
 མཐའ་སྒྲིབ་པ་བཞི་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་དང་། རྒྱན་དང་། སྟེ་
 མཚན་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་གཤམ་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་

བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་མདོ་སེམས་སྒྲུབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་
 ལྷགས་ཡིན་ལ། གང་དག་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། བྱིན་ཅི་མ་
 འོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་བརྒྱུད་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ལྷགས་གཞན་དང་
 བསྐྱེས་ན་འཐད་ཀྱང་། བསྐྱེས་ལུས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འདིར་ནི་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ན་
 སྟོན་པོའི་སྟེ་གནས་འཛིག་གསུམ་མཐོང་བ་དེ་དག་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་
 ཡིན་ལ་གཞན་ལས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་འདོད་པ་དང་འབྲེལ། །དེས་
 ན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲུང་གི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། ལུང་གི་
 རྗེས་འབྲུང་གི་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་སུ་བཞེད་ལ། དང་པོའི་ལྷགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ལུས་པས་ཁྱབ་ལ། གཞན་དུ་ན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྟེ་
 གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་མཚན་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་ལུས་པ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྟོན་པ་བྱུགས་པར་ཡུལ་
 རང་ངོས་ནས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པོ་དེ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་ཀྱི་
 ལྷགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ཡིན་
 བ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡིན་པས་
 མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཀྱི་ཤེས་
 སྟོན་རྣམ་ཏོག་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །སེམས་ཙམ་
 པའི་ལྷགས་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
 ཡང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེགས་སོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་
 མེད་ཁོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དབང་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཤེས་པས་མ་ངེས་ལ། གཉིས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །དོན་དམ་དོན་

བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཞེས་པས། མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་བྱམ་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡུ་མ་རིས་བཤད་པའི་ལུགས་དེ་བྱེད་རང་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདིར། དེ་བྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ། དེས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པ་མིན་ནོ་ཞེས། དེ་ནི་གིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བཞི་པོ་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་ལུགས་ལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡང་མེད་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཤེས་པ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཁྲུ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཡང་དག་རྗེས་དངོས་ཏྲག་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་ན་རྗེས་དང་། དངོས་པོ་དང་། རང་མཚན་ལ་འདུས་བྱས་དང་མི་ཏྲག་པས་བྱབ་པ་ནི་མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། བྱེད་བྱས་ཏུ་སྒྲུབ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་གནད་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྟོབ་བྲགས་སུ་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟོན་ན། དེ་ནི་བྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་གང་ཞིག །རང་མཚན་མིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་བོ་ལ་ནི་སྟོན་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱི་མཚན་དུ་ཁས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་བྱམ་མོང་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་བཞག་སྟོན་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཞུང་དེ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་ལུགས་ལ་

སྒྱུར་བ་ཡིན་ན། ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་
 སྒྱོན་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྱོན་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་
 དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
 བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མཐར་ཐུག་གཙོད་པའི་
 རིགས་པས་དབྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གཙོད་
 པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྙད་
 པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་སྙད་
 པའི་ཚད་མར་སོང་བ། དབྱེ་བ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ལས།
 གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆ་
 ཀུན་བཏགས་དང་། གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་རྣམས་གཞན་དབང་དང་། འཇུར་
 མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་རྣམས་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ལ། དང་
 པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་དང་
 བྲལ་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། འཇུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ། དོན་དམ་བདེན་པ།
 ལྷལ་གྱི་གནས་ལྷགས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པ་དེ་
 དངོས་སྒྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་དངོས་པོ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཡང་འགལ་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་དང་
 བྲལ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ།
 མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གཙོད་པའི་
 རིགས་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་དམ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་རྙེད་
 དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ལས། འདོད་

ན། བ་སྟད་པའི་ཚད་མ་དེས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟེན་པ་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ །དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། དེས་ན། རྟོན་དམ་དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུ་མ་རིས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སྤྱི་གཉིས་དང་བདེན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ། མདོ་སྡེ་པས་རང་མཚན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅིམ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ལས། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཏེ། རྫོང་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་དང་། དེ་ལ་སྟོན་པའི་འཛིན་རྣམ་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བརྟན་པའི་ལུགས་ལ་ཀྱན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་མཐར་ཐུག་གི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་མ་བྱུང་དབྱེད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་སྤར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཞེས་དང་། མེད་པ་གཞལ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན་ཁོ་པོ་འང་འདོད། །ཅེས་དང་། རིགས་གཉིས་ལས། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དབག །ཆད་མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས་ཞེས་གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ།

ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལ་འད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
 ཡོད་པས་མེད་པའང་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་
 དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ་བ། མ་དེས་དང་པོ་འགལ་བར་ཐལ་བ་དང་།
 རིགས་ཤེས་མེད་དགག་ལ་ཚད་མིན་གྱི་སྒྲོར་ཐལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཞལ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་སྐྱབ་བྱེད་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་དེ་སྐྱར་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་བྱུ་བ་པ་གང་ཞིག་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མི་
 རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་སྣང་བ་
 བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྣང་བའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་
 ལ་ཚད་མིན་གྱི་སྒྲོར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ།
 གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་སྣང་བ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ལ་
 རང་སྟེ་གཉིས་སུ་གངས་དེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞུང་ལས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྟེ་མཚན་གཞལ་བྱ་མིན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱུ་བ་མཐའ་ནི་རྩ་ལ་
 མཛེས་པ་བའི་ལུགས་ཡིན་པས་ཚོས་གྱི་བྲགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འོ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཞེས་སོགས་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་དུ་
 གསུངས་པའི་དོན་རིམ་རྣམས་ན། སྐྱིར་རྟོག་གའི་གཞུང་ལུགས་ལས་རིམ་བྱུ་བ་མཐའ་ལ་
 ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲགས་པའི་ཚད་མ་དོས་བབས་ནས། དེ་དང་འདྲ་བས་
 རྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་
 དོས་བབས་ནས་དེའི་འོག་དུ་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བྱུ་བ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲགས་པའི་ཚད་མའི་དོན་ནི། རྣམ་དེས་
 ལས། ཡན་པ་དང་མི་ཡན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྒྲོང་བ་ནི་དེས་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་
 འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡན་གཞོད་རྩལ་པའི་ཡུལ་ལ་སྤང་
 དོར་བྱེད་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མས་སྤང་བའི་ཡན་པ་རྩལ་

པའི་ཡུལ་དང་། རྟོར་བྱའི་གནོད་པ་རྒྱས་པའི་ཡུལ་ནི་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་
 མཚན་ཁོ་ནས་ཕན་གནོད་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་གྱིས་དེ་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྤང་དོར་
 འབྲས་ཅན་པས། །སྤྱིས་བྱ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །ཅིས་དང་། རོན་བྱེད་རྒྱས་
 པ་མ་ཡིན་ལ། །དོན་གཉིས་བརྟག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་།
 རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་འཇུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་གཟུང་ཡུལ་དང་།
 རྗེས་དཔག་འཇུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
 བས་སྤྱིས་བྱ་འཇུག་པའི་ཆོ་མི་བསྐྱུ་བས་ན་འཇུག་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རོན་འདི་ལ་དགོངས་
 བས་རིགས་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། རང་མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཇུག་ན་བཟུང་ཡུལ་
 ཡིན་ལ། །སྒྲིག་གྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། གཉིས་ཀ་ཡང་སྤྱིས་བྱ་འཇུག་ན་
 མི་བསྐྱུ་བས་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་འཇུག་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་
 མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཆོག་གོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །
 མདོར་ན་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་འཇུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་
 འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་
 ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲུལ་པ་མེད་
 པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་ཡུལ་མེད་ལ་རྩོད་པ་
 སྤྱོད་པ་དང་། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།
 གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། རོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་
 ཡུལ་དུ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྤྱོད་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། དགག་པ་ཚད་
 མས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་མངོན་
 རྗེས་གཉིས་འཇུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་ན་སྤྱོད་པ་དཔོན་
 རྟོགས་སྤང་གིས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྤྱོད་མེད་དེ། རང་
 མཚན་གཅིག་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་
 པའི་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་གི་ངོ་
 བོ་ལ་རང་མཚན་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོར་བཞག་པ་དང་། རང་
 མཚན་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོར་བཞག་པ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ནི་དོན་རང་མཚན་དང་།

བྱི་མ་ནི་ཤེས་པ་རང་མཚན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་འདི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ་རང་
 གི་ངོ་བོ་ཞེས་གཞུང་ལས་གསུངས་སོ། ། ལྷ་མ་དེ་དོན་རང་མཚན་རང་གི་ངོ་བོར་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། རང་མཚན་རང་ངོས་
 བས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ། ། རྟོག་པ་
 ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དེ་རང་མཚན་རང་ངོས་བས་མ་གཏད་པར་གཞན་བག་ཆགས་གྱིས་བཞག་
 པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནད་འདི་མ་ཤེས་ན། དེ་ནི་
 རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། ། ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་བསྐྱེད་པའི་བར་རྟེན་པ་མི་སྲིད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དོན་སྒྲིན་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པ་གསལ་བ་ཡང་དེ་དང་
 མཚུངས་སོ་ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ། ལྷ་མ་ནི་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་
 ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅིང་། བྱི་མ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། གསུམ་པ་ནི། སྤང་
 ཡུལ་གཉིས་རང་མཚན་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྒྲིན་
 མེད་དེ། རྟོག་པ་ལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྣམ་པའི་ཆ་དང་། དེ་ལ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲི་
 འདོགས་པའི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། ཤེས་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་སྒྲི་མཚན་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། རུང་ཡུལ་གནས་པས་མི་ཤེས་པ། རང་ཉིད་ཤེས་བྱིར་དེ་ཤེས་ཡིན། །
 ཅེས་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲི་ནི་ཤེས་ངོ་ཡི། ། དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར། ། དེ་ལྟར་
 འདོད་བྱིར་སྒྲིན་ཡོད་མིན། ། ཞེས་དང་དེའི་འགྲེལ་པར་ལྷས། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་བྱིར་། སྒྲི་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །
 དེ་ཡང་རི་ལྟར་སྒྲི་ཡིན་ཞེན་བཤད་པ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 སྒྲི་ནས་དེ་སྒྲིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 རྒྱ་གང་གིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་ནས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེན་བཤད་
 པ། ཀྱན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་བྱིར་ཏེ། གསལ་བ་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མཚུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་དེར་སྤང་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་
 དོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་བཟུང་
 རྣམ་དེ་ཤེས་པ་རང་མཚན་ཡིན་པས་དོན་ལ་སྒྲི་མ་ཡིན་ཡང་། སྒྲིར་སྒྲི་འདོགས་པའི་གཞི་

ཡིན་པས་སྤྱིའི་ཐ་སྟད་ཀྱང་རུང་ཞིང་། དེ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་
 རྣམ་སྟུང་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པས། དེ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། ། ཇི་
 ལྟར་དོན་གཞན་འབྲང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྤྱི་ཡི་གྲོ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་དོན་དུ་བསམས་ནས་དོན་
 སྤྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་དོན་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའོ། །མདོར་ན་
 རིགས་གཏེར་ལས། རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་བརྗོད་ན་ནི། །རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། །རང་མཚན་ལྟོག་པ་བརྗོད་བྱ་མིན། །འབྲུལ་པས་བཏགས་པ་དངོས་
 མེད་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་ན་འདི་མི་གོ་བའི་དོན་མེད་དོ། །བཞི་པ་ནི་
 དངོས་མེད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་དོར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོད་
 མའི་འཇལ་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། དངོས་
 མེད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་དེ་རང་མཚན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
 གིས་ནི། རིགས་གཏེར་ལས་ཡུལ་གཉིས་བཞེད་པས་གཞོད་ཅེ་ན། །ཞེས་པ་ནས་སྒྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་མེད་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་ལྡེའི་དོན་མ་འབྲུལ་བར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

༑ གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཟུང་ཡུལ་གྱི་
 གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་བཟུང་
 ཡུལ་ནི་མཁས་པས་བཀག །ཤེས་པར་གྱུར་པའི་བཟུང་ཡུལ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།
 གཉིས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་དགག་
 པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུགས་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུ་ལྟོགས་ངོ་
 བོ་ཉིད་རྒྱར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱར་འདོད་པ་དང་། དབང་ལྷག་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དབང་ལྷག་རྒྱར་འདོད་པ་དང་། བྱངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅོ་བོ་རྒྱར་འདོད་པ་དང་།
 གཟེགས་ཟན་དང་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་ལྷན་རྒྱར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་
 པས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདོད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དོན་དམ་པར་སྟོན་པ་དང་བལ་བ་དང་། ཀྱན་རྗོད་ཏུ་དངོས་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་དང་
 མཚུངས་ཀྱང་རུང་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཤགས་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་རུང་བར་བཞེད་དོ། །གཉིས་

པ་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་རྒྱུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཐུག་དང་གཙོ་བོ་རྒྱུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་
 ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ངོས་བཟུང་
 བ་དང་། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཐ་སྟད་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་རྒྱལ་ཐུན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ།
 འདི་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཐ་སྟད་བྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་སེམས་ཙམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ་འདི་ལ་རྣམ་བདེན་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །
 དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཚས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འཇུག་
 བར་མཛད་དེ། འདི་ནི་དབུ་མའོ་གང་དག་རིགས་གཏར་རང་འགྲེལ་གྱིས་ཁོངས་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས། རིགས་གཏར་གྱི་ལུགས་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་དབུ་
 མར་སྐྱེལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་རང་ཉིད་སློ་གྲོས་རྩེད་བར་མཚོན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཇུགས་
 པ་སྟེ། གོང་དུ་བྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་དུ་མ་བཤད་པའི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བཞི་ཡོད་པར་བསྟན། བཞི་བོ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་
 མདོ་སེམས་གཉིས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ས་བཅད་འོག་མ་དང་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཡིན་པས་
 འདི་འདྲའི་འབྲལ་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་
 རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་གང་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་དོན་རིག་དང་རྣམ་རིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བས་
 དབང་ཤེས་གྱིས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་བྱི་དོན་རྣམ་མེད་རྟེན་ཆར་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་
 དེ་བཀག་ནས་སྐད་ཅིག་ལྟ་མར་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དབང་
 ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཐུན་དུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལས་བྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས། གལ་ཏེ་བྱི་འོལ་དཔྱད་ལ་
 འཇུག་པ་ན། ཁོ་བོས་མདོ་སྡེའི་སྐབས་ལ་རྣམ་པར་བརྟེན་ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་སོ། །
 གཉིས་པ་རྣམ་རིག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཆོ་རྣམ་བདེན་པས་དབང་ཤེས་ལ་རྟགས་པར་སྒྲུང་
 བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས་རྣམ་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། དེ་བྱིར་དོན་དང་
 ཤེས་པ་ལ། །རྟགས་སྒྲུང་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

སྐབས་འདིར་མདོ་སེམས་གཉིས་ལས་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུང་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡུགས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་
 ཉིད་བཟུང་ཡུལ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཡུགས་ལ་བཟུང་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཙན་གྲུབ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རིགས་གཉིར་ལས། རི་སྡིད་ཕྱི་རོལ་ཁས་
 ལེན་པ། །དེ་སྡིད་རྒྱ་ལ་བཟུང་ཡུལ་ཟེར། །ཤེས་བྱ་ནང་གིར་ཞུགས་པ་ན། །ཡུལ་
 དང་ཡུལ་ཙན་གྲུབ་པ་མེད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་ཚུལ་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་
 གསུངས་ཀྱང་། །འཇུག་པའི་གཞི་ནི་རང་མཚན་གཅིག་ཤུར་འདུས། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་
 བཟུང་ཡུལ་མདོ་སྡེའི་ཡུགས། །རྣམ་རིག་སྒྲུ་ལ་བཟུང་ཡུལ་རྣམ་གཞག་མེད། །ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཤེས་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལེགས་པར་
 བཤད་ཟིན་ཏེ། །

༥ གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བསྟུ། དེ་དག་གི་དོན་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རིག་པ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གསལ་ཞིང་སྤྱིར་
 བའོ། །ཁ་ཅིག་ །ཡུལ་རིག་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
 སྤྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པས་སྤྱོད་དང་ཡུལ་གཉིས་རྟོག་པ་
 བན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་རིག་པའི་དོན་རང་ལས་གཞན་པའི་
 ཡུལ་རིག་པ་ལ་བྱེད་ན་རང་རིག་ལ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་མེད་པས་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་རིག་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དེ།
 ཡུལ་དུ་འཛོག་པ་དེ་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཛོག་པ་ཡུལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་སྤྱོད་
 ལས་དོན་གྲུབ་ཀྱི། །དོན་ལས་རི་ལྟར་ཡང་དེ་མིན། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས། རོ་
 བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་འབྲུལ་པ་དང་མ་འབྲུལ་པ་གཉིས། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གིང་བཅད་
 པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། འཇུག་བཞིན་པ་དང་། ཞུགས་ཟེན་པ་གསུམ་སོ། །
 དེ་ལྟར་དབྱེ་སྒྲོ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ལས་བྱེད་པ་པོ་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཙན་

གྱི་སྒོ་ནས་རང་རིག་གཅིག་པུར་འདུས་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན།
རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས། གཉིས་སྒྲུང་རུབ་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །

གསུམ་པ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
སྤྱིའི་དབྱེ་བ་སྟུ། ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་གྱི་
མཁས་པ་བྱ་བ་སོགས་ན་རེ། སྒོ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ། འོག་ཤེས། སྒྲུང་ལ་
མ་ངེས་པ། བཅད་ཤེས། ཡིད་དཔྱོད། མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྗེས་དབག་ཚད་
མ་དང་བདུན་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་མཐའ་ཅིག་ཏུ་འཛིན་མི་རུས་པ་
དང་། རུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེ་ཚོམ། གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་
རྒྱུ་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་དང་། མཐུན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
འོག་ཤེས། གཉིས་པ་ལ་འོག་ཕྱོགས་དང་འཛིན་སྒྲུངས་མི་འགལ་བར་འཇུག་པ་དང་།
འགལ་བར་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ། གཉིས་པ་ལ་
སྒྲུང་རྟོགས་ཐེན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྒྲུང་མ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། བཅད་ཤེས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མཚན་ལ་མ་རྟོས་པར་འཇུག་པ་དང་།
རྒྱ་མཚན་ལ་རྟོས་ནས་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡིད་དཔྱོད། གཉིས་པ་
ལ་ཐུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། རྟོགས་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ། གཉིས་པ་ནི་རྗེས་དབག་ཚད་མའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་ལྟ་བུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ཡིད་དཔྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་
གསར་དུ་ངེས་པའི་རིག་པ། དབྱེ་ན། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་
ཐེན་ཅི་འོག་གི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། བ་མེས་ཀྱི་ཁྱོད་པ་རྟིང་པ་ན་རྒྱ་ཡོད་དོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
པ་ནི། མ་ངེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བྱ་བདེན་པ་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་གསུམ་མ་ངེས་ཀྱང་བྱས་པའི་
 རྟགས་ལས་སྒྲམ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒོའི་མཚན་ཉིད།
 འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བར་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤང་བའི་སྒོ། དབྱེ་
 བ་ཡུལ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་དང་། ཡིད་མ་གཏད་པའི་དང་། འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཟེན་པའི་སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྒོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་སྟོན་པོའི་སྤྲད་ཅིག་མ་ལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་
 བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྟུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་གྱི་
 མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཉ་ཕྱིས་ལ་དབུལ་དུ་འབྲུལ་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཉ་ཕྱིས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྤང་
 རྟགས་ཟེན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་ལ་འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་དང་འགལ་བར་འབྲུག་
 པའི་རིག་པ། དབྱེ་བ་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་གཉིས་ལས་
 དང་པོ་ནི། སྒོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ནི། མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་
 པའི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་དང་འོག་ཤེས་ནི་སལ་ཆེར་མཐུན་པས་འོག་རང་
 ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ཡིད་དཔྱོད་དགག་པ། སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་དགག་
 པ། བཅད་ཤེས་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པ། ཉ་ཅང་ཐལ་པ། འོག་པ་དང་མཚུངས་པ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲམ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་
 ཅོམ་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཐེ་ཚོམ་དུ་ཐལ། སྤྱིར་
 བ་དང་རྟགས་གང་རུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་དམ་བཅའ་ཅོམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྩབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཡུལ་ལྟར་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་ལས་ནི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི།
 ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྣམ་

འགྲེལ་ལས། མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་གྲང་། །དེ་མེད་ཁོ་ན་མི་འགལ་ཏེ། །ཅི་
 ལྟེ་མེད་རིགས་དེ་བརྗོད་ན། །དེ་ཚེ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ལ་ལྟོས་ན་ཡང་དག་ལ་ལྟོས་སམ་ལྟར་སྣང་ལ་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་
 ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོག་གྱུར་བདེན་པ་བ་
 གསར་དུ་ངེས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་ཚད་མ་
 མིན་པར་ཐལ། མ་ཁུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
 མ་རྟོག་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་མིན་པར་ཐལ།
 གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་ལྟོས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བློ། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་དཔྱད་གྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གཏན་
 ཚིགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བཞི་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མ་
 གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། ཚད་མ་གསུམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྟོག་གྱུར་གྱི་གཞལ་བྱ་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་ངེས་
 པ་དེ་ཡིད་དཔྱད་དུ་ཐལ། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྟོག་གྱུར་གྱི་གཞལ་བྱ་དོན་དང་མཐུན་
 པར་ངེས་པ་དེ་ཡིད་དཔྱད་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅ་
 བའི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། མ་ཁུབ་སྟེ། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 ལྟོག་གྱུར་གྱི་གཞལ་བྱ་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་ངེས་པ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འོ་ན་གཅིག་ཤོས་དེ་ཚད་མའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བར་མཚུངས་པས་ཡིད་དཔྱད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱད་དགག། རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གི་ཡིད་དཔྱད་དགག། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིད་དཔྱད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། བ་མེས་ཀྱི་ཁོན་པ་རྟིང་པ་ན་རྒྱ་ཡོད་དོ་སྟུམ་པའི་སྟོ་ཚོས་ཅན།
 རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱད་མིན་པར་ཐལ། སྲར་རྒྱ་ལེན་པ་མཐོང་བ་སོགས་རྒྱ་མཚན་
 དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཉན་བུའི་རྟགས་ལས་རྒྱ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལྟ་

ལུ་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་དང་། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་འཛིན་
 པ་ལྟ་བུ་དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པ་དང་། ལྟ་བྱིན་གྱི་བྱའི་རྟགས་ལས་ཁ་ཕྱིར་ལྟས་ཀྱི་ལྟ་བྱིན་གྱི་
 ལུ་སྒྲོ་སངས་སུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ལྟག་ལུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་དཔྱོད་དུ་
 ཐལ། རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་དཔྱོད་དེ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གཤེས་
 ཀྱི་བཟུང་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡིད་དཔྱོད་དུ་ཐལ། རྒྱ་མཚན་སྒྲ་
 མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་ཆར་ལ་འདོད་ན། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྟོགས་ལ་མཐུ་མེད་
 རོམ་ཉི་དང་། ཁྱི་འདོད་འདོད་པའི་དེས་སྒྲུབ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་གཤེས་པ་དེ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ནོ་ཞེན། མི་
 འཐད་དེ། ལུང་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་དང་། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་དང་།
 གཞོད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ལུང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཞེན་དོན་
 དེས་པའི་སྒོ་ནི་ཆད་མའི་ཁོངས་སུ་འདུས། གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནི་ལོག་གཤེས་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་འདུས། གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནི་ཞེན་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་
 གིས་རིམ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྣང་ལ་མ་དེས་པ་དགག་པ་ལ། སྒྲིབ་དགག་པ་དང་། རོ་སོར་
 དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་
 ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྣང་ལ་མ་དེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མངོན་སུམ་
 གྱིས་རང་ཡུལ་དེས་པ་མི་བྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་སྟོང་ཐྲག་བྱེད་དང་བཞི་
 པ་ལས། ད་ནི་རི་ལྟར་མ་དེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེན། མངོན་
 སུམ་ནི་གང་གི་ཡང་དེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། དེས་གང་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་ཡང་དེས་པ་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་ཅི་ཞེན། དེར་སྣང་བས་སོ། ཉེ་བས་ན་དེས་པ་དང་མ་དེས་
 པའི་དབང་གིས་མངོན་སུམ་གྱི་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་དག་མ་ཡིན་ཉེ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག ཁོན་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་གང་ཞིག ཁོན་དེ་
 ལ་སྒོ་འདོགས་དངོས་སུ་གཙོད་མི་རྒྱས་པ་དེ་སྣང་ལ་མ་དེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་ལ་སྒོ་འདོགས་དངོས་སུ་གཙོད་མི་
 རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་ལ་དེས་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲན་མི་རྒྱས་པ་དེ་

དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།   གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་སྒྲིང་ལ་མ་
 དེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།   །གཉིས་པ་ནི་བྱུམ་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་
 མངོན་ཆས་ཅན།   བྱུམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་མིན་པར་ཐལ།
 དེ་ཁྱོད་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།   བྱུམ་གཟུགས་དེ་
 ཁྱོད་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག   །དེ་གཉིས་གྲུབ་
 བདེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།   གལ་ཏེ་སྟོན་མེད་དེ།   དེ་ལ་ངེས་ཤེས་དངོས་སུ་
 འདྲེན་མི་རྣམས་པའི་ཆ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན།   འོན་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲིང་
 ལ་མ་ངེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཡུལ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་སྒྲིང་ལ་མ་ངེས་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་
 ཐལ།   །ཁས་སྒྲུངས་གང་ཞིག   །དེ་ལ་ངེས་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲེན་མི་རྣམས་པ་དེ་འབྲུལ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཟིན་པས་འདྲེན་མི་རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།   ཡིད་མ་གཏད་པའི་དང་།
 འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲིང་ལ་མ་ངེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན།   ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་མིན་པར་ཐལ།
 རང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།   དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།   གཞན་
 ཡང་རང་དོན་ལེའུར་བཤད་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན།   ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱུབ་པར་ཐལ།
 མངོན་སུམ་ལེའུར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན།   ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན།   རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 ཆོས་ཅན།   དེར་ཐལ།   དེའི་ཕྱིར།   མ་གྲུབ་ན།   དེར་ཐལ།   ཐམས་ཅད་
 ལས་ནི་མཐས་བསྐྱུས་ནས།   །ཞེས་པར་དངོས་བསྟན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བཅད་ཤེས་དགག་པ་ལ།   སྦྱིར་དགག་པ་དང་།   མངོན་སུམ་བཅད་
 ཤེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ལས།   དང་པོ་ནི།   སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་
 སྦྱིས་པའི་སྟོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན།   ཁྱོད་ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
 དུ་མ་འདུས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་བཞི་པར་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།   ཁྱོད་མ་རྟོགས་
 པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།   རང་རྒྱ་ཚད་མ་སྦྱ་མས་བཟུང་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་
 གང་ཞིག   །དེ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།   བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན།   དེར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱ་རོལ་དུ་ཚད་མ་དེས་དེ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།   གལ་ཏེ་དེ་ཆོས་
 ཅན།   མ་རྟོགས་པའི་སྟོ་མིན་པར་ཐལ།   རང་རྒྱ་ཚད་མ་སྦྱ་མས་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་

འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་གྱི་ངོར། སྒྲུ་ཚོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ།
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དེ་སྒྲོར་གྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
 མིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོར་གྱི་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་ནས་སྟེས་པའི་རེས་ཤེས་དེ་ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་
 གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་སུ་འཛིག་པ་དེ་སྒྲར་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་འཛིན་པ་
 ཅམ་ལ་འཛིག་གམ། སྒར་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དེ། ད་ལྟར་གྱི་འདིའོ་སྒྲུམ་པའི་སྟོ་ལ་
 འཛིག་གམ། ཕྱིས་གྱི་དྲན་པའི་ཏྲགས་ལས་སྒར་གྱི་སྤང་བ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལ་འཛིག་གམ།
 དན་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལ་འཛིག་ །གང་ལྟར་ཀྱང་ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་བཞི་པར་
 མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་སྟོར་འདུས། གཉིས་པ་ནི་ལོག་ཤེས་སུ་འདུས།
 གསུམ་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འདུས། བཞི་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་དུ་འདུས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚོས་ཅན།
 བཅད་ཤེས་མིན་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་དང་ངོ་བོ། ཡུལ། དུས། འཛིན་
 སྤངས་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ནི་རྟོག་བཤམ་གྱི་སྟོ། བཅད་
 ཤེས་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རང་མཚན་
 དང་། བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་སྟོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ད་ལྟར་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འཛིན། བཅད་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་འདས་པ་
 དན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲར་
 པའི་སྟོ། བཅད་ཤེས་ནི་རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྒྲར་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་
 དོན་དེ་སྟོན་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཡིན་
 ནམ། སྟོ་ཅམ་ལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ལ་དེའི་རྒྱུ་པ་མི་སྒྲར་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཅིང་། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་
 ཁྱོད་ཀྱི་བཟུང་དོན་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་
 ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ཡང་སྟོ་ཅམ་ལ་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྤྱིར་སློ་རིགས་དེ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སློ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ།

སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། གངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྒྲ། སོ་སའི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་གསར་དུ་མི་བསྐྱ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཤེས་པ་ལ་འཛིག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གསར་དུ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བཅད་ཤེས་དེ་མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མིན་གྱི་སློ་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མ་
རྟོགས་འོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དེ་ལ་མ་རྟོགས་པ་ཙམ་དང་། དེ་ལ་
ཅེ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་འཇུག་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཕྱོགས་རྟོགས་པའི་མཐུ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་སོམ་
ཉི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་འཛིན་པ་གསུམ་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་
ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉི་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རོ་
བོའི་སྒྲོ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་སློ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གསར་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་
གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མིན་གྱི་སློ་གསུམ་ཀ་རོ་བོའི་
སྒྲོ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་སློ་དང་། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་རོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་
སུམ་དང་། གཞལ་བྱ་དེ་ཡང་མཐར་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་སློ། འོག་ཤེས། ཐེ་ཆོམ་གསུམ།

དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་དེ་དང་
དེ་མིན་གང་རུང་དུ་རྟོགས་པས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ། གཉིས་པ་ལ། རང་ཡུལ་དེ་ལ་
གཏན་མ་ཞུགས་ནས་དང་། ཞུགས་ཀྱང་དབྱེད་པ་མ་རྟོགས་ནས་དང་། རྟོགས་ཀྱང་
མ་རྟོགས་མ་རྟོགས་པའི་སློ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་གེ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་
གིས་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་རྟོག་གམ་མི་རྟོག་ཞེས་
དྲིས་པ་ན་དེ་དབྱེད་པར་བྱེད་པའི་སློ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་ནས་
དང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སློ་བསྐྱེད་ནས་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནས་མ་རྟོགས་པའི་སློ་

དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བཅད་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གླུ་རྟག་
འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཅིག་མ་མ་
རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་མ་
རྟོགས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །

ལོག་ཤེས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་
བའམ་འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན་ཡང་རང་ཡུལ་ལ་དེ་
མིན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་
ལོག་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐག་བྲེ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ནམ་པ་ལ་
འབྲུལ་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སྔོན་པོ་ལ་འདས་པའི་སྔོན་པོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དུས་ལ་འབྲུལ་
བ་དང་། ཤ་བ་དང་ལྷག་པ་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་དང་
གསུམ་མོ། །རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་དབང་ཤེས་
འབྲུལ་བ་དང་། ཁྱིལ་མ་གསལ་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

ཐེ་ཚོམ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག་ དེར་འཛིན་ན་
ཡང་དེ་མིན་སྲིད། ཅིས་པའི་དོན་ཏུ་བསམས་ནས། དེར་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་སྲིད་
པའི་སྒོ་ཟེར། མི་འཐད་དེ། གླུ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཚོས་
ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གླུ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་
གང་ཞིག་ གླུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ།
དེར་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པ་སྲིད་པའི་སྒོ་ཟེར། མི་འཐད་དེ། དེ་སྒོ་རྫས་
གཅིག་ལ་བྱེད་དམ་སྒོ་རྫས་ཕྱི་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན། དེ་མངོན་གྱུར་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན་སྒོ་རྫས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གླུ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཚོས་ཅན།
མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གླུ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་གང་ཞིག །
དུས་ཕྱིས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུགས་ནི། དེར་
འཛིན་ན་ཡང་དེ་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པ་སྲིད་པའི་རྟོག་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མངོན་གྱུར་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།

གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ་སྤྱིན་སྤྲེག་བྱས་པ་ལས་མཐོ་མེས་ཐོབ་བམ་མི་ཐོབ་སྐྱམ་
 པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་ན་ཆ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་དང་། ཤས་ཆེར་འཛིན་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། རོན་འཇུར་དང་
 རོན་མི་འཇུར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ །པལ་ཆེར་མི་རྟག་
 ལས་ཆེ་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་པལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་
 སྐྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྐྱོམ་ནང་གི་ས་པོན་ལྟ་བུ་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་ཅེ་
 གཉིས་སུ་འཇུར་བ་སྟེ། དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་པ་མེས་ཀྱི་ཁོན་པ་རྟིང་པ་ན་རྒྱུ་ཡོད་
 རོ་སྐྱམ་པ་དང་། དེ་ན་རྒྱུ་མེད་སྐྱམ་པ་དང་། མ་དེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་
 ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་དེ། བྱས་རྟགས་ལས་སྐྱ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཐེ་
 ཚོམ་དུ་ཐལ། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཅེ་ན་རྒྱུན་མེད་དེ། བྱས་རྟགས་ལས་སྐྱ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་
 གཞི་མཐུན་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་བསྟན་པས་བསྐྱེད་ལ། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་
 སྐྱ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་གཞལ་བྱ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་
 བསྟན་པས་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་
 བསྟན་པས་དེ་བསྐྱེད་གོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་རྟེ། གཞལ་བྱ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་
 གུང་། གཞལ་བྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་དཔྱོད་མེད་
 ཅིང་བཅད་ཤེས་མ་རྟོགས་སྟོ། །སྣང་ལ་མ་དེས་མཛོན་སུམ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་
 ཕྱིར་ཆད་མིན་སྟོ་དཔག་རི་སྟེད་གུང་། །མ་རྟོགས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་འདུས། །
 ཞེས་བྱ་པ་ནི་བསྟོ་བའི་རི་སྟེ་མ་སྟེ་བཅད་པའོ། །ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

༑ གསུམ་པ་སྟོ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བཞེས། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་ཚུལ།
 སྣང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ། འགལ་བ་
 དང་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་རྟེ།

ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་ཚུལ་
 ཟུང་བར་དུ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་མཚན། གསལ་བ། དངོས་པོ།

རྩམས། འོག་པ། རོན་དམ་པ་རྒྱམས་དངོས་པོའི་དོན་དུ་མཐུན་ཏེ། རོན་བྱེད་རྒྱས་
 པ་དང་། སན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་དང་།
 རྒྱུས་བུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤང་དོར་བྱ་བའི་འཇུག་ལྷོག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱང་
 བའང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པས། ཐལ་དང་བྱེད་ཡིན་དེ་ཉིད་དོན། ཇེ་ནི་གཞན་ལས་
 འོག་པ་ཡིན། ཇེ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བཤད། ཇེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །
 དེ་ནི་སྤང་དོར་འབྲས་ཅན་པས། རྒྱུས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འོག་པ་དང་རྩམས་དང་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་མ་
 བྱལ་མེ། དེ་ལའང་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་དང་། གཞན་ལས་འོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་
 དང་། ཀུན་ལ་རྩམས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་
 མེད་དེ། གཞུང་གི་ཚིག་ཟེན་ལ་ཡོད་པའི་འོག་པ་དང་། རྩམས་དང་དངོས་པོ་རྒྱམས་ལ་
 དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་། སེལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱི་མཚན་
 དང་། སྦྱི་དང་། གཞན་སེལ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། རྒྱམ་བཅད་དང་།
 འདྲེས་པ་དང་། འབྲེལ་པ། ཀུན་རྫོང་རྒྱམས་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་མཚུངས་ཏེ།
 དོན་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དབང་པོའི་མདོན་སྲུལ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱམ་
 རྟོག་གིས་སྦྱོ་བཏགས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་སེལ་གྱི་སྦྱོས་བཞག་པར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱི་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡིན། ཇེ་ཕྱིར་དེ་དབང་སྦྱོད་ཡུལ་མིན། །
 ཅེས་དང་། དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱི། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷོག་པ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ། ཞེས་
 སོགས་དང་། འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། འབྲེལ་
 བརྟག་ལས། དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི། འབྲེལ་པ་ཡང་དག་དུ་ན་མེད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྤང་བཤད་པའི་རང་མཚན་སོགས་དང་། སྦྱི་
 སོགས་ནི་ཡུལ་དང་། རྟོག་པ་རྟོག་མེད་ནི་ཡུལ་ཅན་དང་། རྒྱང་བ་དང་སེལ་བ་ནི་
 འདོན་སྤངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱམ་བཞག་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག སྦྱིའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱེ་

བྲག་གི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་ཚས་དེ་ཡིན། ཁྱོད་ཚས་དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ།
 ཁྱོད་མ་ཡིན་ཅིང་ཚས་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བཞག་པ་ནི་ཁས་སྒངས་ནང་འགལ་ཏེ།
 སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ན། རང་གི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཁོ་ན་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པར་སྤང་ཞིང་། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ན། སྤྱི་ཡིན་ན། རང་གི་བྱེ་བྲག་
 གསུམ་དེས་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་གཅིག་མཚན་
 གཞིར་བཟུང་བའི་ཚེ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་སྤྱི་མ་དེ་སྤྱི་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་འདི་ལ་སྤྱིར་པོ་མེད་ཅིང་དངོས་སྤྱོད་བཏང་ན་རྟེན་ཆར་དུ་འགྲོ་བར་འདུག་ཀྱང་།
 ཁོ་པོའི་ཁ་ནས་དེ་འདྲ་བརྟེན་པར་ག་ལ་རུང་། དེས་ན་མ་འཕྲུལ་པའི་གནད་ནི་སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་ཐུན་མོང་བར་སྤང་བའི་སྤྱོད་བཏགས། དཔེ་ན། རིགས་སྤྱི། དོན་སྤྱི།
 ཚོགས་སྤྱི་དང་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་
 རིགས་མི་མཐུན་ལས་བསྟོན་པའི་ལྟོག་པ་ཆེག་ཀྱང་དུ་སྤང་བའི་སྤྱོད་བཏགས་ཏེ། དཔེར་ན་
 ལུམ་འཛོན་རྟོག་པ་ལ་ལུམ་གསལ་རྣམས་ལུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་སྤྱོད་
 བཏགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པའི་སྤྱོད་
 བཏགས། དཔེར་ན་ལུམ་འཛོན་རྟོག་པ་ལ་ལུམ་པར་སྤང་བ་ལ་བྱི་པོལ་ལུམ་པར་སྤྱོད་
 བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། རུལ་རྩ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བགས་
 པར་སྤང་བའི་སྤྱོད་བཏགས་དཔེར་ན་རུལ་རྩ་བརྒྱད་འདུས་པ་ལ་ལུམ་པར་སྤྱོད་བཏགས་པ་ལྟ་
 ལུའོ། །བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། རིགས་མི་མཐུན་དང་རིགས་མཐུན་ལས་ཀྱང་ལྟོག་
 པའི་ལྟོག་པ་གཉིས་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་སྤྱོད་བཏགས། དཔེར་ན་ཤིང་འཛོན་རྟོག་པ་ལ་ཤ་
 པར་སྤང་བའི་སྤྱོད་བཏགས་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཚས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཚས་དེ་ཡིན་
 པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ཤིང་འཛོན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཤ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ཤིང་སྤྱི་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེ་
 བྲག་ཡིན་ཀྱང་ཤིང་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོད་ཚས་དེའི་སྤྱི་ཡིན་ན། ཚས་དེ་ཁྱོད་
 ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁུབ་སྟེ། ཤིང་གི་ལྟོག་པ་དེ་ཤིང་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་ཤིང་དེ་ཤིང་གི་ལྟོག་པ་མ་
 ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཀྱང་སྤྱོད་བཏགས་ལ་འཛོག་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་
 དགོངས་པར་སྤང་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། །འདི་
 ལྟར་ལྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན། །དེས་ན་ཐ་དད་མིན་ལྟ་བུར། །དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལོག་

བར་ཡང་། ལྷན་སྡེ་དེ་ལ་སྦྱི་དང་ནི། གཞི་མཐུན་སྦྱོང་ཡུལ་ཅན་དག་གི ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་རིགས་གཏེར་ལས། གཞན་དང་རང་གི་དངོས་པོ་ལས། རྟོག་པར་
 བྱེད་པ་སྦྱི་བྱེད་བྲག ཞེས་གསུངས་པས་བྱེད་བྲག་དང་གཞི་མཐུན་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་
 བྱིར་རོ། འོ་ན་གཅིག་དང་གཉིས་ན་འབྲས་མེད་མྱིར། བྱེད་བྲག་རྣམས་ལས་དེ་དག་
 འབྱུང་། ཞེས་དང་། དེས་ན་བྱེད་བྲག་སྦྱི་ཆོས་ཐ། འདྲ་བྱིར་རྟགས་དང་རྟགས་
 ཅན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྡེ་མ་ནི་གཞུང་གི་ཆོག་ཟེན་
 ན་ཡོད་པའི་བྱེད་བྲག་ཅེས་པའི་སྦྱ་འགལ་ཞིག་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྩལ་དང་དངོས་པོའི་སྦྱ་འགལ་ཞིག་སེལ་ངོ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། བྱི་མ་ནི་
 རྟགས་སུ་སོང་ཆོད་ཀྱི་ཚུལ་བྱུང་དང་། ཆོས་ཅན་དུ་སོང་ཆོད་ཀྱི་ཚུལ་བྱུང་གི་སྦྱ་གཉིས་པོ་
 སྦྱི་དང་བྱེད་བྲག་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། སོང་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་སྟོ་བཏགས་
 ཡིན་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཐང་ཀའི་སྦྱི་དང་བྱེད་བྲག་དང་།
 སྟང་མའི་སྦྱི་དང་བྱེད་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུང་ཞིང་། འདི་དག་ཀྱང་རྟོག་པའི་
 སྦྱང་བ་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཞུང་དོན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་
 པས་དགག་པ་དང་། ལུང་གིས་དགག་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱི་གསལ་
 རྩལ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག སྦྱི་གསལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག སྦྱི་དངོས་
 མེད་དུ་འདོད་པའི་བྱོགས་གཞན་དགག་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། བྱེད་བྲག་པ་ན་རེ། སྦྱི་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཉི་ཆོ་བའི་སྦྱི་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་གསལ་བ་
 རྣམས་ལ་བྱུང་ཅིང་། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་རྩལ་ཐ་དད། རྟག་པ་དང་། ཆ་
 མེད་དང་། གསལ་བ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་ཐག་པ་ལྟ་བུས་སྦྱེལ་ནས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
 བ་ལང་དུ་མ་ཐག་པ་གཅིག་གིས་སྦྱེལ་ཏེ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། འདི་ཉིད་གསལ་བ་རྣམས་
 ལ་སྦྱ་སྟོ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། འདི་འགོག་པ་ལ་གཞུང་ལས་མང་དུ་
 གསུངས་ཀྱང་། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཤིང་གསལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྩལ་གཞན་
 པའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་དེ། དེ་སྦྱང་རུང་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བཟོད་པ། དེ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་གངས་ཅན་

པའི་འདོད་པ་བརྟེན་པ། གཉིས་ཀ་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དེས་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་
 གོ། །དང་པོ་ནི། སྤོབ་སྤྱོད་སྤྱི་ཆེ་ལོ་ཉི་མེ་པའི་དུས་ན་དྲང་སྤྱོད་མེར་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་
 གཅིག་བྱུང་ཞིང་། དེས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བརྩམས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ལ།
 ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པས་གྲངས་ཅན་པ་དང་། དྲང་སྤྱོད་མེར་སྤྱོད་
 ལ་སྤྱོད་པས་གནས་སུ་འཛིན་པས་མེར་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙོ་བོས་བྱས་པར་
 འདོད་པས་གཙོ་བོ་པ་དང་། རྣམ་འགྱུར་དང་གཙོ་བོ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་རང་
 བཞིན་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རྩལ་ལུན་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པས་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྤྱོད་པ་ལོངས་
 སྤྱོད་པ་པོར་འདོད་པས་ཤེས་རིག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡོན་
 བོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། དེ་དག་གི་བསྟུ་
 བ། རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་རྒྱལ། འཛིང་གྲོལ་གྱི་རྣམ་བཞག་གོ། །དང་པོ་ནི།
 ཤེས་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟར་གྲངས་ངེས་ཏེ། བདག་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཆེན་པོ་
 དང་། ར་རྒྱལ་དང་། དབང་པོ་བརྩུ་གཅིག་ །དེ་ཙམ་ལ། འབྱུང་བ་ལྟོ། །
 གཉིས་པ་ལ། བདག་ནི་རྟག་པ། དངོས་པོ། གཅིག་པ། ཆ་མེད་པ། རྣམ་
 འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟ་བ་པོ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ། འཛིང་གྲོལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་
 ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །
 རང་བཞིན་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྩལ་ལུན་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་གསུམ་
 ཆ་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་དང་སྤྱི་དང་། གཙོ་བོ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །
 ཆེན་པོ་ནི་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པ་རང་རྒྱ་གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་
 འབྲས་རྣམ་འགྱུར་ལྟག་མ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་
 པའམ། ཤེས་ཀྱི་ཁང་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ར་རྒྱལ་ནི་རྩལ་
 ཤེས་ཆེ་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། ལུན་པ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་དང་། སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་
 གསུམ་མོ། །དབང་པོ་བརྩུ་གཅིག་ནི་མིག་ན་པ། སྤྱོད་པ། ལུས་ཏེ་ནང་སྤྱོད་
 དབང་པོ་ལྟ། ལ། ལག་པ། རྒྱང་པ། བཤང་ལམ། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་

རྟེ། བྱི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བཅུ་གཅིག་
 ལོ། རྟེ་ཙམ་ལྟ་ནི། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་དེ་ཙམ་ལྟོ། །
 འབྱུང་བ་ལྟ་ནི། ས་རྩ་མེ་རྩུང་ནམ་མཁའ་ལྟོ། །གསུམ་པ་ལ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ་པོ་དེ་དག་
 བཅ་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། བདག་ནི་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་བཅ་པོའོ། །ཡང་
 རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཡང་འདུས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་རྟག་པ་དང་། བྱི་མ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 གསུམ་མི་རྟག་པའོ། །ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱ་བཞིར་འདུས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པ། རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ། འབྲས་སྤྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་
 དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་སྦྱེས་སུའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་
 དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། འབྱུང་བ་ལྟོ། །བཞི་པ་ནི་ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་
 དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་དང་བདུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་
 ལ། ཆེན་པོ་སྟགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་
 འགྱུར་བ་རྟེ། སྦྱེས་སྤྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། ཞེས་སོ། བཞི་པ་
 ནི། རང་བཞིན་རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་དེ་ལས་ཆེན་པོ་སྦྱེའོ། ཆེན་པོ་ལས་ང་
 རྒྱལ་གསུམ་འབྱུང་ངོ། །ང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་
 གཅིག་ སྦྱིང་སྦྱབས་ཤས་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་དེ་ཙམ་ལ། ལུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འབྲས་སུ་ལོགས་ན་མེད་དོ། རྟེ་ཙམ་ལྟ་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟ་སྦྱེའོ། རྟེ་ལྟར་ཡང་། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། རྟེ་
 ལས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་སྦྱེ། རྟེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་། རྟེ་
 ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ། ཞེས་སོ། སྦྱེ་བའི་དོན་ཡང་སྤྱར་མེད་གསུང་དུ་སྦྱེ་
 བ་ལ་མི་འདོད་ཀྱི། མངོན་པར་མི་གསལ་བ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་ལ་
 འདོད་དོ། འཛིག་པའི་དོན་ཡང་སྤྱར་ཡོད་མེད་པར་སོང་བ་ལ་མི་འདོད་ཀྱི། གཙོ་
 བའི་རང་བཞིན་དུ་ཞ་བ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ། ལྟ་པ་ནི། ཆེན་པོའི་བྱི་ངོས་ནས་རྣམ་
 འགྱུར་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་ཡོངས་སུ་དབྱ་དང་། བཟའ་བྱར་
 བཟུང་ཞིང་ནང་ངོས་ནས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་སུའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པའི་ཆོ་ལོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ་ནམ་ཞིག་སྦྱོ་བ་

སྒྲིམ་ཏེ་བསམ་གཏན་བསྒྲིམས་ནས་མངོན་གཤམ་གྱིས་བལྟས་པས་རྣམ་འགྲུར་གྱི་ཚོགས་རྣམས་
 གཙོ་བོས་སྒྲུལ་པའི་རྒྱན་མར་གཤམ་ནས་ལོངས་སྟོན་པའི་ཆོ་གཙོ་བོ་སྦྱངས་ཏེ་རྣམ་འགྲུར་གྱི་
 ཚོགས་རྣམས་གཙོ་བོའི་བྱུག་མར་བསྒྲིམས་ཏེ་བདག་རྟག་པ་ཡན་གར་དུ་གནས་པའི་ཆོ་གྲོལ་བ་
 ཐོབ་ཅེས་ཐ་སྟད་བྱེད་དོ། །དེས་ན་འདིའི་ལྷགས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་སྦྱོང་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མ་
 བྱལ་གྲང་རང་བཞིན་ལ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྲུར་ལ། འབས་བྱ་དང་
 རྣམ་འགྲུར་དང་། གསལ་བ་དང་། བྱེ་བྱག་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་རྣམས་ལ་སྦྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཆ་མེད་རྣམ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེ་དང་མཐུན་པར་བོད་རྣམས་གྲང་། ག་པ་དང་ཤུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གིང་གསལ་
 རྣམས་ལ་བྱལ་པའི་གིང་ཅམ་དང་བཱེུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པའི་སྟོ་
 ཅམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་རྣམ་གཅིག་གྲང་ཡིན་ལ་དེས་མཚོན་ནས་
 དངོས་པོར་གྲུར་པའི་སྦྱི་གསལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་རོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོའི་ཞལ་ནས་གྲང་། གངས་ཅན་པ་དང་གྲངས་ཅན་མཐུན། །ས་སྒྲུ་པ་དང་མེར་སྒྲུ་
 འགལ། །ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། སྒྲང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག་པ། རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་
 དགག་པ། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གིང་གསལ་ཚོས་ཅན།
 བྱོད་དང་རྣམ་གཅིག་པའི་བྱོད་གྱི་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན། དེ་བྱོད་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
 རོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས། རྒྱ་ལ་བརྟགས་ནས་སྦྱེ་འཛིག་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གིང་སྦྱི་དེ་ག་པའི་རྣམ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མིན་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། དེ་དང་རྣམ་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་
 བ། ཤུག་པ་དེ་གིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གིང་དེ་ག་པའི་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 སྟོན་དུ་ཡང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་ལས་སྟོན་པ། དངོས་པོར་མི་འགྲུར་འདི་འདི་ལས། །
 ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྟོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གིང་སྦྱི་དེ་ག་
 པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་སམ་མ་སྦྱེས། མ་སྦྱེས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་དང་རྣམ་གཅིག་
 མིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ལས་མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། འདིར་ཡང་། ཐ་

དད་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་ཡིན། །ཅེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའམ་
 རྒྱ་ཐ་དད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་
 པའམ་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འགལ་བར་གནས་པའམ་རྒྱ་ཐ་དད་པའོ། །
 དེས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་མི་གྲུབ་ན་འགའ་ཡང་གང་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་རིལ་ཇུས་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྦྱིས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཤ་པའི་རྒྱ་བཀག་ན་ཁྱོད་
 ཁེགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལས་སྦྱིས་པའི་བྱིར་། གསུམ་པ་ནི། ཤ་པ་སྦྱི་འཛིག་
 བྱེད་པའི་ཆོ་གིང་སྦྱི་སྦྱི་འཛིག་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། མི་བྱེད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དང་ཇུས་
 གཅིག་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྦྱི་འཛིག་བྱེད་པའི་ཆོ་ཁྱོད་སྦྱི་འཛིག་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། རྩབ་སྟེ།
 རང་འགྲེལ་སྟོང་ཕྱག་བྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྦྱི་བ་དང་འཛིག་པ་དག་
 དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་
 ཅས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའམ་མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་དེ། དོན་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་སྤྲོད་
 དུ་བརྗོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །བྱེད་ན་ཤ་པ་སྦྱི་འཛིག་བྱེད་པའི་ཆོ་
 དེ་དང་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་གིང་གསལ་རྣམས་དང་། དུས་ཐ་དད་པའི་གིང་གསལ་རྣམས་དང་།
 རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་གིང་གསལ་རྣམས་སྦྱི་འཛིག་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་དང་ཇུས་གཅིག་
 པའི་གིང་སྦྱི་སྦྱི་འཛིག་བྱེད་པའི་བྱིར། རྩབ་སྟེ། ཐ་དད་པ་མེད་ན་ཅིག་ཆར་སྦྱི་འཛིག་
 འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་མི་ཁེགས་
 པར་ཐལ་བ། དབང་གས་རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ་བ། འགལ་བ་ཇུས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། གིང་གསལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩབ་པའི་གིང་སྦྱི་ཇུས་གཅིག་པ་ཅིག་
 ཡོད་ན། མགོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཐ་དད་ལ་རྩབ་པའི་ཡན་ལག་ཇུས་གཅིག་པ་
 ཅིག་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཅིས་འགོག །གལ་ཏེ་དེ་མེད་དེ་དེ་ལ། །ལག་སོགས་
 གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གཡོ་མ་
 གཡོ་དང་སྦྱིབ་མ་སྦྱིབ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འགལ་བ་རྣམས་ཇུས་གཅིག་ལ་
 མི་རུང་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། གིང་གསལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩབ་པའི་གིང་སྦྱི་ཇུས་གཅིག་པ་ཅིག་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཤ་པ་གཡོ་བ་ན་ལྷག་པ་དང་ཇུས་གཅིག་པའི་གིང་སྦྱི་གཡོ་བ་
 དང་། ཤ་པ་སྦྱིབ་ན་ལྷག་པ་དང་ཇུས་གཅིག་པའི་གིང་སྦྱི་སྦྱིབ་པ་དང་། ཤ་པ་མཚོན་

གྲིས་བསྐྱར་ན་ཤྲག་པ་དང་ཇུས་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱི་མཚོན་གྲིས་བསྐྱར་བར་ཐལ་བའི་སྤྱོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ག་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཚུལ་ཅན། ག་པ་དང་ཇུས་
 གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། ག་པ་དང་ཇུས་གཅིག་པའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅུ་བར་འདོད་ན། རྟོག་པར་ཐལ། སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་དོན་སྤྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་རིགས་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་རྟོག་
 པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། དོན་སྤྱིར་མ་འདུས་པའི་རིགས་སྤྱི་འདོད་པ་ནི་རྒྱུར་མ་
 འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པས། སྤྱོད་དཔོན་དན་པའི་དུག་རྒྱས་ཐྱོས་པའི་
 སྤྱབ་ཆོལ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བཅུག་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་པའི་སྤྱོད་བཅུགས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་
 རིགས་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱོད་སེང་ལ་སོགས་པའི་ཇུས་ཐ་དད་རྣམས་
 དང་། སྤང་སུན་ལ་སོགས་པའི་འགལ་བ་ཀུན་ཀྱང་ཇུས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། སྤྱོད་སེང་
 གཉིས་ཀ་དང་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྤང་སུན་གཉིས་ཀ་དང་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད། ཡན་ལག་དུ་
 མ་འདུས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བཞག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་
 བཞག་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་། མིང་དང་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་ལ་
 ཡན་ལག་ཅན་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཇུས་སུ་གྲུབ་ན་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ཇུས་
 གཅིག་དང་ཇུས་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དེ་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར།
 ཇུས་གཅིག་མིན་ཏེ། ཡིན་ན། ཡན་ལག་གཅིག་གཡོ་བ་ན་ཡན་ལག་གཞན་གཡོ་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཡོ་ན་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཇུས་ཐ་དད་མིན་ཏེ། ཡིན་ན། ཡན་ལག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་ཕྱིད་ལྷག་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྷར་ན་སྤང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་དག་མི་འཛིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཡང་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ཆ་
 ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་དང་ཇུས་གཅིག་དང་ཇུས་ཐ་དད་དབྱེད་པའི་རིགས་
 པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ཡང་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་ན་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་
 པའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་དང་ཇུས་གཅིག་དང་ཇུས་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ལས།

མིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་གྲུབ་སྟེ། ཡི་གའི་བྱང་མཐའ་ཨ་བྱུང་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆ་
 ཤས་སྐད་ཅིག་སྟེ་ཕྱི་དྲུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡི་གའི་བདག་ཉིད་ཀྱན་མཐའ་ཡང་། །
 མིག་འཛུལ་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་ཕན་ནི། །དུ་མ་དག་དང་
 འབྲེལ་བས་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་ཡང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 དེའི་ཚུལ་གཞི་ཡི་གེ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ཀྱང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
 ཚུལ་གཞི་མིང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ན་རི་ལྟ་འཛོག་སྟུམ་
 བ། དབང་མངོན་གྱིས་ཡན་ལག་དུ་མ་སོ་སོར་བཟུང་བ་ན་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་འདི་ནི་ཡན་
 ལག་ཅན་ནོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་སྟོ་བཏགས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དང་། དབང་
 མངོན་གྱིས་སྐད་ཅིག་སྟེ་ཕྱི་སོ་སོར་བཟུང་བ་ན་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་
 ཡུལ་ནི་རྒྱུན་དང་། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་སྟེ་ཕྱི་སོ་སོར་བཟུང་བ་ན་
 རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་འདི་ནི་ཨའོ་སྟུམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་ནི་ཡི་གེ་དང་། རྣམ་པར་
 རྟོག་པས་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་དོ་བོ་སྟོན་ཁྱེད་དུ་སྟོ་བཏགས་པ་ནི་མིང་དང་།
 མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་ཁྱེད་དུ་སྟོ་བཏགས་པ་ནི་ཆོག་ཏུ་འཛོག་གོ། །
 ལུམ་པ་དང་སྟུམ་ལུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུམ་པའི་རྒྱལ་རྒྱུད་པོ་རེ་
 རེ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་ལུ་རང་རང་གི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་།
 ཐུན་མོང་པའི་འབྲས་ལུ་རྒྱུར་སྐྱེད་པའི་དོན་ཁྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མའི་གཞན་
 སེལ་ལ་ལུམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་རི་རྫས་སུ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་
 གྱི་བཟུང་དོན་ལ་སྐྱར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རྒྱ་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་ཁྱེད་རྣམ་པ་ལུམ་
 པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་ཆོ་ལུམ་པའི་རྒྱལ་རྒྱུར་གཞན་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་
 པའི་ལུམ་པའི་དྲི་དེ་ལུམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་རྒྱ་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་ཁྱེད་རྣམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཕན་གཞན་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་སྟོན་
 པའི་རྒྱལ་ཕན་རེ་རེས་ཀྱང་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་
 སྐད་དུ་ལུམ་པ་རྒྱ་སྐྱེད་པའི་དོན་ཁྱེད་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཁས་
 པ་ཁ་ཅིག །རྣམ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལ་མིང་ཆོག་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡི་གེ་རྫས་སུ་
 གྲུབ་སྟེ། མིང་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱ་ཀྱང་སྐྱེད་ཤེས་པ་

ལས་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འབྲས་ཉན་ཤེས་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡི་གའི་བདག་ཉིད་ཀྱན་མཐའ་ཡང་ཅས་པའི་གཞུང་གིས་ཡི་གའི་
 བྱང་མཐའ་ཨ་བྱང་ལྟ་བུ་ལའང་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་རྒྱམས་ཡི་
 གེ་མ་ཡིན་པར་མ་བསྟན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འོ་ན་མིང་ཆོས་ཅན། རྩ་ས་སྟ་བྱུ་བ་པར་
 ཐལ། ཆོག་གི་ཚུམ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སོ། །ཡི་གེ་ཀྱན་སྐྱོང་
 ཤེས་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཡི་གེ་རྩ་ས་སྟ་བྱུ་བ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལུང་
 དེའི་དོན་ནི་ཡི་གའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་རྒྱམས་ཀྱན་སྐྱོང་ཤེས་པ་ལས་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་དང་།
 ཉན་ཤེས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡི་གའི་བྱང་མཐའ་ཨ་བྱང་ལྟ་
 བུའི་ཆ་ཤས་རྒྱམས་ཀྱང་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མས་རིམ་ཅན་དུ་བློས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོ་
 ཡང་སྐད་ཅིག་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡི་གའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་རྒྱམས་ཡི་གེ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། ཡི་གའི་བྱང་མཐའ་
 ཨ་བྱང་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཡང་མིག་འཛུམ་པའི་ཡུན་ཚད་དུ་
 གནས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་སྒྲོན་པོའི་རྩལ་ཐུན་རེ་རེ་བ་ཡང་སྒྲོན་
 པོ་མིན་པར་མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཐུགས་རྩིང་བའི་རྣམ་འཕྱུར་ཏེ། སྒྲོན་པོའི་རྩལ་
 ཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་ཆོགས་ནས་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡི་གའི་ཆ་
 ཤས་སྐད་ཅིག་རྩ་བུ་རྒྱུ་རྒྱམས་ཅིག་ཆར་ཆོགས་ནས་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་གསལ་པའི་གཞུང་ལུགས་མ་དགུགས་ཤིག །གསུམ་པ་སྐྱི་དངོས་
 མེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཞན་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྐྱོང་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྐྱི་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་དགོས་ཤིང་། རང་གི་བྱེ་
 བྱག་དུ་མ་བྱུ་བ་ན་སྐྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ་དེས་ན་གཟུགས་སྐྱ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། མེ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དང་། བུམ་སྒྲུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ། མདོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་
 རྩིས་དཔག་དང་། ལུང་དང་། ཁས་བླངས་དང་། རང་ཆོག་གིས་གཞོད་པ་དང་ལྟ་
 ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཤེས་མདོན་སུམ་གྱིས་ཁྱོད་མཉན་བྱ་ཡིན་
 པར་མ་བྱུ་བ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱ་མཉན་བྱ་མིན་པ་དེ་

ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་
 དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བྱུང་པའི་
 བྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་བྱུང་སྟེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 རྒྱུ་བ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་པ་ཡོད་ཙམ་འབྲེལ་བ་ཅན། །
 ཉིད་བྱིར་སྐྱ་ནི་མི་རྟག་ཉིད། །ཅེས་དང་། གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བྱུམ་པ་བཞིན། །སྐྱ་
 ཡང་ཡོད་ཅེས་རང་བཞིན་རྟགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
 རིག་བྱེད་པས་རིག་སྐྱ་རྟག་པར་འདོད་པ་དེ་དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་གྱི་རིགས་པའི་རྣམ་
 གངས་དུ་མས་འགོག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིག་སྐྱ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་
 པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་བ་པའི་ཆོ་སྐྱ་རང་
 མཚན་པ་དེ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་པས་གོང་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་པའི་སྟོན་
 མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱའི་གཞན་སེལ་ལ་རང་མཚན་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགག་སྐྱུ་དངོས་སུ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱུ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་མི་རྒྱུ་བ་པར་སྐྱ་རང་མཚན་པ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་བ་
 པར་འདོད་པ་དང་ཁས་སྐྱུངས་འགལ་ཞིང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་སོང་ཚོད་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་དོན་
 གསུམ་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ཚད་མར་ཁས་སྐྱུངས་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ལས། རྗེས་དང་ཕྱོག་པ་སྟྱི་བྱེ་བྲག །རྒྱུ་བ་དང་གཞན་སེལ་རྟོག་མི་
 རྟོག །གཞན་དག་རྣམ་བཞག་གཞན་དུ་འཆད། །ཁོ་པོ་གཞུང་བཞིན་འཆད་པར་
 འདོད། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། རྗེས་དང་སྟྱི་ནི་ཡུལ་དང་། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་
 གཉིས་སྟོ་དང་། ལྷང་བ་དང་སེལ་བ་གཉིས་འཛིན་སྐྱུངས་སུ་སོ་སོར་ངེས་པར་བཤད་པ་
 དང་འགལ་ཏེ། དངོས་པོ་དང་རྗེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱིར་ཁས་སྐྱུངས་པའི་བྱིར་དོ། །ལྟོ་
 བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ཚོས་རྗེས་རྣམ་ཐར་ལས། །ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་གྱི་ཞལ་
 ཅས། ཅམ་ཅམ་མང་པོ་ངས་མི་ཤེས་སྟོན་པོ་དོན་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་གཞན་སེལ་
 གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་གོ་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྟོན་པོ་སྐྱིར་ཁས་སྐྱུངས་
 པའི་བྱིར་དོ། །འོ་ན་དེས་གཞན་སེལ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་གོ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྐྱུ་ན།
 སྟོན་པོ་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དོན་རང་མཚན་གྱི་སྟེང་ནས་རང་རང་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་

བ་བཞིན་གནས་པས་དགག་སྐྱབ་བྱར་མེད་ཀྱང་། སྡོན་པོ་སྡོ་མ་ཡིན་དང་། སྐྱ་རྟག་པ་
 ལ་སོགས་པར་སྐྱོ་འདོགས་པ་ཡོད་པས་སྐྱོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་བསལ་པའི་ཆེད་དུ་
 དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པས་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ངོའི་སྐྱ་རྟག་པ་
 དེ་བསལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྩལ་དང་ལྟོག་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་སྐྱ་ཙམ་མི་རྟག་པར་
 བསྐྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱ་རྟག་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། དོན་ལ་
 གནས་པའི་སྐྱ་དང་། སེལ་ངོའི་སྐྱ་གཉིས་གཅིག་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་ཆོ་དེ་
 ལྟར་རུང་ཡང་། གནས་ལུགས་འཆད་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞན་སེལ་གྱི་གནད་མ་གོ་
 བ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། འཆད་ཆོ་རྣམ་པར་བྱེ་བས་མཁས། །
 འཇུག་ཆོ་གཅིག་དུ་འབྱུལ་བས་ཐོབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྟ་བུ། སྐྱ་རྟག་
 ཅེས་སྐྱས་པ་ན། དངོས་སུ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱས་ཤིང་། སྐྱ་ཞེས་སྐྱས་པའི་ཤུགས་ལ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཤིང་རྩལ་སུ་གྲུབ་ན། དེ་ཤ་བ་དང་རྩལ་
 གཅིག་དང་རྩལ་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཅེ་ན། ཆད་མ་དེ་མངོན་སུམ་དང་རྩལ་དཔག་གང་ཡིན་
 ཅེས་འདྲི་བར་བྱའོ། །ཁལ་ཉེ་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཆད་མ་རྩལ་དཔག་དང་། རྟོག་མེད་
 དུ་གྱུར་པའི་ཆད་མ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆད་མ་མེད་
 དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤ་བ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཤིང་དེ་ཤ་བ་དང་རྩལ་གཅིག་དང་། ཤ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཤིང་དེ་ཤ་བ་དང་རྩལ་གཞན་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་
 མེད་དོ་ཞེས་མཆུངས་པ་བསྟེའོ། །ཁལ་ཉེ་ཤིང་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་དང་རྩལ་གཅིག་དང་
 རྩལ་གཞན་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཤ་བ་གཉིས་ཀ་རྩལ་སུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེ་
 བ། འོ་ན་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་རྩལ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་མཆུངས་སོ། །ཁལ་ཉེ་སྤྱི་གསལ་རྩལ་གཅིག་དང་རྩལ་
 ཐ་དད་དབྱེད་ནས་བཀག་པས་སྤྱི་རྩལ་སུ་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། རྩལ་སུ་གྲུབ་ན་
 རྩལ་གཅིག་དང་རྩལ་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་བྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་ལྷ་བ་གཉིས་
 སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་དང་རྩལ་དཔག་གང་ཡིན་དབྱེད་ནས་བཀག་པས་དེ་ཆད་མ་
 ཡིན་པ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་ན་མངོན་རྩལ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་
 བྱིར། འདི་ལ་དེང་སང་གི་བྱིས་པ་བསོད་ནམས་དང་སྟོ་གོས་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་དམན་

ཞིང་། ཁྱེལ་དང་ངོ་ཚ་མཉམ་དུ་བོར། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་
 མ་གཉིས་མཉམ་དུ་དོར་བ་དུ་མ་དག་མགིན་ཅིག་ཏུ་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་ལ་བྱུང་བ་འཛིན་པ་
 ལ་ཕན་དུ་རེ་ནས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་སྤྱོད། །རྒྱུ་བྱེད་བྱིས་པས་ཚད་མ་ཚོས་
 ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། རང་མཚན་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ལ་གསལ་བར་སྤང་བར་ཐལ། ཚད་
 མའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཡང་གཞལ་བྱ་དེ་སྤྱི་མཚན་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་མིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། མངོན་
 སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་གང་རུང་གང་ཞིག །རྗེས་དཔག་མིན་པའི་བྱིར།
 གང་ཞིག་མ་གྲུབ་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །འོན་སྐྱེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས། མ་གྲུབ་ན། བདག་
 མེད་ཚོས་ཅན། རྟེན་བྱས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟེན་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེམ་བཞེན་ཁས་སྤངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཞལ་བྱ་དེ་སྤྱི་མཚན་མིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་དེ་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་བྱིར།
 རྒྱུ་བྱེད་འདིའི་བྱུང་འབྱེལ་ལྟར་ན་འདི་དངོས་ཁས་ལེན་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ།
 རྟེན་བྱ་ཚོས་ཅན། འཕགས་པར་ཐལ། རྟེན་འཕགས་གང་རུང་གང་ཞིག །མོ་སྤྱི་
 མིན་པའི་བྱིར། གང་ཞིག་མ་གྲུབ་ན། རྟེན་བྱ་དེ་ལ་སྤྱི་འཕགས་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་
 ངེས་པར་མཚུངས་སོ། །འགྲོ་བ་ཚོས་ཅན། དན་འགྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། དན་འགྲོ་
 དང་བདེ་འགྲོ་གང་རུང་གང་ཞིག །བདེ་འགྲོ་མིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་
 ཡས་སོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་ལ་གཞོད་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་དུ་
 ཁས་ལེན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་དམན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱང་ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་
 མ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་པ་དང་། ཡང་ན་ཁ་
 དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་བྱུང་བར་མཐོང་བ་དོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་རྗེས་
 གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚད་མ་ལུང་བོ་གསུམ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་
 ལ་མཐོ་འཚམས་པར་སྤང་ཞིང་ཚད་མ་སྤྱི་ལྟོག་ནས་བཟུང་ནས་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་ལ་ཐོ་

འཚམས་པ་སུ་ཡང་མ་བུར་བའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀག་པར་མ་
 ལུས་པའི་ལོག་སྒྲུ་ཁྱོད་ནི་སུ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་པོའི་ལུགས་ལ་ནི་སྤར་ཚློལ་དཔལ་ལྷན་ཚོས་
 གྲགས་དང་། ཕྱིར་ཚློལ་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚློལ་བ་རྟོགས་
 ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་རེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པའི་ཆོ་གྲངས་རེས་ལ་ཁྱབ་པ་འཛིན་པ་
 གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སློ་ཅེ་གཏད་མཚམས་མེད་པར་ཚིག་ཙམ་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་བྱེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་
 བཟུང་ནས་ཆད་མའི་གྲངས་རེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་མ་འདུས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེང་སང་གི་བྱིས་པ་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་ཡ་གྲུལ་གྱི་གྲངས་རེས་བྱེད་པའི་ཆོ་དབྱེ་གཞི་
 དེ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གང་དུ་འདུས་ཞེས་འདྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་རེ་ཞིག་ཆད་མ་ཡིན་ན་མངོན་
 རྗེས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་སྒྲུ་དགོས་སོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱས་སུ་གྲུབ་ན་རྒྱས་གཅིག་
 དང་རྒྱས་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། གོང་དུ་སྒྱི་གསལ་རྒྱས་གཅིག་དང་
 རྒྱས་ཐ་དད་དབྱེད་ནས་དགག་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་རང་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་ནི་
 གིང་དེ་གིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྱི་ཡང་ཡིན་ལ། རྒྱས་སུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་སྤངས་ལ། ཁོ་པོས་ནི་གིང་རྒྱས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་གིང་
 གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྱི་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་ཚློལ་བ་
 རྟོགས་ལྷན་གྱིས་འཛིན་ཚུལ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །དངོས་པོ་གཞིར་
 བཞག་གི་སྒྱི་གསལ་རྣམས་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གཞུང་ལས་སྒྱི་གསལ་རྒྱས་གཅིག་པ་བཀག་
 པ་རྣམས་རང་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་ནི་བྱིས་ཡོད་ཆ་དང་ལྷན་བའང་མིན་ཅེས་པ་
 ལྟར་དུ་སྒྱི་ཆ་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་སྒྱི་གསལ་གཉིས་པོ་ཆ་མེད་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་གིང་ཁས་ཀྱང་སྤངས་པ་ཡིན་པས་དེ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་སྒྱི་གསལ་གཉིས་པོ་རྒྱས་
 གཅིག་ཡིན་པ་ཙམ་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྒྱས་
 གཅིག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་དང་།
 ཁྱབ་མཉམ་རྒྱས་གཅིག་དང་། ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་བའི་ལུགས་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་རྩལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཚོས་ཅན།
 ཕྱོག་པོའི་རྩལ་ཕྲན་དང་ཆ་མེད་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་གང་ཞིག །

དེ་དང་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དབྱེར་མེད་རྩལ་གཅིག་གི་དོན་དེ་རྩལ་
 དབྱེར་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། ལྷོག་པ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན་གིང་ཚོས་
 ཅན། ཤ་པ་དང་དབྱེར་མེད་རྩལ་གཅིག་ཏུ་བལ། ཤ་པ་དང་རྩལ་གཅིག་པ་གང་ཞིག །
 རྩལ་གཅིག་ཡིན་ན། རྩལ་དབྱེར་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷར་ན་དེ་
 གཉིས་ལྷོག་པ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་བཀག་པ་དོན་མེད་
 དོ། །གསུམ་པ་ལྷར་ན་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་པའི་དོན་གང་ལ་བྱེད་ཅེས་དྲིས་པས། རྩལ་
 གཅིག་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་འཛིག་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པའོ་ཞེན། གིང་ཚོས་ཅན། ཤ་པ་
 དང་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པར་བལ། དེ་དང་རྩལ་གཅིག་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་
 སྐྱེ་འཛིག་ཅིག་ཆར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གིང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་
 པར་བལ། ཁྱོད་ཤ་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྩལ་གང་ཞིག ཤ་པ་ཞིག་པའི་ཆོ་ཁྱོད་མ་
 ཞིག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩལ་གཅིག་ལ་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་གིས་མ་ཁྱབ་
 པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དག་གིས་ནི་རྟག་དངོས་ཁས་སྐྱང་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
 པའི་དངོས་པོ་གཉིས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་གཅིག་ཞིག་ནས་གཅིག་ཤོས་གནས་པར་ཁས་
 སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བར་སོང་བའི་ཆོ་ལྷགས་རྩལ་དང་
 མེ་རྩལ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ན་ཕྱིས་ལྷགས་དམིགས་ནས་མེ་རྩལ་མ་དམིགས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་རྒྱན་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་སྟེ། དམར་འབར་བར་སོང་བའི་དུས་ཀྱི་ལྷགས་
 རྩལ་དང་མེ་རྩལ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ཟིན་ལ། ཕྱིས་
 ཀྱི་ལྷགས་རྩལ་དེ་སྤར་གྱི་མེ་རྩལ་དང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་ནི་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །བཞི་
 པ་དང་ལྷ་པ་ཡང་མི་འབད་དེ། གྲངས་ཅན་པས་ཀྱང་སྤྱི་གསལ་ཁྱབ་མཉམ་དང་ཡིན་ཁྱབ་
 མཉམ་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཀྱང་བསྐྱེ་ཡོད་ན་བ་ལང་དཀར་ཟལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་
 པར་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་གསལ་བ་རྣམས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་ཡང་མི་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལུང་གིས་དགག་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་ཡི་
 སྤོ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །སྤྱི་ཡི་
 དོན་ནི་བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡིན། །དེ་
 ཕྱིར་དེ་དབང་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །དེས་ན་སྤྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི། །མངོན་སུམ་མིན་པར་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། གཞན་ཡང་སྤྱི་
 འོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་འདི་རང་གི་རྟོན་ཙམ་ལ་ཡོད་པའམ། ཅམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་
 འདྲ་བར་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་གང་ན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རང་གི་རྟོན་ཙམ་ལ་ཡོད་
 པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོས་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པས་སྣང་བ་དག་ཏུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་
 བ་ན་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དེ་ནི་རི་ལྷ་ར་དེ་དག་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམ་ལ་ལས་སྤྱི་བར་འགྱུར་པའི་རྣམ་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཞན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་མི་གཡོ་བ་
 དེ་གཉིས་ཀའི་བར་ལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་པས་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྤྱི་བ་དང་འཛིག་པ་དག་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཐམས་ཅད་ཉི་བར་སྦྱར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ཅས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་
 བའམ་མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་དེ་དོན་ཁས་སྐྱངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་མེད་པས་འགའ་ཞིག་ལས་འོངས་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་
 ན་སྤྱན་པོ་ལས་འགལ་བའི་ཁྲུང་སྤྱི་འདེགས་ལྷན་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འདིས་མི་
 རིགས་པ་ཅི་ཞིག་མངོན་པར་སྤྱད་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བ་མང་པོའི་སྤྱི་སྤྱི་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཅས་
 གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་རྩ་བར། བརྗོད་བྱ་ཉིད་དེ་དངོས་མ་ཡིན། །ཞེས་
 སོགས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་གསུངས་པ་དང་། དེ་མི་རུང་ཕྱིར་རང་
 བཞིན་མེད། །དེ་ནི་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཅིས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།
 ལྷས་མི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལྟར་དངོས་མེད་མཚན་
 ཉིད་ཡིན། །འདི་ལྟ་སྟེ་དོན་བྱེད་པའི་ལྷས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་མེད་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ་ཞེས་དང་། རི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བསྟོག་
 ཡིན། །དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ལྷས། རི་
 སྐད་དུ་བཤད་པ་ལས་བསྟོག་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 དང་། གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཤག་ཉིས་མེད་པའི་དོན་སྤྱང་བ་བྱུང་བར་མེད་པའི་
 ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ ཤམ་ཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གང་ཡིན་པ།

བད་དེན་པ་ལ་ལྟེན་པ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་ཅན་ལ་དུ་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་གྱི་རོ་
 བོས་དབེན་པར་སྒྲུབ་བ་གང་ཡིན་པ་ཡང་། རོན་བྱེད་པར་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་དང་། རོན་བྱེད་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 རོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་བས་ན་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་གྱི་སྒྲི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རོན་བྱེད་ལྷན་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནས་དངོས་པོ་ནི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཁོ་ན་ལས་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཤུག་གྲོས། ཁྱད་པར་
 ཁོ་ན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཁོ་
 ན་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་དང་།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཉིད་ལས་སོ། །དེ་གྲུབ་པ་ནི་རོན་བྱེད་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་། ལུང་དེ་དག་གིས་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྒྲི་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་།
 སྒྲི་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་ནོ། །རྩིས་གཅིག་ཡིན་ན་སྒྲེ་འཛིག་ཅིག་
 ཆར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ལུང་ནི། ཐ་དད་པ། མེད་ན་ཅིག་ཆར་སྒྲེ་འཛིག་འཕྱར། །ཞེས་
 པའི་རང་འགྲེལ་དུ། རང་བཞིན་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་
 བཞིན་དུ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྒྲེ་བ་དང་གནས་པ་དང་། འགག་པ་ལ་སོགས་
 པར་མི་འཕྱར་རོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཤུག་གྲོས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཅིག་འཛིག་པ་ན་པན་ཚུན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འཛིག་པ་དང་། སྒྲེ་བ་ན་
 ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བར་འཕྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རོན་ཏོ་ཞེས་དང་། སྒྲ་ཚོགས་པ་སྒྲེ་དངོས་པོའི་
 ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་དབྱེ་
 བ་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་སྒྲེ་བ་ན་གཞན་མི་སྒྲེ་བ་དང་། གཅིག་གནས་པ་ན་
 གཞན་འགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པར་མི་འཕྱར་གྱི་
 ཅིག་ཆར་ཉིད་དུ་འཕྱར་རོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དང་འདྲ་
 བར་ཞེས་བྱ་བའི་རོན་ཏོ་ཞེས་དང་། སྒྲ་བའང་གཞན་ལ་མི་རྟོན་པས། ཐ་དད་བྱེད་
 ཡིན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་འང་གི་སྒྲས་ནི་སྒྲེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཟུང་པར་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ལྷན་སྟོན། འང་གི་སྒྲིམ་ནི་སྟེ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པ་ཡང་ཐ་དད་བྱེད་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ལུང་གིས་དགག་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་སྟེ་དངོས་
 པོ་བ་འདོད་པ་རྣམས་འགོག་པ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་དགག་པ་རྣམས་ནི་དེ་དང་གྲངས་
 ཅན་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་འགོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་འགོག་པའི་ཆེ་ཤིང་སྟེ་
 ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཤིང་གསལ་རྣམས་དང་རྩལ་གཅིག་དང་རྩལ་ཐ་དད་དབྱེད་ནས་
 དགག་པས་ཆོག་མོད་ཀྱི། བོད་དག་གིས་ཤིང་སྟེ་དངོས་པོ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཤིང་སྟེ་དང་
 དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་སྒྲིབ་གཡོགས་ལྟར་ན་
 ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྟེར་གྲུར་པའི་ཤིང་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དགག་པར་བྱའོ། །
 གཞན་ཡང་སྟེ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། དེ་བྱིར་མཚུངས་ཉིད་སྟེ་འདི་ལ། །
 དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ལྟས། གང་གི་བྱིར་དེ་
 ལྟར་སྟེ་ཉིད་ཡིན་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ན་མཚུངས་པ་ཉིད། སྟེ་འདི་
 དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་ཡིན། །དངོས་པོ་ལ་མཚུངས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་མཐུག་བསྟེ་བའོ་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན། དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ལྷན་སྟོན། སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོར་གྲུར་པ་ནི་
 རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་འགལ་མི་འགལ་སོམས་ཤིག །
 གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་ཟུང་པར་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོར་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
 ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་གཞན་སེལ་ནི་སྟེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་
 པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་སེལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོང་རྒྱུབ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟེ་ཞེས་པ་ན་བྱེ་
 བྲག་ཞེས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གྲུབ་ན་སྟེ་གྲུབ་པས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་
 པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་
 བ་ནི་གལ་ཏེ་གཞན་སེལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པས་རང་མཚན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 གཞན་སེལ་ནི་དངོས་པོར་མེད་ལ་རང་མཚན་ལ་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱེད་མི་ལུས་པའི་བྱིར་
 ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཞན་སེལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པས་དོན་དང་སེལ་བ་
 གཉིས་གཅིག་དུ་འབྲུལ་ནས་དགག་བསྒྲུབ་བྱས་པས་འཐུག་ལུལ་རང་མཚན་རྟོགས་པར་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་སྤྱི་ནི་སྤང་རུང་མེད་པས་ཁེགས། །གངས་ཅན་གངས་
 ཅན་རྫས་གཅིག་སྤྱི་བའི། །ཡུང་རིགས་བྱེ་བའི་ཟེར་གྱིས་བསལ་བྱས་ནས། །སེལ་
 བར་འདོད་པ་ས་སྤྱི་བའི་ལྷགས། །ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྤྱི་
 དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བ་དང་སེལ་བ་རྟོགས་ཚུལ་ལ། འཇུག་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
 སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རང་
 ཡུལ་ལ་སྤང་བའི་སྟོན་པ་འཇུག་སྟེ། སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་རང་ཡུལ་ལ་སེལ་བའི་སྟོན་པ་འཇུག་སྟེ། སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་མི་རྟོགས་
 བར་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། སྤང་བ་ལ་
 འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས། སེལ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་དངོས། ཞར་ལ་སེལ་འཇུག་
 དང་སྐབ་འཇུག་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤང་བ་དང་། སེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རང་ཡུལ་
 མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་མེད་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་དང་།
 མ་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད། རང་མཚན་མེད་པ་
 གསལ་བར་སྤང་བའི་བཟུང་རྣམ། དབྱེ་ན་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་དང་། ཡིད་
 ཤེས་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ལ་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་སྐབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་རང་རྒྱས་སུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྤང་བ། གཉིས་པ་
 ལ་དབྱེ་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བ་དང་། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བ་གཉིས་
 སོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལྷགས། སྟོའི་འཛིན་སྤངས། སྟོ་དོན་མཐུན་པར་
 སྐབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བས། སྟོན་པོ་དང་དེའི་མི་རྟག་
 པ་རྫས་ཐ་དད་རྒྱ་འདོད་དེ་སྟོན་པོ་དེ་གཟུགས་གྱི་སྤང་པོ་དང་དེའི་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་མིན་འདུ་
 བྱེད་གང་ཞིག །ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་རྫས་གཅིག་མིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་

ལས་ཐོན་པོ་རྣམས་ཡོད་དང་། དེའི་མི་རྣམས་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱང་འདིར་ནི་བེ་རྒྱུ་
 ལ་སོགས་པའི་ཐོན་པོ་གཅིག་གི་སྤྲོད་དུ་བྱས་པ་དང་། མི་རྣམས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་
 རྣམས་གཞན་ལྟ་ཞོག །ཐོག་པའང་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྤྲོད་པ་ནི་
 རྟོག་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤྲོད་པ་ཡིན་གྱི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ག་པ་
 དང་ཤུག་པ་གཉིས་ལ་དོན་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། ག་པའི་རྣམས་ཡིན་ན་
 ཤུག་པའི་རྣམས་མིན་དགོས། ཤུག་པའི་རྣམས་ཡིན་ན། ག་པའི་རྣམས་མིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐོན་པོའི་བྱས་མི་རྣམས་གཉིས་དོན་ལ་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་དབང་ཤེས་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད་པ་ཡིན་རྟེ། ཐོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཐོན་པོར་
 སྤྲོད་པའི་ཆོ་དེའི་བྱས་མི་རྣམས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ག་ཤུག་གཉིས་དོན་ལ་
 རྣམས་གཅིག་མིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤྲོད་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལ་
 ག་པ་སྤྲོད་པའི་ཆོ་ཤུག་པ་མི་སྤྲོད་པ་ཡང་ཡོད། ཤུག་པ་སྤྲོད་པའི་ཆོ་ག་པ་མི་སྤྲོད་པ་ཡང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་ཆར་སྤྲོད་པའི་ཆོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ལ། མཐུན་ཚུལ་དངོས། དེ་སྐབས་བྱེད་གྱི་རྣམས་འགོད་པ། དེས་ན་མངོན་
 སུམ་མ་ངེས་པར་གྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་མ་ལུལ་པའི་ཤེས་པ་
 དང་། དེའི་ཡུལ་ཕྱི་དོན་གཉིས་པོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཐུན་པ་ཡིན་རྟེ། ཕྱི་དོན་རྣམས་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་སྤྲོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་
 རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་
 ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བེ་
 རྒྱུ་མཐོང་བ་ན་དེའི་ཐོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན། ཐུམ་པ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྣམས་གསུམ་གྱང་
 ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་ལྟོས་མེད་
 གྱི་གཏན་ཆོགས་དང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་བ་ནི་བེ་རྒྱུ་
 མཐོང་བ་ན་དེའི་ཐོན་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེས་ཡུལ་དེ་མཐོང་བ་ཅུམ་
 གྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ད་ནི་མ་ངེས་པ་རི་
 ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་བབྱང་བ་ཡིན་ཞེན་ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། བདེ་བ་

ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་རང་རིག་པ་བརྗོད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་
 མའོ་ཞེས་དང་། རིགས་ཐིགས་ལས། དེ་ལ་དང་པོར་ཡུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐོང་
 བ་གང་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཚད་མའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་
 འབྲས་ཅན་མིན། །ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 བ། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དང་། གཞན་སྟོབས་
 ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་མ་ངེས་ན་ཚད་མར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་རྟོག་མེད་ཀྱི་
 ངེས་པ་ཡོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་བ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་གང་ལ་བྱེད། རང་
 ཡུལ་སྤང་བ་ཙམ་གྱི་ངེས་པ་ལ་བྱེད་དམ། སེལ་བའི་སྐྱོན་ས་སྐྱོ་འདོགས་སེལ་བ་ལ་བྱེད། དང་
 པོ་ལྟར་ན་སྐྱེ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་
 དོན་མེད་པར་ཐལ། དེས་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་མཐོང་བ་ན་དེས་དེ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། སྐྱེ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་རྟོག་པར་ཐལ། དེ་སེལ་བའི་སྐྱོན་ས་སྐྱོ་འདོགས་
 གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུགས་ལ་སྟོན་མེད་དེ། བུམ་འཛིན་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་བུམ་པའི་གཟུགས་དང་བུས་མི་རྟག་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ལ་བྱུང་
 བར་མེད་ཀྱང་བུམ་གཟུགས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 འགལ་སྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་མེད་ཅིང་། མཐུན་སྟེན་གོམས་པ་རྒྱུན་རིང་བ་དང་། ཡིད་ཉེ་
 བར་གཏད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་མི་རྟག་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་པའི་
 ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་འབྲེལ་རྒྱ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སེལ་བ་ལ་གཞུང་འགྲེལ་ལས་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཚུལ། དེ་ལས་བོད་ཀྱི་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལས་ས་སྐྱུ་པའི་བཞེད་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་བ་ལས་རི་སྐྱད་
 བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར་སེལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསུངས་ལ། རྣམ་འབྲེལ་འདིར་ལེའུ་དང་པོར། རང་བཞིན་གྱི་
 རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ལས་འཕྲོས་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་
 བར་བཤད་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་སྤྱི་དངོས་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་དང་།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་དང་། གཞན་དོན་ལེའུར་ཡང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་དོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཞན་སེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། གཞན་སེལ་གཉིས་གྱི་རྣམ་བཞག་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁན་པོ་ཞི་བ་འཛོལ་དང་། ཐར་པ་འབྱུང་གནས་དང་།
 ལྷ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བཞེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷོག་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་མེད་
 དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། སྤྱི་ཡི་སྒྲོ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཞེས་པས་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་དང་།
 མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་
 བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཞི་བ་འཛོལ། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་
 ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །སྒྲོ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །
 ཞེས་གཞན་སེལ་ལ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་བ་
 གཉིས་ལས། མ་ཡིན་དགག་གི་སེལ་བ་ལ་ཡང་སྒྲོའི་སེལ་བ་དང་། དོན་གྱི་སེལ་བ་
 གཉིས་ཏེ། སེལ་བ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དོན་གྱི་སེལ་བ་དོས་འཛིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་
 ཅས། འཇིག་མེད་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན། །རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལས་ཐ་དད། །
 ཅས་དང་། །སྒྲོའི་སེལ་བ་དོས་འཛིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཅས། དེར་རྟེན་གསེལ་པའི་
 སྒྲུང་བ་གང་། །དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྟོག་པ་ཅན། །དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན་པ་ལ། །
 དོན་ཅེས་བྱ་བར་ངེས་པ་ཡིན། །གཞན་དང་མ་འདྲིས་པར་ཡོད་པས། །རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ། །ཞེས་དང་། མེད་དགག་གི་སེལ་བ་དོས་འཛིན་པའི་དབང་དུ་
 མཛད་ཅས། བ་ལང་འདི་ལ་བ་མིན་མེད། །མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་ཡིན་ཅེས། །
 གཞན་སེལ་བ་ནི་རབ་གསལ་བ། །ཁོ་ནར་གསེལ་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་དག་གི་དོན་ལ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ནི་འཇིག་མེད་དེ་ཨ་རུ་ར་ལ་སོགས་པའི་དོན་རང་
 མཚན་རྣམས་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དང་མ་འདྲིས་པར་གནས་པས་ན་གཞན་སེལ་ཞེས་
 བཛྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོའི་གཞན་སེལ་ལ་ཁ་ཅིག །གཞུང་དེས་བ་ལང་འཛིན་པའི་རྟོག་
 བ་ལ་བ་ལང་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་བ་ལང་རང་མཚན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་
 དུ་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་གཞུང་དེས་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟར་གྱི་བ་ལང་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་བཟུང་

རྣམ་དེ་བ་ཡང་གི་སྒྲིའི་གཞན་སེལ་དུ་བསྟན་ཏེ། ཚིག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྟོག་པ་དེ་བ་ཡང་རང་མཚན་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་སྟེན་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བསྟན། བར་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུང་རྟགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བསྟན། དེའི་རྒྱ་ཞེས་པས་བ་
 ཡང་རང་མཚན་འཐོབ་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྟེ། རང་བཞིན་དེ་
 འཛིན་རྣམ་རྟོག་སྟོ། །དོན་མེད་ཀྱང་དེ་དོན་ཅན་འདྲ། །དེ་ཡི་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལ། །
 ཐ་དད་མཐར་ཐུག་སྟེ་བ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །
 གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་པས་ནི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་
 རང་མཚན་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྒྲིའི་གཞན་སེལ་ཡང་རང་མཚན་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །ཐར་
 པ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་རྟོག་གེེ་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འབྲུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་
 དོན་ནི་སེལ་བ་ཞེས་མཛོན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འདིས་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་བསལ་
 བར་བྱེད་དོ། །རྩི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྒྲིའི་རྣམ་པ་ཡང་སེལ་བ་ཏེ། སྒྲིའི་རྣམ་པ་འདིས་རིས་
 མི་མཐུན་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཅེས་སོ། །ཅི་ལྟ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 མེད་པར་དགག་པའི་ངོ་བོ་ནི་སེལ་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་
 ལ་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྟེན་དེ། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་བརྒྱུད་རྣམ་ལ་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྟེན་དེ། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་སེལ་
 བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ནི་གཞན་
 སེལ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
 རྒྱ་སྟོན། འདིར་གཞན་སེལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་རེ་གིག་གཅིག་ནི་འདི་ལས་གཞན་
 དང་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་གི་དབང་
 དུ་མཛད་ནས་མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །ཁྲོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་སྒྲུང་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཞན་
 གཅོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅམ་ཡིན་ཅིང་། གང་སྟོན་གྱི་སྟོན་དཔོན་དག་
 གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་
 པ་ཅམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་བར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་སྒྲིའི་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་
 ཡང་བུམ་མིན་ལས་ལོག་པའི་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་ལ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་དེ།
 བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་
 བཅད་ཅམ་ལ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་རོ་
 བོ་ཡིན་ཅིང་བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་དངོས་
 གྱི་བརྗོད་བྱ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྤང་བ་ནི་སྒྲིའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ལ་
 དངོས་སུ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་བུམ་མིན་སེལ་བར་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་བོ་
 གཉིས་སྒྲིའི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཅིང་ཕྱི་མ་དེ་སྒྲིའི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱར་བཞེད་དོ། །
 གཉིས་པ་གཞན་སེལ་གཉིས་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་སེལ་
 བ་སྒྲུབ་པར། གང་ཞིག་རྟོག་བཅས་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་དཔེན་པར་རབ་བརྟན་པ།
 སྒོ་མིན་བྱི་མིན་དེ་ཉིད་མིན། སྒོ་བཏགས་གང་ཡིན་བརྗོད་པ་ཡི། གང་ཞིག་དངོས་
 སམ་དངོས་ལས་གཞན། ཞེས་དང་། འགར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་རུས་གིང་། ཁྱེས་
 དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི་གཞན་སེལ་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་སེལ་བ་
 གཉིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་པའི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལོ་
 ཞེས་དང་། འཐད་ལྷན་ཆེན་མོར་ཡང་། མེད་པར་དགག་པའི་གཞན་སེལ་བ་དོན་གྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉི་ལ་བརྩུང་ནས། རྟོག་པ་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་ཕྱིར། གནས་དང་མི་གནས་རྟོག་པའང་མིན། ཞེས་བཤད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
 གཞན་སེལ་བ་དེ་དངོས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཉི་ལ་བརྩུང་ནས་སྒྱི་ཡི་སྒོ་ཡང་བསྐྱད་པ་
 ཡིན། དེ་ཕྱིར་སྟན་དབྱུང་བ་ཡང་མེད། ཁྱེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་
 གཞན་སེལ་ལ། དེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་སམ། ཡང་ན་མེད་པར་དགག་པའི་གཞན་སེལ་དང་།
 སྒོ་འདོགས་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་བརྩུང་བྱར་གྱུར་པ་དེ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི།
 དངོས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྩུང་བྱ་སྟེ། བུམ་པར་སྤང་བའི་སྒོ་བཏགས་ལྟ་བུའོ། །

བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་ལ་དོན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཟུང་བྱར་གྱི་
 པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ལ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་
 ཙམ་གྱི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེས་བུམ་པ་འཛིན་པ་དེ་བུམ་མིན་
 རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པར་སྐྱང་པའི་སྟོ་བཏགས་དེ་ལ་དངོས་སུ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཟུང་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ལ་
 བུམ་པའི་སྐྱམ་པའི་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ལུགས་བཞེ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྟོག་པས་བུམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་གཞན་སེལ་
 གྱི་སྟོ་ནས་བྱེད་པས་འཇུག་ཡུལ་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་དེ་བུམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་
 སེལ། འཇུག་པར་བྱེད་པ་པོ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་བུམ་པའི་སྟོའི་གཞན་
 སེལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་བུམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་
 པས་རྟོག་པས་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་བཞེད་དོ། །
 གཞན་སེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ན་འདི་ཉིད་དོན་ལ་གནས་ཏེ། གཞན་སེལ་གྱི་སྟོ་
 རས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ཐོབ་བྱའི་ཡུལ། ཐོབ་བྱེད་གྱི་སྟོ།
 སྟོ་དེས་ཡུལ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་དངོས་འགལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་གསུམ་དགོས་པ་ལས་གསུམ་
 ཆར་ལ་ཡང་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་དགོས་
 པ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་ཡིན་ན།
 གཞན་སེལ་གསུམ་ཀ་ཆང་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་མ་
 ཆང་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཆང་ཡང་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་
 རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་བཞེན་ནོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པས་བུམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོ་ནས་བུམ་པར་
 སྐྱང་དགོས་ཤིང་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་
 པར་སྐྱང་བ་དེ་སྟོའི་གཞན་སེལ་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཞུང་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་
 ཏེ། རྟོག་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པས་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། རྟོ་ཡི་སྟོ་
 ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སྟོའི་གཞན་སེལ་བསྐྱར་པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་བླངས་
 ཤིང་། གཞུང་དང་པོས་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཁོ་ན་བསྐྱར་པ་མ་ཡིན་པར་བུམ་

པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་བདག་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་གསལ་རྒྱམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 པའི་སྒྲི་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཕྱི་མས་ལུས་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་བདག་ལ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་ལུས་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་འབྲུལ་གཤམ་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤུག་
 གྲོས། རྟོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་པས་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་བསྟན་པར་འདོད་
 པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པས་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་
 བསྟན་ན། དེས་ཀྱང་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་
 ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །ཅིས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་སྒྲ་དང་རྟགས་
 དག་གིས་རྒྱལ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་གི་སྒྲུབ་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་རོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་
 བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གཤམ་གཤམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་གང་ལ་འབྱེད་
 པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཅན་དེས་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་བསྟན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་
 ཅེ་ན། དེ་ནི་དོན་ལ་འཐད་མེད་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་
 ཡང་འགལ་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་ན། རྟོག་པ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 གྲོའི་གཞན་སེལ་ཁོ་ན་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་རྫོང་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་གྱི་བརྫོང་བྱེད་དུ་རྒྱལ་
 པར་བཞག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱལ་གཅོད་བརྫོང་པར་བྱེད་པར་གྲུབ་ཞེས་པས་
 མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་སྟོན་པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 དེ་དག་ལས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་ཚུལ་ལ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན་མེད་
 དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་མེད་དགག་དང་། གྲོའི་གཞན་
 སེལ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་
 བྱུང་པ་དང་། ཆོས་དེའི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དེས་ཆོས་དེའི་གཞན་སེལ་གྱི་གོ་
 ཚད་གྱི། སྒྲིར་གཞན་སེལ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། གཞི་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་
 ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མེད་དགག་གི་
 གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་སེལ་གང་ཞིག །རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་
 ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་སེལ་
 གྱི་སྒྲས་བརྫོང་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་ལྟར་པ་གང་ཞིག །དེ་འཕེན་པ། དབྱེ་ན་གྲོའི་གཞན་
 སེལ་དང་། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མ་ཡིན་

དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག །རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི་
 བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག །རྫས་སུ་གྱུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ཀ་ཡང་པན་ཚུན་འགལ་ཅིང་།
 གཞན་སེལ་ཡིན་ན། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ།
 མེད་དགག་ཡིན་ན། དགག་བྱ་བཀག་བྱུལ་དུ་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པས་བྱབ་པར་ཐལ།
 མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀ་བ་ཁོ་
 བ་མེད་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བ་ཁོ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་བྱས་ཏེ། དེས་ཀ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཡོད་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྟོག་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སེལ་ངོར་རང་གི་གསལ་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྤྱིར་གཞན་སེལ་ལ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་སོགས་
 གསུམ་མཛད་པ་བཞེད་ཀྱང་། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བར་བྱ་བའི་
 གཞི་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པ་
 བེ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། སྤྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་
 རྣམ་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས། གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་
 ལ་རིགས་མི་མཐུན་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དུ་སྣང་བ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། དེ་ལ་
 ཕྱི་རོལ་ལྟར་དུ་སྣང་བ་སྤྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དུ་སྣང་བ་དང་། བུམ་པར་སྣང་བ་གཉིས་
 ལས། དང་བོ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཕྱི་མ་སྤྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་
 སྤྱི་གཞན་སེལ་སྒྲོ་བཏགས་ལ་འདོད་ན་ལུགས་འདི་ངོ་མཚར་མྱད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་།
 སྤྱི་གཞན་སེལ་སྤྱི་རང་ཉིད་ལ་འདོད་ན་སྤྱི་མས་མ་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག །
 ཞི་བ་འཚོའི་ལུགས་ལ་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དོན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་
 ཡིན་ན་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་དོན་དེ་སེལ་ངོར་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་གཞན་སེལ་དང་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ནི་གཞན་སེལ་བཏགས་པ་

བ་ཡིན་ཟེར་མི་འཐད་དེ། བུམ་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲུང་
 ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་རང་མཚན་པ་དེ་
 དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག །བུམ་པ་རང་མཚན་པ་དེ་དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞི་བ་
 འཚོས་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་དོན་དེ་སེལ་ངོར་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་བྱེད་དམ།
 དོན་དེ་ལ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་
 མེད་དགག་དེ་གཞན་སེལ་དུ་ཐལ། དེ་སེལ་ངོར་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་དོན་ལ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་
 བཅད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་བ་འཚོས་དེ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དུ་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་འདི་ལ་བ་མིན་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་བཞི་བ་
 དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་བུམ་པ་དེ་བུམ་པའི་དོན་རང་མཚན་
 གྱི་གཞན་སེལ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྒྲུང་བ་སྒྲོ་བཏགས་བུམ་པའི་སྒྲོའི་གཞན་སེལ།
 བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་དགག་དེ་བུམ་པའི་ཕྱོག་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ།
 བྱལ་ན་སྒྲོ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོའི་
 དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོའི་སྟེང་དུ་ཡང་གཞན་སེལ་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་བཞག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་པས་
 མ་བྱལ་སྟེ། བྱལ་ན་མེད་དགག་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་མེད་དགག་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་
 ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་གཞན་སེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 བཞག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དོན་རང་མཚན་ཡིན་
 པས་མ་བྱལ་སྟེ། བྱལ་ན་དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་དོན་རང་མཚན་དུ་སྒྲུང་
 བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་གཞན་
 སེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་
 ཅ། དོན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱལ་བ་དང་། དེའི་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། སྒྲོ་
 བཏགས་ཡིན་པས་བྱལ་བ་དང་། དེའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན་མེད་དགག་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། བུམ་པའི་མེད་དགག་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པའི་མེད་དགག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཚས་ཅན། མེད་དགག་ཏུ་ཐལ།
 བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་སྟོང་
 གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་གཞན་སེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་
 པའི་བྱིར། རིམ་བཞིན་ཁས་སྒྲུངས། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་འགྲེལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྱིར་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་ངོར་རིགས་མི་མཐུན་རྣམ་པར་གཅོད་
 བྱེད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྟོང་བཏགས། དབྱེ་ན་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བཞག་པའི་གཞན་སེལ། སྟོང་
 ངོས་ནས་བཞག་པའི་གཞན་སེལ་དང་། སྟོས་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་གཞན་སེལ་པའི་གཞན་སེལ་
 དང་གསུམ་ལས། དེ་ཡང་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་མཚོན་ན། བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ལོག་པས་དོན་བུམ་པའི་ངོས་ནས་བཞག་པའི་བུམ་པའི་གཞན་སེལ། བུམ་འཛིན་
 རྟོག་པ་རང་ལ་སྒྲུང་བའི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བྱི་རོལ་བུམ་པར་སྟོང་བཏགས་པ་དེ་བུམ་འཛིན་
 རྟོག་པའི་ངོས་ནས་བཞག་པའི་གཞན་སེལ། གཞན་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་
 ལ་བུམ་པར་སྒྲུང་བ་ལ་ནི་མི་འཛིན་སྟེ། བུམ་པ་དེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྒྲུང་བ་
 གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་སྟོང་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་
 དོན་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་གཞན་སེལ་པའི་གཞན་སེལ་ནི་བུམ་པ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་
 ལྟ་བུའི་ཞེས་ཟེར་རོ་མི་འཐད་དེ། དོན་གྱི་ངོས་ནས་བཞག་པའི་གཞན་སེལ་ཞེས་སོགས་
 གྱི་ཐ་སྟོད་སྒྲར་དངས་པའི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། རིགས་གཏེར་
 ལས་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་གཞན་ཡང་བུམ་པ་ཚས་ཅན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོར་
 རིགས་མི་མཐུན་རྣམ་པར་གཅོད་བྱེད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྟོང་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་
 གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོགས་ཁྱབ་ཁས། དོན་བུམ་པའི་ངོས་ནས་བཞག་པའི་
 གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན། སྟོང་ངོས་ནས་
 བཞག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དོན་གྱི་ངོས་ནས་བཞག་པའི་གཞན་སེལ་མིན་
 དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། གཞན་སེལ་སྟོ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན། །ཤེས་
 པའི་དོན་ལ་གཞན་སེལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བུམ་པ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་
 བཅད་ཙམ་དེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་དོན་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་གཞན་སེལ་པའི་གཞན་སེལ་མིན་

བར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན། རྩོ་
 བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
 དེ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་ལྔ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་
 དགོས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་ངོར་དགག་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་དང་
 བུལ་བར་སྒྲུང་བས་རྩལ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་ལ་
 དགག་བྱ་རིས་མཐུན་དང་བུལ་བར་གནས་པའམ་རྟོག་ངོར་དགག་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་དང་
 བུལ་བར་སྒྲུང་བ་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། བ་ལང་གི་གཞན་སེལ་དེ་བ་ལང་འཛིན་
 པའི་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་རང་མཚན་པ་དེ་དེའི་
 སྒྲུང་ཡུལ་གང་ཞིག །བ་ལང་རང་མཚན་པ་དེ་ཡིན་ན། གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། བ་ལང་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པས་བ་ལང་གི་གཞན་སེལ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། བ་ལང་འཛིན་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་
 རྒྱད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་བ་ལང་རང་མཚན་པ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་
 རྟོག་པ་ཡིན་མིན་གྱི་རྒྱད་པར་ཡོད་པ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རང་ལུགས་རྣམ་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་རང་མཚན་གཞན་སེལ་ཡིན་པ་འོག་ཏུ་འགོག་གོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་ས་སྒྱུ་པའི་བཞེད་པ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིར་བསྟན་པ་
 དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་རྟོག་པས་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་
 སྒྲུང་བའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 ཡུལ་འཛིན་པ་རང་ཡུལ་གྱི་དངོས་འགལ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པས་
 རང་མཚན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཡུལ་བུམ་པ་རང་མཚན། ཡུལ་ཅན་བུམ་པ་འཛིན་རྟོག་པ།
 བུམ་པ་འཛིན་རྟོག་པས་རང་ལ་སྒྲུང་བའི་བཟུང་རྣམ་ལ་བྱི་རོལ་བུམ་པར་རྩོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་
 གསུམ་གསུམ་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་འཛིན་རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་གང་

ཞིག །བུམ་པ་རང་མཚན་པ་དེ་བུམ་འཛོན་རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་
 གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་ཚོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཤེས་
 པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་ཐལ། རོན་རང་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་བྱེ་བའི་སྤང་བ་དེ་དོན་རང་མཚན་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། སེལ་བ་དེ་དོན་རང་མཚན་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་
 པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སྡོན་པོ་ཉེར་བར་ཡོད་པའི་ཡོང་བ་དེ་ལ་སྡོན་པོ་
 གསལ་བར་སྤང་བར་ཐལ། སྡོན་པོ་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་སྡོན་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་
 གྲུབ་པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་ནི་སྤང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྟོགས་
 པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་གྱི་སྤང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་བྱེ་བའི་སྤང་བ་དང་སེལ་བ་ནི་གང་ཡང་
 མིན་ནོ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་སྤང་བར་འཛོག་པ་ནི་འདིའི་སྤང་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་གོ།
 མདོར་ན་དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་དང་སྤང་བ་དོན་གཅིག་ཡིན་
 ཅིང་། གཞན་དང་སེལ་བ་དོན་གཅིག་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་དག་ལ་
 ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཟབ་དོན་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་མི་སྤང་ངོ། །འོ་ན་བུམ་འཛོན་རྟོག་པའི་བཟུང་
 རྒྱུ་དེ་སྤང་བ་ཡིན་ནམ་སེལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་། བྱི་རོལ་
 བུམ་པར་སྟོན་བཏགས་པའི་ཆ་གཉིས་ལས། སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛོན་རྟོག་
 པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ནི་སེལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། སྟོན་བཏགས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིར་ཡང་། གལ་ཏེ་སྟེན་ནི་ཤེས་ངོ་ཡིན། །ཞེས་
 མོགས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་རྩ་འགྲེལ་བྲན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་བུམ་འཛོན་རྟོག་
 པ་དེ་ཡང་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་
 པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་བྱིར་ངོ། །འདི་
 ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། །རྗེ་ལྟར་དོན་གཞན་འབྲང་བར་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་མཁམ་པོ་དག་གིས་མཛོད་པ་ལྟར་གཞན་སེལ་གསུམ་གྱི་
 ལྷས་བྱེ་བའི་སྟོང་གཞན་སེལ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་བཏགས་སུ་ནི་མི་བཞེད་
 ལགས། སྟེན་གཞན་སེལ་དང་སྟོང་གཞན་སེལ་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་བྱེ་བའི་སྟོང་གཞན་སེལ་
 ནི་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་དོ། །ལྟོག་པའི་གཞན་སེལ་ལ་མེད་དགག་གིས་

ལྷུ་པ་མི་མི་བཞེད་དེ། འདི་ལ་སྤུམ་པའི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་མེད་དགག་བཅད་
 ཅས་སྤྱུང་པའི་རྣམ་པར་སྤྲང་བ་དང་། སྤུམ་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་སྤྱུང་བ་
 བཅད་ནས་དགག་པའི་རྣམ་པར་སྤྲང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་སྤྲ་མ་ནི་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་
 སེལ་དང་། བྱི་མ་ནི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤུམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་རང་ལ་སྤྲང་བའི་བཟུང་རྣམ་ལ་བྱི་རོལ་སྤུམ་པར་སྦྱོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པའི་
 བཟུང་རྣམ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་པའི་སྦྱོ་བཏགས་ལ་གཞན་སེལ་འཆད་
 པའི་ཆོག་གཞན་སེལ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། སྦྱི་འཆད་པའི་ཆོག་སྦྱི་མཆོན་ཉིད་པར་འཛིག་པའི་
 བྱིར་རོ། །དེ་ལ་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི། སྦྱོ་གོས་དང་
 ལྷན་པ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་ཞིབ་མོར་དབྱུང་ན་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེའི་རང་
 བཞེན་ངེས་པར་བྱ་བ། སེལ་བ་ལ་རྩྱུང་བ་སྦྱང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཡུལ་དེའི་དངོས་འགལ་བཅད་པའི་སྦྱོ་ནས་ཡུལ་དེར་སྤྲང་བའི་སྦྱོ་བཏགས་སོ། །དེ་ལ་
 དངོས་འགལ་བཅད་པ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་བཅད་པ་དང་། དེ་མིན་བཅད་པ་
 རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་ཅིང་། གཞན་སེལ་དང་། སེལ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་།
 རྣམ་གཅོད་བཞི་པོ་ནི་དོན་ལྟོག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཆོན་ཅུས་
 ལ། སྦྱི་དང་སྦྱི་མཆོན་ནི་དེ་དག་དང་ཡིན་ལྷུང་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་དོན་ལྟོག་ནི་གཞན་ཆོལ་
 དགོས་སོ། །དངོས་འགལ་བཅད་པའི་དོན་ཡང་། སྤུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྤུམ་མིན་
 རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྤུམ་པའི་སྤུམ་པའི་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། རང་ལ་སྤྲང་
 བའི་སྤུམ་པའི་རྣམ་པ་དེ་བྱི་རོལ་སྤུམ་པར་ཞེན་པ་དེ་སྤུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་སྤུམ་པའི་སྤུམ་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་གྱི་འདི་ཀ་བའོ་སྤུམ་དུ་ཞེན་པ་མིན་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་བཞེན་དུ་སྤུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྦྱོ་དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ཡང་སྤུམ་
 མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སྤུམ་པ་ཞེས་པའི་སྦྱོ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལས་དོན་གོ་བ་
 སྤུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤུམ་པ་ཞེས་པའི་སྦྱོ་ཐོས་པའི་མཇུག་ཐོགས་
 སུ་སྤུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སྦྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཀ་བ་སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྦྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །

འདི་ལ་དགོངས་ནས། སྒྲ་གཉིས་བྱེད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། བན་ཚུན་ཡོད་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞག །དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།
མཚན་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གནད་མ་ལུས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡུལ་གྱི་
གནས་ལུགས་དང་། སྟོའི་འཛིན་སྟངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་
ཅན་ནི། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་དངོས་ཡུལ་
དངོས་པོར་མེད་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་
རྣམས་གཅིག་ཏུ་གནས། ཀ་བུམ་སོགས་དོན་ལ་རྩལ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གཞན་དང་འདྲེ་བ་
མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་དང་། མཛོན་
སུམ་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གཉིས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལ་བྱེད་བྲག་པ་སོགས་ན་རེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་གྲུབ་ཟེན་བསྐྱབ་པའི་མ་
གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར།
མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་རྩལ་སུ་མི་འགོ་བར་ཐལ། སྒྲ་དང་དབྱེར་མེད་གཅིག་
ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་ལན་ལ་སྟོའི་འཇུག་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། གཉིས་པ་
སྟོའི་འཛིན་སྟངས་འཆད་པ་ལ། སྟེར་རྟོག་སྟོའི་འཛིན་སྟངས་དེ་ལ། ཐ་དད་ལ་གཅིག་
ཏུ་འཛིན་པ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ།
གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཞི་ལས། སྟེ་མ་གཉིས་གོ་སྒྲ་ཞིང་། དང་པོ་གཉིས་
འཆད་པ་ལ། ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྒྱ། སྒྲོ་
འདོགས་པའི་སྟོའི་རྣམ་པ། སྒྲོ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
གཞན་སེལ་གྱི་སྟོ་རྩིང་གི་དགས་ལ་རྣམས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་
པ་དང་། མེད་གསལ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་གཅིག་པ་ལ། འདི་ནི་ཤིང་རོ། །
འདི་ནི་མེའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལས་དོན། །
ལྷོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི། །རིགས་དབྱེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་
སེལ་གྱི་རྩིང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བྲག་ཆགས་གྱི་དབང་
གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །

དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ། །གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡི། །གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་བ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དུས་ཐ་དད་པའི་གསལ་པ་རྣམས་ལ་དགག་
 རྒྱབ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གླིང་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་གླིང་གསལ་
 ཐམས་ཅད་མེད་པར་གོ་བ་དང་། གླིང་གསལ་གང་རུང་གཅིག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་གླིང་
 ཡོད་པར་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས། འགའ་ཞིག་ཅིག་ཅར་ཀྱན་རྟོགས་
 བྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྒྲར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྒྲུའི་སྒྲེང་གི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་དོན་ལ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་སྒྲ་
 མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་དེ་དེ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་དོན་ལ་གནས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 གང་བྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 བེ། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་པོ་དེ་རྗེས་བྱི་སྒྲས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་ཅིང་། རྟོག་པ་ལ་
 ཐ་དད་དུ་སྒྲར་བ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལ་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ཏེ། དེ་བྱིར་བྱང་
 པར་གང་ཞིག་ཆོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་
 རྟོག་པས་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་
 བྱེ་ནས་རྟོག་དོར་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲར་བས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་ཞེས་པ་ནས། དམ་པའི་དོན་
 ལ་འཇུག་བྱའི་བྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་དང་།
 དེ་ཡི་བྱང་པར་གྱིས། །རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གནད་འདི་ཤེས་ན་སོང་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་རང་མཚན་ཡིན་མིན་གྱི་དོགས་པ་སྒྲེ་
 བའི་གནས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་
 བཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་
 སེལ་གཉིས་སམ། ཡང་ན་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་
 གཉིས་སོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡུལ་ཅན་སྒྲ་རྟོག་གི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ།
 ཡོད་པ་སྒྲུའི་གཞན་སེལ་དང་། ཡོད་པ་སྒྲུའི་གཞན་སེལ་གཉིས། མེད་པ་སྒྲུའི་གཞན་
 སེལ་དང་། མེད་པ་སྒྲུའི་གཞན་སེལ་ཏེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་དང་

དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་འགྲོའོ། །འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན། མ་ཡིན་
 དགག་གི་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་
 པོའི། དངོས་མེད་ཀྱི། མ་ཡིན་དགག་གི། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྟག་ངོར་དོན་བྱེད་མི་
 ལུས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དངོས་པོར་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་བཏགས། གཉིས་པ་ལ། མངོན་
 གྱུར་ལ་ངེས་པའི་དང་། རྟོག་གྱུར་ལ་ངེས་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 དོན་རང་མཚན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་སྒྲེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ལུལ་ལྟ་བུ་
 ལྟེ། མཐོང་བ་འགའ་ལའང་ཤེས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་
 བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 རྒྱ་རྟོག་གི་དངོས་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་བདེན་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཞན་སེལ། མི་
 བདེན་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞན་སེལ། གཉིས་ཀར་དོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞན་སེལ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་བྱའི་དོན་སྒྲི་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟག་ངོར་ལུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་བཅད་པའི་སྒྲོན་ནས་གནས་ཚུལ་
 དང་མི་མཐུན་པར་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། རྒྱ་རྟོག་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་བཅད་
 པའི་སྒྲོན་ནས་རྒྱ་རྟོག་པར་སྤྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་
 པས་གང་ལ་དོགས་པ་དེ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པར་སྤྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དངོས་
 མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དངོས་མེད་སྤྱང་ལུལ་དུ་མི་འགྱུར་
 བའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་རྟོག་ངོར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་བཅད་ནས་དངོས་མེད་དུ་
 སྤྱང་བའི་སྒྲོ་བཏགས། གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྲིད་པ་བུམ་མེད་ཀྱི་གཞན་
 སེལ་ལྟ་བུ་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲིད་པ་རི་བོང་རྩ་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་
 གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་མེད་སྤྱང་ལུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་དང་།
 དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
 གཞན་སེལ་བའི་སྒྲོན་ནས་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱང་བའི་སྒྲོན་ནས་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དགག་བྱ་དངོས་པོ་བསལ་བའི་སྒྲོན་ནས་ཤེས་བྱར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་
 བས་བྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱར་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ། །ཉིས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་

མི་འཕྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚུངས་པའི་ཚུད་
 སྤང་། ཚད་མ་དང་འགལ་བའི། གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི། ལུང་དང་འགལ་
 བའི་ཚུད་པ་སྤྲོང་བ་བཞི་ཡོད་པ་ནི། གཞུང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གསུམ་
 པ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མིང་གི་རྣམ་གངས་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། རྟོག་ངོར་དགག་བྱ་མེད་དགག་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པར་སྤྲང་
 བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ལུགས་འདི་ལ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་དང་། སེལ་བའི་
 སྐྱབ་པ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཅིང་། འདི་ལ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པ་དང་། དགག་
 བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བུམ་དག་གི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་
 གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་བསྟན་ཟེན་མ་ཐག་པའོ། །བཞི་པ་མེད་དགག་གི་
 གཞན་སེལ་ལ་མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གངས། དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། རྟོག་ངོར་སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྲང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་དང་། མེད་པ་
 གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་རྣམས་ནི། མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་ཀྱང་
 བྱི་མ་གཉིས་ལ་དོན་ལྡན་གཞན་དགོས་པོ། །གསུམ་པ་ནི་དགག་བྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་སྤྲེད་དུ་གནད་མ་ལུས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།
 དགག་བྱ་བཅད་ཚུལ། མིང་གི་རྣམ་གངས། རོ་སའི་སྒྲོ་དོན། མཚན་གཞི་གཅིག་
 གི་སྤྲེད་དུ་བསྟན་པ་དངོས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་། རྟོག་པ་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཡུལ་གྱི་དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། བུམ་པར་རྒྱ་
 ལོང་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲོ་དེས་བུམ་པ་ལས་གཞན་ཁྱེད་པ་སོགས་སུ་རྒྱ་ལེན་པ་དེ་མ་བཅད་ན་རྒྱ་
 ལོང་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་བུམ་པར་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་།
 རྒྱ་ལོང་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲོ་དེས་རྒྱ་ལས་གཞན་བྱག་དར་ལ་སོགས་པ་ལེན་པ་མ་བཅད་ན་ལོང་
 ཅིག་ཅེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོང་ཅིག་
 ཅེས་པའི་སྒྲོ་དེས་ལེན་པ་ལས་གཞན་མི་ལེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཅད་ན་ལོང་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲོ་

བརྗོད་པ་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཡང་
 སྒྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཞན་དུ་སྒྱུར་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་
 དཔེར་ན་བྱམ་པས་རྒྱ་ལོང་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གཤམ་ཏེ་བྱམ་པ་དང་སྒྲིམ་པས་རྒྱ་ཅི་འདྲ་ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་སྒྲང་བར་འདོད་པར་གྱུར་ན་ནི་རྒྱ་ལོང་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བར་
 འགྱུར་གྱི་བྱམ་པས་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱག་དར་རམ། གཞན་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྒྲང་བར་དགོས་པར་འདོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི་ལོང་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་
 དང་ལས་ལ་འཕངས་པ་ཅན་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲང་བའམ་
 སྒྱབ་པར་བྱ་བའམ་སྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི།
 དེའི་ཆོ་ལོང་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཐ་སྙད་དུ་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་
 པར་བཅད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་དོགས་པ་མེད་ན་སྒྱུར་བ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་འགའ་བཅད་པའི་
 ཆད་ཉིད་ལ། རྣམ་གཅོད་དང་། གཞན་སེལ་དང་། སེལ་བ་དང་། རྟོག་པ་སྟེ།
 མིང་གི་རྣམ་གངས་བཞི་གསུངས་ཅིང་། དངོས་འགའ་བཅད་ནས་ཡུལ་དེར་སྒྲང་བའི་ཆ་
 ལ། སྒྱི་དང་། སྒྱི་མཚན་དང་། འདྲེས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་
 གི་རྣམ་གངས་དུ་མ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་འགའ་རྣམ་པར་བཅད་པས་
 རྣམ་གཅོད་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡིས་དེ་དག་རྣམས་ལས་འདི། །མི་གཅོད་ན་ནི་དེ་རི་ལྟར། །
 གཤམ་ཏེ་འདི་ལ་རྣམ་གཅོད་ཡོད། །ཅེས་དང་། རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་
 ཅས་དང་། རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 དངོས་འགའ་སེལ་བས་ན་གཞན་སེལ་དང་སེལ་བ་ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསལ་བྱ་དངོས་སུ་
 སྒྲོས་པ་དང་། མ་སྒྲོས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་
 ཡུལ་ཅན་གྱི། ཅེས་དང་། དེ་ཙམ་སེལ་བའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན། ཅེས་གསུངས་སོ། །དངོས་
 འགའ་ལས་ལྟོག་པས་ན་ལྟོག་པ་སྟེ། ལྟོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། ཅེས་སོགས་ལྟོག་
 པའི་ཐ་སྙད་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བས་ན་སྒྱི་
 དང་། ཐུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་སྒྱི་མཚན་ཏེ། སྒྱི་ཡི་སྒྱུད་ཡུལ་དུ་བསྟན་

ཉེ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞུང་གི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། རྟོག་དོར་འབྲས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་ན་འབྲས་པ་དང་། གཞན་དགག་བྱ་བཅད་
 པ་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་ན་འབྲས་པ་སྟེ། འབྲས་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། །
 ཞེས་དང་། འབྲས་པ་རྟག་ལས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲས་པ་ཡང་
 དག་ཉིད་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་
 གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས་སྤང་གི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་དབབ་
 པར་བྱ་སྟེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་དུ་སྤང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 གཅོད་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤིང་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་པ་
 མཁན་པོ་དག་གིས་ལྟོག་པ་དང་། གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་
 འདིས་འབྲས་པ་ཞི་བྱས་པར་སྤང་སྟེ། ཁོ་བོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་དུ་ཞུགས་ནས་གད་མོ་འཛོར་རོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་འགལ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ལྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ།
 དངོས་འགལ་ལས་ལྟོག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་དང་སྤྱི་མཚན་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤིང་
 གསལ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་པ་དང་འབྲས་པ་
 ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་
 གཞན་སེལ་དང་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤིང་གི་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་
 བཅད་ནས་ཤིང་གི་དངོས་པོར་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་གཞན་སེལ་དང་སྤྱིའི་གཞན་སེལ་
 ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཤིང་འཛིན་མདོན་སྤྲུལ་
 གྱིས་དངས་པ་ཡིན་ན། གཞན་སེལ་དེ་མདོན་གྱུར་ལ་ངས་པའི་གཞན་སེལ་དང་།
 གཞན་དུ་ན་ལྟོག་གྱུར་ལ་ངས་པའི་གཞན་སེལ་ཉེ། འདི་ལ་ཡང་གཤམ་པའི་རྟགས་ལས་གཤམ་
 དང་ལྷན་པའི་གཞིར་ཤིང་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེ་སྤང་གི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་ལ་
 འཇུག་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཆེ་མི་
 བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཆེ་
 གཉིས་ཀར་དོགས་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞན་སེལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་

དགག་གི་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་དེ་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་མིན་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་ལ་ཤིང་མིན་དུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཅེས་བརྗོད་དེ།
 དགག་བྱ་ཤིང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སེལ་དང་།
 སེལ་བ་དང་། ལྟོག་པ་གསུམ་པོ་ཡང་སྒྲུབ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིལ་སོགས་པ་བཞི་
 པོ་ཡང་ཤིང་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་
 དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པ་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་དེ།
 ཤིང་གི་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་མེད་པ་
 གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགག་བྱ་ཤིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་
 ཞེས་གྲང་བརྗོད་དེ། དགག་བྱ་སྒྲུབ་པ་བཅད་ནས་དགག་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་
 འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་གཞན་སེལ་གྱི་
 རྣམ་བཞག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པའི་ཚུལ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
 སྒྲུབ་དང་གཞན་སེལ་སྒྲོ་གྲོས་གསལ་ལྟན་པའི། རྟོག་གེ་པ་དེ་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་ལ། །
 ཀུན་མཁྱེན་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་བསྟན་དེས། །དེར་སང་དུས་ན་ཁོ་བོ་ཟེན་ནམ་
 རྣམ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་པ་ལ། སྒྲི་མེད་ན་བརྟ་སྒྲོར་བ་མི་སྲིད་པ་སྤང་བ།
 གཞན་སེལ་ཡིན་ན་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བཅད་བྱ་མེད་པ་ལ་གཞན་སེལ་
 མི་འཇུག་པ་སྤང་བ། སེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ།
 སེལ་བ་ལ་སྒྲི་མེད་ན་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་ལྟ་ཡོད་པ་ནི། རྣམ་
 འགོལ་དང་། རིགས་གཏེར་གྱི་གཞུང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་
 སེལ་འཇུག་དང་སྒྲུབ་འཇུག་གི་རྣམ་བཞག་དབྱེད་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །སེལ་འཇུག་དང་། སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན།
 རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་བྱེ་ནས་འཇུག་པ་དང་། དེ་མ་བྱེ་བར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་
 གཞན་དག་ན་རེ། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། སེལ་འཇུག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གཅིག་ཡོད་

བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིན་ན་
 ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། རང་
 ཡུལ་ཀྱན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོན་བུམ་པའི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ།
 བུམ་པའི་བུམ་པ་འཛིན་པ་དེས་དེའི་མི་རྟག་པ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལུགས་སྒྲ་མ་
 དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཆ་གས་སྒྲོ་འདོགས་རི་སྟེང་པ། །ཅེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། གཞུང་དེས་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་སྒྲ་རྟོག་ཁོན་འི་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་
 པ་ཡིན་གྱི་སེལ་འཇུག་སྟེའི་འཇུག་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་གཤིང་གསལ་
 ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་གིང་ངོ་ཞེས་གིང་གི་སྟེ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ།
 གིང་གསལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་གིང་གི་སྟེ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཆོས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག །ཆོས་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེའི་ཆ་
 ཆོས་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ། ཆོས་དེ་ལ་སྒྲུབ་
 འཇུག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལས་ལོག་པ་དེ་དེ་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཡུལ་
 ཅན་དུ་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། སྒྲ་དང་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཅོད་པ་
 ཅམ་རྟོགས་པར་བྱེད་གྱི་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྟགས་སེལ་བའི། །ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་པར་རབ་དུ་བསྒྲགས། །ཅེས་དང་། འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། །སྒྲའམ་
 རྟགས་ནི་གཅིག་ལྟ་ཡིན། །བྱ་བྱེད་ཅེས་ཟེར་མི་འཐད་དེ། རྟོག་བྲལ་མ་ལུལ་བའི་རིག་
 པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲོ་འཛིན་དབང་མདོན་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་སེལ་འཇུག་དུ་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
 སྒྲོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་
 སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མདོན་སུམ་གང་ཞིག །དེ་ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་གསུམ་པོ་དེས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དབག་སེལ་འཇུག་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་

ཏེ། སྐྱམ་སྐྱམ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤུངས་དེ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། བདག་
 མེད་དང་གྲུབ་བདེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱན་ཡུལ་དུ་བྱེད་རྩིས་པར་ཐལ། དེ་ལ་
 སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་སྐྱེ་
 འཇིག་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱན་ཡུལ་དུ་བྱེད་རྩིས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྩིས་ཏེ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཆོས་
 དེའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག །ཆོས་དེ་ལ་སྐྱབ་པས་མི་འཇུག་པ་དེ་ཆོས་དེ་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་
 པའི་མཆོན་ཉིད། གང་ཞིག །ཆོས་དེ་ལ་སེལ་བས་མི་འཇུག་པ་དེ། ཆོས་དེ་ལ་
 སྐྱབ་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར། མི་འཐད་དེ། ཆད་མ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་སེལ་
 འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩིས་ཏེ། ཁྱོད་དང་བུམ་པ་
 ལ་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་
 ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩིས་ཏེ། ཁྱོད་དང་དེ་ལ་རྟོག་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཤིང་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །ཤིང་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་ཆོ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱན་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རྩིས་པའི་སྐྱོ་རྟོག་གང་
 རུང་དེ། དེ་ལ་སེལ་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། གང་ཞིག་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་དེ་དང་
 གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱོ་ནས་དེ་རང་མཆོན་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པ་དེ་དེ་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། སྦྱིར་སེལ་འཇུག་དང་། སྐྱབ་འཇུག་
 གི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་མཆོན་དངོས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་སྦྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་སྐྱོ་རྟོག་གང་རུང་། རང་མཆོན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱོ་རྟོག་གང་རུང་མ་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཟེར། མི་འཐད་དེ། སྟོན་ཤིང་འགོ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། སྟོན་ཤིང་ལ་རྒྱར་བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ལ་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། དེ་ལ་
 དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩིས་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་མེད་ལོག་
 ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱབ་པ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་
 དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱབ་
 འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལས་ལོགས་སུ་སྐྱ་རྟོག་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་
 སྐྱ་རྟོག་གང་རུང་མིན་དགོས་པ་དོན་ལ་གནས་གིང་། བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱབས་པའི་
 ཕྱིར་ཐོ། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་
 ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱི། ཞེས་དང་། རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་གྲུབ། །
 ཅེས་པས་སེལ་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རིགས་མི་མཐུན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་སེལ་འཇུག་
 པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཉིས་ལས། དངོས་འགལ་
 བཅད་ནས་འཇུག་པ་ནི། གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་ཞེས་པས་སྐྱབ་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རིགས་
 མི་མཐུན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱི་སྟོན་སེལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་
 སྐྱབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། སེལ་འཇུག་ལ་ངོ་བོའི་སྟོན་སེལ་དབྱེ་
 བ། སྐྱ་རྟོག་གཉིས། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སེལ་དབྱེ་བ་སེལ་འཇུག་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་།
 མ་ལོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྟོག་དོན་མི་མཐུན་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྐྱ་རྟོག་
 དོན་མཐུན་རྣམས་ཡིན་ནོ། སྐྱབ་འཇུག་ལ་དབྱེ་བ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས། དང་པོ་
 ནི། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ནི་མངོན་སུམ་རྣམས་ཡིན་ནོ། རྟོག་
 མེད་ཡུལ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྟོན་སེལ་འཇུག་ སྐྱ་རྟོག་དེ་མིན་བཅད་ནས་འཇུག་པའི་ཆོ། དངོས་
 ཡུལ་དངོས་མེད་སེལ་བར་བཞག་པ་སྟེ། རྟོན་སོགས་སྟོན་སེལ་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར། །
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། སྒྲུང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་རྣམས་
 ལོགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཁ། གསུམ་པ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་དགག་བཞག་སྒྲུང་གསུམ་
 ལས།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག། སྐྱི་ཁོ་ན་
 བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་
 པ་དགག། ཞེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། སུ་

ལྷེགས་བད་སྒྲོད་པ་དང་། རང་སྡེ་གནས་མ་བླ་པའི་སྡེ་པ་ན་རེ། བུམ་པ་རང་མཚན་པ་
 དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་འོན་ཅིག་ཕེས་བརྗོད་པ་ན་
 རྒྱ་སྒྲོར་པའི་དོན་བྱེད་ལྷུས་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འབྲང་དེ།
 རང་མཚན་ལ་བད་དངོས་སུ་སྒྱུར་ན་བད་མི་ཆན་པོས་རང་མཚན་རེ་རེ་བཞིན་ཏུ་བད་སྒྱུར་
 དགོས་པ་ལས། དེ་མི་ལྷུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡུལ་དུས་རྒྱུ་པ་སོ་སོར་རེས་པ་
 བྱི་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བད་དུས་ཀྱི་བདའི་དངོས་ཡུལ་དེ་ཐ་སྟོན་ཀྱི་དུས་
 ན་མེད་པར་ཐལ། རང་མཚན་ལ་བད་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་གང་ཞིག །བད་དུས་ཀྱི་རང་
 མཚན་དེ་ཐ་སྟོན་ཀྱི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བད་དུས་སུ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་
 བད་དངོས་སུ་སྒྱུར་བས་ཐ་སྟོན་ཀྱི་དུས་སུ་བུམ་པ་གོ་བར་མི་འཕྲུང་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་བུམ་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བད་དངོས་
 སུ་སྒྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་
 པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བུམ་པ་རང་མཚན་པ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་ལྷུས་ཏེ། དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་བུམ་པ་རང་མཚན་གསལ་
 བར་མི་སྒྲུང་། རྗེས་ཀྱི་རེས་ཤེས་ལ་ཡང་དེ་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་
 གྲུང་རིམ་བཞིན། ཐ་དད་པ་དག་བསྟན་པ་ནི། དཀའ་དང་མི་ལྷུས་འབྲས་མེད་ཕྱིར། །
 ཞེས་དང་། སྐྱ་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་བད་རྟགས་སྟོན། །དེ་ནི་ཐ་སྟོན་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཆོ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །དེས་ན་དེ་ལ་བདར་མ་ཡིན། །ཕེས་དང་། འདས་དང་
 མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། །དོན་དང་དེ་ནི་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བརྗོད་བྱ་ཉིད་
 ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དབང་པོའི་
 བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །གཞན་དག་ཙམ་གྱིས་སྒྲུང་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་
 རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོད་ཁ་ཅིག །ཆོས་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་རྒྱམས་བཀག་པར་འདོད་
 བས། རང་མཚན་རྗོད་བྱེད་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་ཕེས་པའི་ཆོག་
 དེས་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱ་རྟག་པ་མིན་པ་འུགས་ལ་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། ཡང་དམ་བཙའ་དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས་བུམ་པ་དངོས་སུ
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བུམ་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་
 དེ། དངོས་སུ་བསྟན་ན་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་དོན་ནི་སྐྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་གོ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇོག་ཅིང་། དངོས་སུ་བརྗོད་
 པའི་དོན་ནི། སྐྱ་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ལ་དངོས་
 སུ་སྒྲུང་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་ཚུལ་ལ་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་
 གཉིས། བརྗོད་ཚུལ་ལ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བ་
 མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དངོས་མིང་ཡིན་ན། དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ཀྱང་
 མ་ཁྲལ་སྟེ། དངོས་མིང་གི་དོན་ནི་འདོད་ཀྱལ་ཐོག་མར་བད་སྒྲུར་བ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་དུ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་
 པ་ཁས། སང་གེ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། དེ་
 དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲལ་ཁས། དེས་ན་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་།
 དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། དངོས་མིང་གསུམ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དང་པོ་ནི། བསྟན་
 ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གསུམ་
 པ་ནི་མིང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་རང་
 མཚན་རྗོད་བྱེད་སྒྲུའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིགས་པ་སྐྱ་མ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་སྐྱ་ཁོ་ན་
 བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱ་དོན་གྱི་སྐྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། དོན་རང་མཚན་དང་། ཤེས་པ་རང་མཚན་རྗོད་བྱེད་སྒྲུའི་
 དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། རི་སྐྱད་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་ཀྱང་གསལ་བ་རྣམས་
 དང་རྗེས་གཞན་པའི་རིགས་སྐྱ་རྗོད་བྱེད་སྒྲུའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསལ་བ་
 རྣམས་ལ་སྐྱ་སྟོ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བ་གསལ་རྣམས་དང་རྗེས་གཞན་
 པའི་བ་སྐྱ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བད་སྒྲུར་བ་ལ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་

ལ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་བས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་སུ་བ་ལང་གོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་
 ལ་བདད་སྒྲུབ་བས་བ་ལང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིན་མེད་དེ། སྤྱི་རྒྱས་གཞན་པ་
 དང་འབྲེལ་པའི་རང་མཚན་ལ་བདད་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱི་རྒྱས་གཞན་པ་དོར་
 བའི་རང་མཚན་ལ་བདད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྒྲུབ་ཞེས་དྲིས་པས་དེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་
 ན་སྤྱི་རྒྱས་གཞན་པ་དང་འབྲེལ་པའི་རང་མཚན་ལ་ཡང་བདད་མི་སྒྲུབ་བར་ཐལ། དེ་མཐའ་
 ཡས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་རང་མཚན་དང་།
 ཤེས་པ་རང་མཚན་དང་། དོན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། ལྷ་ལྟེགས་བྱེད་
 ལ་བཀོད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་ཀྱང་། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་དོན་སྤྱི་ཁོ་ན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་
 བས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ན་རེ། དོན་བུམ་པ་དང་། བུམ་པ་
 ཞེས་པའི་སྤྲོ་དང་། བུམ་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྒྱས་གཞན་པའི་བུམ་པར་སྤང་བའི་མིང་གི་
 རྣམ་པ་ཅན་དང་། ལྟོ་ལྷིང་བར་སྤང་བའི་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པའི་མིང་མཚན་
 ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་དེ་ཁོ་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲོའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 མི་འཐད་དེ། བུམ་པའི་མིང་མཚན་ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་
 ཞེས་པའི་བདད་སྒྲུབ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བདད་སྒྲུབ་བས་བུམ་པ་གོ་
 བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་བདད་སྒྲུབ་བས་བ་ལང་གོ་བར་མི་འགྱུར་
 བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་དང་བུམ་པ་གཉིས་པོ་ལྟོ་བ་ལྷིང་བའི་རྣམ་པ་
 འདྲ་བས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་
 ཞེས་པའི་བདད་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཡུལ་དུས་ཀྱང་ཏུ་བུམ་པའི་མིང་མཚན་དེ་བུམ་པར་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་དུས་འགའ་
 ཞིག་ཏུ་བུམ་པ་དེ་ཡང་བུམ་པའི་མིང་མཚན་དུ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་
 འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གལ་
 ཏེ་དོན་ལ་ཚུལ་འདྲ་ལས། །འབྲུལ་འཇུག་གྱུར་ན་དུས་ཀྱང་དང་། །ཡུལ་ལ་འབྲུལ་
 མིན། ཅས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ལ་ཡུལ་ཀྱང་ཏུ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་མིན་
 ཏེ། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དུས་ཀྱང་ཏུ་དེ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོ་བ་བཞིན་སྒྲུབ་བ་རིགས་གཉིར་རང་འབྲེལ་གྱི་

དགོངས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དེའི་དོན་ངེས་པར་
བྱ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བཟླ་བྱ་དང་། ཟླ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་
བཞིན། བད་ལས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་བདའོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། བཟླ་བྱ་ཟླ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། ཟླ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ཐུམ་པ་བཟླ་བ་ལྟ་བུ་ལ་
མཚན་ན། འཆད་དུས་ཀྱི་བཟླ་བྱ་ཟླ་བྱེད་གཉིས། འཇུག་དུས་ཀྱི་བཟླ་བྱ་ཟླ་བྱེད་
གཉིས་ལས། འཆད་དུས་ཀྱི་བཟླ་བྱ་ཟླ་བྱེད་ལ་དངོས་ཀྱི་བཟླ་བྱ་ཟླ་བྱེད་དང་།
ཞེན་པའི་བཟླ་བྱ་ཟླ་བྱེད་གཉིས། དངོས་ཀྱི་བཟླ་བྱ་ནི། ཐུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་
བུའོ། །དངོས་ཀྱི་ཟླ་བྱེད་ནི་ཐུམ་པ་ཞེས་བཟླ་བའི་སྐྱུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེན་པའི་བཟླ་བྱ་
བྱ་ནི་ཐུམ་པ་རང་མཚན་ལྟ་བུ་དང་། ཞེན་པའི་ཟླ་བྱེད་ནི་ཐུམ་པ་ཞེས་བཟླ་བའི་སྐྱུ་རང་
མཚན་ལྟ་བུའོ། །དང་སངས་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བཟླ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་མ་ཡིན་པས་
བྱབ་པ་ཙམ་ཞིག་རིགས་གཏེར་ལ་ཞེ་སྟོན་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་ལ་སྒྲུང་ན་ཡང་དངོས་ཀྱི་ཟླ་བྱ་
བྱེད་ཡིན་ན། རང་མཚན་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ད་དུང་སྒོ་ལ་མི་ཤོང་བར་སྒྲུང་ངོ་། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་དེ། སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱ་འདིས་དོན་འདི་བཟླ་བར་འདུག་གོ་སྐྱུ་པའི་ཟླ་བྱེད་དུ་
སྒྲུང་བ་ལ་དངོས་ཀྱི་ཟླ་བྱེད་དང་། བཟླ་བྱར་སྒྲུང་བ་ལ་དངོས་ཀྱི་ཟླ་བྱེད་བཟླ་བ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་དུས་ཀྱི་བཟླ་བྱ་ལ་དངོས་དང་ཞེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་མེད་དེ།
འཇུག་པའི་ཆོ་རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་དང་དོན་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འཇུག་དུས་ཀྱི་ཟླ་བྱེད་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་རྟོག་པ་ལ་
སྒྲུང་བའི་སྐྱུ་སྤྱི་དང་། ཉན་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱུ་རང་མཚན་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་
ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་པོའི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ། ཡུལ་
ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡི་གེ།
མིང་། ཆོག་ །ངག་གོ་ །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ །མིང་ཆོག་གཉིས་ཀའི་གསལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྐད་གདངས་ཀྱི་ངོ་པོའི་

སྐྱ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡི་གཏི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱའི་སྐད་ཅིག་སྐྱ་ཕྱི་
 ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྐྱ་ཕྱི་སོ་སོས་བཟུང་བའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་
 བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་ཡི་གེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་གིས་ཡི་གེ་ཅིག་ཙམ་དུ་བློས་པར་ཐལ། ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྐྱ་རང་
 མཚན་ཅིག་ཆར་དུ་བློས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡི་གེ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 པའི་གཞུང་དང་འགལ་ཡོ། །རང་ལུགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་དོན་མི་སྟོན་པར་
 བརྗོད་དོན་སྟོན་པའི་མིང་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐྱའི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཆོགས་པའི་
 བཏགས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་འཕགས་ཡུལ་བ་ལྟར་ན། དབྱངས་ཡིག་བཅུ་བཞི་
 དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཡོད་དེ། སྤྱི་པས་འདིར་ནི་དབྱངས་
 ཡིག་བཅུ་བཞི་སྟེ། གསལ་བྱེད་རྣམས་ནི་སུམ་ཅུ་བདུན། ཅིས་གསུངས་སོ། །བོད་
 ཡུལ་བ་ལྟར་ན། དབྱངས་ཡིག་བཞི་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཡོད་དེ། དང་
 བོ་ནི། ཨི་དང་། ལུ་དང་། ཨེ་དང་། ཨོ་དང་བཞི་ལོ། གཉིས་པ་ནི་ཀ་ནས་
 ཨའི་བར་རོ། །མིང་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་མཉན་བྱ་ཅེས་དང་། གཞན་
 དག་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཙན་གྱི་སྐྱ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། མིང་ཡིན་ན། སྐྱ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་བསྐྱབ་པ་པ་ལ། རིགས་
 པ་དང་། ལུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུམ་པའི་མིང་དེ་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཐོས་
 པའི་ཉན་ཤེས་ལ་སྣང་བར་ཐལ། ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་དེའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ཉན་ཤེས་ཆོས་ཙན། ལུམ་པ་དང་ལྟོ་ལྟེར་བའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྣང་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། རྟོག་པར་ཐལ།
 བརྟ་འབྲེལ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ནི་ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 ལུང་པོ་དང་སྐྱ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོར་བཤད་ལ། རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།
 ཆོག་སོགས་ཀྱན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། ཞེས་མིང་ཆོག་དངོས་མེད་དང་། འཛིག་
 པ་ཡོད་ཙམ་འབྲེལ་བ་ཙན། ཉིད་ཕྱིར་སྐྱ་ནི་མི་རྟག་ཉིད། ཅིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བཤད་

པས་དངོས་པོར་གྲུབ་པོ། །རང་ལུགས་ནི། ཡི་གེ་རྩ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་
 ཙམ་སྟོན་ཕྱེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུ་སྟེ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་དངོས་མིང་དང་། བཏགས་
 མིང་གཉིས་ལས། །ཁ་ཅིག །དོན་དེ་ལ་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བརྟུར་ཞིང་ཐ་སྟོད་གྱི་
 དུས་སུ་དོན་དེ་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་རུས་གྱི་མཉན་བྱ་དེ་དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད།
 མཚན་གཞི་ནི་བུམ་པ་ཞེས་བརྟུན་པའི་སྒྲུ་དེ་གསེར་བུམ་གྱི་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། དེའི་མིང་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེའི་བཏགས་མིང་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གསེར་བུམ་དེ་
 བུམ་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་དེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་དང་
 འདྲ་འབྲེལ་གང་རུང་གྲུབ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིས་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་བརྟུར་བའི་མཉན་བྱ་
 དེ་དོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། བུམ་
 པ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་བུམ་པ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲུས་བུ་དེ་དཔུལ་བུམ་ལ་མི་
 འཇུག་པར་གསེར་བུམ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སྒྲངས་ནས། །འཇུག་འགྲུར་ཞེས་ཀྱང་སྒྲུ་བརྟུན་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེ་བརྟུན་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་གྱི་མིང་གི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་མེད་གེ་ཞེས་པའི་
 སྒྲུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རི་དྲགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་
 དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་སྐབས་
 འགའ་ཞིག་ཏུ་བུམ་ཟེའི་ཁྱེལ་ལ་འཇུག་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་སྒྲུ་མ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། མིང་ཡིན་ན། སྒྲུ་མིན་དགོས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ཚོས་ཅན། གསེར་བུམ་གྱི་དངོས་མིང་མིན་པར་ཐལ། དཔུལ་
 བུམ་གྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་
 གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དོན་དེ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་རུས་གྱི་མིང་དང་། དོན་
 དེ་བྱམ་མོང་བར་གོ་རུས་གྱི་མིང་ཞེས་ཟེར་ན། བུམ་པའི་དངོས་མིང་ཚོས་ཅན། བུམ་
 པ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་རུས་གྱི་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟུན་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 བརྟུན་ཡི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ། །བྱམ་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པའི་

མྱིར་རང་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། འོན་དེ་ལ་འདོད་ཀྱི་ཐོག་མར་
 བརྟུག་ཞིང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་དེ་ལུའུ་མེད་དུ་གོ་བྱས་ཀྱི་མིང་དང་། དངོས་མིང་དུ་
 འཇུག་པའི་གཞི་དང་དོན་དེ་འདྲ་འབྲེལ་གང་རུང་གྲུབ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མྱིས་རྗེས་གྲུབ་
 ཏུ་བརྟུག་བའི་མིང་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རི་ལྟར་གྲགས་ལས་གྲུབ་གང་ཡིན། །དངོས་
 དང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་མྱིར། །གང་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ལ་བ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུའུ་པའི་དངོས་མིང་ཚོས་ཅན། ལུའུ་པ་ལུའུ་མེད་དུ་གོ་བྱས་ཀྱི་
 མིང་ཡིན་པར་ཐལ། ལུའུ་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་མྱིར། འདོད་ན། ལུའུ་པའི་
 མིང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དེས་ལུའུ་པ་ལུའུ་མེད་དུ་གོ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་མྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ལུའུ་ཤེས་ཡིན་པའི་མྱིར་ཞེན། མངོན་སུམ་ལ་མངོན་
 སུམ་དུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། དེ་ལ་དེར་སྒྲུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་
 ཡིན་པའི་མྱིར། ལུབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། འོན་དེ་ལུའུ་མེད་དུ་གོ་བྱས་ཀྱི་མིང་
 མེད་པར་ཐལ། འོན་དེའི་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། འོན་དེ་ལ་ལུའུ་ཤེས་
 ཡིན་དགོས་པའི་མྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལུའུ་མེད་ཅན་ཤེས་དང་པོ་ཡི། །བརྟུག་
 ཡི་སྟོན་ཡུལ་གང་ཡིན་དངོས། །ཅེས་གསུངས་པའི་མྱིར། དངོས་མིང་ལ་དབྱེ་ན་བཤད་
 པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་མིང་དང་། འཇུག་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་མིང་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ལུའུ་པ་ཞེས་
 པ་ལྟ་བུ་འོ། །བཏགས་མིང་ལ་དབྱེ་ན། འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། འབྲེལ་
 པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སངས་ཞེས་
 པ་དང་། སྐྱན་འགའ་ཞིག་ལ་བྱ་རོག་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་བདག་
 གཅིག་འབྲེལ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་མིང་གྲེ་བྲག་ལ་བཏགས་པ་དང་། གྲེ་བྲག་གི་མིང་སྤྱི་ལ་བཏགས་པ་
 དང་། ཚེགས་པའི་མིང་ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་པ་དང་། ཡ་གྲུལ་གྱི་མིང་ཚེགས་པ་ལ་བཏགས་
 པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །
 གཉིས་པ་ནི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་དབང་ཤེས་སུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །
 གསུམ་པ་ནི་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཀྱང་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་ཡི་

གེ་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་ལས་སྒྲེ་ཞིང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བོས་པར་བཏགས་པ་དང་། རས་ཡུག་གི་བྱེགས་གཅིག་ཚིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་རྩེ་རྒྱ་དང་།
 བས་ཀྱི་མུ་གུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་དང་།
 འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མར་བཏགས་པ་
 དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱབ་དག་ཡང་དག་ལ་རྗེས་དབག་ཏུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་
 མིང་ལ་དབྱེ་ན་བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་དང་། འཇུག་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་
 གཉིས་མཚོ་རྒྱས་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ། དེ་གཉིས་
 ཀ་མེད་པ། བཤད་དུ་ཡོད་ལ་འཇུག་ཏུ་མེད་པ། འཇུག་ཏུ་ཡོད་ལ་བཤད་དུ་མེད་པ་དང་
 བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཚོ་ལས་རྒྱས་པའི་པད་མོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྩྭ་བ་ལྟ་
 བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚོ་ལས་རྒྱས་པའི་སྒྲལ་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་སྒྲལ་ལས་
 རྒྱས་པའི་པད་མོ་ལྟ་བུའོ། །འདི་གཉིས་དངོས་མིང་དང་། བཏགས་མིང་གང་ཡིན་ཞེ་
 བ། བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། བྱི་མ་ནི་དངོས་མིང་ཁོ་
 བ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཁྱད་
 པར་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཁྱད་དུ་སྤང་བའི་རྒྱ་སྟོའོ། །དག་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བྱེ་བའི་དག་
 གི་མཚན་ཉིད། ཚིག་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་དེ་ཡང་
 རྒྱས་བུའི་འཇུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་དུ་སྟོན་ཁྱད་དུ་སྤང་བའི་རྒྱ་སྟོའོ། །འདི་དང་ལུས་དག་ཡོད་
 གསུམ་གྱི་རྒྱས་བྱེ་བའི་དག་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱ་སྟོ་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་ནི་
 རྒྱ་རང་མཚན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལོ། །ཡང་མིང་ཚིག་དག་གསུམ་ཀ་ལ་དབྱེ་ན། དང་པོ་
 ངོ་བོ་བརྗོད་པ། གཉིས་པ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པ། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལྷ་
 པ་འབྱུང་ཁུངས། རྒྱག་པ་འབྲེལ་པ། བདུན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་བོད་པ་
 བརྗོད་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་ཤིང་དྲུང་དུ་
 འགོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཤིང་གིས་མེ་བས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་ཤིང་ལ་
 རྒྱ་དྲོངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པ་ནི་ཤིང་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱག་པ་ནི་
 ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པ་ནི་ཤིང་སྟེང་ན་བྱ་ཚང་གནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི་ཀྱི་གིང་ཁྱེད་ཤོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ལ་སྐྱ་ལ་མཚན་པ་དང་། སྐྱ་
 སྐྱི་གཉིས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་དངོས་ཀྱི་
 རྗོད་བྱེད་དེ་མིང་ཚིག་དག་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟལ་གྱི་
 རྩོད་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ། རིགས་དང་ཚོགས་པ་
 བརྗོད་པའི་སྐྱའོ། །དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། བ་ལང་རྟ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐྱ་མཚན་གཞི། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པར་མཚོན།
 སྐྱ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁྱད་ཚོས་སུ་སྟོན་པའི་མཉན་བྱ་
 ཡིན་པ། བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐྱ་མཚན་གཞི། ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པར་
 མཚོན། སྐྱ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞིར་སྟོན་པའི་
 མཉན་བྱ་ཡིན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་རྟ་མ་
 ཡིན་པ་དེ་བ་ལང་གི་ཁྱད་གཞིར་ཐལ། སྐྱ་དེ་སྐྱ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོས་འདོད་པས་དམིགས་
 པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞིར་སྟོན་པའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བ་ལང་གི་
 དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་དཀར་པོ་དེ་བ་ལང་གི་ཁྱད་གཞིར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །
 ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་བརྗོད་པའི་མཉན་བྱ་དེ་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར་
 གཞན་མི་སྤོང་བ་བརྗོད་པའི་མཉན་བྱ་དེ་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅེས་ཟེར་
 བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡིན་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན།
 ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། ཡོད་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་སུ་གོ་བར་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སོར་མོ་ལྟན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱར་ཐལ། ལྟན་པ་དེ་
 སོར་མོའི་ཁྱད་ཚོས་སུ་གོ་བར་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲུབ་ཁས། འདོད་
 ན་སོར་མོའི་ལྟན་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དང་། སོར་མོ་ལྟན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཉིས་ལ་སོར་
 མོའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་མི་སྤོང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་
 སྐྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྐྱ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོས་འདོད་
 པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁྱད་ཚོས་གཞན་རྣམས་ལས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་སྟོན་

པའི་སྐྱེ་དེ་དོན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་བརྟུན་གྱི་སྐྱེ་འཕྲོད་ཉིད། རྒྱུ་པར་གཞན་རྣམས་མི་
 སྤྱོད་བར་དོན་དེ་གཞི་དེའི་རྒྱུ་ཚུལ་སྐྱེ་དེ་གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་ཕྱོད་བརྟུན་
 པའི་སྐྱེ་འཕྲོད་ཉིད་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་ནི་ལྟུང་ལ་ལྟོས་པོ་ཞེས་
 པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ཕྱོད་བརྟུན་ལ། རྒྱུ་པར་གཞན་རྣམས་མི་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་པོ་ལྟུང་ལ་ལྟོས་རྒྱུ་
 སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་པ་ལ། ལྟུང་ལ་སྤྱོད་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་ཕྱོད་བརྟུན་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 འདོད་ན། དེས་ལྟུང་ལ་དམར་པོ་བརྟུན་བྱུང་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར་
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེས་རྒྱུ་པར་གཞན་རྣམས་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ། ལུས་པ་མི་
 རྟག་ཅེས་པའི་སྐྱེ་དེས་རྒྱུ་པར་གཞན་རྣམས་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ལུས་པའི་བྱིར་པ་
 བརྟུན་བྱུང་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ལ། སྐྱེ་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་
 ཕྱོད་བརྟུན་ལ། མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་ཕྱོད་བརྟུན་གྱི་སྐྱེ་པ་ལ། དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་
 དེའི་བྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
 ཁོ་ན་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་གཞི་དེའི་རྒྱུ་པར་གྱི་ཚུལ་གཞན་
 རྣམས་མི་སྤྱོད་བར་རྒྱུ་གཞི་དེ་བརྟུན་པའི་སྐྱེ་དེ་རྒྱུ་གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་ཕྱོད་བརྟུན་
 པའི་སྐྱེ་འཕྲོད་ཉིད། རྒྱུ་གཞི་དེའི་རྒྱུ་པར་གྱི་ཚུལ་གཞན་རྣམས་སྤངས་ནས་རྒྱུ་གཞི་
 དེའི་རྒྱུ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བརྟུན་པའི་སྐྱེ་དེ་རྒྱུ་གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་ཕྱོད་བརྟུན་གྱི་སྐྱེ་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པར་གཞན་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་སྟགས་དང་། ལ་
 ལར་སོར་སོར་ལྟན་པ་ཞེས། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ལ། གཉིས་པ་ལ་དགག་
 བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་མེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན།
 རྟུན་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་གང་ཞིག་ རྟུན་གྱི་ཞེན་པའི་བརྟུན་བྱེད་ཡིན་ན། རིགས་སྐྱེ་ཡིན་པས་
 རྒྱུ་པ་དང་། རྟུང་ལྟུང་བརྟུན་ལྟུང་གྱི་གོང་བྱ་ཡིན་པས་རྒྱུ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། ལུས་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ཕྱོད་བརྟུན་ལ། སྐྱེ་མའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཚན་བྱ་དེའི་བྱིར་ཏེ། ལུས་པ་ལ་རྟུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རང་འཛིན་གྱི་མིག་
 ཤེས་བརྟུན་པའི་རྟུས་པ་བྱེད་ཐག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལ། རྟུ་བར་འདོད་ན། ལུས་
 པའི་གཟུགས་ཚུལ་ཕྱོད་བརྟུན་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར་ལ། འདོད་མི་རྟུས་ཏེ། རང་མཚན་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ལོ། ཁམས་གོང་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཕྱོད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ཕྱོད་བརྟུན་ལ། བྱི་

མའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁམས་གོང་གི་དབང་
 བོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཁྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་མཚན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལྷ་བར་འདོད་ན། ཁམས་གོང་ན་བྱི་རོ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་
 ཅིག གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཟེན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དེའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་
 ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཟེན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་རྟགས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་
 ན་རེ། ཚོར་བའི་ལུང་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། བྱི་མའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དུ་མ་བསྐྱེམས་ནས་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བར་
 འདོད་ན། ཚོར་བའི་ལུང་བོ་དེ་རྟགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་བཅའ་བོར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། བརྗོད་བྱ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་
 འགོ་བའི་སྐྱ་ཡིན་ན། ཚོགས་སྐྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་དུ་མ་བསྐྱེམས་ནས་
 སྟོན་པའི་སྐྱ་ཡིན་ན། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་
 བྱ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདུན་གྱི་སུམ་
 གཟུགས་གཅིག་སུ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། སྤྲ་མའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མདུན་གྱི་སུམ་པ་ལ་རྩས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རང་འཛིན་གྱི་མིག་
 ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བར་འདོད་ན། མདུན་
 གྱི་སུམ་གཟུགས་གཅིག་སུ་དེའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །རྒྱལ་པོ་རབ་ཞེས་པའི་
 སྐྱ་ཚོས་ཅན། བྱི་མའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་གང་ཞིག རྟོག་ངོར་རང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་བྱུབ་
 པའི་སྐྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། གང་ཞིག་རྟོག་ངོར་ཚོས་དུ་མ་བསྐྱེམས་ནས་རྗོད་བྱེད་དུ་
 སྒྲུང་བ། དེ་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ལས། སུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་རིགས་བརྗོད་རྒྱུར་པ།
 སུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་རིགས་བརྗོད་དང་ཚོགས་བརྗོད་གཉིས་ཀ། ཁྱིའ་འདིའི་
 རི་རབ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་ཚོགས་བརྗོད་རྒྱུར་པ། རི་བོང་རུ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། ཀ་སུམ་གཉིས་ཀ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྲ་
 མའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་

སྐབས་སུ་ལས་སྒྲངས། འདོད་ན། ཀ་ལུམ་གཉིས་ཀ་དེ་རང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་བྱབ་
 པའི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མེས་ཀྱི་ལྷ་བཙུ་ཙ་གཅིག་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 མའི་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་
 དང་པོམ་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཡང་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་
 རྒྱུད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆོག་པ་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཆར་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྤྱིར་འདིའི་རི་རབ་ཅེས་པའི་སྤྱི་ལ་དེ་ཆར་པའི་ཕྱིར། ལུམ་པའི་གཞུགས་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཆོས་
 ཅན། ཆོག་པ་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་མིན་པར་ཐལ། ལུམ་པ་ལ་རུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
 རང་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དེའི་བྱང་ཆོས་སོ་
 སོ་བ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་སྤྱི། དཔེར་ན་ལུམ་པའི་གཞུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་སྤྱི་
 ཡན་ལག་དུ་བྱས་ཏེ། ལུམ་པ་ཡི་ནི་གཞུགས་སོ་ཞེས། །དེས་ནི་བྱང་པར་སྟོན་པར་
 བྱེད། །ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ལ་འདར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་པ་
 བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་རྩལ་རྩལ་སོ་སོ་བའི་རུས་པ་བརྗོད་
 བྱར་སྤངས་ནས་རྩལ་རྩལ་ཆོག་པའི་རུས་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྤྱི། དཔེར་
 ན་ལུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞུགས་སོ་གས་རུས་པའི་བྱང་པར་ནི། །སྤྱོད་བས་དེ་
 མཚུངས་འབྲས་བུ་ཡི། །རྒྱུན་མིན་པ་ནི་རྣམ་གཅོད་ལ། །ལུམ་པའི་སྤྱི་ནི་འཇུག་པར་
 འཇུག། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་སང་གི་རྣམ་བཞག་དང་མི་མཐུན་ཡང་ཁོ་བོ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལ་ཆད་མར་བྱེད་ཅིང་རིགས་མཛོད་མཛོད་པས་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་
 བཀའ་ལོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ནས་དབྱེ་ན་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག །གཞན་
 ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག །མི་སྤྱིད་ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་དང་གསུམ་ལས། འདི་དག་
 ལ་དག་དོན་མཐུན་ཡིན་ན། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་མ་བྱབ་
 དབྱེད། དག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད། ཞར་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་
 གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག །བྱབ་སྟེ། སྤྱོད་དོན་
 འགའ་ལས་རྣམ་བརྒྱུག་ནས། །དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །སྤྱི་ནི་རབ་དུ་
 སྤྱིར་བྱེད་དེ། །དེ་དོན་དེས་པར་བཟུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་དག་འབྲས་

རྣམ་གཅོད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཆོག་ཀྱན་ངེས་གཟུང་སྟིང་པོ་ཅན། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། རྣམ་པ་ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐམས། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ལ་དེར་ཐམས། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པ་རྣམ་པའི་བྱང་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པར་ཐམས། འདོད་
 པ་གང་ཞིག །རྣམ་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་གཞི་རྒྱུང་པར་བརྟེན་
 པའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་མེད་ཅིང་། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་ཡིན་ན། བྱང་གཞི་དང་བྱང་
 ཆོས་སྐྱུར་ནས་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པས་བྱང་ཅེས་སྒྲུབ་ཤོ། །མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་ཡིན་པར་ཐམས། རྣམ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་མི་འཆར་བ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་
 རྣམ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བར་སྟོན་པའི་དག་གང་ཞིག་རྣམ་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཏུགས་ཕྱི་མ་དང་བྱང་པ་ཁས། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ངེས་བཟུང་གི་སྟིང་
 པོ་ཅན་ཀྱི་དག་མིན་པར་ཐམས། དེ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། དེ་ཤེས་བྱ་ལས་གཞན་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་སྟོ་
 ཡུལ་དུ་འཆར་བར་བྱེད་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་
 སོགས་ཆོག །ཐ་སྟོན་དུ་ནི་འཛོག་རྣམས་ལ། རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་དག་དེ་མི་ལྟར་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་མི་འཆར་བ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བར་སྟོན་པའི་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལྟར་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ལས་གཞན་པ་སྟོ་
 ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བར་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ལ་ཡང་འགྲེལ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱང་པར་བྱང་པར་ཅན་
 དག་དང་། །བྱ་བ་དག་ནི་ལྟན་ཅིག་བརྟེན། །ཅེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་དག་
 གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བྱང་ཆོས་དང་ཁོ་ན་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་ནས་བྱང་ཆོས་
 དེ་བྱང་གཞི་དེ་ལ་མི་ལྟན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེ་དེ་ལ་ལྟན་ངེས་སུ་སྟོན་པའི་མཉན་བྱ་
 དང་། བྱང་གཞི་དང་ཁོ་ན་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་ནས་བྱང་ཆོས་དེ་བྱང་གཞི་དེ་ལས་གཞན་
 ལ་ལྟན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟན་ངེས་སུ་སྟོན་པའི་མཉན་བྱ་དང་། བྱ་བ་
 སྲིད་པ་དང་ཁོ་ན་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་ནས་བྱང་ཆོས་དེ་བྱང་གཞི་དེ་ལ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་

བཅད་ནས་དེ་དེ་ལ་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་སྟོན་པའི་མཉན་བྱ་མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བྱས་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཅེས་པ་དང་། སྐྱེ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། བ་ལ་བེའུ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་
 པའི་དག་རྒྱམས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཚུལ་གྱི་
 བཤགས་ཀྱི་སྟོན་བརྗོད་པ་དང་། གཞན་དག་གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 ཚུལ་དང་ཚུལ་ཙན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་མཚུངས་པས་སྟན་འབྱེན་པ་སྐྱེས་དུ་
 མ་སྐྱང་མོད་ཀྱང་འདིར་མ་བཞོད་དོ། །ཁ་ཅིག །སྐྱེ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཅེས་པའི་དག་
 ཚུལ་ཙན། མི་ལྟན་རྒྱུ་གཙོད་ཀྱི་དག་ཏུ་ཐལ། མཉན་བྱ་དང་ཁོ་ན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་
 བས་མཉན་བྱ་སྐྱེ་ལ་མི་ལྟན་པ་རྒྱུ་པར་བཅད་ནས་དེ་དེ་ལ་ལྟན་ངེས་སུ་སྟོན་པའི་མཉན་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་མཆུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཉན་
 བྱ་བརྗོད་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཁོ་ན་དང་མཉན་བྱ་སྐྱར་པའི་
 དག་ཡིན་ན། མཉན་བྱ་དང་ཁོ་ན་སྐྱར་པའི་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་ཕྱི་མ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གངས་རི་སངས་གོ་ལ་གནས་པར་ཐལ། སངས་གོ་གངས་རི་ལ་
 གནས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱམས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། བག་པ་འཕྲོང་སྟེན་ཞེས་
 པའི་དག་ཚུལ་ཙན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། བག་པ་
 དང་སྲིད་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྲིད་སྐྱབ་འཕྲོང་སྟེན་ཞེས་པའི་དག་ཚུལ་ཙན། གཉིས་
 པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་མཚོ་སྟེས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་
 དག་ཚུལ་ཙན། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱབ་ཅིང་འདོད་པར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་སྐྱར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། །
 དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟགས་པར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་དག་འབྲས་རྒྱུ་གཙོད་ཕྱིར། །དབང་ན་
 བག་པ་འཕྲོང་སྟེན་པའམ། །སྲིད་སྐྱབ་འཕྲོང་སྟེན་ཞེས་པའམ། །སྟོན་པོ་མཚོ་སྟེས་
 འགྱུར་ཞེས་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་།
 དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིམ་བཞིན། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་སྟོ་
 ཡུལ་དུ་མི་འཆར་བ་རྒྱུ་པར་བཅད་ནས་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བར་སྟོན་པའི་དག་དང་། རང་
 གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལས་གཞན་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རྒྱུ་པར་བཅད་ནས་དེ་ཁོ་ན་སྟོ་
 ཡུལ་དུ་འཆར་བར་སྟོན་པའི་དག་དང་། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་མི་སྲིད་པ་རྒྱུ་པར་

བཅད་ནས་དེ་སྤྱིད་པར་སྟོན་པའི་དག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་ངེས་བཟུང་སྐྱར་བའི་རྣམ་གཅོད་
 གྱི་དག་གསུམ་དང་། རེས་བཟུང་མ་སྐྱར་བའི་རྣམ་གཅོད་གྱི་དག་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། རིམ་བཞིན། སྐྱ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅེས་དང་། སྐྱ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཅེས་
 དང་། མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྟོན་པོ་སྤྱིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དག་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱད་
 གཞི་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གཅོད་གྱི་དག་གསུམ་དང་། བྱད་གཞི་དང་བྱད་ཚས་སྐྱར་བའི་རྣམ་
 གཅོད་གྱི་དག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་དག་གཅིག་ལ་གསུམ་ཆར་ཆར་
 རོ། །སྤྱི་མ་ནི་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་མི་སྐྱེན་དྲིས་པའི་ཆོ་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཅེས་པའི་དག་
 དང་། ནག་པ་དང་སྤྱིད་སྐྱབ་གཉིས་གང་འཕོང་སྐྱེན་དྲིས་པའི་ཆོ་སྤྱིད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་
 ཅེས་པའི་དག་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྟོན་པོ་སྤྱིད་མི་སྤྱིད་དྲིས་པའི་ཆོ་མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྟོན་པོ་
 སྤྱིད་ཅེས་པའི་དག་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཞར་ལ་བརྟེན་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་རོས་
 བཟུང་བ་ལ། བྱད་གཞི་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་དང་། བྱད་གཞི་དང་བྱད་ཚས་
 སྐྱར་བའི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་གསུམ་ཆར་ཆར་
 བའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་བྱས་པ་དེ་སྐྱ་ལ་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དང་། མཉན་བྱ་དེ་སྐྱ་
 ལ་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དང་། མཉན་བྱ་དེ་སྐྱ་ལ་མི་སྤྱིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཅེས་བྱད་ཚས་
 སོ་སོ་དང་སྐྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་བྱད་ཚས་གཅིག་ཉིད་དང་སྐྱར་བའི་ཆོ་གསུམ་ཀ་ཆར་བ་ཅིག་
 དགོས་ཏེ། མཚན་མཚན་རྣམ་དག་ཡིན་ན། བརྟེན་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཆར་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྩི་ལྟར་ཞེ་ན། མཉན་བྱ་དེ་སྐྱ་ལ་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱ་ཡིན་ན། མཉན་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་མ་བྱལ་བ་སེལ་ལོ། །དེ་སྐྱ་ལ་
 གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མ་ཡིན་ན། མཉན་བྱ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདིས་བྱལ་ཆེས་བ་སེལ་ལོ། །དེ་སྐྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཏེ། མཉན་བྱ་དེ་
 སྐྱའི་མཚན་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་མི་སྤྱིད་པ་སེལ་ལོ། །འདི་
 བོ་སྟོགས་སྐྱུང་ཡབ་སྐས་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོགས་སྐྱུང་གིས་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་
 བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་རོ་བོའི་དོན་སྟོགས་
 ཆོས་ལྟ་ཆར་བ་བཞག་པ་ལ། དཔལ་ལྟན་ཆོས་གྲགས་གྱིས་མ་བྱལ་བྱལ་ཆེས་མི་སྤྱིད་
 གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོང་བ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་གྱི་དོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྟེན་ཏེ། མ་

ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན། །སྤྱི་དང་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱན། །གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་རྫོང་བྱེད་སྤྱི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་མི་འགལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བརྫོང་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཡང་མི་འགལ་བ་ནི་གནད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱ་དངོས་པོར་མེད་པར་བསྟན་པ། གཞི་མེད་ལ་འབྲུལ་ནས་བརྟུར་བའི་ཚུལ། གཞི་མེད་ལ་བརྟུར་བས་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱ་དངོས་པོར་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དོན་རང་མཚན་དང་། ཤེས་པ་རང་མཚན་དང་། དོན་སྤྱི་དང་། སྤྱི་དང་བཞི་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི། དངོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱ་མ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་མ་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་སྤྱི་འོལ་གྱི་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པས་སྤྱི་འོལ་གྱི་དོན་དུ་འབྲུལ་པ་ལ་བརྟུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟོག་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུལ་པ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེལ་སྤྱད་པར་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་སྤྱེལ་བའི་རྣམ་པ་དེ་བྱམ་པར་མེད་ཀྱང་བྱམ་པར་འབྲུལ་ནས་འདི་ནི་བྱམ་པའི་ཞེས་བརྟུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་མ་ཟེར་པར་སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་རྣམས་ལ་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བརྫོང་བྱ་དངོས་འཛིན་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་དཔལ་ལྷན་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཡལ་སྤྱས་ཀྱི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་གནད་ཀྱང་འདིར་སྤྱང་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་ལ་བརྟུར་བས་རང་མཚན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟེན་དུས་སུ་ཡང་སྤྱང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་བརྟུར་བ། ཐ་སྤྱད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་སྤྱང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་གང་རུང་ཅིག་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་བརྟགས་ལ་ཐོབ་ཆུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་ཡང་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་ཞལ་སྤྱ་ནས། ཆོས་གཉིས་གཅིག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ལྷོག་ལ་རོ་བོ་མ་གྲུབ་པས། ལྷོག་པ་བརྫོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ལོག་པའི་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱལ་བ་དང་ལྷན་ན་འདི་མི་གོ་བའི་དོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་དངོས་པོའི་སྤྱི་བརྫོང་བྱར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤྱོད་པ་སོགས་ལྷ་གསུངས་པ་ནི་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་གཞུང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དངོས་པོར་མེད། །ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་རང་མཚན་
ཡིན། །དེ་ཡང་འཆད་ཆོ་ཡིན་གྱི་འཇུག་པའི་ཆོ། །གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་ཞུགས་པས་
རང་མཚན་ཐོབ། །ཅིས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་
ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

༥ བཞི་པ་འབྲེལ་བ་དང་འགལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བའི་རྣམ་
བཞག་དང་། འགལ་བའི་རྣམ་བཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོན་ལ་འབྲེལ་བ་
དགག། གློ་རིམ་འབྲེལ་བ་སྟབ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སྦྱར་དགག་བ་དང་། སོ་སོར་དགག་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
རྟོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྟོན་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ། དངོས་མེད་ལ་
ཡང་རྟོན་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་རང་གཞན་
གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཅིང་རང་ནི་གཞན་ལ་མ་འབྲེས་པར་གནས་གཞན་ནི་རང་ལ་མ་འབྲེས་
པར་གནས་པས་བར་ན་ཕུང་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རང་མཚན་
རྣམས་ལ་རྟོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། བྱངས་ཅན་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དུ་མ་རང་བཞིན་གཅིག་
ཏུ་འབྲེས་པ་ནི་མི་སྲིད་ལ། གསལ་བ་རང་མཚན་པ་གཅིག་ཉིད་རང་ཉིད་རང་ལ་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བཟླས་ལས། གཞན་དབང་ཁོ་ནར་འབྲེལ་བ་ནི། གྲུབ་
ན་གཞན་དབང་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲེལ་བ་ཡང་དག་
ཏུ་ན་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོད་ཁ་ཅིག །དངོས་མེད་ལ་དངོས་འབྲེལ་
གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་སྦྱབ་ཆོས་དངོས་པོར་མེད་པས་
དངོས་འབྲེལ་མི་སྲིད། དགག་ཆོས་རྟོན་ལ་མེད་པས་བསྐྱོག་འབྲེལ་ཡང་མི་སྲིད་ན་འབྲེལ་
བ་གཏན་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ལ་
དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ངེས་མི་རྣམས་པས་བསྐྱོག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་
དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་
འབྲེལ་ཡོད་ན་རྩུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་
མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་རྟོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་བའི་མཚན་

ཉིད་ནི། ཚེས་གང་ཞིག །ཚེས་གཞན་མི་འདོར་བ་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་རྒྱུ་མ་ནི་ཐུག་ཚུན་
 འབྲེ་བ་མེད་པས་དོན་དམ་པར་ཚེས་གཞན་མི་འདོར་བ་དེ་མེད། དངོས་མེད་ནི་དངོས་པོར་
 མ་གྲུབ་པས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བརྟག་ལས། འགའ་ཡང་འབྲེལ་བའི་མཚན་
 ཉིད་ནི། །གཉིས་ལ་གནས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ཚེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་
 པའི་རྒྱ་དོན་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པ་གཉིས་ཀས་འབྲེལ་
 པའི་རྒྱ་སམ་རྩྭ་ཞེས་ཡང་དག་པར་བཅིངས་པའམ་པ་ཏི་བརྩ་ཞེས་པ་སོ་སོར་བཅིངས་ཤིང་
 གཉིས་པན་ཚུན་མི་གཏོང་བ་ལ་འདོད་ལ་དེ་ཡང་སྤར་ལྟར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ལ་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། ཚེས་ཐམས་
 ཅད་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཅིག་གི་
 འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག། །དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག། །དེ་ལས་
 གཞན་པའི་འབྲེལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་
 མེད་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་དངོས་མེད་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 དངོས་མེད་རང་ཉིད་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་
 བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་རྩལ་ཐ་དད་དང་གཅིག་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་དང་
 པོ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བའི་དོན་མི་གནས། ཕྱི་མ་ལ་ལྟོག་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་མི་གནས། ཕྱི་མ་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་ཡོད་ན་
 ལྟོག་པ་རྩལ་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 རྩལ་ལ་འབྲེལ་བ་དགག། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 རྒྱ་འབྲས་རིམ་གྱིས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ་དང་། རྒྱང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ་དང་།
 ལྟོས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩལ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་
 རྒྱུ་མས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། དུས་མི་མཉམ་པའི་མེ་དུ་ལྷ་སྤུལ་ཡང་དེ་བྱུང་
 གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་མེ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་འབྲས་སུ་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ནས་
 དངོས་པོར་མེད། འབྲས་སུ་དུ་བ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་མེ་འགགས་ཟེན་ནས་དངོས་པོར་
 མེད་པས་གང་བྱུང་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཆོ་གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འབྲེལ་བརྟག་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་འདི་དངོས་པོ་ཡང་། །དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་

གནས་པས། །གཉིས་ལ་གནས་པ་ཅི་ལྟར་འགྲུབ། །གཉིས་ལ་མི་གནས་ཇི་ལྟར་
 འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་པ་ནི་ཆོས་
 གཉིས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི་མེ་དུ་སོ་སོ་པ་དེ་དེའི་སྟེང་དུ་གཉིས་ཆར་གྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། །འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་།
 ཡན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་མེ་དུ་སོ་སོ་པ་གཅིག་མཐོང་པ་ན་གཉིས་ཆར་གྱི་འབྲེལ་པ་དེས་པར་
 ཐལ་བ་དང་། ཡན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན། །འབྲས་རྟགས་དང་རྒྱ་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་གོ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 །འབྲེལ་བརྟག་ལས། །དེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་ལ་འདུག་པ་འབྲེལ་པ་
 མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་འདོགས་པ་ལ་
 འབྲེལ་པ་དགག་པ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 །གལ་ཏེ་མེ་ཡན་འདོགས་བྱེད་དང་དུ་བ་ཡན་གདགས་བྱ་ཡིན་པས་འབྲེལ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་
 དོན་དམ་པར་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་འདོགས་བྱེད་དང་གདགས་བྱ་
 གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཆོ་ན་ཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པས་དངོས་པོ་
 དང་དངོས་མེད་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །འབྲེལ་བརྟག་ལས།
 །འདི་ན་གཞན་དུ་འདུག་པ་ན། །ཅི་སྟེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ལྟོས། །ལྟོས་ལས་ཡན་པ་
 བྱེད་པར་འགྲུབ། །མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཡན་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 །གཉིས་པ་ནི། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འབྲས་སུའི་ཐ་སྟངས་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ལ་འབྲེལ་
 པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། །རྩ་གཡས་གཡོན་དང་། ས་རོལ་རྩལ་རོལ་དང་། རིང་བྱང་ལ་
 རོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲུབ་ཏེ། །རྩ་གཡས་པ་རོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 གཡོན་པ་རོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །འབྲེལ་བརྟག་ལས། །ཅི་སྟེ་དོན་
 གཅིག་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ཡིན་ན། །གཉིས་ཉིད་ལ་རོགས་
 འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། །གཡས་གཡོན་རྩ་ཡང་དེ་གཉིས་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 །གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་ནི། །རྒྱ་འབྲས་རང་མཚན་པ་ལ་དེ་
 བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན་
 མི་འཐད་དེ། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ལ་བྱེད་དམ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་

བྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་
 ལ། སྤྱི་མ་ལྷར་ན། རིགས་དེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་རྫས་ཅིག་ཡིན་ན། གྲངས་
 ཅན་པས་སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་ཅིང་། རྫས་
 གཞན་ཡིན་ན་ཁྱེ་བྱས་པས་སྤྱི་གསལ་རྫས་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ནི་འདིས་ནི་ལྷན་དང་
 འདུ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན། བྱེད་དང་ཕྱད་བ་ལ་སོགས་པ། །འབྲེལ་
 པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན། །ཅེས་ཏེ། འདི་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་
 དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན་པ་ལ་ལྷན་པའི་
 འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱི་ཤིང་ཅམ་རྟག་པའི་རྟེན་ལ་ཁྱེ་བྱས་ཅན་དན་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་
 བརྟེན་པ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱས་མི་རྟག་སོགས་རྫས་ཐ་དད་སྒྲ་དང་འབྲེལ་
 པའམ་ནོག་སྒྲིག་ཤལ་སོགས་དཀར་ཟལ་དང་འབྲེལ་བའམ། ཐགས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
 དང་འབྲེལ་བ་སོགས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། དབྱུག་པས་དབྱུག་པ་ཅན་
 གོ་བ་སོགས་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱ་འགག་པ་དང་། འབྲས་སུ་ད་
 ལྷར་བ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། བདག་རྟག་པ་དང་། བྱ་བ་མི་རྟག་པ་
 གཉིས་ལ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། མིག་དང་གཟུགས་ལ་ཕྱད་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཁུ་
 བྱག་དང་ཁུ་རྟ་སོགས་ལ་རྩེ་ཁོལ་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རུར་བ་བཟའ་ཆོལ་ཁྱོ་ཤུག་གི་འབྲེལ་བ་
 སོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱལ་བ་དུ་མ་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 བོ་མི་འཐད་དེ། དོན་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ནི་སྤྱར་བཀག་ཟིན་ཅིང་། སེལ་ངོར་འབྲེལ་
 པ་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པ་རྣམས་ནི། སྤྱར་གྱི་གཉིས་པོ་དེར་འདུས་ལ། གཞོད་
 བྱེད་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་སེལ་ངོར་འབྲེལ་བ་མི་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། རི་ལྷར་ཞེན་ལཁར་གཞོང་
 དང་རྒྱ་ཤུག་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྣང་ཅིག་སྤྱོད་མཁའ་ལཁར་གཞོང་
 ལས་སུར་དུ་མི་ལྷར་པའི་རྒྱ་ཤུག་སྤྱི་མ་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་འདུས་པའི་སྤྱིར་དང་།
 བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བར་འདུས་པའི་སྤྱིར་དང་།
 རོག་སྒྲིག་ཤལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལས་ཆོགས་པ་ཅན་གྱི་གོང་ལུ་སྤྱི་མ་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་
 བར་འདུས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་པས་ཞིགས་

ཤིང་། རྒྱ་སྐྱེན་སྐྱེ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་འདུས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྒྱུས་བྱ་དང་དབྱུག་པ་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱ་དུག་ཅིག་སྐྱེ་
 མའི་རྒྱུས་བྱ་དང་དབྱུག་པ་ལས། དབྱུག་པ་ཅན་བྱི་མ་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་འདུས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་འགག་པ་དང་འབྲས་བྱ་ད་ལྟར་བ་ལ་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ནི་
 བཀག་ཟིན་ཅིང་། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོས་སྒྲེལ་བ་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་འདུས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སེལ་ངོར་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོ་ངོར་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོས་རི་ལྟར་སྒྲེལ་བའི་རྩལ་
 དང་། དེ་ལྟར་སྒྲེལ་བའི་འབྲེལ་བའི་རྣམ་བཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། རི་རྒྱད་བཤད་
 པའི་རིགས་པས་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲོ་ངོར་གྲུབ་སྟེ། དོན་
 ལུམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་རྟོག་གིས་རྟོ་བ་ལྟོར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 རྒྱ་དུག་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཅད་
 པའི་སྒྲོ་ནས་བུམ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བྱས་པའི་ལྟོག་པ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་སྟེ།
 གཅིག་ཏུ་སྐྱད་པའི་རྒྱ་རྟོག་གིས་བུམ་པ་འདི་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
 བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྣམ་
 རྟོག་རང་དགའ་བས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་དབྱེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་
 འོག་པ་ཐ་དད་ལས་འོག་པར་བརྟག་པ་ལྟར་དོན་ལ་ཡང་གནས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་ན་
 གྲགས་པ་ལྟར་དབྱེ་བསྐྱེད་བྱས་པས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མིར་དོན་གང་ལྟར་ཕན་ཚུན་དང་། །ཐ་དད་འདི་ཡི་ས་བོན་ཡིན། །ཅིས་དང་།
 འཛིག་རྟེན་རི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བཤད་པའི་རིགས་པས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲོ་ངོར་གྲུབ་སྟེ། སྐྱར་གྱི་མེ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་
 པའི་མ་དམིགས་པ་ཐུགས་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་འདི་ནི་སྐྱར་གྱི་མེ་དེ་ལས་
 རྒྱུས་པའི་ཞེས་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འབྲེལ་བརྟག་ལས། མངོན་སུམ་མ་དམིགས་པ་དག་ལས། །རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་སྐྱོད་
 ཡུལ་རྣམས། །འབྲེལ་བའི་དོན་བཞིན་ཡང་དག་དོན། །སྟོན་པའི་རྣམ་རྟོག་འོག་པ་

ཡིན། ཁྱེས་དང་། རྒྱལ་པོས་ལས། རྟོན་དམ་པར་ནི་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཚུས་དང་ཚུས་
 ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་འདི་དག་ནི་སྒྲོས་བཞོད་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་
 པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་དོན། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ཐེ་དང་མེད་
 བ་མི་འབྱུང་བ། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག ཁྱོད་ཚུས་དེ་ལས་ཐེ་དང་ཚུས་དེ་ཞིགས་ན་
 ཁྱོད་ཞིགས་དགོས་པ་དེ། ཁྱོད་ཚུས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། ཏྟ་དང་འབྲེལ་མེད་རྩལ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བ་ཡང་ཚུས་ཅན། ཁྱོད་ཏྟ་དང་
 འབྲེལ་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་རིགས་རང་ཚིག་གསུམ་
 གྱིས་གནོད་དེ། དང་པོ་ནི། མི་ལ་ཏྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱང་བདོག་པ་
 མིན་ནམ་ཅི། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚུས་ཅན། ཏྟ་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ཁྱེ་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་
 ཏྟ་དང་འབྲེལ་མེད་རྩལ་གཞན་ཞེས་པས་ཏྟ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་གིང་།
 དངོས་སུ་འབྲེལ་བར་ཁས་བླངས་པའོ། །རང་ལུགས་ནི། ཚུས་གང་ཞིག གཞན་
 སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པའི་སྒྲོ་དོར་ཚུས་གཞན་མི་འདོར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་
 པའི་སྐད་དོད་ལ་བརྟུ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའང་སྐྱ་བརྟུ་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་བཅིངས་པ་
 དང་། དུ་ཏི་བརྟུ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱ་སྐྱ་བཅིངས་པ་སྟེ། གཞན་སེལ་གྱི་དོར་ཚུས་གཉིས་མི་
 འབྲལ་བར་བཅིངས་པས་ན་འབྲེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་
 དང་། འབྲེལ་པ་གང་ལ་གནས་པའི་རྟེན་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་གཞི།
 དབྱེ་དོ། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཅི་ལྟར་བྱེ་བའི་དོན། རི་སྟེད་བྱེ་བའི་
 གངས་པོས་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་ཅན་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་
 བཞིན། ཚུས་གང་ཞིག སེལ་དོར་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཚུས་གཞན་མི་
 འདོར་བ་དང་། གང་ཞིག སེལ་དོར་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོབས་གྱིས་ཚུས་གཞན་མི་
 འདོར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གཞི་སྐྱོ་སྐྱོ་ལ་སྟོས་ནས་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ།

ཏུ་བ་དེ་རང་གི་སྤྱི་ལ་ལྟོས་ནས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། རང་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བྱང་ཏུ་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་ལ་བདག་
 གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ན་དེ་ལ་དེ་བྱང་ཏུ་འབྲེལ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། འབྲེལ་
 པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་
 གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་
 དང་། རོ་བོ་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དེ་བྱང་འབྲེལ་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་དངོས་མེད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་འབྲེལ་བ་གཞག་ཏུ་མེད་ལ།
 དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པ་
 ནི་གཉིས་ཀ་ལ་འང་གཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་། སྒྲོས་བྱས་པ་ནི་དངོས་མེད་ལ་འང་གཞག་ཏུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བརྟག་ལས། འབྲེལ་བ་སྒྲོ་ཡིས་བྱས་པ་ནི། མེད་པ་ལ་ཡང་
 གང་གིས་འགོག་ ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱལ་ལ་འབྲེལ་བ་གཞག་ཏུ་
 ཡོད་ཅིང་། རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་གཞག་ཏུ་མེད་ཅེས་པ་འང་རིགས་པ་རྣམས་ཞེགས་སོ། །
 ཁ་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་བ་གཞག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། མི་གནས་བྱ་
 བ་ག་ལ་ཡོད། ཁྱིམ་དང་། འདིར་ཡང་། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་བྱ་གང་ལས། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་
 ཡོད་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་སྒྲོས་ངེས་མི་ལྟས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དངོས་པོ་སྐད་
 ཅིག་མ་རྣམས་ནི་ཕན་འདོགས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་སྤྱི་བ་
 པ། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། གཞུང་ལས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་པའི་
 གཏན་ཚིགས་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤྱང་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ན། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 ལྟོག་ཚུལ་གྱི་དགོས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅིམ་གྱིས་ལྟོག་པ་མི་གྲུབ་པར་སྒྲོབ་

དཔོན་བཞེད་དེ། གལ་ཏེ་གྲུབ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའི་
 རྩོན་གསུམ་ཡོད་ལ། འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་རྟགས་གསུམ་ཆར་གྱི་ཕྱོག་པ་གྲུབ། འབྲེལ་བ་
 དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་དང་། རང་བཞིན་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 གཏན་ཆོགས་དང་པོ་གྲུབ་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་དུག་གོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། །
 ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བརྟུན་དོ། །བཞི་པ་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུང་དངོས་པོ་འམ་
 ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་མོ། །འོ་ན་རྟགས་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་རི་ལྟར་ངེས་
 པར་བྱེད་ཅེ་ན། འབྲས་རྟགས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི། མའི་
 འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ལྟོ། །རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བདག་གཅིག་
 གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་ནས་གཞན་ལ་འང་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་ཞེས་པའི་བར་རོ། །ངེས་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་ནི་གཉིས་ཆར་གྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་
 དགག་རྟགས་གྱི་ཕྱོག་པ་ཡང་གྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ནི། འཇུག་པ་སྟོ་སྟོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །
 ཞེས་སོགས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ཡང་
 བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད། གང་ངེས་པར་བྱ་བའི་བདག་གཅིག་གི་
 འབྲེལ་བ། གང་ལ་ངེས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་
 ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་མ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་
 འབྱུང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་བདག་གཅིག་གི་
 འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོས་སྟོ་བཏགས་པའི་ཚུལ་ལ་དོན་སྒྲ་གཅིག་ཉིད་ལ་
 མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་། རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སྒྲ་བྱས་མི་
 རྟག་པའི་ཕྱོག་པ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བར་འཛོག་པའི་ཚུལ་
 དང་། གསལ་བ་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ལ་སྟི་འཛོན་གྱི་སྟོས་སྟི་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྟི་དང་
 བྱེ་བྲག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བར་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡོད། །ཅེས་

པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བ་དང་དངོས་རྣམས་ལ་རྟེན་ནས། །ཞེས་པ་ནས།
 མར་མེད་འོད་ལ་ནོར་བུ་བཞེན། །ཅིས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བ་དང་དངོས་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འགྲེལ་དུ་སྦྱི་རིམ་ལྟར་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡང་འདི་ལ་གནས་གྱི། རྩོན་ཆད་བོད་འདིར་འདི་སྦྱར་གྱིས་པ་གཞན་མ་བྱུང་རོ། །
 དེ་ལ་དུ་མའང་འབྲས་གཅིག་ཅན་ཞེས་པ་ནས། སྦྱི་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་གཉིས་ཆར་གྱི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ལས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་བཞག་དང་
 ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་བྱའི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་དོན་ལ་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་བཞག་བྱས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ། དམ་པའི་དོན་ལ་
 འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན། རིགས་གཉེར་ལས། གཅིག་ལ་བ་དང་དུ་
 འབྱེད་པའི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་གཏོགས་པ། རྟོགས་
 པར་བྱ་ཕྱིར་རྣམ་པར་བྱེ། །ཞེས་དང་། བ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་པའི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་
 པའི་ཆོ། བ་དང་རྣམས་ལ་དགག་སྒྲུབ་གྱི། །བྱ་བ་སྟོགས་ཅིག་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཅིས་
 གསུངས་སོ། །སྒྲ་རྣམས་གྱིས་ནི་བརྟུར་བཏགས་སྟོན། ཅིས་པ་ནས། དངོས་པོ་
 མེད་པས་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་བཞག་སྒྲ་སེལ་
 བས་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱི། །ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ཀ་སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །དངོས་
 པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་དེ་མེད་ཕྱིར་ན་མི་སྲིད་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲ་
 རྟོག་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་ཡུལ་སེལ་བའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་
 ནོ། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ག་ ཅིག་གིས་
 ཞར་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་བསྟན། གསུམ་པ་གང་ལ་ངེས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་
 གྱི་རྟོགས་ནི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ལ་ཞེས་པ་ནས། མ་བྱས་པས་ན་མི་འཛིག་
 བཞེན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། བཞི་བ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་
 ཆད་མ་ལ་སྟོན་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཛིག་པ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་འང་ངོ་བོ་ཉིད་

གྱིས་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་པ་འགོག་པའི་
 སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང་ཞིང་། ལྷོས་མེད་ཀྱི་འཛིག་པ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྷོས་པའི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་
 ཡང་རིག་བྱེད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་
 གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ།
 ཐ་སྙད་རྒྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི། མཚན་མཚན་གཉིས་ཀྱང་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལ་
 བདག་གཅིག་པའི་བརྟེན་ཆད་བྱས་པས་འབྱུང་གི། དོན་ལ་ག་ ཅིག་ཏུ་མེད་ལ། སྤྱི་
 དང་བྱེ་བྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱུང་དང་། ལྷོག་པ་ཉིས་ཚོགས་ལ་བདག་ག་
 ཅིག་པའི་བརྟེན་ཆད་བྱས་པས་འབྱུང་གི། དོན་ལ་རྩལ་གཅིག་པ་བཀག་ཟེན་ཏོ། །དོན་
 རྒྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི། རྟགས་ཚོས་སེལ་ངོར་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་
 ཡོད་པར་གང་གིས་འབྱུང་ཅི་ན། འདི་ལ་རྩ་བའི་རྟགས་འགོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་
 རྒྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་ཅུམ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་
 པོ་ཡང་། །ཞེས་དང་། འཛིག་པ་ཡོད་ཅུམ་འབྲེལ་བ་ཅན། །ཉིད་ཕྱིར་སྒྲུ་ནི་མི་རྟག་
 ཉིད། །ཅིས་སོགས་གཞུང་གི་གནས་སྐབས་ལལ་ཆེར་དུ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པར་
 གསུང་ཞིང་། འཛིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། ཅིས་པའི་སྐབས་སུ་འབྲས་ལུ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་
 གི་དོན་ལ་རིགས་གཉིར་རང་འབྲེལ་ལས། ཡོད་པའམ་བྱས་པ་གང་བཀོད་ཀྱང་རུང་མོད།
 འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་ཐུན་དང་བདག་དང་དབང་ལྷན་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་
 བྱས་པར་མི་འདོད་པས་ཁོའི་སློ་ངོར་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱིས་དོགས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཀོད་དེ་དེ་དག་ཡོད་པར་ཁོ་རང་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཡོད་པ་དེའང་རྒྱ་རྒྱུ་
 གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཁོའི་སློ་ངོར་གྲུབ་ན་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པས་གྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ །སྤྱི་འབྲེན་དུ་ཡོད་
 བ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་སྟེ། སྤྱི་མི་རྟག་
 པར་རྒྱབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་རྒྱ་གར་ན་རྟ་བ་ཞེས་
 སྟེན་དོད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དངོས་པོ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་
 བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་སེལ་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་གྱིས་

མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་དང་། རྩོག་
 པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། རྩོག་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་དག་ནི། །ཡོད་
 ཉིད་ཅེས་དང་། རིགས་གཉིར་ལས་ཀྱང་། དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་རྩོག་པ། །དངོས་
 པོ་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་དེ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག །དངོས་པོར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་དང་། དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཀོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་བཀོད་ན་སྐྱོན་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་ཅིང་
 བྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཀོད་པ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་ཏེ་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རིགས་གཉིར་རང་འགྲེལ་ལས།
 ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཞེས། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གང་བྱས་པའམ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་
 བྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་པའམ་དངོས་པོ་ཡིན་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་ལས་སྐྱ་མ་ནི་བྱད་པར་ལྟོས་པ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་བཞིན་དག་པ་བའོ། །གཉིས་
 པ་ལ་ཐོགས་ཆོས་སྐབ་པ་དང་། བྱབ་པ་སྐབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱ་དེ་
 རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་མངོན་སུམ་ཐུགས་གསུམ་ལ་སོགས་པས་དེས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་
 རྟག་ལས་བྱས་པར་དེས་པར་བྱེད་ཅིང་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་རྟགས་ལས་དངོས་པོར་དེས་པར་
 བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དེ་དེའི་ངོ་བོར་
 འགྱུར་ན་དེའི་ངོ་བོར་དེས་པས་བྱབ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཆོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེས་རང་གི་རྒྱ་
 ལས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པ་བཞིན། བུམ་པ་ཡང་རང་གི་རྒྱ་ལས་
 གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཛིག་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
 བུམ་པ་འཛིག་པ་ཐོབ་སོགས་དང་། ཤིང་འཛིག་པ་མེལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་འགྲོག་
 པ་ལ། ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན། །ཅེས་སོགས་དང་། མེལ་ལས་དོན་གཞན་
 རྒྱར་པ་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདིར་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་བཤད་པའི་དོན་
 ལ་འཛིག་པར་བྱ་རྒྱའི་དངོས་པོ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བུམ་པའི་འཛིག་པར་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
 རུགས་དང་། བུམ་པ་ཞིག་ནས་བུམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་བུམ་པའི་འཛིག་པར་བྱས་

པ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས།   དང་པོ་ལ་སྐྱར་བའི་ཆོ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་
 འཛིག་རྒྱ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།   བྱི་མ་ལ་སྐྱར་བའི་ཆོ་བྱས་གཏན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་
 བོ།   །གཉིས་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ནི།   དབང་ལྷག་པ་རྣམས་བྱ་རྟོག་པ་ལ་
 ཆེར་ནག་པོ་ཡིན་ཀྱང་དཀར་པོ་སྤྱིད་པ་ལྟར།   དངོས་པོ་པལ་ཆེར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་
 དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ཡིན་པས་གཏན་ཆོགས་དངོས་པོ་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་ཅེས་ཟེར་བ་དང་།   གངས་ཅན་པ་རྣམས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 འགྲུར་གྱི་དངོས་པོ་གཙོ་བོས་བྱས་ཀྱང་རྟག་པ་ཡིན་པས་གཏན་ཆོགས་བྱས་པ་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་ཞེས་ཟེར་བའི་དང་པོ་འགོག་པ་ལ་གང་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་
 པས་སྤྱོད་ན་དངོས་པོས་སྤྱོད་པས་བྱབ།   དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན།   དབང་ལྷག་ལ་
 སོགས་པའི་རྟག་པ་ཡང་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཏན་
 ཆོགས་དངོས་པོ་དང་།   མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་པ་སྤྱོད་པའོ།   །
 འདིར་བཀོད་ཆོད་ལ་དབང་ལྷག་རྟག་པ་བཀོད་ཀྱང་སོང་ཆོད་ལ་དེའི་སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་
 པས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོན་མེད་དོ།   །བྱི་མ་འགོག་པ་ལ་གང་དེ་རེས་འགའ་སྟེན་རྟག་པས་སྤྱོད་
 པས་བྱབ།   དཔེར་ན་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་བཞིན།   སྐྱ་ཡང་རེས་འགའ་སྟེན་བ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་གཏན་ཆོགས་བྱས་པ་དང་།   མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་པ་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ།   །འོ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱབ་པ་སྐྱབ་རྣམས་པས་གཉིས་ཀ་
 བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན།   དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག   །གནོད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྤྱོད་དུ་སྟོས་
 མེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།   གནོད་པ་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 འཛིག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་གོང་དུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱ་ལས་
 གཞན་པའི་རྒྱ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་འཛིག་པར་སྐྱབ་དགོས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 གཏན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་བསལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་སོ་སོར་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།   དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་འཛིག་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་མི་འཇུག།   །དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་མི་འཛིག་པར་འདོད་པ་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ།   །དེས་
 བ་ལོག་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གཏན་ཆོགས་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་འཛིག་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གནོད་པ་ཅན་དང་།   སྐྱིར་

འཇིག་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་པའི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་འཇིག་པའི་ལོག་
 རྟོག་གི་གཉེན་པོར་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་བྱུང་
 གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། ངེས་བྱའི་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བཟུང་བ་དང་། དེ་རི་
 ལྟར་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་གི་དོན་གཞན་གྱི་མ་ལ་ཕན་
 བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱས་དང་། རང་གི་དོན་གཞན་སྒྲ་མས་ཕན་
 བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱའི་དབྱེ་བ་
 དང་། འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བས། བྱེད་རྒྱ་
 ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དང་། རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་དང་
 རྣམ་སྒྲིབ་དང་། རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་འདོད། ཅིས་རྒྱ་ལ་བྱུག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་འདིར་ནི།
 བྱེད་རྒྱ་དང་། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་པའི་རྒྱ་དང་། མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱ་གསུམ་ནི་རྒྱ་མཚན་
 ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྒྱ་ནི་ཕན་འདོགས་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱི་མ་གཉིས་ནི་
 འབྲས་བུ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གསུམ་ནི་འདིར་ཡང་རྒྱར་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཏེ། རྒྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་། རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་རྒྱ་གཉིས་བཤད་ཅིང་རྒྱར་འགྲོའི་རྒྱ་
 ནི་རྒྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱའི་ནང་དུ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱལ་མཉམ་གྱི་
 རྒྱ་དང་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་རྒྱ་གཉིས་སམ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བས་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 འབྲས་བུ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་།
 བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྟེ་འབྲས་བུ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་འདིར་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྦྱ་བའི་ལྷགས་ལྟར་ཁས་ལེན་ཅིང་། གསུམ་པ་ནི་འབྲས་བུའི་གོ་མི་ཚོད་དེ། དངོས་
 པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟར་དང་། བཞི་བ་ནི་ཁས་ལེན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་ལྷགས་
 ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཞེ་ན་
 མཐོང་ལམ་རྒྱད་ཅིག་སྒྲ་མ་དེ་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་
 སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་

པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་དགག་བཞག་སྒྲར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །
 ཚད་མ་སྤྲུགས་ལྡན་ངེས་ཏེ། དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་ཚད་མ། དེ་
 བས་མེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ། དེ་བས་དུ་བ་དམིགས་པའི་ཚད་མ། དེ་བས་མེ་མ་
 དམིགས་པའི་ཚད་མ། དེ་བས་དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། གནས་སྐབས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་སྤྲུགས་ལྡན་གྲང་རྒྱ་འབྲས་
 སུ་ངེས་པར་བྱེད་མི་ལུས། རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་སྤྲུགས་གསུམ་གྱིས་གྲང་རྒྱ་
 འབྲས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་ལུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་
 བ་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྩ་རྒྱ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་།
 དེ་བས་རྩ་རྒྱ་དམིགས་། དེ་བས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དམིགས་། དེ་བས་རྩ་རྒྱ་མ་དམིགས་།
 དེ་བས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་གྲང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མ་
 དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྗེས་འགྲོ་སྤྲུགས་གསུམ་དང་། དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་
 ལྷོག་པ་སྤྲུགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་ལུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 གཞན་དུ་སྤྲུགས་ལྡན་ངེས་པར་དགོས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན། སྟོན་མཐའ་དང་། བྱི་མཐའ་
 གཉིས་ཀ་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་གི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དང་པོར་རྒྱ་
 འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པ་དང་། མཐར་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པ་དགོས་
 པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག །ཚད་མ་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་ངེས་ཚུལ་ལ། དམིགས་པ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་བའི་ལྷོག་པ་སྤྲུགས་གསུམ་ཁོ་ན་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་འབྲས་
 སུ་ངེས་ན། སྟོན་མཐའ་མ་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་སྟོན་མཐའ་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། བྱི་མཐའ་མ་ངེས་
 པའི་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་བའི་སྤྲུགས་གསུམ་སྟེ། དང་པོར་འབྲས་ལུ་དུ་བ་སྟེ་བ་མཐོང་། དེ་བས་སྟེ་བྱེད་གི་རྒྱ་མ་
 མཐོང་དེ་བས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་ལུ་མ་མཐོང་བའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །
 བྱི་མ་ནི་མ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྲུགས་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། དང་པོ་ས་ཁྱོགས་
 དག་པར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་སྒྲར་རུང་མ་དམིགས་པ་ལས་མེ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་ལྷོག་པས་མའི་

གཞན་སེལ་བཟུང་། དེ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པས་དུ་བའི་གཞན་སེལ་བཟུང་
 ཅས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་འདི་སྤར་གྱི་མེ་མོ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་རྟོག་པཅས་ཀྱི་སྒྲོས་འབྲེལ་བ་
 དེས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་དེས་ན་འབྲེལ་བཟུང་
 ལས། གང་ཞིག་མཐོང་ན་མ་མཐོང་མཐོང་། དེ་མ་མཐོང་ན་མ་མཐོང་བ། །འབྲས་བུ་
 ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ནི། །སྟོན་པའི་སྒྲུབ་པའི་མེད་ཀྱང་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེན། །སྟོན་མེད་དེ་དེས་བྱེད་གཉིས་ཆར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་
 བཞིན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་དེས་པར་བྱེད་ཅུས་
 ཏེ། །རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་མཐའ་གསུམ་ཁེགས་ཤིང་། །འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ལྟག་གཉིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྤར་མ་དམིགས་པས་རྒྱ་གཞན་ལས་སྒྲུབ་པའི་གསུམ་
 ཤིང་འབྲས་བུའི་ལྟག་པ་འབྲུབ། །སྤར་མེད་པ་དང་ཕྱིས་སྒྲུབ་པ་དམིགས་པ་གཉིས་གྱིས་
 གཏན་མི་སྒྲུབ་དང་། །རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲུབ་པའི་གསུམ་ཤིང་། །འབྲས་བུའི་རྗེས་འགྲོ་འབྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་དོས་བཟུང་བ་ནི། །ཁ་ཅིག །འབྲེལ་པ་དོན་
 རང་མཚན་གྱི་རྗེས་སུ་འདོད་པ་མི་འབད་དེ། །དོན་རང་མཚན་པན་རྩན་རྗེས་འགྲོ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་ཞིག་སྒྲོ་དོན་ཁོན་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་འབད་དེ། །སྒྲོ་དོན་དངོས་
 མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པས་རང་མཚན་གོ་བར་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་སྒྲོ་
 དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྲེལ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོས་དུ་བ་དང་། མེད་དང་། བྱས་པ་
 དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོ་གོ་བྱེད་རྗེས་འགྲོ་བ། །
 །སྒྲི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གང་གིས་
 དེས་པའི་རྩལ་ལ་གཉིས་ཏེ། །སྤྱགས་དེས་དེས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། །གཉིས་ཀ་
 དགོས་པ་རང་གི་ལུགས་སོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས་ལས་དཔྱེད་པས་དེས་པ་ནི། །ཁ་ཆེ་
 བདེ་བྱེད་དགའ་བ་ན་རེ། །གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆད་མས་དེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་
 འབྲེལ་པ་དཔྱེད་པས་དེས་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆད་མས་དེས་པ་ནི་ཉི་འག་པའི་
 པརྟེན་ཏུ་ཅུས་ཞལ་མཐུན་པར་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟག་དེས་པའི་ཆད་མས་
 འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱེད་དེ། །དཔེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འདོན་པའི་ཆད་མ་དང་།
 དེ་མི་མཐུན་སྤྱགས་ལ་འགོག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་།

ཡོག་ན་ཕྱོག་པའི་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པས་སྤྱི་ཁྱབ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ཚད་མ་ལ་མ་ཉླས་པའི་དབྱེད་པའང་གཞན་སེལ་བྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱིད་པས་མི་ངེས་ལ།
 མངོན་སུམ་ཡང་མ་ངེས་ན་འཇུག་ཕྱོག་གི་ཐ་སྟད་མི་གྲུབ། ངེས་ན་རྟོག་དབྱེད་ལས་མ་
 འདས། རྗེས་དཔག་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁེགས་ཀྱང་རྟོག་དབྱེད་མེད་ན་མཐུན་
 ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པས་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིས་པའི་ངེས་པ་རྟོག་དབྱེད་ཀྱིས་
 འབྲེལ་པ་ངེས་ཏེ། འབྲེལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། །ཞེས་དང་། དབྱེད་
 པ་ནི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་ལུགས་
 དབྱེད་ཆོ་འབྲེལ་པ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། །རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་ཆོ་སེལ་བའི་ངོར། །
 འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་རྟགས་རྗེས་འགོ་དང་། །དགག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་འགྲུབ་
 པར་གྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །འབྲེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་
 བཤད་ཅིན་རྟོ། །

༥ གཉིས་པ་འགལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྒྲར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་།
 དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལ་ཅིག །འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་གཞི་
 མཐུན་མི་སྤྱིད་པའམ། གང་ཞེས་གྲུབ་ན་གང་ཞེས་བཀག་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྟོན་
 པོ་གྲུབ་ན་སྟོ་མིན་བཀག་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་ན་ལྟ་ན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
 དང་། བན་ཚུན་སྒྲར་འགལ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞེས་གང་གིས་
 དབེན་ཞིང་སྒྲར་གཉེན་རྒྱས་ལྟར་རྒྱུ་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བའམ། གང་ཞེས་གང་གིས་
 དབེན་ཞིང་ཕན་ཚུན་སྒྲར་ན་གཞོད་བྱེད་རྒྱུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་སྟོབས་མཉམ་ན་གཞོད་
 པ་མཉམ་སྟེ། མཉམ་དུ་གི་བ་ལྟ་བུའོ། །སྟོབས་མི་མཉམ་ན་སྟོབས་ཆེ་བས་གཞོད་པ་
 ཆེ་བ་དང་། སྟོབས་ཆུང་བས་གཞོད་པ་ཆུང་བ་བྱེད་དེ། རྒྱས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་གང་ཞེས་རང་གི་དགག་བྱས་དབེན་པའམ། གང་ཞེས་
 ཡིན་པ་གྲུབ་ན་དེ་མིན་བཀག་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་སྟེ། དབེན་ན་སྟོན་པོ་ཡིན་པ་གྲུབ་ན་སྟོ་
 མིན་བཀག་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཆ་གང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕན་ཚུན་སྒྲར་

འགལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འདོད་དེ།   ཚ་གྲང་གཉིས་ལ་འགལ་བ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 ཡོད་པར་ཚོས་མཚོག་ཆུང་བ་ལས་བཅད་པའི་ཕྱིར།   ཁ་ཅིག་རྒྱན་མི་ལྷོག་ཀྱང་ཞེས་བ་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་བསྐྱབ་ནས།   ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གཅོད་པར་འདོད་དོ། །
 དབྱེ་ན་དངོས་འགལ་དང་།   བརྒྱད་འགལ་གཉིས།   དང་པོའི་མཚན་ཉིད།   རྣམ་
 བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་པའམ།   གང་ཞིག་གང་གིས་དཔེན་ཅིང་
 རང་གི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ལྷོག་ཙམ་དུ་གནས་པ་སྟེ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྡོ་མིན་
 བཀག་པས་སྡོན་པོ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།   གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།   འགལ་སྒྲེ་གཉིས་
 ཀའམ་གང་རུང་ཅིག་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ།   སྡོན་པོ་
 དང་མེར་པོ་ལྟ་བུའོ།   དབྱེ་ན་དངོས་འགལ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་།   མ་བྱས་པ་
 གཉིས་སོ།   དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་དང་ལྷོག་པ་འགལ་བའི་སྟོན་ནས་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ།   རྣམ་
 དངོས་འགལ་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ།   རྣམ་ལ་དངོས་འགལ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པ་ནི་རྟག་པ་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།   མ་བྱས་པ་ནི་སྡོན་པོ་དང་།   མེར་པོ་ལྟ་བུའོ།   །
 ལྷོག་པ་དངོས་འགལ་ནི་མེད་དགག་ཡིན་མིན་དང་།   གཏན་ཚིགས་ཡིན་མིན་ལྟ་བུའོ། །
 ལྷོག་པ་ལ་དངོས་འགལ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ནི།   མེད་དགག་དང་།   ཤེས་བྱའི་
 ལྷོག་པ་ལྟ་བུ་དང་།   གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་དང་།   བྱས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུའོ། །
 མ་བྱས་པ་ནི་བྱས་ལྷོག་དང་།   མི་རྟག་པའི་ལྷོག་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ།   གཉིས་པ་ནི།
 དེ་དག་ནི་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།   དུ་བ་དེ་མེ་དང་འགལ་བ་དང་།
 བྱས་ལྷོག་དེ་མི་རྟག་པའི་ལྷོག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ།   དེ་ལ་འགལ་བ་སྤྱིའི་མཚན་
 ཉིད་དང་།   བྱེ་བྲག་པན་རྒྱན་སྤང་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ།   །འདོད་ན།
 དུ་བ་དེས་མེ་འགོག་པ་དང་།   སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་རྩས་པར་ཐལ་བ་དང་།   བྱས་པ་དེས་
 མི་རྟག་པ་འགོག་པ་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་རྩས་པར་ཐལ།   དེ་གཉིས་དེ་དག་ལ་འགལ་བ་
 དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།   མ་བྱབ་ན།   འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་
 བས་འགལ་སྒྲེ་འགོག་པ་དང་།   འབྲེལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲེལ་ཡུལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་
 བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ།   རྟུ་བ་ཚོས་ཅན།   མེ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ཐལ།   མེ་
 དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།   བྱབ་སྟེ།   རྣམ་དེས་ལས།   དེའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་

གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་གང་ལ་
 གནས་པའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ནི་ཡུལ་འགལ་
 གླ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་གནས། བྱེད་པ་འགལ་གླ་ཡོད་པ་འགོག། ཡན་
 ཚུན་སྤང་འགལ་ནི་ཡུལ་འགལ་གླ་གང་རུང་ཅིག་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་གནས། བྱེད་པ་
 འགལ་གླ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གིས། སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ངོ་བོ་
 བློ་བདག་ཉིད་གཅིག་རྒྱ་འགལ་བའི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་མིན་པའི་འགལ་བ་ནི་འདིས་བསྐྱས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ནི་རང་བཞིན་གཉིས་ལ་གནས་པའི་བྱིར་དང་།
 འདི་ནི་གཅིག་པ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་
 ཐ་དད་པ་ཉི་ལྔ་བར་བཞོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཚུལ་ཕན་
 ཚུན་གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །བརྒྱད་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་གྱིས་བྱུང་
 པར་དུ་མ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བརྒྱད་འགལ་དུ་འཛིག་པ་དེ་དངོས་འགལ་ལ་
 རག་ལས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ལ་འགལ་བ་བཞག་རྒྱ་མེད་ཅིང་།
 གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དང་། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དང་།
 རྣམ་ཐ་དད་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་འཛིག་པས་འགལ་བ་མི་སྤྲོད་
 ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་འཛིག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་གཞོད་བྱ་གཞོད་
 བྱེད་དང་། ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་དང་། ཕན་གཞོད་གང་ཡང་མེད་པ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་འཛིག་སྟེ། ཆ་གང་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་དེ་
 བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་འཛིག་སྟེ། མེ་དུ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ་འགལ་འབྲེལ་གང་ཡང་
 མེད་དེ། རྩ་སེར་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་
 གཞན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཞི་ལ་མ་བཀར་པའི་སྐྱ་རིས་ཙམ་
 ཡིན་ལ། གཞི་ལ་བཀར་ན་ཆོས་གང་ཞིག་ ཆོས་གཞན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་
 གཞན་དེ་དང་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་རྟོག་གཏི་གཞུང་ལས་

གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྡོ་མེད་ལ་སོགས་པ་འགའ་བར་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེན་
 མི་འགའ་ཏེ། དེ་ནི་རྟ་དང་འབྲེལ་བའི་བ་ཡང་ཞེས་འབྲེལ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
 བཞིན་དུ་ཐ་དད་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ཙམ་ལ་འགའ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། ཚེས་གཅིག་ལ་འགའ་
 བ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་འགའ་བའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འགའ་བར་འཛོག་པ་ལ་ཚེས་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 འོ་ན་ཆ་བ་དང་། གཤེར་བ་དེ་མེ་ཚུའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ན་ཅིས་འགོག་ མི་འཐད་
 དེ། ཆ་བས་རྩ་ལ་མ་བྱལ། གཤེར་བས་མེ་ལ་མ་བྱལ། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 ཚོགས་པ་མེད། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛོག་ན་མཚན་བྱ་ཡང་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
 བ། རྩ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་གྱིས་གཞོད་བྱ་ལ་མ་བྱལ། གཞོད་བྱས་
 གཞོད་བྱེད་ལ་མ་བྱལ། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ནི་མེད། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་
 འཛོག་ན་མཚན་བྱ་ཡང་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་དུ་གྱུར་
 པ་དེ་རྩ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གནད་
 ཀྱི་དོན་ནི་དུ་བ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་མེ་དང་འབྲེལ་ཞེས་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་གཞོད་བྱེད་
 མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་གཞོད་བྱ་དེ་དང་འགའ་ཞེས་འཛོག་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་
 གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མ་བཟུང་བར་སྦྱི་ཙམ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕན་ཚུན་གཞོད་བྱ་གཞོད་
 བྱེད་ཡིན་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། གཞོད་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་གསུམ་
 ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དེ་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ལས་
 བཟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཕན་ཚུན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པ་ནི་མི་
 སྲིད་དེ། སུམ་པའི་སྟེང་དུ་རྟག་པས་མི་རྟག་པ་ལ་གཞོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བམ་མཁའའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པས་རྟག་པ་ལ་གཞོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཁོ་བོས་
 རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་
 དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགའ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་

གྱི་མཚན་ཉིད། འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ། གནོད་བྱ་བསྐྱོག་པའི་དུས། འགལ་
 བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། དངོས་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཚོགས་པའི་སྒྲི་མི་སྤྱིད་ཅིང་། ཡ་གུལ་འགོད་ན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ལྟར་མ་ཁུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་མི་
 གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཀག་པར་དགོངས་ནས་འཇམ་པའི་དབྱངས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 ཀྱང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འོང་མ་
 ཐང་པའི་གཏམ་སྟེ། འདྲིར་པ་པོ་པོས་འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་
 བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་འགོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་
 སོ་སར་འཛིག་ཅིང་། དེ་ལ་གནས་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲི་
 གཅིག་ཏུ་འཛིག་པ་ནི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུན་མ་གཏུགས་
 བར་འབྱུང་བ་ན་ཚོས་གཞན་ཉེ་བས་ལུས་མེད་དུ་སྒྲེ་བ་དེ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞིར་
 བྱུར་པའི་གནོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུན་མ་གཏུགས་པར་འབྱུང་བ་ཅན་གཞན་ལུས་མེད་དུ་
 སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞིར་བྱུར་པའི་གནོད་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད།
 ཚོས་གང་ཞིག །ཚོས་གཞན་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དེ། ཚོས་གཞན་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
 མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་སྒྲིའི་ངོ་པོར་བྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
 དང་། དོན་གྱི་ངོ་པོར་བྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 ངེས་ཤེས་དང་རྫོག་འདོགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆ་རྟེན་དང་། བྱང་རྟེན་ལྟ་
 བུའོ། །ཁ་ཅིག །རྒྱལ་དང་ནེལ་ལེ་ལྟ་བུ་སྟག་ཆགས་སུ་བྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱ་བྱས་དང་། བྱས་ཏེ་ལ་རྩེ་ཞོལ་གྱི་
 འབྲེལ་བ་བྱུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ནི་ངོ་པོ་གཅིག་པ་དང་།
 འགལ་སྒྲ་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གནོད་བྱ་
 གནོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་པོར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་ལ་ཡིན་གྱི་

གླུ་ཅིག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདིའི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་གྱི་དོན་ནི་རྒྱ་འབྲས་ལ་འཛིག་ལ་གླུ་
 ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྒྱ་འབྲས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ལ་
 བཏགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་དང་། རྩེ་ལ་བཏགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་དངོས་པོར་
 མེད་པར་ཐལ། གླུ་ཅིག་ལ་དེ་བཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་རྒྱན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སྒྲོན་མེད་དེ། གཞོན་བྱའི་གླུ་ཅིག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་སྒྱི་མ་སྒྱི་མ་སྒྱི་བ་ལ་རྒྱན་དུ་སྒྲོ་
 བཏགས་པ་གང་ཞིག གཞོན་བྱེད་དེས་གཞོན་བྱའི་རྒྱན་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཆ་རྒྱུ་དང་གྲང་རྒྱུ་གླུ་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་སྤྲད་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ་མིན་ཅིང་། སྤྲད་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུས་མཉམ་
 པར་འཁྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཞན་ལན་དང་། རང་ལན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ན་ཤེ། ཆ་རྒྱུ་དང་། གྲང་རྒྱུ་སྤྲད་པ་ན་གྲང་
 རྒྱུ་དེ་ཆ་རྒྱུ་གི་ནང་ན་ཏེ་བར་ཞན་ལོད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །གཟེག་ཟན་གྱི་རྩེ་
 འབྲང་ཁ་ཅིག་དེའི་ཆ་གྲང་རྒྱུ་གི་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་ཞིག་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་རོ་བོ་ལ་གཞོན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གྲང་རྒྱུ་རྒྱག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་པ་ན་ཤེ། དེའི་
 ཆ་གྲང་རྒྱུ་གི་རྩལ་ཆ་རྒྱུ་གི་རྩལ་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་ན་ཤེ།
 དེ་གཉིས་སྤྲད་པ་ན་སྒྲོར་བ་བར་སྒྲོང་དང་བཅས་པར་ཡོད་ཅིང་རྒྱུ་མ་སྒྲི་བའི་གོ་
 བཀག་པ་ཙམ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དང་པོ་གཉིས་
 མི་འཐད་དེ། ཆ་རྒྱུ་དང་གྲང་རྒྱུ་སྤྲད་ནས་གྲང་རྒྱུ་གི་རྒྱན་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་
 མི་གནས་འགལ་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྩལ་སྤྲད་
 རྒྱུ་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲད་པ་ཙམ་གྱིས་བཅོམ་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་རྒྱུ་དང་སྤྲད་པའི་གྲང་རྒྱུ་གླུ་ཅིག་དང་པོ་དེས་གྲང་རྒྱུ་གླུ་ཅིག་མ་
 གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡང་
 མེད་དེ། གླུ་ཅིག་མ་དང་པོར་སྤྲད་ནས་གསུམ་པར་གྲང་རྒྱུ་གི་རྒྱན་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག སྤྲང་
 གཉེན་གཉིས་བྱ་ཚོགས་ཀྱི་གླུ་ཅིག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་གསུམ་པ་ལ་

སྒྲུང་བྱའི་རྒྱུན་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག །ད་ལྟ་ནས་སྒྲུང་གཞིན་གཞིས་དོ་
 རྗེ་ལྟ་བུར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་རྒྱུན་རིང་དུ་འགྲོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 རྒྱུན་ཡུན་རིང་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཚོས་མཚོག་གིས་ཆ་གང་གཞིས་སྒྲུང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐད། གཞིས་པ་ལ་གང་
 རེག་ལུས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཤིན་དུ་ལྷུང་ན་སྒྲུང་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གང་རེག་གི་རྒྱུན་ལྡན་ལྡན་པ་བུལ་
 བའི་ལུ་མཐའ་ནི་བཟུང་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། སྒྲུང་ཅིག་གཞིས་པ་ལ་
 གང་རེག་ལུས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆ་རེག་དང་ཐད་པའི་གང་རེག་སྒྲུང་ཅིག་
 མ་གཞིས་པ་དེས་རེགས་འདྲ་བྱི་མ་སྐྱེད་པ་སྤྱིད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། གཞིས་པ་ལ་
 དོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གནོད་བྱ་ལྡན་པའི་དུས་དང་། སྤྱིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གནོད་བྱ་
 ལྡན་པའི་དུས་གཞིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆ་གང་གཞིས་སྒྲུང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐད།
 དེ་གཞིས་ཐད་པའི་ཆེ་ཆ་རེག་སྒྲུང་ཅིག་མ་དང་པོས་ལྷན་ཅིག་ཁྱེད་ཀྱིར་དང་། གང་རེག་
 སྒྲུང་ཅིག་མ་དང་པོས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་སྒྲུང་ཅིག་གཞིས་པ་ལ་རེགས་འདྲ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་
 ལུས་པ་མེད་པའི་གང་རེག་སྐྱེ། སྒྲུང་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གང་རེག་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་པར་
 འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲི་ནི་དངོས་སུ་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་གནོད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲུང་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དངོས་རྒྱུད་དང་། ལུན་པ་ལུས་མེད་གཞིས་
 དངོས་སུ་ཐད་སྒྲུང་ཅིག་གཞིས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་སྐྱེས་པ་དང་། ལུན་པ་འགག་པ་དུས་མཉམ་
 མོ། །གཞིས་པ་ནི་སྒྲུང་ཅིག་དང་པོ་ལ་དེས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུད་དང་། སྐྱོ་འདོགས་ལུས་
 མེད་གཞིས་དངོས་སུ་ཐད་སྒྲུང་ཅིག་གཞིས་པ་ལ་དེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་
 རྒྱུན་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དོན་གྱི་འགལ་བ་ལ་རྩྱུང་པ་སྤྱོད་པ་དང་།
 སྤྱིའི་འགལ་བ་ལ་རྩྱུང་པ་སྤྱོད་པ་གཞིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །སྒྲུང་ཅིག་མ་
 གསུམ་པ་ལ་ལྡན་པའི་སྒྲུང་ཅིག་དང་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲུང་ཅིག་གསུམ་མེད་ན་རྒྱུན་རྩོམ་པ་མི་སྤྱིད་
 ཅིང་། ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲུང་ཅིག་གསུམ་ལ་ལྡན་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། སྒྲུང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་རྩོམ་པ་འཐད་དེ། ཆ་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་
 ཅིག་ལས་སྒྲུང་ཅིག་གཞིས་སྐྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆ་རེག་དང་དུས་མཉམ་པའི་གང་
 རེག་དེ་གང་རེག་སྒྲུང་ཅིག་གཞིས་པ་ལུས་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན་ཆ་

རྟེན་གཤིས་པ་སྒྲོག་མི་ལུས་གིང་། ལུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན།
 ཆ་རྟེན་མི་དགོས་སོ་ཞེན། སྦྱིར་གྲང་རྟེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་གྲང་རྟེན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
 པ་ཙམ་གྱི་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་གྱི་ལུས་ཙན་དང་ལུས་མེད་གྱི་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྱུར་
 པ་ནི་ལྷན་ཅིག་གྱེད་རྒྱུན་ལ་རྟེན་ལས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་གྱེད་རྒྱུན་ཆ་རྟེན་སྟོབས་ཆེན་ལུས་
 མེད་དུ་སྦྱོ། གྲང་རྟེན་སྟོབས་ཆེན་ལུས་ཙན་དུ་སྦྱོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེས་ཤེས་དང་སྟོ་འདོགས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མིན་པར་ཐལ། སྟོ་འདོགས་མཛོན་
 གྱུར་ནི་ཡུལ་གཞན་ལ་གཡང་བ་ན་ཡང་ལྷོག་ལ་སྟོ་འདོགས་གྱི་ས་པོན་སྟོང་བའི་ལུས་པ་ནི་
 དེས་ཤེས་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེས་ཤེས་སྟེས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་དའི་གྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་སྟོ་འདོགས་མི་སྟེ་བ་ཙམ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོན་ལ་འགལ་བ་དགག། སྟོ་རོར་
 འགལ་བ་སྐྱབ། འགལ་བ་དྲགས་སུ་སྟོར་བའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རོན་ལ་
 འགལ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞོན་གྱེད་དང་གཞོན་བྱ་གཉིས་ནི་
 རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་དེ་བྱང་འབྲེལ་རོན་ལ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རྟེན་པ་རྣམས་གྱིས་ཞིགས་ལ།
 བན་རྒྱུན་སྤང་འགལ་གྱི་འགལ་ལྷ་གང་རུང་ཅིག་དངོས་པོར་མེད་པས་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་
 རོན་ལ་གྲུབ་པའི་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོ་རོར་འགལ་བ་གྲུབ་
 སྟེ། གཞོན་གྱེད་ལུས་ལྷན་དང་། གཞོན་བྱ་ལུས་མེད་གཉིས་མཛོན་སུམ་སྤྲུགས་གསུམ་
 གྱིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་དེས་པར་གྱེད་ཅིང་། བན་རྒྱུན་སྤང་འགལ་གྱི་འགལ་ལྷ་གང་རུང་ཅིག་
 ཆད་མས་བཀག་ཅིང་ཅིག་ཤོས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བར་སྟོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་བན་རྒྱུན་སྤང་འགལ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཅིག་
 དང་ཐ་དད་གྱི་རྣམ་བཞག། ཐ་དད་ལ་འགལ་བ་འཛོག་པའི་རྩལ། བན་རྒྱུན་སྤང་
 འགལ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐ་དད་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་གཅིག་གི་རྣམ་བཞག་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩམ་ཐ་དད་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ཐ་དད་ལས་སྟེས་པ་སྟེ། སྤྲུའི་ལྷ་གྲ་དང་།
 ལས་གྱི་ལྷ་གྲ་ལྷ་བུའོ། །ལྷོག་པ་ཐ་དད་ནི། ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་སྟེ།
 བྱས་མི་དྲག་ལྷ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩམ་གཅིག་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་ལས་སྟེས་པ་སྟེ་བྱས་མི་
 དྲག་ལྷ་བུའོ། །ལྷོག་པ་གཅིག་ནི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་སྟེ། བྱས་པ་

དང་བྱས་པ་ལྟ་བུའམ། ཚད་མ་དང་ཡང་དག་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་
 དད་ལ་ཕན་བྱ་དང་ཕན་བྱེད་དང་། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་
 མིན་པ་གསུམ་ལས་བར་པ་ཉིད་ལ་འགལ་བ་འཛིག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་།
 དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་གྱུར་
 ཅིང་། འགལ་བྱེད་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གནོད་བྱ་གནོད་
 བྱེད་ཚོགས་པའི་སྒྲི་མི་སྤྱིད་ཅིང་། ཡ་གུལ་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིག་ན་ཅིག་གོས་ལ་མ་ཁྱབ་
 པའི་བྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་ཚོས་གང་ཞིག་ཚོས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དེ།
 ཚོས་གཞན་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་དངོས་འགལ་དང་།
 བརྒྱད་འགལ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་
 བཅད་ལྟོག་ཅམ་དུ་གནས་པ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་ཚོས་ཅན། སྟོ་མིན་རྣམ་
 པར་བཅད་ལྟོག་ཅམ་དུ་གནས་པར་ཐལ། དེ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 འདོད་ན། སྟོ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་རྣམ་བཅད་ལ་དགག་བྱ་
 རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཡོངས་གཙོད་ལ་དེར་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་
 ཚོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་དང་དངོས་འགལ་དུ་ཐལ། རྣམ་བཅད་ལ་འདུས་མ་བྱས་
 རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཡོངས་གཙོད་ལ་འདུས་བྱས་སུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ རང་ལུགས་ནི།
 ཚོས་གང་ཞིག །ཚོས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་དང་། བརྒྱད་ནས་གནོད་
 བྱེད་དེ་རིམ་པ་བཞིན། ཚོས་གཞན་དེ་དང་དངོས་འགལ་དང་། བརྒྱད་འགལ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་ན་རང་མིན་དང་དངོས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་མིན་འགོག་པའོ། །
 དཔེར་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་མིན་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་འགོག་པ་དེ་རང་མིན་གྱི་
 ཁྱབ་བྱེད་དེ་དང་བརྒྱད་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་དང་། དངོས་
 པོ་དང་རྟག་དངོས་དང་། དེས་དངོས་དང་ལྟོས་བཅས་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱད་འགལ་ཡིན་ན།
 དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དགོས་པའི་དོན་ཡང་། དངོས་འགལ་གྱི་འགལ་བྱེད་
 གནོད་བྱེད་དེ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་། དེའི་བྱེད་བྱས་ཐམས་ཅད་དངོས་འགལ་གྱི་གནོད་
 བྱ་དེ་དང་བརྒྱད་འགལ་ཡིན་ལ། དངོས་འགལ་གྱི་གནོད་བྱ་དགག་པ་དེ་དང་ཡིན་ཁྱབ་
 མཉམ་དང་། དེའི་བྱེད་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་གནོད་བྱེད་དེ་དང་བརྒྱད་འགལ་མིན་ཏེ། གནོད་

བྱ་དེ་གཞོན་བྱེད་དེ་དང་དངོས་འགལ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མིན་གྱི་བྱེད་འགོག་
 པའི་དོན་ཡང་བྱས་པའི་རང་མིན་ནི་མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་བྱེད་ཅི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་
 འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་མ་ཡིན་ན། དེ་
 གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་གྲུབ་པས་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པ་འགོག་མི་ལུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྒྲོན་མེད་
 དེ། བུམ་པ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཞོན་ནས་ཀ་བ་མིན་པར་སྤྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི་མེད་
 ཅིང་། བུམ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀ་བ་མིན་པར་གྲུབ་པ་ནི་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་
 གནས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་ཙམ་གྱི་དགག་བྱ་ནི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཀྱིས་འགོག་སྟེ། འདི་ལྟར་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བར་སྤང་རུང་
 ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་
 གྱི་འགལ་ལྷན་རྟགས་སུ་བཞོན་ནས་ཅིག་ཤོས་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི་མེད་ཅིང་།
 དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུད་འགལ་རྟགས་སུ་བཞོན་ནས་འགལ་ལྷན་འགོག་སྟེ། འདི་
 ལྟར་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་མིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་
 ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་སེལ་བའི་དོར། །ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་དངོས་འགལ་
 གྱིས། །བྱུང་པར་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་རྣམ་པ་གཉིས། །རྟགས་སུ་སྤྱར་བས་འགལ་
 ལྷན་འགོག་པར་ལུས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །འགལ་བའི་
 རྟགས་རྒྱལ་བ་ཡུན་མིན་དེ་ཤེས་བྱ་སྟེ་ལྟག་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཆད་མའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་
 ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དག་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

ངང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན། བྱེ་བྲག་
 ཏུ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་
 པའོ། །

ངང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ། བྱེད་
 བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །ངང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཚན་
 ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་གཞི་གསུམ་གྱིས་བྱེད་སྟེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་རུང་

ཅིག་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུ་
སྒོ་མ་ལསུལ་བས་ཞེན་རུང་དང་། དེ་ཡང་གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག། མཚན་གཞི་རྣམ་
བཞག། མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཞག། མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚན་པའི་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག།
དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག། །དེའི་བསལ་བྱ་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བཤོ། །དང་པོ་
ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག། མཚན་ཉིད་ལ་
མཚན་ཉིད་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། རོན་ལྷོག་རྩལ་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་
དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ལས། རོན་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མི་དགོས་ཀྱང་དོན་དེ་མཚན་
གཞིར་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་རྩལ་
ཡོད་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འགའ་ཞིག་དོན་ལ་དགོས་ཀྱང་
སྒྲིབ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ལ་མཚན་ཉིད་མོག་སོགས་
འདུས་པ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཐ་སྙད་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། ཐ་སྙད་གཉིས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་བྱ་ལ་ཡང་
མཚན་བྱ་གཞན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འོན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་
ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་འདོད་དེ། དུ་ལྷན་ལ་མེད་ཡོད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་མཚན་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཁང་བ་རྟགས་སུ་
བཀོད་ཅིང་ཚུལ་གསུམ་དང་པོ་གཏན་ཚིགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་བཀོད་པ་
སོགས་ཐུག་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། རྣམ་འཛོག་གི་
རྒྱ་མཚན་ཉིད་མ་དེས་པར་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུས་མཚན་བྱ་དེས་སམ་མ་དེས།
དང་པོ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་མཚན་བྱ་གོ་བར་འགྱུར་བས་མཚན་ཉིད་ལ་དགོས་པ་མེད་
པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཕྱི་མ་དེས་པ་མི་སྲིད་པས་མཐར་
རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་དེས་པར་འགྱུར་ལ་དེས་ན་མཚན་བྱ་ཡང་མ་དེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། བྱེ་བྲག་རྩ་ཐ་སྟང་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་མེ། བ་ཡང་གི་
 ཐ་སྟང་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བས་ཞེན་རུང་ཞིག་མེད་ན། ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་
 བར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཐ་སྟང་གཉིས་པ་ཡིན་པས་བ་ཡང་གི་ཐ་སྟང་དེ་ཐ་སྟང་
 གཉིས་པ་འཛིན་ཉིད་དང་། ཐ་སྟང་གཉིས་པ་དེ་ཐ་སྟང་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་
 སོགས་ཐ་སྟང་བྲག་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། འཛིན་ཤིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡལ་ག་ཡང་བྲག་
 མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཡལ་ག་ལ་ཡང་ཡལ་ག་
 གཉིས་པ་མེད་ན་ཡལ་ག་ཤིང་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་གསུམ་པ་དང་
 བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནི། རྫོལ་བ་མ་ཁས་པས་གཏན་
 ཚིགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྡན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྟང་འབྲུབ་པས་ཐ་སྟང་སྒྲུབ་
 གྱི་རྟགས་འགོད་མི་དགོས་ལ། རྫོལ་བ་སྒྲུབ་པོ་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་
 བས་ཐ་སྟང་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་དགོས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པོ་ལ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་དོ་བོ་
 བཤད་པ་དང་། རོག་ལྡོག་ཤལ་གྱི་དོན། གཏའ་བར་ཤ་འཕུངས་པ་དང་། མགིན་
 བར་ལྷགས་པ་འཕུང་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟུན་སྒྲེལ་དགོས་པ་སྤྱད་དོ། ཇེ་ཙམ་བརྗོད་
 གུང་མི་གོ་བ་ནི་ཐ་སྟང་སྒྲུབ་གྱི་ཡལ་མ་ཡིན་ནོ། འཛིན་སྒྲུབ་པོ་ལ་ཐ་སྟང་ཅི་ལྟར་བསྒྲུབ་
 གྱུ་ན། དུ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྟང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྒྱིར་གཏན་ཚིགས་ཙམ་དང་།
 བྱེ་བྲག་སྒྱིར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྟང་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ། གང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུབ། དཔེར་ན་
 བྱས་པ་བཞིན། དུ་བ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགོད་དོ། འཛིན་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཚུལ་
 གསུམ་ཚང་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་བརྟུན་སྒྱུར་ཏེ། ཡལ་ག་དང་ལྷན་པ་ལ་ཤིང་གི་
 བརྟུན་སྒྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་བརྟུན་དཔེར་བར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲུབ་བོ། སྒྱིར་བ་འདིར་
 གཏོགས་ལ་སྒྱུར་བ་ཡང་གོ་སྤྱོད། ཇེ་བཞིན་དུ་ལྡོག་ཤལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟང་དུ་སྒྲུབ་པ་
 ལ་ཡང་སྒྱི་དང་སྒྱིར་བ་འདིར་གཏོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་དངོས་འགལ་
 གཙོད་པའི་དོན་ལྡན་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུབ། དཔེར་ན་ལྟོ་ལྟོ་
 བ་བཞིན། རོག་སོགས་འདུས་པ་ཡང་དངོས་འགལ་གཙོད་པའི་དོན་ལྡན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་འགོད་དོ། །དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་གང་དངོས་འགལ་
 གཙོད་པའི་དོན་ལྡན་གྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བརྟུང་སྟེ་ཡལ་ག་དང་ལྷན་པ་ལ་གིང་གི་
 བརྟུང་བ་བཞིན། ཞེས་བརྟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་
 གྲང་བྱེ་བྲག་ལ་བཀར་ཏེ་ཤེས་སྤྲོད། །དེ་ལྟར་ན་དུ་ལྷན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྦྱབ་པ་ལ་དུ་བ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལོག་སོགས་འདུས་པ་མཚན་
 ཉིད་དུ་བཀོད་པ་སྦྱོར་བ་དང་པོར་བྱས་པའི་ཆོ་བརྟུང་བ་གཉིས་པོ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆོ་བ་སྟངས་མཐར་ཐུག་པས་བཞི་པ་ལན་ཆད་དགོས་པ་མེད་པའོ། །
 གཉིས་པ་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ལ་ཡང་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ལ་ཅིག །མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
 མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྦྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་
 པའི་བྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་རྩས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆད་བའམ་མཚོན་བྱའི་དོན་ལྡན་གཞི་ལ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་གསུམ་ནི་སྦྱོར་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། རང་གི་མཚོན་བྱ་ལས་
 གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མིན་པ། རང་གི་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་ངེས་པ་མཚོན་བྱ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་འགལ་གཙོད་པའི་དོན་ལྡན་གྲུབ་པ་སྟེ་
 དངོས་འགལ་གཙོད་པ་ཞེས་པས་ནི་དེ་མིན་གཙོད་ལ། དོན་ལྡན་ཅས་པས་ནི་མཚོན་བྱ་
 དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་གཙོད། གྲུབ་པ་ཞེས་པས་ནི་རང་མཚན་དང་དོན་སྦྱི་སོ་སོར་
 མ་སྟེ་བའི་ལྟོ་ལྟར་བ་ཅམ་སྟོན་ཏེ། དོན་ལྡན་ནི་དོན་སྦྱི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་མཚན་
 དང་དོན་སྦྱི་སོ་སོར་མ་སྟེ་བའི་ལྟོ་ལྟར་བ་ཅམ་ལ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་
 བསལ་བྱ་སྦྱོན་ཅན་གྱི་གངས་ངེས་ལ་དགག་བཞག་སྟངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 བོད་ཀྱི་རྟོག་གོ་བ་སྟེ་རབས་པ་རྣམས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོན་ཐམས་ཅད། རང་ལྟོག་
 རྩས་སུ་མ་གྲུབ། དོན་ལྡན་གཞན་འགྱུར། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་གསུམ་དུ་
 འདུས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །རང་གི་ཐ་སྟངས་ལས་རང་དབང་དུ་
 མ་གྲུབ་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཐ་སྟངས་
 མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་དང་། བ་ལང་གི་མགོ་བོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་བྱུང་

བར་དུ་བྱས་པ་བཞོད་པ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ཐ་སྟངས་དང་། གཞན་གྱི་
 ཐ་སྟངས་ཀྱིས་བྱས་པ་བཞོད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཐ་
 སྟངས་ལས་རང་དབང་དུ་བྱུང་བ་ཀྱང་གང་དུ་མཚོན་བྱའི་དོན་ལྟོགས་མ་ཡིན་པའོ། །དབྱེ་ན་མི་
 སྤྱིད་པ་དང་། མ་བྱུང་པ་དང་། བྱུང་ཆེས་པ་དང་། བྱུང་མཉམ་པའི་དོན་ལྟོགས་
 གཞན་འཕྱར་བཞི། དང་པོ་ནི། མཚོན་བྱ་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ལ་ཡེ་མི་སྤྱིད་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་གསེར་ལྷན་རྟེན་མཚོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བཞོད་པ་ལམ། ཤེས་བྱ་མ་
 ཡིན་དགག་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྐྱབ་ཆོས་དོར་བ་བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚོན་
 ལྷན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། མཚོན་ལྷན་ལ་བྱུང་ཅིང་།
 མཚོན་ཆོས་མེད་པར་ཡང་ཞུགས་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་མཚོན་ལྷན་དང་བྱུང་མཉམ་ཡང་
 མཚོན་ཆོས་ལས་ལྟོགས་པ་གཞན་དུ་འཕྱར་བ་སྟེ་དཔེར་བརྗོད་ན་མས་ནི་གོ་སྟེ། །གསུམ་
 པ་ནི། མཚོན་ཉིད་གང་ཞིག །རང་གི་ཐ་སྟངས་ལས་རང་དབང་དུ་བྱུང་བ་ཀྱང་མཚོན་
 བར་བྱ་བའི་གཞི་ལ་ངེ་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་བྱུང་པའོ། །དབྱེ་ན་འགལ་ནས་མི་གནས་པ་
 དང་། ལྟོགས་པ་ཐ་དང་མེད་ནས་མི་གནས་པ་དང་། དོན་ལྟོགས་ཐ་དང་མེད་ནས་མི་
 གནས་པ་དང་། མཚོན་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་བྱུང་ནས་མི་གནས་པ་དང་བཞི།
 དང་པོ་ནི། རྟེན་པ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 བྱེ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ།
 གསུམ་པ་ནི་བ་ལང་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་སྟོག་ཆགས་ཅམ་བ་ལང་དུ་
 མཚོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྟེ། །འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། རིགས་པས་མི་འཐད་པ་ནི་འདི་དག་སྦྱར་བར་བཞོད་ནས་བརྟེན་ན་མཚོན་ཉིད་
 མཚོན་བྱ་དེ་ལས་དོན་ལྟོགས་གཞན་དུ་བྱུང་པ་སྦྱོན་དུ་མི་འཐད་དེ། སྦྱང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་
 མཚོན་པ་ལ་སྐྱབ་ཆོས་དོར་བ་བཞོད་པའི་ཆེ་སྐྱབ་ཆོས་དོར་བ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྟངས་ལ་མི་
 སྤྱིད་པས་དོན་ལྟོགས་གཞན་འཕྱར་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་ལྟོགས་གཞན་འཕྱར་
 གྱི་དོན། མཚོན་གཞི་ལ་སྤྱིད་མི་སྤྱིད་ལ་བརྗོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ལྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་མི་
 བརྟེན་ལ་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་ལྟོགས་གཞན་འཕྱར་དུ་འདོད་ཀྱང་མཚོན་གཞི་ལ་མི་
 གནས་པར་འཕྱར་ཏེ། མཚོན་གཞི་ལ་མི་སྤྱིད་པ་དེ་མཚོན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་དུ་

ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལལ་ཏེ་སྒྲོར་བ་མ་བཞོད་པ་ལ་སྒྲོན་བཅིའོ་ཞེན། མཚན་
 གཞི་ལ་མི་གནས་པ་བཞི་པོ་སྒྲོན་དུ་མི་འཐད་དེ། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ལོག་སོགས་
 འདུས་པ་བཞོད་པ་སྒྲོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
 པ་ནི། འདི་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དང་། ལྷ་བདུན་ལས་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་མ་བཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི།
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་མ་ཁུབ་ཁུབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ལྷ་ཀྱི་རང་
 ལྷོག་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་འདིར་འདུས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མཚན་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་སྒྲོན་ནས་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རྣམ་གཅོད་གསུམ་ལས་མ་འདས་པ་ལས། མི་ལྷན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་མ་ཁུབ་པ་སེལ།
 གཞན་ལྷན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁུབ་ཆེས་པ་སེལ། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་མི་སྲིད་པ་སེལ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་ཁུབ་ཆེས་པ་གཅོད་པ་ལ་
 དགོངས་ནས། བདག་ཉིད་ཆོག་ཐུང་ངོ་བོའི་སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །
 ལྷོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། མ་ཁུབ་པ་གཅོད་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 འདོད་སྒྲུས་མ་ཁུབ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། མི་སྲིད་པ་གཅོད་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 སྒྲུབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ཅན་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་
 གཉིས་གཉིས་ལས། མ་ཁུབ་པའི་སྒྲོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །
 མཚན་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དབྱེ་ན། དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་བ་
 ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ལོག་ལྷོག་ཤལ་ཁྲ་པོ་བཞོད་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་མེད་དགག་གི་
 མཚན་ཉིད་རི་བོང་གི་རྩ་བཞོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྒྱས་སྦྱེད་པ་
 བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁུབ་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །མཚན་གཞི་ལ་
 ཁུབ་ཅིང་མཚན་འདོད་མེད་པར་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས། དངོས་པོ་ལ་དཔེར་
 བརྗོད་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མགོ་ལྷན་བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་སྲིད་པའི་སྒྲོན་ཅན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །མཚན་འདོད་ལ་རི་ལྷར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའོ། །
 དེ་ལ་གཉིས་ཏེ་རང་ལྷོག་མ་གྲུབ་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། རང་ལྷོག་གྲུབ་ཀྱང་མཚན་འདོད་ལ་མི་

སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་གཞན་གྱི་ཐ་སྟོན་དང་། ཐ་སྟོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་
 བཀོད་པ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པ་ནི་རྩེ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ། །རང་ལྟོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་
 སྲིད་པ། །དོན་ལྟོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་དཔེར་
 བརྗོད་ན་རྟ་བ་ལང་དུ་མཆོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རྩེ་བཤད་པ་དང་།
 བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ཅིག་མ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སོ། །དངོས་མེད་གྱི་
 ཆོས་ལ་དོན་གྱི་དངོས་མེད་དུ་མཆོན་པ་ལ་དབང་གཤམ་འབྱུང་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་ཀའི་ཆོས་ལ་གཤམ་བྱ་མེད་དགག་དུ་མཆོན་པ་ལ་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་
 བུའོ། །གཉིས་པ་རང་ལྟོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི་མཆོན་གཞིའི་ལྟོག་པ་ཉིད་མཆོན་
 ཉིད་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་ལྟོག་ཤལ་བ་ལང་དུ་མཆོན་པ་ལ་ལྟོག་ཤལ་
 བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་གཉིས་ནི་གོ་སྟེ། །གསུམ་པ་དོན་ལྟོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་
 སྲིད་པ་ནི་རང་གི་མཆོན་བྱ་མཆོན་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་བཀོད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་
 དཔེར་བརྗོད་ན་བ་ལང་ཉིད་པ་ལང་དུ་མཆོན་པ་ལ་ལྟོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་
 མེད་ལ་རྟག་པ་རྟག་པར་མཆོན་པ་ལ་འཛིག་མེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་
 བྱི། འདི་དག་མཆོན་གཞིར་བཀོད་པ་ལ་སྒྲོན་བརྩེའམ་མ་བཀོད་པ་ལ་སྒྲོན་བརྩེ་ཞེས་བརྟགས་
 པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་ནི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུར་བ་
 བཀོད་པ་ལ་སྒྲོན་བརྩེ་ལ་དེའི་ཆེ་དོན་ལྟོག་གཞན་འགྱུར་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་བྱའི་རྣམ་བཞག་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་གྱི་མཆོན་མཆོན་དོན་ལ་རྩེ་བཤད་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་
 རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཆོན་བྱ་སྒྲུབ་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།
 འོན་པ་ལང་ཞེས་པའི་མཆོན་བྱའི་ཐ་སྟོན་དེ་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སམ་མ་བྱས། མ་བྱས་
 ན་མཆོན་བྱར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བྱས་ན་ནོག་སོགས་འདུས་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཆོས་
 ཅན། བ་ལང་གི་མིང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་གཤམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ནོག་སོགས་འདུས་པ་
 ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །དེ་དང་བ་ལང་གི་མིང་གཉིས་པོ་རྩེ་བཤད་གཅིག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་
 བཀོད་ནས་མཚོན་བྱ་སྐབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་དོན་སྦྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། །ཁས་
 གྲངས་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་རྣམས་རྫས་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ།
 །ཁས་ལེན་གང་ཞིག །མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དོན་ཕྱོག་ལ་
 རྒྱ་སྒོ་མ་འབྲལ་བས་ཞེན་རུང་དེ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ཐ་སྟོད་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱའི་
 མཚན་གཞི་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བརྟའི་དུས་སུ་མཚོན་བྱ་མེད་པར་ཐལ། བརྟའི་
 དུས་སུ་ཐ་སྟོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་ཕྱོག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལས་
 ཕྱིས་མཚན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བརྟའ་བུ་ལ་ཐ་སྟོད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཤེས་གྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ཅན་
 གྱི་རྒྱ་ཤེས་གྲུབ། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ནི། རྟོ་
 རྟོར་བ་ལྟ་བུ་དོན་ཕྱོག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་རྟོ་ལྟོར་བ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་ལྟ་བུའོ། །ཤེས་པ་ནི་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མིང་རྒྱ་སྒྲི་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའོ། །གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་སེལ་ངོར་གྲུབ་པ་སྟེ།
 མིང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྟོག་གང་ལ་གྲུབ་པའི་གཞི་རང་མཚན་དང་རྒྱ་དོན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་བུམ་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིག །གསུམ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་དང་། མཚན་
 བྱ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན། ཕན་ཚུན་སྦྲངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་ལོག་སོགས་འདུས་པ་དང་། མཚན་
 བྱ་བ་ལང་གི་ཐ་སྟོད་གཉིས་རྟོག་པ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲལ་པས་གཅིག་ཏུ་བབྱུང་ནས་གཞན་སེལ་
 ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲིས་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ལ་ཐ་སྟོད་འབའ་ཞིག་སྦྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྦྱར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་དང་པོ་ནི།
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དེས་མཚོན་བྱའི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡང་མཚོན་བྱས་ཏེ། མཚོན་བྱ་
 བེ་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མིང་དུ་གཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་པ་
 ལང་གི་མཚན་གཞིར་དཀར་ཟལ་བབྱུང་བ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་རྣམ་དག་དང་། བ་ལང་གི་མཚན་
 གཞིར་རྟ་བབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྦྱོན་ཡོན་བཅི་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་
 མཚོན་པའི་ཚུལ་དང་། སྔན་ཚུན་ངེས་པའི་རྣམ་པའགྲུག་གོ། །དང་པོ་ནི། འོག་སོགས་
 འདུས་པ་དང་། བ་ལང་གི་ཐ་སྟངས་དང་། དཀར་ཟལ་གསུམ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲིར་
 མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་མཚོན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་ཚས་གསུམ་
 དུ་མཚོན་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་གོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྟངས་དང་དཀར་ཟལ་
 མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲིར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་འོག་སོགས་འདུས་པ་དང་དཀར་ཟལ་
 མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲིར་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་
 མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་གཉིས། འོག་སོགས་འདུས་པ་དང་བ་ལང་གི་ཐ་སྟངས་མཚན་
 གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲིར་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲིར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་
 གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་གཉིས་ཏེ་དུག་གོ། །དེ་ལྟར་དུག་ལས་བཞི་ནི་ཡང་དག་ཡིན་ཅིང་།
 དཀར་ཟལ་སྒྲིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་ཁྲ་པོ་
 མཚོན་པ་ལ་བ་ལང་དཀར་ཟལ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་སྒྲིན་མེད་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་བྱིར། འོག་
 སོགས་འདུས་པ་དང་། བ་ལང་གི་ཐ་སྟངས་སྒྲིར་མཚན་གཞི་མིན་པར་མཚོན་པ་ཡང་ཡང་དག་
 མིན་ཏེ། མཚན་གཞི་སྒྲིན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 མཚན་མཚོན་གྲངས་མཉམ་ངོ་པོ་གཅིག། །རྩམ་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། གྲངས་མཉམ་པ་ནི། རོན་ལྷོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རང་ལྷོག་ལ་གྲངས་མི་
 མཉམ་པ་ཡང་སྲིད་དོ། །ངོ་པོ་གཅིག་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྟུང་པའི་རྟོག་པས་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
 པའོ། །རྩམ་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟོག་པས་རྩམ་ཡོད་
 དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའོ། །མདོར་ན་ལྷོ་ལྷིར་བ་དང་། ལུས་པའི་མཚན་
 མཚོན་ལྟ་བུ་ལ་སོང་ཆོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྩམ་ཡོད་དུ་སྟངས་སྟེ། སེལ་ངོར་ལྷོ་ལྷིར་བར་སྟངས་པའི་
 བྱིར་རོ། །སོང་ཆོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་བཏགས་ཡོད་དུ་སྟངས་སྟེ། སེལ་ངོར་མིང་དུ་སྟངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཡང་སྟངས་སྟེ། ལྷོ་ལྷིར་བ་འདི་ནི་ལུས་པའོ་ཞེས་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 རྫོམ་ཆོད་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། རྫོམ་ཆོད་ཀྱི་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་མཚན་
 གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དག་ནི་སྟོ་ཁ་ཅམ་ཡང་མ་ཕྱོགས་པར་སྟངས་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མཚན་ཉིད་ངེས་བཟུང་བ་དང་། དེས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་ལྟར་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་དགག། རང་གི་ལུགས་བཞག། རྟེ་
 ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། རྟེ་པོ་ལ། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གིས། མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་
 དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ་ལྟ་བུ་གཉིས་གྱིས་རེ་
 རེ་ཡང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་རེ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་དོན་ལྡན་ཐ་དད་དུ་འདོད་
 དེ། ལྟའི་འགྲེལ་བར་དེ་ལྟར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་ག ཅིག་བཤད་དོ། །མ་
 ཤེས་དོན་གྱིས་གསལ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
 བཤད་དུ་ཤུས་གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དཔྱད་པར་བྱེད་པས་འདི་
 བྱི་གཅིག་ཡིན་ལ་འདི་བྱི་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱུ་མཛད་
 བས་བཤད་ཡམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་
 ཚད་མ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱོང་བ་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་སོ་
 སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ལུལ་དུ་གསལ་བར་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་
 མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཡིན་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དབྱེད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་མེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་
 བར་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅད་པའི་
 དོན་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་དེ། རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་བར། འདིར་དོན་གྱི་སྒྲས་ནི་དོན་
 དམ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་དོན་དམ་པ་གསལ་
 བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ་ཞེས་དང་། དེ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་
 ལྟ་མ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། ཐ་
 སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། མི་བསྐྱུ་བ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཚོགས་པ་དགོངས་
 པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བཤད་ཡམ་གཉིས་པ་ནི། མི་བསྐྱུ་བ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་
 བཞག་པ་ལ། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་སྤོང་བའི་བྱིར་དུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་
 གསུངས་པས་གཉིས་གསལ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། རྒྱུ་
 ལས། ཡང་ན་འདི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་གསལ་

བྱེད་དེ་མ་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་ནི་མ་
 ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སོ་སོར་བཟུང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
 རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྣམ་དེས་ལས་
 འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་སྟུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་
 ཆོག་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་མི་བསྟུ་བ་ཆོས་གསུམ་ལྟ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དེ།
 ཆོས་གསུམ་ནི་རོ་བོའི་ཁྱད་པར་དོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཟུང་བའམ་མ་
 བཟུང་བའི་དོན་ཅི་རུང་རུང་ཐོབ་པ་མིན་གྱི་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའོ། །བྱེད་
 པའི་ཁྱད་པར་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལ་རོ་བོའི་ཁྱད་པར་
 གྱིས་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་གཅོད། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མི་སྲིད་པ་
 གཅོད། བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱུང་ཆེས་པ་གཅོད་ལ། མ་བྱུང་པ་གཅོད་པ་ཞིག་ཁ་
 བསྐྱར་ངོ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ནི་ཆད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུང་ངོ། །བཟུ་ཟེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྟ་ཏེ་
 དེ་ཡང་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་འཛིན་སྤངས་མ་འབྲུལ་པས་སྟོ་འདོགས་སེལ་བའོ། །དེ་
 ཡང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟ་ཏེ་རོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི་བསྟོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་སེལ་བ་ཅམ་ཡིན་
 གྱི་ཆད་མས་དགག་སྟུབ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་
 དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་རིགས་སྤར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའོ། །
 འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རང་གིས་སྟོ་མ་བཏགས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའོ། །ཁྱད་པར་
 གསུམ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྟོ་འདོགས་སེལ་བའི་བྱེད་པས་གཅིག་
 གིས་གྲུབ་པ་གཅིག་གིས་མི་འགོག །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པས་གཅིག་
 གིས་གྲུབ་པ་གཅིག་གིས་མི་སྟུབ། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་བྱེད་པས་
 གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་དང་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་
 གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་བཞི་ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཆད་མ་དེ་མཚོན་བྱའི་
 དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་ལྡོག་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་དོན་བསྟུབ་བྱ་ཡང་དག་དེ་ཡང་མཚོན་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་ལྡོག་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་

བ། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ཟྱེ། རིགས་སྒྲོར་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན། ཀྱན་བརྟུས་ལས་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལྟོག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དཔེར་ན་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་འབྲུལ་
 བའི་ཤེས་པ་བཞག་པ་དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ཟུར་དུ་རྟོག་བྲལ་
 སྒྲོས་ཀྱང་དོན་ལྟོག་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་དོན་
 གསལ་གཉིས་ཀྱང་དོན་ལྟོག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མ་ཤེས་དོན་
 གསལ་དེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ལས་མཚན་ཉིད་གཞན་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་དོན་ལྟོག་
 གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་རྩ་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པའི་སྐབས་
 སུ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་མ་འབྲེལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན་མངོན་རྗེས་
 གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པས་ཀྱང་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པའི་གོ་
 ཚད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། རྩ་མ་འགྲེལ་འདིར་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
 དངོས་སུ་སྟོན་པའི་གཞུང་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་རྩ་བྱི་གང་གིས་ཀྱང་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
 མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཡམ་གཉིས་པ་དེ་བོད་པལ་ཆེར་གྱིས་འགྲེལ་པ་དེའི་དགོངས་པར་
 མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། མི་འཐད་དེ། གཟུང་བ་འཛོན་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ནི། མི་འདོད་
 ཅེས་པ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་
 འགྲེལ་བ་དེའི་དགོངས་པ་རྩ་བྱི་གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་རེ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 གཉིས་དོན་ལྟོག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཚན་ཉིད་བྱི་མ་ལ་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་
 བ་གང་གིས་སྤོང་ཤེ་ན་རིགས་པ་རྩ་མས་སྤོང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་མངོན་པས་དེ་ལྟར་ན་གིན་ཏུ་འཐད་
 དེ། འོག་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །ཆོས་མཚོག་གི་ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཆོག་དེ་ལ་མ་བྱུང་བ་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ན་མ་བྱུང་བ་གཅོད་པ་
 གཞན་ནས་ཁ་བསྐྱང་བ་དོན་མེད་ཅིང་མེད་ན་མཚན་ཉིད་སྒྲོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མིན་ཞེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཡང་གཞུང་

གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དོན་བྱེད་ལུས་པར་གནས་པ་ནི་ཞེས་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་དོན་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཟེའི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་སྐར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པས་མི་དགོས་ཏེ། འཛིན་སྐྱངས་དོན་ལ་མ་འབྱུལ་བ་དེ་ཡིན་ན། རྟོགས་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གློ་འདོགས་སེལ་བས་མངོན་སུམ་ལ་མ་བྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་གློ་འདོགས་གཅོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

།བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་གྱི་དོན་དེ་ནི་དོན་ཡིན་པ་བཞིན་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་ན་མི་སྲིད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་དོན་དང་འདྲ་བ་རྟོགས་པ་ལ་དོན་རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་དུ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མི་བཟུང་བར་རྣོམ་ཡང་མི་ཅམ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི་རིགས་གཏིར་ལས། མི་བསྐྱུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། །རྣམ་གངས་པའམ་ཕྱེ་སྟེ་སྟེ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་འཛོག་ན་ནི། །མཚོན་བྱ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །མཚན་མཚོན་གཉིས་སུ་འདོད་ན་ཡང་། །སྟེ་མཚན་གཅིག་པ་མི་སྲིད་འགྱུར། །མ་བྱབ་གཅོད་ཚུལ་འདིར་མི་འཐད། །གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དགོངས་པ་མིན། །མི་དགོས་མ་བྱབ་མི་སྲིད་གསུམ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་འདོད་ན་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

།ད་ནི་པོད་གྱི་འདོད་པ་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། །གཞུང་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་རེ་རེ་བསྟན་པས་གཉིས་ཀ་སྟོམ་པས་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

།དེས་ན་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ལྟའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། །གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

།འོ་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་མ་སྟོམ་པའི་གོང་དུ་མ་བྱབ་བྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོང་མི་ལུས་པར་ཐལ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་མིན་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་མིང་དང་རིགས་སོགས་སྟོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་གཤམ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་མ་བྱབ་བྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོང་མི་ལུས་པར་ཐལ། །རྟོག་གཤམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ

བ། ཤིན་ཏུ་འདོད་དེ། མ་འབྲུལ་པ་མ་སྒྲིམ་པའི་གོང་དུ་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མ་བྱལ་བ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་སྦྲེང་པ་མ་མཛད་ཅིང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་མ་སྒྲིམ་པའི་གོང་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོན་གསུམ་སྦྲེང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཞེས་པའི་གསར་དུ་ལ་རྒྱུ་བཅད་ཡང་མེད་དེ། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་བཅད་ཤེས་དེ་མི་བསྐྱུ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པས་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷའི་དགོངས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། གསར་དུ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱལ་བས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དང་པོ་དེ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས། དེས་ན་ལྷའི་དགོངས་པ་ས་སྒྱུ་པ་རྩེ་ཏུ་ས་ལོངས་སོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་ཁྱི་མས་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གང་ཡང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆ་ཤས་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་རྣམས་པར་གནས་པ་དེ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱང་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། གཞན་དག་སྤྲ་མས་ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དང་བྱི་མས་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱི་མས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆ་ཤས་ཙམ་བསྟན་ན་སྤྲ་འཛིན་མཛོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲིམ་པའི་སྟོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆོད་མར་ཐལ། མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གཞུང་སྤྲ་མས་ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ། རང་ལས་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་ཆོད་མ་བསྟན་པས་སྦྱི་འཕགས་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་བསྟན། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཛོན་རྗེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པས་དོན་དམ་པའི་ཆོད་མ་ཁོན་བསྟན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྲུལ་སྐྱེས་གྲགས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་
 བས་སློབ་དཔོན་ཚྭ་གསུང་གིས་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དང་ཡང་
 དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་དགོངས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་རིགས་གཏེར་གྱི་
 དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། སློབ་དཔོན་ཚྭ་གསུང་གི་སྤྱང་པོས་
 གཞུང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྩ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་དུ་གསུངས་ལ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
 པས་དེ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་རྩ་མཛད་ནས་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཉིད་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་ཚོས་གྲགས་རང་ལུགས་ཀྱི་
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བཞག་ནས་ཚྭ་གསུང་གི་དགོངས་པ་དང་མི་འགའ་བ་འཆད་པ་སྐབས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚྭ་གསུང་གི་དགོངས་པ་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཞེས་དགོངས་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་གཞུང་སྤྱི་གཉིས་འགའ་བ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་མ་ཤེས་དོན་
 གསལ་གྱི་དོན་ཉིད་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་གཏེར་གྱི་དགོངས་པ་ནི་གཏན་མིན་
 ཏེ། ཚྭ་གསུང་གི་གཞུང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྩ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་དུ་གསུངས་ཞེས་པའི་ཚིག་
 གི་རྩུལ་པས་གཞུང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྩ་མི་བསྐྱུ་བར་གསུངས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་
 བ་སློབ་དཔོན་ཚྭ་གསུང་གི་སྤྱང་པོས་མ་ཤེས་དོན་གསལ་དུ་གསུངས་ལ་ཞེས་འབྱུང་རིགས་ཀྱི་གཞུང་
 གི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྩ་ཞེས་པ་ལ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དེ་
 གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་རྩ་མཛད་ནས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྩུལ་པས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་སློབ་
 དཔོན་ཚྭ་གསུང་གི་གཞུང་ལས་བཤད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱུང་པའི་
 ཕྱིར་དང་གཞན་དུ་ན་དེ་དང་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱུང་རིགས་པ་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་
 ཅིག །གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་གསུང་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་
 རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་
 མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་
 གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཚད་མའི་དོན་ལྟོག་གསུང་དུ་བ་དེ་མ་ཚད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རང་ལུགས་དང་འགལ་ཏེ། ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་པ་

འདིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་ཅིག་མ་བསྟན་པར་བཤམ། དེས་ཚད་མའི་དོན་ལྡོག་གི་གཙོ་བོ་གསལ་དུ་བ་དེ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེས་ཚོས་གྲགས་རང་ལུགས་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པར་ཁས་སྦྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བཙོམ་ལུག་རིགས་རལ་ན་རེ། ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ལུག་པ་མེད་འགྱུར་དཔ་སོགས་བཞེན། །ཅེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུང་། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་བསྟུ་བའི། །སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །གཞུང་སྐུ་མ་དེས་སྐར་མ་ཤེས་པ་གསལ་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་ལུགས་ལ་བསྟན་ཀྱང་དོན་སྐར་མ་ཤེས་པ་གསལ་དུ་ཤེས་པ་མི་ཐོན་པས་འདིར་དོན་སྐར་མ་ཤེས་པ་གསལ་དུ་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞུང་གི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དུ་ན་མ་ཤེས་དོན་གསལ་སྐར་བསྟན་ནས་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཕྱིས་སྟོན་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཚད་མའི་མདོའི་གཞུང་གཉིས་པོ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། །མི་བསྟུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། །རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན། །ཐ་སྙད་པ་དང་དོན་དམ་པ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཉིས་པོ་འཇུག །མི་བསྟུ་ལས་དང་བྱེད་པོ་དང་། །བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། །གཞུང་སྐུ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད། །མི་བསྟུ་བའི་དོན་བཤད། །དེས་ན་ཆོག་གཞན་བསྟན་ནི་དགོས་པར་གྲུབ་པ་དང་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། །ཚད་མ་སྤྱི་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་པས་ཚད་མ་མདོའི་གཞུང་ཀྱན་གྱི་དགོངས་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་དོན་ལྡོག་བསྟན་ཏེ། །ཚད་མ་མདོར་ཚད་མའི་གངས་རེས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཚད་མའི་གངས་རེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། །མདོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞིར་གཞག་ལ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་མདོན་སུམ་ཡང་དག་དང་། །བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་མདོན་སུམ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་དང་། །རྗེས་དབག་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྟུ་བ་བྱ་ལ་མི་བསྟུ་བའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་། །བསྟུ་བ་བྱ་ལ་བསྟུ་བའི་གཏན་

ཚེགས་རྒྱུ་གཏན་ཚེགས་ལྷ་སྒྲུབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན། སྤྱིགས་སྒྲུབ་གི་གཞུང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་
 ཏུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་འདིར་ཆད་མ་མདོའི་མཚན་བརྗོད་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མདོའི་དགོངས་པར་གྱུར་
 པའི་ཆད་མའི་དོན་ལྡོག་ཐོག་མར་སྟོན་པ་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆད་མ་
 ཡིན་པ་ཡང་གཙོ་བོར་མི་བསྐྱུ་བའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་
 རང་མཚན་ཡོད་མེད་གང་རུང་ཏེ་གསུངས་པར་དོན་ལ་མཐུན་ཏེ། མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་འཆད་པའི་
 སྐབས་སུ་ཡང་། དོན་བྱེད་ལྷན་པར་གནས་པ་ནི། མི་བསྐྱུ་ཞེས་དང་། མ་ཤེས་དོན་
 གསལ་གྱི་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་། ཤེས་པ་གང་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྟོན་པའི་ཆད་མ་དང་དོན་དམ་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མི་བསྐྱུ་མ་
 ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་ཀ་འཇུག་སྟེ་དེ་གཉིས་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ། བྱེད་པ་ལོ་གང་གིས་མི་བསྐྱུ་བ། ལས་གང་ལ་མི་བསྐྱུ་བ། རྒྱལ་རི་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བ་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དོན་རི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་
 ཤེས། མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་
 ཡོད་པས་དེ་ལ་འཇུག་ན་དོན་བྱེད་ལྷན་པ་ལ་མི་བསྐྱུ། དོན་རང་མཚན་མེད་པས་དེ་ལས་ལྡོག་
 ཅ་དོན་བྱེད་མི་ལྷན་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་མཚན་ལ་ཞུགས་ན་དེ་ཐོབ་པ་
 ལ་མི་བསྐྱུ། རང་མཚན་མེད་པས་དེ་ལས་ལྡོག་ན་དེ་མེད་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའོ། །དེས་ན་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་ཆར་སྟེ། རང་ཉིད་
 གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་ཆེ་དོན་བྱེད་ལྷན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅད་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་
 ལ་བྱ་བའི་མི་བསྐྱུ་བ་ཆར་བསྐྱེད་དེ། དེས་རང་མཚན་ལ་ཞུགས་པས་རང་མཚན་ཐོབ་པ་སྤྱིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོའི་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཆར་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། འཛིན་སྤངས་
 མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་དགོས་པ་ལས་བཅད་ཤེས་ནི་ཆད་མ་སྤྱིའི་བཟུང་བའི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
 པས་འཛིན་སྤངས་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། བྱ་བའི་མི་
 བསྐྱུ་བ་ཙམ་གྱིས་འདིའི་མི་བསྐྱུ་བའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། འདིའི་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ན། ཆོས་གསུམ་

ལྷན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །གསུམ་པ་ནི། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ཚས་གསུམ་ལྷན་དགོས་པའི་བྱེད་པ་
 པོའི་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཚད་བའི་ཕྱིར་རྟེན། །དེས་ན་གསར་དུ་ཞེས་པའི་ཚིག་
 སྒྲོས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་ཅིང་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། བཅད་ཤེས་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱེད་པ་པོའི་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཚད་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་རྟེན། །དེས་ན་རྣམ་ངེས་ལས། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་
 དོན་བྱ་བ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །
 ཞེས་དང་། བསམ་པ་ལ་ནི་བསྐྱུ་མེད་ཕྱིར་རྟེན། །འབྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད། །ཅིས་
 དང་། བསྐྱུ་མེད་ཕྱིར་ཏེ་ཚད་མ་ཉིད། །ཅིས་དང་། བསྐྱུ་བ་མེད་ཅན་གང་ཡིན་དེ། །
 སྒྲོམ་བྱུང་མདོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། །ཅིས་དང་། བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་དོན་དོན་དུ་འད་། །
 ཚད་མ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱུ་བ་
 ཚད་མ་ཚད་གི་སྒྲོན་ནས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་བཞག་མཛད་པར་སྒྲུང་གི་གསར་དུ་ཞེས་པའི་ཚིག་
 བསྟན་པ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་གཏེར་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ཁོ་ན་གསུངས་
 ཤིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲོན་གྱི་མཐས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་མཛད་པས་
 བཅད་ཤེས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གསར་དུ་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྟན་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་
 ཚེན་པོའི་དགོངས་པ་འཆུགས་པས་སྐྱུང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བཞི། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཤེས་
 པ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལ་ཀྱུན་མཛད་པས། བྱི་རོལ་པ་
 འགའ་ཞིག་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པ་
 ཡིན་ཅེས་དང་། སྤྱུ་སྒྲོས། ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་ཚད་མར་ཐལ་བ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོས་པ་
 ཡིན་ཅེས་ཟེར་བའི་བྱི་མ་འདི་རྩུང་ཟད་མི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་སྐབས་
 འདིའི་མི་བསྐྱུ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ཚས་ཅན།
 སྐབས་འདིའི་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བྱེད་
 རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་

སྟེ། བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་དེ་དོན་དུ་འདྲ། །མདོན་སྐུམ་ལྟར་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་ཏུ་སྒྲུབ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཡོད་པས་དེ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། སློ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སྒྲེས་བྲུ་ཚད་མ་དང་། ལུང་ཚད་མ་གཉིས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉེས་ཟད་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེས་སྐྱེས་པའི་ཆོག་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བཤད་པ་ནི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མདོར་ན། ཚད་མ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་འཇུག་པའི་ལུལ་ལ། ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་། སྐྱེས་བྲུ་ཚད་མ་དང་། ལུང་ཚད་མ་གསུམ་ལས། གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ཆར་བའི་ཆ་ནས་ཚད་མར་བཞག་ལ། ཐོག་མར་ཤེས་པ་ཚད་མ་རོས་བཟུང་ནས་དེའི་དོན་ཆར་བའི་ཆ་ནས་སྐྱེས་བྲུ་ཚད་མ་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བྲུ་ཚད་མར་གྲུབ་ནས་ལུང་ཚད་མར་བསྐྱུབ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི། སྐྱི་ལས་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བསྐྱེད་པ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན་ན་དངོས་མེད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་མ་བྱུབ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། དེས་ལུལ་རང་མཚན་མེད་པར་གཞལ་བས་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པར་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུང་དཀར་པོ་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་དང་། སྒྲིན་ཤིང་འགྲོར་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་ཐལ། མི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དྲུང་སེར་པོ་དང་སྒྲིན་ཤིང་འགྲོ་བར་འཛིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཅད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་གྱི་རང་བཞིན། གཅོད་བྱེད་དེས་པའི་རང་བཞིན། དེས་དེ་རི་ལྟར་དེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་པའི་ཞེན་སྒྲོ། དབྱེ་ན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་དང་དེས་ཤེས་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་

བ་གང་ཞིག ། ལྷ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་གེས་དང་ལྷ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་གེས་
 གཉིས། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཚན་
 ཉིད་ནི། རང་ཡུལ་དོན་དང་མཐུན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག །
 དེར་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པ། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་
 སློ་ནས་དབྱེ་ན། ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་དང་། འོག་པའི་ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་གེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་འོག་རྟོག་ལྟ་
 བུའོ། ། བྱི་མ་ནི་ངེས་གེས་ཀྱི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པས་ངེས་པ་བཏགས་པ་བ་
 ཡིན་ནོ། ། རོ་བོའི་སློ་ནས་དབྱེ་ན་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ངེས་པ་དང་། ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དབག་ཐམས་ཅད། གཉིས་པ་ནི་མཛོན་སྐྱེས་དང་རྗེས་
 དབག་གིས་བྱངས་ནས་སྐྱེས་པའི་ངེས་གེས་ལྟ་བུའོ། ། མཛོན་སྐྱེས་ནམས་ནི་གཙོད་བྱེད་ངེས་
 པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་སྟེ། རང་ཡུལ་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་རང་ཡུལ་
 ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཀྱན་ཏུ་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་ནི་རང་མཚན་ཡོད་
 མེད་ལ་འཇུག་ལྟ་བུ་དང་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། བྱིར་ན་ཆད་མ་
 ཉིད་མི་འགྱུར། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་གེས་འདྲན་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནམ་ཅེ་ན། ཆད་མ་འགའ་ཞིག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་གེས་འདྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་འགའ་
 ཞིག་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཆད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ངེས་
 གེས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་དོན་ཡང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱན་གཙོད་པའི་ལུས་པ་
 བྱི་ངེས་གེས་ལ་མེད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མཛོན་གྱུར་བ་ནི་ཡིད་ཡུལ་གཞན་ལ་ཡེངས་པས་ཀྱང་མི་འབྱུང་
 བས་ངེས་གེས་སྐྱེས་ནས་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་སྒྲོ་འདོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ལ་ངེས་གེས་
 ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚོན་བྱའི་
 དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་འོག་རྟོག་དགག་པ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 མ་བཤད་པ། དེས་དགག་སྒྲུབ་རིམ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི། གང་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ། གང་གིས་
 འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། རི་ལྟར་བྱེ་བའི་དོན། རི་སྟེང་བྱེ་བའི་གངས་ངེས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་

སྒྲོན་མོ། །དང་པོ་ལ། བོད་ཁ་ཅིག །ཚད་མ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་ཤེས་པ་དབྱེ་
 གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅད་ཤེས་དང་། ཡིད་དབྱེད་ཀྱང་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དབྱེ་
 གཞི་རྒྱ་ཆེས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་
 ཤེས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོ་བ་དཔོན་ཚོས་མཆོག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བའི་ཚད་མ་དང་།
 དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་རབ་རྩ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མེས་བཙོ་བསྐྱེད་
 གི་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུར་གྲུར་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་
 མེ་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་པ་སྣང་བ་སྒྲེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུར་གྲུར་པའོ། །དེ་
 ལ་དང་པོ་ནི། དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱུ་བར་རང་ཉིད་གྱིས་ངེས་ཟིན་པས་བསྐྱར་
 བཅོས་སུ་དབྱེད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་མངོན་རྗེས་གཉིས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲི་དབྱེ་
 གཞིར་མི་རུང་བར་བྱེ་བྲག་བྱེ་ནས་དབྱེ་གཞིར་དགོས་ན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་ཚད་མ་དང་ཡང་
 དག་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་དབྱེ་གཞིར་རིགས་ཏེ།
 འདིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཞེས་ཚད་མ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ཡང་དག་
 པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་ཤེས་པ་དབྱེ་
 གཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སོ། །གསུམ་
 པ་ནི། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལ་སྤྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་དང་། རྟགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་སམ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་དང་།
 གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་རང་མཚན་
 རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་རང་མཚན་རང་གི་ངོ་
 བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། རང་
 རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་རང་མཚན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་
 པ་རང་མཚན་ཉིད་དོ། །རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་
 གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་རྗེས་དཔག་ལ་སྣང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་དོན་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པ་སྟེ།
 གཞན་གྱི་ངོ་བོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་རང་ངོས་ནས་གཏད་པ་མ་ཡིན་པར་གཞན་བག་

ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལུས་སྤུང་
 ལྟར་རྗེས་ཐ་དད་བ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་
 ཡིན་ནམ། བྱས་མི་རྟག་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ནམ། ལྷ་བ་དང་། བསིལ་
 ཟེར་ཅན་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་ཅི་ན། རྩོལ་སྤྱི་ན་རེ། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་
 དད་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་ཉམས་སུ་ཁྱེད་པའི་ཆ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་དང་། རྗེས་
 དབག་ནི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དྲི་མའི་ཆ་ཡིན་པས་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པས་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་
 རྗེས་དབག་ཀྱང་དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་དང་། རྗེས་དབག་གི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆ་ནས་འབྱུལ་ཤེས་ཡིན་ལ།
 འབྱུལ་ཤེས་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་
 ཅིག་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དབག་སྦྱིར་མངོན་
 སུམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་། བྱེ་བྲག་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་
 ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་རྗེས་གཉིས་སྤྱི་འོ་བོར་གཅིག་ཡིན་ཏེ།
 རྗེས་དབག་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་
 རྗེས་གཉིས་སུ་འཇོག་སྟེ། ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་དེ་ལ་དང་མའི་ཆོགས་དོན་ལ་
 ལྟོས་ནས་རྗེས་དབག་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། གལ་
 ཏེ་རྗེས་དབག་དེ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་དབག་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཡང་བྱེ་བྲག་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་དང་ངོ་
 བོ་གཅིག་ཡིན་དགོས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ།
 དབང་མངོན་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་དང་བོ་མེད་དེ། ཡུལ་ལ་ལྟོས་
 བས་ཐ་དད་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་རྗེས་དབག་དེ་རྗེས་དབག་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་སོང་པའི་ཆེ་
 རྗེས་དབག་དེ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་པ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། དའི་ཆེ་
 རྗེས་དབག་དེ་རྗེས་དབག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འཇོག་པའི་བྱིར་རོ། །སྦྱོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དེ།
 བྱེ་བྲག་ཤ་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། ཤིང་ཙམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། ཤ་
 པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། ཤིང་ཙམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྟ་

པ་ནི། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག །ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག །ལུང་ཚད་མ་གསུམ་
 ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷན་པས་དེའི་སྡེར་དུ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་
 ཚད་མ་དང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་དང་། བྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག །དེའི་སྡེར་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བ་
 དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་སོགས་གྲངས་མང་དུ་འདོད་ན་འདིར་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་
 གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ཅིང་
 གཞོད་བྱེད་མེད་པ་དང་། གྲངས་གཞན་འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་
 དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མདོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མའོ་
 མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གཞལ་བྱ་
 གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུང་ཅིང་། དེ་ཉིད་འདིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་རྒྱལ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྩབ་པ་སྒྲུབ་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྒྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། འབྲས་ལུའི་
 སྒོ་ནས་དོན་བྱེད་རྣམ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་གཉིས། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་པ་དང་།
 མི་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་གཉིས། ཡུལ་ཅན་སྒྲའི་སྒོ་ནས་རྫོང་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་
 བརྫོང་བྱ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། ཡུལ་ཅན་གྲེས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་།
 རྟོག་མེད་གྲེས་པའི་སྤང་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་དོན་བྱེད་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །ཁོ་ན་རང་སྒྱི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་གང་། རོ་བོ་རྩ་བུ།
 ཐ་དད་དུ་བྱེ་བའི་དོན་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་
 དམ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཞེས་སོགས་སོ། །སྒྱི་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་། དངོས་
 པོར་ཡོད་པ་ནི་རང་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་བརྫོང་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཅེས་སོགས་
 སོ། །རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་འཇུག་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་སྒྱི་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་
 ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྩབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་གཞལ་
 བྱ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་ན་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྩབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་
 ཉིད་ལ་ཚད་མ་གཉིས་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་གཉིས་ཆར་གྱི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཀྱང་། འཇུག་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་དང་། རྟོག་
 གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ལས། མངོན་གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནི་མངོན་སུམ་དང་།

དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་རང་མཚན་དང་། རྟོག་གྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་སློ་ནི་རྗེས་དཔག་དང་། དེའི་
 སྒྲུང་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། གང་ལ་དོན་གྱི་རུས་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་
 མོ། །གཉིས་པ་ལ་གངས་ཉུང་བའི་གཞོན་བྱེད་མེད་པ་དང་། གངས་མང་བའི་གཞོན་བྱེད་
 མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུང་འཕེན་པ་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྒྱུ་གཉིས་སུ་
 གངས་ངེས་པ་མི་འབྱུང་དེ། ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཤུར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉི། རྗེས་དཔག་
 ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་མདོར་སྐབས་འདིར་མ་
 གསུངས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་གངས་གཞན་འགོག་པ་ལ་གངས་མང་ཉུང་གཉིས་ཀ་འགོག་
 དགོས་པར་དགོངས་ནས་འདིར་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི་མེད་པ་གཞལ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་ཉིད་
 ཅེ་ན་ཁོ་བོ་འདོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པ་དང་།
 རིག་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་མི་འབྱུང་དེ། །ཁ་དོག་མི་
 ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་སློ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་རྒྱུ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དེ་
 འགོག་པ་ལ་མདོར། དེ་ལ་རབ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཚད་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་དེའི་དོན་འདིར་ཡང་སྒྲིན་འདི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཉི་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གངས་
 ཅན་པ་རྩམས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སློ་དེ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཐོ་གསུམ་པར་འདོད་པ་འགོག་
 པ་ནི་མདོར། ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཉི། །བྲག་པ་མེད་འགྱུར་བྱན་སོགས་བཞིན། ཅེས་
 གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་འདིར་ཡང་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་གངས་གཞན་འདོད་པ་ལ་རྒྱུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པ་ལ། ཚད་མ་ལ་གངས་
 གཞན་དགག་པ་དང་། གངས་གཞན་ལ་ཚད་མ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུང་
 འཕེན་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པོར་འདོད་པ་ལ་ཁས་
 གུངས་ཀྱིས་གཞོན་པ་དང་། དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་གཞོན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རྩམ་ངེས་ལས། ཚད་དང་ཅིག་ཤོས་གཅིག་བཞག་དང་། །གཞན་སློ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་
 དང་། །གཞན་དག་འགོག་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཡང་། །ཚད་མ་གཞན་ནི་སྤྱིད་པ་ཉིད། ཅེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་འགལ་འབྲེལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་
 གུངས་དགོས་པས་དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སློ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། མངོན་
 སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། །མི་འབྱུང་བ་ལ་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

པ་ལ་སྐྱབྱུང་གི་ཚད་མ་ལ་ཚད་མ་དགག་པ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་སྒོ་ལ་ཚད་མ་དགག་
 པ། རོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཚད་མ་དགག་པ། དེ་ཚུལ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ནི། སྐྱབྱུང་གི་ཚད་མ་དེ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཚད་མ་སྐྱང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ན།
 དེ་རྫོང་ཕྱེད་ཀྱི་ཚོག་གི་རྟགས་ལས་བརྫོང་ཕྱེད་དོན་དཔོག་པ་ལ་ཕྱེད་དམ། ཀྱུན་སྒྲོང་གི་
 བསམ་པ་དཔོག་པ་ལ་ཕྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྲིད་དེ། རྫོང་ཕྱེད་ཀྱི་ཚོག་
 དེ་བརྫོང་ཕྱེད་དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐྱེས་སུ་ཙམ་གྱི་
 ཚོག་འབྲུལ། སྐྱེས་སུ་བྱུང་བར་ཙན་གྱི་ཚོག་རྟོགས་པར་དཀའ། སྐྱེས་སུ་མ་བྱས་པའི་
 ཚོག་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། སྐྱ་རྣམས་དངོས་དང་ལྟན་ཅིག་རྩ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེའི་རྟེན་གཞི་གཏན་ཚིགས་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སུམ་
 པ་ཞེས་པའི་ཚོག་ཚོས་ཙན། བརྫོང་འདོད་ཀྱི་ཀྱུན་སྒྲོང་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རྫོང་ཕྱེད་ཀྱི་ཚོག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། མངོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཕྱིར་
 རོ། ཞེས་དང་། དེ་དག །སྐྱ་པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པར་ཕྱེད། ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟོན་རྟེ། །འདི་ལ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ནི། སྐྱ་གཉིད་གོམས་དང་རྗེས་སྒྲོས་ནོར། །
 ཅེས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུའི་ཀྱི་ཚོག་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་བརྫོང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གར་བའི་
 བརྫོང་འདོད་བྱད་པར་ཙན་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་ཀྱི་ཀྱུན་སྒྲོང་ཙམ་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་དགོས་པར་
 མངོན་ནོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚོག་ལ་ཀྱུན་སྒྲོང་མེད་པས་མ་ངེས་སོ་
 ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཡང་ཀྱུན་སྒྲོང་སྟོང་རྗེ་ཡོད་པས་ཀྱུན་སྒྲོང་ལ་རྟོག་པས་མ་བྱུབ་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལུས། འོན་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྐྱ་པའི་རྒྱ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་རྟེ།
 སྐྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དེའི་དོན་སྐྱབ་པའི་བསམ་པས་དེ་བརྫོང་པར་འདོད་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་
 རྗེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་ནི་སྟོང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ནོ་ཞེས་དང་།
 རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དོན་ཀྱུན་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ནི། ཞེས་ཀྱང་བརྫོང་འདོད་འཇུག་འཇུག་རྟེ། །
 གོམས་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྫོང་འདོད་ནི། །ཀང་ལས་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་སྒོ་དེ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་
 སྐྱང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ན། དེ་བྱས་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་ཕྱེད་དམ།

ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རེས་པའི་རེས་ཤེས་ལ་
 བྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྷར་ན་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་གྲུབ་སྟེ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། རོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་སྤང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་པ་མི་འབྲང་
 དེ། དེ་ཚད་མ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་དང་། དཔེ་
 ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་སོགས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཚད་མ་རི་སྟེང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
 གྲང་མི་འབྲང་དེ། ཚད་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་གིང་།
 དེར་མ་འདུས་པ་རྣམས་ཚད་མ་མིན་པའི་བྱིར་ཉེ། བྱིང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་།
 རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་པ་མེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །བྲག་པ་ནི། སྤྱིར་མིང་ལ་བརྟེན་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ལྷ་ས་སྤྱིན་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་མིང་
 ལ་ལྟེས་པ་དང་། ཤིང་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་རིགས་ལ་ལྟེས་པ་གཉིས་སོ། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་དང་། ལུས་པ་ཞེས་པ་
 ལྷ་བྱ་འཇུག་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་གཉིས་སོ། །འདི་ལ་བཤད་འཇུག་འགལ་བ་དང་།
 མི་འགལ་བ་དང་། འགལ་ཁེད་མི་འགལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་ཉིལ་འཐུང་
 ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། བྱ་ལྷག་རྗེ་མོ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་འོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཞེས་པ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་བྱ་འོ། །གསུམ་པ་ནི་འགལ་འདུ་སྟ་གསུམ་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་མཚོ་སྟེས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ལ་མཚོན་ན། འཇུག་པ་ནི་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་ལ་བཤད་ན་མཚོ་
 ལས་སྟེས་པའི་བྱིར་མཚོ་སྟེས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས། མཚོ་ལས་སྟེས་པའི་བད་མོ་ལ་
 བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་རྣམས་ལས་སྟེས་པའི་བད་མོ་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་བཤད་དུ་མེད་
 ལ། མཚོ་ལས་སྟེས་པའི་སྤལ་པ་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་ཏུ་མེད་དོ། །འོ་ན་རྣམས་ལས་
 སྟེས་པའི་སྤང་དུམ་ལྷ་བྱ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྤང་བཞི་བཅའི་བྱིར་མི་བགྲང་ཞེན་སྟོན་
 མེད་དེ། དེ་ནི་མཚོ་སྟེས་ཀྱི་མིང་ལ་མི་ལྟེས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་
 གསུམ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་སྤང་གཉིས་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་དོད་དུ་བྱ་ཉི་ཨ་ལྷ་ཞེས་པའི་
 བྱ་ཉི་ནི་སོ་སོ་དང་། ཨ་ལྷ་ནི་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པས་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མངོན་
 སུམ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་།

ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་བཤད་དུ་མེད། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་འཇུག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་གི་སྐད་དོད་དུ་ཨ་ཁུ་མ་ཏ་ཞེས་འབྱུང་པའི་
 ཨ་ཁུ་ནི་ཕྱིས་སམ་རྗེས་ལ་འཇུག་ཅིང་མ་ཏ་ནི་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱོགས་ཚས་གྲུབ་ཅིང་
 འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་འཇུག་པའི་དོན་གྱིས་ན་རྗེས་དཔག་ཞེས་བཤད་འཇུག་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་མུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་
 ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་འོ། །དང་
 བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། ཡིན་པ་ལ་
 མིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་བོ་ལ་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པ་དང་། དུས་ལ་འབྱུང་པ་
 དང་། རྣམ་པ་ལ་འབྱུང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཁ་ཅིག །ཞོར་བུའི་འོད་ལ་ཞོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཞོར་བུ་རང་མཚན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཚད་མར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཞོར་བུ་རང་མཚན་པས་རང་ངོས་ནས་རང་འདུའི་རྣམ་པ་མ་
 གཏད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྒོ་རིགས་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་ལ་འབྲེལ་པ་རྣམས་ལས་རི་ལྟར་
 བཤད་པའི་ཚུལ། འཐད་མི་འཐད་སོ་སོར་དབྱེད་པ། སྐབས་དོན་ངོས་བཟུང་བ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བཞེད་པ་དང་།
 ལོག་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྟ་ཤིག་གཉིས་ཀྱིས་ཞོར་བུའི་འོད་ཀྱི་
 ཏྲགས་ལས་གཞི་དེར་ཞོར་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞེད་དེ། ལྟས་བསྐྱོག་པའི་
 སྒྱུར་བ་དང་བོ་ལ་ཞོར་བུའི་འོད་ལ་ཞོར་བུའི་སྒོས་མ་ངེས་ཞེས་དང་། ལྟས་བསྐྱོག་པའི་སྒྱུར་བ་
 དང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྱུང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 ཞོར་བུའི་འོད་ལ་ཞོར་བུའི་སྒོས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་པ་ཉིད་ནའང་ཞོར་བུའི་དངོས་པོ་ལ་
 མི་བསྐྱུ་བའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཚད་མ་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཞོར་བུའི་འོད་ལ་ཞོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 དང་། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གཞན་འབྲེལ་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་མ་ཐག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡང་། ཞོར་བུའི་
 འོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལས་ཞོར་བུའི་འོད་དེ་ལ་ཞོར་བུར་རི་ལྟར་འབྱུང་པ་སྐྱེ་བར་

འབྱུང་རྒྱུ། ཇི་པས་ན་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཛད་པ་དཔོན་སྟོང་གིས་མཛོན་སུམ་དུ་བཞེད་དེ།
 རྒྱུ་ལས། དེ་ཕྱིར་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནི། ཞོར་བུར་གཤམ་པའི་གཤམ་པ་ནི། ཇི་ཉིད་དུ་
 བ་མཛོན་སུམ་མམ། །ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས། ཞེས་དང་། དེ་ནི་མཛོན་སུམ་
 ཚད་མ་ཉིད། ཇི་ལྟར་འབྱུང་པ་དེ་འདྲ་ཡིན། མི་བསྐྱུ་བས་ན་ཚད་མ་ཉིད། འབྱུང་
 དང་མ་འབྱུང་གང་དུ་དོགས། ཞེས་མཛོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་དོགས་སྟོང་དང་བཅས་པ་
 གསུངས་གིང་། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀས། དེ་ཉིད་དུ་ནོར་བུམ་མམ། ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་རང་གི་འདོད་པའོ། །ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤྲ་སྟོའི་འདོད་པའོ་
 ཞེས་དང་། ཉི་མ་སྐྱས་པས་ཀྱང་། འོན་ཏེ་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་གཤམ་པ་ཚད་མ་གང་
 ཞེ་ན་དེ་ནི་མཛོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་དོ། འོ་ན་མཛོན་སུམ་འབྱུང་པར་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་མི་བདེན་ཏེ། འབྱུང་པའམ་མ་འབྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚས་མཚོག་གིས་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛོན་པའི་
 གཤམ་པ་དང་མར་མའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛོན་པའི་གཤམ་པ་གཉིས་ལོག་གཤམ་སུ་མཚུངས་པས་
 འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་མི་བྱེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པའི་ཚད་མ་
 གཞན་གྱི་ཉེན་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། འཐད་ལྡན་ལས་ནོར་
 བུའི་འོད་དང་མར་མའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་གཤམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལོག་པའི་གཤམ་པ་བསྐྱུ་བ་
 ཉིད་དུ་ནི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཞེན་པར་བྱས་པའི་ཡུལ་མི་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་འདི་དག་རང་གི་ཡུལ་ལ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་དོན་བྱེད་
 ལུས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་གཤམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཅིག་ནོར་བུ་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 ལུགས་གསུམ་ལས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ནོར་བུའི་འོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་གཞི་དེར་ནོར་བུ་ཡོད་
 པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛོན་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་འཛོན་པའི་སྟོ་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་
 ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་དུ་བ་མེར་འཛོན་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞུང་གི་
 དགོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཅེས་

པའི་ཡན་རྟེན་དཔག་གི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལྟུལ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཀོད་པ་
 ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞོར་བྱའི་འདྲ་ལ་ཞོར་བྱར་
 འཛིན་པའི་སློ་དེ་ཞོར་འདྲ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་བྱེད་དམ། རྗེས་ཀྱི་འདི་ནི་ཞོར་བྱའི་སྒྲུལ་
 རྟེན་འཛིན་པའི་སློ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེས་ཞོར་བྱའི་འདྲ་ལ་ཞོར་བྱར་
 འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐག་ཁྲ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དེས་ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྲུལ་རྟེན་འཛིན་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་
 རྟེན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྟེ། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་
 ལྟུལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལོག་ཤེས་
 ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཀོད་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འུ་ཡུག་པས་
 རྒྱུན་གྱི་དགོངས་པར་མཛོད་ནས་མཛོད་སྟགས་ན་ཞོར་བྱ་ཡོད་པའི་འདྲ་སྒྲོ་གསེབ་ན་ཤར་བ་ན་
 ཞོར་བྱའི་འདྲ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ཞོར་བྱ་ལ་གཞན་ངེས་ཚད་མ་དང་། ཞོར་འདྲ་ལ་རང་
 ངེས་ཚད་མ་ཡིན་ཅེས་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་དེ་ཞོར་བྱ་ལ་གཞན་ངེས་ཚད་མ་
 མིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་གསུམ་པ་གཞུང་ལ་སྒྱུར་བའི་
 ཆོ་འཐད་པ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། མཛོད་སྟགས་ན་ཞོར་བྱ་
 ཡོད་པའི་འདྲ་སྒྲོ་གསེབ་རྟེན་ཤར་བ་ན་ཞོར་འདྲ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་སྟེ་ཞིང་དེ་ནི་མངོན་སུམ་
 ཡིན་རྟེ། དོན་རང་མཚན་གྱིས་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྒྱལ་པ་གཏད་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལྟུལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཆོ་ཞོར་འདྲ་ལ་རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཆོ་ཞོར་འདྲ་ལ་
 ཞོར་འདྲ་རྟེན་པའི་ངེས་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྟུལ་རྒྱ་ཡོད་
 པའི་ཆོ་ཞོར་འདྲ་ལ་གཞན་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཆོ་ཞོར་འདྲ་ལ་ཞོར་བྱར་འཛིན་པའི་ལོག་
 ཤེས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ཤེས་དབང་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་སྤང་ནས་ཞོར་
 འདྲ་གྱི་རྟགས་ལས་གཞི་དེར་ཞོར་བྱ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། ལོག་
 ཤེས་དབང་པའི་ཆོ། དེས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་བྱེད་པའང་སྤིང་དེ། ལོག་
 ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཞོར་བྱ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱག་པས་ཞོར་བྱའི་མདུན་དུ་སྟེབ་པ་ན་ཞོར་བྱ་མཐོང་བའི་
 དབང་མངོན་སྟེ་ཞིང་ལོག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་གཏད་པ་ན་ཡུལ་གྱི་སྒྲུ་ངེས་བྱེད་ནས་ཞོར་
 འདྲ་རྟེན་པའི་ངེས་ཤེས་སུ་འབྱུང་སྤིང་པས་དེའི་ཆོ་སྒྲུབ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ནོར་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་སྒྲོན་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
 གཉིས་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཆད་མ་མིན་པར་མཆུངས་
 པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཉིས་ཀས་འཇུག་ཡུལ་མི་ཐོབ་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་
 དོན་བྱེད་ལ་ཁྱད་ཡོད། ཅིས་གསུངས་ཀྱི། འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་མི་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་
 མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 དང་། སྒྲོ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་འབྲུལ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཆད་མ་
 ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ནོར་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་། སྒྲོན་
 འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ལོག་ཤེས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་ཆད་
 མ་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་དགོངས་པ་
 གྲུ་ན་མེད་པ་སྟེ། དོན་ལ་རྟོན་པ་དག་གིས་དཔྱོད་མཛོད་ཅིག །གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ནས་
 བྱེད་ལ་ཉིན་བྱེད་དུ་འབྲུལ་ནས་ཉིན་བྱེད་གྱི་བྱ་ཆ་མིས་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིན་བྱེད་གྱི་བྱ་ཆ་
 ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། ཉིན་བྱེད་གྱི་བྱ་ཆ་དེས་རང་ངོས་ནས་
 རང་འབྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག །དུང་དཀར་སེར་འཛིན་
 གྱི་དབང་ཤེས་དེ་དུང་གི་ཁ་དོག་ལ་འབྲུལ་ཡང་དབྱིབས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། ལྷོན་
 ཤིང་འགྲོར་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་དེ་ལྷོན་ཤིང་སྒྲོད་པའི་ཆ་ལ་འབྲུལ་ཡང་ལྷོན་ཤིང་རང་མཆོན་པ་ལ་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། དུང་གི་དབྱིབས་དང་ལྷོན་ཤིང་རང་མཆོན་
 པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་དུང་གི་ཁ་དོག་
 དང་། ལྷོན་ཤིང་སྒྲོད་པའི་ཆ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
 ཁ་ཅིག །དུང་དཀར་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་དུང་གི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང་ལྷི་བ་ལ་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཆད་མ་དང་། མི་རྒྱའི་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཆ་བ་དང་།
 གཤེར་བ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་
 རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་དབང་དོན་མེད་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་དེ་རེག་བྱ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དུང་གི་ཁ་དོག་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འདི་ལ་རེག་བྱ་འདི་དང་
 འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་དེ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེ་མཆེད་གྱི་

རྩེས་གཞན་ལས་དུས་མཉམ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྩེས་གཞན་དཔོག་པ་རྒྱ་ཆོས་རྩེས་སུ་དཔོག་པའི་
 རྩེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག །
 སྒོ་རྒྱབ་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་མཛོད་སྤྲུགས་ཀྱི་བུམ་པར་འབྲུལ་དུས་ཀྱི་སྒོ་རྒྱབ་ཀྱི་བུམ་པ་འཛོན་པའི་མིག་
 ཤེས་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་དང་། སྒྲོའི་བུམ་པ་ལ་སྒྲོའི་བུམ་པར་འབྲུལ་ནས་སྒྲོའི་
 བུམ་པ་འཛོན་པའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དུས་ལ་འབྲུལ་བ་དང་། བུམ་པའི་དམར་པོ་ལ་སྒྲུམ་བུའི་
 དམར་པོར་འབྲུལ་ནས་བུམ་པའི་དམར་པོར་འཛོན་པའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ནུམ་པ་ལ་འབྲུལ་བ་དང་
 གསུམ། སྒོ་རྒྱབ་ཀྱི་བུམ་པ་སོགས་དོན་རང་མཚན་གསུམ་པོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དོན་རང་མཚན་གསུམ་པོ་དེས་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རང་ངོས་
 ནས་རང་འདྲི་ནུམ་པ་གཏད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྷ་པ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་
 མངོན་སུམ་ཆད་མར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བུམ་པའི་དམར་པོ་སྒྲུམ་བུའི་དམར་
 པོ་མ་ཡིན་པར་ངེས་ནས་དེ་སྒྲུམ་བུའི་དམར་པོར་འཛོན་པའི་སྒོ་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་ཅིང་ལྷ་གཉིས་མེད་
 པ་ངེས་ཀྱང་ལྷ་པ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རྩེས་དཔག་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་འོ། །
 དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ཁོར་བུའི་འོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་གཞི་དེར་ནོར་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་
 སྒོ་ནི་རྩེས་དཔག་ཆད་མ་མིན་ཏེ། ནོར་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད།
 ནོར་འོད་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ། འོད་ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། །
 འོན་སྐྱེ་ལུའི་སྐྱེ་གྲུའི་རྟགས་ལས་གཞི་དེར་སྐྱེ་ལུའི་ས་པོན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྩེས་དཔག་ཆད་
 མ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། སྐྱེ་ལུའི་ས་པོན་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད། སྐྱེ་ལུའི་
 སྐྱེ་གྲུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ། སྐྱེ་གྲུ་ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་མེ་ཡོད་དུ་དཔོག་པ་སོགས་འབྲས་རྟགས་པལ་ཆེར་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག འདྲུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་རྟག་པའི་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་
 པའི་སྒོ་དེ་རྩེས་དཔག་ཆད་མར་འདྲོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན།
 རྟག་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་སྒྲོམ་ཆོད་ལ་
 འབྲུལ་ཡང་སོར་ཆོད་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟག་པའི་མེ་དང་། དོན་དམ་པའི་དུ་བ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། མེ་ཅམ་

དང་དུ་ཙམ་གྲུབ་པས་སྟོན་མེད་དོ་སྟམ་ན་མི་འཐད་དེ། བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དྲག་པའི་མེ་དང་
དོན་དམ་པའི་དུ་བ་མ་གྲུབ་ན། དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མེ་ཙམ་དང་དུ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
གཞུང་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀལ་བའི་ཚུལ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་
ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་དང་། མཚན་
གཞི་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་ན་མཚན་གཞི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་
ཡོད་པར་རང་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འགའ་
ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲིངས་པ་མེད་པས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལ་ཡང་ངེས་བྱེད་
གཞན་དགོས་པས་ངེས་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ། རང་ལས་རང་གི་
ངོ་བོ་རྟོགས། །ཐ་སྟེང་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །བསྟན་བཅོས་སྒྲིངས་པ་བསྟོག་བྱེད་ཡིན། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ངེས་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལུགས། རང་
ངེས་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལུགས། གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི།
བྲམ་ཟེས། ཚད་མ་ལས་སྟོན་གྲུབ་ན་ཡང་། ཚད་མ་དེ་ཉིད་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་ཚད་
མ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་འདུག་ཡུལ་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མི་བསྟུ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་མི་བྱེད་པས་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་སྟོ་དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྟེའི་
མཚན་ཉིད་དང་། འགའ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་བྱེད་པས་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་
གཞན་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག །གཞན་ངེས་ཚད་
མ་མི་སྟིད་དེ། ངེས་བྱའི་ཚད་མ་དང་། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ན།
ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་ཅིང་། ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡུལ་གཞན་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་གཞན་དངོས་
པོར་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ངེས་སུ་འདོད་པའི་ཚད་མ་དེས་སྟོ་འདོགས་མི་
གཅོད་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཅིང་། གཅོད་ན་རང་ངེས་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་
མ་ཡིན་ན་རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་ཙན་གྱི་སྟོ་
ནས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་

གུའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་
 བློ་ལོ་ལྟ་བུ་སོགས་ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟད་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་འདྲེན་ཅུས་པ་དང་མི་ཅུས་པ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་སུ་འཛོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི་ཁ་ཅིག །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཙོན་ན་ཆད་
 མ་མ་ཡིན་ཅིང་། གཙོན་ན་རང་ངེས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཙན་གྱི་སྒོ་ནས་
 འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་གཞི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ།
 མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་འཆད་པའི་སྒྲུབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་དགོས་པས་རང་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་
 དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་སུ་འཛོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་
 རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་སུ་
 འཛོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་ལས་བྱེ་བའི་ལྟ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ། འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རྗེས་དབག་རང་ངེས་ཆད་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཆད་མ་གཉིས་པོ་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྗེ་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་གནས་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 འདྲེན་ཅུས་ན་རང་ཉིད་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ཡང་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་འགའ་ཞིག་རང་ཡུལ་གྱི་རྗེས་མཐའ་དག་སྒྲང་
 ཡང་དེ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ཅུས་པར་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷས། དཔྱེད་པ་པས་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་ངེས་ཆད་མ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་ཁྱེད་རང་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་
 ངེས་སུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། ཆད་མ་འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་གཞན་ངེས་སུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། ཆད་མ་འགའ་ཞིག་ནི་རང་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་
 དབག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟད་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཅུས་
 པར་ཐལ། རང་ངེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་འཕེན་པ་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྗེས་དབག་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟད་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཆད་མ་

བྱི་མ་དོན་མེད་པ་དང་། ཚད་མ་སྒྲ་མ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་གཉིས་
 སུ་དབྱེར་བྱུང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་སྒྲ་མས་བྱངས་
 པའི་ཚད་མ་སྒྲ་མའི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཚད་མ་སྒྲ་མ་དེ་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་
 ངེས་སམ་མི་ངེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་ནུས་པས་བྱབ་
 པ་གང་ཞིག །རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་ན་རང་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་
 ཡང་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་གཉིས་ཆར་ཁས་སྤྲངས།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། རང་ངེས་ཚད་མས་བྱངས་པའི་དེའི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རང་
 ངེས་ཚད་མ་དེ་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཁས་སྤྲངས་དེ་གང་ཞིག །དེ་
 ལྟ་བུའི་ངེས་ཤེས་རང་ངེས་ཚད་མ་དེ་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ངེས་པའི་རུས་པ་ལས་གཞན་
 པའི་རུས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་མ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་མ་ཡིན་མིན་
 ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་རིང་པོའི་དམར་འབར་བ་འཛོན་པའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། དམར་
 འབར་བ་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཆདེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 འབྲེན་ནུས་མིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བྱི་མ་དེས་
 བྱོད་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རྗེས་དཔག་
 ལ་ཡང་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་འབྲེན་ནུས་པའི་ཚད་མ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་བྱིར། ལུགས་ལྟ་བུ་ནི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱི་སྟོན་པ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དང་དོན་གཅིག་པས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་
 པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངེས་བཟུང་བ་ལ་བདུན་ཉེ། གཞུང་གང་གིས་རང་ངེས་གཞན་ངེས་སུ་
 འཛོག་པའི་ཚུལ། ཡུལ་ཅན་གང་གིས་རང་ངེས་གཞན་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་ཚུལ། ཡུལ་གང་
 ལ་དེ་གཉིས་འཛོག་པའི་ཚུལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ངེས་བཟུང་བ། ཚད་མ་ལ་དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་བྱབ་མ་བྱབ་དབྱུང། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་དང་སྦྱར་བ། ཅོད་པ་སྦྱོར་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཚད་མ་སྒྱིད་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དངོས་ནི། ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །
 ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་མ་བྱབ་བྱབ་ཆེས་མི་བྲིད་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་བ་ནི། སྐྱུ་ལས་བྱུང་
 བ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་རང་ལས་

རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་མདོ་ལས། མཚན་གཞི་མངོན་རྗེས་
 གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྐྱབས་ཟིན་ཅིང་། འདིར་ཡང་མངོན་སུམ་ལེའུའི་སྐབས་སུ་འཆད་
 བར་འགྱུར་བས་མཚན་གཞི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་
 བར་གང་ལས་ངེས་ཤིང་མཚན་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཤེས་དེ་
 ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། ཤེས་
 པ་ཡོད་པའི་ཆ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་
 ཞེས་པ་སྟེ། རང་ལས་ཞེས་པ་ནི་རང་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
 རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་པའི་དོན་ལྡན་གསལ་བའི་ཆ་དེའོ། །རྟོགས་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པ་
 འདྲེན་ཅུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། མདོར་བསྟན་ན། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་
 མ་ཡིན་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཉིས་ལས་ཤེས་པའི་ཆ་དེ་ལ་རང་ངེས་ཆོད་མ་ཡིན་པས་
 རྒྱབ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལས་ནི་མ་ངེས་ཏེ་དོག་ཏུ་
 འཆད་དོ། །མི་བསྐྱུ་བ་ཡོད་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་
 འདྲེན་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ལས་ནི་ཆོད་མ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཐ་སྟངས་ནི་ངེས་པ་
 སྟོའི་ཐ་སྟངས་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྤར་གྱི་ཆོད་མ་དེ་ཆོད་མའི་དོན་ལྡན་མི་བསྐྱུ་བ་ཉིད་
 དུ་ངེས་པར་བྱེད་གྱི་ཆོད་མའི་ཐ་སྟངས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཤེས་དེ་རང་སྟོབས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ལ་
 རང་ངེས་དང་། རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་འདྲེན་པ་ལ་གཞན་ངེས་སུ་འཛོག་
 པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གཉིས་ཀྱི་ཡང་གཞུང་འདི་ཁོ་
 ཅས་བསྟན་ནོ། །དེར་སང་ཆོག་རྒྱུ་མས་རང་ངེས་ཁོ་ན་དང་། ཕྱི་མས་གཞན་ངེས་ཁོ་ན་
 སྟོན་པར་འདོད་པ་ནི་གང་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ངེས་གཞན་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་གཞི་མ་སྟེང་པར་རི་
 བོང་ཅལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་དང་། ཆོད་མ་ཞེས་རང་ངེས་གཞན་
 ངེས་སུ་འཛོག་པའི་གཞི་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཆོག་རྒྱུ་མས་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཤེས་པའི་དོན་ལ་རང་ངེས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་མི་བསྐྱུ་
 བ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་
 པ་ཡིན་མིན་བྱིས་པ་དག་གིས་མི་སྟེང་པར་འདུག་ན་ཡང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྟོང་ལ་དབང་པོ་འཛོལ་
 མཛོད་ཅིག །གཉིས་པ་ནི། སྟོའི་རྗེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་རང་ངེས་དང་། སྟོའི་

རྩེས་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་ལ་གཞན་ངེས་སུ་འཛིག་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཐམས་
 ཅད་གཞན་ངེས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོའི་རྩེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་བྱངས་པའི་ངེས་གེས་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ངེས་གེས་གཉིས་ནི་
 ངེས་བྱེད་གྱི་སྒྲོའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཡུལ་
 སྟོན་པོ། མཚན་གཞི་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན། མཚོན་བྱ་ཚད་མ། མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་
 དང་བཞི་ལས། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱའི་སྟོ་ནས་མི་འབྱེད་པར་བསྟན་ཟེན་ཅིང་ཡུལ་དང་
 མཚན་ཉིད་གྱི་སྟོ་ནས་འབྱེད་པ་ནི་དོན་གཅིག་སྟེ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་
 མ་འཚད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྟོ་ནས་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། འཇུག་
 ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ངེས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ཉིད་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི།
 རང་ངེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་
 སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པས་རང་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་
 བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་དང་། གཞན་ངེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་
 གང་ཞིག །རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་རུས་པས་རང་སྟོང་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ངེས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 འདྲེན་མི་རུས་པར་ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་དགོས་པ་དཔེར་ན་དག་འཛིན་དབང་
 མངོན་དེས་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པས་དེ་སྟོང་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་དེས་དབང་མངོན་གྱིས་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་
 རུས་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་གཞི་ལ་རྩེས་དབག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་ངེས་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
 རྩེས་གསུམ་ཚད་བའི་རྟགས་ལས་སྐྱུ་བ་བྱ་མ་ངེས་ན་རྩེས་དབག་རྩེ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ངེས་ན་
 བསྐྱུ་བ་བྱ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལྷ་གྲག་
 ཚས་མཚོག་གི་འགྲེལ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་རྩེས་དབག་རང་ངེས་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །མངོན་
 སུམ་ལ་བཞི་ལས། ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་
 གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བའི་དོན་
 ལ་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་པས་ངེས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་རུས་པ་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་

མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་པ་སྐབས་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
 ལ་ངེས་ཤེས་མེད་པས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གང་ཡང་མེད་པ་སྲིད་ཅིང་
 འཕགས་པ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་རང་ངེས་ཁོ་ན་ལོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་
 ནི་རང་ངེས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་
 གྱིས་འདྲེན་ལུས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཡུལ་གྱི་རྩིས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ངེས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཏག་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་རྒྱུད་བསྐྱད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ངེས་ཤེས་
 པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྐྱད་
 ལ་ཡང་རང་ལས་ངེས་གྱིས་མ་བྱལ་སྟེ། རྒྱུད་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་དཔག་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་ངེས་རྩིས་དཔག་གི་ཐ་སྐྱད་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར།
 ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་རྒྱུན་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་ངེས་
 གྱི་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་དང་། ཡིད་མངོན་ཀྱང་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པའོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཆོས་མཆོག་གིས་དོན་བྱེད་སྤྱང་གི་མངོན་སུམ་ནི་
 གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་རང་ངེས་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ནི་
 འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་རང་ངེས་དང་། ཡིད་ན་གཞན་ངེས་ཡིན་ཅིང་འདི་ལ་གསུམ་ཡིད་པར་བཞེད་
 དོ། །རིགས་གཏེར་ལས། དོན་བྱེད་སྤྱང་གི་མངོན་སུམ་དང་། གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་སོ་
 སོར་བྱེ་ནས་དེ་གཉིས་རང་ངེས་དང་འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དང་པོ་པ་དང་ཡིད་མ་གཏད་པ་
 གཉིས་བསྐྱར་པས་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་དོན་བྱེད་སྤྱང་གི་མངོན་སུམ་ནི་མས་
 བཙོ་བསྟེག་གི་དོན་བྱེད་བཞེན་པར་སྤྱང་བའི་མེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །གོམས་པ་ཅན་ནི་
 མངོན་སུམ་ཡུལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་སྤྱི་རིས་ཟེན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །དང་པོ་པ་
 ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་གི་རིགས་འདྲ་སྤར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བ་སྟེ། བ་མེན་དང་
 པོར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་མ་གཏད་པ་ནི་རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱས་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་ནི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་དངོས་སུ་
 སྐྱེས་ཀྱང་བྱིན་པའི་འབྲུལ་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གིས་གཤམ་བྱེད་པས་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་མི་
 ལུས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེན་སྤྱང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས། སྤྱི་རང་

[illegible]

སྲིད་ཀྱང་འཕགས་པ་རྟོག་བྲལ་དང་། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
 རུམ་གྱིས་ངེས་ཤེས་བྱངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་དེ་དག་གིས་རང་མཛན་ཡོད་མེད་ལ་
 འཇུག་ཐོག་རི་ལྟར་བྱེད་སྟུང་ན། སྲིད་ངེས་པ་བྱངས་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་ཚུལ་དང་། འཇུག་ཐོག་བྱེད་ཚུལ་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། སོ་སྟེ་དང་འཕགས་པ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་
 བེ་འཕགས་པ་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཚད་མ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་རུམ་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྲིད་ཚད་མའི་དོན་ནི་རང་མཛན་ཡོད་མེད་ལ་
 འཇུག་ཐོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་གསུམ་ལས། ངེས་པ་སྒྲུབ་པ་སྟོན་ངེས་ཤེས་བྱངས་པ་
 ལ་ཀྱང་ཏུ་བྱ་སྟོན་པའི་ཚད་མར་འཛིན་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་
 འབྲས་ཅན་མིན། ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་འཇུག། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དེ་
 ལྟར་གསུམ་ཡོད་པར་ཡང་རིགས་གཉིར་ལས། སོ་སོ་སྟེ་བའི་ཚད་མ་ནི། ངེས་པ་ཉིད་ལ་
 འཇུག་ཐོག་བྱེད། འཕགས་པ་རྟོག་དང་བྲལ་པ་རྣམས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱེད་པར་
 གསུངས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཅན། དེ་ཡི་མཁའ་པ་དབག་མི་རུས། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། ལྷས་མངོན་རུམ་ཉིད་ལ་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྐྱུ་བར་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་འཇུག་པས་
 ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ནམ་འབྲས་སུའི་རྟགས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད། དངོས་པོའི་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་
 བྱི། རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྗེས་
 སུ་དབག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་ནོ། །གཞན་
 དག་ཏུ་ནི་མངོན་རུམ་དང་། དེར་སྒྲུབ་པ་དག་སྟེ་བའི་ཆོ་བར་ངེས་པ་མེད་པ་ན་ཕྱིས་ཀྱི་
 ཚད་མ་འཇུག་པས་མི་བསྐྱུ་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཤུལ་ཀྱང་རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅད་
 པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ངེས་པ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤུག་པ་
 མེད་པ་མིན་ནོ། །དང་པོའི་མེ་དང་རྒྱུར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡང་གོམས་པ་མེད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་དུ་ཟེན་ན་ཡང་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་མཛན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ངེས་པ་
 བསྟེན་པའི་རུས་པ་མེད་པས་དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་འཇུག་པས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་

བཞག་པ་དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གོམས་པ་ཡོད་ཅིང་གསལ་བ་ཅན་
 ཐོབ་པ་ན་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ན་མངོན་སུམ་ནི་རང་དང་
 གཞན་ལས་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དབག་པ་ནི་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ་
 ཞེས་དང་། ཚོས་མཚོག་གིས། རྣམ་པ་དེས་པ་ཡང་། རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་། རོན་བྱེད་པར་
 ལྷང་བའི་མངོན་སུམ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་
 ཡང་། ལ་ལ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པའི་དོགས་པ་མཐའ་དག་བསལ་ནས་
 རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལ་ལ་ནི་གཞན་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་ཏེ།
 འཇུག་རྒྱ་ཅན་དང་ཞེས་དང་། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རིགས་གཏེར་ལས་ཀྱང་། རོན་རིག་
 གཉིས་དང་རང་རིག་དང་། རྗེས་སུ་དབག་རྣམས་རང་ལས་དེས། །དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་
 གཏད། །འཇུག་རྒྱ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་དེས། །རོན་བྱེད་པ་དང་གོམས་པ་ཅན། །
 རྗེས་སུ་དབག་པས་དེས་པར་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེས་
 བྱའི་ཚད་མ་དང་། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ན་ཚད་མ་ཕྱི་མ་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་
 ཞིང་། ཐ་དད་ན། ཡུལ་གཞན་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་གཞན་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
 རོ་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་དང་སྤང་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྦྱོན་
 གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྤྲེལ་པའི་འཇུག་ཡུལ་དྲག་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ཚད་མ་ཕྱི་མ་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་སྤང་ཡུལ་
 རོན་གཞན་དུ་མེད་པས་ཁས་སྤངས་འགལ་བའི་སྦྱོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་
 ཚད་མ་སྤྲེལ་གཉིས་འཇུག་ཡུལ་རྒྱན་གཅིག་ལ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་སྦྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་
 ལོ། །ཁ་ཅིག་གཞན་དེས་ཚད་མར་འདོད་པའི་ཚད་མ་དེས་རང་ཡུལ་ལ་སྦྱོ་འདོགས་མི་གཅོད་
 བ་ཚད་མ་མིན་ཅིང་། གཅོད་ན་རང་དེས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། མངོན་སུམ་ཡུལ་
 ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་སྦྱོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གྲངས་ཅན་གྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་
 ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་རྣམས་པར་ཐལ། རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དངས་པའི་དེས་ཤེས་དེས་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་དེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་

གངས་ཅན་པ་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བདེ་བ་མི་སྤྱང་བར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་སྐོལ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱང་འཕེན་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་སྐོལ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་ལ་དང་མའི་ཚོགས་དོན་དེས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་ནས་པར་ཐལ། རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་དེས་དེའི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། རྒྱང་འཕེན་པ་དེ་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་སྐོལ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། རང་སྤྱང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་ནས་པར་ཐལ། རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྐར་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་སུན་འབྱེན་སྐར་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དེས་དགག་སྐྱབ་རིམ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་སྐྱབ་གྱི་རྒྱུ་བཞག་སྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་དགག་པར་འཛོག་པའི་ཆེ་སྐྱབ་པ་དང་རང་མཚན་དོན་གཅིག་ཅིང་། དགག་པ་དང་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་པས་འདྲིའི་དགག་པ་ལ་མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དེས་ལས། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་གཅིག་སུ་ནི་དགག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན་མེད་པར་དགག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཚད་མའི་སྟོབས་གྱིས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་དངོས་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པར་འཛོག་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞན་སེལ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་དོན་རང་མཚན་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱི་དེས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱབ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པར། །སྐྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྐྱད་གཞན། །ཡོད་མིན་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །འདྲིའི་སྐྱབ་པ་ནི་སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མ་ཡིན་དགག་དོན་གཅིག་ཅིང་འདྲིའི་དགག་པ་དང་མེད་དགག་

དོན་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་སྐྱབ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་། དེ་ཚད་མས་
 རྟོགས་ནས་དགག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་གཞི་ནི། དགག་སྐྱབ་
 རྩ་མ་ལྟར་ན་ཆོས་ཙམ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ལྟར་ན་སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཆོས་ཙམ་ལོ། །དབྱེ་ངོ་ནི་
 དགག་སྐྱབ་གཉིས་སོ། །བྱེ་པའི་དོན་ནི་ཁ་ཅིག་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། ལྷུང་བའི་སྐྱབ་པ་དངོས་པོར་ཡོད་ཀྱང་། སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །དོ་པོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྐྱབ་གཉིས་ངོ་པོ་མི་
 གཅིག་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩ་མ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། བྱི་མ་དགག་
 བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་དེ། དགག་བྱ་དགག་པ་བཅད་པ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱབ་པ་བཅད་པ་ལ་
 དགག་པར་འཛོག་པའི་བྱིར་རོ། །ཇི་སྟེད་བྱེ་པའི་གྲངས་དེས་ལ་ཁ་ཅིག་ཡུལ་ཅན་ལ་རྟོག་པ་
 རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་དེས་གིང་ཡུལ་ལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་སུ་དེས་པས་དགག་སྐྱབ་
 གཉིས་སུ་དེས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་ཅན་དེས་སེལ་ངོར་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ལ་མ་
 ཁུབ་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱང་སྟོའི་འཛོལ་སྟངས་ཡིན་གྱི། ཡུལ་
 གྱི་གནས་ལུགས་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མི་འཆར་བའི་
 སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་དེས་པས་དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་དེས་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། སེལ་ངོར་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་ཡང་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །
 རང་ལུགས་ནི། སྐྱིར་ཆོས་ཙམ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་ཏེ། རྩ་མ་དང་ལྟོག་པ་
 གཉིས་སུ་དེས་པའི་བྱིར་རོ། །སེལ་ངོར་ཆོས་ལ་ཡང་དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་དེས་ཏེ། ཡོད་
 པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་བྱིར་རོ། །སོ་སོའི་ངོ་པོ་ལ་ཁ་
 ཅིག་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་རྣམ་པ་
 རང་དབང་དུ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་དང་།
 སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སམ། ཡིན་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ཡོད་པའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སོ། །དགག་
 པའི་མཚན་ཉིད། དེའི་དོན་སྦྱི་འཆར་བ་དེ་མིན་སྐྱབ་པའི་དོན་སྦྱི་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པ་འཇམ་སྟོས་
 དགག་བྱ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས། ཆོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་
 དེགས་མི་མཐུན་དངོས་སུ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་སྦྱི་འཆར་བ་དགག་བྱ་སྟོས་པ་བཀག་པ་ལ་

ལྷོས་པས་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཚུས་ཅན། སྐབ་པའི་མཚན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩམ་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་བུམ་མིན་
 རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 སེལ་བའི་སྐབ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། དོན་
 དམ་བདེན་པ་དགག་པར་འདོད་པ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་མ་ཕྱིད་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་
 ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི།
 སྐབ་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོས་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན་སྤང་བའི་སྐབ་པ་
 དང་། སེལ་བའི་སྐབ་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པས་ཡོངས་
 གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། མཚན་གཞི་ནི་དེའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྲུང་བའི་རང་མཚན་རྣམས་སོ། །
 གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་སྟོས་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྒྲོ་བཏགས། མཚན་
 གཞི་ནི་ཡོད་པ་གཞན་སེལ་རྣམས་སོ། །དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤང་བའི་སྐབ་པའི་
 གྲས་ཕྱེ་བའི་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོས་རྣམ་བཅད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན་མ་
 ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་སྟོས་དགག་བྱ་དགག་པ་རྣམ་
 པར་བཅད་ནས་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། འདི་དང་སེལ་བའི་སྐབ་པ་དོན་གཅིག་གོ །
 གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་སྟོས་དགག་བྱ་སྐབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་རྣམ་བཅད་ཅམ་དུ་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ། འདི་དང་མེད་དགག་དོན་གཅིག་གོ །རིགས་གཏིར་རང་འགྲེལ་ལས།
 དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་དང་། མི་འཕེན་པ་འདི་གཉིས་གྱི་མཚན་
 ཉིད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡང་སེལ་དོར་
 ཡིན་ཅིང་། ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་ཡང་སེལ་དོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེལ་
 དོའི་དགག་སྐབ་གཉིས་དང་། མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་ཆོག་ཟེན་ལ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་
 གཞན་འཕེན་པ་དང་། ཆོག་ཟེན་ལ་མ་བཅད་ཀྱང་དོན་ལ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་བུམ་དག་གིས་ཕྱོགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དགག་བྱ་ཆོག་ཟེན་ལ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་
 བྱས་ཐོག་དང་མི་རྟོག་པའི་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བའི་གཞན་སེལ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དེ་

རྒྱལ་པ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཞེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་དགོངས་པ་སྟེ།
 རྒྱལ་བྱེད་སྐྱེ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་དགག་པ་རྒྱལ་བྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི།
 མ་ཡིན་དགག་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་རིགས་གཉིར་ལས་བྱངས་ཤིང་། འདིའི་མ་ཡིན་དགག་ནི་འབྲས་
 རང་གི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོས་ལ་འཛིན་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཏའི་
 རྟགས་དགོངས་རྗེས་པར་གྱུར་ཅིག །སེལ་བའི་རྒྱལ་པའི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་དགག་པའི་མཆོན་
 ཉིད། སྒོས་དགག་བྱ་རྒྱལ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་རྣམ་བཅད་ཅུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ།
 འདི་དང་མེད་དགག་གཉིས་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་
 དགག་གཞག་སྒྲང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོན་གྱི་མཁས་པ་ཕྱེ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ན་དེ།
 དངོས་རྟོགས་དང་། རྟགས་རྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲང་
 བའི་སྒོ་ནས་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲང་བའི་སྒོ་ནས་སྒོ་འདོགས་གཅོད་
 པའོ། །དེའང་དངོས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ན་རྟགས་ཀྱིས་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པས་སྒོ་སྐྱ་ཕྱིའི་
 རིམ་པ་མེད་དོ། །དེས་དགག་རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱལ་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན།
 རྗེས་དཔག་གིས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་དངོས་སུ་གཞལ་བ་ན་བདག་ཉིད་མེ་འཇལ་དུ་རྟགས་ལ་རྟོགས་པ་
 དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་དགག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་དྲན་བཞིན་པའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་
 པས་བྱལ་བ་རྟགས་ལ་རྟོགས་པའོ། །མདོན་སུམ་ལ་གཉིས་ལས། རང་རིག་གིས་སྒོ་དེ་
 འཛིན་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་ཡུལ་དེར་སྒྲང་དུ་རྟགས་ལ་འགྲུབ་ཅིང་། གཞན་རིག་གིས་ཡུལ་
 དེར་སྒྲང་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་སྒོ་དེ་འཛིན་དུ་རྟགས་ལ་འགྲུབ་པའོ། །དདག་པ་ལ་དཔེར་
 བརྗོད་ན། རྩོག་པ་ཉིས་ཆོགས་འཛིན་པ་ལ་ཆེག་རྒྱུང་འཛིན་པས་བྱས་པས་རིགས་ཀྱི་སྒྲི་ཆེག་
 རྒྱུང་འཛིན་པ་དངོས་སུ་ཁེགས་ན། བྱེད་བྱས་ཉིས་ཆོགས་འཛིན་པ་རྟགས་ལ་ཁེགས་པ་སྟེ།
 བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་དབྱུག་པ་ཁེགས་པས་བྱས་ཆོས་དབྱུག་པ་ཅན་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྟགས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོད་མར་
 ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྩོན་མེད་དེ། ཡུལ་གང་ལ་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པ་དེ་ལ་
 རྟགས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན།
 ལའི་སྟེང་གི་མེ་ལ་རྟགས་རྟོགས་ཆོད་མར་ཐལ། དོན་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་
 སྒོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་ཆར་གྱི་གཏན་ཆོགས་གྲུབ་སྟེ།

མེ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་མེ་རང་གི་རྣམ་པ་གར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་སྒོ་འདྲགས་དངོས་སུ་གཙོད་
 བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩབ་སྟེ། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །
 རྟགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད། རྩས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་
 རྟགས་ལ་ལྟོས་ལྷགས་རྟགས་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཅེ་ན། འོ་ན་ལྷགས་རྟགས་དེ་
 འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་ལས་མ་འདས་ལ། ཕྱི་མ་
 ལྟར་ན་ཆད་མ་གསུམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ལ་མེ་ཡོད་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་
 པས་རང་ཉིད་མེ་འཇལ་དུ་ལྷགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟགས་པའི་སྒོ་དེ་
 ཉིད་མེ་འཇལ་གྱི་སྒོ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་ལྷགས་ལ་གྲུབ་རྒྱུའི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 རང་ཉིད་མེ་འཇལ་ཡིན་པ་ལ་ལྷགས་རྟགས་ཆད་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ།
 རྗེས་དཔག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ། རང་རིག་
 མངོན་སུམ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཤེས་པ་མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ལྷགས་རྟགས་ཆད་
 མ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟགས་པའི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་
 ཉིད་མེ་འཇལ་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་ལྟོག་གྱུར་དུ་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རང་སྒོ་རང་ལ་ལྟོག་དུ་གྱུར་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་མཐའ་
 ཡས་པ་ནི་རིགས་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་
 དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཆད་མས་རྟགས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། འདིར་སེལ་ངོའི་དགག་སྐྱབ་ཁོ་ན་འཆད་པས། སྐྱབ་པ་ལ་སེལ་ངོའི་དོན་དང་།
 ཤེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དོན་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་
 པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞེདོ། །དགག་པ་ལ་ཡང་སེལ་ངོར་དོན་དགག་པ་དང་། ཤེས་པ་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་ཤེས་པ་མིན་པ་
 དང་མེད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞེདོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གམ།
 མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས་སྐྱབ་པ་འམ་མ་ཡིན་དགག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་
 རྟག་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་དང་བྲལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས། སྐྱ་མི་རྟག་

བར་ངེས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད། འབྲུལ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཕྱིས་རྟགས་ལས་
 ངེས་ཚེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དབག་གམ་མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས་དགག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོལ་བ་
 མཁས་པས་དག་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་བྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་
 ངེས་ཤེས་གྱིས་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཚེ་བུམ་པས་དག་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད།
 རྟོལ་བ་སྐྱོངས་པས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་
 ངེས་པའི་ཚེ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་དག་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་བདེ་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་པ་དང་གཟུགས་འཛིན་སྐྱེ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་
 གང་གིས་ཁེགས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པས་ཁེགས་ཏེ། བདེ་བ་
 ཉམས་སུ་བྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་ཉམས་སུ་བྱོང་བུ་བདེ་
 བར་ངེས་པ་ན་བདེ་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་པ་ཁེགས་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཟུགས་
 འཛིན་མིག་ཤེས་སྒྲེས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་ན་དེ་ཡོད་པར་གང་གིས་འགོག་ཅེ་ན།
 འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་ཁེགས་ཏེ། འབྲུལ་རྒྱ་མེད་པ་དང་ཡིད་གཏད་
 པས་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ལས་མ་སང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྟོག་
 གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་
 བར་གང་གིས་ཁེགས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། དག་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་བྱོང་བའི་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པས་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་ས་ཕྱོགས་
 འདི་ནི་དམིགས་སོ། །བུམ་པ་མ་དམིགས་སོ་སྟུམ་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་གཉིས་འཕྲོན་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། དགག་བྱ་སྤར་ཡོད་པས་ལ་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྤར་མེད་པ་ལ་མེད་
 བར་ཤེས་པ་ལ་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགག་བྱ་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་
 དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་
 རྟགས་རྟོགས་མེད་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གི་ཆ་འགར་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པ་འཕམ་དོན་གྱིས་གོ་
 བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་འཕམ་

ཚུལ་གསུམ་གོམས་པ་ལས་སྒོ་བུར་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱལ་པོས་ལས།
 རང་གིས་བྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་འབྲུལ་
 བ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་
 ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་བསྐྱེ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་དོན་ལྟོག་གཅིག །
 མཚན་གཞི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལ་མི་བསྐྱེ་བ། །རང་གཞན་གཉིས་ལས་ངེས་ཤིང་ཤེས་པ་ནི། །
 རང་ལས་ངེས་པའི་བྱེད་པས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །
 ཚད་མ་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

༥ གཉིས་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་
 དང་། རྗེས་དཔག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡང་དག །ལོག་ཕྱོགས་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་
 དོན་ཏོ། །

དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱ་བ་སོགས་མངོན་སུམ་དང་
 མངོན་སུམ་ཚད་མ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་པའི་རིག་
 པ། བྱི་མའི་མཚན་ཉིད། སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མྱོང་སྟོབས་གིས་སྒྲོ་འདྲགས་གཅོད་
 པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་སུ་བྱེ་བ་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་
 མ་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱལ་བཅད་མེད་ཅིང་། སྒྲོ་འདྲགས་གཅོད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རང་ལྟོག་ལ་མི་
 སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། དེའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་རིག་པ་འཇལ།
 རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མ་འབྲུལ་པའི་རིག་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་ལས། མངོན་
 སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
 སྟེ། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ། མ་འབྲུལ་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ། གཉིས་ཀའི་
 དོན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དང་བྲལ་

པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གསུང་རབ་རྒྱལ་ལས། རྟོག་པ་ལ་ཡང་དག་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཀླན་རྟོག་དང་། སེམས་རྩིང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱོད་ན་
 འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སོ་སྤྱེའི་དབང་གེས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་དེ་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་གསུམ་པ་ཉིད་ལ་འཛོག་སྟེ། འདིར་ཡང་། ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྱོད་ན་
 འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། རྟོགས་པ་དེ་ཡང་
 གང་ཞེན། རྟོག་པ་མངོན་པར་བརྟེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ། རྟོག་པ་ནི་བརྟེན་པ་དང་འདྲེས་རྒྱུ་
 བའི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་ངེས་ལས་རྒྱུ་བ་
 སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེན། འདི་ལ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་བདེ་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 རྟོག་པ་བསྟུ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་ན་འཛིན་པའི་སྟོད་ཤེས་དེ་ལ་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྐྱོབ་ནི་ཅིག་གོས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུ་བ་འཛིན་པའི་སྟོད་ཤེས་བདེ་ལ་མ་བྱལ་བའི་རྒྱུད་གྱི་
 རྟོག་པ་ལ་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་བ་འཛིན་པའི་རིགས་ལ་འཛོག་པས་སྟོན་མེད་ཅེ་
 ན་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རིགས་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
 རི་ལྷར་ཞེན། སྐྱོད་ན་འདྲེས་པ་དེ་ཡང་དོན་ལ་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པར་འདྲེས་པར་
 རྣམ་དུ་རྒྱུ་བའི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་དོན་ལྟོག་གཞན་མིན་པས་གང་བཟུང་
 གྲང་བྱུང་པར་མེད་དེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་འབྱེལ་ལས་འདྲེས་པ་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་
 ངེས་ལས་རྒྱུ་བ་འཛིན་པ་གསུངས་སོ། །མདོར་ན། འདིར་བསྟན་གྱི་བྲལ་བྱ་རྟོག་པའི་མཚན་
 ཉིད། སྐྱོད་ན་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཞེན་སྟོད་དང་། སྐྱོད་ན་འདྲེས་རྒྱུ་བའི་ཞེན་སྟོད་དང་།
 སྐྱོད་ན་འཛིན་པའི་ཞེན་སྟོད་དང་། དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཞེན་སྟོད་རྣམས་བྱུང་པར་མེད་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་རྟོག་པའི་རྣམ་དང་བྲལ་བ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 རྟོག་སྤྱིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་རྟོག་བྲལ་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 དག་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་དབག་དེ་ཡང་རྟོག་བྲལ་དུ་
 ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རང་རྟོག་ལ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྟེན་པ་
 སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་རང་མཚན་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོ་སྲུང་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཆང་ངོ། །གཉིས་

པ་ནི། ཁ་ཅིག རྒྱལ་ཅིག་པ་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་
 ཡང་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འོན་པ་དེན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། དོན་བདེན་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདོད་ན། རྗེས་དཔག་ཡང་མ་འཇུག་
 བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདོད་ན། རང་ཅིག་དང་
 རྒྱལ་འབྲོར་མངོན་སུམ་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག གཟུང་དོན་ལ་མ་འཇུག་པ་ལ་
 འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲིན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་ལུགས་ནི། རྒྱལ་
 དེས་ལས། དེ་ལ་མ་འཇུག་པ་ནི་རབ་རིབ་དང་། ལྷར་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། ལྷར་ཞུགས་པའི་
 འཇུག་པ་ལ་སོགས་པས་འཇུག་པར་མ་བསྐྱེད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་བོ་དང་། ཡུལ་
 དང་། བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་ཀླུ་འཇུག་པར་མ་བསྐྱེད་པའོ། འོ་ན་རྟོག་པ་ཡང་མ་
 འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་ཀླུ་དེ་དག་གིས་འཇུག་པར་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་
 ལྟེ། འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་
 བའི། རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་བསྐྱུ་བ་པ། ཞེས་དང་། གང་དེ་འཇུག་པ་ཐོག་མེད་
 བའི། འཇུག་ཅན་མཐོང་གོམས་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་ཡིན། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་
 ཀླུ་དེ་འདྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་རྟོག་བྲལ་དང་མ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་དགོས་སམ། འོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་
 ཅིག གཉིས་ཀ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 རྟོག་པ་ཡིན་ན་འཇུག་གེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདྲིམ་ན་ཡང་དག་པར་ན་མ་འཇུག་པའི་
 གེས་པས་རིགས་མི་མཐུན་མཐོང་དག་སེལ་བྱས་ཀྱང་རྟོག་བྲལ་སྒྲོས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་
 པ་ཅན་པ་སོགས་དབང་གེས་རྟོག་པ་དང་བཅས་བཞེན་དུ་མ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་འོག་རྟོག་
 དང་། ཁ་ཅིག འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་བས་ཀྱང་མ་འཇུག་པའི་གོ་ཚད་པས་རྗེས་
 དཔག་ཀྱང་མ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་སྐྱུ་པའི་འོག་རྟོག་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། འོ་
 ན་སེམས་ཙམ་པས་རྒྱུར་མཐོང་གི་དབང་གེས་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲོབས་
 ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་རྒྱུར་མཐོང་གི་དབང་གེས་མ་འཇུག་
 བར་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག མཚན་ཉིད་དེ་མདོ་

མྱེ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག ཁམཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 གྲང་མ་ལུའུ་པའི་དོན་བག་ཆགས་བརྟན་ལབྱུང་གི་སྒོ་ལ་བྱེད་པས་སྒྲིན་མེད་པར་འདོད་པ་དང་།
 ཁ་ཅིག ཁམཚན་ཉིད་དེ་ཁས་སྐྱངས་གྲང་ཚུར་མཐོང་གི་དབང་གེས་ཐམས་ཅད་ལུའུ་པ་ཡིན་
 པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རིག་
 པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལོགས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། བག་ཆགས་བརྟན་མི་བརྟན་ལ་བདེན་བརྟན་དང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་
 བཞག་ནི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
 དུ་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་གྲང་བག་ཆགས་བརྟན་པས་མ་ལུའུ་པར་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པས་ནང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཚུར་མཐོང་
 གི་དབང་གེས་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་ཆ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། དེས་ན་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ནི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་མཚན་ཉིད་
 ལྟར་ཁས་ལེན་གྲང་མ་ལུའུ་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་
 ལས། ཁ་ཅིག་རྣམ་རིག་པའི་བྱུང་མཐའ་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་འདོད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་
 མི་བསྐྱུ་བ་མ་ལུའུ་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་རྣམ་རིག་པའི་བྱུང་མཐའ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་
 རྗེས་དཔག་གྲང་མ་ལུའུ་པར་འབྱུང་ཏེ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཤེས་པ་རང་ལས་
 རྗེས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པ་ནི་གཏན་ཆོགས་མ་བྱུང་ཅིང་རང་གི་རྗེས་སུ་བྱུར་
 པའི་གཞལ་བྱ་ལ་ནི་མ་ལུའུ་པ་ཡིན་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུང་བས་སྒྲིན་གལ་གནས།
 མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། རྗེས་དཔག་གྲང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ལེགས་པར་དབྱོད་ཅིག སྐལ་མེད་ཀྱི་མཚུལ་མི་
 སྒྲགསོ། །

གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི། གང་དབྱེ་བའི་རོ་
 གོ། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། རི་ལྟར་བྱེ་བའི་དོན། རི་སྟེད་བྱེ་བའི་གྲངས་རེས་
 སོ། དང་པོ་ནི། མ་ལུའུ་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་སོ། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་དང་།
 ཡིད་དང་། རང་རིག་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་སྟེ་བཞིའོ། གསུམ་པ་ནི།
 ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་གཞན་རིག་པ་དོན་རིག་གི་མངོན་སུམ་གཉིས། རང་རིག་པ་རང་རིག་གི་

མངོན་སུམ། རང་གཞན་མེད་པར་རིག་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་རིག་གཉིས། གཞན་དབང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་རང་རིག་ །ཉིང་ེ་
 འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་སོ་སྒྲུའི་མངོན་སུམ་དང་།
 འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་མིན་ཏེ།
 བཞི་ཀ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡང་མིན་ཏེ།
 མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་རྩ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཐ་དད་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
 སུམ་གཞན་གསུམ་པོ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མངོན་
 སུམ་གཞན་གསུམ་པོ་རྩ་ཐ་དད་དང་། དེ་གསུམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རོ་བོ་
 གཅིག་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་བྱེ་བ་ནི་
 རིགས་པས་མཐའ་གཞན་བཀག་པའི་གངས་ངེས་མིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་
 གངས་ཉུང་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་མངོན་སུམ་ལྷ་པ་ཡོད་
 པས་གངས་མང་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགོས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།
 རིགས་པ་ཅན་པ་དབང་མངོན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་པ་མ་ལྷག་པ་ཡིད་མངོན་
 ཚད་མ་མི་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དང་།
 རྒྱང་འཕེན་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་འདོད་པས་ལོག་རྟོག་དེ་བཞི་དགག་པའི་ཆེད་དུ་བཞིར་བྱེ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་མངོན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་ན་བ་མ་ལྷག་པས་དེ་ལྷ་ར་
 འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་དང་མངོན་ཤེས་ནི་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གང་རུང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །མངོན་
 སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྤེའི་ལུགས། །བྱེ་བྲག་སྐྱེ་གསུམ་རྣམས་རིག་གཉིས། །ཞེས་པའི་སྐྱེ་ངེ་
 བཞིན་དུ་བཞིར་བྱེ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་མི་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྤེའི་པོ་ནའི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དམིགས་
 བརྟག་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་མངོན་གྱི་རྟེན་གསུམ་བཤད་པས་དབང་མངོན་
 ཁས་སྤང་དགོས་ཤིང་། དབང་མངོན་འདོད་ན་ཡིད་མངོན་འདོད་དགོས་པར་རིགས་གཉིར་
 རང་འགྲེལ་ཉིད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །གཞུང་དེའི་དོན་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་

ལུལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་
 ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་སྒྲུབ་ཡུལ་དེ་ལ་མ་ལུལ་བར་རྒྱུ་རིག་
 པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཐ་སྙད་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབང་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་པོ་སྤྱོད་ལ་ཚད་མར་རྒྱུ་རིག་པས་
 ཁས་བླངས་ཀྱང་འདྲར་བསྟན་གྱི་གངས་རེས་ནི་དོན་དམ་གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་དབང་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་སྤྱོད་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་
 བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་མངོན་སུམ་དང་པོ་
 གསུམ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གཅིག་ཅིང་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གཅིག་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་
 བཞག་ལ་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་ཚེས་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་
 ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བཞག་གོ། །མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་ལ་བཞེ་ཆར་ཡང་
 ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ཤེས་པ་དང་། དབང་མངོན་ནི་སྤྱོད་
 རྒྱུ་ལ་གྱི་དོན་དང་། ཡིད་མངོན་ནི་དེའི་ཡུལ་ལས་རྒྱས་གཞན་པའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་དང་། རྒྱལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཚད་མར་འཛོག་པ་ནི་གནས་ལུགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་གངས་རེས་པ་
 བློ། མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་
 བས་བཞེར་སྤེ། མདོ་ལས། དགེ་སྲོང་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཏེ་མིག་
 དང་ཡིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རང་རིག་མི་
 འདོད་པས་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་རིག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། རང་རིག་པ་དང་
 རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས་གཞན་མི་སྲིད་པ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་
 ཅོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་གྱི་ཚད་
 འབྲས་བཞག་པའི་ཚེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་དང་། དམིགས་བརྟག་ལས། སེམས་
 ཅམ་རང་ལུགས་གྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཞུན་གསུངས་པ་དང་། རིགས་གཉིས་ཅུ་འབྲེལ་ལས།
 ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་སུམ་ལ་བཞེར་སྤེལ་པའི་ཚེ་སྤྱོད་ཅོན་ཁས་བླང་དགོས་པས་མདོ་སྤེལ་པ་ཁོ་ནའི་
 ལུགས་གསུངས་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་པར་འགྱུར་བས་རིགས་གཉིས་ཅུ་བའི་ཚོགས་
 ཀླད་གཉིས་པོ་དེའི་མགོར་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་པའི་ཚོགས་འདི་སྐྱུར་ཤེས་ན་གནད་ཐམས་ཅད་རང་

གོལ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལུགས། །ཁྱེ་
 བླ་གསུམ་ཀུན་པེག་གཉིས། །ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱེ་བླ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་ཡིད་
 མངོན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། མཛོད་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གི་ཆ་གང་དུ་འདར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་གསུངས་པས་ཀྱང་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པས་
 དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་ཆད་མ་མིན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེས་བག་
 ཆགས་བརྟན་པའི་དབང་ཤེས་དང་། མི་བརྟན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཆད་མ་ཡིན་མིན་ཁྱད་
 པར་མེད་པར་འདོད་དགོས་པ་ལས། དེ་གཉིས་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་རྣམ་
 དེས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེ་བར་བསྐྱད་པའི་བག་ཆགས་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་སྦྱོན་
 གྱིས་མི་མཁས་པས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཅིག་ནི་ཆད་མ་མིན་
 པར་བཛོད་ལ། གཞན་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་མི་འབྲལ་བར་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འདིར་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་
 ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་རང་བཞིན་བཛོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་
 ཁྱེ་བླ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དབང་མངོན་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་པོ་གང་དུང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གྱིས་
 མ་དེས་སོ། །མཛོད་ལས་མ་གསུངས་པ་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། དུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡིད་
 དབང་དུ་བཤད་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཤེས་མ་ལུས་བ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནུམ་
 དེག་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་ལ་ཆད་མར་རྣམ་དེས་ལས་བཤད་ན། ཡུལ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་
 པས་ཀྱང་མ་ཁུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་
 དོན་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལ་སྤང་
 བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་གྱིས་གཟུང་
 རྣམ་དེ་ལ་ཕྱི་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་
 ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཆ་ནི་རང་དེག་མངོན་སུམ་དུ་འདུས་
 ཏེ། གཟུང་འཛིན་ལས་གོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཉིད་དེ་ལྟར་གསལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོན་དང་མངོན་ཤེས་གཞན་རྣམས་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་

གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཆ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་
ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་རྣམས་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་སོ་སའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དབང་མངོན་ལ་བཞི་སྟེ།
མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ། མཚན་བྱེད་སྒྲོ་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྒྱུན་
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཡུལ་རིག་པ། དབང་མངོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་
ལས་སྦྱེས་པའི་གཟུང་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ། དབང་མངོན་ཆད་མའི་མཚན་
ཉིད། དེ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ཁྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོོ་འདོགས་གཙོད་པའི་
རིག་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་སུ་བྱེ་བ་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པ་སོགས་སྔར་
བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །དེ་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་ཞེས་པ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་མངོན་ཉམས་ཁྱེད་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་
དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མངོན་དེ་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་
དང་དེ་གཉིས་བྲལ་བ་དེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུགས་ནི་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་
པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །གཉིས་པ་ལ་བདག་རྒྱུན་ཀྱི་སྟོོ་ནས་མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནས་ལུས་ཀྱི་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་བར་ལ། དམིགས་རྒྱུན་ཀྱི་སྟོོ་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རིག་
འཛིན་དབང་མངོན་ཀྱི་བར་ལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཀྱི་སྟོོ་ནས་རང་ངེས་དབང་མངོན་དང་། གཞན་
ངེས་དབང་མངོན་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་ལས་སྦྱེས་པའི་དང་། གཞན་
རིག་གི་ཤེས་པའི་དང་། རྟོག་བྲལ་ཀྱི་དང་། མ་འབྲུལ་བའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་
པོ་ལ་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། ཆོས་མངོན་པ་ལས། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་
དག་རྒྱུད་བྱས་པའི་འབྲུང་འཁྲུང་གི་གཟུགས་ཟེར་མའི་མེ་རྟོག་དང་། གྲོ་ག་བརྩས་པ་དང་།
མོ་ཁབ་གཤིབས་པ་དང་། ལླ་བ་བཀུས་པ་དང་། བྱ་རིག་ན་འཇམ་གྱི་ལྷགས་པ་ལྷ་བྱུང་ཡོད་
པར་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག །རྒྱན་གཞི་ལ་གནས་པའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཞིག་

ལྷ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་རྣམ་པ་ཡི། རྩོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོའང་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀྲུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་རེས་པ་མེད་ཅིང་།
 ལེན་ན་ཡང་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། རིགས་གཏྱར་རང་འགྲེལ་ལས།
 གྲུབ་མཐའ་འགའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་དབང་པོ་མི་གྲུབ་ཀྱང་རྟེན་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཡོད་
 པའི་ཡུལ་ལྡེ་ལ་འཛིན་རྣམ་ཤིག་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་རྣམ་པ་ཡི། རྩོ་བོ་གང་
 ཡིན་དབང་པོའང་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། རྩོ་ལས་སྒྲིམ་པར་རྗེས་འགྲོའི་སྒྲོ་ནས་
 འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྷར་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་དང་། འབྲས་བུ་དབང་གསེས་གཉིས་ཀ་མ་
 དམིགས་པ་ལས་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དམིགས་
 པས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་འགྲུབ་སྟེ། མེ་དུ་བཞིན་ནོ། ཡང་ན་ལྷོག་
 པས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་གཞན་ཆོང་ཡང་དབང་རྟེན་འདི་དག་ལ་
 ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་མ་ཆོང་ན་དབང་གསེས་མི་འབྱུང་བའི་རྟགས་ལས་རྣམ་པ་དེ་ཡོད་པར་གྲུབ་
 ཅིང་། རྣམ་པ་དེ་ཡང་བཅ་གསེས་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པ་ལས། ཤེས་པར་མི་འཐད་དེ།
 དབང་གསེས་ཡིན་ན། དབང་གསེས་མ་སྒྲིམ་པའི་སྤར་ནས་ཡོད་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
 ཡིད་གསེས་ཡིན་ན། དབང་རྟེན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། རྩོའི་བྱིར་བཅ་
 པོར་གྲུབ་པས་གཟུགས་ཅན་ཙམ་ཞིག་ཁས་སྤངས་ཀྱི། ཟུར་མའི་མེ་ཏོག་ལྷ་བུ་སོགས་རེ་ཞིག་
 རིགས་པས་མི་གྲུབ་པས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་
 གནད་ཀྱི་དོན་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་མདོ་
 སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཀྱང་། མདོ་སྟེ་པས། དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་དུ་འཛོག་པ་ནི་བྱི་
 རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལྷོས་ནས་འཛོག་དགོས་པས་གཞན་རིག་གི་གསེས་པར་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་
 པས་རང་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོད་མར་མ་སོང་བས་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དེས་ན་
 གཞན་རིག་མེད་པའི་བྱིར། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་པ་ལྷར་རོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཆོད་མ་མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བུལ་
 མཛོན་སུམ་མོ། ཞེས་དམ་བཅའ་ཙམ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་འདིར། འབྲུལ་རྒྱ་
 མེད་ན་མཛོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། འབྲུལ་རྒྱ་ཡོད་ན་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས།
 བྱི་མ་ལ། སྦྱོར་རིགས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བྱིར་དབང་པོ་ལས་སྒྲིམ་སྟོ། །ཐམས་ཅད་

བྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཡིན། ཅིས་པ་སྟེ། དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་བཤམ་ཡིན་ཏེ།
 རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པོ། །བཞི་པ་ནི། དབང་
 མངོན་ཆོས་ཅན། མ་ལསྟལ་པ་ཡིན་ཏེ། ལསྟལ་རྒྱས་ལསྟལ་པར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་
 རང་མཚན་གྱིས་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པོ།
 །བཞི་པ་ལ། སྒྲ་དོན་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་མངོན་དེ་རྒྱུན་གསུམ་ཆར་ལས་སྟེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་།
 དམིགས་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྟད་མི་བྱེད་པར་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིར་
 དབང་མངོན་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་
 རྣམ་ན། སྤྱིར་རྟོག་ལྟར་བད་སྤྱིར་བའི་དགོས་པ་ནི། ཐ་སྟད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་དེ་བདེ་བྲག་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་ཆད་ཡིན་པ་ལས། བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབང་མངོན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ལས་
 མངོན་སུམ་བཞིའི་དང་པོ་བདེ་བྲག་ཏུ་གོ་རུས་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་མངོན་སུམ་
 བཞིའི་དང་པོ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ར་དེ་ར་
 སྤྱིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ར་སྤྱི་ཞེས་དང་། ལས་ཀྱིས་པོན་དེ་ནས་
 རྒྱལ་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནས་རྒྱལ་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་བཞིན་
 བོ། །དམིགས་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྟད་བྱས་ན་མངོན་སུམ་བཞིའི་དང་
 པོ་བདེ་བྲག་ཏུ་གོ་བར་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་། ཡིད་
 མངོན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དབང་ཤེས་
 ལྷ་ཆར་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དཔེར་ན་དབྱུག་གྲའི་སྒྲོ་ཞེས་པས་
 ར་སྒྲོ་དང་། རྒྱ་ལུང་གྱི་རྒྱ་གུ་ཞེས་པས་ནས་རྒྱལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་མི་རུས་པ་བཞིན་ལོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་། མདོར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ཐ་སྟད་དབང་པོས་བྱས། །
 ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་
 བཅད་གསུམ་དང་། རིགས་གཏིར་ལས། དབང་པོ་ཐུན་མོང་མིན་རྒྱའི་ཕྱིར། །དབང་
 ཤེས་ཡིན་ཏེ་ར་སྒྲོ་བཞིན། ཅིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་གསུམ་
 སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་། རྒྱུན་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུང་
 གཞན་ལས་བཤད་པའི་རྒྱལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དབྱུང་བ། ཞར་ལ་དབང་

ཤེས་ལུལ་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིན་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། བྱེད་
 རྒྱ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྒྲུལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དང་། །ཀྱུན་ཏུ་འགོ་དང་
 རྣམ་སྒྲིབ་དང་། །རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅིས་རྒྱ་དྲུག་དང་། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་
 དངོས་སྒྲུབ་པའི་འདོད་པ་བརྟུན་པའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་སྟེ། རྒྱ་རྣམ་པ་ལོ་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། །དམིགས་པ་
 དང་ནི་དེ་མ་ཐག །བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྒྱ་ལྟན་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 རྒྱ་བཞི་ལས་འབྲས་པ་སྟེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱའི་རྒྱ་ནི་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་
 གཞན་ལྟ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ད་ལྟར་བ་རྒྱ་ལ་འགག་ཁ་མ་མ་ཡིན་པ་
 རྣམས་སོ། །དམིགས་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །བདག་རྒྱ་ནི་བྱེད་རྒྱ་ལ་འཛོག་སྟེ།
 མཛོད་ལས། རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྟན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྟེས་པ་རྣམས། །ཐ་མ་
 མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་དག་
 པོར་བཤད། །ཅིས་སོ། །འོ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་གང་དང་གང་ལས་སྟེས་ཞེན། སེམས་
 སེམས་བྱུང་རྣམས་རྒྱ་བཞི་ཀ་དང་། སྟོམས་འཇུག་ནི་དམིགས་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་གསུམ་
 དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱའི་རྒྱ་དང་། བདག་རྒྱ་གཉིས་ལས་སྟེས་
 པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་གཉིས། །གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྟེས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །འདིར་
 བྱེད་བར་མཛོད་གྱི་དངོས་རྒྱ་ལ་རྒྱ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལ་བདེ་
 བ་ལ་སོགས་པ། ཡུལ་མེད་པར་ནི་སྟེ་བ་མིན་ཏེ། བདག་ཉིད་རི་རྩ་བའི་ཡུལ་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་ཆོགས་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་
 པོ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་དེའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལ། དབང་པོ་ཉམས་པ་མེད་པ་ལ་ཉེ་
 བར་གནས་པ་ན་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་
 ཀ་ཆོགས་ཀྱང་གཉིད་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་སྟེ་བ་ལ་ནི་རྒྱའི་ཆོགས་པ་འདི་དག་ཅུ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ཡང་
 དབང་པོ་དོན་དམ་སྟོ། །ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྤྱི་མར་འཇུག། རྒྱ་འབྲས་ཆོགས་པ་འདི་དག་
 ལས། །འབྲེལ་བ་ཅན་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱའི་

རྒྱུན་གཏན་ནས་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུན་གསུམ་ཉིད་རྒྱུ་ལྟེ་རྒྱུ་འདོད་དེ། རྒྱུ་
 ཏུ་དེ་ཡི་རྩིས་འཇུག་ཕྱིར། །གང་ཞིག་ཡོད་པས་ཕན་འདོགས་ཕྱིར། །དེ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་
 དོན་དེ་རྒྱུན་གསུམ་ལ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་སྤངས་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་
 རྒྱུ་ལྟེ་རྒྱུ་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྟེ་རྒྱུ་མི་ཕྱིར་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྟེ་
 འདོད་ཅིང་། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་གཉིས་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཚང་བ་སྤྱིད་
 གུང་སྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་འབྲས་སུ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་ཏུ་འབྱུང་མི་སྤྱིད་ཅིང་། རྒྱུ་སྤྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟེ་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་
 མ་ཡིན། བདག་རྒྱུན་གྱི་དོན་ཕྱིར་རྒྱུ་ལྟེ་འདོད་ཅིང་། ཕྱིར་རྒྱུ་ལྟེ་དོན་མི་རང་ལས་གཞན་
 པའི་ཚས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་ །དབང་ཤེས་
 འབྲུལ་པ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་མེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ལ་དོན་གྱིས་བརྟགས། །རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་
 ཡོད་མིན་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། སྒྲ་སྤྱང་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་
 པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། །དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འབྲའི་རྒྱུ་ལ་གཏོད་ཕྱིར་གྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། །ལུང་དང་པོ་ནི། ཡིད་སྒོ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་
 འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལུང་གཉིས་པས་དེའི་གཟུང་དོན་མེད་པར་བསྟན་གྱི།
 དམིགས་རྒྱུན་མེད་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།
 དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་རྒྱུ་ལ་གཏོད་ཕྱིར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་རང་འབྲའི་རྒྱུ་ལ་
 གཏོད་ཕྱིར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་
 ཡོད་དེ། མར་མའི་རྩེ་མོ་དེ་མར་མའི་རྩེ་མོ་པ་སྒྲོར་བ་འཛོལ་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་སྟེ།
 རྒྱུ་ལས་ཤེས་པ་སྟེད་པ་ལ་རྒྱུ་ལྟེ་ཚོགས་པ་འདི་དག་ཅུ་ཁྲི་ནས་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 །དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚས་གཞན་གྱིས་མ་
 ཆོད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མར་མེ་ཅུ་ལྷིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་
 ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་པའི་གཟུང་
 དོན་དེ་ཉིད་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་གཏོད་ཕྱིར་དང་། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་རང་འབྲའི་རྒྱུ་ལ་གཏོད་ཕྱིར་ཡིན་པས་
 གཟུང་དོན་དང་། དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། །ཟླ་གཅིག་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་

དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་མིན་པས་དམིགས་
 རྒྱུན་ཡིན་ཀྱང་གསུང་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་
 འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། དམིགས་ཡུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མེད་དེ། གཞན་དུ་
 བ་དུང་དཀར་པོ་སེར་པོ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་གཅིག་ལྷ་གཉིས་ཡིན་པ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཡོད་དེ། དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 །འོ་ན་སྤྱོད་ཤད་འཛིན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་སྒྲེ་པ་
 སྣང་བ་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་ནི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་གཏོར་རང་འབྲེལ་ལས། དུང་དང་ལྷོན་པ་དང་། ལྷ་པ་གཉིས་
 ལ་སོགས་པའདར་ཡུལ་རང་མཚན་དང་། དབང་པོ་སྒྲོན་ཅན་ལས་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་སྒྲེ་བས་
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 ལ་བཞི་སྟེ། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་སྒྲ་དོན། དེས་བཞག་པའི་
 ལག་རྒྱུས། མཚན་གཞི་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ །གཞུང་ལུགས་
 གཞན་ལས། དབང་ཤེས་འགགས་མ་ཐག་པ་འདས་པ་དེ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ཤེས་
 པ་ད་ལྟར་བ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པས་ཁྱད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། མདོན་པ་གོང་
 འོག་གཉིས་ཆར་ལས། འགགས་མ་ཐག་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་མཚུངས་པ་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འདོད་པ་འདི་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེར་འགགས་མ་ཐག་པ་
 ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་གསུངས་ནས་འདིར་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་
 དང་མདོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཆར་གྱི་ལུགས་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ཀྱི་
 རྒྱ་རོལ་དུ་བྱུང་བར་མཚུངས་ཀྱང་། མདོན་པ་གོང་འོག་གི་ལུགས་ལ་སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་དུས་
 མཉམ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཁྱད་
 པར་སྒྲོས་ལ་འདིར་ནི་རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཡོད་ཡིན་ཅེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་རྒྱ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་
 འབྲས་ལུ་དེའི་རྒྱ་རོལ་དུ་བྱུང་བར་གྲུབ་པས་འགགས་མ་ཐག་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་སྒྲོས་
 མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རིག་པ་གང་ཞིག་ །ཆོས་གཞན་
 གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་གཙོ་བོར་གསལ་ཤིག་ཏུ་སྒྲིེད་བྱེད་དོ། །
 །ཁ་ཅིག་ །སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་སེམས་དེ་ལྡང་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་

མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོས་གཞན་གྱིས་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས། རང་
 ལུགས་ལ་རིག་པ་གང་ཞིག། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་རང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་
 རིག་པ་མྱོང་བ་གསལ་རིག་ཏུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཤེས་པར་མཚུངས་པས་ན་མཚུངས་པ། ཚོས་གཞན་གྱིས་
 བར་མ་ཚོད་པས་ན་དེ་མ་ཐག་པ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བས་ནི།
 ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་རང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་
 བྱེད་པས་ན་འདི་འདྲ་གནད་དུ་ཆེ་བར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཉུང་དུས།
 འབྲས་བྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་མང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱིར་
 ཤེས་པ་ཅམ་ལ་མྱོང་བ་གསལ་རིག་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པ་སྐྱེ་མས་བཞག་པའི་ལག་རྩེས་ཡིན་པས་
 དབང་མངོན་གྱི་སྟེང་གི་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་དེའི་སྐྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མཚུངས་པ་དེ་མ་
 ཐག་སྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྩེས་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེན་གཞན་གཉིས་པོ་དེ་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་ཚོས་སུ་མེད་པས་མྱོང་བ་
 གསལ་རིག་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། འོན་སྟོམས་འཇུག་
 གཉིས་ལ་སོགས་པ་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྡེའི་ལྡང་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་
 གང་ཞེན། ཁ་ཅིག་ །དང་པོའི་འཇུག་སེམས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྡང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་
 སྐྱེན་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེན་གཞན་གཉིས་པོ་ནི་རང་ཉིད་
 ཤེས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལྟར་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། སྐྱོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་འཇུག་ཤེས་དུག་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་
 ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་དེ་ན་སེམས་མི་གསལ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། རྒྱུད་གཞན་གྱུབ་པ་ལས། རང་ལུགས་སྟོ་སྟོན་འགྲོ་བ་ཡིས། །བྱ་བ་མཐོང་
 བས་གཞན་ལ་དེ། །འཛིན་ཕྱིར་གལ་ཏེ་སྟོ་ཤེས་འཇུག། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 སེམས་ཡོད་ན་དེའི་རྟགས་དག་སྐྱེ་བརྗེད་དང་། ལུས་གཡོ་འགྲལ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །
 རྟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་
 གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་དོན་

ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཚེས་གཞན་གྱིས་བར་མ་
 ཚོད་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གནས་སྐབས་ལྷ་ལས་
 ལྷང་མ་ཐག་པའི་དབང་མངོན་དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་ཚོགས་པ་མི་སྤྲིད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་གང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་
 དགོས། ཁྱོད་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་མིན་དགོས་པའི་
 བྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། གནས་སྐབས་ལྷ་འཇུག་སེམས་དེ་ལྷང་སེམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། གནས་སྐབས་ལྷ་འཇུག་སེམས་ཚེས་ཅན། གནས་སྐབས་ལྷ་ལས་
 ལྷང་མ་ཐག་པའི་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་རྒྱུར་གྲུར་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྲུར་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་སེམས་མེད་པའི་
 གནས་སྐབས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ན་སེམས་མི་གསལ་བ་ཡོད་པས། དེ་ལྷང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །སེམས་མི་གསལ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་གནས་སྐབས་ན་ལུས་རུལ་བ་ལ་སོགས་
 པར་ཐལ་པའི་རྒྱོན་རྒྱོང་དུ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དང་།
 ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཚེད་ལ་སོགས་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་མདོ་སྟེ་པའི་
 སྐབས་འདིར་ནི་ཐོབ་པ་དང་། ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེ་
 ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིར་འཛིན་ན་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །སྦྱར་གྱི་
 རིགས་པས་མི་གཞོད་དེ། རྒྱུ་བཀག་པས་འབྲས་བུ་ཞིགས་པ་རིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི།
 འབྲས་བུ་བཀག་པས་རྒྱུ་ཞིགས་པ་རིགས་པའི་རྒྱུ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སོ་སྦྱེ་ལ་སེམས་མེད་པར་ཐལ། དག་
 རྒྱུ་བརྗོད་དང་། ལུས་གཡོ་འགྲུལ་སོགས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཙམ་ཡང་
 མེད་པའི་བྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡང་སེམས་མེད་པར་ཐལ། དག་
 རྒྱུ་བརྗོད་སོགས་མེད་པའི་བྱིར། ཉེ་ལུ་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་
 ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
 འདོད་གཟུགས་གང་རུང་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སྒྱུ་སྟེས། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་
 བས་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་སྟེས་པའི་ལུས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཞེ་
 བ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ན་ཁ་ཅིག་འདོད་གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་

ཡིན་ཅོད་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་
 སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པས་དེའི་གཟུགས་སྒྲིབ་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་
 གཟུགས་ཐ་མ་དེ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པས་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རུང་ཞིང་བཅ་ཤེས་
 གཉིས་པན་ཚུན་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། ཁ་ཅིག་བཅ་ཤེས་གཉིས་
 པན་ཚུན་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ལུས་དང་སེམས་ནི་པན་ཚུན་རྗེས་སྒྲུབ་
 བྱེད་པ་ཅན་ཅོད་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་
 ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་མེད་དོ། གཟུགས་ནི་
 སེམས་ལས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། ཁ་ཅིག་ གཟུགས་མེད་
 ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སམ་ས་བོན་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཤེས་
 པས་བཅ་པོའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དེ། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ལྷན་མིན་
 འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཤེས་པར་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། ཇི་ལྟར་ལུགས་བཞེ་ལས་
 དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དང་པོར་འདོད་པ་ནས་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 གཟུགས་མེད་ཁམས་སྒྲུབ་པ་དངོས་སྒྲུབ་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་
 ཕྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་ལྷའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་དུ་
 སྒྲུབ་པ་དངོས་སྒྲུབ་ལེན་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲུབ་
 པ་ལེན་པར་ཐལ། ཁས་སྤངས་དེ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱི་མིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཕྱིས་
 ཀྱི་འདོད་པའི་མིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ།
 འདོད་པར་དངོས་སྒྲུབ་པར་གཟུགས་མེད་དུ་དངོས་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་
 དེ་གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་སེམས་དེ་སྒྲིབ་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། དེའི་སྒྲུབ་
 རོལ་དུ་འགག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་ལྷའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་
 འདོད་པའི་དབང་པོ་ལྷའི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུར་དུ་ལྷུང་པའི་སེམས་ཀྱི་དུས་སྒྲུབ་འགགས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོགས་སྤང་ཡབ་སྐས་ཀྱིས་གཟུགས་སེམས་
 གཉིས་པན་ཚུན་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་རྒྱུང་འཕེན་
 པས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བ་འགོག་མི་རུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁབ་ཞི

པ་ཡང་མི་འབྲང་དེ། བཅ་ཤེས་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྩིས་གྲུབ་པ་
 ཡོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་རྩ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་མིན་
 འདུ་བྱེད་བཅ་པོའི་ཉེར་ལེན་དུ་རུང་ན་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་དུ་རུང་བར་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 འདོད་ན། རྩམ་ཤེས་མིན་པ་རྩམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ། ཅིས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། ཉེས་ན་ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
 གྱི་གཟུགས་སྒྲ་བ་དེ་ཉིད་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་ཡོད་ཅིང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྒྱན་མཛད་པ་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ། ལུས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། ཅིས་པའི་དོན་རི་ལྟར་
 ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྒྲེ་བའི་ཆོ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཕྱིས་ཀྱི་
 གཟུགས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཅིང་། འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེ་བའི་ཆོ་
 རྒྱར་གྱི་འདོད་པའི་གཟུགས་དེས་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་བ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིས་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱན་
 མཛད་པས། ལུས་གཞན་སྒྲེ་བ་ལ་ནི་ཆོ་འདིའི་སྒྲེ་མཆེད་ལྷ་ཡིན་ནོ། གཟུགས་མེད་པའི་
 ཁམས་ནས་ཤི་འཕོས་པ་རྩམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་སྒྲེས་པ་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་འདུ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་དང་། ལྷ་མ་རིས། དེ་ལྟར་ན་འོན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་འཆི་འཕོས་པ་
 ལས་ལུས་རི་ལྟར་སྒྲེ་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། ཉིད་ཅིས་བྱ་བ་
 ནི་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལྷོ། རི་ལྟར་ཞེ་ན་འདུ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། བག་ཆགས་
 འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། འབྲུང་བར་འབྲུར་པའི་སྤྱིད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤར་བྱུང་བ་ནི་
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་པར་བརྟུན་དོ་ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས། བག་ཆགས་ལས་
 གཞན་པའི་སྒྲེ་མཆེད་ལྷའི་དབང་གིས་དུས་ཕྱིས་ལུས་དང་བཅས་པར་འབྲུང་བར་བསྟན་པ་ནི་ཞེས་
 དང་། ཉི་མ་སྤྲས་པས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་ལུས་ཅན་རྩམས་ཀྱི་ལུས་སྒྲེ་བ་
 ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྒྲེ་མཆེད་ལྷས་འདུས་བྱས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱར་འབྲུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་བདག་རྒྱུན་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད།
 སྒྲ་དོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་མཛོན་ལུལ་སོ་
 སོར་འཛིན་ནས་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དེ། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་

པའི་དབང་མངོན་གྱི་བདག་ཆེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་རྟེན་འདིའི་ནང་
 ར་ཡོད་པའི་དབང་མངོན་ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་ལུས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་སྟེ།
 དབང་རྟེན་འདིའི་ནང་ན་ཡོད་པར་ཡང་ཆེན་གཞན་རྣམས་ཚོགས་ཀྱང་མིག་བཅུམས་ན་གཟུགས་
 མི་མཐོང་ཞིང་ཕྱི་ན་མཐོང་བ་ལས་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་གཞི་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་
 དེ་ཚང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་རྟོགས་སྒྲུ་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་འདི་ལ་རྒྱ་
 གཅིག་ཡོད་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཆེན་དང་དམིགས་ཆེན་གཉིས་དེའི་རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་མ་ཐག་ཆེན་དེའི་རྒྱར་མི་རུང་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་དབང་ཤེས་ལྷ་ཆར་གྱི་དེ་མ་
 ཐག་ཆེན་བྱེད་པ་སྲིད་པས་དེས་གཟུགས་རྟོགས་སྒྲུ་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་འབྱེད་མི་ལུས་པའི་
 ཕྱིར། དམིགས་ཆེན་ཡང་དེའི་རྒྱར་མི་རུང་སྟེ། ཡུལ་གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་
 མིག་བཅུམས་པ་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་དེ་ཡང་དམིགས་ཆེན་གྱིས་འབྱེད་པ་
 མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཆེན་གཞན་རྣམས་ཚོགས་ནས་སྟོ་སེར་གཉིས་ཉེ་
 བར་ཡོད་ན། དེ་གཉིས་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་མེད་ལ། གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་ཉེ་བར་
 ཡོད་ཀྱང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་འཛིན་གྱི་སྒྲུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི།
 གང་གི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཡུལ་འཛིན་ལུས་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་
 བདག་ཆེན་ནོ། །སོ་སོར་ཕྱི་ན་གང་གི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་འཛིན་ལུས་རང་དབང་
 དུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་ཆེན་ཏེ་དེས་གཞན་རྣམས་ལ་
 འགྲེལ། །གསུམ་པ་དམིགས་ཆེན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་དེའི་སྟེང་གི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ་རྣམ་ཤེས་
 དེའི་དམིགས་ཆེན་གྱི་མཚན་ཉིད། རོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྟེང་གི་རོན་གྱི་རྣམ་པའི་ཆ་གཙོ་
 བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ་རོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་ཆེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་
 པ་ལ་སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་དམིགས་ཆེན་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་ཅམ་གྱི། རོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་རོ། །ཞེས་རང་ལ་
 དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་མི་ལུས་ན་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

དངོས་པོ་ལ་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕྱི་དོན་དང་ནང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་ཀྱིན། གཉིས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་ཀྱིན།
 ཤེས་པ་ནི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཞུགས་སོགས་དོན་ལྟ། ཡུལ་
 ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་དང་། ཡིད་མངོན་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་གཉིས་སོ། །
 འདི་དག་རགས་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱན་གང་ལ་འཛིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་སྤྲ་མའི་བཤད་པའི་
 རྣམ་གྲངས་དགོད་པ་དང་། འཐད་པའི་བློགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཁ་ཅིག ཕྱི་དོན་དེ་ལ་རྒྱལ་སྤྱན་བློགས་གྱི་ཆ་མེད་དང་། དེས་བརྒྱམས་པའི་རགས་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་
 གཏོད་མི་རུས་པའི་བྱིར། གཉིས་པས་རྣམ་པ་གཏོད་རུས་པས་དམིགས་ཀྱིན་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་
 སྤྱན་དེ་དག་གང་གིས་ན། །རགས་པར་སྤྲང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད། །ཅེས་དབང་ཤེས་ལ་རགས་
 པའི་རྣམ་པ་སྤྲང་བར་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་པ་དེ་རགས་པས་གཏད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་ཆོས་ཅན། རགས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་མ་
 ལུལ་བས་རགས་པར་དམིགས་པའི་བྱིར། ལྷན་སྟེ། སྒྲོ་རྣམས་སྤྲ་ཆོགས་ངོ་བོའི་བྱིར། །
 དོན་རྣམས་སྤྲ་ཆོགས་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག རྒྱལ་
 སྤྱན་ལྷན་ལྷན་པར་ཅན་དེ་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་ཡིན་ཏེ། ལག་སོགས་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་
 དག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རགས་པ་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་བཀག་ཅིང་རྒྱན་གྱིས་ཀྱང་ཡན་
 ལག་རྣམས་དོན་དམ་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན། ལྷན་པར་ཅན་མིན་
 གཞན་ཡོད་ནི། སྦྲུབ་ན་གྲུབ་པ་སྦྲུབ་པ་ཉིད། །ཅེས་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་སྦྲོ་བཏགས་
 ཀྱན་རྫོབ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱལ་སྤྱན་ལྷན་པར་ཅན་དེས་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་
 རྣམ་པ་གཏད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱན་དེ་དག་གང་གིས་ན། །རགས་པར་སྤྲང་བ་དེ་འདྲར་
 བྱེད། །ཅེས་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག རྒྱལ་སྤྱན་ལྷན་པར་ཅན་དེ་དབང་ཤེས་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་ཡིན་ཅིང་།
 དེས་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱལ་སྤྱན་གྱི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལྷན་པར་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་
 རྒྱལ་སྤྱན་གཞན་དང་འདབ་མ་འབྲེལ་བར་སོ་སོར་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱན་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་གཏོད་མི་

ལུས་པས་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་ལ། རྩལ་སྤྲུལ་གཞན་དང་འདབས་འབྲེལ་དུ་གནས་པ་ན་རང་གི་
 སྐད་ཅིག་སྤྲུལ་མས་ཉེར་ཡིན་དང་། རྩལ་སྤྲུལ་གཞན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྤྲུལ་ལྟར་ཅིག་བྱེད་ཆེན་
 བྱས་ནས་དབང་གེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ལུས་པའི་རྩལ་སྤྲུལ་དུ་སྦྱེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །
 དེས་རྩལ་སྤྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་པས་དབང་གེས་ལ་རྩལ་སྤྲུལ་སོ་སོ་པའི་རྣམ་པ་སྤྲང་བ་ཡིན་གྱི་
 རགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྲང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་ནི་རྩལ་གྱི་རྟོག་པས་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པས་
 ཡིང་པོ་གཅིག་དུ་སྦྱོང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩལ་
 སྤྲུལ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རགས་པ་དབང་གེས་གྱི་དམིགས་སྤྲུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྤྲུལ་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་རགས་པ་ཆོས་ཀྱི་གསལ་པས་ཡང་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩལ་སྤྲུལ་ལ་
 ཡང་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་རྩལ་སྤྲུལ་ཡན་གར་བ་དང་། རིས་མཐུན་གྱི་སྤྲུལ་པ་བཅས་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་གེས་གྱི་དམིགས་སྤྲུལ་མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་གཏོད་ལུས་གྱི་
 རྩལ་སྤྲུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་། རིགས་མཐུན་གྱི་རྩལ་སྤྲུལ་
 གཞན་དང་འདབས་འབྲེལ་དུ་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་གེས་གྱི་དམིགས་སྤྲུལ་དུ་འགྱུར་བ་མ་
 ཡིན་གྱི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྩལ་སྤྲུལ་རི་ཙམ་ཆོགས་པས་རང་འཛིན་དབང་གེས་བསྐྱེད་ལུས་པའི་
 གནས་སྤྲུལ་གྱི་རྩལ་སྤྲུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དབང་གེས་གྱི་དམིགས་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ།
 དབང་གེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ལུས་གྱི་རྩལ་སྤྲུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་
 གེས་གྱི་དམིགས་སྤྲུལ་རྩལ་སྤྲུལ་ཡིན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟར་། རྩལ་སྤྲུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་
 མིན་པའི་རྩལ་སྤྲུལ་དབང་གེས་གྱི་དམིགས་སྤྲུལ་མིན་པ་འདི་ལ་དགོངས་ནས། མདོ་ལས།
 རྣམ་པར་གཤེགས་པའི་ཆོགས་ལྟ་ནི་བསལ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཀྱན་ལས་
 བཏུས་ལས། དེ་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་དོན་སྤྱི་ཡོ་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་
 དང་། དེ་རྩལ་དུ་མས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་སྦྱོང་མཆོད་ལ་སྤྱིའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཅན་ཞེས་
 བརྗོད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས། འདི་དག་ནི་སྦྱོང་མཆོད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་རྩལ་གྱི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཤེགས་པའི་ཆོགས་ལྟ་པོ་དེ་དག་གི་རྟེན་
 དང་དམིགས་པ་ནི་བསལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྩལ་སྤྲུལ་རབ་ནི་མི་མཐོང་
 པའི་ཕྱིར་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྩལ་སྤྲུལ་མིན། །

ཅེས་དང་། ཤེས་ཏེ་གཅིག་ལ་ངེས་མིན་གྱིར། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྩལ་ཐུན་
 བྱང་པར་ཅན་གྱི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟེར་ཅིང་། བྱང་པར་ཅན་མིན་པ་ནི་རྩལ་ཐུན་ནི་སྤོང་
 འདུས་ཀྱང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་ལ་འཛོག་གི་རྩལ་ཐུན་རེ་རེ་བཞུགས་ནི་མ་ངེས་སོ། །
 རྩལ་ཐུན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཀྱི་ཡིན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་གཏང་པ་ཡིན་
 གྱི་རྩལ་ཐུན་གྱི་རྣམ་པ་གཏང་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་སྤང་ཞིང་
 རྩལ་ཐུན་གྱི་རྣམ་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རགས་པ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་
 བས་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་འཐད་དོ་སྟུམ་ན། ཤིན་ཏུ་བདེན་མོད་ཀྱི་རགས་པའི་རྣམ་པ་དང་
 རགས་པ་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤུང་ནི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ཅིང་། བྱི་མ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་པོ་ངོས་བཟུང་བ། རང་བཞིན་
 གཏན་ལ་དབབ་པ། རྩྱེད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་དབྱེད་པ།
 རྟེན་གསུམ་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ།
 དབྱེ་ན་དོན་རིག་ཡིད་མངོན་དང་། རང་རིག་ཡིད་མངོན་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན།
 རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་མ་འབྲུལ་བའི་གཞན་རིག་གི་
 ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་གི་ཤེས་པ། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྟོགས་
 ལ། གཉིས་པ་ལ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། ཡིད་མངོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་སྐབས་པ་ནི། གཞན་སེམས་
 ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། སྒྲོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་པའི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱང་པ་ཁས། དབང་མངོན་ཡིན་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་སྐྱ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྤྱོད་
 དབང་པོས་བྱས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་
 ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

ཏྲགས་ཁས། རང་ལུགས་ནི། ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བདག་ཆུན་དང་དེ་མ་ཐག་ཆུན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྒྲུས་ཤིང་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་
 བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སོགས་ལྟོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་ཆུན། དེ་མ་ཐག་ཆུན། དམིགས་ཆུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡིད་གྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཆུན་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་ཆུན་གྱི་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཉོན་ཡིད་
 ལ་འདོད་དེ། ཚེས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་
 དང་། བསྟུ་བ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་དང་། ཐེག་བསྟུ་
 ལས། ལྟ་བོ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། །ཞེས་དབང་བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ལ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་ཆུན་རེ་ཡིད་པ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བདག་ཆུན་དགོས་པས་དེ་ནི་ཉོན་ཡིད་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །རྣམ་
 ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཚོགས་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་
 ཆུན་ཡིན་ཏེ། དྲུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཁམས་ནི་བཙུ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་
 དྲུག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཆུན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
 དྲུག་ལ་ཡིད་གྱི་ཁམས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་ཁམས་བཙུ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་ལས། འགགས་མ་ཐག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་
 ཅིང་། ཚོགས་བདུན་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་
 ཉིད་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་ཆུན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་
 ཅ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་ཆུན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་བརྒྱས་སུ། ཡིད་
 ལ་ཉོན་ཡིད་དང་། དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་
 ཤེས་ཆུན་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོད་བང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡིད་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བདག་ཆུན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། དོན་རིག་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་ཞིང་ཡིད་
 གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དོན་རིག་ཡིད་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཆུན་གྱི་དམི་ལུས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཆུན་དང་། བདག་ཆུན་གཉིས་རྣམས་གཅིག་པ་གང་ཞིག །དེ་མ་

ཐག་རྒྱུན་དེ་དབང་ཤེས་ཉིད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གཉིས་ཆར་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བློ། རི་རྒྱད་བཤད་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ཡིད་མངོན་ཡུལ་
 འཛིན་ལུས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེའི་བདག་རྒྱུན་དང་། ཁྱེད་བ་གསལ་རིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་
 རས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འཛིན་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་
 ཞིང་། ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཅན། །ཅེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ངོས་བཟུང་ནས། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ངོས་ཟེན་
 ར་བདག་རྒྱུན་ངོས་ཟེན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བདག་རྒྱུན་སྟོན་བྱེད་གྱི་གཞུང་ལོགས་སུ་མ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དབང་མངོན་རྒྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་མི་སྟེ་བའི་ཆེ་ཡིད་
 མངོན་མི་སྟེ་ཞིང་། དབང་མངོན་རྒྱུན་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་ཆེ་དབང་མངོན་རྒྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་
 ཡན་ཆད་དང་གུངས་མཉམ་པར་ཡིད་མངོན་ཡང་སྟེ་བས་དེའི་ཆེ་ཡིད་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ནི་
 དབང་མངོན་རྒྱད་ཅིག་དང་པོའི་གཞུང་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་
 དུས་སུ་འདས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་མངོན་རྒྱད་ཅིག་དང་པོའི་གཞུང་དོན་
 གྱི་རིགས་འདྲ་རྒྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཡིད་མངོན་རྒྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་། དབང་མངོན་རྒྱད་
 ཅིག་མ་གཉིས་པ་གཉིས་ཀའི་གཞུང་དོན་ཡིན་ཏེ། དེས་དམིགས་རྒྱུན་དང་། དབང་མངོན་
 རྒྱད་ཅིག་དང་པོས་བདག་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་ཡིད་མངོན་རྒྱད་ཅིག་དང་པོ་
 སྟེ། ཡང་དེས་དམིགས་རྒྱུན་དང་། དབང་མངོན་རྒྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་པའི་
 དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས། དབང་མངོན་རྒྱད་ཅིག་གཉིས་པ་སྟེ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་དོན་དེ་མ་
 ཐག། །འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱང་རོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་
 ཉིད་འཛིན་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྟེ་
 པའི་ཚུལ། དེ་ཆད་མར་སྐྱབ་པ། སྟེ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། དབང་མངོན་ལྟ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་ལྟ་ཅིག་ཆར་སྟེ་འཇམ་མི་སྟེ། མི་སྟེ་
 ར་རྒྱའི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟེ་ན་གང་ཟག་གཅིག་
 རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་ལོ་ཞེན། དེ་ལྟར་སྟེ་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ།

བད་དུ་རང་རིག་གི་རྒྱན་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དབང་མངོན་ལྔ་དང་རྟོག་
 པ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བའི་ཆོག་པ་ཟག་གཅིག་རྒྱན་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་
 དེ། ཁ་ནང་བལྟས་ལ་རང་རིག་གི་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་གྱི་
 མངོན་སུམ་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་བདེན་པ་ལ་ཤེས་པ་མ་འབྱུལ་བས་བཟུང་བའི་ཕྱིར།
 འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གཞན་བཞིན་དུ་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་ཏེ་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་
 དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ལ་བྱ་གར་མཁས་པའི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་འགོད། འཐད་པའི་ཐྱུགས་ངོས་
 བཟུང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱན་གྱིས། གོམས་
 ལས་མདུན་ན་གནས་པ་ལ། །འདིའོ་ཞེས་སྟགས་ཤེས་པ་གང་། །མངོན་དུ་བྱེད་ཕྱིར་དེ་ལ་
 བློ། །ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་ཡིད་མངོན་ནི་གོམས་པའི་དབང་གིས་
 མདུན་ན་གནས་པ་ལ་འདིའོ་སྟུམ་པའི་སྒྲོ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་
 དང་། གསལ་བར་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི་དང་པོར་
 དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ །དེ་ནས་ཡིད་མངོན་སྐད་གཅིག་མ་གཅིག་ །དེ་ནས་
 དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་སྟགས་མགོ་དབང་མངོན་གྱིས་འཛིན་ཅིང་། མཐུག་
 ཡིད་མངོན་གྱིས་བརྒྱལ་ལོ་ཞེས་བཞེད། ཁ་ཅིག་རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་རྒྱན་
 གྱི་བཞེད་པར་བཀོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
 སྦྱོན་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། སྒྲ་མ་བརྒྱན་པའི་མན་ངག་ལས་རྒྱན་གྱི་བཞེད་པར་གསུངས་པ་དེ་
 བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། འགྲེལ་པར་བཤད་པ་བཀོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཆོག་གིས་
 དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་རྫོགས་པའི་འཇུག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་
 རོལ་དུ་མིན་ཏེ། མིག་གཟུགས་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་
 ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མིག་ཤེས་གྱི་མཚན་གཞི་རྟེན་
 པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དེ། ཆོས་མཆོག་རྒྱང་བ་ལས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་
 མིག་གི་བྱ་བ་འདས་པའི་ཆོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །མིག་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆོ་གཟུགས་

ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མིག་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་འགའ་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཡིད་ཀྱི་
 མངོན་སུམ་ལུང་ཚད་མ་ཁོ་ནས་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཉིད་
 ལས། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 ཚད་མ་གཞན་བཅའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་
 གྱི་དབྱེ་བར་བཀོད་ཅིན། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་མདོ་
 མཛད་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཚུད་པ་བྱས་པ་བསྟོག་པའི་
 དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྤོང་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་
 ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་འདིའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 བུམ་ཟེ་ཆེན་པོས། དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་དབང་
 མངོན་གྱི་རྒྱན་མ་རྩོགས་ཀྱི་བར་དུ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གངས་མཉམ་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ།
 དབང་མངོན་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྣ་མ་ལས་བྱུང་བས་རྒྱན་ཡོད་ཅིང་། ཡིད་མངོན་དེ་རང་གི་
 རིགས་འདྲ་སྣ་མ་ལས་མ་བྱུང་བར་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་བས་རྒྱན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་
 དེའི་ཆོ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ལ་དོན་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས། བར་བལྟས་ལ་རང་རིག་གི་འགྲོས་གཅིག་
 ཟེ། མངོན་སུམ་གྱི་འགྲོས་གསུམ་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་ལས་རྒྱན་གྱི་
 ཡིད་མངོན་གྱི་ངོ་བོའི་འདོད་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་མངོན་དེས་ཡུལ་མདུན་ན་གནས་པ་
 མངོན་དུ་བྱེད། དབང་མངོན་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་མདུན་ན་གནས་པ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པའི་དོན་དེ་ཡུལ་སྤང་བ་ལ་བྱེད་དམ། ཡུལ་ངེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་
 ལྟར་ན། རྣམ་མེད་རྟེན་ཆར་དུ་སྤང་བ་ལ་བྱེད་ན་མདོ་སྟེ་པས་བཀག་ཅིང་། ཡུལ་གྱིས་
 གཏད་པའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ལ་བྱེད་ན། དབང་མངོན་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་
 གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་
 པར་ཐལ། ཡུལ་ངེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་དང་། ཡིད་
 མངོན་གངས་མཉམ་སྟེ་ལ་ནས་སྟེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གངས་མཉམ་ཞིང་རྒྱན་མེད་པར་
 མཚུངས་པ་ལ་ངེས་དཀའ་སྟེ་དང་། ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་མི་ལུས་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་འཐད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་རང་འབྲས་
 དབང་མངོན་དངོས་སུ་བསྐྱེད། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་
 རང་འབྲས་དབང་མངོན་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་པའི་བྱང་པར་འཐད་པར་ཐལ། དབང་མངོན་སྐད་
 ཅིག་དང་པོའི་མཐུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ། དབང་མངོན་མི་སྐྱེ་བའི་བྱང་པར་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་སྟེ། དེ་རང་འབྲས་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱང་སྟེ། མ་ཚང་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་ལུ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚོས་མཚོག་གི་བཞེད་པ་ལ་ངོ་བོ་མི་འཐད་པ་དང་། སྐྱེ་
 རྒྱུ་མི་འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་དང་། སྐྱེ་རྒྱུ་
 དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་མི་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་མི་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་ལུང་ཚད་མ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པོ་ཞེན། མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་གསུམ་
 ལུང་ཚད་མས་གྲུབ་ཏུ་ལྷག་ཀྱང་། ཡིད་མངོན་རྒྱུ་མཐར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྟོན་པའི་ལུང་ནམ་དག་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མུ་སྟེགས་ན་བ་མ་ལུག་པའི་ངོར་ཡིད་མངོན་ཚད་མས་མི་གྲུབ་
 པར་ཐལ། དེའི་ངོར་དེ་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་ཀྱང་མི་གྲུབ། ལུང་ཚད་མས་ཀྱང་མི་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཡིད་མངོན་སྟོན་པའི་ལུང་
 རྟགས་ལུང་ཚད་མར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་
 ཡིད་མངོན་ཁོ་ན་སྐྱེས་ནས་དབང་མངོན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་
 གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་དེ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་རྫོགས་པའི་མཐར་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་རྟགས་མེད་བྱིས་པ་ཡི། །སྐྱེས་པོས་ཕྱིས་
 འབྱུང་བ་དང་ནི། །འབྲེལ་མེད་མར་མེ་ལ་སོགས་ཀྱི། །འཛིག་པ་མཐོང་བས་ཡོངས་གཙོ་
 ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་དུས་སུ་དེའི་རྒྱུ་གསུམ་
 ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མར་མེ་དང་། དེ་འཛིན་དབང་མངོན་རྒྱུ་འགག་
 པར་འབྱུར་བའི་མར་མེ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་ན། རང་གི་རྒྱུ་འགགས་པའི་མཐར་
 ཡིད་མངོན་མི་སྐྱེ་བས་བྱང་པར་ཐལ། ཁས་བྱངས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་མངོན་
 གྱི་རྒྱུ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་མིག་བྱེད་པ་
 དང་ལྟན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིག་ཤེས་སུ་

འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །བཞི་པ་ལྟར་ན། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་ཡིད་
 མངོན་ཆོས་ཅན། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
 གཟུང་དོན་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་དེའི་བར་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱིས་ཆོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག ཁྱོན་དེ་སློང་བར་འདོད་ནས་ཡིད་མངོན་རྒྱུ་
 མཐར་སྐྱེ་བ་དེ་དམིགས་རྒྱུན་རྒྱུན་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་རྒྱུན་འགག་ཁ་
 མ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་ལོ། །མི་འཐད་དེ། དམིགས་རྒྱུན་རྒྱུན་ལྟར་
 དུ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་མངོན་རྒྱུ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཡིད་མངོན་སྐྱེ། རྒྱུ་མ་
 རྫོགས་པའི་ཆོ་ཡིད་མངོན་མི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་རྒྱུ་མ་རྫོགས་པའི་ཆོ་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུ་
 གསུམ་མ་ཚང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཚང་ཡང་དབང་མངོན་རྒྱུ་ལྟར་དུ་འབྱུང་
 བས་དེ་སྐྱེ་བའི་གོགས་ཁྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ། ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་ནི་དེའི་
 དངོས་རྒྱ་ཡིན་ལ་དངོས་རྒྱས་དངོས་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱིས་ཀྱང་གོགས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་དུ་ན་དེའི་ཆོ་དབང་མངོན་རྒྱུ་ལྟར་དུ་འབྱུང་བ་དེས་སྤྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་
 ཁྱེད་པ་ཡིན་ནམ། རྟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་ཁྱེད་པ་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་ཆོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་སྤྲང་དུ་འཛིན་པའི་རྟག་
 པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེས་ཡིད་རྟག་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་ཁྱེད་མི་ལུས་ན།
 རྟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་ཁྱེད་ཇི་ལྟར་ལུས་ཏེ་མི་ལུས་སོ། །གཞན་
 ཡང་ལོང་བའི་རྒྱད་ལ་གཟུགས་གསལ་སྤྲང་ཅན་གྱི་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་རྒྱུན་ལྟར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 འགགས་པའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཕྱིར་ལོང་
 བས་མཐོང་བ་མིན་ཅིས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་
 བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པས་ཡིད་མངོན་དང་། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་
 ལས་སྐྱེས་པས་དབང་མངོན་ཡིན་པས་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཅིས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 རྒྱ་བ་གཉིས་སྤྲང་གི་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པས་ཡིད་
 ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་

པའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དེ་སེམས་ཚོར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་གཤམ་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལུས་ཚོར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་མདོ་ལས།
 དག་སྒོར་དག་གཟུགས་གཤམ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་དང་།
 ཚད་མ་མདོར། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཡིད་ཀྱང་གཟུགས་
 ལ་སྟགས་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པ་
 འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་དེས་ལས། དབང་གས་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ལས། །བྱང་
 ཞིང་དེ་དོན་དེ་མ་ཐག །འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྒྲེ་ཚུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མདོན་སུམ་སྟགས་ཀྱི་འགྲོས་བརྩི་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་པའམ་སྤྱོད་ལ་དུ་སྒྲེ་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མདོན་ཡིན་ན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དབང་མདོན་ལས་འབྱུང་དགོས་
 པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ལ་ཡང་
 དབང་མདོན་གྱི་རྒྱུ་རྗེས་པའི་མཐར་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་མཚག་ལ་བརྟེན་པའི་
 སྒྲོན་གནས་པའི་བྱིར། རྒྱུ་མ་རྗེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ལྟར་སྤེལ་མར་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པས་དུས་མཉམ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་ཚུལ་ནི་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་བདག་རྒྱེན་
 དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བྱས། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་བྱི་དོན་གྱིས་དམིགས་རྒྱེན་བྱས་ནས་དབང་
 མདོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཡིད་མདོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྗེས་འོགས་སུ་སྒྲེ་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དབང་མདོན་གྱི་རྒྱུ་མ་རྗེས་པར་གྲངས་མཉམ་དུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཚེ་མདོན་སུམ་གྱི་འགྲོས་བརྩི་ན་འགྲོས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 །ཁ་བྱིར་བཏྲས་ལ་དབང་མདོན་དང་། ཡིད་མདོན་གྱི་འགྲོས་གཉིས། རང་བཏྲས་ལ་དེ་
 གཉིས་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་འགྲོས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དམིགས་
 རྒྱེན་གྱི་འགྲོས་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱེན་གསུམ་ཚན་པ་ལྟ་བུ་ཆར་དུ་ཡོད་པའི་ཚེ་དབང་མདོན་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་དང་། ཡིད་མདོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་སྟེ་བརྩ་སྒྲེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མདོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་
 དམིགས་རྒྱེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་འཛིན་པའི་མདོན་སུམ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་
 ཚེ་ཡིད་བྱེད་གྱི་འགྲོས་བསྐྱར་ན་བདུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་དེས་གཞན་དེས་

གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཙྰཏ་པ་སྤྱོད་པ་ལ། སུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ཙྰཏ་པ་སྤྱོད་
 བ། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ཀྱི་ཙྰཏ་པ་སྤྱོད་པ། བོད་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཙྰཏ་པ་སྤྱོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་
 བོ། སྤར་སྤྱོད་པ་ནི་འཛིན་པ་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞུང་དོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 བོ། རྒྱན་ལ་བརྟུང་པའི་སྟོན་གྱིས་མི་གཞོད་དེ། ཡིད་མངོན་གྱིས་ཡུལ་ངེས་པའི་བྱ་བ་མི་
 བྱེད་ཅིང་སྤེལ་མར་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཆོག་ལ་བརྟུང་པའི་སྟོན་གྱིས་མི་གཞོད་དེ།
 དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མ་རྟོགས་པར་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱན་རྟོགས་པའི་མཐར་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ར།
 མིག་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་གཟུགས་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིག་ཤེས་མ་ཡིན་
 མིག་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་མི་རྟོན་པར་ཐལ་བས་མི་གཞོད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཡིད་བྱེད་པ་དང་
 ལྷན་པའི་གཟུགས་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་མངོན་མ་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་
 ཀྱི་མཆོན་གཞི་མི་རྟོན་པར་ཐལ་བར་མཆུངས་ཤིང་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཆོ་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ།
 འགྲོས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤྱོད་པ། རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་
 ཆར་དུ་སྟེ་བ་མི་འཐད་པ་སྤྱོད་པ། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་
 བསྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤྱོད་པ། ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་འདྲེན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྤྱོད་པ་དང་བཞི་
 ལས། དང་པོ་བོ། ཉ་དཔོན་པོ་ན་ཤེ། འགྲོས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟད་མི་འཐད་དེ། ཕྱིར་
 ལྷས་ལ་དོན་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྷར་ནང་ལྷས་ལ་དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་
 རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་ཏེ་ཡང་ན་འགྲོས་བཞིར་འགྱུར་ཞིང་། བར་ལྷས་ལ་དེ་གཉིས་རང་རིག་ཏུ་
 གཅིག་པ་ལྷར། ཕྱིར་ལྷས་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་དོན་རིག་ཏུ་གཅིག་པས་ཡང་ན་འགྲོས་གཉིས་སུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེན། འོན་མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་
 ཡིད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་དེ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་གསུམ་སྟེ་ཡང་ན་
 རྒྱག་ཏུ་འགྱུར། དེ་གསུམ་རང་རིག་ཏུ་གཅིག་ན་སྤར་མ་གསུམ་དོན་རིག་ཏུ་གཅིག་པས་ཡང་ན་
 འགྲོས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུར་མཐོང་ལ་དེའི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་
 གཏོག་པའི་མངོན་སུམ་ལེའུར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་བས་མངོན་སུམ་
 བཞིའི་ནང་ནས་མངོན་སུམ་གསུམ་གྱི་འགྲོས་ཚང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་འགྲོས་གསུམ་དུ་མ་
 ངེས་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་སོགས་ཀྱི་འགྲོས་བརྩེ་ན་ལྷ་དང་བདུན་དུ་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ།
 དེ་གཉིས་བདག་སྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། ཡིད་དབང་ལས་སྟེས་པས་རིགས་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། ཡིད་མངོན་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་རྒྱད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ།
 ལུང་དོན་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་རྒྱན་ལྟ་ཅིག་ཆར་དུ་མི་སྟེ་
 བའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། ཡིད་མངོན་ལ་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དབང་
 མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དབང་མངོན་གཉིས་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་
 ཅིག་ཆར་དུ་བསྟེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །
 འབྲས་ལུ་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། ཡིད་
 སྟོངྟག་པ་གཅིག་གིས་རྟོག་མེད་ཀྱི་དབང་སྟོང་དང་། ཡིད་སྟོངྟག་པ་གཉིས་ཀའི་ཉར་ལེན་བྱེད་
 པ་སྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལན་ཆད་དུ་དབང་
 མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གངས་མཉམ་དུ་སྟེ་ན་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་དུ་རིགས་གཉེར་ལས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་
 དབང་སྟེ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་རྒྱན་བཅས་ཡིན། །ཡིད་དབང་ལས་ནི་ཡིད་དབང་མིན། །
 དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་རྒྱན་མེད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྟེ་མ་ལས་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྟེ་བས་སྟེ་སྟེགས་པའི་རྒྱན་ལྟ་ལྟག་པ་
 མེད་ཀྱང་རིགས་འདྲ་སྟེ་བ་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱན་ཡོད་ལ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་དབང་ཤེས་སྟེ་
 མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གཞན་ལས་གཞན་མི་སྟེ་བས་རྒྱན་མེད་
 པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྟེ་པོས་མཚམས་སྟོར་མ་རྒྱས་པས་རང་ལས་ངེས་མ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སྟེ་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྟེ་བ་རིགས་
 གཉེར་ཀྱི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་དེ་འགོག་པ་ནི་ཁས་བླངས་མེད་པའི་དགག་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་
 དུ་ཟེད་དེ། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྟེ་བ་རིགས་གཉེར་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །དེ་ཉིད་དགོངས་པར་བྱས་ནས་སྟེ་བ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་པོའི་

རྒྱུ་པར་གཤམ་པ་ཉིད་ཡིད་དབང་ཡིན་ཅིང་དབང་གཤམ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་སྟེ་བའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །
 ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་སྟེ་བ་དགོངས་པར་འདོད་པ་
 ཡང་མི་འབྲད་དེ། དབང་མངོན་སྒྲ་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཡིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་
 དབང་མི་སྟེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡང་ཆོག་གི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་གཞུགས་
 ཅན་ལས་དབང་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དབང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལས་
 དབང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ།
 དེས་ན་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་ལ་རྒྱུན་ཡོད་དེ། དབང་མངོན་ལ་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྩལ་རྒྱུན་ལས་འོགས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་སྒྲ་མ་ལས་
 བྱི་མ་སྟེ་བའི་བྱིར། ཡིད་མངོན་ལ་རྒྱུན་མེད་དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྩལ་རྒྱུན་ལས་
 འོགས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་སྟེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ལྷན་སྟེ།
 ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུན་དེ་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་གྱི་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མིན་པའི་
 བྱིར། སྒྲ་མའི་གཏན་ཆོགས་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། བདག་རྒྱུན་
 གཉིས་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ལ་རྩལ་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་
 གསུམ་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྩལ་རྒྱུན་དེ་དབང་མངོན་རང་གི་རྩལ་རྒྱུན་ཡིན་
 པས་དབང་མངོན་ལ་རྒྱུན་ཡོད་ལ། ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། དམིགས་རྒྱུན་
 གཉིས་ལ་རྩལ་རྒྱུན་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། བདག་རྒྱུན་གཉིས་ལ་རྩལ་རྒྱུན་སོ་
 སོར་མེད་ཅིང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྩལ་རྒྱུན་དེ་ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རྩལ་རྒྱུན་ཡིན་གྱི་ཡིད་མངོན་
 རང་གི་རྩལ་རྒྱུན་མིན་པས་རྒྱུན་མེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་ཡིན་
 བོ། །འོན་ཀྱང་འདི་རྟོགས་པ་ས་སྟེ་པ་རྩེ་ཏའི་རྩེས་སུ་ཁོ་བོ་ལས་གཞན་མ་བྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ཆད་མ་མདོར། ཆགས་ལ་སོགས། །རང་རིག་
 རྟོག་པ་མེད་པ་ཅན། །ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་མཆོན་ཉིད། མཆོན་
 གཞི། རྒྱལ་བཞག་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་གཉིས་
 སྤང་ལྷུང་པའི་རྩལ་གྱིས་རིག་པའི་གཤམ་པ་ཞེས་དང་། གཞན་དག་རང་གི་སྤྱིང་བྱ་གཉིས་སྤང་
 ལྷུང་པའི་རྩལ་གྱིས་རིག་པའི་གཤམ་པ་ཞེན། དང་པོ་ལ། འཕགས་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཕྱེ་

གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་ཀ་ལ་རང་ལས་རྒྱང་ཆད་ལྷར་དུ་སྒྲུང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཉམས་སུ་
 ཟུང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གཟུང་རྣམ་ཚོས་ཅན། ཟུང་ཟུང་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཟུང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 རང་ལུལ་རང་ལས་རྒྱང་ཆད་ལྷར་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་རང་
 གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ལུལ་རིག་པའི་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རང་གི་
 གཟུང་ལུལ་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཞེན། དང་པོ་ལ་སྡོམ་འཛིན་དབང་མངོན་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་
 དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་གཟུང་རྣམ་རིག་པའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྦྱར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་
 ལུལ་མེད་ཅིང་བྱེ་བྲག་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གཟུང་ལུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁ་ནང་ཁོ་
 ཅར་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉམས་སུ་ཟུང་བའི་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་པ་ཞེན། སྡོ་
 འཛིན་དབང་མངོན་དུན་པའི་དུན་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཟུང་བྱེད་གྱི་འཛིན་རྣམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་རང་སྡོག་ནས་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 མ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཟུང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་
 གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྡོ་གཅིག་ཉིད་གཟུང་རྣམ་དང་། འཛིན་རྣམ་
 གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ན་གཟུང་བར་སྒྲུང་བ་ཟུང་བྱེད་དང་། འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་ཟུང་བྱེད་དུ་སྒྲུང་བའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་ལྟོས་པའི་རང་རིག་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་
 རྣམ་དང་། འཛིན་རྣམ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་སོགས་ཤེས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཟུང་ཙམ་དུ་སྦྱེས་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། ཤེས་པ་
 ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དབྱེད། རང་རིག་དང་

གཞན་རིག་འགལ་མི་འགལ་དབྱེད། རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། རྒྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིས་རྒྱང་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་
 གསལ་ཙམ་གྱི་ཆ་དང་། ཡུལ་གཞན་རིག་པའི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཛིན་རྣམ་
 ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པས་རང་གི་
 ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ། ཁོ་ན་གྱི་བྲག་པས། སངས་རྒྱས་པའི་
 ངོར་ཚོར་བ་བདེ་སོགས་ཆོས་ཙན། རང་གི་ངོ་བོ་མི་རིག་པར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་མི་རིག་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པ་འདི་ལ། འདོད་ལན་འདེབས་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་འཛིན་དབང་
 མངོན་ཆོས་ཙན། རྒྱན་པོ་མི་རིག་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་རིག་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་འདི་
 རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁས་
 གླངས་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་ངེས་ལས། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། ཁོ་ན་
 མཐོང་རབ་ཏུ་འགྱུར་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། འདིར། ཅི་སྟེ་རང་དངོས་མི་རིག་ན། རི་
 ལྟར་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་ ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། སྐར་ལྷིག་པ་ན་རེ། ཤེས་
 པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་
 གི་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་དང་། འཛིན་རྣམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་
 གང་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཙན། རང་རིག་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཙན། རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་ལ་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁས་གླངས་གང་ཞིག སྐར་གི་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་དང་
 རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྣམ་
 གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྒྱར་ལྟར་རོ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ།
 དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ།
 བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁས་
 གླངས་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཡང་དེ་གཉིས་
 གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡུལ་ལ་
 ལྟོས་ནས་གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ན། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་

ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་
 རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་ཅིམ་དུ་སྒྲུང་ངོ་། །དེས་ན་ལུགས་སྤྲུལ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་འགལ་བ་ཡོད་དེ།
 དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་རིག་དེ་ཡིན་ན། རང་རིག་མཛོན་
 སུམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་ནམ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཡིན་ན།
 རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཁྲབ་སྟེ། དེའི་སྐབས་སུ་བཟུང་ནམ་
 གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པའགག་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་ཤེས་
 པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུང་རིགས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོར། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་
 ཡིན་དེར་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འདིར་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲོད་ན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀྱང་
 མཛོན་སུམ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །བསྐྱེག་
 པ་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་སྟེ། །བེམ་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར་བདག་ཉིད་རིག་པ་
 ཡིན། །ཅིས་སོགས་མཐའ་ཡས་ཏེ། ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ། རང་མྱོང་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། རང་མྱོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་འཛིན་དབང་མཛོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་མུང་བྱར་བྱར་པའི་རྣམ་པ་དེ་སྤྱི་འཛིན་དབང་མཛོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། །རང་རིག་པལ་ཆེར་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཅིས་གསུངས་
 པས་སོ། །ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་ལས། སྤྱི་འཛིན་དབང་མཛོན་
 ལ་རང་དུས་སུ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། མྱོང་བྱེད་ཇུས་གཞན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ། ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་
 སོགས་ལ་མྱོང་བྱེད་ཇུས་གཞན་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད། དེས་རང་
 གི་ངོ་བོ་དེ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་ཇུས་གཞན་
 པས་མྱོང་བ་ཡིན་ནམ། ཕྱིས་བྱང་བའི་ཤེས་པ་ཇུས་གཞན་པས་མྱོང་བ་ཡིན་དང་པོ་ལྟར་ན།
 དོན་གང་ཉེ་བས་སྟོང་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དྲན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་དེ་མྱོང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དྲན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བུམ་

འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་མིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། ཀལ་ཏེ་བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་བྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་གིང་། བུམ་འཛིན་
 རྟོག་པ་དེ་ཁ་བྱིར་བལྟས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མེད་དོ་ཞེན། འོན་ཀྱང་བལྟས་ལ་རྟོག་པ་
 ཡིན། ཁང་བལྟས་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཁ་
 ཁང་དུ་བལྟས་པ་མིན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གྲིགས་བཤད་དུ་མ་སོང་བའི་འབྲུ་སྒྲིབ་མཛོད། ཁ་ཅིག རྟོག་
 པའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་
 ཤེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པས་སྒྲིབ་མེད་དོ། །ཡང་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 རྟོག་པ་དེ་བྱོད་ལ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་། བྱོད་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྟོག་
 པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བྱི་
 དོན་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་རང་
 མཆོན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་
 འཛིན་རྟོགས་པ་ལ་ཚད་མར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
 དེ་བྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ལོག་ཤེས་མིན་པར་
 ཐལ་ལོ་ཞེན། འདི་དག་གི་ལན་ལ་ཁོ་བོ་ནི། རྟོག་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་རྟོག་པར་
 འགྱུར་བ་སྲིད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དེ་བྱོད་ལ་རྟོག་པར་
 འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། བྱོད་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དེ་བྱོད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དེ་
 བྱོད་ལ་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱོད་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པའི་
 བྱིར་ཞེན། དེ་ནི་ཆོས་ཅན་སྒྲིབ་ཅན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་རང་འབྲས་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ནམ་མ་
 ཡིན། མ་ཡིན་ན་ཏེ་ཐལ་ཞིང་། ཡིན་ན། རང་འབྲས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དེ་
 བྱོད་བསྐྱེད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བུམ་པ་མེད་ན་
 བྱོད་མེད་པས་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་མཚུངས་སོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་

པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་དེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པས་ནི་མ་ཁྱབ་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཁ་
 ཉན་དུ་བཏུས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིམ་
 ཏུག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་དེ་སྒྲིམ་ཏུག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་ཁས་
 ལེན་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ །དེ་
 གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་དང་། སྡོན་བོ་ལ་
 གཞན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འོ་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡང་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྡོ་འཛིན་
 དབང་མངོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། སྡོན་བོ་ལ་རོན་རིག་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ཆོས་གཅིག་ལ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་
 ཡིན་ན། གཞན་རིག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་ན། རང་
 རིག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 གཉིས་པོ་དེ་གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་རང་ལས་ཇུས་གཞན་པ་ཡོད་པས་དོན་རིག་
 མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་མངོན་
 སུམ་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་རང་ལས་ཇུས་གཞན་མེད་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་། དམིགས་བརྟག་
 ལས། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་སེམས་ཅམ་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་བཟུང་
 མཛད་པ་མི་འགལ་ཞིང་། ཆད་འབྲས་གཉིས་པར་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་ལ་ཡང་རང་རིག་
 འབྲས་བུར་བཞག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་འབྱུང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་
 རིགས་གཉེར་རང་འགལ་ལས། རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པར་བཤད་པ་སྒྲིམ་རིམ་བཞིན་དུ་དགོངས་
 བར་བྱས་ནས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་མེད་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་
 མིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་འཇུག་
 ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱབ་བར་ངེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རིམ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དེ་རང་གི་
 ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འཛོག་ཀྱང་། རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་སོང་
 བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་མེད་ཅས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་
 རྟོག་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཚོས་རྒྱམས་ལ་ཚོས་གི་
མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་ཁྱི་མ་དང་བྲལ་བ་རྒྱམ་པར་དག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཀླན་བཅུས་སྟེ།
རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འདྲིས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་འབྱོར་གྲེས་པ་སྒྲར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་དེ་བསྟོམ་
བྱུང་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ།
ཡུལ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་ཚུལ། རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་
ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱ་བསམ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྒྲར་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ། རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་
མཚན་ཉིད། སྒྲར་མ་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་གཙོད་
པའི་རིག་པ་དེ་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་
གཞུང་ལས་མ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བཀག་ཟེན་ཏོ། །ཁ་ཅིག །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཡང་དག་པའི་དོན་
བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ།
རྒྱམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཚོས་ཅན། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྒྱམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་སྟོམ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་
སྟོར་ལམ་པའི་གཞན་སེམས་གེས་པའི་མངོན་གེས་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཚོས་ཅན་གྱིས་འགྲུབ། གཉིས་པ་ལ། རང་གི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྟོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་
འཐད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྟོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡིད་དབང་མིན་
པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོན་མེད་དེ། འདིར་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པས་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིད་དབང་དུ་སོང་བྱིན་དེའི་ལོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་དེར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ།
 ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ། དེ་ལ་སློབ་མི་སློབ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྡར་
 འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས། རང་
 རྒྱལ་མི་སློབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། ཐེག་ཆེན་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་གཉིས་སྟེ་ལྡར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་སྣང་བཅས་དང་། སྣང་མེད་གྱི་
 སྒོ་ནས་བཅུར་འགྱུར་ཏེ། ལྡ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་གྱིས་
 བསྐྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེགས་གཏེར་རང་
 འགེལ་ལས། སྣང་བཅས་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་སློབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ན་མངོན་
 པར་ཤེས་པ་འཆར་ལ། མ་ཐོབ་ན་མི་འཆར་ཞིང་། མི་སློབ་པ་ལའང་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ལས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡ་མེད་ལ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་རིམ་
 པ་བཞིན་སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་། གངས་མེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་མཐོང་སྟེ།
 མངོད་ལས། དག་བཅོམ་བསེ་རུ་སྟོན་རྣམས་གྱིས། སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་གངས་མེད་
 མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མངོན་ཤེས་
 དང་པོ་ལྡ་སྣང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འཛོག་པར་སྣང་བས་མངོན་ཤེས་དེ་དག་གྱང་
 དབང་ཤེས་མིན་པར་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་གྱི་མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་
 རྒྱར་པའི་ཡིད་གྱི་ས་པའི་ཉིང་རེ་འཛོན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟའི་མིག་གི་
 མངོན་ཤེས་དང་། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ལ། ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་གྱི་རྒྱ། དེ་མཐར་བྱིན་པའི་དུས། ཐབས་ལ་ལྟོས་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ། །
 དང་པོ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་ཉེར་ལེན་དང་། ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
 པོས་ལྟན་ཅིག་ཀྱི་དབྱེད་ཀྱིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་
 ལས་བརྒྱུག་པས་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉན་
 ཐོས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་བྱིན་པའི་དུས་ནི་བརྟེན་འགྲུས་ལྟར་བས་ཆེ་གསུམ་ལ་
 མཐར་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བར་སྟོང་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རང་རྒྱལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱས་མཐར་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་

བརྒྱལ་བ་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་
 གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱུས། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཏེ། དེས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་སྙིང་རྩེ་དམན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་གོམས་པར་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཉན་
 མོངས་མེད་དང་ནད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་ཆད་
 མར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་རྒྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཆད་མ་དང་། གཉིས་པ་
 བཅད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བྲལ་མ་འབྱུལ་པའི་ཤེས་
 པར་གྲུབ་པས་ཆད་མར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་མ་དེས་ན་རང་མཚན་ཡོད་མེད་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་།
 དེས་ན་རྟོག་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་ཆད་མས་རང་སྟོབས་དང་།
 གཞན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་དེས་པ་དྲངས་པའི་སྟོན་མ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་ཅིང་། འཕགས་པ་
 རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཆོ་སོ་སྟེ་དང་འདྲ་ལ་སྟོན་
 གནས་མཁྱེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་
 འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁོ་ནའི་
 སྟོབས་གྱིས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པ་མཁྱེན་ནམ་མི་མཁྱེན་ཅེ་ན། རྩ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །དེས་ད་ལྟར་བ་དངོས་སུ་
 མཁྱེན་ཅིང་། འདས་མ་འོངས་ཤུགས་ལ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཅིས་དང་། ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སྟོན་མ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཅིས་དང་། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ན་ཡེ་
 ཤེས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ཤུགས་རྟོགས་བཀག་ཟེར་ཅིང་།
 འདས་མ་འོངས་གྱིས་རང་ངོས་ནས་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རྩ་སུ་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤར་ན་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པར་འགྱུར་ངོ། །ཁྱི་

མ་ལྷར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་ཡོ། །དེས་ན་དེས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་
 རྒྱལ་རྒྱུར་མཐོང་གི་སྒྲོས་དཔག་པར་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་དེ་མཁྱེན་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པར་
 གནས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྦྱབ་བྱེད་གི་རིགས་པ་ལ། རོ་པོ་སྦྱབ་པ། མཚན་ཉིད་
 སྦྱབ་པ། གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་འདས་པ་བྱུང་བེན་པ་སྦྱབ་
 པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འབྱུར་བསྦྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོག་གི་བྱུང་
 པར་ངེས་གྱུར་ན། །སྟོན་བྱུང་བ་ཡང་དཔག་པར་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་གྱིས་
 གང་གཞན་ལ་འཆད་པ་ལ་དོན་དང་མཐུན་ཅིང་འགལ་བ་མེད་ན་ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པས་བྱལ། དཔེར་ན་རང་རང་གི་ཡུལ་འཆད་པ་བཞིན། གཞུང་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྩོམ་པ་པོ་རྣམས་གྲང་གཞན་ལ་འཆད་པ་ལ་དོན་དང་མཐུན་ཅིང་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་
 པའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་པོ། །
 འོན་ཆོག་གི་བྱུང་པར་ངེས་པའི་རྒྱལ་རི་ལྟ་བུ། དེ་ལས་སྟོན་བྱུང་དཔག་པའི་རྒྱལ་རི་ལྟར་སྟུམ་
 བ། དང་པོ་ལ་ཆོག་ངེས་བཟུང་བ། དེའི་བྱུང་པར་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ངེས་པའི་རྒྱལ་
 གཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བ་མེད་པ་པོ། །
 གསུམ་པ་ནི་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་མེད་པ་ཙམ་ནི་འདིའི་ཆོག་གི་བྱུང་
 པར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལལ་པ་དང་བྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོག་
 གྱུར་འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཡང་འདིའི་ཆོག་
 གི་བྱུང་པར་མ་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོག་གྱུར་གི་གཙོ་པོ་བདེན་པ་
 བཞི་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་ངེས་པ་ཉིད་ལ་འདིའི་ཆོག་གི་བྱུང་པར་དུ་
 འཇོག་དགོས་ཏེ། མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ལུགས་བསྟོག་ཏུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོབ་པའི་རང་
 བཞིན་དེ་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་གི་གཙོ་པོ་བདེན་པ་བཞི་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་
 གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སྟོན་བྱུང་དཔག་པའི་རྒྱལ་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་
 ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏྲོག་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་གྲུབ་སྟེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཆར་བརྗོད་བྱར་
 སྟོན་པ་གང་ཞིག །སྟོག་གྱུར་གི་གཙོ་པོ་བདེན་པ་བཞི་རི་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཤིན་ཏྲོག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་

སོང་སྟེ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་གིན་སྟོག་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དྭགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟོན་བྱུང་དཔག་པར་ནུས་ཏེ། སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །
 ཐབས་བཅས་རབ་དུ་ངེས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྩེས་སུ་
 དཔག་པ་ཉིད། །ཅིས་དང་། རྒྱུ་ལས་དེ་ཉིད་དང་བསྟན་དང་། །མ་ལུས་ཁྱད་པར་
 མཁུན་པར་གྲུབ། །ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྭགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་རྒྱུ་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཅིས་སོགས་དང་། འདི་ལྟར་གོམས་པ་
 རྩེ་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་སྟོ་ཆོས་ཙན། གོམས་སྟེན་
 དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་འབྱུང་བར་ངེས་ཏེ། རྟེན་
 བརྟེན། གོམས་པ་རང་གི་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕྱུར། དེ་བསྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་རྒྱུ་པ་པོ། །དང་པོ་ལ།
 རྟེན་བརྟེན་པ་རྒྱུ་པ། གོམས་པ་རང་གི་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕྱུར་བ་རྒྱུ་པ། དེ་
 བསྟོམ་པ་རྒྱུ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་རིག་པའི་སྟོན་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་རྒྱུ་པ་དང་།
 ཕྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་ངེས་པར་གང་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་
 སོགས་དང་། རྣམ་གཤམ་མིན་པ་རྣམ་གཤམ་གྱི། །ཉར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ། །ཅིས་
 པ་སྟེ། རྒྱུས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཙན། རིག་པ་སྡུ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རྒྱུད་ལ་ཕྱོད་བས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་པ་རྒྱུ་པ་ལ། ཚུ་
 རོལ་མངོས་པ་བ་རྣམས་ན་རེ། རྒྱུས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་དེ་རིག་པ་སྡུ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བ་སྡུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་འདིའི་ལན་དུ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་གསུངས་
 པའི་རྒྱུ་བ་སྡུ་མ་མེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སྤྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་
 འཛིན་དང་བཅས་པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་རྒྱུ་པ་དང་། བདག་འཛིན་མེད་པའི་གསལ་བ་
 ཐུག་མེད་དུ་རྒྱུ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་སྟོ་གནས་པ་ཡི་རྟེན། །ཞེས་སོགས་
 ཆོག་རྒྱུ་གིས་སྟོན་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་བཅས་པའི་འཆི་ཁ་མའི་རིག་པ་ཆོས་ཙན།
 རིག་པ་ཕྱི་མར་མཆོམས་སྟོར་བར་ངེས་ཏེ། རིག་པ་ཕྱི་མར་མཆོམས་སྟོར་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་
 ཞིང་གཤགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བ་ནི་བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཉོན་གཉིས་
 ཆང་བ་ཡིན་ལ། གཤགས་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་མེད་པའོ། །འདི་ཉིད་

དེས་པར་བྱ་བ་ལ། འཁོར་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་ཚུགས་རེ་མགོ་གནོན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། མཐའ་དག་དཔྱིས་འབྱིན་གྱི་
 གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྒྲུབ་པ་སོགས་དང་།
 བྱི་མ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ལེའུ་གཉིས་པར་ལམ་བདེན་སྟོན་པའི་སྐབས་
 སུ་བདག་འཛིན་འཁོར་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉེན་པོའི་
 གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་
 ཆགས་བྲལ་པའི་གནས་པ་ནི། །བརྟེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། །ཅེས་ཏེ། ལྷག་
 བཅས་བྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོ་འདིར་རིག་པ་བྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་
 པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཆང་སྟེ། བདག་འཛིན་མེད་ཀྱང་སྤྱི་མའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་པ་རིག་པ་སྤྱི་མ་རིག་པ་བྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བར་དེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་རྒྱ་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན་ལྷག་མེད་དུ་བྱ་རན་ལས་འདའ་བའི་ཆོ་རིག་པ་བྱི་
 མར་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པས་རྟེན་བརྟན་པ་མི་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་དུ་ཁ་ཅིག །
 རིགས་པའི་རྩིས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་རིག་པ་སྤྱི་
 མ་བྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་མཐའ་སྐབས་མ་བྱེད་ཅིང་།
 རིག་པ་བྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྒྱ་ཡང་དོས་མ་ཐེན་པ་སྟེ། རང་སྤྱི་དངོས་སྒྲུབ་གསུམ་ཆར་
 ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་བྱིར་དང་། རིག་པ་བྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྒྱ་
 ལ་ཐེག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་། བརྟེ་བ་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་
 ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་བྱང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་ཆར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་
 བྱི་བྲག་དུ་སྒྲུབ་པས་འོངས་སྒྲུབས་མི་ལེན་པས་ཐེག་པ་ཆོ་རྒྱུད་གི་དག་བཅོམ་འཆི་ཁ་མའི་རིག་པ་
 གཉིས་ཀ་རིག་པ་བྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྒྱ་ཡང་འདོད་ལ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་
 འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་སྤྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ། ཐེག་ཆེན་ལ་འོངས་སྒྲུབས་ལེན་པས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་རིག་པ་བྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་སྤྱི་ཀྱི་ལན་རི་ལྟར་ཞེ་ན།
 འདིར་རྟེན་བརྟན་པ་ནི་སོ་སྟེའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོང་རྩི་ལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་མ་བྱུང་གི་བར་
 དུ་རྟེན་བརྟན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་སྟེའི་ནས་རྟེན་བརྟན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ།
 གོམས་པས་བྱུང་བ་མེད་ཅེ་ན། ཅེས་པའི་ལན་དུ་རྟེན་བརྟན་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གོམས་པ་རང་གི་རང་གིས་བྱང་པར་དུ་འགྱུར་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། སེམས་ལ་བརྟེ་
 སོགས་གོམས་སྒྲེ་བ། ཅིས་སོགས་ཏེ། བརྟེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 སྒྲོ་ཆོས་ཅན། བྱང་གོམས་པ་ལས་རང་གི་རང་གིས་བྱང་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་གོམས་པ་
 ལས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདྲི་དང་གོམས་ཐེན་ལུས་ཀྱི་
 འབད་ཚུ་ལ་སྒྱུར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་སྒྲ་རབས་པ་རྣམས་རྟགས་མགོ་སོ་སོར་
 བྱང་པ་ནི་དོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པོ། །
 གཉིས་པ་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། རྟེན་བརྟན་གོམས་པ་རང་གི་རང་གིས་བྱང་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ་
 བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ན། གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་འགྱུར་བར་ངེས་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་
 ལུང་སྒྲོ་དེ་གསལ་སྒྲུང་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་འགལ་རྟེན་གྱི་གོགས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་འདོད་འཇིགས་གོམས་པའི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་སྐྱབ་པ་ནི། རྟོག་བྲལ་
 དང་མ་འབྲུལ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པས་འགྲུབ་སྟེ། སྒྱིར་
 གསལ་བར་སྒྲུང་བས་རྟོག་མེད་འགྲུབ་ཅིང་། བྱེ་བྲག་ཡང་དག་པའི་དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་
 མ་འབྲུལ་བ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཙོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། སྒྲུངས་པ་
 ལྷན་ཆོགས་མི་འཐད་པ་སྒྲོང་བ་དང་། ཡི་ཤེས་ལྷན་ཆོགས་མི་འཐད་པ་སྒྲོང་བ་གཉིས། དང་པོ་
 བོ། རྟོན་མོངས་གཏན་ནས་སྒྲངས་པའི་སྒྲངས་པ་མེད་དེ། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པས་སྒྲོང་མི་རྣམས་པ་དང་། རྣམ་ཀྱང་སྒྲོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་
 དང་། ཤེས་ཀྱང་སྒྲངས་པ་སྒྲར་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚུད་པའི་རིགས་བཞི་ལས། ལན་གྱི་
 རིགས་ཀྱང་བཞི་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ལྟ་
 དང་དེ་འགལ་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་
 དང་། བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གོམས་
 པ་མི་སྲིད་པ་སྒྲོང་བ་དང་། སྲིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་སྲིད་པ་སྒྲོང་བ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གོམས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་
 བ་མི་འཐད་དེ། མཆོངས་པ་གོམས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱ་བསྐྱོས་པ་
 ལས་མེར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གསེར་གྱི་ལྷ་བ་སྒྲར་ཡང་ལྟོག་པ་བཞིན་ཅེས་པའི་ཚུད་པའི་རིགས་
 གསུམ་ལས། ལན་གྱི་རིགས་ཀྱང་གསུམ་སྟེ། སེམས་ལ་བརྟེ་སོགས་གོམས་སྒྲེ་བ། ཞེས་

སོགས་དང་། བརྟེ་རང་ས་ལོན་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་སོགས་དང་། སྐར་ལྷོག་རུང་བར་
 འགྱུར་བྱས་གང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་གོམས་པས་སེམས་རྒྱད་
 དེའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་སྤྱིད་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱའི་གྲངས་
 ལ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། དེའི་ལན་ནི་དགོས་པའི་དོན་ཀྱང་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་བརྒྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་དོན་ཀྱང་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་རྒྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
 བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི་མདོར། ཡིད་ཆས་ཚིག་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི། སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དབག་
 པ་ཉིད། ཁྱེས་དང་། འདིར། སྒྲ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་སོ། །
 དང་སང་དགོས་པའི་དོན་ཀྱང་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་
 བརྒྱབས་ནས་དེ་བྱུང་བའི་ཚོ། མཚན་གཞི་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་དོན་ཀྱང་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པར་རྒྱབ་པའི་གནད་མཛོགས་པར་སྡེ་མའི་མཚན་གཞིར་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་བཟུང་
 བ་ནི་གཞུང་ལུགས་འདིའི་དོན་ལ་སྟོ་ཁ་མཉམ་གསལ་འོ། །མདོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱུག་ཕྱགས་མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་མདོན་
 སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 ཁ་ཅིག རྟོག་པ་མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་ཞེན་སྟོ་ཞེས་ཟེར་
 བ་ནི་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། རྟོག་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དོན་ལྟོག་འཆད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་རྟོག་པ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དགོས་
 པའི་སྟོ་ནས། རོ་བོའི་སྟོ་ནས། སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས། འཛིན་སྒྲངས་ཀྱི་སྟོ་ནས།
 འཛིན་རྒྱུལ་གྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་ལྟ། དང་པོ་ནི། མདོན་མཛད་པས། འབྲུལ་དང་ཀྱུན་
 རྟོག་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དབག་རྗེས་སུ་དབག་ལས་བྱུང་། འབྲུལ་དང་མདོན་འདོད་ཅེས་
 བྱའོ། །ཞེས་དུག་ཏུ་གསུངས་པའི་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྤྱི་གྲུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་དང་།
 ཐག་ཁྲ་ལ་སྐུལ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྟ་བུའོ། །ཀྱུན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་བ་ལང་གི་སྤྱི་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་དབག་དང་། རྗེས་སུ་དབག་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ནི་རྟོགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྡེ་མ་ནི་རྟོགས་འཛིན་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྟོགས་ཅན་

རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་རྒྱལ་དབང་སྒྲོམ་གསུངས་སོ། །དྲན་པ་དང་། མངོན་འདོད་གཉིས་ནི་
 ཏགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་ནི་འདས་པའི་དོན་དྲན་པའི་དྲན་གཉིས་དང་།
 བྱི་མ་ནི་མ་འོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྒྲོམ། །དེ་དག་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་གསུམ་
 དུ་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་གེས་པ་ལ་བརྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། འབྲུལ་པའི་
 གེས་པ་ལ་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། བྱི་མ་བཞི་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་
 ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི་
 དང་པོ་གཉིས་མེགས་པ་ཅན་པས་དབང་གེས་སུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཡོད་པས་དེ་བསལ་པའི་
 བྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་བཞི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་བྱི་རོལ་པས་ཀྱང་གྲུབ་མོད།
 སྒྲ་མ་གཉིས་ནི་དབང་གེས་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དབང་
 སྒྲུམ་མིན་པར་གྲུབ་དོན་དུ། །གཉིས་བཤད་འབྲུལ་པ་མཐོང་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ། དེས་གེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་སྒྲ་
 རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་སྒྱི་རྒྱང་པ་འཛིན་པ། དོན་སྒྱི་རྒྱང་པ་འཛིན་པ། སྒྲ་སྒྱི་དང་དོན་སྒྱི་
 གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་དང་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་ནི་བརྟེན་ལ་མ་བྱུང་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་
 སྒྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྒྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གསུམ་པ་ནི་བརྟེན་བྱང་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འདི་དག་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་
 སྒྲ་དོན་འདེས་པར་འཛིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུབ་པས་སྒྲར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་
 སྒྲར་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་གཞན་སེལ་བྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་གཞན་སེལ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་གཉིས་སུ་
 དབྱེར་རུང་ངོ། །བཞི་པ་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ།
 གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ་དང་བཞི་སྟེ། གཞན་སེལ་གྱི་
 རྒྱབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལུ་པ་ལ་དོན་སྒྲོར་རྟོག་པ་དང་། སྒྲ་སྒྲོར་རྟོག་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། རྒྱད་གཞི་དང་འབྲུལ་སྒྲུབ་ནས་འཛིན་པ་སྟེ། སྒྲུམ་སུ་འདི་ནི་དབྲུག་པ་ཅན་ནོ་
 སྒྲུམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་མེགས་སོགས་སྒྲོར་པའི་རྟོག་པ་དང་། འབྲེལ་པའི་
 རྟོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱད་པར་དང་ནི་འབྲེལ་པ་ཞེས་སོགས་དང་། བྱི་མ་ནི་
 དབང་པོས་འབྲོད་འདུ་འཛིན་མེད་བྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་

པ་ནི་བད་དུས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྟངས་དུས་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་ནས་འཛོལ་བ་སྟེ། བད་བྲན་པ་ཡི་
 རྒྱ་ཚན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟ་
 སྒྲུབ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དགག་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི་རྟོག་མེད་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའོ། །དབྱེ་ན་དབང་ཤེས་
 འབྲུལ་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱ་ཤད་འཇག་སྒྲུབ་གི་དབང་
 ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པས་སྟོན་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི།
 མི་ལམ་གསལ་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཉིད་ལོག་པ་འཕམ་སང་པ་ན། གསལ་བར་སྒྲུབ་
 བ་ཅན་སྟོགས་དང་། །དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཞེས་པས་བསྟན་རྟོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་མངོན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་
 ལྟར་ན། ལྷ་གཉིས་གསལ་སྒྲུབ་གི་དབང་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོས་དེ་མ་ཐག་ཀྱིས་དང་བདག་
 ཀྱིས་བྱས། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ལྷ་གཅིག་གིས་དམིགས་ཀྱིས་བྱས་ན་ལྷ་གཉིས་གསལ་སྒྲུབ་
 གི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སྒྲུབ་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་
 ཅིག །མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་པས། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་
 སྒྲུབ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བུལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་རྟོག་བུལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་
 སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་དེས། ལྷ་གཉིས་དང་སྐྱ་ཤད་གསལ་བར་
 སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིད་རྟོག་ཡིན་པས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་
 རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་པའི་དགོས་པ་ནི་དེ་དག་གསལ་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པས་རྟོག་མེད་ཡིན་ཅོ་སྟུམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །
 འདི་དགག་པ་ལ་ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གྱིས། ཉན་ཐོས་པ་དག་གི་རྩལ་ཐུན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་
 སྐབས་སུ་གཞན་དུ་ན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པའང་སྟོན་པོ་དང་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་
 པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་
 རིགས་པས་དགག་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་
 བརྟེན་གང་ཡིན་གལ་ཏེ་གང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཅོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་ཀྱིས་
 དབང་པོ་བསྐྱད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ། བརྟེན་པ་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
 བར་ཐལ་བ། རང་ཡུལ་འཛོལ་བ་བད་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ་བ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་མི་སྒྲུབ་

བར་ཐལ་བ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ནི་གཞུང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་འབྲས་གང་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་
དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གོ། །

དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲུབ་དང་དོར་
བྱའི་དངོས་པོ་ཡི། །འཇུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས། །སློ་
ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ལྷས་ཚད་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། མ་
ཚད་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་འཚད་པ་ལ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་བྱུང་བ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་འཕྲོས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རུང་
ཡང་། མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་འཕྲོས་ཚུལ་ད་དུང་ཚོལ་དགོས་པས་མི་འཐད་དོ། །
ཁ་ཅིག །ཚད་མ་བསྐྱེད་ཅན་གྱིས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་
པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
གཞུང་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དོན་
གཞན་མིན་པར་བསྒྲུབ་པས་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་དེ་གཞལ་བྱ་
ལ་མི་བསྐྱེད་པར་གྲུབ། དེས་མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོན་ལས་མ་འདས་གིང་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་
བྱེད་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་སྒྲུབ་བྱུང་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མའོ་
མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་
མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། གཞལ་བྱ་
ལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་བཏོད་པ་ན་ཚད་མ་གཉིས་པོ་དེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བྱ་བའས་
འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པའི་སྐྱེ་མཚན་གྱིས་གཞལ་བྱའི་གངས་ངེས་ཀྱིས་ཚད་མའི་གངས་ངེས་
འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེན། ཚད་མ་གཉིས་པོ་དེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ།
མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་རང་གི་རོ་བོའི་སྟོ་ནས་རྟོགས། རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་
གཞན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་གིང་། དེའི་དངོས་ཡུལ་ལ་སྤྱི་མཚན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་

རྟེ། རྣམ་དེས་ལས། ཡང་ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཡིན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་
 པའོ། །དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་ཚད་མ་གང་ཞིག་
 ཡིན། གང་ལས་བར་ཆད་མེད་པར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་འདིའི་དེ་ཉིད་འབྲུབ་པའོ་ཞེས་སོ། །
 མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་
 རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་གཞན་སྤྱིའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་རང་དོན་དང་། གཞན་
 དོན་གྱི་ལེའུ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་རྟོགས་བྱེད་གྱི་མངོན་སུམ་དེ་རིམ་བུ་རྟོགས་
 བྱའི་རང་མཚན་ནི་གང་། དེས་དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཞེན། དང་པོ་སྟོན་པ་ནི་མངོན་
 སུམ་བཞི་ཆར་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོག་བྲལ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་
 གིས་དོན་གྱིས་མ་འབྲལ་བ་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། དབང་མངོན་གྱི་
 སྐབས་སུ་རྩལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་སྟེན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡིད་མངོན་གྱི་སྐབས་སུ་དབང་
 མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། རང་རིག་གི་སྐབས་
 སུ་མུང་བྱ་ཤེས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་
 དག་པའི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་ནི་ཚད་འབྲས་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཏེ།
 དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་ཏེ། དེའི་རྣམ་ལུག་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
 བེ་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་གཞུང་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་རང་མཚན་རྟོགས་ཏེ།
 དེ་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བེ་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་གཞུང་རྣམས་སོ། །ཚད་
 འབྲས་དང་པོའི་སྐབས་སུ། དོན་གྱི་རྣམ་ལུག་དུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲུ་མཚན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་
 འཛིག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རང་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་
 དོན་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་
 གྱི་གཞུང་རྣམས་སོ། །ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ལ་ཚད་
 འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་འཛིག་པ་དེ་ཡང་སྒྲོ་འབྲལ་པའི་རོར་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་
 སྒྲུབ་པ་ཅམ་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲོ་བདག་
 རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་གསུངས་པའི་དགོས་པ། དགོས་པ་ཅན་གྱི་
 ཚད་འབྲས་དངོས། རྣམ་བཞག་དེ་ཉིད་དེས་པར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་ལོ། །
 དང་པོ་ལ་སྤྱི་ཉི་དགོས་པ་དང་། སོ་སའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལོ་ལ་བས་བྱ་
 བྱེད་རྣམས་གཞན་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་པ་ཁ་ཅིག །དབང་
 ཤེས་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་པ་དང་། རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་འགོག་པ་རིམ་པ་
 ལྟར་ཆད་འབྲས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལི་གཞུང་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆད་མས་གཞལ་བྱ་
 རྟོགས་པ་ལི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལི་སྐྱོ་ནས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཆད་མའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལི་
 ཆད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆད་འབྲས་སྤྱི་ལོ་རྣམ་བཞག་དང་། ཆད་འབྲས་སོ་སའི་
 རྣམ་བཞག་གོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆད་འབྲས་རྣམས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལི་ལུགས་དགག །རྣམས་
 གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལི་ལུགས་བཞག །དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བལོ། །དང་པོ་འདོད་པ་
 བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱིར་
 མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །བྱད་པར་གྱི་ནི་སྟོ་དེ་དག །ཅིས་ཆད་མ་དངོས་སུ་བསྟན་
 ཅིང་། དེ་ཉིད་རིགས་གཉིར་ལས། ལྟ་དང་ངེས་པ་ཆད་འབྲས་དང་། །སྤྱད་དང་དོན་
 རྟོགས་ཆད་འབྲས་འདོད། །བྱད་པར་བྱད་པར་ཅན་དེར་སྟུ། །ལ་ལ་དབང་ཤེས་ཆད་འབྲས་
 འདོད། །ཅིས་ཆད་མ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ལ་རྣམས་བྱ་བྱེད་
 རྣམས་གཞན་དང་། ཆད་མ་དང་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་སྟོ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་
 བར་འདོད་པ་འབྲེལ། མི་འབྲེལ་བའི་བྱད་པར་ནི་དཔྱོད་པ་བས་དང་པོར་དོན་ལ་ལྟ་བའི་རྟོག་
 མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཆད་མ་དེའི་རྣམས་སུ་བྱུང་བའི་དངོས་ཆས་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་ལི་བྱད་པར་
 ལ་ཞེན་པ་ལི་སྟོ་ནི་འབྲས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དང་པོར་དོན་ལ་ལྟ་བ་པོ། །ཤེས་
 པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཅན། །བྱིས་དང་སྐྱགས་སོགས་སྟོ་འབྲེལ། །དག་པ་དངོས་ལས་སྐྱེས་པ་
 སྟེ། །དེ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སྟོ་གང་ཞིག །དངོས་ཆས་རིགས་ལ་
 སོགས་རྣམས་སུ། །སྟོ་ནི་ཞེན་པར་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅིས་
 བཤད་དོ། །རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་པོ་དང་དོན་སྤྱད་པ་ཆད་མ། །དེའི་རྣམས་སུ་བྱུང་བའི་
 དོན་རྟོགས་པ་ལི་སྟོ་འབྲས་སུ་ཡིན་ལ། །དེའི་དོན་ཡང་དབང་པོ་དོན་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་

རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་མིག་དབང་དང་། རྩིས་བྱས་
 བ་ལ་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་བ། དེ་དང་བྱས་པའི་གཞུགས་ལ་སྦྱར་བར་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ། དེ་
 དང་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱི་ལ་སྦྱར་བར་འདུ་བ་འདུས་པའི་འབྲེལ་བ། རྣ་བའི་དབང་པོ་
 དང་སྒྲི་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ། དེ་དང་སྒྲིའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱི་ལ་འདུ་བ་འདུས་པའི་འབྲེལ་བ།
 སྦྱིས་བྱ་དང་དབྱུག་པ་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་དབྱུག་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་པས།
 ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་འཛོལ་བའི་སྒོ་ཚད་མ། བྱུང་བར་ཅན་རྩིས་འཛོལ་བའི་སྒོ་འབྲས་
 བྱར་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བས་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་
 དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འབྲས་བྱར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་དག་མི་འཐད་དེ། ཚད་མར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་
 འབྲས་བྱར་འདོད་པ་དེ་དག་སྦྱབ་པར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་གཉིས་རྩིས་གཞན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱེད་པ་བའི་ཚད་འབྲས་མི་འཐད་དེ། སྒོ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་
 ཤར་བར་དོན་ལ་ལྟ་བུ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་འཇལ་བའི་སྒོ་དེས་ཡོན་ཏན་དང་རྩིས་གཉིས་བཟུང་མ་བཟུང་གི་བྱུང་བར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚད་མ་དང་
 འབྲས་བྱ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཚད་འབྲས་མིན་
 བར་ཐལ་ལོ། བྱི་མ་ལྟར་ན་སྒོ་བྱི་མ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །རིགས་པ་ཅན་པའི་
 ཚད་འབྲས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་
 གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཆོ་དེའི་བྱི་ཡང་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་
 པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དེ་དེ་གཉིས་དང་འཐད་པར་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། མིག་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་དང་།
 སེར་པོ་རྟོགས་པའི་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེར་པོ་རྟོགས་པའི་
 དབང་ཤེས་དང་། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་བྱུང་བར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་ཚད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞི། བྱེད་པ་དངོས།
 བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉ། ཚད་མའི་སྟེང་གི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་
 གསུམ་དུ་འཛོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་ནི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞི་སྟེ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །

འབྲས་ལུ་ནི་བྱེད་པ་དངོས་ཏེ། སྡོན་པོ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚད་མ་ནི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཏེ། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་གར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཚད་མ་དང་འབྲས་ལུ་གཉིས་རྣམ་པར་
 བཞག་འཛོག་གི་འབྲས་ལུ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོའི་རང་
 འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ལས་འབྲས་ལུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་
 པ་ནི་མེད་ཀྱི་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་རྣམ་བཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ཆད་ག་བསྐྱབ་བྱ་
 རྒྱུ་བྱེད་བཞག །ཅིས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། དེས་ན་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི །རྒྱ་
 འབྲས་གཉིས་ལ་ཚད་འབྲས་འདོད། །ཅིས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཚད་མ་དང་། རྒྱུ་བྱེད་
 དང་། བྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅིང་། འབྲས་ལུ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། བྱ་བ་དང་། མཚན་བྱ་དང་།
 རྣམ་པར་བཞག་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ལས་ནི་གཙོ་བོར་གཞལ་བྱ་
 ལ་འཇུག་ཅིང་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱན་གྱི་ནི་རྒྱུ་བྱེད་
 དག །ཅིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་གཞལ་བྱ་
 ལ་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས། འབྲས་ལུ་ལ་དོན་རིག་དང་། རང་རིག་གཉིས། ཚད་མ་
 ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཆོ་འབྲས་ལུ་
 རང་རིག་ཏུ་ངེས་གྱང་། གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཆོ་ འབྲས་ལུ་དོན་རིག་ཏུ་མ་ངེས་
 ཏེ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་ནས་དོན་རྟོགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ འབྲས་ལུ་ལ་དོན་རིག་
 འབྱུང་ཞིང་། རང་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་འབྲས་ལུ་ལ་རང་རིག་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་མ་བཤད་ཅེན་ཚད་འབྲས་
 འདི་དག་ནི་ཀྱན་ཏུ་ཐ་སྣང་བའི་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རང་ངེས་གཞན་ངེས་བཞིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ནི་ཚད་འབྲས་གཉིས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་བྱེད་དུ་མི་
 འགྱུར་རོ་ཞེན། སྡོན་མེད་དེ། སྤྱིར་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་བྱེད་ལ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་བྱེད་བ
 སྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་བྱེད་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་བྱེད་གསུམ་ཡོད་
 པ་ལས་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་འདོད་ན། དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྡོན་དུ་
 འགྱུར་ན་ཡང་འདིར་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་ལ་འདོད་པས་སྡོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཡོན་ཏན་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྤྱིར་སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་

བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་གང་ལས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲས་ལུ་དེ་སྐྱབ་ལུས་
པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་གང་ལས་འབྲས་ལུ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་
སྐྱབ་ལུས་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཉེ་ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་ལ་བཞི་སྟེ། རོན་རིག་སྐྱབ་པའི་ཚད་འབྲས།
རྣམ་རིག་སྐྱབ་པའི་ཚད་འབྲས། རོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་བཅད་ནས་དབྱེད་ན་རང་
རིག་འབྲས་བྱར་བསྟན་པ། རྣམ་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་བཅད་ནས་རང་རིག་མཚན་
ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བའོ།

དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་
ཚུལ། དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར།
བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་ལུ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་
འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས།
འདི་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་རྣམས་གྱི་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ལས་འབྲས་ལུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་གྱི།
འབྲས་ལུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉི་
བར་བླངས་ནས་ཚད་མ་ཉིད་འདོགས་པ་སྟེ་བྱ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འབྲས་ལུ་རྒྱ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པས་བྱ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་རྣམས་གྱི་
ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི་འདིར་ཚད་འབྲས་གཉིས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ལུ་དེ་གང་གིས་
སྐྱབ་ལུས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལ་ཚད་མར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱ་བ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་ཅེས་ཉེ་ཞེས་སོགས་ཤུ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། །འབྲས་ལུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་
སོགས་གྱི་དོན་ནི་འབྲས་ལུ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་
ཚད་མར་འཇོག་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་ལ་ཉམས་སྦྱང་ཙམ་དུ་ནི། །ཞེས་པ་ནས།
དེས་ན་འབྲས་ལུ་དོན་གཞན་མིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་
ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི་སྟོ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚད་འབྲས་གཉིས་འཇོག་སྟེ། སྟོ་གཅིག་ཉིད་ལ་དོན་
རྟོགས་པ་བྱ་བ་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས། དོན་གྱི་རྣམ་

པ་ཤར་བ་དེ་ཉི་ཤང་སྐྱེས་ནས་ཚད་མ་དང་། རོན་རྟོགས་པ་དེ་ཉི་ཤང་སྐྱེས་ནས་འབྲས་
 གུར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་ཡི་དབང་ཉིད་འཛིན་པ་དེ། ཞེས་པ་ནས།
 དེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ནོ། །དཔེར་ན་ཞེས་པ་མན་
 ཚད་ཀྱི་དོན་ནི། རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་ཡང་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ།
 དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པར་ཡང་སྐྱབ་ཅུས་ཏེ། དཔེར་ན་པའི་
 གཟུགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་དཔེར་ན་འབྲས་ལུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཤེ་ཡོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། །
 འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ལས་འབྲས་ལུ་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་མེད་ཀྱི་ཞེས་
 པ་ལ་འཕྲོས་ནས། ཕྱི་རོལ་པས་ཚད་འབྲས་རྒྱས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ཚུལ། དེ་འགོག་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། དེའི་ལན་དགག་པ་རྣམས་ནི། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། སྟོན་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །
 གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་ །རང་ལུགས་བཞག་ །ཚོད་པ་སྤང་།
 སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ །དབང་གེས་ལ་རང་དུས་སུ་
 སྤང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཞེས་དང་།
 གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་བཞག་ཏུ་ནི་མི་རུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་པའི་
 ལུགས་ལ། དབང་མངོན་གྱིས་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་གེས་ལ་རང་དུས་སུ་
 སྤང་བ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 ལས་གཞན་དུ་ན། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་
 མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་སྟོན་རིགས་པ་ལས་མ་བསྟན་པར། འབྲས་ལུ་རྣམ་ཤེས་ལྡན་པའི་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་བཞག་ནི་མདོ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་བསྟན་དུ་ཡང་
 ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་མངོན་གྱིས་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོ་ན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རི་ལྗང་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཤར་བའི་སྟོན་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཚད་མ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་
 འབྲས་ལུ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། ཕྱི་དོན་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་གྲུབ་

མིན་པར་ཐལ། དེས་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་རང་ངོས་
 གས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྡེ། གང་ལ་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས། །
 རྗེས་འགོ་ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྒོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཕྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཕྱི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་རྟོགས་
 པས་ལྷན་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་མཐོང་གི་རྒྱུར་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རྟོགས་ལས། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་ཕྱི་དོན་གྱིས་རང་ངོས་གས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་
 མ་གཏད་པས་ལྷན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷན་སྡེ། དེ་ལས་གཞན་དངོས་
 དབང་པོ་འདས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་
 སོ་རིག་ ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། མདོ་སྡེ་པས་དབང་མཐོང་གིས་དོན་རིག་པ་སྦྱབ་བྱེད་དང་
 བཅས་པ་བརྗོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་དབང་མཐོང་གིས་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་མ་འབྱུལ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཕྱི་དོན་སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་མཐོང་གིས་ཕྱི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་
 པ་མི་འཐད་དེ་དབང་མཐོང་གིས་སྡོན་པོ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་མི་
 འཐད་དེ། སྡོན་པོ་དང་སྡོན་པོའི་སྡོང་གི་ཕྱི་དོན་གཞིས་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོན་དབང་མཐོང་གིས་ཕྱི་དོན་གྲུབ་ན། རྣམ་ཤེས་ལྟོག་པ་ལས་གྲུབ་འབྱུར། །ཞེས་རྟོགས་
 ཀྱིས་སྦྱབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅམ་པས། སྡོན་པོར་སྦྱང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། །
 ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན། ཅེས་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྦྱང་བ་དེ་
 དབང་ཤེས་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྡོན་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ན་
 རང་དུས་སུ་སྦྱང་བ་དེ་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྡོན་པོ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་
 བ་སྡོན་པོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཡང་སྡོན་པོ་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཕྱིས་སྦྱབ་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་མཐོང་སྦྱང་གིས་
 མ་གྲུབ་པས་རྟོགས་ཀྱིས་སྦྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དོན་གཞལ་བ། དོན་དང་འདྲ་བ་
 ཆད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་ལུ་ཞེས་འདོད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། མི་འཐད་དེ།
 མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་རྟོགས་ཆད་མའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ན། དོན་འདྲ་བ་བྱེད་པར་གསུམ་

ལྷན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རོན་རྟོགས་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེས་
 ཤེས་འདྲན་རྒྱས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རོན་དང་འབྲ་བ་
 ཙམ་གྱིས་རོན་རྟོགས་པར་འཛོག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷ་བ་གཉིས་སྣང་གི་
 དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ལྷ་གཉིས་རྟོགས་པར་ཐལ། ལྷ་གཉིས་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
 ཅིག །དེ་བཅད་པར་འདོད་ནས། རོན་གཞལ་བྱ། རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་
 མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། རོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་ལུང་ཞེས་དང་། རོན་དངོས་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་ལུ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་
 ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །རོན་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་
 རོན་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་ན། རོན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱུ་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་
 དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་སྤུའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་མི་འཐད་དེ། འདིར་མི་
 བསྐྱུ་བའི་རོན་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་འབྲས་ལུར་བྱས་ནས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི་
 གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པས་ཚད་མ་མཚོན་པའི་སྐབས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་དེའི་རྣམ་
 པ་ཤར་ནས་ཚོས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཚོས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཟུང་རྣམ་ཉམས་སུ་བྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་
 གཟུང་རྣམ་གྱི་ཡང་རྣམ་པར་ཤར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། རྣམ་པ་ལུག་མེད་དུ་
 འགྱུར་རོ། །དར་ལྷོག་པ་ན་རེ། ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་འདི་མདོ་
 སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་བྱན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་ཏེ། འདིར་སྡོ་ཙམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཅིག་སྟོན་པ་གང་ཞིག །དེ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་བྱ་རོག་གིས་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་འབྲས་གཉིས་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྡོ་ཙམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁྲབ་ཁས། གཞན་ཡང་། དབུ་
 མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བྱན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 དེར་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་དབུ་

སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྡོན་པོ་གཞལ་བྱ།
 སྡོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་
 བེ་ཚད་མ་སྤྱིའི་ཚད་འབྲས། སྡོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་རིག་པ་ཚད་
 མ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་བེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས། སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 གཞལ་བྱ། རང་གི་རྟོན་གཞི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་ཞེན་རིག་ཚད་མ།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་བེ་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས།
 སྐབས་འདིར་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་སྐབས་སུ་བབ་པས་དེའི་ཚད་འབྲས་ནི།
 སྡོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྡོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྡོན་པོ་ལ་
 གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། སྡོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་
 རིག་མངོན་སུམ་འབྲས་བུ། མཚན་ཉིད་དེ་དོན་འདྲ་བ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་དོན་ཡང་ཡིན་
 རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཚད་མ་སྤྱི་དང་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་བཞག་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་མཚོན་ཚད་འབྲས་སུ་བྱས་ནས་གཞལ་
 བྱ་བྱར་ནས་བསྐྱར་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཙམ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་མཚན་ཉིད་དུ་
 འཛིག་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་མིན་ལ། ཡིན་ན་ཡང་མཚོན་བྱའི་ནང་དུ་ཚད་མའི་བ་སྟངས་མེད་པས་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་དེའི་བ་སྟངས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་གཟུང་རྣམ་ལ་
 རྫོས་པའི་སྡོན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། སྡོན་པོ་
 གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ལ་ངེས་དཀའ་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འདིར་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུར་འཛིག་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། སྡོན་
 པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་འབྲས་བུར་འཛིག་པའི་སྐབས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་
 ཉིད་དེ་དོན་འདྲ་བ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྡོན་པོ་ལས་
 དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཉིས་ཁྱད་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་སུ་འཐད་ཀྱང་།
 སྡོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཁྱད་པར་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་བཞག །མདོ་སྟེ་པའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚད་འབྲས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱོ་བའི་ལུགས་ནི། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བཀྲས་ལས། བཅ་མཁའ་འགོག་
 པ་གཉིས་དག་སྟེ། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་ནི་རྟག། །འདུས་བྱས་བདག་གིས་ཀུན་སྤྱོད་
 ལ། །བྱེད་པ་པོ་མེད་སྐད་ཅིག་མ། །མིག་ལས་སྐྱེས་སྟོ་ནམ་མེད་ཅིང་། །མངོན་སུམ་
 རིག་པ་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས། །སྟོ་ལྷན་ཞེས་བྱ་ཁ་ཆེ་ཡི། །བྱེ་བྲག་སྐྱོ་བའི་གཞུང་དུ་བཤད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷ་ཆར་རྣམས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་རྟག་པའི་རྣམ་
 དང་། མི་རྟག་པའི་རྣམ་གཉིས་ལས། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་ནི་རྟག་རྣམ་དང་།
 །འདུས་བྱས་སུང་པོ་ལྷ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་སྟེ། དོན་
 གཞན་གྱི་བདག་དང་། རོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ལྷག་ལ་སོགས་
 པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དེ། རང་གི་རྒྱ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ཅིང་དབང་
 ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་སྟེ་རང་དུས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ཏེ་བྱེ་དོན་ཡིན་ཅེས་པའི་
 དོན་ནོ། །འདིའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་བཟུང་བ་དང་། ཡུལ་ཙན་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་ཙན་
 གྱིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལཱོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལྷ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཙན་ཡིན་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཙན་པ་དེས་དོན་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མཐོང་བ་
 སོགས་མིན་ཏེ། །བར་ཆད་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་
 ཀྱིས་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཙན་པས་དོན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྟོགས་དབྱེད་དང་བཙས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་
 ལུགས་ལེན་པ་ལྟར་དུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་ལྷ་རྣམ་མེད་རྗེ་ཆར་དུས་མཉམ་གྱག་སྤྱད་དུ་འཛིན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་མེད་གྲག་སྤྱད་
 པའི་དོན་དངོས་གཞལ་བ། དོན་མཐོང་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཙན་པ་ཆད་མ། དོན་
 རྟོགས་མཚན་ཉིད་པའི་དབང་ཤེས་འབྲས་སུ་ཡིན་པས་ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུས་མཉམ་རྣམས་
 ཐུང་དང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མཐོང་བ་དབང་པོའི་
 ཡུལ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཙས་པ་སྟེ། བཅ་མཁའ་མོ་གཤམ་སུ་འདྲ་ལ། །འགོག་
 པ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲའོ། །འདུས་བྱས་བཅའ་པོ་ཡོད་མིན་ལ། །དུས་གསུམ་དག་གྲུང་ཁས་

མི་ལེན། །བསགས་པའི་གཞུགས་མེད་མིན་ཞེས་པ། །མདོ་སྡེ་པ་ཡི་མཁས་རྣམས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་དུས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱི་རོལ་རྒྱང་ཆད་ལྟར་
 ལྷང་བ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་དུ་ལྷུང་པའི་ཕྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཕྱི་དོན་གྱི་
 རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྦྱས་པ་གཞུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་
 གྲོས་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་འདྲ་ལ། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་
 མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱི་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྟག་རྟེན་སུ་
 འདོད་ལ། འདིར་ནི་མི་རྟག་པ་བསལ་ཙམ་ལ་རྟག་པར་འཛིག་ན་མོ་གཤམ་བྱ་ཡང་རྟག་པ་
 ཡིན་ལ་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིག་ན། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་
 ཡང་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟེ་ལྷམ་པའི་སྒོ་སྒོན་དུ་བཏང་ནས་
 འདུས་བྱས་པའི་བེམ་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བེམ་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དུས་གསུམ་པོ་དག་ཀྱང་དངོས་པོར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ད་ལྟར་བ་དངོས་པོར་ཡོད་
 ཀྱང་འདས་མ་འོངས་གཉིས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྩལ་ཐུན་བསགས་པའི་
 གཞུགས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ལྷུང་པའི་གཞུགས་ཡིན་ན།
 རྩལ་ཐུན་དུ་མ་ཚོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དམ་བཅའ་དང་པོ་ནི། སྡོ་འཛིན་དབང་མཛོན་ལ་རང་
 དུས་སུ་རྒྱང་ཆད་ལྟར་ལྷང་བ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་
 ལྟར་ལྷང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་དོན་གློག་ན་མོས་རྩལ་བཞག་པའི་རྣམ་པ་སྤང་བའོ། །དམ་
 བཅའ་གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་དོན་གློག་ན་མོ་རྒྱ་དང་། ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྲས་
 བྱར་འདོད་པའོ། །དམ་བཅའ་གསུམ་པ་ནི། འཛིན་པ་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་འབྲལ་
 ཤེས་རྣམས་ནི་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་འབྲལ་པ་ཡིན་ལ། འཛིན་པ་རྟོག་མེད་
 ཀྱི་མངོན་སུམ་རྣམས་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཅིང་ཡུལ་ཅན་མ་འབྲལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 ཡང་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཡུལ་གཞན་ལ་
 དམིགས་པའི་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་

ཏེ། སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་སྟོན་ཏེ་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 དང་། སྤྱིན་པོ་ལ་སྟོན་ནས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེས་ན་གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དམིགས་སྤྱང་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན། །དོན་དང་འབྲ་བ་
 དམིགས་པ་སྟེ། །རང་ཉིད་གསལ་བ་བདག་སྤྱང་ཡིན། །ཅིས་སོ། །དམ་བཅའ་བཞི་པ་
 བློ། བྱི་དོན་ལ་ཡང་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་གཉིས་ལས། །རགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷ་བཅས་ཀྱི་དྲུལ་ཕྱན་ཚོགས་ནས་དབང་གཤམ་ལ་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་རྗེས་སུ་
 རྟོག་པས་ཡིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་རགས་པར་འཛིག་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། །དབང་གཤམ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །དམ་
 བཅའ་ལྔ་པ་ནི། བྱི་དོན་དང་དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པ་ཡང་ཐ་སྟངས་ཅམ་
 ཏུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
 པས་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་གཤམ་གྱིས་བྱི་དོན་དངོས་སུ་
 འཛིན་པ་ཡང་མིན་ཏེ། བྱི་དོན་དང་དངོས་སུ་ཕྲད་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། །བྱི་རོལ་དོན་ནི་
 དངོས་སུ་མིན། །ཅིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ། །དོན་
 ཀྱི་རོ་བོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་བྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྤྱབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་
 བཞིན་ཉིད། །ཅིས་དང་། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་སྟེ། །དོན་རྟོགས་པ་ཡི། །ཞེས་
 པའི་གཞལ་བྱ་ཞེས་པ་དང་། དོན་ཅིས་པ་རྣམས་གྱིས་གཞལ་བྱ་སྟོན། དོན་གྱི་རོ་བོ་ཞེས་
 དང་། གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཅིས་དང་། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅིས་པ་རྣམས་གྱིས་ཚད་མ་
 སྟོན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི་ཞེས་དང་། དོན་རྟོགས་པ་ཡི་ཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་འབྲས་བུ་
 སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་མཚོག་གིས་དོན་གཞལ་བྱ། དོན་དང་འབྲ་བ་ཚད་མ།
 དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནི་དང་པོའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་དང་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དང་། སྤྱིན་པོ་ལྟོག་ན་མོ་དང་སྟོན་པོ་རྣམས་གང་
 གཞལ་བྱར་བྱས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །འདིར་ཚད་མ་ལ་དོན་གྱི་རོ་བོ་དང་དོན་གྱི་བདག་
 ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ནི་དོན་གྱི་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱོ་རི་བཞིན་
 པར་ནི་མི་བཟུང་ངོ། །འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་རྟོགས་པའི་
 ཚད་མ་ཞེས་སྐྱོ་རི་བཞིན་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྗེས་དབག་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དོན་

དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དོན་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུར་བྱས་
 པའི་ཆོ་རྟག་བྲལ་མ་འབྲལ་པའི་རིག་པ་ཚད་མར་འཛིག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་
 དོན་རྟོགས་པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐྱབས་མིན་
 པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་འདིའི་ཚད་མའབྲས་ནི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་གི་གཟུང་དོན་སྟོན་པོའི་
 སྟོབས་ལས་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལུག་ཏུ་སྟེས་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་
 འབྲས་བུའོ། །འདིར་ནི་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚད་མའབྲས་གང་རུང་ཡིན་ན་དོན་རིག་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པས་བྱབ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི། གཞུང་གི་བསྟན་ཚད་ལྟར་ན། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ།
 སྟོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུར་དོན་སྟོན་པོའི་སྟོབས་ལས་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལུག་ཏུ་སྟེས་པ་
 ཚད་མ། སྟོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པར་སྣང་རོ། །
 གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་སྟོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྟོན་པོ་ལྟོག་ན་མོ་དང་
 འབྲ་ན་ཤ་ཟ་དང་འབྲ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་འབྲ་བའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་
 ཤར་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཟེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །དབང་
 ཤེས་ཀྱི་དོན་ལྟོག་ན་མོ་དང་འབྲ་བ་མི་འཐད་དེ། བྱི་དོན་ལྟོག་ན་མོ་ཚད་མས་མ་ཤེས་ན་འབྲ་
 བར་མི་ཤེས་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གང་གིས་གྲུབ། དང་པོས་
 གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ལྟོག་གྲུར་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། གཉིས་པས་གྲུབ་པ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ན། དེ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། ལྟོག་ན་མོའི་དོན་ལྟོག་གྲུར་མིན་པའི་བྱིར་རོ། ལྟོག་ན་མོ་ནི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་ལ་འཛིག་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྟོ་དེ་ལ་ལྟོག་གྲུར་ཏུ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 རྟོགས་མེད་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །དབང་པོའི་སྟོ་རྣམས་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཐ་དད་རྒྱ་ནི་རྗེས་དཔོག་འཇུག། །ཞེས་པ་འདི་ལུགས་འདིའི་བྱི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་
 པ་ཤར་དགོས་མི་དགོས་དཔུང་། དཔུང་ན་དོན་རྟོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་མེད་དཔུང་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་པས་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་རང་ཡུལ་ཏུ་གྲུར་པའི་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཏུ་

བ། དབང་ཤེས་ལ་ཡང་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར།
 སྒྲིམ་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་དགྲ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟ་བའི་ཆོ་དེའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན།
 མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ། དགྲ་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་
 སུ་སྤང་བ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་མེད་རྗེ་ཆར་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁ་པོ་རགས་པར་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རྩས་སྤྱ་ཚོགས་ཡིན་
 པར་ཐལ། རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རྩས་སྤྱ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་གང་ཞིག །དེས་
 རྣམ་མེད་རྗེ་ཆར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་ལ་སྒྲུ་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་རྟོགས། ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཡུལ་
 རྟོགས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་ཤིང་། རྣམ་ཤར་གྱི་དོན་ཡང་རང་རྒྱ་ལས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 ལྟན་དུ་སྒྲིམ་པ་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱིས་འདོད་ཀྱང་། སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་སྤྱོད་པོའི་
 རྣམ་ལྟན་ཡིན་པ་དེ་མདོ་སྤེལ་པས་སྤྱི་དོན་སྤྱོད་པོ་ལས་སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་བག་
 ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཐུང་བ་ནི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་འཛིན་རྣམ་ལ་ཤར་
 པའི་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྩས་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་རྩས་གཞན་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཐལ།
 ཁྱོད་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། གཟུང་རྣམ་གྱི་རྩས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེ་
 བག་ཏུ་སྒྲུ་བས། སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་སྤྱོད་
 པོར་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པོའི་རྩས་ཡིན་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། དེ་གཟུང་རྣམ་གྱིས་གཏད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། གཟུང་རྣམ་
 དང་འཛིན་རྣམ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བའི་སྤྱོད་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་འཛིན་རྣམ་ལ་གཟུང་རྣམ་
 གྱི་རྣམ་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་རམ་མ་ཤར། ཤར་ན་རྣམ་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཤིང་། མ་
 ཤར་ན་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྣམ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ།
 ཁྱོད་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས། དེས་ན་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་

ཤར་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་གཞལ་བྱ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་
 ཤར་བ་དང་། བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་། བདག་སྐྱོན་དབང་པོ་
 བསྐྱད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་ཤར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རོན་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་
 དང་། གཉིས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གསུམ་པ་ནི་དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་རྣམས་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དབྱད་ན་དབང་ཤེས་གྱིས་རོན་
 འཛིན་ན། དབང་ཤེས་དང་བྱི་རོན་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ། མཉམ་ན་དབང་ཤེས་གྱིས་
 རོན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། རོན་གྱིས་དབང་ཤེས་ལ་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཉམ་ན་དབང་
 ཤེས་ཡོད་པའི་དུས་སུ་རོན་འགགས་ཟེན་པས་མི་འཛིན་ལ། རོན་ཡོད་པའི་དུས་སུ་དབང་ཤེས་
 མ་སྐྱེས་པས་མི་འཛིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་ཀྱང་འཛིན་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་འཛིན་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབྱད་ན་དབང་ཤེས་གྱིས་རོན་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་གྱིས་
 རོན་རྟོགས་པ་སོགས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་འདི་དག་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་ལ་
 བྱ་བྱེད་བདེན་པ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་གྱིས་རོན་རྟོགས་པའི་རྣམ་བཞག་ནི་འཛིན་
 རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་དུ་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་པའི་གཟུགས་དང་འདྲ་
 བར་སྐྱེས་པ་ལ་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་རོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་རོན་རྟོགས་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་
 ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱད་ན་
 བྱི་རོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དབྱད་ན་བྱི་རོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 གཞན་ཡང་དབྱད་ན་བྱི་རོན་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། དབྱད་ན་བྱི་རོན་ཚད་མས་
 མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དབྱད་ན་བྱི་རོན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 ཟེར་ན། དབྱད་ན་དུ་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དབྱད་ན་དུ་བ་མེད་འབྲས་བུར་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ལྷབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབྱད་ན་དུ་བ་མེ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དབྱད་ན་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་གི་རྩ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འབྲས་བུ་རག་ལས་མེད་པར་ཡང་། རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་དབྱང་ན་མེ་ལས་སྒྲིམ་པའི་དུ་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དབྱང་ན་དུ་བ་མེ་ལས་མི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། འདི་དང་ཕྱི་དོན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། དབྱང་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་འཛིན་ན། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་དབྱང་ན་དོན་རིག་འབྲས་བྱར་འབྱར་བས་ཆད་འབྲས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་འགལ་བར་འབྱར་རོ། །ཁོ་བོ་ནི། འཛིག་རྟེན་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱོད་པ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལ་ལྟོས་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་འཛིན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་རང་གི་རྒྱལ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱང་པའི་ཆོ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་འདི་གཉིས་སྒྲུབ། །

གཉིས་པ་རྣམ་རིག་སྒྲུབ་པའི་ཆད་འབྲས་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ལས་རི་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་རྒྱལ། དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་སྟེ་སྟེ། རང་གི་སྒྲུབ་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་བའོ། །སྒྲུབ་བ་དེ་གཉིས་ལས་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བྱའོ་ཞེས་པ་འདིས་དབྱང་པའི་ཆོ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བསྟན་ནོ། །ཡང་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་པེས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་ལས་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འབྱར་རོ་ཞེས་པ་འདིས་ཐ་སྟངས་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས་དོན་རིག་འབྲས་བྱར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བསྟན་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བ་དང་། ཐ་སྟངས་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བྱར་བསྟན་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཕྱི་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དོན་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་ནས་འགོག་པ་ནི། དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་དུག་གོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ཡི་མྱོང་དེ་བདག་ཉིད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་

གཉིས་སོ། འདྲ་ལ་རྩྱུང་བ་སྤྱོད་བ་ལ། གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤྱོད་བ་ནི། དེ་ཡི་
 དངོས་དེ་སྤྱོད་སོགས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ། རྩུང་བ་དང་འགལ་
 བ་སྤྱོད་བ་ནི། རི་ལྷར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། མཐོང་
 བ་དང་འགལ་བ་སྤྱོད་བ་ནི། གང་ཆེ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐུང་པའི། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
 ཕྱིད་དང་གཉིས་སོ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་མེད་པས་རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ནི།
 དེས་ན་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་སོ། མདོར་ན་དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་མདོ་སྡེ་པས་དབང་ཤེས་
 ལ་རང་དུས་སུ་སྤྱང་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཕྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གྱིས་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་པས་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པར་འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས་རིག་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པས་
 རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པའོ། འདྲ་བའི་གཉིས་པ་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྤྱང་བ་ཕྱི་དོན་
 ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྦྱབ་པ་ལ། ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་སྦྱབ་ཕྱིད་དེས་ནས་
 འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་ཕྱིར་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་སོ། འདྲ་
 ལ་རྩྱུང་བ་སྤྱོད་བ་ནི། འདིར་འགལ་ཞིག་ནི་འགལ་ཞིག་གི། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
 གཅིག་གོ། དེས་ན་སྤྱང་བ་སྤྱོད་གཅིག་ཉིད། རྩུང་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་གྱི།
 ཕྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྩུང་གཉིས་ཡོད། ཅེས་
 སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། མདོར་ན་འདི་དག་གིས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བས་དབང་ཤེས་ལ་རང་
 དུས་སུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་དེ་ཉིད་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པས་ན་རང་
 རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་ཏེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཅེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་ལ་ཉན་
 ཐོས་སྟེ་གཉིས་སོ་སོར་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་བཤད་པ་ཡོངས་རྫོགས་མཛད་
 པ་སྟེ། སྟོན་ཆད་གཞན་གྱི་སྟོ་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་བར་སྤྱང་ངོ་། གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་
 འབྲས་བུར་བསྟན་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་པ་ནི། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཞེས་
 སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། ཚིགས་བཅད་དང་པོས་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞན་གྱི།
 གཟུང་རྣམ་ཆད་མ། དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ཡུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་
 གཉིས་པ་བསྟན་ཏེ། ལྷའི་འགྲེལ་པར། དེས་ནི་དོན་དང་འདྲ་བ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ཅིང་དོན་
 རྩུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལྷར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །
 འདི་ནི་སྤྱང་གི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ལ་སྟོན་ཏེ་གཉིས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་པའི་ཡུགས་སུ་

བྱལ་སྟེ། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཅིས་པའི་འགྲེལ་པར། ལྷ་ས། དེ་དེ་ལྟར་
 བ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཅིང་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ།
 འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་ནི་གཅིག་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གང་ཆེ་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་གིས་ཆད་འབྲས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 རྒྱལ་བྱེད་སྟོན་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར་ལྷ་ས། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་དང་། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དུ་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །
 གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་རྣམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཐ་སྟད་དུ་
 གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་དང་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ཏེ།
 འདིའི་འགྲེལ་པར། ལྷ་ས། ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྟོག་
 པ་འདི་བཤད་དོ་ཞེས་སོ། །རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་དང་། བོད་དག་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་
 ལ་དོན་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་མ་རྟོགས་ནས། འདིའི་ཆོགས་བཅད་དང་
 བོ་ཆད་འབྲས་དང་བོའི་དོན་བསྟུ་ཡིན་པ་ལྟའི་དགོངས་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱམས་ཏེ།
 ཆོགས་བཅད་གསུམ་ཆར་གྱིས་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པར་མ་རྟོགས་པས་ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱང་ཆད་འབྲས་དང་བོའི་དོན་བསྟུར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་འགྲེལ་
 པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་
 དགག། རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་རྒྱལ། དེས་གྲུབ་པའི་ཆད་འབྲས་དངོས་སོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་དགག། ཆད་མ་དོན་འདྲ་བ་དགག། འབྲས་བུ་
 དོན་རྟོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱེད་བྱ་ཏུ་སྒྲུབ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་
 རང་དུས་སུ་སྒྲུང་བ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས། འདིར་མདོ་སྟེ་
 པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ལྟོག་ན་མོ་དགག་པ་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། གནོད་
 བྱེད་ཡོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་མདོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་
 ལ་རང་དུས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་ཤེས་པའི་རྩིས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩིས་དཔག་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། མདོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱི་དོན་དེ་ཡོད་པ་རྒྱལ་བའི་རྟོགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་དོན་ཡོད་ན།

བྱི་དོན་དེ་རགས་པ་ལིང་པོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། རྩལ་ཕྱན་དུ་མའི་ངོ་བོར་ཡོད། དང་པོ་
 ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། སྒྲིབ་པ་དང་མ་སྒྲིབ་པ་དང་། གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་ཚོན་གྱིས་
 བསྐྱར་བ་དང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་འགལ་བ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 འདི་དགག་པ་ལ་རྩལ་ཕྱན་གྱིས་རགས་པ་རྩོམ་པའི་ཚུལ་བརྟུན་པ་དང་། འགོག་ཁྲེད་གྱི་
 རིགས་པ་དངོས་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། །བྱེ་བྲག་
 པ་རྣམས་ན་རེ། རྩལ་ཕྱན་རྟག་པ་དུ་མ་རྣམས་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་ལྷན་པ་དོན་གཞན་དངོས་སུ་
 བསྐྱེད་ཅིང་། དེས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རགས་པ་རྩོམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་
 རྣམས་ན་རེ། དབུས་རྩལ་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་དུག་གི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱོར་པའི་ཚེ་པན་རྩྭ་རིག་པ་
 མེད་པས་བར་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རིག་ན། རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ལ་རིག་པའི་
 དོས་དེ་ཉིད་གྱིས་རྩལ་ཕྱན་གཞན་རྣམས་ལ་རིག་ན། རྩལ་ཕྱན་རི་སྟེད་ཚོགས་ཀྱང་རྩལ་ཕྱན་
 ལས་ཤོངས་ཚོད་ཆེ་རུ་མ་སོང་ཞིང་། མ་རིག་ན་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པར་ཐལ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བར་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟེད་ཁྲེད་གྱི་རྩྭ་གིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱས་པ་ལ་རགས་པ་རྩོམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་ལྷེ་པ་རྣམས་ནི་རྩལ་ཕྱན་
 རྣམས་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རགས་པ་རྩོམ་ན་སྤང་བཤད་པའི་སྟོན་གནས་པས་རིག་པ་མེད་ཅིང་།
 བར་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་གཞན་འཇུག་པའི་གོ་སྟོད་པས་བུམ་པ་ལ་
 སོགས་པས་རྩལ་ཕྱི་ལྷུ་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་མཐུན་གྱི་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་ཡན་
 རྩྭ་འདབས་འབྲེལ་དུ་གནས་ནས་རིག་པ་མེད་ཅིང་བར་སྟོང་མེད་པར་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་
 རྩལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རགས་པ་རྩོམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ། ལུང་གིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 མདོ་ལྷེ་ས་བརྩ་བ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་པའི་སྒྲིབ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་བྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་གཞི་དོ། །གལ་ཏེ་ལུང་དེས་དབང་གིས་ལ་རང་དུས་སུ་སྤང་
 བ་འདི་གིས་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་འོགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་བཞག་གོ་
 ཞེན། །མི་འཐད་དེ། ལང་ག་ཤིགས་ལས། བྱི་ངོལ་སྤང་བ་ཡོང་མེད་དེ། །སེམས་
 བྱི་སྤྱོད་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤང་། །ལུས་དང་ཡོངས་སྟོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་
 ངས་བསྟན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དུག་གིས་

ཅིག་ཆར་སྒྲུབ་པ་ན། །ཤར་རབ་རྩལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་གྲང་གོ་གཅིག་ན།
 །ཞོང་བུའང་རྩལ་སྒྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཅིས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དབུས་གནས་
 རྩལ་སྒྲན་རྩལ་གཅིག་ལ། །ལྟ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། རྩལ་སྒྲན་གཞན་ལ་ལྟ་བ་
 ཡང་། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིན་བརྗོད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་ཡང་། །ས་རྒྱལ་སྟགས་
 རྒྱས་འགྱུར་རམ། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། རྩལ་སྒྲན་རྣམས་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རགས་པ་རྩོམ་
 པ་ལ་དྲུག་གིས་ཅིག་ཆར་བསྐྱོར་བའི་རིགས་པ་འཇུག་པར་མ་ཟད་མ་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རགས་
 པ་རྩོམ་པ་ལ་ཡང་དྲུག་གི་ཅིག་ཆར་བསྐྱོར་བའི་རིགས་པ་འཇུག་སྟེ། འདི་ལྟར་དབུས་གྱི་
 རྩལ་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་དྲུག་གི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་དབུས་རྩལ་གར་རྩལ་ལ་ལྟ་བའི་དོས་ནས་
 ཕྱོགས་གཞན་རྣམས་གྱི་རྩལ་ལ་ལྟ་བའམ་མི་ལྟ། ལྟ་བ་ཕྱོགས་གཞན་རྣམས་གྱི་རྩལ་གར་རྩལ་
 གྱི་གོ་ས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། རྩལ་སྒྲན་ལས་བོང་ཆོད་ཆེར་མ་སང་བར་འགྱུར་
 རོ། །མི་ལྟ་ན་ཆ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། རྩོ་སྟགས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲུབ་
 པ་འདི་ཆོས་ཙན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་ཕྱོག་ན་མོ་ཆོས་ཙན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་
 གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་གཞོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་མདོ་ལས། གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་དང་།
 གཟུགས་ཙན་གྱི་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ལ་སྟགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 སྦྱོན་མེད་དེ། དོན་སྒྲུབ་རྣམས་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། གཟུགས་སྟགས་སྦྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། དེས་
 འདུལ་བ་ཡི་སྦྱེ་པོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །རྩལ་ཏེ་སྦྱེས་པའི་
 སེམས་ཙན་བཞིན། ཅིས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་པ་ལས། དགོས་པའི་དབང་གིས་
 རྒྱལ་བ་རྣམས། །ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བསྟན་ལྟར། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་རྣམས། །དེ་
 བཞིན་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆད་མ་
 དོན་འདྲ་བ་དགག་པ་ལ། འདྲ་ཡུལ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །འདྲ་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་
 དགག། །འདྲ་བ་ཉིད་གྲང་མ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་གེས་དེ་ཕྱི་
 དོན་དང་འདྲ་ན། ཕྱི་དོན་རྩལ་སྒྲན་དང་འདྲའམ། རགས་པ་དང་འདྲ། དང་པོ་ལྟར་མི་

འཐད་དེ། རྩལ་སྤྱན་ནི་པོ་པོ་སྤྱེ་ཞིང་གྲངས་མང་པར་གནས་ལ། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པ་
 ལིང་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྩལ་སྤྱན་དེ་དག་གང་གིས་ན། །རགས་པར་
 ལྷང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད། །ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རགས་པ་ཆ་མེད་དང་འདྲའམ་
 ཆ་བཅས་དང་འདྲ། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རགས་པ་ཆ་མེད་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། རགས་པ་ཆ་བཅས་རྣམས་སྤྱུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་རྒྱུར་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་དེ་ཕྱི་དོན་དང་འདྲ་ན། དེ་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་
 འདྲའམ། ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲ། དང་པོ་ལྟར་ན། དབང་ཤེས་ལེས་པོར་འཇུག་རྟེ།
 དེ་དེ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འདྲ་ན་ནི། །ཤེས་པ་
 ཤེས་པ་ཉིད་མིན་འཇུག། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་གྱིས་
 སེར་པོ་རྟོགས་པར་འཇུག་རྟེ། དེ་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཆ་འགའ་ཞིག་
 གིས་མཚུངས་ན་ནི། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱོད་འཇུག། །གསུམ་པ་ནི། འདྲ་བ་
 ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། འདྲ་བའི་དོན་སྤྱོད་ཆད་མས་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་དང་། ཕྱིས་མཐོང་བའི་དོན་
 འདྲ་བར་བཟུང་བ་ལ་འཛིག་དགོས་པ་ལས་སྤྱོད་དོན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
 པ་འབྲས་སྤྱོད་རྟོགས་དགག་པ་ནི། དབང་ཤེས་གྱིས་དོན་རིག་ན་དོན་རྟོགས་པར་གང་གིས་
 འཛིག་ །དོན་ལས་སྦྱིས་པས་འཛིག་གམ། འདྲ་བས་འཛིག་གམ། དེ་གཉིས་ཆོགས་
 པས་འཛིག་གམ། དེས་པ་འདྲེན་ལྷན་པ་དང་གསུམ་ཆོགས་པས་འཛིག་ །དང་པོ་ལྟར་ན།
 དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྦྱིས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤྱོད་བཀག་ཟིན་རྟེ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་
 རྟེན་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་རྟེན་ཅིག་མ་དང་པོ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 དེ་ལས་སྦྱིས་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་སྤྱོད་པའི་རྣམས་ལྟན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལྟར་ན་མི་
 འཐད་དེ། དོན་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པས་དེ་ལ་དེས་པ་འདྲེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་རྣམས་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་བསྐྱུབ་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། རྒྱུབ་བྱེད་དངོས་དང་། རྩྱུང་བ་
 སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་བ་སེམས་སྤྱུ་བསྐྱུབ། སེམས་སྤྱོད་ཅིག་མར་བསྐྱུབ།
 རྟེན་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་བསྐྱུབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟོགས་དང་། ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་དེས་ཀྱི་རྟོགས་གྱིས་བསྐྱུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་ལ་

སྒོན་པོར་སྤང་བ་འདི་ཚེས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། སྒོར་སྤང་དབང་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྒོན་པོར་སྤང་བ་གཉིས་ཚེས་ཅན། རྩིས་གཞན་
 མིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་རེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལ་
 རང་དབང་སྤྲུལ་སྤང་བ་འདི་ཤེས་པའི་རྩིས་དང་། དེ་ལས་འོགས་སྤྲུལ་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་
 གྲུབ་པས་ནམ་རིག་གི་ཚུལ་སྤྲུབ་པ་ནི་ནམ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་བརྟུན་
 པས་ནི་དབང་ཤེས་ལ་རང་དབང་སྤྲུལ་སྤང་བ་འདི་ཕྱི་རྒྱུ་དོན་དང་ཤེས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་བདེན་པས་
 རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲིབ་དང་སྤང་བ་ལྟར་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་མཐོང་བ་གོམས་པའི་བག་
 ཚགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་སྒྲིབ་དང་གསལ་ཡིན་པས་གཟུང་རྣམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ལ། དེ་མ་
 གྲུབ་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་པ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཁོ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཚེས་ཅན།
 རྒྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འཛིག་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་
 འཛིག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆ་བཅས་འགོག་པས་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་འདོད་པ་
 བརྟེན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །རྒྱད་ཅིག་ཐམས་ཅད་སྟེ་
 གནས་འཛིག་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་རེ་རེ་ཡང་སྟེ་གནས་འཛིག་གསུམ་གྱི་
 ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱད་ཅིག་གིས་ཆ་ཤས་བྲལ་
 པ་མེད་པས་རྒྱད་ཅིག་ཆ་མེད་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་
 དགག། །ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། ལུང་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། དུས་ཀྱི་བྱང་མཐའ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྒྱད་ཅིག་ཆ་མེད་མེད་པ་དང་
 འགལ། མེད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་རིང་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ནམ། དུས་
 གཏན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ལྟོས་ས་བྱུང་དུ་
 མེད་པར་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱད་ཅིག་ཐམས་ཅད་
 སྟེ་གནས་འཛིག་གསུམ་དང་བཅས་པར་འགལ་ལོ། །ཡང་བགོས་པས་བྱུང་དུ་སོང་མ་སོང་
 བརྟགས་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱད་ཅིག་གིས་སྟེ་གནས་འཛིག་གསུམ་པོ་རྒྱད་ཅིག་ལས་བྱུང་དུ་
 སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་རྒྱད་ཅིག་ཆ་མེད་མེད་པ་དང་འགལ། མ་སོང་ན་དེ་གསུམ་པོ་
 རྒྱད་ཅིག་གི་ཆ་ཤས་སྤྱི་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་གཞི་རྒྱད་ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་དུ་མ་སོང་བའི་

བྱིར། ཡང་དངོས་རྒྱ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བརྟགས་ན་ཡང་མི་འབད་དེ། དངོས་རྒྱ་ལུས་པ་
 ཐོགས་མེད་དེ་རྣམ་ཅིག་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་རྣམ་ཅིག་ཆ་མེད་མེད་པ་དང་
 འགལ། ཡིན་ན། དངོས་རྒྱ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་རྣམ་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་དངོས་རྒྱ་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་དང་འབྲས་བུའི་བར་དུ་དངོས་རྒྱ་རྣམ་ཅིག་མ་སྤྱི་མས་ཚོད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། རྣམ་ཅིག་མ་ཐམས་ཅད་
 གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་ཅིག་མ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ།
 རྣམ་ཅིག་མ་གཅིག་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་བསྐལ་པ་དང་རྣམ་ཅིག་མ་གཉིས་ཡུན་རིང་
 བྱང་མཉམ་པར་ཐལ། ཆ་གས་བྱག་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་ན།
 ཏྲག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤྱི་གནས་འཛིག་གསུམ་གྱི་བར་སྤྱོད་པས་
 ཁྱབ་པའི་བྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་ཅིག་དེ་རང་གི་རྣམ་ཅིག་གཉིས་པར་གནས་སམ་མི་གནས།
 མི་གནས་ན་རྣམ་ཅིག་ཆ་མེད་མེད་པ་དང་འགལ། གནས་ན་ཏྲག་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་
 རྣམ་ཅིག་ཆ་མེད་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཚོས་གྱི་གཤམ་པའི་དངོས་སྤྱོད་པས་གྱི་རིགས་པ་མ་ཤེས་པར་
 ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་དེས་ལས། ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་
 མེད་པའི་བྱིར་རྣམ་ཅིག་ལ་ནི་ཆ་གས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། རྣམ་བཤེམས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤྱང་བ། ཤེམས་རྣམ་ཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཚོད་པ་སྤྱང་བ། རྣམ་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་རྟེ།
 རྩལ་ཐུན་དང་ཤེས་པ་རྣམ་ཅིག་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ་སྤྱང་བ། བདེན་བརྟུན་དང་འཁྲལ་མ་
 འཁྲལ་མི་འབད་པའི་ཚོད་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྩལ་ཐུན་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་མེད་
 དང་། ཤེས་པ་རྣམ་ཅིག་ཆ་མེད་གཉིས་མེད་མཚུངས་ཡིན་རྟེ། དུག་གིས་ཅིག་ཆར་སྦྱར་
 བའི་རིགས་པས་རྩལ་ཐུན་འཛིག་པ་ལྟར། སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པས། རི་ལྟར་རྣམ་ཅིག་
 མཐའ་ཡོད་ལྟར། བོག་མ་དབུས་ཀྱང་བརྟག་པར་གྱིས། རྣམ་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
 བྱིར། །འཛིག་རྟེན་རྣམ་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པ་རྣམ་ཅིག་ཆ་
 མེད་འཛིག་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་རྟེ། དུས་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱོད་ན་ལྟར་གྱི་ཤེས་
 པ་དེ་འདས་མ་འོངས་གྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཡང་དུས་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ན།
 ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་འདས་མ་འོངས་གྱི་དངོས་པོའི་ཆ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། འདས་མ་

འོངས་དོངས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་ཅིག་ཆར་དུ་མ་ཚོགས་ན་རགས་པ་མི་ཚུམ་
 ཞིང་ཅིག་ཆར་དུ་ཚོགས་ན་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་དེ་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟར་གྱི་
 ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་མཚུངས་སོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་
 ད་ལྟར་སྐྱེས་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་ཆ་དང་བཅས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འོན་པ་ལཔགས་པའི་ལུང་
 དེས་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཆ་མེད་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེས་ནི་ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་
 དུས་གསུམ་རྩེས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ནི་འགོག་མི་རུས་ཏེ།
 འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བར་དུ་ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུག་ཀྱང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོངས་
 པོའི་ཆ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོས་ཆ་དང་བཅས་པར་སྒོམ་ཡང་ཆོས་རང་
 དགའ་བས་དོན་མི་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རི་བོར་གི་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བུམ་པ་བཙོམ་
 པར་སྒོམ་ཡང་བུམ་པ་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུང་
 དཀར་སེར་གཉིས་བདེན་བརྟུན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེར་སྒྲུང་བ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལས་འོགས་སུ་གྱུར་པའི་དུང་དཀར་སེར་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་འཛིན་
 པའི་དབང་ཤེས་ལ་འབྱུང་མ་འབྱུང་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་
 བརྟུན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲོན་མེད་དེ། དུང་དཀར་པོར་སྒྲུང་བ་ནི་བག་ཆགས་
 བརྟུན་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། དུང་སེར་པོར་སྒྲུང་བ་ནི་བག་ཆགས་མི་བརྟུན་པའི་ཤེས་
 པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་ཐ་སྟད་དུ་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་གཉིས་ལ་ཐ་
 སྟད་དུ་བདེན་བརྟུན་དང་། ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་བཞག་
 འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། གཞན་ནི་བག་ཆགས་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་རི་
 སྟོན་པར་མི་འབྲལ་བར་རྩེས་སུ་འབྲལ་བ་ནི་ཐ་སྟད་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་
 བོ། །འདི་ནི་ཀྱན་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་རང་བཞིན་བརྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། དེའི་དོན་རིགས་
 གཏེར་ལས། བག་ཆགས་བརྟུན་དང་མི་བརྟུན་ལས། །བདེན་དང་བརྟུན་པའི་རྣམ་བཞག་
 མཛད། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞག་དང་སྒྲུབ་དང་ལོ་དང་
 བསྐྱལ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ལས་འོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 རྒྱུན་རྩེས་སུ་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་དག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་
 མ་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐད་ཅིག་

ལ་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་ལ་སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་
 སྤྱད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས། ཞག་
 སོགས་ནི་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས། དེ་དག་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་
 བོ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་
 པས་མ་ཁྲབ་པ་བཀག་ཟེར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ནི་ཞག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་
 སྐད་ཅིག་དུ་མ་མཐུད་པ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྒྱན་དུ་སྟོང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རྣམ་སུ་མ་
 གྲུབ་པས་སྟོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡོད་ན་རྩལ་ཐུན་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ཆ་མེད་གྲུབ་པར་མཚུངས་སོ་ཞེན། མི་མཚུངས་པར་བསྟན་ཟེར་དོ། །ཡང་ཆ་མེད་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། འདོད་དེ། དུས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི།
 ད་ལྟ་སྟེས་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་
 པའི་ཚད་འབྲས་དངོས་ལ། དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་
 ཚད་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ་
 ཞེས་འདོད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། སྤྱིར་སྤྱད་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་རིག་ཡིན་
 པར་ཐལ། འཛིན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་རྒྱལ་ས་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་དུ་སྟེས་པའི་རྣམ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་ལ་སྤྱང་པའི་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན།
 རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་ས་ཡུལ་རིག་བྱེད་དུ་སྟེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཁྲབ་པ་ལས། ཡང་སྤྱིར་སྤྱད་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། འཛིན་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་
 པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཟུང་རྣམ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། འཛིན་རྣམ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་དེ། གཟུང་རྣམ་དེ་རང་ལས་ཕྱི་
 རོལ་རྒྱུད་ཆད་ཀྱི་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྟོང་ནས་འཛིན། །འཛིན་རྣམ་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དོན་གཞན་མིན་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ། །འཛིན་བདག་ལྟོས་པར་བྱ་བ་མིན། །ཅིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་
 རྣམ་ཐམས་ཅད་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །གཟུང་རྣམ་གཞལ་བ། འཛིན་
 རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་

གཙོ་བོ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་
 དེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་ཀྱན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་
 དང་། རིགས་གཏེར་ལས། དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ནི། །རྣམ་བཞག་གྲུབ་མཐའ་
 ཡལ་ཆེར་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་སྦྱོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དེ་ཚད་
 འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས་རྣམ་བཤེན་པའི་ཚད་
 འབྲས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་འཛོག་པའི་ཆོག་ཟུང་རྣམ་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་ལ། མདོ་
 སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དེའི་ཆོག་ཟུང་རྣམ་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་
 གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཤེས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱེ་
 བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོན་པོ་དེ་སྦྱོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ནམ་མ་
 ཡིན། མིན་ན། འདིར་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་མ་སོང་ཞིང་།
 གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞལ་བྱར་
 གྱུར་པའི་སྦྱོན་པོ་གང་ཞིག །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་
 ཆར་ཁས། གཟུང་རྣམ་ཡིན་ན། སྦྱོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་རྩིས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། ཡང་སྦྱོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་དེ་ལ་རང་རིག་
 ཡིན་ནམ་གཞན་རིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་འགལ་ཞིང་།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྦྱོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྦྱོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོན་
 པོ་ལ་གཞན་རིག་ཏུ་ཐལ། ཁས་བླངས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོན་པོ་ལ་གཞན་རིག་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས་གཏེར་རང་འབྲེལ་ལས། སེམས་

ཅམ་པའི་ལྷར་ན། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་། །
 འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །རི་ལྷར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་བྱས། །ཅིས་གསུངས་པ་
 ལྷར། རྣམ་བཅས་པ་དག་གཟུང་བར་སྤང་བ་གཞལ་བྱ། དེ་འཛིན་པར་སྤང་བ་ཚད་མ།
 རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་འདོད་པས་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་བདེ་སྟག་མྱོང་བ་ལྷར་
 དུས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་འདོད་དོ། །རྣམ་བརྟུན་པ་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་གཞལ་བྱ།
 དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་རིག་བཏགས་པ་བའི་ཐ་སྤྲད་འབྲས་བུར་འདོད་པས་
 གཞལ་བྱ་དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་སྒྲོ་མགས་སྤང་བ་ལྷར་གཅིག་པ་བཀག་པར་འདོད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ལ། སྦྱིར་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་མདོ་སེམས་གཉིས་
 ཆར་གྱིས་འདོད་ཀྱང་། གཟུང་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། མདོ་སྦྱེ་པས་བྱི་རོལ་
 དོན་ལས་སྦྱེས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་། རྣམ་བདེན་པས་བྱི་དོན་
 མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་ཉིད་གཟུང་བར་སྤང་བ་ལ་གཟུང་རྣམ་དུ་འདོད་པའི་
 བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་བདེན་པས་དེ་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་
 པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་འདོད་
 དོ། །གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་རྣམ་བདེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་འདི་ལ་
 དགོངས་ཏེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་བྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་
 དབང་གིས་ཤེས་པ་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིར་
 འགའ་ཞིག་ནི་འགའ་ཞིག་གི །བག་ཆགས་རབ་དུ་སད་བྱེད་པ། །དེ་བྱིར་སྒྲོ་ནི་རྣམ་ངེས་
 ཀྱི། །བྱི་རོལ་དོན་ལྷོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྣམ་བརྟུན་པས་དོན་དུ་
 སྤང་བའི་གཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བཏགས་གཞལ་བྱ། དེ་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེ་
 ཉམས་སུ་མྱོང་བར་སྤང་བའི་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་པ་འབྲས་བུར་བཞེད་དོ། །དེ་དངོས་སུ་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བཏགས་དེ་རང་མིན་པས་དེ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
 ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །
 ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་རྣམ་བརྟུན་པས་ཀྱང་
 །ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པར་བདེན་པ་མདོ་སྦྱེ་པ་དང་རྣམ་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་དང་། དོན་ཤེས་གང་དུ་ཡང་མི་བདེན་པ་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལྷགས་སུ་ཉོགས་

བྱ་གཞུང་རྣམ་གཞུང་གི་འབྲས་བུ་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་པ་
 འབྲས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེང་སང་གཞུང་རྣམ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་
 ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རྣམ་བརྟན་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུབ་དེ་དག་གིས་ནི་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་འབད་ཀྱང་
 དོན་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། རྣམ་བཤེན་བརྟན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བཤེན་བརྟན་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་
 གཞུང་གི། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྡོན་པོ་གསལ་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་རྣམ་ཚད་
 མ། ཐ་སྙད་དུ་བྱི་དོན་སྡོན་པོ་རིག་པའི་དོན་རིག་མཛོན་སུམ་འབྲས་བུར་བཞེད་དེ་འདི་བསྐྱེད་
 པ་ལ། ལུང་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་བཤད་
 པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་བཏགས་ལས། བད་གི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ནི། །
 བྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུབ་གང་ཡིན་དེ། །དོན་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་བྱིར། །དེ་སྐྱེད་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བྱི་དོན་དུ་འཛོག་པའི་གཞི་ངོས་
 བཟུང་ནས་དོན་ཉིད་ཅེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་ཉིད་དུ་འཛོག་པར་བསྟན། རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་
 བྱིར་ཞེས་པས་དོན་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན། ཚིག་རྒྱུ་ཐ་མས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་
 བ་མི་འབྲུང་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་དམིགས་སྐྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་
 བཞེན་དུ་རྣམ་ངེས་ལས། དོན་གནས་པ་ནི་རང་རིག་པའི་རང་བཞེན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རང་
 རིག་པ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་ལས་འདི་ནི་དོན་རིག་པ་ཡིན་པར་བསྟོན་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། དོན་འཛོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་ཏུ་འཛོག་པའི་དབང་ཤེས་འདི་ཉིད་ལ་རང་དུས་སུ་སྒྲུབ་
 བ་དེ་དོན་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་དབང་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་བྱི་རོལ་
 ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་དུ་འཛོག་ཅེས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལས་ཞེས་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ཚེ་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། །བཞག་བྱིར་ཞེས་དང་།
 དེ་ཉིད་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་སྒྲུབ་དངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བྱི་
 དོན་གཞུང་གི་བརྟན་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ནས། རིགས་གཉིས་རང་
 འགྲེལ་ལས། ཐ་སྙད་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དོན་
 འཛོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ་

གང་ལྟར་ཡང་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱབ་
 མཐའ་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་རིག་ངོར་འཛིག་པའི་རྣམ་བཞག་དང་།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་འདིར་ཡང་དེ་
 གཉིས་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེ་ལ་སློ་ཚུལ་གཉིས་དང་རང་རིག་སྤྱབ་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་
 པའི་ཆེད་བར་ཤེས་ལ་རང་རྣམས་སྒྲ་བ་དེ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་ཞིགས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་
 དེ་ཉིད་ལ་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དེ། གང་ཕྱིར་རི་ལྟར་དོན་བདག་དེ། །ཤེས་ལ་
 གནས་པ་དེ་ལྟ་བུ། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས། །ངེས་བྱེད་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་ལ་རང་རྣམས་སྒྲ་བ་འདི་ཉིད་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་
 གྱིས་གཙང་མི་གཙང་དང་སྟོན་པོ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་
 ཡིན་པ་འདི་ལ་ཡང་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཤེས་པ་དགོས་པར་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཤེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། འོན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གང་ཞེན་སྤྱབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་ངེས་པ་སྟོའི་ཐ་སྙད་དང་།
 ངེས་ཤེས་དེས་དྲངས་པའི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ལ་བརྫོད་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་དུ་འཛིག་སྟེ། དེ་ལྟ་
 སྟའི་ངེས་ཤེས་དྲངས་པའི་ཆོད་མ་ལ་ཀྱན་དུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མར་འཛིག་པ་ནི་རྣམ་ངེས་ལས་
 གསལ་བར་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་རིགས་གཏེར་ལས། ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་གི་བོད་
 གཞན་རྣམས་ལ་ཆོག་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུང་ན་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟའི་ཐ་སྙད་ངེས་ཟིན་ན་
 དངོས་པོ་སྒྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན། ཡོད་པས་མ་བྱུང་བ་དང་། དཔུ་མ་པའི་
 ལུགས་ལ་བྱུང་བ་ནི་གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་རིགས་ངོར་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱེད་པར་
 ཡིན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་བཅད་ནས་དབྱེད་ན་རང་རིག་འབྲས་ལུང་
 བརྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་རི་ལྟར་
 བརྟན་པའི་ཚུལ། དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།
 གང་གི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབང་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་འདི་ཡི།
 ཆོད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །རི་ལྟར་ལྟལ་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་
 ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་རོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཇལ་བར་བྱེད་དེ།

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མ་རིག་པའི་ཞེས་པ་དུ་མ་ཉི་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་
 གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཉི་པར་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་པས་རྣམ་རིག་
 གི་ཚད་འབྲས་དང་ཐུན་མཛད་དུ་འབྲས་བུར་བསྟན། གང་གི་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་གཞལ་
 བྱར་བསྟན། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་འདི་ཡི། ཚད་མ་ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་གྱིས་གཟུང་རྣམ་ཚད་
 མར་བསྟན། དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད་ཅེས་དང་། འགྲེལ་བར། དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་
 དང་བཅས་པ་འཇལ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བསྟན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་དངོས་སུ་དབྱེད་ན་ཕྱི་དོན་རིག་
 པའི་བྱ་བ་མེད་པར་བསྟན་ནས་བྱགས་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཅུ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་དང་། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །
 ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཆོག་བཅད་ལྟེ། །
 ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་འདི་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཆོ་དོན་སྒྲུང་འདི་ཉིད་ནི། །
 ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་བཞིའོ། །དེ་ལ་རྩྱུང་བ་སྦྱང་བ་ནི། དོན་འཛིག་དེ་ཡི་
 བདག་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ནི། དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་འདྲའང་རུང་། ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པ་
 ནི། རི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། དེས་ན་
 གཞུང་འདི་དག་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་
 འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན། རང་རིག་འབྲས་བུ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན།
 གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ལ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་བོ་ནི། ཕྱི་དོན་
 གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་རང་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་རིག་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རིག་ན་ཕྱི་དོན་དེ་མཛོས་མི་མཛོས་དུ་མའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། དེའི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་
 པ་ནི། ཁས་སྐྱངས་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་མོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཕྱི་དོན་

གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བྱར་རིགས་སོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་
 གཞལ་བྱ་ལའང། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཆོ་ཡང་
 གཟུང་ནམ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཆོ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་
 ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཚད་མ་དེས་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཅིག་བསྐྱབ་
 དགོས་པ་ལས། །གཟུང་ནམ་གྱིས་ལུས་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་ནམ་གྱིས་ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་
 པ་ནི། གང་ཕྱིར་རི་ལྟར་དོན་བདག་དེ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཕྱིད་དང་གསུམ་མོ། །
 དེ་ལ་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ། སྤར་དོན་རིག་འབྲས་བྱར་བཤད་པ་
 དང་འགལ་བ་སྤོང་བ་གཉིས་ནི། དོན་འཛིན་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་།
 རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱད་པ་ན། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་
 མི་རིག་པར་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛིན་ཅེ་ན།
 ཕྱི་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལྟར་རམ། གཞན་བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་བ་རྣམ་རིག་
 པའི་ལུགས་ལྟར་ཡང་རུང་ཐ་སྟངས་དུ་དབང་གེས་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་པའི་རྒྱ་ཐ་སྟངས་དུ་ཕྱི་དོན་ཉིད་
 ཡིན་པས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛིན་ཅེས་པ་ནི། དེ་དང་འབྲེལ་བའམ་གཞན་འབྲེལ་བ་རུང་། །
 ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། སྤར་མ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་
 ལྟར་ན་སྣང་བའི་དམིགས་ཀྱིན་གྱི་དོན་ནོ། །འོ་ན་དབྱེད་ན་དབང་གེས་གྱིས་དོན་མི་རིག་པར་
 འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འདོད་དེ། མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་གཅིག་དངོས་
 བོར་ཡོད་པའི་ཆོ་ཅིག་གས་དངོས་བོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་ཉིད་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། རི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
 གཅིག་གོ། །ལྟས་ནི་དོན་རིག་དེ་བདག་ཉིད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡན་ཚད་གྱིས་ཚད་འབྲས་རྫོགས་
 པར་བསྟན་ཟིན་ནས་ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཞར་བྱུང་དུ་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་
 དབྱེད་པའི་ཚུལ། འཐད་པའི་སྟོགས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། གང་
 གི་ཆོ་ཞེས་སོགས་དང་། འདིར་ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་
 རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང། །ཞེས་དང་། དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བསྟན། མདོར། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཉིད་འདི་ཡི། །ཚད་མ་ཞེས་

དང་། འདིར། དེ་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་རྣམ་
 ཚད་མར་བསྟན། མདོར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་དང་། འདིར་རང་
 ཉིད་ཉམས་ཐྱིང་འབྲས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན།
 འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་མཚོག་གིས་འདིར་ནི་དོན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་དོན་གཞལ་བྱ། །གཟུང་
 རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བོད་
 རྒྱ་མ་རྣམས་ཀྱང་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་། བོད་བྱི་མ་འགའ་
 ཞིག་གིས་བཞེད་པའི་ཚད་འབྲས་ནི་གཞུང་ན་མི་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། སངས་
 རྒྱུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མིན་པའི་ལྷགས། །གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བཞི་པོ་གང་རུང་མིན་པར་བྱོགས་
 གྲུང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་བཞག་པའི་ལྷགས། མདོ་སྟེ་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས།
 སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས། མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་ལྷགས་སུ་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཁ་ཅིག །ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་འདི་སངས་རྒྱུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མིན་པར་བྱེད་པ་པོ་སེམས་
 ཙམ་པས་མདོ་སྟེ་པ་ཁ་དྲང་པའི་བྱིར་དུ་བཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དྲངས་པའི་ཚུལ་ཡང་བྱི་དོན་
 དངོས་སུ་མི་འགོག་པར་དབང་གེས་ཀྱིས་བྱི་དོན་རིག་པའི་ཚུལ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་གེས་
 ལ་རང་དུས་སུ་སྣང་བ་འདི་བྱི་དོན་གྱིས་གཏད་པ་བཀག་པས་བྱི་དོན་བྱགས་ལ་ཞེགས་པའི་བྱིར་
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་བྱི་དོན་དངོས་སུ་མི་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་དེ་བཀག་ན་
 མདོ་སྟེ་པ་ཁ་དྲང་པར་མི་རྟུས་པའི་བྱིར་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་དབང་གེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྣང་བ་
 འདི་བྱི་དོན་གྱིས་གཏད་པ་དངོས་སུ་བཀག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའི་བྱིར་ངོ། །དེ་འབྲེལ་ཚད་འབྲས་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་བྱེད་པ་པོ་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྟེ་
 པ་ཁ་དྲང་པའི་ཆེད་དུ་བཞོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱེད་མདོ་སྟེ་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་
 རྟོགས། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར། རྟོགས་གཉིས་ཆར་ཁས།
 གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་འདི་སངས་རྒྱུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བཞི་པོ་
 གང་གི་ཡང་ལྷགས་མིན་ཅིང་། བྱོགས་གྲུང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་
 བཞག་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ་ཉ་དཔོན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 བཞེད་ལུང་ལས་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་རྩོམ་སྟེ་སྟོང་པོ། ལྷན་དེ་བ། རྩོམ་སྟེ་སྟོང་པོ། ལྷན་ཅིག་
 རྒྱུ་པའི་རྩོམ་སྟེ་སྟོང་པོ། མི་ཉི་ཤུ། བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པས། འབྲས་རྟོགས་

གསུམ་པ་འདི་དེ་བཞི་གང་གི་ཡང་ལུགས་མིན་པ་ལ་གཞི་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་
 གྱིས་ཁེགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྐུ་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པའི་སྦྱོན་ཡང་ཡོད་དེ།
 དེ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་བྱུང་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་སངས་རྒྱུ་པའི་བྱུང་མཐའ་
 བཞི་པོ་གང་རུང་གི་ལུགས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ བྱི་དོན་གཞལ་བྱ།
 གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དབྱད་ན་རང་
 རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཡང་མ་དབྱད་ན་དོན་རིག་འབྲས་བྱ་ཞེས་དང་། ཡང་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་
 འདྲ་བ་ལ། རང་ལ་སྐྱར་བ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བྱ་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་
 ལུགས་ཡིན་པར་གང་གིས་འགྲུབ་ན། བྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་
 མིན་ལ། དབྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཤད་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་། དབྱུ་མ་པའི་
 ལུགས་མིན་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་ཤུགས་ལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། འཐད་ལྷན་ལས།
 འདིར་འཐད་པ་འདིས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པར་འདོད་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་དང་། ལྷས།
 དེ་ཆོ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། ཞེས་པའི་སྡེ་འགྲེལ་དུ། གང་གི་ཆོ་འདི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ལ་ཡང་རང་རིག་པ་འབྲས་བྱར་བརྟེན་པ་ཞེས་དང་། རྩོམ་སྤྲིས་དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་
 གུངས་ནས་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་སྦྱས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འབྲས་དང་པོ་དང་
 བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེར་ཚད་འབྲས་རྩས་གཞན་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྦྱ་བས་དབང་ཤེས་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །
 དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་དེ། འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་
 དབྱད་པ་དང་མ་དབྱད་པའི་ཚད་འབྲས་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་
 ནའི་ལུགས་ཡིན་ན། དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་རྫོགས་ནས་རྣམ་རིག་གི་ཚད་འབྲས་མ་བྱུང་གི་
 བར་དེར་འབྱུང་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་
 ལུགས་མིན་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེས་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་བྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བྱེད་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། འདིར་མི་བསྐྱུ་བ་དང་རྟོགས་པ་བསྐྱུ་བ་བྱས་ནས་དེའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་འགོད་པའི་
 སྐབས་ཡིན་གྱི། དེ་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱུ་བ་བྱ་གཞན་སྐྱུ་བ་པའི་སྐབས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དབྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་ཡང་མ་དབྱད་ན་དོན་རིག་འབྲས་བྱར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་

ལྷ་ར་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཞར་བྱང་དང་། རོན་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་འགྱུར་
 བས་ཆད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རང་རིག་ཡིན་ཡང་
 རོན་རིག་འདོད། །ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་མིན་ཏེ། གཞུང་དེས་ཆད་འབྲས་གཉིས་པོ་ཡུལ་ཐ་
 དད་པའི་ཚུད་པ་སྤྲང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་ས་འདིའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་
 པ་ལ་ལུགས་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་འབྲས་དང་། རོན་དམ་
 པའི་ཆད་འབྲས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རོན་གཞལ་བྱ། རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་
 གཟུང་རྣམ་ཆད་མ། རོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དབྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 རོན་དང་དེ་རིག་པའི་ཤེས་པ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མ་དབྱད་པའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་དང་
 དེ་རིག་པའི་ཤེས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་
 རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། དེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། དེ་ཉམས་སུ་
 ཟུང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་འབྲས་གཉིས་
 ཀ་ཡང་ཆད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆད་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་བསྟན་
 ལ་ཕྱི་རོན་གཞལ་བྱ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་དང་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་
 གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ །འདིར་ཕྱི་རོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་
 རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་
 སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་གིང་། མེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
 དེ་འཐད་ལྡན་མིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལ་
 ཟུར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་
 རིག་པ་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི་སྟོན་པོ་གཞལ་
 བྱ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཆད་མ། རང་
 གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུའོ། །ཆད་འབྲས་དེ་ལྟར་དུ་བཞག་པ་ལ་
 རང་རིག་རང་སྟོག་ནས་འབྲས་བུར་བཞག་བྱང་སྟམ་ནས་དོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 སྟོར་སྟངས་དབང་ཤེས་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། དེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པས་
 འཛིན་རྣམ་ཆད་མར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་ཡིན་ན། གཟུང་རྣམ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་

དོན་ལ་འཇུག །རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འཇུག་པས་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་ཐ་
 དད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོན་པོ་གཅིག་ཉིད་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་འབྲས་དང་པོར་རྩོན་
 པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱ་དང་འདིར་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་རིག་རང་
 ལྟོག་ནས་འབྲས་བྱར་བཤད་ན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་འཛོག་དགོས་ཏེ། རང་རིག་ནི་འཛིན་རྣམ་
 ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱིས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་
 རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ནི་གཟུང་རྣམ་གྱིས་བཞག་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་
 པའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་འཇུག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དེས་
 རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གཙོད་པར་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བྱ་དེས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་འབྲས་དང་པོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེར་ནི་རྩོར་སྣང་
 དབང་ཤེས་གྱི་ལག་རྒྱུས་ལ་རྩོན་པོ་རིག་གོ་སྒྲུམ་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་
 ཚད་དུ་རྩོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱར་བཤད་ལ། འདིར་ནི་གནས་ཚུལ་སེམས་པའི་སྒོ་ངོར་རྩོར་
 སྣང་དབང་ཤེས་གྱིས་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་རྩོན་པོ་དེ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་
 པའི་ཚད་དུ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྩོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །མི་འཐད་དེ། རྩོན་པོ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྩོན་པོ་རིག་པ་
 འབྲས་བྱར་བཤད་པས་མདོ་སྤེལ་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྤེལ་པས་ཀྱང་མ་
 དབྱེད་ན་དོན་རིག་འབྲས་བྱ་དང་དབྱེད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་
 ལ་རང་དུས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་འདི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་ཕྱིར་ཤེས་པ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྩོན་པོ་འཛིན་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྩོན་པོ་
 ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་རྒྱར་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་
 རིག་རང་ལྟོག་ནས་འབྲས་བྱར་བཞག་ན་འཛིན་རྣམ་ཁོ་ནས་དེ་འཛོག་དགོས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྩོན་པོ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་ཆོ་རྩོན་
 པོ་འཛིན་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་སུ་བྱེད་
 པ་དང་ཚད་འབྲས་དང་པོ་ལྟར་དོན་རིག་འབྲས་བྱར་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེས་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་
 འགལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་གསུམ་པ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་འདི་མདོ་སྤེལ་

པའི་ལུགས་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་ནི་སྤྱི་དོན་བདེན་པར་འདོད་པས་དབྱེད་ན་དོན་
 རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དོན་རིག་འབྲས་བྱར་འཛོག་པ་རིགས་པས་དབྱེད་ན་མི་འཐད་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲིབ་པ་འདི་འཐད་པར་མངོན་ཏེ།
 དེ་ལ་ཡང་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐ་སྟད་པ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་འབྲེད་པའི་
 ལུགས་དེ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་བཞག་
 ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་ཀྱང་འཐད་པར་མི་མངོན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། ཡུལ་སྡེ་སེར་སོགས་དང་།
 ཡུལ་ཅན་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྲུབ་ན་རྩལ་འདི་འོ་མཚར་མྱོད་དུ་བྱུང་པའི་བཤད་པར་འདུག་
 ནའང་སྡོ་སེར་སོགས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་བཞག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་སྤར་སྒྲིམ་ཟེན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་ཚོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་གསུམ་པ་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
 ཉིད་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་
 འཛོག་གམ་ཞེན་འདི་རང་རྒྱད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་
 མོད་གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་རྒྱག་ནའང་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་མི་འཐད་མོད། གལ་ཏེ་
 གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་ནའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་རིག་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་
 ཞིག་རིག་གོ་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞག་པའི་སྡོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལུགས་ཀྱིས་འགོག་པར་
 མངོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ལྟ་དབང་སྒྲོས། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། །ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་པར་དོན་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་གིང་། དོན་ནི་གཞལ་བྱ་
 ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ཡང་གཞན་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་དགག་པར་བཞེད་ནས་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་གསུངས་ཅིང་། གཞུང་གི་འཕྲོས་དང་གོ་རིམ་
 ལས་དེ་ལྟར་གསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་གསུམ་པ་ཞིག་མི་འཛོག་པས། སྡོན་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་པ་དང་
 སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་བརྒྱན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི། འདིར་བསྟན་
 པའི་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཟད་ཀྱང་མི་བཞེད་དོ། །ལྷས་ཀྱང་། བྱང་བ་
 ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི་

གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཞག་གསུམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། གསུམ་པས་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་གསལ་
 བར་གསུངས་པས་ཀྱང་། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་དུ་རྒྱག་ནའང་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་
 རྩལ་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་དེས་ལས་ཀྱང་། དོན་གྱི་རོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ།
 རྣམ་པ་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་
 པ་ནི་དུ་མར་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞེན་གཅིག་ཉིད་གཅིག་གིས་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བར་
 མཐོང་། གཞན་གྱིས་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་།
 མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྟོན་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པ་
 དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་བཀག་ལ། རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། འདོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་
 འདོད། རི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཅོད་ལན་གྱིས་ནི་དོན་གྱིས་ཤེས་
 པ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་བཀག་ནས་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྲེལ་བ་བསྐྱེད་ཀྱིང་ཅེས་འདོད་པ་
 མདོ་སྟེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་དེ་གཞུང་འདི་དག་གིས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་པས། ཅི་
 ལྟར་བྱས་ནས་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་སུ་འཆད། དེས་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་འོས་མེད་
 གྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ལའང་དབྱེད་དུ་ཡོད་དེ། མདོ་སྟེ་པས་ཕྱི་དོན་བདེན་
 བར་འདོད་པས་དབྱེད་ན་དོན་རིག་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་མི་དུ་བདེན་
 བར་འདོད་ཀྱང་དབྱེད་ན་དུ་བ་མི་འབྲས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པས་ཐ་སྟངས་
 དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་འདོད་པ་དང་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པ་གཉིས་མི་འགལ་
 ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་པས་མ་ཁྲུབ་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེ་ཕྱི་དོན་མེད་མོད་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་བརྟག་
 པ་མཐའ་བཟུང་གི་རྩལ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞལ་བྱ་དེ་ཚད་འབྲས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཚད་
 མས་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་ཀྱི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་འབྲས་འཛོག་པ་དོན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ཙུ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དང་།
 ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་རྣམ་བཞག་མེད་པ་ཡང་འགལ་ཏེ། ཙུ་བའི་
 དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་གྱི་མཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་
 པ་དང་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་བརྟུན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཙམ་གསུངས་ཀྱི་འདིར་བསྟན་པའི་འབྲས་

རྟོགས་གསུམ་པའི་རྣམ་བཞག་མ་གསུངས་ཞེས་པ་ཡང་རང་ལུགས་དང་འགལ་ཏེ། ཚེས་མཚོག་གིས་གསུམ་པ་འདི་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྣམ་བཞག་གསུམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟས་གསུངས་པར་བཤད་པ་ཡང་རྣམ་བཞག་གསུམ་པ་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ལྟས་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་ཐ་སྟངས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་གཞི་དོ། ། རྣམ་འགྲེལ་པེས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་དབང་གེས་ལ་སྦྱང་བའི་མཛོས་མི་མཛོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དོན་གྱིས་གཏད་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་ཚམ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེར་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཅིག་དབང་གེས་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྦྱང་བར་བཤད་ཅིང་དེ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ལུགས་བཞི་པ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འདི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཡིན། དེ་ལ་རྟོག་ངོ་དང་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བྱི་དོན་གཞལ་བ། དེའི་ངོར་བྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ་དེའི་ངོར་བྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པོ་གཞལ་བུ་ཞེས་སོགས་བཞེད་དོ། ། མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་བསྟན་ལ་བྱི་དོན་གཞལ་བུ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྦྱིར་སེམས་ཅམ་པའི་ཚད་འབྲས་ལ། རྟོག་ངོ་དང་ཡིན་ལུགས་གཉིས་སུ་འཐད་ཀྱང་དང་པོ་ལ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཞེས་པའི་ཚོག་གི་བྱུང་པར་སྒྲིབ་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ལ་སྦྱང་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གཏན་ལ་དབབ་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །ལྟ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུ་གྱིས། མ་དབྱེད་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་སོགས་ཀྱི། །དབྱེ་བས་ཐ་སྟངས་འདི་རྣམས་གསུམ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཚད་འབྲས་གསུམ་ཆར་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཅིང་། དང་པོ་ནི། མ་དབྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་དབྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་དབྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ནོ། ། གཞན་དུ་ན་ཚོས་གསལ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་འབྲས་དང་པོས་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་ཅིང་། གཉིས་པས་དེ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་འགལ་ཞིག་ཏུ་བྱི་དོན་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། མདོ་

འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་རྣམ་ཅིག་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པས་ཅུང་
 ཟད་དབྱད་པའི་ཆོ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་དང་། སྟོན་ཏུ་དབྱད་པའི་ཆོ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་ཁས་
 གུངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། མི་
 འཐད་དེ། འབྲས་བུ་རང་རིག་ཏུ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ །འདི་
 མ་དབྱད་པའི་ཆོ་མདོ་སྟེ་པ་དང་། དབྱད་པའི་ཆོ་སེམས་ཙམ་པའི་ཆད་འབྲས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ། །
 འོ་ན་ཆད་འབྲས་གསུམ་ཆར་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ། རང་རིག་འབྲས་བུར་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྟེ་པས་མ་དབྱད་པའི་ཆོ་རང་རིག་འབྲས་བུར་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་པས་དབྱད་པའི་ཆོ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱིས་དབྱད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་
 བསྟན། ཀྲས་པར་བཤད། རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་དེས་ལས། གང་གི་
 ཕྱིར་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ལ་གཅིག་གིས་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཐོང་ལ་གཞན་གྱིས་ནི་ཡིད་དུ་མི་
 འོང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། གཞན་ལ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་སྒྲུ་དང་དྲི་ལ་སོགས་
 པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་གྱིས་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་མི་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་གྱིས་དབང་གས་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་གཏོད་པར་བཤད་
 པས་སེམས་ཙམ་ཁོ་ནའི་ལུགས་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
 ཅིང་ལུགས་དེ་ལ་ཐ་སྟོད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཐད་པས་མདོ་སྟེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་
 བོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་བཅོས་འདིར་མི་འབྱུང་བས།
 དདོས་བསྟན་གྱི་ཆད་འབྲས་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་བོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱི་
 དོན་གཞལ་བྱར་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྟོབས་གྱིས་གཟུང་རྣམ་ལ་ཡང་ཁྱད་
 པར་ཡོད་པས་རང་རིག་གི་སྒྲུང་བྱ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ནི། སྒྲར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཅིང་ད་
 དུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་སྟོམ་ནི། གཞུང་གི་སྐབས་དང་གཞལ་བྱ་
 ཡང་སྒྲུ་དང་། ཁྱད་མ་འབྲས་བུ་དབྱད་དང་མ་དབྱད་དང་། །ཡིད་ཆེས་ལུང་ལས་མདོ་
 སེམས་གཉིས་ཀ་ལ། །འབྲས་རྟོགས་ཚུལ་འདི་འཐད་པར་ཁོ་བོས་མཐོང་། །ཞེས་པ་སྟེ།
 འདི་ལ་དོན་ཆན་བདུན་ལས། དང་པོ་གཞུང་གི་སྐབས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། མདོ་སྟེ་པ་

ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ན། འོན་ཅིག་ཆད་འབྲས་ཚྗགས་ནས་རྣམ་ཅིག་པའི་ཆད་འབྲས་མ་བྱུང་གི་
 བར་དེར་འབྱུང་རིགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་དོན་ཅིག་གི་ཆད་འབྲས་ཁོ་ན་ལ་དོགས་པ་གཙོན་བྱེད་
 ཡིན་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་
 བ། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། ཅེས་པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་རིགས་ཏེ། སློ་བདག་
 རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་གཟུང་རྣམ་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་ཆད་
 འབྲས་ལ་དོགས་པ་གཙོན་བྱེད་ཡིན་པས་གཞུང་འདིས་བར་དུ་བཅད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་ཆད་འབྲས་བྱུང་བྱས་པའི་
 ཆད་འབྲས་དང་། རྣམ་ཅིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བྱུང་བྱས་
 པའི་ཆད་འབྲས་དང་། བ་སྟན་དུ་ཕྱི་དོན་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བྱུང་བྱས་
 པའི་ཆད་འབྲས་གཉིས་ཏེ་གསུམ་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཆད་འབྲས་འདི་འབྱུང་བས་གཟུང་རྣམ་
 གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བྱུང་བྱས་པ་མ་ཟད། ཕྱི་དོན་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་གཉིས་པོ་ལ་
 ཡང་རྗེས་ཀྱི་དེས་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་རྟོག་ལ་སྟོན་ནས་དོན་ཅིག་འབྲས་བྱུང་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། འོག་
 རྣམ་འཆད་པའི་སློ་ཚུལ་གཉིས་དང་རང་རིག་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་ན། རང་རིག་
 འབྲས་བྱུང་རིགས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རང་རྟུན་སུ་སྤང་བ་འདི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པས་འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་གྱུབ་པོ། །
 གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་སྤྱུང་བ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་སྟོན་ན་མོ་གཞུང་གི་
 ཕྱི་ཕྱོད་པའི་ཆད་འབྲས་ལ་བ་སྟན་དུ་ཕྱི་དོན་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་ཆད་འབྲས་ལ་བཤད་
 ཟིན་པས་འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་གྱུབ་པོ། །གསུམ་པ་ཡང་སྟོན་གཉིས་ཀའི་སྤྱུང་བ་
 བ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྤྱུང་བའི་ཆེ་གཟུང་རྣམ་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བྱུང་བ་ཟད་ཕྱི་དོན་
 གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་ཆད་འབྲས་སྤྱུང་བ། རྣམ་ཅིག་པའི་སྤྱུང་བའི་ཆེ་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཆེ་ཕྱི་དོན་
 མེད་མོད་བ་སྟན་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་སྤྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་
 ལུགས་སུ་གྱུབ་པོ། །བཞི་པ་ཆད་མ་གཉིས་ཀའི་སྤྱུང་བ་ནི། ཕྱི་དོན་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་
 ཆེ་གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་ཡིན་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྡེ་མས་ཕྱི་
 དོན་སྟོན་ན་མོ་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་ཆེ་དེས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཆད་མར་འདོད་ཅིང་། ཕྱི་མས་
 བ་སྟན་དུ་ཕྱི་དོན་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་ཆེ་བ་སྟན་དུ་དོན་ཅིག་པར་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་

དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྣམ་པོ་ནས་འཛིག་ལུས་གྱི་གཞན་གྱིས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་བོ། །ལྷ་པ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དབྱད་ན་
 རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཡང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་ལུགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས། བྱི་
 དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ལྷུལ་གཉིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་ལྷུལ་གཉིས་གྲུབ་པས་རང་རིག་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷུལ་གཉིས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། །རང་རིག་པལ་ཆེར་གྲུབ་པ་
 ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མེད་
 པས་དབྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་
 ལུགས་སུ་གྲུབ་བོ། །བྱུག་པ་དབྱད་མ་དབྱད་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། མདོ་སེམས་གཉིས་
 ཆར་གྱིས་ཀྱང་དབང་གཤམ་ལ་རང་ལུས་སུ་སྦྱང་བ་འདི་མ་དབྱད་ན་བྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དབྱད་
 བ་གཤམ་པ་རང་གི་ངོ་བོར་འདོད་པར་བྱད་པར་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་ནི་བྱི་དོན་གློག་ན་མའི་
 རྣམ་དབྱེ་མི་གཤམ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་ངེས་གཤམ་དེས་ཀྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངེས་པར་འདོད་
 ཅིང་། རྣམ་རིག་པས་ནི་བག་ཆགས་པརྟན་བྱུང་གི་དབང་གཤམ་གྱིས་བྱངས་པའི་ངེས་གཤམ་གྱི་
 རོར་དབང་གཤམ་ལ་རང་ལུས་སུ་སྦྱང་བ་འདི་བྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་
 ཀས་ཀྱང་དབྱད་པའི་ཆོ་གཟུང་རྣམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་
 གྲུབ་བོ། །བདུན་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་བྱངས་པའི་དབང་
 གཤམ་གྱི་ལུལ་དུ་བྱུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་རྣམ་ངེས་གྱི་ལུང་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྟངས་
 དུ་བྱི་དོན་ཡོད་པའི་ལུང་རྣམས་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་པའི་སློ་ལྷུལ་གཉིས་པ་དང་རང་རིག་
 གྲུབ་པའི་གཞུང་རྣམས་ནི་བྱི་དོན་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་མ་སྦྱངས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཆར་གྱི་ལུགས་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆད་འབྲས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་
 ལུགས་ཡིན་པའི་ལུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་འདྲའང་རུང་། །ཞེས་པས་
 ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་གསལ་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་མདོ་སྡེ་
 པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། གཞན་འདྲ་ལ། ལྷས་མི་འདྲ་བ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྦྱ་རབས་པ་
 ལ་ཅིག །གཞན་བག་ཆགས་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བཤད་པ་དོན་གཅིག་པར་སྦྱང་སྟེ། རྣམ་རིག་
 པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བསྟུན་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 ས་སྦྱ་བརྗེ་ཏས། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་བརྟུན་གྱི་ཆད་འབྲས་བཞི་

བཤད་ཟིན་ནས། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས་སྒོ་བ་དཔོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ན་
 མདོ་སྡེ་པར་མཛད་ལ། ཤེས་བྱ་ནང་ལ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་མཉམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །
 གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་
 རོ་བོ་དཔྱད་པ་ན། །རང་རིག་འབྲས་སུ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་
 རྟེན་ཀྱང་རྫོང་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དོན་འཇིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་
 གྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་སྒོ་ཚུལ་
 གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རིག་ལྟར་ན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། །ཚུལ་གཉིས་
 བརྟེན་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པས་དོན་ཤེས་པ་དང་སྒོ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྣམ་
 རིག་པ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་
 གསུངས་པས་སྒོ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པས་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །
 །ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཚུལ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དོ། །ཁོད་པལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མོད། དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འདི་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 རིགས་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་གང་ན་ཡོད་སྟོན་དགོས་སོ། །ཁོ་ན་སྐབས་འདིའི་ཚད་འབྲས་རི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། རྣམ་གྱི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་གཞིར་བྱས་ནས།
 འབྲས་སུའི་སྐབས་སུ་ཐ་རྟེན་དུ་ཕྱི་དོན་སྟོན་པ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་རང་གི་རོ་བོ་རིག་པའི་
 མདོན་སུམ་འབྲས་སུ་ཞེས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་དབང་སྒོས། རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཙམ་གྱི་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། ལྷས། འཛིན་
 བདག་ཤེས་པའི་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་རིག་པ་དབེར་བྱས་པ་དང་།
 ཤས། ཤེས་བྱ་ནང་གི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དོགས་པ་བསུ་བའི་བྱིར། ཞེས་རྣམ་རིག་པ་ཕྱོགས་
 རྣམ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་རིག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྟོན་མཉམ་དེ། སེམས་ཙམ་
 པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚད་འབྲས་དང་། ཐ་རྟེན་དུ་ཕྱི་
 དོན་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་
 རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་རང་རིག་འབྲས་སུ་
 ཡིན་ན། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ཞིང་དེའི་ལན་བཏབ་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུད་སྒྲོང་རྣམས་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྟོགས་ན་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་
བས་འདིར་མ་སྒྲོལ་སོ། །

བཞི་པ་རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་བཅད་ནས་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་
འབྲས་རོས་བཟུང་བཞི། མདོར། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མ་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབས་པ་
དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འདོགས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྒྲུལ་པ། གང་ཚེ་སྒྲུབ་པ་
དེ་གཞལ་བྱ། །ཚད་མ་དང་ནི་དེ་ཡི་འབྲས། །འཛིན་རྣམ་རིག་པའོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་
གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་འདིར། སློ་བདག་རྣམ་
པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །ཅིས་པ་ནས་རང་རིག་ཅིས་ནི་རབ་དུ་བཤད། །ཅིས་པའི་བར་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སློ་བདག་ཅིས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་རིག་
གསུམ་པོ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་སློ་འབྲེལ་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བར་བསྟན། །གཟུང་བ་
འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཅིས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་
འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བསྟན། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
གསུམ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཟུང་རྣམ་བཤེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་
བསྟན། དེས་ན་སྒྲུབ་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ཡང་
བདེན་བརྟན་མ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཞག་པ་ཡང་དངོས་བཀྲགས་མ་ཕྱེ་བ་
ཡིན་པས་རྣམ་བཤེན་རྟུན་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གཟུང་རྣམ་སློ་
བཀྲགས་སུ་བསྒྲུབ་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རང་རིག་བཀྲགས་པ་བ་ཡིན་པའི་རྣམ་བརྟན་པའི་ལུགས་
བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་གསུམ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་རོར་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུད་པ་
སྒྲོང་བ་ནི། ཚས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་སོ། །འོ་ན་
རྣམ་བརྟན་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སློ་ནི་ཡོངས་གཙོད་པ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་སྟེ། འདི་
ནི་གཞུང་གི་སྐབས་རྣམ་བརྟན་པའི་ཡིན་ཀྱང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏོར་ལས། དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ནི། །
རྣམ་བཞག་གྲུབ་མཐའ་པལ་ཆེར་མཐུན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདིའི་གཞུང་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲན་
པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པའགག་དེ་ཉིད་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་
དོས་པ་བཟུང་བ། རྣམ་པ་དེན་བརྟུན་གྱི་ཁྱད་པར། རྫོ་ཚུལ་གཉིས་དང་རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་
རིགས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་དང་།
རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་བསྟན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་གང་ཞེན།
དབང་གེས་ལ་རང་དུས་སུ་ཕྱི་རོལ་རྒྱང་ཆད་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་བ། འཛིན་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་
དོན་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བ་འདི་ཉིད་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གཏད་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོད་བྱེད་གྱི་ཕྱི་དོན་
མེད་པར་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གེས་པ་ཉིད་གཟུང་བར་སྒྲུབ་པར་འདོད་དོ། །འཛིན་རྣམ་
ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འཛིན་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་ནང་དུ་སེམས་གདུང་དུ་སྦྱང་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
འཛིན་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྟོང་བྱེད་གྱི་བདག་ཏུ་སྟོོ་འདོགས་པར་བྱེད་གྱི། ལོངས་སྟོང་
བྱའི་གཟུང་བར་སྟོོ་འདོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པས་དབང་གེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྒྲུབ་
བ་འདི་ཉིད་ཕྱི་དོན་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པས། དབང་གེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་
དུ་མི་འདོད་ལ། དེ་རིགས་པས་དབྱད་ན་རང་རིག་ཏུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེར་སང་མདོ་སྟེ་
པའི་ལུགས་ལ་ཡང་འདི་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ་དག་གིས་ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་
དགོས་ཤིང་། རྒྱ་ཡི་དོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིང་མེད། ཟེས་
པའི་གཞུང་གི་དོན་ཡང་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །འོ་ན་གཟུང་རྣམ་དེས་དོན་རིག་དང་རང་རིག་གཉིས་ཀ་
འཛིན་ཏུས། འཛིན་རྣམ་དེས་རང་རིག་ཁོ་ན་ལས་འཛིན་མི་ཏུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན།
གཟུང་རྣམ་རྟོགས་པ་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པར་འཛིན་གྲང་དོན་ལ་གེས་པ་རང་གི་རོ་བོ་
རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྟངས་དུ་དོན་རིག་དང་། དབྱད་ན་རང་རིག་འཛིན་ཏུས། འཛིན་རྣམ་
ཀྱིས་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་དོན་རིག་འཛིན་མི་ཏུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞེསྟེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་དབྱད། དེ་མེད་
གྲང་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་ཡོད་མེད་དབྱད། དེ་ཡོད་ན་དོན་གེས་གང་ཡིན་དབྱད། རྣམ་
པ་དེན་བརྟུན་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་མེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་དེ།
དེ་ཉིད་དོན་དུ་རྣམ་པར་དེས། ཞེས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་གེས་

སྐྱ་བུ་ལ་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་པའི་སྐྱོང་
 ཉིད་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་དབང་མདོན་དེ་དབང་ཡིད་
 ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་
 ཐལ་བ་དང་། ས་བོན་ལས་སྐྱ་གྱ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པར་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་
 རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དམིགས་བརྟག་ལས། ཕྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་དམིགས་སྐྱེན་དང་།
 བདག་སྐྱེན་བཀག་ནས་དེ་གཉིས་བག་ཆགས་ལ་འཛིག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མ་དེས་ཏེ། ལུང་དེ་དག་གིས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་
 བསྟན་ཅིང་། ཐ་སྐྱད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་ན། ཕྱི་དོན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། གཟུང་ནམ་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ། ལྷས།
 གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དུ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདིས་ནི་
 ཐ་སྐྱད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་ན། ཕྱི་དོན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཕྱི་
 དོན་མེད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །སྡོ་སེར་སོགས་ཡོད་དེ།
 རྣམ་དེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་དེས་པའི་ཕྱིར། །སྡོ་དང་དེ་སྟོ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། སྟོབ་དཔོན་སེར་གོ་བཟང་པོས། སྡོན་པོ་དང་དེའི་སྟོ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་དེས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྡོན་པོ་དང་སྡོ་འཛིན་ཚད་མ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་དེས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྡོ་སེར་ཐ་དད་དག་ལ་ནི། སྟོང་བའི་དེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཅེས་སྡོ་སེར་གཉིས་པོ་དེ་ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་པ་དེས་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོ་དང་། གཟུགས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་མེད་པར་ཐལ།
 གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་། བཀའ་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་།
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོབ་མ་ལ་ཚས་འཆད་པ་མེད་པར་ཐལ། སྡོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་
 འཐད་དེ། ལྷ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་གཉིས་དེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་དེས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་འབྱུལ་པས་ལྷ་བ་གཉིས། མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེམ་པ་བཞིན་ཁས་སྤངས་སོ། །ལུང་པོ་ལྷ། ཁམས་བཅོ་བརྟུད་།

སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱི་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
 མེད་པའི་བྱིར། བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དང་། བྱི་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། བྱི་དོན་མེད་པའི་བྱིར། སྐྱུབ་པལ་ཡང་དག་སོགས་སྐྱ་རང་མཚན་པ་ལ་
 འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ནི་དེ་དང་དེར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་ལ་འཛིག་པའི་བྱིར་རོ།
 །གཟུགས་སོགས་བྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་བྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་
 མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་
 རྟེ། །རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཟུགས་
 སེམས་གཉིས་པོ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡོད་མཚུངས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་
 བ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་མ་
 འཛིན་ཅིག །ཅིས་པའི་བྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་སེམས་ཅམ་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །མངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྒྲུང་བར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་ལ་གཟུང་
 འཛིན་རིག་གསུམ་དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་
 ཆགས་མ་ལུས་པར་སྒྲངས་པའི་བྱིར། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡོད་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྟོང་གི་དབང་ཤེས་
 གཙོ་བོར་ཡུལ་འཛིན་རུས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དེ་དེའི་བྱུང་མང་མིན་པའི་བདག་རྒྱུན་མིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། སྟོང་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་དེ་སྟོན་པོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་
 མ་བྱུང་སྟེ། སྟོན་པོ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཅེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོར་གྱུར་པའི་
 གཙོ་སེམས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་
 བ། མིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོན་པོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་
 ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་
 གསལ་ཆོས་ཅན་དང་བཅས་པ་ཁས་སྒྲངས། གནད་ཀྱི་དོན་ནི། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ།
 ཐ་སྟོན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དང་བྱི་
 དོན་ཡོད་མཚུངས་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་ལུང་པོ་ལྔ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཁམས་པཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་

བཞག་ཀྱང་འཐད་དོ། །མི་ལ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་དང་། མིག་སོགས་ནང་
 གི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་མེད་པས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ལྷ་བས་གཟུགས་
 གླ་སོགས་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལྷགས་ལ་དོན་ཤེས་གང་དུ་ཡང་མི་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་དང་།
 རྣམ་བདེན་པའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མར་མེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཀར་ཟལ་ཆོས་ཅན། བ་ཡང་དུ་ཐལ།
 འོག་སོགས་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་ལ་ཡང་འདོད་དོ་ཞེས་པའི་
 མཚུངས་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱར་མཐོང་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་
 ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལས་མ་འདས་པས། གཞི་
 གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། དེའི་ཡུལ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་ཤེས་པ་མིན་ཅེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྟོན་དེ་དག་ནི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བ་འདི་ལས་
 གཞན་པའི་སྟོན་པོ་ཡོད་ན། སྟོན་པོ་ལྷོག་ན་མོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྟོན་པོ་ཡིན་
 བ། རྣམ་བདེན་པས་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་
 ཀྱང་དེ་ནི་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལྷགས་ལ་སྟོ་སེར་སོགས་མེད་པ་ལྟར་རྣམ་བདེན་པའི་ལྷགས་ལ་
 ཡང་སྟོ་སེར་སོགས་མེད་དེ། རྣམ་བརྟུན་པས་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
 མདོ་བྱང་དོན་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལྟར་རྣམ་བདེན་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་
 བཏག་ལས། རྒྱང་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་རྒྱས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་གསུངས་པ་དེ་རྣམ་བདེན་
 པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་ཁ་ཅིག །མ་རིག་གིས་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་ལ། །
 རི་ལྟའི་རང་རྒྱུན་ལ་སྟོས་ནས། །རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྣམ་པ། །སྐྱེ་འགྱུར་རབ་རིབ་ལ་
 སོགས་བཞིན། །ཅེས་དང་། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། །སྐྱ་སོགས་ཤེས་པའི་ཐ་
 དད་བཞིན། །ཅེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐ་སྟོད་པ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་དབྱེ་བ།

བདེན་བརྟུན་དབྱེད་པའི་རྣམ་པ་པོས་བཟུང་བ། བདེན་བརྟུན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དབང་ཤེས་ལ་སྤྱོ་སེར་སོགས་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་ཁྱད་ཀྱི། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པར་ཡང་སྣང་ལ། རྩལ་དུ་མ་འདུས་ནས་གོ་ས་གཞོན་ལྷན་སྟུ་སྣང་བ་འདི་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་མཚོག་གིས། དབང་
 ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཕྱིདོན་མེད་པ་མིང་ཙམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ལུས་ཅན་ཅེས་བྱ་བ་རྩ་བའི་དེ་བཞི་མེད་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་རིག་
 མདོན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་ཁྱོད་བྱ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཁྱོད་བསམ་མ་རིག་པའི་
 བསྐྱད་པ་ཅུད་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་མ་རིག་པའི་
 བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། རྣམ་བདེན་པས་
 རྒྱུར་མཐོང་གི་དབང་མདོན་ལ་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་མ་
 རིག་པའི་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་སྣང་བའི་གཟུང་ཡུལ་དེ་རྣམ་པ་བདེན་པའི་དོན་
 དང་། མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་སྣང་བའི་སྣང་ཡུལ་དེ་རྣམ་པ་བརྟུན་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་རྒྱུར་མཐོང་གི་
 ཤེས་པ་ལ་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་
 སྣང་བ་དེ་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོང་བདག་རྣམ་པར་
 དབྱེར་མེད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞུང་འདི་རྣམ་བརྟུན་པ་
 ཁོ་ནའི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སྟུ་སྣང་བ་དེ་སྟོན་པོས་གཏད་པ་ཡིན་ནམ་
 བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མདོ་སྤེལ་པའི་ཕྱོགས་སྟུ་འགྱུར་ལ།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞུང་འདི་རྣམ་བརྟུན་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རྣམ་
 བདེན་བརྟུན་གཉིས་ཆར་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་རྒྱུར་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་ལ་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་
 ཞུགས་པར་འདོད་དེ། རྣམ་བདེན་པས་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དེ་མ་རིག་
 པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྣང་བར་འདོད་ཅིང་། རྣམ་བརྟུན་པས་གཟུང་རྣམ་དུ་སྣང་བ་དེ་
 ཡང་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྣང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལ།

དབང་ཤེས་ལ་རང་རྒྱུ་ལྟ་སྣང་བ་འདི་རྣམ་བཤེན་བརྟུན་དབྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
 རྣམ་བཤེན་པས་ཤེས་པར་འདོད་ཅིང་རྣམ་བརྟུན་པས་དོན་ཤེས་གང་རྟུ་ཡང་མི་བཤེན་པར་སྒྲོ་
 བཏགས་སུ་འདོད་དེ། རི་ལྷ་རི་ལྷ་ར་དོན་བསམ་པ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཕྱིར་དོན་
 དང་ཤེས་པ་ལ། །རགས་སྣང་ཡོད་མིན། ཅས་དང་། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དབྱེད་ན། །
 དེ་ཉིད་རྟུན་དོན་དངོས་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་རྟུ་མའི་རང་བཞིན་
 མེད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་སློ་ཚུལ་གཉིས་དང་རང་རིག་སྒྲུབ་ཕྱིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 སློ་ཚུལ་གཉིས་དང་། རང་རིག་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་གང་གི་
 རོར་བསྒྲུབ། སློ་གང་ཞིག་བསྒྲུབ། བསྒྲུབ་བྱ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ། ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་
 ཕྱིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཁུཅིག །ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ནི་སྒྲར་ཁོ་ལ་མདོ་སྟེ་པས་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་
 པའི་རོར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ནི། སྒྲར་ཁོ་ལ་སེམས་
 ཙམ་པས་ཕྱིར་ཁོ་ལ་མདོ་སྟེ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རོར་བསྒྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྟེ་པ་
 དེ་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་ཟེན་མ་བརྟེན་པའི་ཁོ་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་དོན་
 ཁས་སྒྲངས་པ་དང་མ་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཕྱིད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྒྲར་ཁོ་ལ་མདོ་སྟེ་པ་དང་གཉིས་པ་ནི་སྒྲར་ཁོ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་མན་
 ཆད་ཀྱི་རོར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་རྣམ་མེད་རྟུ་འདོད་པའི་ཁོ་ལ་པའི་རོར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁུཅིག །སློ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་
 ཐམས་ཅད་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་རིག་
 མདོན་སུམ་དེས་རང་གི་བྱར་བྱར་ཡུར་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་རྟེན་ཆར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒྲར་མེད་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་དེས་རང་ཡུལ་གཉིས་སྣང་རྟུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རང་ལུགས་ནི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྟུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 རང་རྒྱུ་ལྟ་སྣང་བ་དེ་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཤེས་པའི་རོ་བོར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཙམ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་
 ཁོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སློ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་པ་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་ཉིད་དང་།

ཡུལ་དུ་སྤང་བ་གཟུང་ནམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱིར་
 རྟོལ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་མྱིར་ཏེ། དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བ་ལ། །བརྟུང་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་
 མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་མྱིར་རོ། །དེས་ན་གཉིས་པ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ།
 དེ་དོན་རང་བཞིན་ཉིད་མ་གྲུབ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་བྱ་བ་ལས་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 མྱིར་རོ། །འོ་ན་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། གཟུང་ནམ་གྱི་
 ཚུལ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ན་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་ཚུལ་གཉིས་མ་གྲུབ་པའི་མྱིར་རོ། །
 བཞི་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཚྭ་གས་སྒྲུང་གིས་ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། །ཞེས་དང་། དུས་
 མུས་བྱ་བ་པ་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཅེས་པའི་དོན་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 །ཁ་ཅིག །གཞུང་སྡེ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་གཤམ་རང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་
 རྟོགས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞུང་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་གསུམ། དང་པོ་
 ལ། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། གཉིས་
 པ་ནི། དོན་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། གསུམ་པ་ནི། ཉམས་
 མུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། གཉིས་པ་ནི། དེས་པར་སྟོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྟོན་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་
 རིགས་པ་བདུན་ཆར་ལ། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་གསུམ་
 ཆར་ཆང་དགོས་པའི་མྱིར་རོ། །རིགས་མཛོད་མཛད་པས། །གཞུང་སྡེ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྐྱབ་པ་དང་། གཞུང་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕྱི་དོན་ཁས་
 གྲངས་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་མ་གྲངས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱིར་ཡང་ཕྱི་དོན་
 ཁས་གྲངས་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གཞུང་དེའི་དོན་གཞན་གྱིས་
 བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞུང་དེའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞུང་འདིའི་དོན་ཆོས་གཤམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། གཉིས་པ་
 ནི་ཉམས་མུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། གསུམ་པ་ལ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་
 དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེས་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

ལྟོན། གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་མ་ལ་ལྟུང་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་།
 དབང་ཤེས་ལྟུང་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་
 རྟེན་པར་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། མར་མེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྟོན། གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་
 ཁས་མ་གྲངས་པར་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ནི། ཉེ་རིང་ལ་སོགས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ལྟོན། གསུམ་པ་སྐྱར་ཡང་སྤྱི་དོན་ཁས་གྲངས་ནས་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ནི། ཤེས་པ་སྐྱོ་དང་
 མར་མེ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྟོན་ཏེ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ཡང་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་དེ།
 ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། ཞེས་སོགས་གཞུང་དེའི་དོན་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བཤད་
 པ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེས་པར་སློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་སོགས་སྤྱི་དོན་
 ཁས་གྲངས་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་དོན་མེད་པ་ལ་ཅུང་སྤྱོད་འབྱུང་བ་དོན་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གཞུང་ལྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ། ཡུལ་ཤེས་ཞེས་པས་
 ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ། དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཞེས་པས་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་
 ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། ཞེས་
 སོགས་དང་། ཉམས་མྱོང་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྟོན་པར་བཞེད་པ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། ལྷས། གཞུང་གཉིས་པོ་དེ་རེ་དེས་ཀྱང་ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། ཞེས་
 པའི་རིགས་པ་རྫོགས་པ་རེ་རེ་ལྟོན་པར་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 གཞུང་ལས་བསྟན་ཚུལ་སྦྱར་བསྟན། དཀའ་བའི་གནས་བྱེད་ཐག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ། གཞུང་དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞུང་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་དེའི་དོན་ལ་སྤྱོད་སྐྱོང་གིས་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་
 དང་། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལྔ་སྟེ་བདུན་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། དེས་པར་
 སློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་པའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་ལྷན་དེ་དེ་ལྷན་ན་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་བཤད་པའི་བྱིར་དེས་པར་སློ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་ལྟོན་
 པར་མཛད་དོ་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་སྟོན་ནི་སྤྱར་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཡུལ་
 གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གཉིས་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་རིགས་པ་སྤྱི་མ་ལྔ་པོ་སྤྱོད་སྐྱོང་གིས་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཆོས་གྲགས་
 ཀྱིས་རིགས་པས་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་གསལ་བའི་བྱིར་རོ། རིགས་པ་དང་པོ་ནི།

གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། འདས་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་དེའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་ལ། དེའི་བྱེ་བྲག་ནི་སྤྲུལ་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་རམ་སྤྲུལ་པའི་དོགས་པ་སྦྱེ་སྤྱིང་གྱང་
 བྱི་མ་ལ་སྦྱེ་བ་མི་འབྲད་དེ། བྱི་མ་ལ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་དེ་བྱི་དོན་དང་། སྦྱི་དངོས་པོ་བ་དང་།
 ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་གང་ཡང་མིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱི་མ་དོན་གྱི་རྣམ་ལྷན་དུ་གྲུབ་སྟེ། བྱི་
 མ་དེ་སྤྲུལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཏེ།
 འདིའི་སྤྲུལ་འགྲེལ་དུ། ལྷས། སྤྱོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། །ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་
 པ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་བཞོད་པའི་
 གཞུང་འཆད་པར་བཞེད་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྤྲོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། དོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་སྤྲུལ་སྤྱི་
 མ་ནི་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། བྱི་མ་བྱི་མ་ནི་དེའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས། ཤེས་པ་སྤྲུལ་བྱི་རྣམས་རྣམ་
 པ་མང་ཉུང་གི་བྱེ་བྲག་ལས་གྱང་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་ཅིས་པ་ནི། ཉམས་སྦྱང་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་ནི། །
 ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིའི་སྤྲུལ་འགྲེལ་དུ་ལྷས། ཉམས་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། ཡུལ་
 ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་
 བར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་
 སྤྱང་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། དབང་ཤེས་དེ་ཉིད་དེའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་རྟགས་ལས་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ནི། དེས་པར་སྤྱོད་དང་ལྷན་
 ཅིག་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱང་དྲངས་པ་ལྷར་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་བཞི་པ་ནི། བདག་
 རྟེན་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་བར་མ་ལས་སྦྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱང་བའི་དོན་
 གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། དབང་ཤེས་གསུམ་པོ་ནི་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་
 ལན་རྒྱུན་ལྷོས་ནས་རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ནི། དབང་
 པོའི་བྱེད་པར་གྱིས་གསལ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིའི་སྤྲུལ་འགྲེལ་དུ་ལྷས། འདིར་
 ཡང་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རིགས་པ་གཞན་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །རིགས་པ་ལྔ་པ་ནི། བདག་རྟེན་མིག་དབང་ལ་རབ་རིབ་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་
 པའི་ཤེས་པས་མར་མའི་རྩེ་མོ་བྲ་སྦྱོར་བར་མཐོང་བའི་ཆོད་རྟུང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་
 དེ་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། དབང་ཤེས་ནི་དེའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བྲ་སྦྱོར་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་

པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་དགྲིལ་འཁོར་ནི། །ཞེས་
 སོགས་ཏེ། འདི་ལྷ་འགྲེལ་དུ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཚུལ་གཉིས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རིགས་པ་དྲུག་པ་ནི། ཐག་ཉི་བ་དང་། རིང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རིང་
 བ་གསུམ་ནས་བལྟས་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་ཅམ་དེ་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། དབང་
 ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ཚུལ་
 གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཉི་རིང་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལྷ་འགྲེལ་
 དུ་ལྷ་ས། ད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་སྒྲོ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་
 ཅམ་པར་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉི་རིང་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་
 གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རིགས་པ་བདུན་པ་ནི། ཤེས་
 པ་དང་། སྐྱ་དང་མར་མེ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཅམ་པ་ནི་ཡུལ་ཤེས་པ་
 དང་། དེ་དག་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནི་དེའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་
 ཅམ་པ་སྣང་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཤེས་པ་སྐྱ་དང་མར་མེ་ཅམས་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། དེའི་ལྷ་འགྲེལ་དུ་ལྷ་ས། ཤེས་པ་སྐྱ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པས་དོན་གྱི་གསལ་བ་
 མེད་པར་བསྟན་པས་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ། །ཅིས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །འདི་མ་དབེར་
 ཆད་དམ་སྟམ་ཏེ་རིགས་གཏིར་གསལ་བྱེད་དུ་འདྲ་འདུག །མཆན། །གཉིས་པ་ལ་བཞེས།
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་འགོད་པའི་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་ངེས་བཟུང་། དགོད་བྱའི་རྟགས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ངེས་བཟུང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེ་སྤར་ཚོལ་མདོ་སྤེ་བས་ཕྱིར་ཚོལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་མན་
 ཀྱི་ངོར་འགོད་ཅིས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འགོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་པར་སྒོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པའི་སྤར་ཚོལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྤར་ཚོལ་སེམས་ཙམ་
 པས་ཕྱིར་ཚོལ་མདོ་སྤེ་བ་མན་གྱི་ངོར་འགོད་ཅིས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འགོད་
 པའི་མདོ་སྤེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་བརྟུང་འདིར་ཡོད། །ཕྱི་རོལ་
 ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཚུལ་གཉིས་བརྟུང་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །ལྷན་ཅིག་ཕྱིར་བའི་ངེས་པས་

འབྲུག་། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པའི་སྤར་ཚློལ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་། །ཁ་ཅིག་བྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་། །ཁས་མ་སྤངས་པའི་
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་ཚློལ་མདོ་སྡེ་པས།
 བྱིར་ཚློལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མན་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྤར་ཚློལ་སེམས་ཙམ་པས་བྱིར་ཚློལ་
 མདོ་སྡེ་པ་མན་གྱི་ངོར་འགོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་མདོ་སྡེ་པའི་ངོར་བཀོད་པ་
 ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་
 གཉིས་གྲུབ་ཟེར་མ་བརྟེན་པའི་ཚློལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་། གལ་ཏེ་དེའི་ངོར་དེ་འགོད་དགོས་ཏེ།
 སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ངོར་བྱི་དོན་འགོག་དགོས་པའི་བྱིར་སྟུམ་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་
 སེམས་ཙམ་པའི་ངོར་བྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་འགོད་དགོས་པར་
 འབྱུང་ཏེ། དེས་དེའི་ངོར་བྱི་དོན་སྐྱབ་དགོས་པའི་བྱིར་། གལ་ཏེ་དེས་དེའི་ངོར་འགོད་དགོས་
 ཏེ། དེའི་བྱི་དོན་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟུམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། བྱི་དོན་མེད་
 དེ། དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྤང་བ་འདི་བྱི་དོན་མིན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱི་དོན་མེད་པའི་
 བྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་
 ཅིང་། མདོ་སྡེ་པས་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་པ་ལ། ཟུ་གཞན་
 དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་ལན་ལ། གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག །ཅེས་
 རོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་། །ཁས་
 མ་སྤངས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་
 ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་
 གྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མན་གྱི་ངོར་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་རྒྱལ་
 མེད་དུ་འདོད་པའི་ཚློལ་པའི་ངོར་འགོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཙན་
 བྱི་དོན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །སྟོན་པོ་
 དང་སྟོ་འཛིན་གྱི་ཆད་མ་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྟོན་པོ་
 མེད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་རྩེས་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་། ཁ་ཅིག །སྟོན་
 པོའི་རྒྱལ་པ་དང་སྟོ་འཛིན་ཆད་མ་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་བྱིར་ཚློལ་ལ་མ་
 གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །སྟོར་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོར་སྤང་བ་དེ་ཆོས་ཙན། སྟོར་

ལྷ་དབང་གེས་དང་རྩལ་གཞན་མིན་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ལྷ་བ་གཉིས་ལྷ་གི་དབང་གེས་དང་། དེ་ལ་ལྷ་གཉིས་སུ་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་བ་གཉིས་ལྷ་གི་དབང་གེས་དང་དེ་ལ་དེར་ལྷ་བ་བཞིན་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱལ་ཁས། ཁ་ཅིག་ བྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཆེ་བྱི་དོན་
 ལྷ་པོ་ལས་སྦྱིས་པའི་སྦྱར་ལྷ་དབང་གེས་དང་དེ་ལ་སྦྱར་པོ་ལྷ་བ་བཞིན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཆེ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲངས་པའི་སྦྱར་ལྷ་དབང་གེས་དང་དེ་
 ལ་དེར་ལྷ་བ་བཞིན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། ཁི་འཐད་དེ། བྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པ་
 དང་མ་སྒྲངས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གཉིས་སྦྱར་གྲོལ་གྱིས་བྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་ལ་
 ལྷ་པོ་ལས་ཕྱིར་དང་། བྱི་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དང་། བྱི་དོན་
 ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པའི་དོར་
 འགོད་པ་ཁས་སྒྲངས་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པས་མ་གྲལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། སྦྱར་ལྷ་དབང་གེས་དང་དེ་ལ་སྦྱར་པོ་ལྷ་བ་བཞིན་ཅན། རྩལ་
 གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་བ་གཉིས་ལྷ་གི་
 དབང་གེས་ལ་ལྷ་བ་པའི་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། སྦྱ་དང་དེ་སྦྱོ་གཞན་མ་
 ཡིན། ཅིས་དང་། འདིར། ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། ཞེས་སྦྱར་པོ་དང་ཡུལ་
 ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྦྱ་མ་ན། དེ་ནི་སྦྱར་པོར་སྦྱང་བ་དང་། ཡུལ་དུ་སྦྱང་བ་
 ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་པོར་སྦྱང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་
 ལ། རྣམ་ངེས་ལས། སྦྱ་དང་དེ་སྦྱོ་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདིར། ཡུལ་
 ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། ཞེས་རྩལ་གཞན་བཀག་པ་བསྐྱུལ་བྱའི་ཆོས་གསུངས་གིང་དེ་ལྟར་
 ན་དགག་ཏྲགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར། སྦྱར་པོ་ལྷ་བ་བཞིན་ཅན། བྱི་
 རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན། ཅིས་དང་། རྣམ་གེས་འབྱུལ་པས་ལྷ་བ་གཉིས། ཞེས་
 པའི་འབྲེལ་པར་ལྷས། སྦྱར་བ་ཡང་གང་ཞིག་གང་དམིགས་པ་ནི་ངེས་པར་དམིགས་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དེའི་རང་ཉིད་ཀྱི་རོ་པོ་གཅིག་ལྷ་བ་གཉིས་
 ལྟ་བུའོ། །དེ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ངེས་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ་ཞེས་རྩལ་གཅིག་པ་བསྐྱུལ་བྱའི་ཆོས་གསུངས་གིང་། དེ་

ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལོ། འདྲ་དག་གི་དོན་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣམ་བཤེན་
 བས་འགོད་པའི་ཆོ་རྒྱས་གཅིག་པ་སྦྱབ་ཅིང་། རྣམ་བརྟུན་པས་འགོད་པའི་ཆོ་རྒྱས་གཞན་
 བཀག་པ་ཙམ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ལོ། བཀའ་པ་ལ། དགས་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་ཆད་མ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། སྟོ་
 འཛིན་ཆད་མ་དམིགས་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོ་དེས་སྟོན་པོ་དམིགས་ན་སྟོ་དེ་སྟོ་འཛིན་ཆད་མ་དམིགས་པས་
 ལྟབ། སྟོ་དེས་སྟོ་འཛིན་ཆད་མ་དམིགས་ན། སྟོ་དེས་སྟོན་པོ་དམིགས་པས་ལྟབ་པའི་ཕྱིར་
 ཅེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སོ་སྟེའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་ན་དེས་སོ་སྟེའི་
 ཤེས་པ་དམིགས་པས་ལྟབ། སྟོ་དེས་སོ་སྟེའི་ཤེས་པ་དམིགས་ན་སྟོ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་དམིགས་པས་ལྟབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག འདྲ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་
 ཏེ། སྟོན་པོ་འཛིན་ཆད་མ་དམིགས་ཁྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྒྱས་ཡིན་ན། སྟོན་པོ་དམིགས་ཁྱེད་ཀྱི་
 ཆད་མའི་རྒྱས་ཡིན་དགོས། ཕྱི་མ་ཡིན་ན། སྟོ་མ་ཡང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སོ་སྟེའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་སྦྱར་རོ། བཀའ་ཏེ་སོ་སྟེའི་ཤེས་པ་ཉམས་སྦྱ་
 བྱེད་པའི་རང་རིག་མདོན་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེར་ཐལ། སོ་སྟེའི་དེའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་
 བ། འདོད་དེ། ཆད་མའི་རྒྱས་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཆད་མ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། བཀའ་ཚིགས་སྟོ་མ་ཁས་བླངས་ཏེ། དངོས་པོ་གཞིར་བཞག་གི་སྦྱི་
 གས་ལ་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། བཀའ་པ་རང་ལྷགས་ལ། རྣམ་བརྟུན་པ་
 ལྟར་ན་ལྟན་ཅིག་པ་ནི་ཡུལ་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་སྦྱང་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ནི་སྦྱང་བའམ་
 འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ངེས་པ་ནི་ལྟབ་པ་ཡིན་ལོ། རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་ན། དམིགས་པ་ནི་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལ་གཞན་སྟོ་མ་དང་འདྲོ། འདྲ་ན་རྣམ་བརྟུན་པ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་ཐ་དད་དུ་
 སྦྱང་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག ཅིག་ཆར་སྦྱང་བའམ་འཛིན་པས་ལྟབ་པ། རྣམ་བཤེན་
 པ་ལྟར་ན་བྱེད་པས་ལྟབ་པ། ཁ་ཅིག ཁྲོ་བ་གཉིས་སྦྱང་གི་དབང་ཤེས་དང་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་
 གཉིས་སྦྱང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉགས་དང་མཐུན་དཔེ་ལ་ངེས་དཀའ་སྤྲའི་ལྟང་
 པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་བཟླ་ལས། རྒྱས་སྦྱ་མེད་དེ་ཁྲོ་གཉིས་བཞིན། ཅིས་
 དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་པས་ཁྲོ་བ་གཉིས། ཞེས་དང་། དེའི་

འགྲེལ་པར། ལྷ་ས། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་མིག་འབྲུལ་པ་ཅན་གྱིས་གཞན་གཉིས་པ་
 འཛིན་པ་དེ་བཞིན་ནོལེས་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས། རྒྱ་གཉིས་ནང་ཕན་ཚུན་བཞིན་ནོ་
 ཞེས་དང་། རིགས་གཏྲར་ལས། རྣམས་གཞན་ཡིན་ན་དྲགས་མི་མིན། རྒྱ་གཉིས་སྣང་
 བཞིན་ཅེས་རྒྱ་གཉིས་སྣང་བ་ཁོ་ན་དཔེར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཀྱིས་དབང་
 པོ་འབྲུལ་རྒྱ་དང་བྲལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་གང་དུང་གཅིག་སྣང་གཅིག་གོས་མི་སྣང་པའི་ཕྱིར་
 བ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དྲགས་རྣམས་ལྟོ་བའོད་དོ་སྟུམ་ན་ཕྱིས་འབྲུལ་རྒྱ་དང་བྲལ་པའི་
 ཆོ་རྒྱ་གཅིག་དུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་གི་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་གང་དུང་ཅིག་སྣང་བ་མིན་ཏེ། སྣང་རྒྱ་གཉིས་སྣང་
 སྣང་པའི་གཉིས་ཀ་ཡང་དབང་གས་འབྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་རྒྱ་གཅིག་དུ་སྣང་བ་ནི་
 དབང་གས་མ་འབྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྩོགས་ཆོས་ནི་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། རྣམས་བྱུང་ནི་མཐུན་དཔེ་དབང་གས་འབྲུལ་པ་ལ་སྣང་
 པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྟེང་དུ་བཞི་འགྲུབ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་
 རྒྱུ་བ་ཆོས་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་ལ་རྣམས་ལྟོ་བའོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་བྱུང་ནི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་གཞན་ལ་གཏན་ཆོགས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འགོག་པར་བྱེད་དེ། སྦྱིར་
 ཐ་དད་ལ་དུས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་
 པས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཞིགས་ལ། གཉིས་པ་ལ་འོག་པ་ཐ་དད་དང་། རྣམས་ཐ་དད་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདིའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཞིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་རྣམས་གཞན་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་རྩྱུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་རྩྱུད་པ་སྤང་བ། མེས་ས་
 ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྩྱུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་བྲག་དུ་སྦྱར་པའི་སྟོབ་དཔོན་དག་
 བསྐྱུང་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་མ་
 གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་སྟོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི།
 ལྟན་ཅིག་བརྒྱུད་པས་གཉིས་འཛིན་སྟོ། །གཅིག་པར་འདོད་ན་དེ་མ་གྲུབ། ཅིས་ཏེ། རྒྱུས་
 ལུ་དུ་མས་ཕན་ཚུན་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ན་ཕན་ཚུན་རྒྱ་བ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མ་དམིགས་
 ཀྱང་རྒྱ་བ་གཅིག་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ་སྟུམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྒྱུས་ལུ་དུ་མ་ལ་རྒྱ་བ་
 གཅིག་སྣང་བ་ན་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་གཅིག་དུ་མར་སྣང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་བཅུ་ལྔ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་
 འདི་འགལ་གང་གི་ཕྱིར། །འཛིག་རྟེན་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་སྤྱི། །གཞན་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་མེད། །
 དེ་ཕྱིར་བསྐྱོག་པས་བྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་
 འགལ་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཡིན་ན། རྩ་མ་ཡིན་དགོས། རྩ་མ་ཡིན་ན་རྩ་གཞན་མིན་པ་
 འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་ན། སྤྱི་ལོ་མེད་དེ། འདིར་ལྷན་ཅིག་པའི་དོན་ནི་གཉིས་སྤྱི་
 ཡང་གཉིས་སྤྱི་མི་བདེན་པ་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བ་དང་ཡིན་ན་མ་ངེས་
 ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་གཞན་སེམས་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དག་གིས་ཀྱང་། །
 གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སོ་སྤྱིའི་ཤེས་
 པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རྩ་གཞན་མིན་པར་བཤམ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་སྤྱི་བ་དང་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རྩ་གཞན་མིན་པར་
 བཤམ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་ན། བཤམ་པ་དང་པོའི་གཏན་ཚིགས་མ་
 བྱུང་སྟེ། སོ་སྤྱིའི་ཤེས་པ་ཉམས་སྤྱི་བྱུང་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པར་བཤམ། སོ་སྤྱིའི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཤམ་པ་གཉིས་པ་
 འདོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་
 བྱུང་རྣམས་རྩ་གཅིག་ སེམས་བྱུང་ནང་པན་ཚུན་རྣམས་ཀྱང་རྩ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་དུ་ན་རྩ་གཞན་ཡིན་ན། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་གཟུགས་འཛིན་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་བྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་པར་བཤམ། ཆོར་
 བ་བདེ་བ་དང་རྩ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་
 པ་མིན་པར་བཤམ་ལོ། །རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་རྩ་གཞན་དུ་མ་
 ཡོད་པར་བཤམ། དེའི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་རྩ་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་
 ཁས། ཡང་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་
 བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྩ་གཅིག་ཡིན་པར་བཤམ། རང་རྒྱ་རྟེན་གསུམ་ཆོན་པ་གཅིག་ལས་
 སྤྱི་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དང་དེ་མིན་དངོས་རྒྱུས་
 བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཙོ་སེམས་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་པའི་
 སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྩ་གཞན་མིན་པར་བཤམ། རྩ་གཞན་དུ་ཆད་མས་མ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་ཡང་། བར་དུ་གཞན་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་པར། ལྷས། སྦྱོར་བའི་གང་ཞིག་གང་ལས་སུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པར་མཚོན་པ་
 མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་ཁས་སྐྱངས་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་པ་གཉིས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་སེམས་ལས་ཐ་དད་པར་སུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པར་
 མཚོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྗེས་གཞན་དུ་མེད་ན་རིམ་ལྔ་འཛོག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཆ་
 ཅན་ཚེར་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་འདུ་ཤེས་དང་། ཡུལ་ལ་མངོན་པར་
 འདུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སེམས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཆ་ནས་རིག་པ་
 དང་། ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འཛོག་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་
 ཀླན་ལ་འགྲེལ། གཞན་སེམས་བྱུང་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དེའི་ཆ་ནས་བརྩི་བར་བྱའོ། །
 གལ་ཏེ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་གཞན་མིན་ན། ཚས་མངོན་པ་ནས་སྤང་བོ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་བཤད་དེ། དཔེར་ན་སྦྱོང་དང་
 སྦྱིའི་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། སྦྱིའི་བྱས་
 པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་མོད་ཀྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་སྤང་བོ་
 ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་སྦྱོང་བས་ཚས་ཅན་དང་། བསྐྱུབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་
 ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོས་ཐ་དད་དུ་སྦྱོང་བཏགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐལ་བ་གསུམ་པ་ལ་ནི། གཟུགས་དམིགས་པ་སྦྱང་བ་ལ་
 ལྟོས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ནི་དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་མིན་པར་འདོད་དེ། ལྷགས་གོང་དམར་
 འབར་བར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བྱི་ལ་ལྟ་བུའི་ངོར་ནི་གཏན་
 ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་གཟུགས་དམིགས་པའི་ཆེ་སྦྱང་བ་མ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད། དེས་
 སྦྱང་བ་དམིགས་པ་ན་གཟུགས་མ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱི་འཛིན་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་སྤྱོན་པོར་སྦྱང་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པའི་ཡིན་ན།
 དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྱོན་པོར་སྦྱང་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྦྱང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་འཕེན་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་གཞན་དུ་

འདོད་པ་ལ་གཞོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་གཞོན་དེ། དེ་གཉིས་རྩེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མེད་ན། གཞན་དོན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན།
 རྟོལ་ཕྱིར་རྟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །ཡོད་ན་ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། རེ་རེ་དག་དང་
 འབྲེལ་ན་ནི། །ཞེས་པ་དེ་མཆོམས་སྦྱོར་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་འགོག་པ་མིན་པར་
 ཐལ། ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། གཞན་དོན་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་རྟོལ་བ་གཉིས་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བ་ནི་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་པ་མཐུན་པར་
 སྣང་བ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་ཆོ་དོན་གཅིག་ལ་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་
 པ་མཐུན་པར་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཅམ་ཡིན་པས་དེ་ཅམ་གྱིས་ཐིའི་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡང་མི་གྲུབ་
 ཅིང་། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་སྦྱིར་སྦྱོ་བཏགས་པའི་ཆ་ཐུན་མོང་བར་འགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཉིད་ཀྱང་ཐུན་མོང་བར་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རུང་ཡུལ་གནས་པས་མི་ཤེས་པ། །རང་ཉིད་
 ཤེས་ཕྱིར་དེ་ཤེས་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཐི་དོན་ཡོད་པའི་སྦྱུབ་བྱེད་དག་ག། ཐི་དོན་མེད་པ་ལ་
 གཞོན་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། མདོ་སྤེལ་རྣམས་ན་རེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྒོ་གཅིག་ཚུལ་
 གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐི་དོན་མེད་པར་མི་གྲུབ་སྟེ། དབང་མདོན་གྱི་དམིགས་སྟེན་
 དུ་གྱུར་པའི་ཐི་དོན་ཡོད་པར་རྩེས་དབག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཅེ་ན།
 དབང་མདོན་ཆོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་སྟེན་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་མི་
 སྦྱོ་བ་དང་། རེས་འགའ་སྦྱོ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ། ལན་
 དངོས་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་སྟེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྦྱོན་མེད་དེ། སྦྱོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་ཐི་དོན་ཆང་མ་ཆང་གི་རེས་འགའ་སྦྱོ་བར་རེས་པར་མ་
 ཡིན་གྱི་སྦྱོར་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་སྟེན་ཆང་མ་ཆང་གི་རེས་འགའ་སྦྱོ་བར་རེས་པའི་ཕྱིར་
 ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། གཉིས་པ་ལ།
 ཐོགས་མེད་སྦྱ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་དང་། ཐོགས་སྤང་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐུན་མོང་པའི་བག་ཆགས་དང་།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྲིན་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟར་
 ལྷང་བ་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་པ་སྤྲིན་པ་ལས་མིག་སོགས་དབང་པོར་ལྷང་བ་འབྱུང་ཞིང་།
 དང་པོ་ནི། དམིགས་རྒྱུན་དང་། བྱི་མ་ནི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་ལྷང་
 བ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་དམིགས་རྒྱུན་
 དང་བདག་རྒྱུན་ནི་མེད་དོ། །དབྱིག་གཉིན་གྱིས། གཟུགས་སོགས་སྒྱུ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །
 དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྒྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །རྩམ་ཏེ་སྒྲེ་བའི་
 སེམས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་བྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུང་ཁམས་སྒྱུ་མཆེད་དང་དོན་དུ་གཏན་ལ་
 དབབ་ནས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སུ། །རྣམ་རིག་སྤང་བ་གང་བྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་
 ཡི་སྒྲེ་མཆེད་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་པས་གསུངས། །ཞེས་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་
 སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆང་བ་ལས་དོན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་དམིགས་རྒྱུན་དང་
 དབང་པོ་ལ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆང་བ་ལས་དབང་པོར་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་
 འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ལས་རྩམ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དམིགས་རྒྱུན་
 དང་བདག་རྒྱུན་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྱུ་མཆེད་གཉིས་ཆར་གྱིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི་དུག་པོ་
 འགགས་མ་ཐག་པ་ལ་འདོད་ཅིང་། འགགས་མ་ཐག་པའི་དོན་ནི་དམིགས་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་ནི་
 དབང་ཤེས་རང་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་རང་དུས་སུ་འགགས་
 པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འགགས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འདོད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འོ་ན་
 འཇུག་ཤེས་དུག་རྒྱུན་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོ་དུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འཐད་
 ཀྱང་སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་རི་ལྟར་འཐད་ཅེན། དེའི་ཆོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་ཤེས་དུག་གི་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་བྱིས་དེ་རྒྱུན་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་སྤང་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱུན་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 དམིགས་རྒྱུན་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། དམིགས་བརྟག་ལས། དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ། །ཤར་བཤུལ་དག་
 ཡིན་མོད་ཀྱི། །དེ་མི་སྤང་བྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། །རྟུལ་སྤོང་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །གང་
 ལྟར་སྤང་དེ་དེ་ལྟར་མིན། །རྩམ་སུ་མེད་དེ་ལྷ་གཉིས་བཞིན། །དེ་བྱིར་བྱི་རོལ་གཉིས་ཀ་

ཡང་། ཁྲོ་ཡི་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་དོ། ཁེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག བྱི་
 དོན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འདོད་ན། དེ་ལ་རྩལ་ཐུན་དང་། དེ་དུ་མ་འདུས་པའི་
 རགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྣམ་པ་མི་
 རྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱིད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་བཞིན།
 གཉིས་པ་དེ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་རྩལ་སྲུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་ལ་རྣང་བའི་སྒྲ་གཉིས་བཞིན། དེས་ན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་གཉིས་སྲུ་
 ཡོད་པའི་གཉིས་ཀ་ཡང་དམིགས་རྒྱུན་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་
 མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱི་མ་ལ་རྒྱུན་གྱི་དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།
 རྣང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། རྩས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དམིགས་
 བརྟག་ལས། རང་གི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ནི། བྱི་རོལ་ལྟར་རྣང་གང་ཡིན་པ། དོན་ཡིན་
 རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། ཁེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་
 གནས་རྒྱུ་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། རྣང་རྒྱུ་ལ་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སྲུ་
 བྱི་རོལ་རྒྱང་ཆད་དུ་རྣང་བ་འདི་ལ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཁེས་
 བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་དེས་དབང་པའི་དེས་ཤེས་དེ་ལ་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱུན་ཁེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་དེ་དེ་ལ་རྩལ་སྲུ་
 འགྲོ་ལྷག་མི་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་ཆའང་མི་འབྲུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུན། ཁེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་རྩས་པ་འཛོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། ཁེས་གསུངས་སོ། དེའི་དོན་
 ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་འཛོག་པར་མ་ཟད་སྲུ་བྱི་རིམ་གྱིས་འབྲུང་བའི་དམིགས་
 རྒྱུན་ཡང་ཡོད་དེ། སྲོར་རྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཆོངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་གི་སྲོར་རྣང་གི་
 བག་ཆགས་སྲོར་རྣང་དབང་ཤེས་སྲོན་པོའི་རྣམ་ལྟན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་དེ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྩས་པ་དེ་གང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ཞེན་སྲོར་རྣང་དབང་ཤེས་སྲུ་མས་
 བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག རྣང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། རྩས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྲོར་རྣང་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སྲུ་བྱི་རོལ་རྒྱང་ཆད་ལྟར་རྣང་བ་
 འདི་དམིགས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་གྱི་དེས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་རྒྱུན་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེ་དེ་ལ་རྩལ་སྲུ་འགྲོ་ལྷག་མི་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་

བྱིར། འོན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དམིགས་སྐྱེན་དུ་རྩི་ལྟར་འབྲང་ཅེན། དམིགས་སྐྱེན་
 དུ་འཛོག་པ་ནི་རྗེས་ཀྱི་ཞེན་ངོ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ལ་རྗེས་ཀྱི་ཞེན་ངོ་ལ་དེ་གེས་པ་མིན་པར་དོན་དུ་
 འཛོག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲོང་སྒྲུང་དབང་གེས་སྒྲུ་མ་དེ་དཀར་སྒྲུང་གི་གེས་པ་
 སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་རུང་མ་ཆོད་ཀྱང་རུང་སྒྲོང་སྒྲུང་དབང་གེས་བྱི་མའི་དམིགས་སྐྱེན་
 ཡིན་ཏེ། སྒྲོང་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་བཞག་པའི་སྒྲོན་ནས་དེ་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཅས་ཟེར། མི་འབྲང་དེ། སྒྲོང་སྒྲུང་དབང་གེས་དང་དེ་ལ་རང་དུས་སུ་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་
 གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དྭགས་ལས་རྗེས་གཞན་མིན་པར་བསྒྲུབས་ཟེར་པའི་བྱིར་དང་།
 མེད་པ་སྒྲུར་ལུས་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཞེས་པས་དུས་མཉམ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཞེགས་པའི་བྱིར་
 དང་། བདག་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲོང་སྒྲུང་
 དབང་གེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། དེའི་སྐྱེན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱེན་
 གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་བྱིར། དྭགས་ཁས། འདོད་
 བ། ར་ཆོས་ཅན། ར་སྒྲུ་ཐོས་པའི་ཉན་གེས་ཀྱི་སྐྱེན་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཐལ། དེའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དམིགས་སྐྱེན་ལ་སྒྲུང་བའི་དམིགས་སྐྱེན་དང་ལུས་པའི་དམིགས་སྐྱེན་གཉིས་
 སུ་བྱེ་ནས་དང་པོས་དམིགས་སྐྱེན་གྱི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། བྱི་མ་ཁོ་ན་དམིགས་སྐྱེན་མཆོན་ཉིད་པ་
 ཡིན་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་གཤམ་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤེལ་ས། བྱི་དོན་མེད་ན་
 དབང་གེས་ངེས་འགའ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་དམིགས་སྐྱེན་དང་པོ་ཡོད་མེད་གང་གི་
 ཡང་བཤད་པ་མ་མཛད་པར། བྱི་མ་ཆོང་མ་ཆོང་གིས་དབང་གེས་ངེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་
 བྱིར་ཞེས་པའི་ལན་ཁོ་ན་མཛད་པའི་བྱིར་ཏེ། མ་དག་གིས་བསྒྲུད་བདག་ཉིད་ལ། ཞེས་
 སོགས་དང་། འདིར་འགའ་ཞེག་ནི་འགའ་ཞེག་གིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་བདག་སྐྱེན་ནི། དམིགས་བདག་ལས། ལྟན་ཅིག་བྱེད་དབང་ལུས་པ་ཡི། ཁོ་
 བོ་གང་ཡིན་དབང་པོ་འདྲ་ཡིན། ཁོ་ཡང་རྣམ་རིག་ལ་མི་གསལ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་
 དོན་སྒྲོང་སྒྲུང་དབང་གེས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་གྱི་སྤྱིང་གི་སྒྲོང་སྒྲུང་དབང་གེས་ལུལ་སོ་
 སོར་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་པ་དེ་སྒྲོང་སྒྲུང་དབང་གེས་ཀྱི་བདག་སྐྱེན་ཡིན་ལ། དེ་
 ཉིད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། སྒྲོང་སྒྲུང་དབང་གེས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་དུ་
 ལྷུང་པའི་སྒྲོན་ནས་དེ་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུས་པ་དེ་ལུལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་

རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་
 བྱིར། རྒྱས་པ་དེ་གང་གིས་བཞག་ཅེན། སྤོར་སྤྲོད་དབང་གསུམ་མ་ཞིག་གིས་བཞག་པས་
 རྒྱས་པ་འཛོག་བྱེད་དང་དེས་བཞག་པའི་རྒྱས་པ་ཙམ་ལ་དབང་གསུམ་གྱི་དངོས་རྒྱས་མ་བྱེད་ཀྱང་
 རྒྱུན་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱས་པ་ལ་ནི་དངོས་རྒྱས་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་ནི། ཤེས་པ་སྤྲུལ་དེ་རང་ཉིད་འགགས་པའི་སྤྲོད་པས་གྱིས་ཤེས་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ཤེས་པ་བྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འཛོག་སྟེ། འདི་ནི་གོ་སྤྲུལ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་ལས་
 དངོས་སྤྲུལ་བཤད་དོ། །ཁོ་ན་དབང་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ནམ་རྩལ་ཐ་
 དད་ཡིན་ཅེན། ལ་ཅིག་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྤྲོད་གི་དོན་
 སྤྲོད་གི་བག་ཆགས་སང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཚང་བ་ལས་དོན་དུ་སྤྲོད་པའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་། དབང་
 པོར་སྤྲོད་པའི་བག་ཆགས་སང་བ་ལས་དབང་པོར་སྤྲོད་པའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་ཞིང་བག་ཆགས་དེ་
 གཉིས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། དབང་གསུམ་གྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཚོས་ཅན།
 བྱིར་གྱི་སྤྲོད་གི་དོན་སྤྲོད་གི་བག་ཆགས་དེ་བྱིར་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་ཐལ། དེ་བྱིར་གྱི་སྤྲོད་གི་
 དབང་པོར་སྤྲོད་པའི་བག་ཆགས་དང་རྩལ་གཞན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བྱིར་བྱིར་གྱི་སྤྲོད་གི་
 དབང་པོར་སྤྲོད་པའི་བག་ཆགས་དེ་དང་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བག་
 ཆགས་དང་བག་ཆགས་ཅན་རྩལ་གཞན་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡང་འདོད་ན། རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་
 ཅན་རྩལ་གཞན་དུ་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་པ་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྤྲོད་གི་དབང་གསུམ་གཙོ་བོར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་། གཙོ་
 བོར་ཡུལ་འཛོམ་རྒྱས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་། གཙོ་བོར་བྱིར་བ་གསལ་རིག་དུ་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱས་པ་གསུམ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་ལ་དབང་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་དུ་
 འཛོག་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱི་དོན་མེད་པ་ལ་གཞན་པ་སྤྲོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱི་དོན་
 མེད་ན། ས་བོན་གྱིས་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེད་པོག་
 པ་སོགས་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པར་འབྱུང་རོ་ཞེན། རྒྱུན་མེད་དེ། བྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཤེས་པ་ལ། ས་བོན་དང་ལྷ་གྲུ་སྤྲོད་པ་དང་།
 དུ་བ་དང་མེར་སྤྲོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་སོགས་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་
 ལྟར་བྱིར་རང་གིས་བྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ས་བོན་དང་ལྷ་གྲུ་དོན་གཞན་སྤྲུལ་རྩལ་

སུ་འགྲོ་ཤོག་བྱ་ས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་
 ཆགས་བརྟན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ས་བོན་དུ་སྤྲང་བའི་རྣམ་རིག་དང་མྱ་གུར་སྤྲང་བའི་རྣམ་རིག་དོན་
 གཞན་སྤྱི་ཐེས་སུ་འགྲོ་ཤོག་བྱ་ས་དང་བྱེད་པ་པོ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་མེ་དུ་སོགས་དེར་སྤྲང་བའི་རྣམ་རིག་ལ་འཛོག་ན། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་དཔོག་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། མེར་སྤྲང་གི་སྒོ་དེ་དུར་སྤྲང་གི་སྒོ་འི་འབྲས་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུར་
 སྤྲང་གི་སྒོ་དེ་མེར་སྤྲང་གི་སྒོ་འི་སྤྱི་རྒྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེར་སྤྲང་གི་སྒོ་དེ་དུར་སྤྲང་
 གི་སྒོ་འི་བག་ཆགས་སང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྒྲིལ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ན་དུར་སྤྲང་གི་སྒོ་
 དེ་ཡང་མེར་སྤྲང་གི་བག་ཆགས་སང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་ལ་
 བསྐྱུ་བ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ། མེ་དུ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་སུ་
 འཛོག་པའི་ཚུལ་དང་། དེས་ན་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། མེར་སྤྲང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་ཅན་གྱི་ལར་སྤྲང་གི་སྒོ་དེ་དུར་སྤྲང་གི་སྒོ་འི་རྒྱ་
 ཡིན་པས་ཐ་སྟེད་དུ་མེ་ལས་དུ་བ་སྒྲེ་ཞེས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱ་ལ་དོན་དུ་གྱུར་བའི་མེ་ལས་དུ་བ་
 སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། མེར་སྤྲང་གི་སྒོ་ལས་དུར་སྤྲང་གི་སྒོ་སྒྲེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རྒྱུད་
 དེར་རུང་བག་ཆགས་ཀྱི། སྤྱིར་པོ་ཅན་ཉིད་དུ་བར་ནི། སྤྲང་བའི་སྒོ་ནི་གསལ་བྱེད་པ། །དེས་
 བ་མེ་ལས་དུ་བ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུར་སྤྲང་གི་སྒོ་གསལ་བར་སང་པའི་
 རྟགས་ལས། ལར་སྤྲང་གི་སྒོ་འི་སྤྱིར་དུ་བག་ཆགས་གསལ་བར་སང་པ་ཅན་གྱི་མེར་སྤྲང་གི་སྒོ་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་རྟགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལའང་དུ་བར་སྤྲང་བའི་སྒོས། །
 བག་ཆགས་གསལ་བར་སང་པ་ཅན། །མེར་སྤྲང་བ་ཡི་སྒོ་ཉིད་ནི། །རྟོགས་འགྱུར་མེ་ཉིད་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འགོད་པའི་ཆོ་ཡང་དེ་ལྟར་འགོད་དམ་ཞེ་ན། མེ་
 དུར་སྤྲང་བ་ལས་གཞན་མེ་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དུ་ལྟན་གྱི་ལར་སྤྲང་བ་ཆོས་ཅན།
 མེར་སྤྲང་བ་ཡོད་དེ། དུ་བར་སྤྲང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ཅིང་། གང་དག་མེ་དུ་ཡོད་
 ཅིང་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ།
 དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དོ། །སྒོ་བ་དཔོན་ཤུ་གྲ་སྒོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་མེ་དཔོག་
 པ་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་མེ་དཔོག་པ་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཅིང་། གེགས་མེད་ན་
 མི་བསྐྱུ་བར་གཉིས་ཀ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་མེར་སྤྲང་བའི་སྒོ་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་ཤེས་པ་ལས་སྒྲེ་

བས་དྲ་བར་སྤང་བའི་སྒོ་མེ་ལས་སྒྲེ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་དངོས་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱའི་
 ཆོས་དཔལ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་ལ་
 རྟོགས་སྤང་གིས། དན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་
 རྒྱལ་གཉིས་བྱུབ་པས་རང་རིག་ལལ་ཆེར་བྱུབ་པའི་རྒྱལ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིགས་པ་
 གཞན་དྲ་མས་བསྐྱབ་པ་དང་། དན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ།
 གཞུང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དྲ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །མདོན་གྱུར་འཇལ་བྱེད་མདོན་སུམ་ཡང་དག་དང་། །
 གོལ་ས་གཙོན་བྱེད་མདོན་སུམ་ཉར་སྤང་དང་། །གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་འབྲས་
 ཀྱིས། །མདོན་སུམ་ཆད་མའི་དོན་རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་
 སུབ་ཅད་པའོ། །མདོན་སུམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

༥ གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་
 རྗེས་དཔག་གོ །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །རྒྱལ་གསུམ་ཆད་མའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་
 པའི་སྒོ་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་གསུམ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་དགོས་པས་ཆད་མའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་
 ངེས་པ་ལ་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་གསུམ་ཆད་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་
 བྱ་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྟེ། ཆད་མ་མདོར། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། རྒྱལ་གསུམ་
 རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཅེས་སོ། །རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་
 མ་རྣམས་ནི་དེའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ལོགས་སུ་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྟགས་དང་། དེས་རྟོགས་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟོས་གཞི་རྟོགས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་
 རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེའོ། །

དང་པོ་ལ་རྒྱལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་ལྟོས་
 གཞི་རྟོགས་གཉིས། དེ་དག་ལྟོས་གཞིར་འཛོག་པའི་འཐད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་
 གཉིས་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་སྒྲོ་དོན་སྤྱིར་བསམ་པ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་

པར་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ། གང་དུ་འཇུག་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་པ། རི་ལྷོ་འཇུག་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བོ། རྟོག་གའི་བརྟན་བཅོས་ལས། རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་པས་དེ་དག་གང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་
 གསུམ་སྟེ། ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དང་། ཚྲིགས་དོན་གསུམ་ལ་
 འཇུག་པའི་བྱིར། ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་རྟོགས་ནི་ཚེས་ཅན་ནོ་ཞེས་དང་།
 རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྟན་པའི་ཚེས་ཅན་ཏེ་ཞེས་
 དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཚེས་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལ་
 འཇུག་པར་ཡང་། གཏན་ཚིགས་སྐབ་བྱའི་རྗེས་འགོ་བ། །བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད། །
 ཅེས་སོ། །ཚྲིགས་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས། །བརྗོད་
 པ་ཡིས་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད། ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག །
 ཚྲིགས་དོན་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་
 ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་མ་གཤགས་ཤིང་། སྐྱའི་དོན་ངེས་པ་ལ་གཤགས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་ཚེས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་ཚེས་སམ། བསྐྱབ་
 བྱའི་ཚེས་གྱི་ཚེས་སམ། ཚྲིགས་དོན་གྱི་ཚེས་ཞེས་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་
 ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་དེ་གསུམ་ཆར་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལ་འཇུག །ཁྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལ་འཇུག །བསྐྱབ་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཚྲིགས་
 དོན་ལ་འཇུག་པས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་ཚེས་སུ་གོ་བའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་
 ན་སེན་རྩ་པའི་སྐྱ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཞེས་པ་ཡང་།
 མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དང་། མཚན་བྱ་རྟོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། རྟོགས་
 ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེ་ཆུ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེན། འོན་ཀྱང་པ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྟོགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ།
 དེ་ཡང་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉེ་ཆུ་མེད་པ་གཏན་ཚིགས་
 མ་གྲུབ་སྟེ། རྟོགས་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་ན་གཏན་ཚིགས་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་ན་གཏན་ཚིགས་མ་

གྲུབ་ཞེས་པས་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཉེ་བའི་བྱིར་དང་། སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཉེ་བའི་བྱིར།
 གསུམ་པ་ལ། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་ཁྱད་པར། དངོས་ཚས་དང་བཏགས་ཚས་
 བསམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་བཏགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚོགས་དོན་ལ་དངོས་ཚས་བསམ་པ་དང་། ཡ་གྲུལ་གཉིས་ལ་
 བཏགས་ཚས་བསམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚས་དང་ཚས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ལ་
 རྩོགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་སྟེ། བྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་བྱེད་ཚུན་ཆད་ཀྱི་
 རྟོག་གི་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་གྲགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་
 ནི། བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ། རྒྱ་མཚན་དང་། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པས་རྒྱ་མཚན་ལ་
 འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་གཉིས། བྱི་མ་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་པའི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་
 པ་གཉིས། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་མེད་ཅུང་ཟད་གསལ་
 བར་བརྗོད་ན། ཡ་གྲུལ་གྱི་མིང་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དང་། ཡ་གྲུལ་ཤ་གྱི་མིང་ཚོགས་པ་
 ལ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཞེས་པ་དང་། རྩ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོགས་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་
 ཚས་དང་ཚས་ཅན་ལ་རྩོགས་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡ་གྲུལ་ཤ་གྱི་མིང་ཚོགས་
 པ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོགས་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚོགས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚས་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བཏགས་པའི་དགོས་པ། ཚས་ཅན་ལ་
 བསྐྱབ་བྱར་བཏགས་པའི་དགོས་པ། བཏགས་པ་ལ་མ་བཏགས་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤོང་བ་
 དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁྱབ་པ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ་གཏན་ཚིགས་བསྐྱབ་
 བུའི་རྗེས་འགྲོ་བ་ཞེས་མ་སྟོས་པར། གཏན་ཚིགས་ཚས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་བ་ཞེས་སྟོས་ན།
 འགལ་ཉགས་ཡང་དགག་བུའི་ཚས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་པའི་ལོག་
 རྟོག་སྟེ་བས་དེ་བས་ལ་བའི་ཆེད་དང་། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྟེབ་སྟེར་སྟེར་བ་དེ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉགས་རྒྱལ་དང་པོ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ། ཤེས་འདོད་

ཚུལ་ལྟོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་
 ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་
 ཡིན་ཅེས་དང་། ཚོས་ཚན་གྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ཅེས་དང་། ཤེས་
 འདོད་ཚོས་ཚན་གྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་མོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གསུམ་གང་རུང་
 ལས་མ་འདས་ཤིང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་བྱིར། འདི་བསྐྱབ་པ་ལ།
 ཚོས་ཚན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་དང་། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཚན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་
 འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཚུད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 དེ་ལྟར་ན། མཐུན་པ་དཔེའི་ཚོས་ཚན་གྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་ཡང་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་
 ལྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ། དེ་སྒྲིམ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཅི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་བམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ། དེ་སྒྲིམ་ན་དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ། བས་དེ་བས་ལ་བའི་ཆེད་དུ་ཚོས་ཚན་གྱི་ཚོས་ཞེས་མ་སྒྲིམ་
 པར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་དང་ཚོས་ཚན་
 མཚུངས་པའི་ཚུད་པ་སྤོང་། སྤྱགས་ཀྱིས་དོན་གོ་བའི་ཚུད་པ་སྤོང་། མཐའ་གཞན་བཀག་
 བ་གོ་བའི་ཚུད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོས་ཚན་གྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་
 བ། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཚན། མཐུན་པ་དཔེའི་ཚོས་ཚན། མི་མཐུན་པ་དཔེའི་ཚོས་ཚན་གྱི་
 ཚོས་ལ་འབྲུལ་གཞི་ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡང་། ཤེས་འདོད་ཚོས་
 ཚན་དང་། བསྐྱབ་བའི་ཚོས་དང་། ཚོགས་དོན་གྱི་ཚོས་གསུམ་ལ་འབྲུལ་གཞི་སྟེ། བར་འབྲུར་
 ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དེ་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་སྟམ་ན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
 དེ། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཚན་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་གིས་གངགས་རུང་གི་ཚོས་ཚན་ཡིན་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཚོས་ཚན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཚོས་ཚན་གསུམ་ཀ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
 པས་འབྲུལ་གཞི་ཡོད་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཚོགས་དོན་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་ཀྱང་རྟགས་ཚུལ་དང་
 པོ་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་སྐབས་སུ་དེར་མི་འབྲུལ་ཏེ། སྐབས་དེར་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཚན་ལ་
 ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཚོས་ཚན་ལ་ཕྱོགས་སུ་མ་གྲགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 བོ། གལ་ཏེ་ཚོས་ཚན་གྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཚན་གྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་
 གོ་སྟེ། ཚོས་ཞེས་སྒྲིམ་པས་དཔེའི་རྟོན་ཚོས་ཚན་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། ཚོས་ཚན་ཞེས་སྒྲིམ་

བས་ཏེ་བའི་ཕྱིར་ན་གཤམ་འདོད་ཚུལ་ཅན་གོ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དཔེའི་ཚུས་
 ཅན་ཡང་ཏེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཚུས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་
 གཤམ་འདོད་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཚུས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་གོ་སྟེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་དང་།
 དེའི་ཚས་ཁྲབ་པ་ཞེས་པས་དཔེའི་ཚུས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ།
 དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཚུས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན། ཚུལ་ཅན་དེ་ཡང་མཐུན་པ་
 དཔེའི་ཚུས་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་མ་སྟོས་ན་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྒྲར་
 ཡང་བསྟན་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོས་ན་རྩོད་པ་ཡུལ་རིང་དུ་འགོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་ན་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར། ཚུལ་ཅན་གྱི་ཚུས་
 ཞེས་བརྗོད་ན་འབྲུལ་གཞི་ཡོད་པས་གཤམ་འདོད་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཚུས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་
 ཡིན་ཞེས་སྟོས་རིགས་ཏེ། འབྲུལ་གཞི་མེད་ཅིང་རྟོགས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ལྟར་ན་གཤམ་འདོད་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཚུས། རྗེས་འགོ་ཕྱོག་པ་ཞེས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡི་གེ་མི་
 མཉམ་པ་དང་ཕྱོགས་ཚུལ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་
 དེ་སྟོང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གཤམ་འདོད་ཚུལ་ཅན་ལ་ཕྱོགས་གྱི་མིང་གིས་
 བཏགས་ནས་ཕྱོགས་ཚུལ་ཞེས་པ་དེ་ཚུས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲུལ་གཞི་མེད་ཅིང་
 རྟོགས་ཉམས་པ་སྒྲངས་ནས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་བཏགས་པ་ལ་ཡང་མ་བཏགས་པ་དང་མཚུངས་པ་སྟོང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཚུལ་ཅན་གྱི་
 ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་ན་འབྲུལ་གཞི་ཡོད་པ་ལྟར་ཕྱོགས་གྱི་ཚུས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡང་འབྲུལ་གཞི་ཡོད་
 པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྟེ་དེ་སྟེ་སྟེ་ཡིན་ཀྱང་། ཚུལ་
 ཞེས་པའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་གཤམ་འདོད་ཚུལ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་
 ཅན་ཞེས་པའི་སྟེ་དེ་ཚུས་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ཡང་གཤམ་འདོད་ཚུལ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་མི་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལག་པ་ཞེས་དང་། མགོ་ཞེས་པའི་སྟེ་དེ་སྟེ་སྟེ་ཡིན་པར་མཚུངས་
 ཀྱང་ཕྱན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་སྒྲང་ཆེན་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་
 བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་འབྲེལ་སྟོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། ཕྱོགས་ནི་ཚུལ་ཅན་
 ཏེ། ཡན་ལག་ལ་སྟེ་ཏེ་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
 བར་བཏགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཅན་གྱི་ཚུས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་

དགག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེར་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་
 ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་དྲུང་མིག་གི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཆོས་ཅན་ཡིན་
 པར། གཞི་མ་གྲུབ་ལ་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟོས་པའི་ཕྱགས་ཀྱིས་ཉེ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཆས་ཁུབ་པ་ཞེས་པས་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟོས་པས་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ་ཞེ་ན། གྲུབ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟོས་
 པ་ཡིན་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་པར་གྲུབ་མེད་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཞེས་སྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ན་ཕྱགས་ཀྱིས་དོན་གོ་ཡང་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཕྱོགས་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རིགས་ཐིགས་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱགས་ཀྱིས་དོན་གོ་ཡང་ཉེ་
 བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡི་གེ་མཉམ་པས་སྐྱབ་པར་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་།
 དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་ནས། རིགས་གཏེར་ལས། ཆོས་ཅན་བརྗོད་ན་འབྲུལ་གཞི་ཡོད། །
 མཐའ་རྣམས་བཀག་ན་ཡུན་རིང་འགོར། །དངོས་མིང་བརྗོད་ན་སྤེབ་སྦྱར་ཉམས། །བདེ་
 གྲག་རྟོགས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཞེས་སྟོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
 བྱི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་
 གྲུབ་པའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན། ཆོས་ནི་ཁུབ་པ་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པས་ངོ་བོའི་དོན་མ་
 ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན་གང་གི་སྟེང་དུ་གྲུབ་བསལ་མེད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་
 དཔག་གཞིར་བཟུང་བ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་རྩྭ་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
 དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རང་དོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྐོལ་བས་དཔག་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན་ལ།
 གཞན་དོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་དཔག་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་གི་ལྟས་གཞི་ཕྱོགས་གཉིས་བཤད་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། གཞུང་ལས་བཤད་པའི་
 རྟུལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀལ་བའི་རྟུལ། མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ། འཐད་
 པའི་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ། རྩྭ་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ངེས་དང་། རིགས་

ཐིགས་ལས། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པའོ། ཇི་མེད་པ་
 བྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བའི་
 ཕྱིར། ཆོས་གཞན་ལ་མེད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དགག་པའི་དོན་གྱི་
 ཕྱིར་རོ། ཇི་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་སྤྲད་པའི་ངེས་པར་བཟུང་བས་ན་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དང་པོ་རང་ལ་བྱ་གཉིས་སྤྱེས་གྲུར་ཏེ། ཁ་ར་དང་ནི་སྤྲོད་མེད་ལྟ་
 ཉིད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་
 བུར་བསྟན། ཡང་། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། ཞེས་པར་གཞལ་བྱ་
 རྒྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པར་བཤད་པ་དང་། གང་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བསྐྱོན་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པས་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་ལྟ་བུར་བསྟན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་གྱི་
 མཁས་པ་རྣམས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཆོད་པའི་ཚུལ། རྩིས་ལྟོག་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཚུད་པ་སྤང་བ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་གསུམ་དུ་མཛོད་ནས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་དེ་སྦྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་
 གཉིས་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཡང་མེད། གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས། མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁས་སྤངས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན།
 རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁེགས་པས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་རྩིས་འགྲོ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 ཁས་སྤངས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁེགས་པས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ་ཡོངས་
 གཅོད་ལ་གྲུབ་ན། དེས་སྟོང་པ་རྣམ་པ་ཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་
 གསུམ་ཡང་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པ་ཅད་ལ་ཁེགས་པས་དེས་མི་སྟོང་པ་
 ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་མི་བཞིན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་ལྷན་པ་ལམ། དེས་མི་སྟོང་པ་
 དང་། སྟོང་པ་ལོ། སྟོང་མི་སྟོང་གི་དོན་ཡང་། དེ་སྟོར་གྱི་བསྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཚེས་མིན་པ་དྲུང་ཡིན་པ་དང་། བ་དད་ལྷན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པས་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་
 པ་ལོ། བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། བ་དད་ལྷན་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་ཕྱོག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས། གླ་
 མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 པས་མི་སྟོང་པ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། སྟོང་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་
 ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་བ་དད་ལྷན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་མེ་ཡོད་པས་མི་
 སྟོང་པ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། སྟོང་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཅིང་། བྱས་པ་གཏེན་ཆོགས་ཡང་
 དག་གི་བ་སྟང་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི། རང་ཕྱོག་
 ལ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བ་སྟང་གྱིས་མི་སྟོང་པ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། སྟོང་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚེན་ཆོད་ན།
 རྗེས་ལ་ཆོད་པ་ཡིན་ནམ་ཕྱོག་པ་ལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་བསྐྱབ་
 པའི་ཆོ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་
 པའི་མི་རྟག་པ་ཡང་མེད་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་པའི་རྟག་དངོས་གྱིས་
 སྟོང་པ་ཡང་མེད་དགག་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མིན་ན་རྗེས་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་
 སུ་ཁ་ཚེན་ཆོད་པ་འགལ་ལོ། ཕྱོག་པ་ལ་ཁ་ཚེན་ཆོད་ན་གླ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་བཤེས་བྱ་
 ཅམ་ཕྱོག་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་པ་
 མི་སྟོང་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་རྟག་པ་མི་སྟོང་པར་འགྱུར་ཤོ། ཕྱོགས་གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་ན། ཕྱོག་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚེན་ཆོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རྗེས་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཚེས་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་རྗེས་ལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚེན་ཆོད་ཅིང་། ཕྱོག་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚེན་མ་ཆོད་
 གྱང་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། ཕྱོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེས་བསྐྱབ་
 པའི་ཆོ་ཕྱོག་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚེན་ཆོད་ཅིང་། རྗེས་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚེན་མ་ཆོད་གྱང་
 སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་རྗེས་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཚེས་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། བ་དད་ལྷན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་

པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། རྟེན་པའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་
 བསྐྱབ་པའི་ཆོ་རང་ལྟོག་ལ་བརྟེན་པ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། རྩལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ལས་བྱས་པའི་རང་
 ལྟོག་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཐ་སྟངས་བརྟེན་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཚུགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པས། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། གཏན་ཆོགས་ཡང་
 དག་ལ་མཐུན་ཚུགས་དང་། འགལ་རྟགས་ལ་མི་མཐུན་ཚུགས་དང་། མ་ངེས་པ་ལ་ཅི་རིགས་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུགས་
 གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་མི་འཐད་པ། རྩས་ལྟོག་བྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ། བྱེ་བྲག་རང་ལྟོག་
 ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚུགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་མ་ཆོད་པ་དང་། རྩམ་
 པར་དབྱེད་ནས་དགག་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཆོ་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚུགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ན་སྐྱེ་རྩས་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་རྩས་དང་ལྟན་པའི་
 ལ་མེ་ཡོད་དུ་བསྐྱབ་པ་ན་སྐྱེ་རྩས་དེ་མཐུན་ཚུགས་ཡིན་ནམ་མི་མཐུན་ཚུགས་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན་རྩས་པ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དུ་ཐལ། སྐྱེ་རྩས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
 ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དུ་ཐལ། སྐྱེ་རྩས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཚུགས་གཉིས་
 གང་རུང་མིན་ན་ཚུགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་འགལ་ལོ། །ཡང་བྱས་རྟགས་ལས་དུང་སྐྱེ་
 རྩལ་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་བྱས་པ་དེ་མཐུན་ཚུགས་ཡིན་ནམ་མི་མཐུན་ཚུགས་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན། རྟོག་དང་། བྲགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཆོས་ཅན། རྩལ་བྱུང་དུ་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྩ་བུ་ཆོས་ཅན། རྩལ་མ་བྱུང་དུ་ཐལ། བྱས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཚུགས་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚུགས་
 གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་འགལ་ལོ། །ཡང་རྩལ་གསུམ་ཆང་པའི་རྟགས་ལས། བྱས་པ་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་ཐ་སྟངས་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལྟོག་དེ་མཐུན་ཚུགས་ཡིན་ནམ་མི་མཐུན་
 ཚུགས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་དེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་
 ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཙམ་ལྟོག་དེས་གཏན་ཆོགས་རྩལ་གསུམ་ཆང་པ་ལ་བྱུང་
 བམ་མ་བྱུང་། བྱུང་ན། དེ་སྐྱོར་གྱི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་ལོ། །མ་བྱུང་ན། རྩལ་
 གསུམ་ཆང་པ་དེ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཚུགས་གཉིས་གང་རུང་མིན་ན། ཤེས་

བྱ་ཐམས་ཅད་ཚྭ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚཱ་ཚད་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བཏགས་ན་
 མི་འཐད་པ། ཏྲ་ཅང་ཐལ་བ། དབྱེན་ན་རྩམ་བཞག་འཛིག་པ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་
 པ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏྲགས་ཡང་དག་གིས་དགག་སྐྱབ་དོན་ལ་བྱེད་དམ། སྟོ་
 རོར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་ཏེན་ཅན། །ཁྱི་རོལ་ཏེན་
 མིན་སྐྱ་དོན་ལ། །བཏེན་ནས་འདྲིར་ནི་སྐྱབ་པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་
 ཚྭ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚཱ་མ་ཚད་པར་ཐལ། དགག་སྐྱབ་སྟོ་རོར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །སྟོ་མི་
 ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་སྟོ་ལྟོ་གྱི་སྟོ་རོར་དེ་དེ་སྟོར་གྱི་མཐུན་ཚྭ་གསུང་མ་ཡིན།
 མི་མཐུན་ཚྭ་གསུང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚྭ་གསུང་ཚོས་གྱི་
 མཚན་ཉིད་བཟློད་པར་དགའ་བ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་མཚན་ཉིད་བཟློད་པར་དགའ་བ།
 མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་ཚྭ་གསུང་མི་
 མཐུན་ཚྭ་གསུང་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་ཚྭ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚཱ་མ་ཚད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཚྭ་གསུང་
 མེད་པས་ཚྭ་གསུང་ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་ལྟུང་དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་འདོད་མཐུན་ཚྭ་གསུང་ལ་དགོད་བྱ་དང་མཐུན་པར་དེས་པ་དང་། འགལ་
 ཏྲགས་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་འདོད་མི་མཐུན་ཚྭ་གསུང་ལ་དགོད་བྱ་དང་མཐུན་པར་དེས་པ་མཚན་ཉིད་
 དུ་འཛིག་རིགས་པར་ཐལ། ཚྭ་གསུང་ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད། ལྟུང་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་
 བཞག་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཏྲགས་མཐུན་ཚྭ་གསུང་ཁོན་ལ་ཡོད་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་
 ཞེས་མི་འཛིག་པར་ཐལ། ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་མཐུན་ཚྭ་གསུང་ཡིན་པས་
 དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་རྗེས་འགྲོར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཏྲགས་མི་མཐུན་ཚྭ་གསུང་ལ་མེད་པ་ལ་
 ལྷོག་པ་ཞེས་མི་འཛིག་པར་འགལ་ཏྲགས་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་མི་མཐུན་ཚྭ་གསུང་ཡིན་
 པས་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་ལྷོག་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟོ་མི་ཏྲག་
 པར་སྐྱབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་ཏྲགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆོ་དེ་དེ་སྟོར་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་
 གཏན་ཚིགས་མིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྟོར་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་མཐུན་ཚྭ་གསུང་གི་ཐུན་
 མོང་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་ཏྲགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆོ་དེ་དེ་སྟོར་གྱི་

བྱོམས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་པའི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་
 རྒྱུར་གྱི་བྱོམས་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱུང་ན་རྣམ་བཞག་
 འཛིག་པ་ལ། རྩལ་གསུམ་གྱི་ལྟོས་གཞི་དེ་གཉིས་སུ་དེས་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱུར་པ་རྒྱུར་གཅིག་གི་བྱོམས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་དེ།
 ཏྲགས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་བྱོམས་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་ཏྲགས་ཀྱི་རྩལ་དེ་གཉིས་སུ་
 དེས་པར་ཐལ། ཁས་བླངས་དེའི་ཕྱིར། བཞི་བ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་པ་རྒྱུར་གཅིག་གི་བྱོམས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་
 དཔོན་གྱིས་བྱོམས་ཚོས་མཐུན་བྱོམས་ཡོད་མེད་དང་། ཁྱེས་བྱོམས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 དགུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀར་ཡང་སྤྱིད་པ་མི་འགལ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟ་མིན་
 བ་དེ་སྒྲུ་ལ་མ་གྲུབ་པོ་འདི་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་དེ་ནི་བྱོམས་ཉིད་ཡིན་གྱི་བྱོམས་དང་མཐུན་
 པའི་བྱོམས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་
 མོ་མོར་དེས་པ་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ཁྱེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་རྩམ་ལྟོག་བྱེ་སྒྲུ་བ་མི་འཐད་པ་ལ། ཏྲགས་ཡང་དག་ལ་རྩམ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་བསྐྱུབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་དང་། ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་སྐྱུབ་པའི་
 ཏྲགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། འཇུག་ཡུལ་
 ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་དགོས་ཤིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ།
 རྩམ་དང་ལྟོག་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་ན་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྩམ་
 དངོས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་ལྟོག་པ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་རང་ལྟོག་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་མི་འཐད་པ་ནི། འབྲས་རང་གཉིས་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་རང་ལྟོག་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་ལྟོག་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་དེ་
 ལ་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱུབ་པ་དང་། ཐ་དད་ལྡན་པའི་རྩལ་གྱིས་སྐྱུབ་པ་གཉིས་ལས།
 རྩམ་ནི་རང་བཞིན་དང་། ཕྱི་མ་ནི་འབྲས་བུའི་ཏྲགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་
 གཉིས་ལས་མ་འདས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཤིང་
 དངོས་མེད་ལ་ལྡན་པ་ཡང་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཁྱེས་དེས་ལས་སྒྲར་དངས་པ་
 དང་། རིགས་གཏོར་ལས། བྱོམས་དང་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིས། ཁཚུངས་དང་མི་

མཚུངས་ཕྱོགས་གཉིས་ཡིན། ཅེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་དེ་སྐོར་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་
 དང་། རྒྱལ་བའི་ཚུལ་གྱི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པར་ངེས་པ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་
 ཉིད་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། ཅུམ་
 མཁའ་ཚུལ་ཅན། རྒྱ་དང་རྟག་པའི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པ་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བའི་
 རྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ།
 གཞལ་བའི་བྱ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚོལ་བ་དེས་ཁྱོད་དེ་སྐོར་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་
 དང་། རྒྱལ་བའི་ཚུལ་གྱི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པར་ངེས་པ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་
 ཉིད་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་འོ། །ཁྱེད་པ་
 ཚུལ་ཅན། བྱས་པ་རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚོལ་བ་དེས་ཁྱོད་དེ་
 རྒྱལ་གྱི་དེར་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚུལ་ཅན། ཚོལ་བ་དེས་ཁྱོད་དང་རྒྱ་གཉིས་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱིས་
 དོན་མཐུན་པར་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོལ་བ་དེས་རྒྱ་མི་
 རྟག་པར་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་སྐོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཚུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་
 བྱུང་པའི་སྐོ་ནས། རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་ཆོ་དེ་སྐོར་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་དང་བརྒྱལ་བའི་
 ཚུལ་གྱི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པར་ངེས་པ་ལྟར་བ་དང་། དེ་སྐོར་གྱི་ལྟོག་ཁྱལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 གཞིར་བྱུང་པའི་སྐོ་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་ཆོ་དེ་སྐོར་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་དང་། བརྒྱལ་
 བའི་ཚུལ་གྱི་སྤྱིས་དོན་མི་མཐུན་པར་ངེས་པ་ལྟར་བ་སྟེ། རིགས་གཏེར་རང་འབྲེལ་ལས།
 འདིར་ལན་དངོས་ནི་ཚང་བར་དུ་བ་མེ་དང་འབྲེལ་བར་ངེས་ནས་ལ་ལའང་དུ་བས་མེ་གྲུབ་པ་ན་
 མཐུན་དཔེ་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་འཛོག་གོ། །དེས་ན་དུ་བ་དང་མེའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་
 ཚང་བར་འདི་དང་ལ་གཉིས་མེ་དང་ལྟན་པར་མཐུན་ནོ་ཞེས་ཚོལ་བས་བརྒྱབས་ནས་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་
 ལྟོན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ལྟེ་པ་ལ། ལྟོད་པ་དང་། ལན་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྱལ་པ་ངེས་པའི་དུས་སུ་བརྒྱལ་བའི་གྲུབ་ཟེར་པར་ཐལ་
 བ། མ་ངེས་དང་པོ་འགལ་བར་ཐལ་བ། ཡང་དག་གི་ལྟོད་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་

བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དུས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་ཡོད་དེ།
 ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་པ་ལ་
 མཐུན་ཕྱོགས་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་པ་ལ་གཤམ་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
 སྒྲིས་དོན་མཐུན་པ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་དེ་རྒྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་
 པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་དེ་སྒྲ་
 མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ། སྒྲ་དེ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པར་ཆོས་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་རང་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། སྒར་དྲངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཉིད་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་
 བཀོད་ཟིན་པས་སྒྲིབ་སྒྲོར་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པའི་ལན་ནི། ཕྱིར་མོལ་གྱི་དོར་རྟག་པའི་
 གཞན་སེལ་ཡོད་པས་སྒྲ་དང་བུམ་པ་གཉིས་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་དུ་ཆོས་མཐུན་པར་སྒྲུང་བས་
 སྒྲིབ་མེད་དོ། །གསུམ་པའི་ལན་ནི་སྒྲ་དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གཞིར་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལྟོས་གཞིར་འཛིག་པའི་འཐད་པ་ནི། ཤེས་འདོད་
 ཆོས་ཅན་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་དགོད་བྱ་ལྟར་
 གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར།
 མཐུན་ཕྱོགས་དེ་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་
 ཚུལ་ལྟར། མཐུན་པར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྲུབ་པ་དང་མ་
 གྲུབ་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ཕྱོག་ཚུལ་གྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཕྱོག་ཚུལ་གྲུབ་པ་དང་
 མ་གྲུབ་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། ཡོད་
 པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཕྱོག་ཚུལ་གྲུབ་དགོས། མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་དེ་ཕྱོག་ཚུལ་གྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་
 གི་རྟགས་ལས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་རི་བོང་རུང་སྒྲོར་དུ་ཤེས་བྱ་ཕྱོག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
 སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་ཕྱོག་པས་དེ་ཕྱོག་ཚུལ་གྱི་ལྟོས་གཞིར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱོགས་
 གསུམ་པོ་དེ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཀོད་ཚད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡོན་བརྟེ་བའི་

གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་དང་།
རྟགས་ལྟར་སྤང་དང་། དེ་དག་གི་ངེས་པ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མཚན་བྱའི་རབ་དབྱེའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ངེས་བཟུང་བ་དང་། དེ་མཚན་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་
འགོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུ་
སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟོན་གྱི་རྗེ་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་
ཅེས་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་དེ་ཤེས་
འདོད་ཚེས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
ཚིགས་སུ་འགྱུར། བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་བྱེད་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
བྱ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར། བསྐྱབ་བྱ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་
པ་ལ་བྱེད་ན་རྟགས་ངེས་པ་སྐྱབ་བྱ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། གོ་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་མི་
འཐད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཚུལ་གསུམ་ལས་མ་འདས་སོ། །ཁ་ཅིག རྟོགས་ཚེས་དང་རྗེས་
འགྲོའི་ཚུལ་ལས། རྟོགས་ཚེས་དང་ལྟོག་པའི་ཚུལ་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་ལྟོག་པ་འདུས་པས་ཚུལ་
གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་མཐུན་རྟོགས་ལ་མཐོང་ཅམ་དང་། མི་མཐུན་རྟོགས་
ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་རྗེས་འགོ་དང་ལྟོག་པ་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེགས་པ་ཅན་པ་སོགས་
ན་རེ། ཤེས་འདོད་ལ་མཐོང་བ་སྤྲ་མ་ཅན། མཐུན་རྟོགས་ལ་མཐོང་བ་ལྟག་མ་ཅན། མི་
མཐུན་རྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་སྤྱི་ལ་མ་མཐོང་བ། ཚད་མ་གཉིས་དང་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ།
ཚུལ་བཞི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན་ཚད་མ་
གཉིས་དང་འགལ་བ་མེད་པ་གྲུབ་ཅིང་། ཚད་མ་གཉིས་དང་འགལ་ན་ཚུལ་གསུམ་ཉིད་ཀྱང་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག ཚུལ་གསུམ་དང་ངེས་པ་སྟེ་བཞི་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག ཚུལ་
གསུམ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ལྷ་རྟགས་ཡང་དག་
གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན་ངེས་པ་སོགས་གྲུབ་ཅིང་། ངེས་
པ་མེད་ན་ཚུལ་གསུམ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅ་ར་ཀ་པ་སོགས་ན་རེ། ཚུལ་

གསུམ་དང་སྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་འབབ་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་།
 འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུལ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་དང་། མ་
 དེས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེས་པ་དང་དྲག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་འབབ་པ་དེ་ཚད་མས་གཞོད་པ་ལ་བྱེད་དམ་གཞོད་པར་དོགས་པ་
 ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟོགས་ཡང་དག་གི་བསལ་བྱ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསལ་
 བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་རྟོན་མ་ཡིན་
 བས་བཅད་པར་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ།
 རྟུལ་གསུམ་ཚང་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུལ་བ་མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་པ་དེ་རྟུལ་གསུམ་
 དེས་པ་ལ་བྱེད་དམ་དེ་ལས་གཞན་དེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟུལ་གསུམ་ལས་
 འོགས་སུ་མི་འཐད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དོན་མེད་དོ། །
 དེ་དག་ནི་རིགས་གཉིད་ལས། རྟུལ་གཅིག་ནས་ནི་དྲག་གི་བར། ཉི་ཚེའི་རྟུལ་གཞན་འདོད་
 པ་འབྱུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལོ། །ཁ་ཅིག །རྟུལ་གསུམ་པོ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། རྟུལ་གསུམ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ཁོ་ན་ལ་
 འགོད་རྟུལ་དང་མཐུན་པར་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས། རྗེས་འགྲོའི་རྟུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཐུན་
 ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་རྟུལ་དང་མཐུན་པར་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས། རྟོག་རྟུལ་གྱི་མཚན་ཉིད།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐྱབ་རྟུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས། ཤེས་
 འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་
 རྟོས་པའི་དགོས་པ་རིམ་བཞིན། རྟུལ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་གཏན་མེད་པ་དང་། ཡོད་
 གུང་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་རྟོན་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་དག་ལ་ཡོད་པར་མ་
 དེས་པའི་བློ་རྟོན་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་གཅོད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་རྟོས་པའི་དགོས་པ་
 བློ་རིམ་བཞིན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་། ཡོད་གུང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་
 པའི་དོན་རྟོན་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པར་མ་དེས་པའི་བློ་རྟོན་ཅན་གྱི་
 གཏན་ཚིགས་རྣམས་ལ་རྗེས་འགྲོའི་རྟུལ་གྲུབ་པ་གཅོད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་།
 མེད་པ་ཁོ་ན་དང་། དེས་པ་རྟོས་པའི་དགོས་པ་རིམ་བཞིན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་

ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཟུང་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་སྟོན་ཅན་གྱི་
 གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་སྟོ་སྟོན་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ལ་ལྟོག་
 ཚུལ་གྲུབ་པ་གཅིད་། འོ་ན་ཁོ་ན་དེ་མེད་པའི་སྒྲར་མ་སྟོས་པར་བྱིས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་
 ཞེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པ་ལ་ལྟོག་ཚུལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་ལ་
 ལྟོག་ཚུལ་གྲུབ་པམ་སྟོས་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་ཚུལ་གསུམ་
 རོ་བོ་གཅིག་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཕྱོགས་ཚས་དེ་ཆས་ཟུང་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཞེས་འབྱུང་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་། ཕྱོགས་
 ཚས་དེ་ཆས་ཟུང་པ་ཡི། གཏན་ཚིགས་ཞེས་འབྱུང་པའི་བྱིར་དང་། རིགས་ཐིགས་ལས།
 ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་དྲགས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པའོ་ཞེས་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་
 དྲགས་ནི་ཞེས་པས་དྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་
 སའི་རོ་བོ་ངེས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་ཞེས་
 གཏན་ཚིགས་དེ་ཚུལ་གསུམ་ལྟར་པའི་གཞིར་གསུངས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་གསུངས་པའི་
 བྱིར་དང་། ཚད་མ་མདོར། ཚུལ་གསུམ་དྲགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ཞེས་སོགས་
 ཚུལ་གསུམ་ལྟར་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་པོ་དྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་གཞུང་ཁུངས་བྱལ་ཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཅིག ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དྲགས་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ངེས་དགོས་གིང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པས་མ་ཟུང་པའི་
 བྱིར། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། དྲགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་དང་།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པར་ཐལ། རྗེས་
 སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པས་མ་ཟུང་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་སོ་སའི་རོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་

བོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་།
 རྟོགས་ཚེས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། རྟོགས་ཚེས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་བ་དེས་པའི་
 གཏན་ཚིགས་རྣམས་གང་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་གྱང་ཁྱད་པར་མེད་དེ། ཚད་མ་མདོད། ཚུལ་
 གསུམ་རྟགས་ལས་ཞེས་དང་། རིགས་ཐིགས་ལས། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 བོ་ཞེས་དང་། འདྲིར། རྟོགས་ཚེས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། གཏན་ཚིགས་ཞེས་དང་།
 རིགས་གཏོར་ལས། རྟོགས་ཚེས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་བར་དེས། གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་
 སྟོན་མེད་ཡིན། ཟུང་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། དེས་ན་རྟོགས་ཚེས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་
 དང་། རྟོགས་ཚེས་དང་། འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་དེས་པ་རྣམས་དོན་
 གཅིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་བཞོད་པའི་
 གཏན་ཚིགས་གཅིག་གཞིར་བཞག་པ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཆར་གྲུབ་པའི་ཆེ་གཏན་
 ཚིགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གང་རུང་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར་
 བས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལྟར་པའི་རྟེན་ཡིན་གྱི་ལྟ་ཚེས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བོ། རྟོགས་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ལ་རྟགས་འཛིན་པའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་
 དེས་ཤེས་ཀྱིས་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་
 པའི་སྟོ་ནས་གཙོ་བོར་གྲུབ་དགོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད།
 རྟགས་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱིས་རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་
 མཐུན་རྟོགས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་སྟོ་ནས་གཙོ་བོར་གྲུབ་
 དགོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། རྟོག་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཐོང་
 བའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱིས་རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་སྟོ་ནས་གཙོ་བོར་གྲུབ་དགོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། རྟོ་
 ལ་རྟོགས་ཚེས། རྟོགས་ཚེས་ཀྱི་ཚུལ། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་
 ལ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྗེས་འགྲོ། རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ། རྗེས་ཁྱབ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་
 གངས་ཡིན་ཅིང་། རྟོག་པ་། རྟོག་པའི་ཚུལ། རྟོག་ཁྱབ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གངས་
 ཡིན་ནོ། སྤྱིར་ནི་མ་དེས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་རྗེས་ཁྱབ་དང་། རྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་

ཅིང་། རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་དང་། རྟོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་
 ཚུལ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་། མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་རྒྱབ་དག་
 ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གཉིས་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་སོ་སོར་དགོས་སམ་སྐྱམ་མོ། །གཉིས་པ་
 བློ། བྱས་པ་སྐྱས་མི་ལྡན་ལྷན་གཅོད་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་རྟག་པ་མི་
 སྲིད་པར་མི་རྟག་པ་ཁོ་ནས་བྱབ་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པར་མ་བྱས་པ་ཁོ་ནས་བྱབ་
 པ་གསུམ་རིམ་བཞིན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། རྗེས་
 འགྲོའི་ཚུལ་དང་ལྟོག་པའི་ཚུལ་གྱི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་།
 བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་གསུམ་དེ་གསུམ་གྱི་མཆོན་
 གཞིར་བཟུང་བ་དང་བྱས་པ་ཆ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱབ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
 གྲུབ་པའི་ཆ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པའི་ཆ་དང་།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་པའི་ཆ་གསུམ་མཆོན་གཞིར་བཟུང་བ་ནམས་
 དོན་གཅིག་གོ །ཁ་ཅིག་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆོན་གཞིར་བཟུང་བ་
 བློ་གཞུང་དང་འགལ་ཏེ། རིགས་ཐིགས་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་དག་ནི་ཡན་
 ཚུན་ལྷན་པར་གཅོད་པའི་འགལ་བའོ་ཞེས་དང་། ལྷན་པེས་ལས། འོ་ན་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་དག་ཡན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་
 ཕྱིར་། དེ་དག་ནི་དག་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྟན་པར་ལུས་པའི་ཕྱིར་། སྦྱོར་བ་བསྟུས་པར་
 བརྗོད་གྱི་ཚུལ་བསྟུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རིགས་གཏིར་ལས། དཔག་གཞིར་བཟུང་བ་
 ཤེས་འདོད་ཡིན། དེ་ལ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སོ། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། ཤེས་
 འདོད་ལ་རྟགས་མངོན་སུམ་མམ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྲུབ་པ་ནི། ཚུལ་དང་པོ་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྟགས་དང་སྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས། །ཡོད་མེད་རིས་
 པ་རྗེས་འགྲོ་ལྟོག་ །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་འབྲེལ་པ་ཆད་མས་རིས་ནས་
 རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་འགོ་བ་རྗེས་འགྲོ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལོག་ན་རྟགས་ལྟོག་པ་ནི་ལྟོག་
 པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་དག་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རིས་མི་ལུས་པས་དཔེའི་སྟེང་དུ་རིས་
 པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། རྟགས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་
 ཡང་དེ་ལ་རྩོད་གཞི་ལ་མི་ལྡན་ལྷན་གཅོད་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་སོ། །རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་

བསྐྱུབ་བྱ་འགྲོ་བ་ནི་རྗེས་འགྲོའོ། །བསྐྱུབ་བྱ་འོས་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་ལྟོག་པ་ནི་ལྟོག་
 པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚུང་པ་སྟོང་བ་ནི། རིགས་གཏེར་ལས། ཚུལ་
 གཉིས་པ་དང་རྗེས་འགྲོ་ཡིས། །ལྟོག་པ་འཕེན་པའི་སྟོན་གཉིས་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་
 རོན་ནི་སྤར་གཞན་ལུགས་འགྲོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟེན་ཏེ། །ཁ་ཅིག །ཕྱགས་ཆོས་
 གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་
 དེ། འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་འབྲེལ་པ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པས་ངེས་པ་སྟོས་པ་ལ་ནུམ་
 བཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྟོན་མེད་དེ། འདིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གྲུབ་པའི་རོན་འབྲེལ་པ་ངེས་
 པ་ལ་འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །སྐྱ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་མཚང་འདི་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་སྟུང་པ་ཡིན་པས་དགག་སྒྲུའོ། །ཁ་
 ཅིག །ལྟོག་ཚུལ་གྱི་མཚན་གཞི་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྟོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་སྟོར་གྱི་ལྟོག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་ཁུབ་སྟེ། ལྟོག་ཚུལ་ངེས་པ་ལ་
 རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་ལྟོག་ཚུལ་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འགྲོ་བའི་
 ཚུལ་ལ་དགག་བཞག་སྤར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་
 གྲུང་ངེས་རུང་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ངེས་
 རུང་ནི་མ་ངེས་པ་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ལ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་རང་ཉིད་དམ་དེའི་གཞི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་མེ་བསྐྱུབ་པ་ལ་རྐངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་འབྲུང་བ་འདུས་པ་ལྟ་
 ཟུང་དང་ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སྟོན་མ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཁུབ་པའམ་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ངེས་ན་ནི་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་
 གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་དང་། ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཡང་སྟོབས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་ན་ཞེས་དང་། ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཆོམ་ཟ། རྟོགས་
 པ་པོ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་མིན། ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ངེས་རུང་ཙམ་ཞིག་
 རོན་རང་མཚན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་གོ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་དེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་

ཡུལ་འཛིན་རྒྱལ་ལ་མི་ཟེར་བ་ལྟར། རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་གོ་རྒྱལ་ལ་མི་ཟེར་བར་གོ་བྱེད་ལ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཚད་མ་མདོར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེར་མཚུངས་
 ལ། ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་ཞེས་དང། །དེའི་དོན་རྣམ་ངེས་ལས།
 ཐ་མར་སྒྲིམ་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལ་ལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 གསུམ་པ་ལ། །རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། །ངེས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པ་སྤང་བ།
 དོན་གྱི་ཚོས་སུ་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤོང་བ་དང་གསུམ་ལས། །སྤྱི་མ་ལ་
 ཡང་ལྟ་ཡོད་པའི་གཉིས་པ་ནི་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། །གཉིས་པ་རྟགས་ལས་རྟགས་འཛིན་མི་སྤྱི་
 བར་ཐལ་བ་ནི། །ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པའི་སྤང་རྟགས་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་རྟགས་འཛིན་སྤྱིས་
 པ་དེ་རྟགས་མ་ཡིན་པ་ལས་རྟགས་འཛིན་སྤྱིས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། འདི་ལྟར་
 དངོས་གང་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་ནི་དེ་འདྲའི་རྟགས་སེམས་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་དེ་ལས་དེ་ལྟར། །
 དངོས་ལས་ངེས་བསྐྱེད་རྟགས་ཅན་སྟོ། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཅི་ན། །ཁོ་བོ་ཅག་
 རྟགས་སུ་དགོང་བྱའི་རོ་བོ་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྟགས་འཛིན་སྤྱི་བར་འདོད་ཀྱི་
 རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལས་སྤྱི་བར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་
 རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། །གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།
 སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཚུལ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ་
 ལས། །དང་བོ་ནི། །ཚད་མ་མདོར། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སུ་རྒྱལ་དབང་སྟོས་བཤད་པས་རྟོག་པ་མདོན་
 སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་བཤད་ལ། །དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། །རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 དངོས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནས་པར་དུ་ཚད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་
 དངོས་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འདིར། །དངོས་གང་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། །ཞེས་པ་
 བས། །སྤོང་ཡང་བསྐྱེད་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན་ཅེས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་དང། །རིམ་པ་
 ལྟར་རྟགས་དང་བསྐྱེད་བྱ་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེའི་ངོས་འཛིན་འཐད་ལྟར་དུ།
 རྟགས་མ་འབྲུལ་པར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་ནི་ཚོས་ཅན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བྱལ་
 པ་སྤྱིར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། །གཞན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་བཟུང་བ་ན། །བཟུང་བེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 མི་འབྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེན་པ་སྟེ། །བཟུང་བེན་པའི་མི་འབྲུལ་པ་མ་དེན་ན་ནི། །བསྐྱེད་བྱ་

རྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དུ་བ་མཐོང་ནས་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་ལས་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར། །འདིར་ཡང་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟགས་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་མེ་ལས་
 སྐྱེ་བ་ཅན་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྟགས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། །འདིར་ཡང་མེས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཉིད་དྲན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལྷོག་ཏུ་ལྷུར་པའི་དོན་རྟགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་བྱེད་པ་འཛིན་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་
 རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། རྟགས་ཅན་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་མི་
 འབྲུལ་བར་འཛིན་པ་ནི། ཆོས་ཅན་ལ་མི་འབྲུལ་བར་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱན་མཛད་པས། རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོས་རྟགས་བཟུང་ཡང་རྟགས་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོ་གཞན་དགོས་ན་རྟགས་འཛིན་གྲག་པ་མེད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་སྡེ་མ་སྟུན་ལུང་ནས་
 རང་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་
 ཉིད་རྟགས་འཛིན་ཡིན་ཡང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་ནི་ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་
 ལ་འདོད་དོ། །ལྟ་ཤུག་གིས་རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་འཛིན་པའི་བཅད་ཤེས་ལ་འདོད་དེ། དེ་
 འདྲ་དེ་ནི་རྟགས་སེམས་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། ལྟས། རྒྱ་དང་རང་བཞིན་
 གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེའི་འབྲས་བུར་ལྷུར་པ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འཕྲ། དེའི་རང་
 བཞིན་དུ་ལྷུར་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་
 གང་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་འཕྲ་དེའི་རང་བཞིན་
 སྦྱི་ལ་སོགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱད་པར་གཞན་དུ་སྦྱོ་བ་རྟགས་པ་སྐྱེ་
 བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འབྲུང་བ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དེ་འདྲ་
 བའི་རྟགས་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་།
 ཤུས་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱིས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་ཡང་ཆད་མར་ཐ་སྟོན་དུ་བྱ་སྟེ།
 ཆད་མའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཉི་མ་སྤྲས་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
 བཞེད་དེ། དེའི་འགྲེལ་པར། རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པའོ་ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་
 ནི། སྡོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཆོས་མཚོག་གི་དགོངས་པ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་

རྟགས་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ནི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དང་། དཔེའི་སྤྲེང་དུ་རྟགས་ཚེས་
 ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་སྤྱི་ཁབ་དྲན་པ་ཁོ་ན་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཡིན་པར་བཞེད། གཞན་
 དག་ཕྱོགས་ཚེས་དྲན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་འཇལ་བའི་སྟོ།
 དབྱེ་ན་ཕྱོགས་ཚེས་དང་། ཁབ་པ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་དང་། དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་དང་བཅས་པ་
 ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྤྲེལ་ཉིད་དུ་སྤྲོད་ངོ་། །
 ཁ་ཅིག །ལྷ་ལྷག་གི་དགོངས་པ་ཕྱོགས་ཚེས་དེས་པའི་བཅད་ཤེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་
 མའི་བརྒྱུད་རྒྱར་གྱུར་པ་ཅིག་ལ་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ཆོ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་དྲན་པ་ནི་ཁབ་པ་
 དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་བཞེད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་།
 སྟེ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཚེས་དང་ཁབ་པ་འཛིན་པ་གང་རུང་རེ་ཙམ་རྗེས་
 དཔག་གི་རྒྱར་མི་རུང་བས་རྟགས་འཛིན་སེམས་མ་ཡིན་ལ་དེས་ན་ཕྱོགས་ཚེས་འཛིན་པ་ནི།
 ཕྱོགས་ཚེས་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྗེས་སྤྱོད་ཅན་ཅན་ལ་རྟགས་ལྡན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་ལ།
 ཁབ་པ་འཛིན་པ་ནི་དཔེའི་སྤྲེང་དུ་ཁབ་པ་འབྲེལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་ཚེས་ཀྱི་
 འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་སྐྱར་རང་
 མཚན་ཉན་ཤེས་གྱིས་ཐོས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་བྱས་པར་རྟགས་པའི་ཕྱོགས་ཚེས་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
 སྟེ། དེ་ལས་ཕྱོགས་ཚེས་དེས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སྟེ། དཔེའི་སྤྲེང་དུ་ཁབ་
 འབྲེལ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁབ་པ་འབྲེལ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སྟེ།
 རྟགས་འཛིན་སེམས་གཉིས་པའི་བྱེད་པ་ལས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་སྟོ་སྟེ། དེ་ལས་རྗེས་དཔག་
 སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་རྟགས་ལ། ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ནི་ཕྱོགས་ཚེས་དེས་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཕྱོགས་ཚེས་དེས་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྟེ་བ་སོགས་སྤྲེལ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་དག་ལས་ཚེས་མཚོག་གི་ལུགས་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚེས་ཅན་
 ཀྱི་སྤྲེང་དུ་ཁབ་པ་འབྲེལ་འཛིན་པའི་སྟོ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། བཟུང་བྱེད་པའི་དྲན་པར་ཁས་
 ལྷངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་ངོ། །དཔེའི་སྤྲེང་དུ་ཁབ་པ་འབྲེལ་འཛིན་པའི་སྟོ་རྟགས་འཛིན་

སེམས་སུ་འདོད་པ་ཡང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་འཛིན་སེམས་
 དཔེ་ལས་སྐྱེས་པར་སོང་གི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པར་མ་སོང་ཞིང་། ཅུ་པའི་གཞུང་ལས་རྟགས་
 འཛིན་སེམས་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་
 རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉིད་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟགས་
 འཛིན་གྱི་སེམས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ལ་
 ཏུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྩོགས་
 གྲང་གིས། རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལྟ་བུ་གི་དགོངས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཡིན་པར་འདོད་
 པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་པར། འབྲས་བུ་ཏུ་བ་དང་། རང་བཞིན་སྐྱེ་ལྟར་དང་།
 བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གསུངས་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་བཅད་
 ཤེས་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཏུ་ན་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་
 རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་བཅད་
 ཤེས་དེ་དེར་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་བྱི་མ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་གཉིས་སུ་འདོད་
 པ་ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས་ཁེགས་ཤིང་། སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐོག་མར་རྟགས་འཛིན་གྱི་
 སེམས་སྐྱེས་ནས་རྟགས་དེའི་སྤྲེང་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རྟགས་འཛིན་གྱི་
 སེམས་མ་སྐྱེས་པར་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ཁྱད་གཞི་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་ཆོས་འཛིན་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལུགས་འདིས་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་གྱིས་ལྟོས་གཞི་སོ་སོའི་
 སྤྲེང་ཏུ་རྟགས་འཛིན་ལ། བྱིས་གྱི་དྲན་པས་ལྟོས་གཞི་སོ་སོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཚུལ་གསུམ་སྟོ་
 ཡུལ་ཏུ་བསྐྱེམས་ནས་དྲན་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤར་ལྟར་རྟགས་འཛིན་
 སེམས་རྟགས་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་གནས་ཤིང་། ཚུལ་གསུམ་བསྐྱེམས་ནས་དྲན་
 པའི་དོན་རྩོད་གཞིའི་སྤྲེང་ཏུ་དྲན་པ་ནི་དེའི་ཆེ་རྒྱས་དཔག་སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
 ལ་བཞི་སྟེ། མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི། སྐྱེ་ཚུལ། ལུང་དང་སྤྱུར་བའོ། །དང་པོ་
 བློ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་སྒྲོན་ཏུ་རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་བཟུང་བའི་བཅད་ཤེས་གང་ཞིག །
 རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་
 རྟགས་ལ་ཏུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཏུ་བ་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་དང་།

རང་བཞིན་ཏྲགས་ལ་སྐྱེ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱེ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་
 རྒྱངས་ན་མངོན་སུམ་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱས་པ་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། རང་
 སྟོབས་གྱིས་རྒྱང་མ་ལུས་ན་སྐྱེ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རྒྱངས་པའི་བྱས་པ་འཛིན་
 པའི་བཅད་ཤེས་དེ་བྱས་ཏྲགས་གྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་འཛིན་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་
 བུའོ། །དགག་ཏྲགས་ལ་དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ། །
 བུམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་རྒྱངས་པའི་ཕྱི་མ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་
 བློ། རྒྱ་བ་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་དེས་རྒྱ་བ་ཉིད་ལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། མེ་དུའི་
 དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་བྱབ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་རྒྱངས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་
 བར་མ་ཆད་རྒྱ་ངེས་པའི་ཆོ། སྐྱབ་པག་ལ་མི་ལྟོས་པར་ལ་མེ་ཡོད་རྒྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་
 པའོ། །འདི་ནི་རང་དོན་ཏྲགས་ཀྱི་དབང་རྒྱ་བུས་པ་སྟེ། འདི་ལ་བར་རྒྱ་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་
 བློ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་སྟོང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་དོ། །ཡང་ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་རྒྱ་བ་ངེས་
 པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་གསུམ་གཞི་སོ་སོའི་སྟེང་རྒྱ་ངེས་པ་དེ་བརྗེད་ཟེན་ནས་ཕྱིས་སྐྱབ་པག་ཀའོད་པའི་
 ཆོ་ཚུལ་གསུམ་བྱན་པའི་བྱན་པ་སྐྱེས་ནས་དེ་ལས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཚུལ་
 གསུམ་ངེས་པའི་སྟོང་དང་། བྱན་པ་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཆོད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བྱན་པར་མཚུངས་པས་
 བྱན་པས་ཆོད་ཞེས་སྟོས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ལ་ཡང་ཡལ་ཆར་འདི་དང་འབྲ་ཞིང་།
 ཕྱོགས་ཆོས་ཏྲགས་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཆོ་ཕྱོགས་ཆོས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རྒྱངས་པའི་
 བྱས་པ་འཛིན་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་གསུམ་བར་མ་ཆད་རྒྱ་ངེས་ན་རང་དོན་ཏྲགས་དང་།
 ཚུལ་གསུམ་གཞི་སོ་སོའི་སྟེང་རྒྱ་ངེས་ནས་བརྗེད་ན་གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་
 བ་ཡང་སྐྱེ་མ་དང་འབྲའོ། །དགག་ཏྲགས་ལ་ཏྲགས་འཛིན་སེམས་ཏྲགས་སུ་དགོད་བྱ་ཉིད་ལས་
 སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། མཐར་ཐུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བའི་ཆོ་
 གཏན་ཚིགས་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་རྟོག་གའི་གསང་ཆོག་ཏུ་སྒྲུང་དོ། །དེང་སང་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་
 ཆར་རྒྱ་བྱན་པ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མ་བཏགས་པ་སྟེ། ཚུད་གཞིའི་སྟེང་རྒྱ་ཏྲགས་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་དང་། དཔེའི་སྟེང་རྒྱ་བྱབ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་རྒྱ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་
 བྱིར་ཐོ། །དེས་ན་རང་དོན་ཏྲགས་ལ་ནི་ཐོག་མར་བྱབ་པ་བྱན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་ཆོས་
 བྱན་པ་ལས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱ་བ་སྟོང་བུ་རྒྱ་མཐོང་བའི་ཆོ་རྒྱ་བ་ཡོད་ན་ནི་མེ་ཡོད་པས་

ལྱབ། འདི་ན་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མེ་ཡོད་དོ་སྐྱེས་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་
 ཉགས་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་སྟོན་འགྲོ་ཙན་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཚེས་ཐོག་མར་དུན་ཅིང་ལྱབ་པ་སྟོན་འགྲོ་ཙན་ལ་
 བྱི་ལྱབ་པ་ཐོག་མར་དུན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉན་གཤེས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་ཉགས་འཛིན་སེམས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་
 གི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་རྗེས་དཔག་གི་བར་དུ་དུན་པས་ཚད་པར་བཤད་པ་དང་།
 རྣམ་འགྲེལ་འདིར། ཉགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཉགས་ཙན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་གསུངས་པ་
 དང་། ལྷས། ཉགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དུ་བ་དང་སྐྱེ་ལྷན་འཛིན་པའི་སྟོ་ཉགས་འཛིན་སེམས་
 སུ་གསུངས་པ་དང་། ཤས། ཉགས་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཕྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ཉི་སྤུས་ཀྱིས། ཉགས་ཀྱི་གཤེས་པ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཙན་མ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། སྤར་དངས་པའི་རིགས་གཏིར་རང་འགྲེལ་ལས། ཁོ་བོ་ཙག་ཉགས་སུ་
 འགོད་བྱའི་ངོ་བོ་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཉགས་འཛིན་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་རྟུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལུགས་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་པ་ནི་སྟོན་ཆད་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བར་སྤྲང་ངོ། །མདོར་ན།
 ཉགས་འཛིན་སེམས་ཁྱད་གཞི་འཛིན་པའི་སྟོ་དང་། རྟུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཁྱད་ཚོས་འཛིན་པའི་
 སྟོ་ཡིན་པར་གསུན་ལུགས་འདི་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་ངོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། རིགས་
 གཏིར་ལས། ཉགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་མི་ཉག་
 རྒྱུབ་ལ་བྱས་པ་ཉགས་སུ་སོང་བའི་ཆོ་རང་མཚན་དང་སྐྱ་དོན་གང་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཅེ་ན།
 བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་རྒྱུབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར་སྐྱ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་
 སོར་མ་བྱེ་བའི་བྱས་པ་ཙམ་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱ་དོན་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་མི་
 འཛིན། རང་མཚན་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་མི་འཛིན་པར་བྱས་པ་ཙམ་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་ཆོ་རང་མཚན་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་མཚན་ལ་དགག་རྒྱུབ་དངོས་སུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་དོན་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།
 སྤར་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྤར་བའི་བྱས་པ་དེ་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཉིད་སྐྱ་དོན་ལས་
 མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་བརྒྱུབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་ལ་སྤར་བའི་བྱས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

འདིར། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་མེད་དང་། གཞི་གྲུབ་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
པས་ཁྲབ་མ་ཁྲབ་དང་། བཞོད་ཚོད་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་
སོགས་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་མི་མཐོ་བར་སྤང་བས་མ་བྱིས་ལ། དེར་
སང་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་མཚོན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། རིགས་གཏེར་ལས། མཚན་ཉིད་དེ་དང་
ལྡན་པ་ཡི། གཏན་ཚིགས་དབྱེ་སྒོ་དུ་མར་འགྱུར། ཚོས་ཀྱི་གཤམ་པས་སྒྱུར་བ་ཡི། སྒོ་
ནས་གསུམ་དུ་ངེས་པར་མཛད། ཁྱེད་དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་སྒོ་ལ། སྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་
གཅིག་སྟེ་དུག་ཏུ་མཛད་ཀྱང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་
བཅུ་སྟེ། སྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས། སྒྲུབ་
ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། བསྐྱབ་ཚེས་ཀྱི་སྒོ་ནས། འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས། དགོད་བྱའི་སྒོ་ནས།
དགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། རྒྱུ་བའི་སྒོ་ནས། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་
འདུས་ཏེ། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐར་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདུས་
པས། དཔེ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ལུས། སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་དཔེ་སྔ་མའི་
སྟེང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ལས་འབྲོས་ནས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་རྒྱས་བཤད་འཇུག་ཏུ་བཤད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ཐོག་མར་གསུངས་ལ། རྣམ་ངེས་ལས། འབྲས་རང་
གི་རྟགས་ལས་འབྲོས་ནས་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་མཇུག་ཏུ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐོག་མར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་གཏེར་ལས་ཀྱང་གོ་རིམ་
འདི་ལྟར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་།
དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་དེ་སྐོར་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་མེད་དགག་ཡིན་པས་
ཁྲབ་པ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །གཞན་འདྲ་བ་ལ། དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བྱ་
དང་། སྒྲས་ཙམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བྱ་བསྟན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་

གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་མེད་དགག་ཡིན་པས་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒོར་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་སྒོར་གྱི་བྱགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ། དེ་སྐྱབ་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཕྱིན་གསལ་དངོས་འགལ་ལ་བརྩེ་འཕམ་མི་བརྩེ། མི་བརྩེ་ན། བྱས་པ་
 ཆོས་ཅན། དེ་སྒོར་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅུ་བར་འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། དེ་སྒོར་གྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྩེ་ན། དེ་སྒོར་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡོད་དམ་མེད་མེད་ན། དེ་སྒོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་སྒོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་མེད་
 དགག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒོར་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མའི་གཞལ་བྱ་མིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་དངོས་གྱི་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཡོད་
 ཅན། དེ་སྒོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་སྒོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་མིན་
 པར་བསྐྱབ་པའི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དེ་སྒོར་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་མིན་པ་ཆོས་
 ཅན་ཞེས་སོགས་སྐར་བཞེན་དུ་བསྐྱེདོ། །གཉིས་པ་ནི། དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་
 ཉིད། དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་པའི་གཏན་ཆོགས། དེ་ནི་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཆོན་ལྷན་
 པས་མཆོན་བྱ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་

དག་ནི་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་སྟེ། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་
 མཐར་དགག་བྱ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །མ་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དགག་ཏྟགས་ཡང་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་སྟེ། བསྐྱབ་
 བྱའི་ཚོས་དེ་དགག་པ་ཡིན་ན་ཏྟགས་སུ་དགོད་བྱ་དགག་སྐྱབ་གང་ཡིན་ཀྱང་དགག་ཏྟགས་སུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ཏེ། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དགག་ཏྟགས་ཡིན་པར་
 ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱའི་སྟེང་དུ་ཏྟག་པ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེན། དེ་ཚོས་ཅན། དགག་ཏྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ཏྟག་པ་མིན་པར་བསྐྱབ་
 པའི་དགག་ཏྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མི་
 སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་དགག་ཏྟགས་ཡང་དག་དང་། སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དགག་
 ཏྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དར་རྟེན་པ་ན་ཏེ། དེ་སྒྲོར་གྱི་མ་དམིགས་
 པའི་ཏྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེས། །དེ་སྒྲོར་གྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྐྱུར་ཡོད་
 ཀྱང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ཚད་མ་ལ་ལྟར་མི་རུང་བ་དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་
 པའི་དགག་ཏྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཚོས་ཅན།
 ག་ཟ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ག་ཟ་ཡོད་དེས་གྱི་བཅད་ཤས་དོན་མཐུན་མི་
 འཇུག་སྟེ། ག་ཟ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་ག་ཟ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ཏེ། ག་ཟ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 གི་ཚད་མ་ལ་ག་ཟ་ལྟར་མི་རུང་བར་ཐམས་ཅད་ ཁྱོད་རང་གིས་བཞོད་པའི་སྐྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚོལ་
 དེའི་ཚད་མ་ལ་ག་ཟ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མི་ཏྟག་པ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྐྱ་མི་ཏྟག་པ་ལྟར་མི་རུང་བར་ཐམས་ཅད་ འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་རུང་བར་ཐམས་ཅད་ སྐྱ་ཏྟག་མི་ཏྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྐྱ་མི་ཏྟག་པ་ལྟར་རུང་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚད་མས་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྐྱ་འཛོལ་མདོན་སུམ་གྱིས་
 དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་སྐར་པོ་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་
 པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྐར་པོ་བདག་མེད་དུ་དེས་པའི་བཅད་
 ཤེས་མི་འཇུག་པར་ཐམས་ཅད་ དེའི་ཚད་མས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྐར་པོ་བདག་མེད་ཡིན་པ་མ་དམིགས་

པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་འཇུག་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉེར་ལེན་
 གྱི་ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་
 གྱི་ཚད་མས་ཤ་བ་མ་དམིགས་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་ཡོད་པེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་
 པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱེད་རང་གི་སྦྱོར་པའི་ལྷག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་
 རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་དམིགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ཅིང་ཤ་བ་དམིགས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་རྒྱུད་
 ལ་ལྷན་པའི་སྒྲ་བྱིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདུན་གྱི་
 གཞི་འདིར་ཤ་བ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་ཡིན།
 ཤ་བ་དམིགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་
 མས་ཤ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཤ་བ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་སྦྲང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ལ་རྒྱ། ལྷག་ཀྱི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཤ་བ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་གི་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་
 ཡོད་པེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཤ་བ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་ཡོད་པེས་ཀྱི་པེས་པ་
 སྟོའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྒྱུད་ལྷན་མ་ཡིན་ཏེ། ཤ་བ་དམིགས་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལྷན་མིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་པའི་
 གང་ཟག་གི་དོར་ཤ་བ་མེད་དེ། དེའི་དོར་དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཤ་བ་
 དམིགས་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཤ་བ་ཡོད་པེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 རྒྱུབ་ན། དེ་ཤ་བ་ཡོད་པེས་ཀྱི་པེས་པ་སྟོའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་
 རྒྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱོར་བ་དང་པོ་དེ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་པ་དེ་
 ལྷག་ཀྱི་ཕྱིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་
 ལ་ཤ་བ་དམིགས་ཀྱི་ཚད་མ་སྦྱོར་ལ་མེད་ཅིང་། ཤ་བ་དམིགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
 གིས་དྲངས་པའི་ཤ་བ་ཡོད་པར་པེས་པའི་པེས་པ་སྟོའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་

ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་སྐལ་
 རོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཚད་མ་ཡང་ཡིན་ཤ་ཟ་དམིགས་བྱེད་གྱི་
 ཚད་མ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་དོར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་སྐལ་རོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 ཤ་ཟ་སྐལ་རོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་སྐོར་གྱི་
 དགག་ཏུགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐོར་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཙན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་སྐོར་
 གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་གྱི་དོན་འགོག་མི་རུས་ཤིང་དེ་སྐོར་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་གྱི་ཐ་སྟངས་འགོག་པར་
 རུས་པ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཏུགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་
 བློ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཙན། ཤ་ཟ་སྐལ་རོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་མདུན་གྱི་
 གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པེས་གྱི་བཅད་ཤེས་རོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་ཟ་སྐལ་རོན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གི་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་འགོད་དོ། །
 འོ་ན་དེ་ལྟར་བཀོད་ཆོད་ཏུགས་དེ་ཆོས་ཙན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོད་ཏུགས་དེས་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྐོར་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་གྱི་ཐ་སྟངས་
 འགོག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏུགས་དེས་དེའི་སྟེང་དུ་ཤ་ཟ་ཡོད་
 པའི་ཐ་སྟངས་འགོག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་
 ཟ་སྐལ་རོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་འགོག་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་བརྗོད་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་པེ། དེ་དེ་སྐོར་གྱི་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐལ་བའི་སྐལ་རོན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
 མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཏུགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་ན་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་བླ་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་
 བློ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཙན། ཤ་ཟ་ཡོད་པེས་གྱི་བཅད་ཤེས་རོན་མཐུན་ཤ་ཟ་སྐལ་
 རོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་ཟ་དེ་ཤ་ཟ་སྐལ་རོན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བློ། ཆོས་ཙན་དང་གསལ་པ་འདྲ།
 ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་སྐལ་རོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་ཐེ་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་

ལ་རྒྱུ་ཏུ་མེ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་མཐོང་ཞིང་། ལ་རྒྱུ་ན་མེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་
 གང་ཟག་གི་དོར་ལ་རྒྱུ་ན་མེ་ཡོད་དེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པའི་མི་
 སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 མཚན་གཞི་གཉིས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཤ་ཟ་ཡོད་
 དེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ལ་རྒྱུ་ཉེན་གྱི་ཚད་མ་མེད། སྤ་མ་ལ་རྒྱུ་ཉེན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་
 ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། ལུལ་གསུམ་དེས་བྱེད། གསུངས་པའི་
 དགོས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྩོད་གཞིའི་སྤང་དུ་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་དེས་སུ་རྒྱུ་མི་
 ལུས་ཤིང་ཡོད་དེས་འགོག་ལུས་པའི་ལུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། གཉིས་པ་ནི།
 འཇུག་པ་སྟོ་སྟོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། ཤ་ཟ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་དེས་ཀྱི་དེས་པ་སྟོའི་
 ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་རྒྱུ་ལ་ལྟན་པའི་སྟོ་ནས་ཤ་ཟ་ཡོད་དེས་ཀྱི་བརྟོད་པ་སྟའི་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་སྟེ།
 བ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཟ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་
 གཞུང་གི་དོན་ལ་གནས་མོད། གནས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ནས་བརྟོད་བདེ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་དེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་
 འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྩོགས་
 ཚོས་མདུན་གྱི་གཞི་འདི་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། དེ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་དུག་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་དེས་མདུན་གྱི་གཞི་འདི་དམིགས་སོ་སྟུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་
 དེས་འདིར་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་སོ་སྟུམ་པའི་དེས་ཤེས་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་འབྲེལ་ག་
 ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ཤ་ཟ་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་
 དེས་པས་གྲུབ་པོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་སྟེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དྲགས་མི་མཐུན་རྩོགས་ལ་མ་
 མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དྲགས་མི་མཐུན་རྩོགས་ལ་མེད་པར་དེས་པའི་ལྟོག་པ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱང་
 འཕེན་པས། སྟེ་པ་སྟེ་ཕྱི་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་བར་དོའི་ལུས་དང་། དག་སྟེ་དང་
 ཆགས་བྲལ་གྱི་གཞི་མཐུན་དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་དང་། དཔྱད་པ་

བས་རྒྱལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་དབང་མཛོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པར་འདོད་པ་རྒྱམས་
 དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་གསུང་ཅེ་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་གང་ཟག་དེ་དག་གི་
 རོར་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་དོན་མཐུན་འགོག་ཁུས་ཀྱང་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་མི་ཁུས་ཏེ། དགག་བྱ་དེ་
 དག་གང་ཟག་དེ་ལ་སྐལ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་
 ཆོགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྐོར་གྱི་
 དགག་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐོར་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་
 སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་སྐོལ་གྱི་ཚད་མ་ལ་ལྟར་རུང་བ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲུང་རུང་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རང་དོན་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་འདྲ་བ་ལ། དེ་སྐོར་གྱི་ཐོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་སྐོལ་པའི་ཚད་
 མ་ལ་ལྟར་རུང་བ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་
 གང་ཡིན། གལ་ཏེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་
 མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་བཀོད་ཆོད་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ཤ་ཟ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་ཤ་ཟ་ལྟར་མི་རུང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུང་བཀག་ཟིན་ནོ། །རང་ལྷགས་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
 གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་ཁུས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏུན་ཆོགས།
 གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་སྒྲུབ་པའི་གཏུན་ཆོགས་
 གཉིས་པ་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱུ་བཞག་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་
 སྐོར་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར། དུ་བས་དབེན་
 པའི་རྩིག་སྐོར་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་
 པའི་ཆོད་དུ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་
 སྐོར་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཀག་པ་ཆོག་གིས་ཟིན་པ་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཟེར། ཤིང་
 མེད་པའི་བྲག་རྫོང་ཆོས་ཅན། ཤིང་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

བཀོད་པའི་ཆོ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གིང་
 བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་གང་ཞིག ཁྱོད་ག་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ།
 སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག འདག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་སྒྲ་བཀག་
 པའི་མེད་དགག་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ། གཉིས་པ་ལ། ཟུ། འབྲེལ་བྱེད། རང་བཞིན།
 དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བཞི་ལས། འདི་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་
 ཅིག འདྲ་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་དང་། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བྱེད་བཀག་པ་
 རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་། ཡང་གཞན་འདྲ་བ་ལ། དེ་
 སྤྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་དོན་པོ་དབྱེད་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་བཀག་པ་ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 ཟེར་པོ། ཁེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་ཅན། ཏུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་བྱ་དེར་
 ཐལ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་གསལ་སྤང་བསྒྲུབས་ཟེན་པ་ལ་རིགས་བསྐྱེདོ། །
 ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་རིགས་བསྐྱེདོ། །ཁ་ཅིག འདྲ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག འདྲ་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་དང་ཆོས་ལོག་ཡོད་ན་དེ་
 གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་དང་། གང་ཞིག་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག་དང་རྟགས་ལོག་ཡོད་ན། དེ་
 གཉིས་འབྲེལ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཡོད་ན། དེ་གཉིས་དོན་དབྱེད་
 མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་རྒྱ་དངོས་
 འབྲས་ཡིན་པ་ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར། དང་པོ་
 ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་ཏེ། བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྤྲ་ཞིང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཆོས་
 ཅན། བདག་མེད་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་དེ་ཆོས་ཅན།

དེ་སྐོར་གྱི་མཚན་བྱ་དེ་རྣམས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། དེ་སྐོར་གྱི་དགག་བྱའི་ཚས་གྱི་རྒྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བཀག་པ་རྟགས་སྒྲ་སྒྲར་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འདྲ་བ་ལ། དེ་སྐོར་གྱི་དགག་བྱའི་ཚས་དང་ཁྱབ་མི་མཉམ་
 པའི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་། ཁྱབ་མཉམ་པའི་དོན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དང་།
 དངོས་འབྲས་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བཀག་པ་རྟགས་སྒྲ་སྒྲར་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དེ་བཞིའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་ཚས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་
 བྱེད་རྣམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་དེ་ཚས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་རྣམ་པ་དང་།
 བྱས་པ་གཉིས་ཁྱབ་མི་མཉམ་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བའི་དེར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་འབྲེལ་ལྷ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །གཞན་གསུམ་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐོར་གྱི་རང་
 བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པས་སྟོང་པ་དང་དོན་བྱེད་
 རྣམ་པས་སྟོང་པ་གཉིས་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་འཕེན་ནོ། །ཡང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཤར་གཞིར་བུམ་པ་མེད་པར་
 བསྐྱབ་པའི་དགག་བྱའི་ཚས་དང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་དེར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་ཁྱབ་མཉམ་པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལྷགས་ལ་རྒྱ་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །
 དགག་བྱའི་ཚས་གྱི་རྒྱ་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྟགས་སྒྲ་སོང་བ། དཔེར་ན་མེ་མེད་མཚན་དུས་
 གྱི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཚས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱབ་བྱེད་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཚས་གྱི་བདག་
 ཉིད་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྟགས་སྒྲ་སོང་བ། དཔེར་ན། ཤིང་ཚད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཚས་ཅན། ཤར་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །རྟགས་ཚས་
 གཉིས་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་བྱར་སོང་བ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་
 ས་ཕྱོགས་ན་ཚས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་

ལུ་ལོ། །དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །དགག་
 བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་བཀག་པའི་མེད་དགག་དྲགས་སུ་སྤོང་བ། དཔེར་ན་དུ་བས་དབེན་
 པའི་ཕྱིག་སྒྲོང་ན་ཚོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་ལུ་ལོ།
 །གསུམ་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད། འགལ་མི་འགལ། བྲངས་ངེས་པ། གསུངས་པའི་
 དགོས་པ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ།
 རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་པལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་མེད་
 མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་མེ་
 མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་དམིགས་སོ་འདིར་མེ་མ་དམིགས་སོ་སྟུམ་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་
 འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་བྱུང་ན། མེ་མེད་མཚན་
 དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཚོས་ཅན། མེ་མེད་དེ། མེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བླ་སྟོན་
 འབའ་ཞིག་བསྐྱུང་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་ལ་བཞེན་པའི་རྗེས་དབག་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་
 འབྲེལ་དུ་བ་མེ་ལས་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པའི་ཆད་མས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་ན་
 མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་བྱུང་ན། མེ་མེད་ན་དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་དངོས་ཉིད་བསྐྱུང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱ་དང་ངོ་བོ་ཕྱོག་ཉིད་
 ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་བྱུང་ཚུལ་སྟེ་
 མས་རིགས་འགྲེ། ཁྱབ་འབྲེལ་ག་པ་གིང་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མས་བྱུང་སྟེ། རྒྱབ་བྱེད་རིགས་འགྲེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ངེས་བྱེད་
 བློ། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བ་ལས། །ཞེས་པས་སྟོན་ཅིང་། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་
 ཅིག །བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་ཕྱོང་
 བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་དེར་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་བྱུང་ཅེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 དེ་མེད་དགག་ཡིན་པས་དེའི་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེར་མ་དམིགས་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་
 རུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲགས་ཚོས་གཉིས་མཚན་མཚོན་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་
 ལས་འབྱུང་སྟེ། དུ་བས་དབེན་པའི་ཕྱིག་སྒྲོང་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བའི་རང་

རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེར་དྲུབ་མ་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པའི་འགལ་དམིགས་དང་འབྲས་བུ་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་དེ་བཞི་མི་འགལ་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། དེའི་བྱེད་ཀྱིས་རང་བཞིན་དངོས་འབྲས་གསུམ་ཀ་མ་དམིགས་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བས་བྱེད་པ་འོན་པའི་གཞི་ཡིན་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་རྒྱ། རང་བཞིན་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་འགལ་ཀྱང་། བྱེད་པ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་དེ་དག་མི་འགལ་ཏེ། འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན། བྱེད་པ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན་ཕྱོག་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱོག་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྒྱ་དང་འོ་ཕོ་ཕྱོག་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་རྒྱ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དེ་བཞི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་རྟགས་ལོག་དང་ཆོས་ལོག་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་དགོས། བྱེད་པ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལང་དག་ཡིན་ན་རྟགས་ཆོས་ལ་མཆན་མཆོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་དགོས། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་རྟགས་ལོག་དང་ཆོས་ལོག་ལ་དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟུན་ན། རྒྱ། བྱེད་པ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཀྱང་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་འདི་རྣམས་གསུམ། །བཤད་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འགལ་བླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཡང་དེ་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཐལ། ལུང་དེའི་ཕྱིར།

བྱེད་པ་ལས། ལུང་དོན་ནི། ལྷ་རྩུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་འབྲེལ་
 དེས་ཚུལ་རྒྱ། བྱེད་བྱེད། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་བྱེད་འབྲེལ་དེས་ཚུལ་གསུམ་དུ་
 བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྟོག་འབྲེལ་བདག་
 གཅིག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ། གཉིས་པ་ནི་བྱེད་མ་དམིགས་པ། གསུམ་པ་ནི་རང་
 བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ལྡན་དམིགས་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་མཐར་དགག་བྱ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་བྱ་མེད་དེས་སུ་བསྐྱེད་པར་
 མཚུངས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་བྱེད་འབྲེལ་དེས་ཚུལ་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།
 འོན་ཀྱང་སྒྲོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་དམིགས་པ་རྟགས་
 སུ་བཀོད་པའི་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རང་ལྷགས་ལ་འབྲེལ་ལྡན་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་དེས་ཏེ། དེ་ལ་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་
 བཀག་པ་དང་། རང་བཞིན་བཀག་པ་དང་། འབྲས་སུ་བཀག་པ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ། གཉིས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་དང་།
 རྟོག་པ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བྱེད་མ་དམིགས་པ།
 གཉིས་པ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ། གསུམ་པ་ལ་འབྲས་སུ་ཅམ་བཀག་པ་དང་།
 དངོས་འབྲས་བཀག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དགག་བྱ་མེད་དེས་སུ་བསྐྱེད་མི་ལུས་ཤིང་།
 གཉིས་པ་ནི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འབྲས་སུ་སྐྱེག་
 བསྐྱེད་པ་དེན་པ་སྒྲོང་བ་ལ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བ་དེན་པ་སྒྲོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མ་
 དམིགས་པ། སྤྱིར་བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད་སྒྲོང་ན་འགྱུར་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཡང་སྤངས་
 པས་བྱེད་པས་བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད་སྒྲོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་མ་
 དམིགས་པ། གྲངས་ཅན་པས་རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་བྱེད་པས་གསོན་ལུས་
 ལ་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་མེད་དེ། ཡོད་ན་ཚད་མ་ལ་སྤྱང་དུ་རྩུང་དགོས་
 པ་ལ་ཚད་མ་ལ་མི་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་།
 གྲངས་ཅན་པས་གཙོ་བོ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་དངོས་
 འབྲས་སྤྱང་རྩུང་མ་དམིགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལ། རྒྱུ་རྟགས་ཡོད་པར་

འདྲོད་པ་དགག་གི་ཕྱིར་ཚྲོ་ལ་རོས་བཟུང་བ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་བསྟུ་ཚུལ། ཐ་
 སྟན་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ རང་བཞིན་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་
 བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལས་འབྲས་ལུ་བསྐྱབ་པས་ན། འདྲི་
 བྱི་རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་སྟངས་རྒྱུ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
 ཡིན་ན་མཐར་དགག་བྱ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པས་བྱབ་
 པ་གང་ཞིག་ ཇེ་ཐམས་ཅད་ རྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟེ་མ་དེར་ཐལ།
 དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན། ། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཇེ་ལ་རྐྱབ་རྟགས་དང་། དགག་རྟགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ལུམ་དག་གི་ས་སྟོགས་ཆོས་ཅན། ལུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟན་བྱར་རུང་སྟེ།
 ལུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ལུམ་པ་མེད་
 དེ། ལུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཆོས་
 ཅན། དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྟན་བྱར་རུང་སྟེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འགྲེལ། ཉ་དབོན་ན་རེ། འདྲི་ལ་བྱ་བ་ལས་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། བྱེད་པོའི་སྒྲོ་ནས་འགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུམ་དག་གི་ས་
 སྟོགས་ཆོས་ཅན། ལུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟན་བྱར་རུང་སྟེ། ལུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། གཉིས་པ་ནི། དག་འཛིན་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 ལུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟན་སྟེ་རུང་ཡིན་ཏེ། ལུམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་འཛིན་པའི་ཆད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བཀོད་པའི་ཆེ་སྟེ་མ་ལྟར་བཀོད་པ་ལ་
 མཐར་མང་ཆོད་ལ་བྱི་མ་ལྟར་སང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་བཀོད་ཆོད་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། གཉིས་པ་ནི། དོན་ཤོག་མཐོང་ཡང་བད་བྱན་པར་མི་ལུས་པའི་རྒྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་
 པའི་ངོར་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་དོན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་
 མྱོངས་པས་འདིར། གཞན་དག་རྗེས་སུ་མི་བཞོད་པ། གྲུབ་པ་དང་ནི་ཆོས་མཐུན་ལས། །

བད་པུན་གྱི་དེ་ལ་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། མྱོངས་པ་ལ་ནི་བད་
 པུན་པའི། །ཐ་སྟོད་བསྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཤམ་པ་
 བོ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་བཏོད་ཚོད་ལ་དགག་རྟགས་ཡིན་
 གང་མཐར་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ། མཐར་རྒྱ་ཚིགས་གངས་ཚང་གི་
 རྟགས་ལས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་རུང་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ལས་
 འབྲས་ལུ་བསྐྱབ་པས་ན། །འདིར་ནི་རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 དེ་རི་ལྟ་ལུ་ཞེན་སྤར་གྱི་བྱེད་པ་པོའི་ངོས་ནས་འགོད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེར་སང་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པར་གཞུང་འདིའི་དོན་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་ལས་རྣམ་བཞག་གི་འབྲས་ལུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཆད་
 པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
 དོན་ལེའུར། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མེད་
 པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་དོན་ཕྱོག་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པ་གྲུབ་ཀྱང་བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་བད་སྐྱར་མི་ཤེས་པ་ལ་དེའི་བད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པས་ཐ་སྟོད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འཛོག་གོ། །གཉིས་པ་འགལ་དམིགས་
 ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤང་རུང་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤང་དུ་དགག་བྱའི་ཚོས་
 མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་ལུས་པའི་བསྐྱབ་པ་རྟགས་སུ་སང་བ། གཉིས་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་
 བརྟེན་པའི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད།
 དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །དེ་སྟོར་གྱི་འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྟོར་གྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཡང་ཡིན་ཁྱོད་དང་ལྷན་
 ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །གང་ཞིག །
 དེ་སྟོར་གྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཡིན་ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་འདྲ་བ་ལ། ཤེས་
 བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ་མེ་སྟོབས་ཅན་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་
 གཞིར་ཚོས་ཅན། གང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་

པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡང་ཡིན་ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་སྤྱིར་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མི་
 སྤྱིར་པར་ཐལ། གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྐྱ་
 ཆོས་ཅན། རྟགས་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ།
 དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་སྤྱིར། རྟགས་སྤྱི་མ་
 འབུད། གསུམ་པ་ལ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་གར་གཞིར་ཆོས་ཅན།
 གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་
 པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཟུར་དེར་ཐལ།
 མཆོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་བྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་
 ཡིན་ན་གྲང་རེག་མེད་པས་བྱབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་རི་རྩ་མེད་པས་བྱབ་
 པ་གང་ཞིག །རི་རྩ་དང་གྲང་རེག་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་ལུགས་འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱབ་
 འབྲེལ་ངེས་དགོས་པ། དབྱེ་བ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་ཚུལ་
 དགག་པ་དང་། སྐྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལོ་ཆེན་ན་རེ།
 གྲང་རེག་དང་། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་དང་། གྲང་འབྲས་སྐྱ་ལོང་བྱེད་དང་། དེའི་བྱབ་
 བྱ་བ་མོའི་རེག་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་དང་། ཆ་རེག་དང་། དེའི་དངོས་རྒྱ་དང་། དེའི་
 དངོས་འབྲས་དང་། དེའི་བྱབ་བྱ་ཅན་མེ་ལྟ་བུ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པས་འགོག་བྱེད་དེ་རེ་རེས་
 དགག་བྱ་དེ་བཞི་ཆར་འགོག་པས་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཆ་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གྲང་རེག་སྐོར་བཞི་འགོག་པའི་
 གཏན་ཚིགས་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། ཆ་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་ནི་རང་གི་སྤྱི་ཅིག་གཉིས་པར་མེ་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱད་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བྱད་ཤིང་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་དེ་འགོག་མི་རུས།
 མེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མེ་འགོག་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་འགོག་བྱེད་དུ་
 སོང་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆ་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་ལ་རྒྱན་མེད་པས་དངོས་འབྲས་མ་ངེས་པར་

དེ་ངེས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ངེས་ལས། གལ་ཏེ་འགལ་པའི་འབྲས་ལུ་
 དམིགས་པས་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་ན་དེའི་རྒྱ་དམིགས་པས་ཅི་སྟེ་མི་གྲུབ་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ནི་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་ན་གང་པའི་རེག་པ་མེད་དེ། ཤིང་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གང་ལས་དེ་མེད་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་རྒྱ་རྣམས་ནི་འབྲས་ལུ་
 རྩམ་པར་མ་ངེས་པས་ན་གང་བ་བསྒྲིག་པའི་མེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་
 མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འབྲས་ལུ་སྟེ་བ་
 བྱི་སྟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་བར་དུ་ནི་སྟེ་བ་ལ་གཤམས་སྲིད་ཀྱི་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་ལ་ནི་གཤམས་མེད་པས། རྟགས་དེ་མཐོང་བ་ལས་འབྲུལ་བ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྩེས་
 སྲུང་བག་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པས་ན། མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྟོན་
 རོལ་དུ་འབྲས་ལུ་སྟེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་གི་རྒྱ་ལས་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 བ་འབྲས་ལུ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྒྱའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལས་
 འབྲས་ལུ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མེ་ཙམ་རྟགས་སུ་
 འགོད་པ་ཡིན་ནམ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །ཆ་
 རེག་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དེ་དང་སྟོབས་མཉམ་པའི་གང་རེག་རྣམས་ནི་སྤང་རུང་མ་
 དམིགས་པས་འགོག་ཅིང་། དེ་ལས་སྟོབས་རྒྱུད་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་སྤང་རུང་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་
 འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྟོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྟགས་སུ་སྟོར་བ་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། རེགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་སུ་དགོད་བྱའི་ཆ་རེག་དེ་
 དགག་བྱའི་ཆོས་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཙམ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་རྟགས་སུ་སྟོར་བ་མི་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡང་ཡིན་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་སྤང་རུང་མི་རུང་བ་
 ཡང་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་གང་རེག་སྟོབས་རྒྱུད་སྤང་རུང་ཆད་
 མས་མ་དམིགས་པ་དེ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གཞིར་གང་རེག་སྟོབས་རྒྱུད་
 རྒྱན་ཆགས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
 དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཆད་མ་ལ་སྤང་རུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མཐར་དགག་བྱ་ཆད་མས་མ་དམིགས་

པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པར་མཚུངས་པ་མིན་པར་གཤམ། འདོད་པ་གང་ཞིག །
 དེར་གྲང་རེག་སྟོབས་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྟོར་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ལ་གྲང་རེག་སྟོབས་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་དེ་ཞེས་
 དངོས་སུ་སྟོར་དགོས་པར་གཤམ། དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་ལ་གྲང་རེག་སྟོབས་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆགས་པ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དྲགས་སུ་འགོད་བྱེད་ལ་གྲང་རེག་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་གཅིག་
 དགོས་ན། ཆ་རེག་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དངོས་སུ་སྟོར་དགོས་པ་བྱུང། ཁ་
 ཅིག །བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་ཡང་སྟོབས་ཆེན་པོ་སྟོར་དགོས་ཏེ། གྲང་རེག་ཙམ་མེད་པར་མི་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་དེར་གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་དེར་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་
 ཀྱི་གོང་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་སྟེ། མདོ་སྟེ་
 པའི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་ཀྱི་གོང་བྱའི་རྣམ་བཞག་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མདོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ལས་མདོ་སྟེ་པའི་སྐབས་སུ། གོང་བྱ་གང་ལ་འབྱུང་བ་
 བཞིའི་རྩལ་ཙམ་གང་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཡོད་ལ་གང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། གཞུང་ལས་རྣམ་བཞག་མང་བཤད་ཀྱང་། །
 འགོག་ཁུས་སྟེ་མ་བརྩུ་གཉིས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེའུ་དང་པོའི་རང་འགྲེལ་དུ་
 བརྒྱད། རྣམ་ངེས་སུ་བརྩུ། རིགས་ཐིགས་སུ་བརྩུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། བརྩུ་གཉིས་
 སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
 དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 བཞི་ནི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་
 དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་
 བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན། མེས་ཁྱབ་པར་ཞོན་པའི་ཤར་གཞིར་ཚོས་
 ཅན། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་། གྲང་འབྲས་སུ་འོང་བྱེད་དང་། གྲང་རེག་གི་
 དངོས་རྒྱ་དང་། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་དེ། མེས་ཁྱབ་པར་ཞོན་པའི་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ།
 རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ།
 ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན། དུ་བ་དག་སྐྱར་བས་ཁྱབ་

བར་ནོན་པའི་ཤར་གཞིར་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་འདྲ། ཏུ་བ་དྲག་ཕྱར་བས་བྱབ་པར་
 རོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་
 དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་
 དམིགས་པ། བྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན། ཅན་མེས་
 བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གཞིར་ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་ཚོས་འདྲ། ཅན་མེས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཞེས་སྒྲོས་དགོས་ཏེ། གཞན་
 ཏུ་ན་ཆ་གྲང་ཕྱད་པའི་རྒྱན་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་གྲང་རེག་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ་ཞེ་འདོད་ལ་མེས་བྱབ་པར་
 རོན་པ་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དངོས་པོ་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བས་དེ་ཉིད་ཆ་གྲང་ཕྱད་
 པའི་རྒྱན་ཅིག་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྣམ་བཞག་ལ། ཚུལ་
 གསུམ་ངེས་བྱེད། གྲངས་ངེས་པ། གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
 རྟོགས་ཚོས་མཛོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པས་གྲུབ། བྱབ་འབྲེལ་དངོས་སུ་རྟགས་དེ་དགག་བྱའི་ཚོས་
 དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་ངེས་པ་དང་མཐར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་བདག་བྱ་ཆད་མས་
 མ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཅན་དན་
 གྱི་དུ་བ་དྲག་ཕྱར་བས་གྲང་རེག་སྒྲོར་བཞི་འགོག་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱབ་བྱའི་
 འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སོགས་བཞི་དང་བཅས་པས་བཅུ་དྲུག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་
 བྱི་བྱིས་པའི་གཏམ་སྟེ། ཏུ་བ་དྲག་ཕྱར་བས་འགོག་རྩས་པ་མེ་མ་མཐོང་བར་དུ་བ་མཐོང་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཅན་མེ་མ་ངེས་པར་ཅན་དན་གྱི་དུ་བ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་དེའི་ཆོ་ཅན་
 མེ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཅན་དན་གྱི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བཞི་པོ་འདི་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་། ཆ་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་བཞི་པོ་ཡང་མི་
 འཐད་པས་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་སྟེན་ན། བདག་འཛོན་འགོག་རྩས་པས་དེ་སྟོང་བ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་
 དགོས་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་སྐོར་གྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐོར་གྱི་
 དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། །ཁྱོད་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་སྤྱང་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་དེ་སྐོར་རྟག་དངོས་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕན་
 ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 ལུགས་ནི། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་
 བས་རང་གི་བྱུང་འབྲེལ་ངེས་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ངེས་དངོས་ཀྱིས་ལྟོས་བཅས་འགོག་
 པ་དང་། ལྟོས་བཅས་ཀྱིས་ངེས་དངོས་འགོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །
 བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འཛིག་
 ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བུམ་པའི་འཛིག་རྒྱ་དེ་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་
 ཡིན་ཅིང་། བུམ་པའི་འཛིག་པ་ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །དེ་
 བཅད་པར་འདོད་ནས་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་པའི་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མིན་ཏེ་ཞེས་འགོད་
 པ་ཡང་འཛིག་རྒྱ་ཐོ་བ་ཐོགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཅམ་སྐྱབ་རྩས་ཀྱང་བུམ་པའི་འཛིག་པ་བུམ་པའི་རྒྱ་
 ལས་སྐྱེས་པར་སྐྱབ་མི་རྩས་ཏེ། བུམ་པ་དང་རྩས་མཉམ་པའི་བུམ་པའི་འཛིག་རྒྱ་ཡོད་དམ་
 ལྟོས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན།
 རང་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་པའི་རང་གི་འཛིག་པའི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་
 པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོན་པོར་འགྱུར་རུང་གི་གོས་དཀར་
 ཆོས་ཅན། ཆོན་ཅན་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་རང་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་
 པའི་ཆོན་ཐོགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། རྩལ་གསུམ་ངེས་བྱེད།
 གངས་ངེས། གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་མའི་ཕྱོགས་
 ཆོས་རྟག་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུབ། ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་
 གི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུབ། ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་ཆོས་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུབ་པོ། །
 གཉིས་ཀའི་བྱུང་འབྲེལ་དངོས་སུ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུབ། མཐར་བདག་
 གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི་
 དངོས་པོའི་གངས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་

པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། བྱ་སྟངས་ཀྱིས་སྒྲིམ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
 ཆེད་དུ་སྒྲིམ་དང་། རྒྱ་ཚལ་གྲངས་ཚད་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བུང་ཙམ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་
 འབྱུང་ངེས་སྐྱབ་མི་ལུས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །
 གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་
 རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲོར་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། །ཁྱོད་དང་རྗེས་གཞན་
 མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཅེས་དང་། ཡང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཞེས་དང་། གང་ཞིག །དེ་སྒྲོར་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་
 གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་ཁྱོད་དང་རྗེས་གཞན་མིན་དགོས་པ་ཞེས་དང་། ཁྱོད་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་
 ཡིན་དགོས་པ་ཞེས་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་
 པ་ལྟ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ལ། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲོར་གྱི་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཡོད་དེ་དེ་འབྲེལ་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་གཉིས་ལ་སྟག་
 བདེན་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་
 པའི་ཆོ་ན། རེས་འགའ་སྟེ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲོར་གྱི་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་འབྱུང། ལྟ་པ་ལ་ཁ་ཅིག །བདག་གཅིག་འབྲེལ་པའི་རྩ་བ་ཅན་
 གྱི་དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དུ་བ་
 ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲོར་གྱི་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཉིད་
 བློ་ཆོག་སྒྲིམ་ཡིན་ལ། དོན་སྒྲིམ་ནི། བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་
 དག་གི་ས་ཕྱོགས་བུམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
 གཏན་ཚིགས་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པས་ན། །འདི་ནི་རང་བཞིན་ནང་འདུས་
 ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྐྱབ་
 ཆོས་རང་དང་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་པའི་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རང་བཞིན་ཁྱོད་པར་བྱེ་བྲག་ལ། །ཁྱོས་པའམ་འོན་ཏེ་

འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། རྒྱད་པར་དག་དང་ལྟོས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལ། ཁ་ཅིག ། རྒྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཞེས་དང་། རྒྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཞེས་དང་། འགའ་
 ཞིག་རང་བཞིན་ལྟོས་པ་བ་དང་། རང་བཞིན་དག་པ་བ་ཞེས་དང་། འགའ་ཞིག་རྒྱད་པར་
 ལྟོས་པ་བ་དང་། རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 རིགས་གཉེར་རང་འབྲེལ་ལས། རྒྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།
 རྒྱད་པར་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཐ་སྟངས་མཛད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་
 རང་གི་ཚེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་གཞན་གྱི་ཚེས་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་བྱས་པ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོས་པ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་རྒྱུན་
 གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་བཞོད་པ་གཉིས། འབྲེལ་པ་གཞན་གྱི་ཚེས་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྒྱེ་བས་
 རྒྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དོ་པོ་དབྱེར་མེད་བཞོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ། རྒྱད་པར་ལ་མ་ལྟོས་པ་ནི་རྒྱ་མི་
 རྟག་བརྒྱབ་པ་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་བརྒྱབ་བྱའི་
 རྒྱ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་བརྒྱབ་དང་། ཐ་སྟངས་བརྒྱབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་
 ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་
 ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྣམ་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ། འོ་ན་མུ་སྟེགས་
 བྱེད་གཏན་ཚིགས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་རྒྱ་ཚིགས་གངས་ཚང་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་
 དུ་བརྒྱབ་པ་དང་། དུ་བའི་རྒྱ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དུ་བ་བརྒྱབ་པ་
 རྣམས་གཏན་ཚིགས་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལོ། །
 ཟུང་མ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཚེས་གཉིས་པོ་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ།
 བཞོད་ཚོད་ལ་དེ་ལྟར་བཞོད་ཀྱང་སོང་ཚོད་ལ་དུ་བ་རྒྱེ་བཞིན་པ་རྟགས་སུ་སོང་བས་དེ་འདུས་བྱས་
 ཀྱི་དུ་བ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གོང་དུ་ཆོ་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་རྟགས་སུ་
 བཞོད་ནས་གང་རེག་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། མི་
 འགའ་ཏེ། དེའི་ཆོ་རེག་རྒྱེ་བཞིན་པ་རྟགས་སུ་མ་སོང་ན་འཇུགས་ཚེས་ངེས་མི་རུས་ཤིང་།
 སོང་ན་ཆོ་རེག་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་གང་རེག་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པས་
 འོགས་སུ་དབྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གསུམ་པ་རྣམ་བཞག་ལ། རྒྱལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་

དང་། གསུངས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་བརྟག་པའི་སྐབས་
 གྲུབ་ཤད་ཟིན་ཏེ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞིའི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་།
 མཐར་ཐུག་ངེས་ལགས་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་བྱེ་
 བྲག་ཆེ་འདི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཅིང་དེ་རྟོགས་པས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་བསྐྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་མི་དགེ་བ་
 མི་སོག་ཅིང་དགེ་བ་སོག་པར་བྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་མངོན་མཐོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་རྟོགས་གིང་དེ་རྟོགས་པས་འཁོར་
 བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །
 སྒྲིམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་རྟགས་ལ་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བཤག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། །ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲོར་གྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲོར་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་ཁྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པ་དང་། གང་ཞིག །དེ་སྒྲོར་གྱི་སྐྱས་ཙམ་གྱི་བསྐྱུབ་
 བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་པའི་རྩ་བ་
 ཅན་གྱི་དེ་སྒྲོར་གྱི་སྐྱུབ་པའི་རྩལ་གསུམ་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལ། །ཁ་ནང་གི་བྱ་རམ་གོང་བྱ་
 ཆོས་ཅན། བྱར་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་དེ། བྱར་རོད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་
 ཆེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཟུར་བྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱར་
 གཟུགས་ད་ལྟར་བ་དེ་བྱར་རོད་ལྟར་བའི་རྒྱར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། དུ་ལྷན་ལ་ལ་
 ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆེ་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཟུར་བྱི་མ་
 དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་ཡོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆེ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲོར་གྱི་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ཡང་སྟངས་དོ། །རང་ལྷགས་ནི་སྐྱུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །
 རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྐྱུབ་ཆོས་རང་ལས་རྩམ་གཞན་སྐྱུབ་པ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ།
 རྒྱ་དངོས་བསྐྱུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས། རྒྱ་ཆོས་རྩམ་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས། རྒྱ་སྟོན་སོང་
 བསྐྱུབ་པའི་འབྲས་རྟགས། རྒྱའི་བྱང་པར་བསྐྱུབ་པའི་འབྲས་རྟགས། རྒྱ་ཡོད་ཙམ་བསྐྱུབ་

པའི་འབྲས་ཉགས་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། ཏུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ།
 ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ་མེ་དེ་ཏུ་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། རྒྱ་
 ལ་རང་བཞིན་རི་སྟེང་ཅིག། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་སྤང་ཞིང་། རིགས་གཏིར་
 རང་འབྲེལ་ལས་ནི། འདི་ལ། རྒྱའི་ཕྱོག་པ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཉགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེའི་དོན་ནི། ཏུ་བའི་ཉགས་ལས་ཏུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་མེའི་ཁྱད་པར་ཅ་སོག་གི་མེ་ལ་སོགས་པ་
 བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་མེ་ཙམ་བསྐྱབ་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཆོ་གོ་བྱེད་
 རྗེས་འགོ་བ། །སྟེ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་སྤང་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱར་རོད་ལྟར་བ་དེ་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་ཏུ་བྱར་གཟུགས་ད་
 ལྟར་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་
 རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏུས་མཉམ་ཡིན་པས་དེ་
 བྱར་ཏུ་མ་འབྲེལ་རྗེས་གཞན་ཡིན་པས་བདག་གཅིག་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྤྱིས་ཙམ་གྱི་ཉགས་
 ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱུང་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་
 རྟོགས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །དེ་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་
 འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན། བྱ་རམ་
 གྱི་རོ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་དརོས་རྒྱ་ཆོས་པ་
 གཅིག་ལ་རག་ལུས་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་
 འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བྱར་རོད་ལྟར་བའི་ཉགས་ལས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་
 ཏུ་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་རྟོགས་ཏུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཏན་ཆོགས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔོག་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་
 བཀོད་པའི་ཆོ་ན་ཡང་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུ་ཆོས་ཅན། བྱར་རོ་སྤྱ་མས་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟར་
 བ་བསྐྱེད་པའི་ཏུས་པ་ཡོད་དེ། བྱར་རོད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས་འདི་རྒྱ་ཆོས་
 རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཀོད་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་
 བཀོད་ན་རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི།
 བྱར་རོད་ལྟར་བ་དེ་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་ཏུ་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་

345

རྒྱུ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མི་འབད་དེ། གཟུང་དོན་
 ཡིན་ན་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། དེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །
 སྐྱག་བསྐལ་འདི་རྒྱ་བཅས་ཉིད་གྲུབ། ཅེས་པས་སྟོན་ཏེ། སྐྱག་བསྐལ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཆ་མ་ཐུན་ཁོངས་སུ་བསྐྱབ་
 བོ། རྒྱ་རྒྱུ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པ་དང་། སྐལ་པ་སྐྱད་འབྱེན་པ་དང་གོག་མོ་ཆང་འཕོ་བའི་རྟགས་
 ལས་ཆར་འབབ་པར་དཔོག་པ་དང་། རྒྱ་མི་གཡོ་བ་དང་། རྒྱ་ལུག་གནས་པའི་རྟགས་ལས།
 རྟན་བརྟན་པར་དཔོག་པ་རྣམས་དོན་གཞན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་བཞག་ལ་རྒྱལ་གསུམ་དེས་བྱེད་དང་། གསུངས་
 པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཆོས་ལལ་ཆེར་མངོན་སུམ་
 གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། དུ་ལྟན་ལའི་སྟེང་གི་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེས་དུ་ལྟན་གྱི་ལ་དུ་བ་
 ཡོད་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་དངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པའང་ཡོད་དེ།
 དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟགས་པའི་ཆད་
 མ་སྐྱ་མ་སྟོན་སོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཚྭ་གས་ཆོས་དེ་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩབ་
 འབྲེལ་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ནི། དབྱོད་པ་
 པས་དངོས་པོ་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་
 རྒྱ་དངོས་རྒྱུ་བ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དུ་བ་དེ་མེ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་མེ་མེད་བརྒྱ་
 བྱེན་གྱི་སྐྱེ་པོ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དབང་ལྷག་པས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་
 ཐམས་ཅད་དབང་ལྷག་གིས་བྱས་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་
 འབྲས་རྟགས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཉིང་ལེན་དང་ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་ལས་མ་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་འཕེན་
 པས་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་རིག་པ་སྐྱ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། དབྱོད་པ་བས་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་བྱུང་ཟེན་མེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པར་འདོད་
 པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་རྒྱ་སྟོན་སོང་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེས་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་དེ་རིག་པ་སྐྱ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་
 པ་དེ་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་

ཡིན་ན། རང་རྒྱ་སྒོན་དུ་སོང་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པས་སྤྱོདོན་
མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་རྒྱའི་ཁྱད་པར་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དབང་མངོན་དེ་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོདོན་ལས་སྤྱོད་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འཕེན་པས་སྤྱོད་པ་སྤྲ་མ་མེད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་རྒྱ་ཡོད་ཙམ་
བསྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆེ་འདི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་སྤྲ་མའི་ཀྲུ་
འབྲུང་བདེན་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། འདི་ལ་དགག་བཞག་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ནིད་རིམ་བཞིན། དེ་སྒྲོར་
གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་དེ་སྒྲོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་།
མ་ཁྱབ་པ་ཞེས། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཡོད་དེ། ཆད་མས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆོན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲོར་གྱི་མཚན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཚན་ནིད་དེའི་ཕྱིར། བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ལ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་
བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུ་མ་པ་ཆོས་ཅན།
དངོས་པོའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆོན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་
སྒྲོར་གྱི་ཟུར་བྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དངོས་པོའི་རྒྱ་ལ་
དངོས་པོས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ནིད་རིམ་བཞིན།
རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ །རང་གང་ལ་གཏན་ཆོགས་སུ་སོང་པའི་རྟོལ་བས་མཐུན་ཕྱོགས་
མཐའ་དག་ལ་འགོད་བསྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་རང་
བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཆོས་ཅན།
མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུ་མ་པ་ཆད་མས་མ་
དམིགས་པའི་གར་གཞིར་ཆོས་ཅན། ལུ་མ་པ་མེད་དེ། ལུ་མ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱི་མ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། དུ་ལྟན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དྲུང་སྒྲུ་ཚེས་ཙན། མི་རྟག་སྟེ། ཚུལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཚེས་ཙན། དུ་བ་མེད་དེ།
མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས། ཡིད་ཆེས།
གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་འབྲས་རང་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་སྟེ། རང་དོན་ལེའུར་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་
གཙོ་བོར་སྟོན་པས་འདི་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འབའ་ཞིག་སྟོན་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལོ། །
ཕྱི་མ་གཉིས་གཞན་དོན་ལེའུར། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་
རང་བཞིན་རྟགས། །ཞེས་པས་སྟོན་པས། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཞུང་འགྲེལ་
རྣམས་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཚུལ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་
ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་རྣམས་དངོས་དང་ལྟ་
ཅིག་ཏུ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །དེ་ལས་དོན་གྲུབ་མིན་དེ་དག །ཞེས་དང་།
རང་འགྲེལ་དུ་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྣམས་
ནི་དོན་དག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏེ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
བཤད་དུ་གས། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཉེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་དང་བཙས་པ་
རྣམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲ་དག་ནི་དོན་རྣམས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
འགྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། རྒྱན་མཛད་པས་ཀྱང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ནི་འབྲས་བུ་
དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྟགས་
འདིར་དངོས་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེན། བཤད་པ། བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས་མཚུངས་པ་ཡི། །ཞེས་
སོགས་དང་། ཡ་ལྷ་རིས་ཀྱང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གསུམ་རི་ལྟར་སྟུམ་ན། འདི་ལྟར་
ཞེས་བུའོ། །གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་།
འབྲས་བུ་དང་། དེ་དག་གི་བརྟན་མའི་དབྱེ་བས་སོ་ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཙན་གྱིས་ཀྱང་།
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། དུས་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་མཐའ་ཡས་པ་ཙན་མ་ཡིན་
ནམ་རྣམ་པ་གསུམ་རི་ལྟར་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། དེ་ལ་ཞེས་བུ་བ་སྟེ། གསལ་བའི་དབྱེ་བས་
རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་

དང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་དབྱེ་བས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ནི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་དེ་གཏན་
 ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ཞིང་། ཡང་མདོ་མཛད་པས། ཡིད་ཆེས་
 ཚིག་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི། སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཅིས་དང་། འདིར་ཡང་། ཡིད་
 ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི། སྤྱི་ལས་འདི་ཡུལ་ལྟོག་གྲུར་ནའང་། གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 གྲོ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། ཞེས་དང་། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕྲོ་བ་
 བ། བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་རིགས་ལྟན་ཡིན། ཅིས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། རྣམ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་དང་།
 ཤས། བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཅུ་འགྲེལ་
 ཐམས་ཅད་དུ། ལུང་གཞོད་བྱེད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་
 པ་ལས་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་ཡང་མངོན་ནོ། གཤེས་པ་
 ལ་ཁ་ཅིག ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་མེད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་འགྲེལ་པ་
 འགྲེལ་བཤད་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་ནི། ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་དོན་
 དང་འབྲེལ་པར་ཐལ། དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་གི་བསྟན་དོན་དང་དེ་
 བྱུང་དུ་འབྲེལ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག གེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྦྱེས་བུའི་འདོད་པའི་དབང་གིས་བྱས་པ་མིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུང་རྣམ་དག་དེ་དེ་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཅེ་
 བ། འོ་ན་མ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་དེ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
 འབས་བུ་སྤར་སྦྱེས་ནས་སྒྲུབ་པའི་འབྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྦྱིན་སོགས་སྒྲུད་པ་ལས་བདེ་
 བ་འབྲུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་སྦྱིན་སོགས་སྒྲུད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྲུང་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མི་རྟག་ཅིས་པའི་ཚིག་དེ་སྤྱི་
 མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་
 པར་འགྱུར་རོ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྦྱིན་
 སོགས་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནམ་དཀར་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཡིད་
 ཆེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ལུང་ཚད་མ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག གེ་ནི་

དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན་གྲུབ་པ་ན་བསྐྱབ་
 གུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དེ། ཆོས་སུ་འཛིག་པ་ནི་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་འཛིག་པའི་ཕྱིར།
 གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟགས་ན་ཡང་མི་རིགས་དེ། ཚིག་ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་བྱབ་པ་འབྱུལ་
 ཞིང་། སྐྱེས་བྲུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་། སྐྱེས་བྲུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །མཐས་པ་ཁ་ཅིག ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་
 དཔག་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་འོག་ཏུ་འབྱུང་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུགས་དང་པོ་དེ་
 མི་འཐད་དེ། ཤིན་ཏྲོག་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དགོས་སོགས་ཆོས་
 བཞི་ཚད་བའི་བསྟན་བཅོས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཚད་མས་མི་རྟོགས་
 པར་ཐལ་བ་དང་། ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་གཏན་ཚིགས་
 ལྟར་སྤང་དུ་ཐལ་བ་དང་། རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ཚད་མའི་བསལ་བ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་མི་རུང་པར་ཐལ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་
 དགོངས་པ་མིན་པ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏྲོག་ཚད་མས་མི་རྟོགས་
 པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་དབྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་ནས་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པ་
 ལ་དབྱེད་པའི་ཆེ་ལུང་རྣམ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། ཁས་སྤངས་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ལྟར་ལུལ་གཉིས་རྣམ་བཞག་ན། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར། །
 འདོད་པའི་དུས་ཡིན་ཞེས་དང་། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕྲོ་བ་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེན་
 པར་རིགས་ལྟན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོས་
 སོགས་ཆོས་བཞི་ཚད་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་མེད་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་
 བ། རང་གི་བསྟན་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་དགོ་བ་
 སྤྱད་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། མི་དགོ་བ་སྤྱད་པ་ལས་སྤྱག་བསྡལ་འབྱུང་བར་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་མེད། དངོས་
 སྟོབས་ཚད་མ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
 པོ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཞན་དག་ན་ཤེ། དེ་ཡང་

གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུང་ལ་མ་སྟོས་པར་རྗེས་སུ་དབག་བས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དཔྱོད་པ་བས་སྒྲིམ་བྱ་ཚད་མ་མེད་པ་
 དང་། རྒྱུ་འཕེན་པས་སྒྲིམ་བྱ་སྤྱི་མེད་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་སྒྲིམ་བྱ་ཚད་མ་དང་སྒྲིམ་བྱ་
 སྤྱི་ཡོད་པར་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་
 འདི་སྟག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། མི་རྟག་སྟག་བསྐྱལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་སྟག་
 བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་སྟེད་པ་དང་། འཁོར་བ་སྐྱངས་པའི་
 ཐར་བ་ཙམ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་
 དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་སྐྱབ་པ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་རང་གི་ལན་ནི་སྤྲ་མ་ལ་མ་ཁུབ་སྟེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ཙམ་
 རིགས་པས་བསྐྱབ་ཀྱས་ཀྱང་། དགེ་མི་དགེ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྟག་འབྱུང་བ་ལ་དངོས་
 སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་མི་
 རྟོག་པའི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པའི་ཁྲོལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྲོལ་བ་སྟོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་རྒྱལས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྒྱལས་གཏན་ཚིགས་ཡང་
 དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་སྤྲ་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་དངོས་པོ་སྟོབས་
 ཞུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་ཁྱབ་འབྲེལ་
 དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། སྦྱོན་སྟགས་སྦྱང་བ་ལས་བདེ་བ་
 འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའ་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་མིན་
 པར་ཐལ། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་དང་བལ་བའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱོན་
 སྟགས་སྦྱང་བ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅའ་པའི་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་
 ཐལ། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དབག་
 གི་བསལ་བ་དེ་ཚད་མའི་བསལ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སེལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལ་བཞིར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚད་མའི་བསལ་བ་ལ་བཞིར་འབྱེད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྗེས་སུ་དབག་པའི་དབྱེ་བ་
 ཡིས། །གཞོད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བཞིར་བཤད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི།
 ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསྐྱབ་པའི། །སྦྱི་ལས་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཉིད། །ཅིས་སྟགས་སྤར་བཤད་

པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་དོ། །དེས་ན་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཤིན་ལྷོག་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་རྣམས་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས། དེ་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་དང་། རྟེན་
 དཔག་ཡོད་པ་འདི་ནི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །འདིའི་རྣམ་པ་ཞག་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་དགག་པ་དང་། མཚན་གཞི་མི་འཐད་པའི་
 ཚུལ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྟོར་གྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྟོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེས། །ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྟོར་གྱི་དངོས་
 ཀྱི་སྦྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཤིན་ལྷོག་ཡིན་དགོས་པ་ཅེས་དང་། དེ་དང་ཤིན་ལྷོག་གི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་པ་ཞེས་དང་། དེ་ཡིན་ན་ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱབ་པ་ཞེས་དང་། དེ་དང་ལུང་ཙམ་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཞེས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་ལ་འོངས་སྟོང་ཆོས་
 ཅན། སྦྱོར་འབྲས་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་པས་པན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་དེའི་བྱིར། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། འོངས་སྟོང་སྦྱོར་འབྲས་ཡིན་པ་དེ་ཤིན་ལྷོག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟུ་བར་འདོད་མི་
 ཅུས་ཏེ། དེ་སྟོར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་གཉིས་ལ་བཀའ་
 བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སྟེ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། དབྱེད་
 གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་
 པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་གཉིས་པོ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དག་རྣམ་དག་ཡིན་ན་ལུང་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་དེ་ལ་རང་ཆོག་དང་
 ལུང་ཆོག་གཉིས་ཡོད་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་ལུང་ཆོག་རྟགས་སུ་སོང་བ་དང་།
 རང་ཆོག་རྟགས་སུ་སོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྦྱབ་ཆོས་ཅན། མ་
 འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བར་ངེས་
 དོན་སྒྲི་རི་བཞིན་པའི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤུ་བྱ་བྱབ་པ་ཆོས་ཅན།
 སྤངས་པ་ཕུན་ཆོགས་བརྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྟེས་པ་རང་ཆོག་རྣམ་དག་ལས་སྦྱས་པའི་བྱིར་
 ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དག་སྦྱ་བརྟོན་གྱི་རྟགས་ལས་ཀུན་སྟོང་གི་བསམ་པ་
 དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་སྟོང་གི་བསམ་པ་དཔོག་པ་དང་། གཞན་
 རྒྱུད་གྱི་ཀུན་སྟོང་གི་བསམ་པ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་སྟོང་

གི་བསམ་པའི་འབྲས་བུའི་དག་སྒྲ་བརྗོད་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་སྒྲ་བརྗོད་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
 དག་སྒྲ་བརྗོད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། མཚན་གཞི་དང་པོ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པའི་ཆོ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེ་ངེས་
 ཏོན་སྒྲ་རིམ་བཞིན་པར་ངེས་ན་ལུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་
 གཞི་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་
 ལ་རང་ཆོག་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྦྱོན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་
 པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་
 པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་
 མཐུན་ཐབས། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཆོས་ཅན་བསྟན། མཐོང་དང་ཞེས་
 སོགས་ཆོག་རྟེན་ཕྱིད་དང་བཞིས་གཏན་ཆོགས། འདི་ཡི་མི་བསྐྱབ་པོ། ཞེས་པས་སྐྱབ་
 ཆོས། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་བསྐྱབ་པའི། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཤིན་ཤོག་
 གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ལུང་ཚད་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བསྟན། ལྷང་དང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་གིས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་བསྟན། དེས་ན་ལེའུ་དང་པོར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་ངོ་བོ་བསྟན་པར་མ་ཟད་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ངོ་བོ་ཡང་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་
 ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ། ཅིས་པའི་བར་གྱིས་
 རྒྱ་རྟོག་བསྐྱབ་པས་འཇུག་པ་བཀག་ནས་སེལ་བས་འཇུག་པར་བསྟན། རིག་བྱེད་འགོག་པའི་
 སྐབས་ཀྱིས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་བཀག་ནས། འདོད་པ་ཙམ་
 ཀྱིས་འཇུག་པར་བསྟན། དེ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་གྲུབ་པས་བརྟའི་དབང་གིས་འཇུག་
 པར་གྲུབ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཏོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། བརྟའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་
 ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དོན་ལེའུར་ནི་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚད་མ་གཞི་
 ཀས་མ་བསལ་བ་གཅིག་དགོས་ཞེས་པའི་མཐའ་དབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མིང་ཙམ་གསུངས་པ་
 ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་དོན་ལེའུར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། རང་
 དོན་ལེའུར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་བསྟན་བྱའོ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དང་
 དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་

གང་ཞིག །དེ་འབྱེད་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་
 དང་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ།
 དེ་དག་ནི་ལུང་ཙམ་རང་གི་བསྟན་དོན་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཕྱོགས་
 གྲུབ་གིས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི། ཁྱིམ་སྤུངས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཚེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་བ་སྤོང་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། ཞེས་པ་
 བས། རྣམ་གཙོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ། ཚེས་པའི་བར་རྣམས་ཀྱིས་གྲགས་རྟགས་བསྟན་
 བར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གིས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ནང་ཚན་
 རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་འགོག་པའི་གཞུང་རྣམས་
 ཀྱིས་གྲགས་རྟགས་སྟོན་བར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ལས་འཕྲེས་ནས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་དོན་ལེའུར་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་
 ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། འགོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས། ཞེས་པས་གཉིས་
 པོ་མདོར་བསྟན། བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས་མཚུངས་པ་ཡི། ཞེས་པ་བས། མདོན་སུམ་
 རྗེས་དཔག་གཞོད་ལ་མིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཉིས་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྤར་གྱི་རྩལ་དེ་ལ། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། ཞེས་
 འབྲས་རྟགས་སུ་བཤད་པ་དང་མི་འགྲིག་པས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ཆོས་ཙམ། ཁྱོད་
 ལས་མ་འོངས་པ་ན་འོངས་སྟོད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་
 མཐོང་བའི་ལུང་རྣམ་དག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་
 ལུང་དོན་དང་མཐུན་པ་བཞིན་ཚེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྦྱིར་འགོད་རྩལ་དེ་ཡང་མི་
 འཐད། རྟགས་ཚོས་གཉིས་རྗེས་གཞན་མིན་པས་འབྲས་རྟགས་སུ་མི་འཐད། ཕྱོགས་ཚོས་
 གྲུབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་གྲུབ་ཐིག་པས་མི་འཐད། རྟགས་ཚོས་གཉིས་པོ་དཔེའི་སྟེང་དུ་འགོད་
 རྒྱབ་ཀྱི་རྩལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཡིད་ཆེས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱི་དང་
 མཐུན། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་བ་ཆོས་ཙམ། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་
 བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་མིན་ཏེ། དབྱད་པ་

གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་མེ། བཀའ་བརྒྱད་
 རྩེད་པ་རང་གི་བརྟན་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་གིན་ལྷོག་ཡིན་པར་ཐལ། །ཁས་
 གྲངས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། དེ་རྩེད་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་
 ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་རྩེད་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་རྩེད་པ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་
 མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཉན་ཤེས་དེས་བཀའ་བརྒྱད་རྩེད་པ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ །དེ་
 གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲ་མ་ན་མེ། དེ་རྩེད་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྩལ་ཁྲིམས་ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་
 པ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་རྩལ་ཁྲིམས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ །དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེད། འོན་ཀྱང་ལུགས་སྒྲ་མ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་འབྲས་རང་
 མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཉ། གཞུང་ལས་བརྟན་པའི་རྩལ། དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྤྱིར་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་ཀྱང་།
 ལེའུ་དང་པོར་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་
 བརྟན་ཉ། ཚད་མ་གྲུབ་པར་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ་དངོས་སྟོབས་
 རྩལ་དཔག་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་རང་
 གི་རྟགས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་གཉིས་ནི་གཞན་དོན་ལེའུར་བརྟན་ཉ། དེར་གཞན་
 དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚད་མ་བཞི་ཆར་གྱིས་མ་བསལ་བ་གཅིག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
 མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྩལ་དཔག་གིས་གནོད་རྩལ་མངོན་སུམ་དང་རང་དོན་ལེའུར་རྩལ་
 པར་བརྟན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་མ་བཤད་པར་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པས་གནོད་རྩལ་སྐྱབས་
 འདིར་གིན་ཏུ་རྩལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། མདོར་བརྟན་དུ། རྩལ་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་
 པ་ཡིས། །གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། །ཅིས་གསུངས་ནས། རྩལ་བཤད་དུ།
 མངོན་སུམ་རྩལ་དཔག་གནོད་ལ་མིན། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་མཛད་པ་རྩལ་
 འབྲང་དང་བཅས་པས་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། འབྲས་རང་གི་གཏན་
 ཚིགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལ་འགྲིག་སྟེ་ལེའུ་དང་པོར་གསུངས་པའི་དངོས་
 སྟོབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་གསུང་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་འབྲས་རང་གི་གཏན་

ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་
 ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། བདག་གམ་གཞན་དོན་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་པའི་སྒྲོ་ནས་དག་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡིད་ཆེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་
 དངོས་པོ་མེད་ན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་དོན་དང་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གིན་སྒྲོག་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་འབྲས་
 རྟགས་གང་ཞིག །ཡུང་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བ། གཉིས་པ་ནི། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་
 ཚུལ་ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྤྲོད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་
 གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག །མདོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་
 མདོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ། རྒྱུག་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྩིས་དཔག་གིས་
 གཞོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ། གིན་སྒྲོག་སྟོན་པ་ལ་རང་ཚིག་དངོས་ལྷགས་དང་ཁས་བླངས་སྤྱི་
 འགལ་བ་མེད་པའི་ཡུང་དེ་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་གི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་ཡིན་ན་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ཆར་བཞེད་བྱར་སྟོན་པས་
 རྩབ་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །མདོན་གྱུར་སྟོན་ན། མདོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་
 མེད་ཞེས་སོགས་སྟོར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་རྟག་སྟོན་གྱི་ཡུང་དེ་ཡང་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་
 དག་པའི་ཡུང་དུ་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་པོ་གང་རུང་སྟོན་ཅིང་།
 དེ་སྟོན་པ་ལ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པ་ཡང་མེད། རང་ཚིག་དངོས་ལྷགས་དང་།
 ཁས་བླངས་སྤྱི་འགལ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཡུང་དེ་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་
 གྲགས་རྟགས་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲགས་རྟགས་མེད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་དགག་ཡོད་
 པར་འདོད་པའི་ལྷགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 མེད་དེ། དེ་ཡོད་པ་ལ་ཡུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཡུང་གིས་གཞོད་དེ།
 སྤྱི་བཤད་པའི་རྒྱུ་རྩིས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ཆེ་རྒྱ་ན་གྱིས། ཡིད་ཆེས་འབྲས་
 རྟགས་དང་། གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་གི་གཞུགས་བརྟན་ཙམ་དུ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དེ། ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དངོས་

བོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་བོའི་
 གནས་ཚུལ་བདེའམ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྐྱར་ལུས་པར་ཐལ། གྲགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལུང་གིས་གཞོད་པའི་སྒྲོན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་སྤར་
 བཤད་ཟེན་ཅིང་། རིགས་པས་གཞོད་པའི་སྒྲོན་ཡང་མེད་དེ། དངོས་བོའི་གནས་ཚུལ་དང་
 མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དོན་དོན་ལ་བྱུང་མ་བྱུང་ལ་བྱེད་དམ། རྒྱུ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད།
 དང་པོ་ལྟར་ན། མཚན་མཚན་གཅིག་ཐ་དད་འགལ་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྣམས་ཀྱང་
 དངོས་བོའི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ཐལ། དོན་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན།
 གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་དངོས་བོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡུལ་དེ་རྟོགས་ཏེ།
 རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་རུང་ལ་རྒྱུ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་བོའི་གནས་
 ཚུལ་བདེའམ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་སྒྲོན་ཡང་མེད་དེ། རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་
 སྐྱུས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་དེ། བརྗོད་མི་རུང་དུ་བདེའམ་འདོད་པས་བསྐྱར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། རང་གི་བསྐྱུང་བའི་གཙོ་བོ་སྐྱུ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་བསྐྱུང་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །དགག་རྟགས་དང་། རྒྱུ་རྟེན་གསུམ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་ཅན་ཚོས་ཅན། ལྷ་སྐྱུས་དངོས་དབང་གིས་བརྗོད་དུ་མི་
 རུང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། གྲགས་རྟགས་ཡིན་
 བ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཅུ་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རི་ཅན་ལྷ་སྐྱུས་དངོས་དབང་གིས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་དེ་སྐྱུ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། གྲགས་པ་དངོས་བདགས་སྟེ་བ་དང་། གྲགས་རྟགས་ངོས་
 བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་
 ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དོན་ཐམས་ཅད་དེས་བརྗོད་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་
 ཐམས་ཅད་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་དེ་གྲགས་པ་བདགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་
 པའི་ཡུལ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་གིས་བདགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་རྗེས་གཉིས་
 ཀྱི་ཡུལ་གྱིས་གཞོད་པ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་ཞེས་བདགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཚོས་དེ་གྲགས་པའི་སྐྱུ་ཡིས་བརྗོད། །མངོན་སུམ་

སོགས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཡང་། །འཛུལ་བྱེད་སྐྱོ་བ་ཉགས་ནས་བརྗོད་། །ཅིས་གསུངས་སོ། །གསལ་
 པ་བཏགས་པ་བ་འདི་ལ་གཞུང་ལས་སྐྱ་བྱུང་གི་གསལ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་
 རུང་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་རུང་བར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་ཅན་
 ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། འདོད་པའི་
 དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་པ་ནི། སྐྱ་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །

བཞི་པ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་།
 ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གཉིས། འདི་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྐོར་གྱི་དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་
 རིམ་བཞིན། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐོར་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཞེས་དང་། དེ་ཡིན་ན་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་དགོས་པ་ཞེས་དང་། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐོར་གྱི་
 དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་མཚན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཞེས་
 དང་། དེ་ཡིན་ན་མཚན་བྱ་ཡིན་དགོས་པ་ཟེར་ན། སྐྱ་སྙད་ཅིག་མར་མ་ངེས་ཤིང་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་སྐོལ་གྱི་དོར་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཀོད་པའི་ཆོན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྐོལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 བསྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་
 རྟོག་མ་ངེས་པའི་སྐོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ། ཐ་སྙད་
 འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ། དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས། དང་པོ་ནི།
 སྐོ་བདེ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་ཅུམ་ནས་འཛིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། ལུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཅན། ལུམ་པ་མེད་དེ། ལུམ་པ་ཆད་མས་

མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱ། ཁྱབ་ཕྱེད། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
 རྣམས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རོན་རྒྱུ་གི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། བ་སྟང་རྒྱུ་གི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག རོན་རྒྱུ་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ཚེས་ཙན་གི་སྟེང་དུ་སྒྲིམ་ཙམ་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་གི་བ་སྟང་གཙོ་བོར་
 བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དབྱེ་ན་དོན་ཙམ་རྒྱུ་པ་དང་།
 རོན་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཚེས་ཙན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཚེས་ཙན། སྐྱབ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། བྱས་
 པའི་ཕྱིར། བ་སྟང་རྒྱུ་གི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ཚེས་ཙན་
 གི་སྟེང་དུ་སྒྲིམ་ཙམ་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་གི་དོན་གཙོ་བོར་རྒྱུ་པ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
 གཏན་ཚིགས། དབྱེ་ན་བ་སྟང་ཙམ་རྒྱུ་པ་དང་། བ་སྟང་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཤིང་མེད་བྲག་རྫོང་ན་ཚེས་ཙན། ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བྱས་པ་དེ་
 སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་བ་སྟང་ཙམ་རྒྱུ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བལ། ཤིང་མེད་དེ་ཤིང་
 མེད་གི་བྲག་རྫོང་ཤ་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་བ་སྟང་ཙམ་རྒྱུ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་དོན་ཙམ་རྒྱུ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ།
 མཚན་ཉིད་དང་། འགལ་མི་འགལ་དབྱེད་པ་དང་། རོན་དང་བ་སྟང་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། རོན་རྒྱུ་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྒྲིམ་ཙམ་གི་རྟགས་
 ཚེས་ལ་མཚན་མཚན་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དབྱེ་ན།
 མཚན་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བཟུང་བ་གཉིས།
 དེམ་བཞིན། སྒྲ་ཚེས་ཙན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲོ་བདེ་
 ཚེས་ཙན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་སྟེ། བ་སྟང་རྒྱུ་གི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྒྲིམ་ཙམ་གི་རྟགས་ཚེས་ལ་མཚན་མཚན་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དེ་ཡང་དགག་པ་ལ་དཔེར་མཚན་ན། བྱས་དག་གི་
 ས་ཕྱོགས་ན་ཚེས་ཙན། བྱས་པ་མེད་དེ། བྱས་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་།
 རྒྱུ་པ་ལ་མཚན་ན་དཀར་ཟལ་ཚེས་ཙན། བ་ལང་ཡིན་ཏེ། བོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་

བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལ་ཅིག །དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ།
 ལུང་ནི། དེ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྒྱ་དང་ཁྲབ་པར་
 བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་དག་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
 བཤད་དུ་ལུས། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་པ་དང་། བ་སྟངས་གཉིས་ཀ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཡང་ངོ་ཞེས་དང་། ཚེས་མཚན་གིས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་པ་དང་བ་སྟངས་ཀྱི་འོ། །འབྲས་
 བུ་དང་ཁྲབ་པར་བྱ་བ་ལྟར་མི་རུང་བ་ནི་རྒྱ་དང་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་
 དང་དགག་པའི་བ་སྟངས་གཉིས་ཀ་གོ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་ནི་དོན་དང་བ་
 སྟངས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིངས་པའི་སྒོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཚན་
 མཚན་གཉིས་མི་འགལ་བར་བཤམ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་ཀྱང་མི་
 གཞོད་དེ། ལུང་དོན་ནི་མེ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་དུ་དབྱ་བ་
 མེད་པ་དང་། དུ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱབ་ཅུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་གཏན་
 ཚིགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ལ་ཅིག །དོན་
 མཚན་ཉིད་དང་། བ་སྟངས་མཚན་བྱ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དོན་རྒྱབ་ཀྱི་གཏན་
 ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་བ་རྒྱབ་བྱའི་ཚེས་མཚན་ཉིད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག །དོན་
 ལུལ་དང་། བ་སྟངས་ལུལ་ཅན་ཅེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བ་སྟངས་རྒྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ན། བ་རྒྱབ་བྱའི་ཚེས་ལུལ་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དོན་
 ལྟོག་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བ་རྒྱབ་པར་བྱ་བའི་མཚན་བྱ་ནི་བ་སྟངས་དང་། དོན་ལྟོག་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བ་རྒྱབ་བྱའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ལུ་པ་བ་རྒྱབ་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱབ་རྟགས་
 ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱར་བཤད་པའི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །ཁྱི་
 མ་ནི་རྒྱར་བཤད་པའི་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །

རྟག་པ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་
 རྒྱར་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་འབྲེལ་བདག་
 གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལྟོག་འབྲེལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཁྲབ་

བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་
ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྩོག་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་
རྟགས་རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །འོ་ན་
འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་འབྲེལ་པ་གང་ལ་བརྟེན་ཅེ་ན། མཐར་བདག་གཅིག་
གི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། མཐར་དགག་བྱ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་བྱ་མེད་
ངེས་སུ་བསྐྱབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་རྟགས་སུ་དགོད་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མེད་དགག་རྟགས་སུ་སོང་བ་དང་།
མ་ཡིན་དགག་རྟགས་སུ་སོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཚིགས་རྣམས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། འབྲས་རང་གི་
གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །

བརྒྱད་པ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་དང་། ཡོད་འགོད་
གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ཡིན་བསྐྱབ་དང་། ཡོད་བསྐྱབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་
ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བར་སྣང་གི་དྲུབ་སྟོ་ལོང་བ་
ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་མེ་ཐོབ་དུ་སོང་སྟེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
ལ། བསྐྱབ་ཚུལ་ཡིན་བསྐྱབ་དང་། ཡོད་བསྐྱབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཚོས་ཅན།
མི་རྟག་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དྲུབ་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དགུ་པ་ཚོལ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།
གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྒྱར་ཚོལ་གྱིས་ཕྱིར་
ཚོལ་གྱི་ངོར་མ་བཞོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན་དུ་བ་སྟོ་བྱར་པའི་
རྟགས་ལས། དེ་མ་ཐག་དུ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྩེས་དབག་སྟེ་པའི་ཚེ་དུ་བ་ལྟ་བུའོ།
།ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད། རྒྱར་ཚོལ་གྱིས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ངོར་བཞོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་
གཏན་ཚིགས་དཔེར་ན་རྒྱར་ཚོལ་རྣམ་དག་གིས་ཕྱིར་ཚོལ་རྣམ་དག་གི་ངོར་རྒྱ་ཚོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ།
བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་པའི་ཚེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག །རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་གིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་གོ་མི་ཆོད་དེ། དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་རྒྱར་ཚོལ་དང་། ཕྱིར་

གྲོལ་གང་རུང་གིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། སྤྱོད་གས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་གྲོལ་བ་དང་ཕྱིར་གྲོལ་
 བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བརྒྱུད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུང་
 དེ་ནི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་གས་ཚུལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི། གཞན་དོན་
 སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་སྐྱུར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། ཅིས་
 པའི་གཞུང་འདི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་
 རྩལ་སྟེ། སྤྱོད་གས་ཚུལ་དེས་ཆས་རྩལ་པ་ཡི། ཅིས་པའི་གཞུང་འདི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་
 གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཆོག་སྟེང་བདག་ཉིད་འདོད། །ཞེས་
 པའི་གཞུང་འདི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། །

བརྟུ་བ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྟེ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་
 ལ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། རྩལ་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་
 རོ་བོ་དང་རྩལ་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་ཏེ། བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན།
 དངོས་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལུང་
 པའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཆོས་ཅན།
 མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྟེང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལས་དོན་
 གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་འགལ་རྟགས་ལ་ཆོས་ཅན་
 ཀྱི་རོ་བོ་འགོག་པ་སོགས་བཞིར་དབྱེ་བ་འཐད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་
 དབྱེ་བ་རུང་ན་ཡང་འགལ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་རིགས་གཏེར་ལས་བཀག་པས་འདི་མི་
 འཐད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་ངེས་ལས། འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེ་ནི་རིམ་འགལ་
 ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སམ། ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྒོ་ནས་སམ། དེའི་རྩལ་པར་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་གཏེར་ལས། དངོས་ཤུགས་ཆོས་
 དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི། །འགལ་བ་བརྗོད་འདོད་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དབྱེ་བ་
 དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་སྐྱུར་ན། ལ་ལར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག །
 ལ་ལར་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ལ་ལར་ཆོས་བརྗོད་
 པ་དང་། ལ་ལར་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞི་ནི་རིམ་

གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
ཁ་ཅིག རྒྱལ་གསུམ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ནས། རྒྱལ་གསུམ་
མ་ཡིན་པ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་།
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་གསུམ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་
པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་དང་དངོས་འགལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱབ་པ་གང་ཞིག གཏན་
ཚིགས་ལྟར་སྤང་དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
རྟག་པ་དང་དངོས་འགལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསྐྱབ་པ་གང་ཞིག རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་ཟུར་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་རྟག་པའི་ཐ་སྟངས་འདོགས་
པའི་ཕྱིར་དོ། གལ་ཏེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་གི་མཐར་དགག་ཚིག་འབྱར་བར་ཐལ།
ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་
མིང་གི་མཐར་བསྐྱབ་ཚིག་འབྱར་བར་ཐལ། ཁྱོད་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་
རྒྱལ་གསུམ་མ་ཆང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། རྟགས་གང་རྒྱལ་གསུམ་
མ་གྲུབ་པ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། གཉིས་པ་ལ། དཔྱེ་གཞི། དཔྱེ་དོ། བྱེ་
བ་སོ་སོའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་ཙམ་སོ། གཉིས་པ་
ལ། དེང་སང་བོད་རྒྱལ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གསུམ་དུ་
བྱས་ནས་མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། དུ་ལྟན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། ལྟ་སོག་གི་མི་ཡོད་དེ། དུ་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ཆུ་ལུང་དང་བལ་བའི་ནས་རྟག་དང་ལྟན་པའི་གར་

གཞིར་ཚེས་ཅན། འབྲས་བུ་ལྷ་ལྷ་འབྲུང་ངེས་ཡིན་ཏེ། བས་དོག་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚེས་པའི་འབྲས་དང་ལྷ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པར་མཚུངས་པ་དེ་ཚེས་ཅན། ཚེས་པའི་འབྲས་དང་ལྷ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པར་མཚུངས་པའི་འབྲས་ལྷ་ག་མ་རྣམས་ཚེས་པར་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་ཡིན་ཏེ། དེར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་ལྷའི་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀ་བ་བུ་མ་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱམ་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་སོགས་གསུམ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་ལྟར་སྣང་གསུམ་དུ་དབྱེ་དགོས་སོ་སྐྱུ་ན། འོ་ན་ངན་སོང་དེ་ལ། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་། མིའི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་དབྱེ་རིགས་པར་ཐལ། བདེ་འགོ་ལ་འདི་གསུམ་དུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱོགས་གྲུང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཡང་དག་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སོགས་བཞིར་དབྱེ་ཡང་། ལྟར་སྣང་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་མངོད་པར་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་མངོད་པ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་ལྟར་སྣང་ལ་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་འདི་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པ་ཞེན། རི་བོང་རྩ་ཚེས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཚེས་མིན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་མཚན་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱོང་ར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཚོལ་བ་ལ་སྟེས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚེས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པ། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་ཚེས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། བདག་ཚེས་

ཅན། བམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བམས་ཅད་ལ་འོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྤིང་ཀྱང་ཅོད་གཞིར་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མཉན་བྱ་
 ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟགས་གྱི་ངོ་བོ་མི་སྤིང་ནས་མ་གྲུབ་
 པ་དང་། སྤིང་ཀྱང་ཤེས་འདོད་དང་མ་འབྲེལ་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲེས་བྱ་
 འདི་ཚོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 དང་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ཚོས་ཅན།
 མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལྟོག་པ་ཐ་
 དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་ནི། སྒྲ་ཚོས་ཅན།
 མི་རྟག་སྟེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཚོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་ནི། སྒྲ་ཚོས་ཅན།
 མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞི་ཚོས་ཐ་དད་མེད་པ་ནི། རྩར་གྱི་
 ཅོད་གཞིར་མ་གྲུབ་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འོགས་སུ་མ་མཛད་དོ། །གསུམ་
 པ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་
 གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་
 སྒྲི་ཚོས་ཅན་དུ་དང་། ཚོགས་སྒྲི་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤིང་
 ཚོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉལ་བའི་དོན་ལོ་མ་
 འཁུམ་པ་ལ་བྱེད་ན། ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའམ། གཉིད་འོག་པ་ལ་
 བྱེད་ན་རྟགས་གྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པའམ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
 དོ། །ཡང་སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཚོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན་ཚོལ་
 བྱུང་དེ་སྒྲའི་ཁྱེ་བྲག་བྱེད་པ་ལྟེ་རྟོན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱ་སྒྲ་དང་། རྒྱང་སྒྲ་སོགས་
 ལ་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་
 གསུམ་ཚོས་ཅན། གཏུན་ཚོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འདིས་གཏུན་ཚོགས་ཡང་དག་ཏུ་
 མཚོན་ནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། རྒྱལ་གསུམ་རེ་རེ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་ལའང་། རིགས་སྒྲི་རྟགས་སུ་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་སྒྲི་རྟགས་སུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ། གྲུབ་མ་གྲུབ་མཚུངས་པ་ནི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲི་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རྟག་པ་རྟགས་
 སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པ་བཞིན། རྟག་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཡང་

མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཤུབ་པར་མཚུངས་པ་ནི། སྐྱེཾ་ཚན་དུ་བཟུང་ནས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་ན་སྤེལ་བྱས་པ་གྲུབ། སྐྱེཾ་ཡིན་གྱི་བྱས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱས་ཚམ་གྲུབ་པ་མི་སྒྲིན་པ་
 བཞིན་སྐྱེཾ་ཚམ་གྱི་སྤྱོད་ས་གཅིག་ལ་ཙུལ་བྱང་གྲུབ། སྤྱོད་ས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཙུལ་བྱང་
 ཚམ་གྲུབ་པས་མི་སྒྲིན་ཞེས་མཚུངས་པ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེཾ་བ་གཉིས་
 ལྷང་གི་དབང་ཤེས་ཚམ་ཅན། མཛོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོང་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚམ་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 ཟ་བ་དང་། རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་
 གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དེས་རུང་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་ག་ཟེའི་བུམ་པ་
 ཚམ་ཅན་དུ་བཞག་པ་དང་། དེས་རུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་ནོར་བུའམ་སྒྲིན་མར་མ་དེས་
 པ་ན་ནོར་བུ་ཚམ་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟགས་ཚམ་གང་བཀོད་ཀྱང་འདྲའོ། །གཉིས་
 པ་ལ་འདྲ། དེས་རུང་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི། བུམ་པ་ཚམ་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེས་རུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་དུ་བ་
 དང་། རྒྱངས་པ་གང་རུང་དུ་མ་དེས་པའི་ཚོ། སྐྱེཾ་ཟས་དང་ལྷན་པའི་ལ་ལ་ཚམ་ཅན།
 མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དེས་རུང་
 མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི། སྒྲིན་གྱི་དགེ་བ་ཚམ་ཅན། ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེས་རུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི། རི་སུལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་
 བ་ཚམ་ཅན། མ་བྱ་ཡོད་དེ། མ་བྱའི་སྐྱེཾ་གྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་
 རྟོལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ལ། སྐྱེཾ་རྟོལ་ལ་དང་། ཕྱིར་རྟོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པས་སྐྱོ་བདེ་ཚམ་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེཾ་
 འཛིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཡང་གངས་ཅན་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱོ་
 བདེ་ཚམ་ཅན་དུ་བཟུང་ན། ཚམ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས། སྐྱོ་བདེ་ཙམ་
 ཚམ་ཅན་དུ་འཛིན་ན་སྐྱེཾ་རྟོལ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། གངས་ཅན་པས་སྐྱེཾ་ཡོད་གསལ་བ་ལ་སྐྱེཾ་བ་
 དང་། སྐྱེཾ་ཡོད་མི་གསལ་བ་ལ་འཛིག་པའི་དོན་དུ་འདོད་ཀྱི་སྐྱེཾ་མེད་གསལ་དུ་སྐྱེཾ་བ་ལ་སྐྱེཾ་
 བ་དང་། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐྱང་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྒྲིན་པ་ལ་འཛིག་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི་གཅེར་བུ་པས། སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་གིང་ཚམ་ཅན། སེམས་ལྷན་

ཡིན་ཏེ། ལུག་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་འཆི་བའི་དོན་ཆོད་དང་
 སྟོག་འདོར་བ་ལ་བྱེད་ན་ཏྲགས་ཀྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱིར་རྟོག་སངས་
 རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །མདོར་ན་ཏྲགས་སུ་དགོད་བྱའི་དོན་ཅོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པ་སྤྱིར་
 རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ན་སྤྱི་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་
 སངས་རྒྱས་པས་ཕྱེ་བྲག་པའི་དོར་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། ལུས་ཅན་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆོ། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ལ་ལུས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བྲག་པ་ལ་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་ལུས་ཅན་གྱི་དོན་རེག་བྱ་ཅན་གྲུབ་པས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་བྱེ་བྲག་པས་རྩམ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་དང་། དུས་དང་། རྩལ་ཕྱན་དང་། བདག་
 དང་། ཡིད་དང་། བསམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་རྩམ་ཡིན་ལ། ས་སོགས་ནི་
 ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྩམ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྩམ་གྱི་
 ཆད་ཉིད་ལ་ལུས་ཅན་གྱི་མིང་ཁས་ལེན་ཅིང་། རྩལ་ཕྱན་ལ་ལུས་ཅན་གྱི་མིང་ཁས་མི་ལེན་པས།
 མིང་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཏྲགས་ཀྱི་དོན་རེག་བྱ་ཅན་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ལ་ཁས་ལེན་པས་དོན་གྲུབ་
 པའོ། །ཏྲགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་གྲུབ་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འབྱུང་ཏེ།
 སྤྱིར་བཤད་པའི་གངས་ཅན་ན་དང་། གཙེར་བྱ་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་འགོད་པའི་གཏན་
 ཆོགས་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསྟུན། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་
 ལ་གཉིས་ལས་ཕྱེ་བའི་དུག །སྟོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས་ཕྱེ་བའི་དུག་སྟེ། བརྩ་གཉིས་
 སུ་འདུས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་རྣམས་ནི་
 ཏྲགས་ཀྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ལ་འདུས། གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་རྣམས་ནི་
 ཆོས་ཅན་ནམ་ཏྲགས་ཀྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་འདུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་སོ་
 སའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གང་ཞིག །རང་
 འབྲས་ཐེ་ཆོམ་སྟེང་བྱེད་དང་། ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གང་ཞིག །དེ་
 སྟོར་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྟེང་བྱེད་ཅི་ན་མི་འཐད་དེ། མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན།
 རང་འབྲས་ཐེ་ཆོམ་སྟེང་བྱེད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེ་སྟོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་
 ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གང་ཞིག །དེ་སྟོར་གྱི་བྱུབ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་དང་། རྣལ་མ་གང་རུང་དུ་

མ་ངེས་པ་ཟེར་ན། མཉན་བྱ་སྐྱ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་གང་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་མ་ངེས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག །དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཙན་གྱི་གཏན་
 ཚིགས་གང་ཞིག །དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཙན་དུ་སོང་བའི་སྐོལ་བས་དེ་སྐོར་གྱི་བྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་
 ཡོག་དང་རྣལ་མ་གང་རུང་མ་ངེས་པ་ཅེ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཙན། སྐྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་
 མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དུ་མ་ངེས་པ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཙན་དུ་སོང་བའི་སྐོལ་བ་ཚོས་ཙན། བྱས་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱུང་བ་རྣལ་མར་ངེས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ངེས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐོར་གྱི་བྱུང་བ་རྣལ་
 མར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་
 པའི་བྱུང་བ་རྣལ་མར་ངེས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱུང་བ་རྣལ་མར་མ་ངེས་ཅིང་། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་
 ཚོས་སུ་སོང་བའི་སྐོལ་བ་ཚོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་
 རྣལ་མ་དང་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གང་རུང་མ་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཙན་གྱི་གཏན་ཚིགས། གཉིས་པ་
 ལ། གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ་རྩྱེད་པ་སྤང་བ། དཔེ་དང་རྩྱེད་
 གཞིར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། ཤེས་
 འདོད་ཚོས་ཙན་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཆེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས།
 གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཐུན་མོང་པའི་གཏན་ཚིགས། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཤེས་འདོད་
 ཚོས་ཙན་ལས་གཞན་པའི་དོན་གང་ལ་བྱེད། རྟོག་པ་གཞན་ལ་བྱེད་དམ། རྩས་གཞན་ལ་
 བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་
 ཚིགས་མིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྐྱ་ལས་ལྟོག་པ་གཞན་རྩ་སྐྱ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་སྟོང་དེ། སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་དོན་བྱེད་ལུས་པས་སྟོང་པར་བསྐྱབ་
 པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ལས་རྩས་
 གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་
 ཤེས་འདོད་ལས་གཞན་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་ངེས་པ་ལུས་པ་ལ་ཐུན་

མོང་བ་དང་། མི་རྒྱུ་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རོ་
 བོ་ཐ་དད་ལ་དཔེ་དང་རྩོད་གཞིར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་གཅིག་ལ་འང་གཞན་སེལ་གྱི་
 འཇུག་ཚུལ་གྱིས་དཔེ་དང་རྩོད་གཞིར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མེ་དང་མི་
 ཏྟག་པ་བརྒྱབ་པ་ན་ལ་དང་སྐྱེ་རྩོད་གཞི་དང་། ཆང་མང་དང་བུམ་པ་དཔེར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ལ། ཐ་སྐྱེད་བྱུང་མ་བྱུང་གིས་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གིས་འགྱུར་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བུམ་ལྡོག་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་གྱི་ཐ་སྐྱེད་བྱར་རུང་སྟེ།
 དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཏྟག་པའི་ལྡོག་པ་བཞིན།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། བྱུང་ཆེ་རྒྱུད་ནི། ཤེས་བྱ་ཙམ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་
 དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྩོད་གཞི་དང་དཔེར་རུང་ན། མཉན་
 བྱའི་ཏྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྟག་པར་བརྒྱབ་པ་ན། སྐྱ་ཙམ་རྩོད་གཞི་དང་། ར་སྐྱ་དཔེར་རུང་
 བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྟེང་དུ་སྦྲར་གྱི་བྱུང་
 འབྲེལ་ངེས་ནས་ཤེས་བྱ་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་མ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ར་སྐྱའི་སྟེང་དུ་མཉན་
 བྱ་ལ་མི་ཏྟག་པས་བྱུང་བ་ངེས་ནས་སྐྱ་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་མ་ངེས་པ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་
 ཙམ་འཛིན་པའི་ཆད་མས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་མི་བྱུང་ཅིང་། སྐྱ་ཙམ་འཛིན་པའི་ཆད་མས་
 མཉན་བྱ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཤོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྟག་སྟེ། སྐྱའི་བྱས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ར་སྐྱ་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་དཔེར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་
 བྱུང་མཉམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེམ་པོ་ལས་ལོག་ནས་
 རིག་པའི་རོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་བཞིན་ཅེས་བཤད་པ་ན། མངོན་
 སུམ་རྩོད་གཞི་དང་། རང་རིག་དཔེར་འགྱུར་བའོ། །མདོར་ན། གཞན་སེལ་གྱི་སྐྱོན་ནས་
 སྐྱོ་རོར་བྱུང་མ་བྱུང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་ན། རྩམ་དང་ལྡོག་པའམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གམ།
 མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་བྱ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་གང་སྐྱོ་རོར་བརྒྱབ་སྤྱོད་དཔེར་བྱས་ཏེ།
 དཀའ་བ་རྩོད་གཞིར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་
 ནི། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གང་ཞིག །གང་ལ་ཏྟགས་སུ་སོང་པའི་ཆོལ་བས་མཐུན་

བྱོམས་མི་མཐུན་བྱོམས་གང་རུང་ལ་མ་མཐོང་བ། དབྱེ་ན། མཐུན་བྱོམས་མི་མཐུན་བྱོམས་
 གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མཐུན་བྱོམས་ལ་
 ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མི་མཐུན་བྱོམས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞི།
 སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྒྲིས་བྱ་འདི་ཆོས་ཅན།
 ལྟ་ལས་ཆེ་འཕོས་ཏེ། མིག་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རིགས་སྒྲ་རྟག་པར་འདོད་པའི་
 རྟོལ་པའི་དོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་
 དང་། ཉམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། གངས་རྟག་སྟེ། མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
 བཞིན་ཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །
 གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་པའི་རྟོལ་བས་མཐུན་བྱོམས་མི་མཐུན་བྱོམས་གང་རུང་ལ་མཐོང་བ།
 དབྱེ་ན་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་། ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་
 བོའི་མཚན་ཉིད། ཐུན་སོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་
 པའི་རྟོལ་བས། མཐུན་བྱོམས་མི་མཐུན་བྱོམས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བ། དབྱེ་ན།
 བྱོམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་མཐོང་བ། མཐུན་བྱོམས་ལ་ཁུབ་བྱེད། མི་མཐུན་བྱོམས་
 ལ་ཆ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ། མི་མཐུན་བྱོམས་ལ་ཁུབ་བྱེད། མཐུན་བྱོམས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་
 མཐོང་བ། བྱོམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞི། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་སྟེ། རིག་བྱ་
 ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་མཐུན་བྱོམས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དོན་ཡང་།
 བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྟུལ་ཐུན་རྟག་པ་དང་རིག་བྱ་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག །གང་ལ་རྟགས་སུ་
 སོང་པའི་རྟོལ་བས་མཐུན་བྱོམས་མི་མཐུན་བྱོམས་གང་རུང་ལ་མཐོང་། ཅིག་ཤོས་ལ་མ་
 མཐོང་བ། དབྱེ་ན་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་གཉིས། དང་བོའི་མཚན་ཉིད། ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །
 གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་པའི་རྟོལ་བས་མཐུན་བྱོམས་ལ་མཐོང་མི་མཐུན་བྱོམས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མི་
 མཐུན་བྱོམས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའོ། །དབྱེ་ན་མི་མཐུན་བྱོམས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ།

མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བ། འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། དག་སྒྲ་པའི་སྒྲེས་
 ལུ་པ་འོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་མཁུན་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཕྱིར་བཏུས་ཀྱི་
 སྒྲེས་ལུ་འདི་ཆོས་ཅན། རྩོ་སངས་ཡིན་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
 དང་རྟག་པ་འགལ་བར་མ་ངེས་པའི་རྟོག་པའི་དོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། གང་ཞིག གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་
 པའི་རྟོག་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་
 པར་མ་ངེས་པའོ། །དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མེད་ཀྱང་མི་
 འགལ་བ། འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཀྱི་གསུམ་པོ་དེའི་སྒྲུབ་
 ཆོས་བསྒྲེག་པའོ། །ཡང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སྒྱི་ལ་ལྷག་ལུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི།
 བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལུན་པས་ལྷག་ལུ་འཛོག་ལ། སྐབས་འདིའི་ལྷག་ལུན་
 ནི་ཡང་དག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ལྷག་མ་དང་ལུན་པས་ན་ལྷག་ལུན་དུ་འཛོག་གོ། །

གསུམ་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲོར་གྱི་བྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་
 པ་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཉན་བྱ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲོར་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷག་གི་
 བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་བྱུང་དེ་དུང་སྒྲ་རྟག་
 པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲོར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མཆོན་ཅན་གྱི་སྒྲ་
 ཤེས་གྲུབ་པ་དེ་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །བྱུང་བའི་ཚུལ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔོན་པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བརྗོད་
 འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་
 ལ། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲིབ་བ་ལ་ལྷོས་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་
 བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་བ་དང་། འབྲས་ལུ་འགལ་བའི་གཏན་
 ཚིགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མཐར་བདག་གཅིག་

གི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་འགལ་བ་ཡང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་འགལ་བར་འདུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་འགལ་བ་ནི། སྒྲ་ཚས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་འགལ་བ་ནི་དྲུང་སྒྲ་ཚས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། ལྷོ་ལ་བྱུང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་འབྲས་བུ་འགལ་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་
 འབྲུག་པའི་རང་བཞིན་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་ཏྲགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། འབྲས་
 བུ་འགལ་བར་སོང་ཚུལ་ནི་དྲུང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་མ་འཁུལ་བ་ཚས་ཅན། རང་རྒྱ་སྒྲ་ཏྲག་
 པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། ལྷོ་ལ་བྱུང་མ་འཁུལ་པའི་ཉན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་སྒྱོར་བའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་འབྱེད་ན་དེ་དག་བསྒྲིག་
 པའི་འགལ་ཏྲགས་ཀྱང་གསུམ་དུ་འབྱུང་དེ། སྒྲ་གྱི་གཉིས་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་པས་དག་པའི་
 ས་ཕྱོགས་ཚས་ཅན། སྒྲ་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་རུང་གི་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་བཞིན་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་དགག་
 གཞག་སྒྲ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚས་མཚོག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་སྟོབ་དཔོན་
 གྱིས་དེ་ནི་རེས་འགའ་ཚས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སམ། ཚས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་སམ། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་
 སྒོ་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཚས་དང་
 ཚས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཏྲགས་གཉིས། ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་ཏྲགས་
 གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན། སྒྲ་ཚས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་།
 དངོས་གྲུང་གྱི་ནམ་མཁའ་ཚས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་།
 མིག་སོགས་ཚས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་
 བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚས་ཅན།
 གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་
 དག་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་ན་ཕྱོགས་ཚས་མི་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཚས་མ་
 གྲུབ་ན། འགལ་ཏྲགས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་བཞིན་གཞན་གསུམ་པོ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། འདི་དག་བཞིན་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཚས་དང་ཚས་ཅན་གྱི་འགོག་
 ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འགལ་ཏྲགས་ལ་བཞིན་འདོད་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། ལ་ལ་དངོས་སུ་འགལ་བར་བཞིན་པའི་འགལ་ཏྲགས། ལ་ལ་

བརྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་འགལ་རྟགས། ལ་ལ་ཚཱ་བརྗོད་པའི་འགལ་
 རྟགས། ལ་ལ་ཚཱ་ཅན་བརྗོད་པའི་འགལ་རྟགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པའི་
 རྒྱ་ཚཱ་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྟག་པ་ཚཱ་ཅན།
 འབྲས་བུ་སྟེང་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་ལུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །གསུམ་
 པ་ནི། ཡང་དག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤིང་། བྱེད་པ་ཆུང་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་མཛད། ཅེས་
 ཏེ། སྤར་ཡང་དག་གི་དབྱེ་སྒྲོ་བཅུ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་གཞན་
 ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་ཚཱ་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ།
 འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་འགལ་རྟགས་
 གསུམ་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་ཅེན། མིན་ཏེ། དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། ཞེ་བས་འདོད་
 པ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པར་མེད་པས་སྤར་གྱི་ཚཱ་དང་ཚཱ་ཅན་གྱི་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་
 སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་གི་ངེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་གཞན་
 འགོག་པའི་ངེས་པ། དེ་དག་གི་ལུས་པ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་སུ་བཞོད་ཆོད་
 ལ་བཞིར་གངས་ངེས་ཏེ། རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚཱ་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྤྲང་། གཉིས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པར་ངེས་པ།
 འགོག་པར་ངེས་པ། གཉིས་ཀར་མ་ངེས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཡང་དག །གཉིས་
 པ་ནི་འགལ་བ། གསུམ་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རྟགས་སུ་བཞོད་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ལུས་པ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། མ་གྲུབ་པས་ཚཱ་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐེ་
 ཚཱ་ཡང་བསྐྱེད་མི་ལུས། མ་ངེས་པས་ཐེ་ཚཱ། འགལ་བས་མི་འདོད་པའི་ངེས་པ།
 ཡང་དག་གིས་འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུས།
 ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉི་དང་། །མི་འདོད་འདོད་པའི་ངེས་སྐྱབ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་རྟགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་རིགས་གཉིར་ལས་སྐབས་འདིར་བཤད་
 གྱང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སྟོམས་པའི་ཆེད་དུ་གཞན་དོན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འབྲེལ་བ་གཉིས་
 ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས། །ཤོག་གྱུར་གཞལ་བྱ་ཚཱ་ཅན་ལ་རྟགས་པ། །རྗེས་

དཔག་ཡིན་མྱོང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་རྒྱལ་ས། ཁོལ་ས་བཅད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་བྱ། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ། མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞན་
དོན་གྱི་དག་དང་། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྟོགས་ཚེས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་
ཇིས་པ་བཞེན་བཤད་བྱང་། འདིར་རིགས་གཏེར་ལས། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་གཏན་
ཚིགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་བསྐྱབ་ནས་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ། སྐྱབ་དག་བཤད་པ། རྟོགས་ཚེས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། སྐྱོད་ན། དབྱེ་བ།
སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱིར་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྲས་སུ་
དང་། མཚན་མཚོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཚོན་བྱ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན་ཡུལ་དང་། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟགས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བཞག་པ་
སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདིར་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་དཔག་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ། རྟགས་ཀྱི་
ལུས་ཡུལ། རྟགས་ཅན། རྟོགས། དམ་བཅའ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། རྟགས་ལས་གོ་བར་བྱ་བས་ན་བསྐྱབ་བྱ། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ། རྟགས་ཀྱི་ལུས་པ་འདྲག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་ལུས་ཡུལ།
སྐྱབ་བྱེད་བཞེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་རྟགས་ཅན། རྟོགས་ལས་ལྟོགས་སུ་བྱས་པས་ན་ལྟོགས།
རྟོགས་ལས་དམ་བཅས་པས་ན་དམ་བཅའོ། །བཞི་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་།
བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་སྤང་ངོ། །

ལྟ་བུ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྤང་བས་པ་རྣམས་སྐྱབ་བསལ་མེད་ཅིང་
དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཏེ། སྐྱབ་པ་མེད་པ་ནི་
རྗེས་དཔག་སྐྱེ་རུང་གི་རྟོགས་ལས་སྐྱབ་པའོ། །བསལ་བ་མེད་པ་ནི་ཚད་མས་མ་བསལ་བའི་
དོན་ནོ། །དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་རུང་གི་རྟོགས་ཤེས་འདོད་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཡང་ན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བའི་

ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་གྱི་ཆོག་སྒོ་དོན་ནོ། །དབྱེ་ན། ལུ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་དུ་དབྱེ་
 བ་དང་། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་གཉིས་ཀ་སྐྱུབ་པ།
 གཉིས་ཀ་དགག་པ། ཆོས་དགག་པ་ལ་ཆོས་ཙན་སྐྱུབ་པ། ཆོས་ཙན་དགག་པ་ལ་ཆོས་སྐྱུབ་
 པ་བཞིན་ནི་རིམ་བཞིན། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོག་སྒོ་དོན་དང་། ལུམ་མེད་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་
 ཆོག་སྒོ་དོན་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོག་སྒོ་དོན་དང་། ལུམ་མེད་དང་ཤེས་
 གྱུའི་ཆོག་སྒོ་དོན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པ།
 གཉིས་ཀ་དངོས་མེད་ཡིན་པ། ཆོས་ཙན་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་དངོས་མེད་ཡིན་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་
 ལྟར། ལ་དང་མེད་ཆོག་སྒོ་དོན་དང་། སྤྱི་མཚན་དང་གཞལ་གྱུའི་ཆོག་སྒོ་དོན་དང་།
 ལུང་པོ་དང་བདག་མེད་ཀྱི་ཆོག་སྒོ་དོན་ལྟ་བུའོ། །ལྟར་སྒྲུབ་ལ་ནི། ཆོས་ཙན་དངོས་མེད་ལ་
 ཆོས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡང་དབྱེར་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལ་རང་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་།
 གཞན་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དབག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་གྱི་ཆོག་སྒོ་དོན། དཔེར་ན་དུ་
 ལྟན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་བསྐྱུབ་པ་ལ་དུ་བསྐྱོ་བྱུང་བ་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་ཆོས་དང་མེད་ཆོག་སྒོ་
 དོན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞུང་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར།
 མཚན་གཞི་སྒྲུབ་བཏགས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། ཀྱུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་གཉེར་ལས། མདོ་ལས་མཚན་
 ཉིད་ལྟ་བུ་གསུངས། །བསྐྱུབ་བྱར་འདོད་པ་རིགས་པའི་སྒྲོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 མདོ་ལས། རོ་པོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། །འདོད་དང་མ་བསལ་བསྟན་བྱ་བ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ལ། །ཁ་ཅིག །རོ་པོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཆར་བ་གཞན་དོན་
 བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་བསྟན་བྱ་བའི་དོན་མ་ཆར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་བྱ་བ་ཁྱད་གཞིར་མ་འབྲེལ་ན་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་དཔེར་
 རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་ལྟས་པས་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་རྣམ་བཅད་
 དང་ཡོངས་གཙོ་དུ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེས་ན་རོ་པོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཆར་
 བའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་མདོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །རིགས་སྒྲོར་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་འགལ་བའི་དོན་

གྲིས་མ་བསལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །
 རྟོལ་བ་རྟོགས་ལྡན་གྲིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོག་པ་དོན་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། མ་བསལ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་མིག་
 སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་རྟོལ་བ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོག་པ་དོན་གང་
 ཞིག །ཆད་མས་མ་བསལ་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་
 བས་ཀྱན་བཏུས་གྱི་རོ་བོའི་དོན་བསྟན། འདོད་པར་གྱུར་བ་ཞེས་བས་ཀྱན་བཏུས་གྱི་འདོད་པ་
 དང་རང་ཉིད་གྱི་དོན་བསྟན། མ་བསལ་བ་དངོས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཁོ་ན་ནི་འདིར་སྤྲོས་མི་
 དགོས་ཏེ། བསྟན་བྱ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བས་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་དབེར་རྟགས་མ་གྲུབ་
 བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བཏུས་སུ་དབེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ན་སྤྲོས་དགོས་ཏེ། ཀྱན་བཏུས་གྱི་འདོད་པ་དེ་བསྟན་བྱ་བ་དང་
 འབྲེལ་བས་མ་འོངས་པར་འབྲིད་པར་བྱེད་ལ་དེས་ན་འདོད་པར་འགྱུར་བར་འགྲོ་ཞིང་དེ་ནི་མ་
 འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དབེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་བསྟན་བྱ་བ་སྤྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་སྤྲོས་ན་ཁོ་ན་ཡང་སྤྲོས་མི་
 དགོས་པས་ཆོག་ཏུང་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཕྱི་རོལ་སྤྲུལ་སྟེགས་
 བྱེད་རང་ལུགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་བྱང་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པས་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པས་རང་འདོད་པའི་མཚན་
 ཉིད་དང་མཐུན་པར་འདུག་སྟེ་ནས་འདུག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག །
 རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པས་སྐྱབ་པ་གཤམ་དག་གིས་སྤྱོད་པ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པར་བསྟན་པ་ན།
 དེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཡིན་ལ། རི་ལྷར་ན་རོ་བོ་
 ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལྡེ་སྤྲོ་ནས་བསྟན་ཅེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་འདིར་
 བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྤར་རྟོལ་གྲིས་ཕྱིར་
 རྟོལ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དེ་མཚན་
 བྱ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་གཞུང་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །ཀྱན་བཏུས་ནས་གསུངས་པ་དེ་གཞན་

རོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། རིགས་སྒྲོ་ནས་གསུངས་པ་དེ་གཞན་རོན་
 རྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གྲུག་བརྟུས་ལས་
 གསུངས་པ་དེ་ཡང་གཞན་རོན་རྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུ་ཚོགས་
 མཚན་ཉིད་གསལ་བྱ་ལ། རྟོས་པ་མེད་པར་མ་ཁྱབ་དང་། རྟོག་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར། །
 རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རོན་ལྟོག་ཐ་དད་
 པ་གཉིས་ཡོད་ན་མཚོན་བྱ་གཉིས་སུ་འགྱུར་གྱིང་རང་ལྟོག་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་
 མཚོན་བྱ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་རྟེ། རང་ལྟོག་ཐ་དད་གྱིང་རོན་ལྟོག་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གཞུང་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞན་
 རོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་རྟོགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་རོན་
 ལྟོག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་རོན་གསལ་གཉིས་ཀ་
 ཚད་མ་དང་ཡང་དག་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གཞུང་གཉིས་
 ལས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་འབྱུང་བའི་རོན་གང་ཞེ་ན། གྲུག་བརྟུས་ལས་ནི་ལོག་རྟོག་
 གེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རིགས་སྒྲོར་ནི་
 རིགས་མི་མཐུན་གེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་
 ཅིག །ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རང་མཚན་གྱི་ཚོགས་རོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་དངོས་སུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐྱོ་རོན་གྱི་
 ཚོགས་རོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱོ་རོན་རྒྱུང་པ་ལ་དགག་
 སྐྱབ་བྱས་པས་རང་མཚན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱོ་
 རོན་གྱི་ཚོགས་རོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྱུལ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་རྟེ། དེ་ལ་དགག་
 སྐྱབ་བྱས་པས་རང་མཚན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། མ་བསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བརྟན་རྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། ཚོག་ལཱའི་རྣམ་བཙད་
 དང་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ། ཚོག་ལཱའི་གངས་ངེས། གོ་རིམ་ངེས་པ། རྟོལ་ཕྱིར་
 རྟོལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་དབྱང། འདོད་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར། འདིར་མ་བསལ་

བ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རོ་བོའི་དོན་ནི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་རོ་བོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཁོ་ནའི་དོན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་
 གྱི་ནང་ནས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
 རང་ཉིད་གྱི་དོན་ནི་ཁོ་ལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
 འདོད་པའི་དོན་ནི་དག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཀྱང་ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 ནོ། །མ་བསལ་པའི་དོན་ནི་ཚད་མ་བཞེགས་མ་བཀག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་རྣམ་བཅད་ལ་ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་
 ཡིན་པ་བཅད་ནས་ཡོངས་གཙོད་ལ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེས་མ་གྲུབ་པ་
 གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་རྣམ་བཅད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་དེ་ཡིན་པ་བཅད་ནས་ཡོངས་གཙོད་ལ་དེ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་གྱི་ནང་
 བས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །
 རང་ཉིད་གྱི་སྒྲིའི་དགོས་པ་ལ། རང་ལུགས་གཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་བཅད་ལ་ཁོ་ལ་བས་ཁས་མ་སྐྱེས་པའི་ལུང་དོན་ཐམས་
 ཅད་དེ་ཡིན་པ་བཅད་ནས་ཡོངས་གཙོད་ལ་དེ་ཡིན་ན། ཁོ་ལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་པ་
 ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་སྒྲུང་གི་སྟོབ་མ་ཁ་ཅིག་ན་ཏེ། ཁོ་ལ་
 བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ཞུག་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱོས་པར་
 འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཁོ་ལ་བ་མཁས་པས་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་བྱེད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན། ཁོ་ལ་བ་སྐྱོངས་པས་དེ་བྱེད་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་ཏེ། ཁོ་ལ་ཕྱིར་
 ཁོ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱོས་པར་འདོད་པ་
 མི་འཐད་དེ། ཁྱད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཚོས་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་གྱིས་དེ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གྲུབ་ཟིན་པའི་ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱོས་པར་
 བར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 གྲུབ་མ་ཟིན་པའི་ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱོས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། ཚོས་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་
 པ་མ་བསལ་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་

བྱོམས་ཚེས་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་གྱི་བྱོམས་སྟོན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཞེས་
 པའི་ཚིག་དེས་རྣམ་བཅད་ལ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། རག་ཏུ་སྟོས་དགོས་པ་རྣམ་པར་
 བཅད་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་རག་ཏུ་མ་སྟོས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་གྱི་ཚིགས་དོན་
 ཡིན་ན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་
 ཚོལ་བ་ཇི་ལྟར་སྟམ་ན། གངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པར་འདོད་
 བས། མིག་སོགས་ཚེས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་བཞོད་པའི་ཚེ་མིག་སོགས་བདག་
 དོན་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཚེས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་
 འགལ་པའི་སྟོན་བསྟན་གྱི་དོགས་ནས་དེ་རག་ཏུ་མ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ལ།མིག་སོགས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ལ་སྟུར་བ་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
 དེའི་རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པའི་
 ལུགས་ལ་སྦྱར་གསུང་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གངས་ངོས་པའི་དང་པོ་ཉེར་བཞི་ནི་པོམ་པོ། བཟའ་
 བྱ། ཡོངས་སྦྱང་བྱ་གཟུང་དོན་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ནི། ཤེས་པ། རིག་པ། བདག །
 སྟོས་ལ། སྦྱང་བ་པོ། ཡོངས་སྦྱང་བ་པོ། ཟ་བ་པོར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཉེར་
 བཞི་བདག་གི་བཟའ་བྱར་བསྐྱབ་པར་འདོད་ནས་ཟོལ་སྟུར་འདི་ལྟར་འགོད་དེ། མིག་སོགས་
 ཚེས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཚེས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། མིག་སོགས་འདུས་པ་མིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚེས་
 ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མལ་ཆ་དང་སྟན་
 ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་ཚེས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་སྟོན་ནས་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ།
 རྟགས་དང་། ཚེས་དང་། ཚེས་ཅན་གྱི་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །
 འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་དོན་རྟེན་གསུམ་འདུས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། གངས་
 ཅན་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བྱོམས་ཚེས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩལ་དུ་
 མ་བསགས་པ་ལ་འཐད་དེ་གངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་པོ་པོམ་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 གཉིས་པ་ནི་གཞན་དོན་བྱེད་ཅས་པའི་གཞན་ནི་པོམ་པོ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། བདག་
 ཤེས་རིག་གི་སྟོས་ལུ་ལས་འོས་མེད་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །དོན་བྱེད་པ་ནི་དེས་ཡོངས་སྦྱང་པའི་
 སྟོན་ནས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སྟེ། མལ་ཆ་དང་སྟན་དཔེར་བཞོད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ཁ་ཅིག །མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་དམིགས་སྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་
 སྐྱེན་འདོན་ཏེ་སྐྱེན་གསུམ་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གངས་
 ཅན་གྱིས་སྐྱེན་གསུམ་བདག་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །
 ཤེས་བྱ་ཉིར་གསུམ་འདོན་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ཡང་སྤར་སྐོལ་ལ་འཐད་ཀྱང་ཕྱིར་སྐོལ་ལ་མི་འཐད་དེ།
 ཕྱིར་སྐོལ་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་སྤོམ་ཆེན་པོ་འདུས་བསགས་མ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། དབང་པོ་ཕྱི་མ་དགྲ། དེ་ཙམ་ལྷ།
 འབྱུང་བ་བཞི་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་འདུས་བསགས་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་
 པ་ལ་ཡང་གྲུབ་པས་དེའི་རྟགས་གྱིས་བརྩུ་དགྲུ་པོ་བདག་དོན་བྱེད་པར་གྲུབ་པ་ན། ཤེས་བྱ་དང་པོ་
 གསུམ་པོ་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཡང་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པོ་སྟོམ་དུ་སེམས་སོ། ཤེས་བྱ་ཉིར་བཞིའི་
 ཐོག་མ་སྟེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ཚོས་ཅན་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མིག་
 སོགས་འཛོལ་བའི་གཅན་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་རྒྱུ་བཅད་ལ་
 ཚད་མ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་
 བས་ཡོངས་གཙོད་ལ་ཚད་མ་བཞི་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ནི། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དེ་ལ་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་
 དོན་ལྷར་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེགས་མི་མཐུན་གཙོ་བོར་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་
 དང་། འདོད་པ་དང་། མ་བསལ་བ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས། འོག་རྟོག་གཙོ་བོར་སེལ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁོ་ན་དང་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དང་
 པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དེགས་མི་མཐུན་དེ་ལ་ཕྱོགས་སུ་མ་བརྩུང་བ་དང་། གཟུང་ཡང་ཉེས་པ་
 དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐོལ་བས་ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་འདོད་པས་སེལ་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་
 དང་། ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པས་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རོ་
 བོས་སེལ་ལ། གཉིས་པ་ནི་མ་བསལ་བས་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་
 གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་རྟོག་དེ་ལ་བསྟན་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་
 འགྱུར་རུང་གི་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟོམ་པའི་འོག་རྟོག་དང་། སྐོལ་
 བས་བསྟན་བཙོས་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པས་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟོམ་པའི་

ཡོག་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཁོ་ནས་སེལ་ལ། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་གིས་སེལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་ནི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་
 ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཐོག་མར་སྟོན་ནོ། །འོ་ན་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཕྱིར་ཁོ་ལ་མ་གྲུབ་
 པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་འོག་ཏུ་ཁོ་ན་སྟོས་སོ། །
 འོ་ན་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པར་འདོད་ནས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན།
 གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཆོ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ནར་
 བཟུང་བས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པ་
 སྟོས་སོ། །འོ་ན་ཁོ་ལ་བས་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཡུང་དོན་ཐམས་ཅད་ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
 པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་འོག་ཏུ་རང་ཉིད་སྟོས་
 སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས། རང་ཉིད་ཐོག་མར་སྟོས་པ་ནི་སྟེབ་སྟེབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས་འདོད་པ་ཐོག་མར་བཤད་པ་ནི་གོ་རིམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འོ་ན་
 རྒྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་པ་རྟག་པ་དང་། སྟོན་སོགས་སྟུང་པ་ལས་བདེ་པ་མི་
 འཕྱུང་བ་དང་། རི་བོར་ཅན་ལྷ་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་ཆོ། སྐབས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱབས་པས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་བཅད་
 པའི་ཆེད་དུ་དེའི་འོག་ཏུ་མ་བསལ་བ་སྟོས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ངོ་བོ་ནི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཁོ་ནའི་དབང་
 དུ་བྱས་ཏེ། སྐར་ཁོ་ལ་གིས་གྲུབ་ཟིན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ནི་ཁོ་ལ་ཕྱིར་
 ཁོ་ལ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྐར་ཁོ་ལ་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པས་ཕྱིར་ཁོ་ལ་
 གིས་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཡིན་ནམ་སྟུམ་པའི་
 ཡོག་རྟོག་སྟེ་པའི་ཕྱིར། མ་བསལ་བ་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྐར་ཁོ་ལ་གི་ཆོད་
 མས་བསལ་ན་བསྐྱབ་འདོད་མེད། ཕྱིར་ཁོ་ལ་གི་ཆོད་མས་བསལ་ན་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྟུག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ རང་ཉིད་དང་འདོད་པའི་བྱེད་པར་བྱུང་ཆེས་པ་སེལ་བ་
 དང་། མ་བྱུབ་པ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ འོག་རྟོག་གི་གནས་དང་།
 དེའི་ངོ་བོ་སེལ་བ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ ཁས་མ་སྐྱབས་པ་དང་། ཞེ་བས་མི་
 འདོད་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་དེ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་རང་ལྷགས་ལ་
 འདོད་པས་དག་ཏུ་དངོས་སུ་སྟོས་ཀྱང་ཞེ་བས་མི་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱ་

ཡིན་ན་ཞེ་བས་འདོད་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ན་ཤོ་ལ་བས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཞེ་བས་འདོད་མི་འདོད་གང་ཡིན་ཀྱང་ལུང་དོན་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་སྟུམ་པའི་ལོག་ཏོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ལ་བྱབ་ཆེས་པ་དང་མ་བྱབ་པ་སེལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་མི་
 འཐད་དེ། རང་ཉིད་ཆོག་ལྷན་ངོ་བོའི་སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །ཕྱོག་པ་
 སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །འདོད་སྒྲུས་མ་བྱབ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅུས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 །ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དང་། །ཞེ་བས་མི་འདོད་པ་སེལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་འདོད་པ་འགོག་
 པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་ལུགས་དེ་དང་བྱད་པར་མི་སྒྲུང་བའི་བྱིར་དང་། འདོད་པས་མིག་
 སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཞེ་བས་མི་འདོད་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་ཉིད་
 ཀྱིས་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་མ་སྒྲངས་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
 པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ཀྱང་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།
 གཞུང་གི་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །བདུན་པ་ནི། མདོ་ལས། མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་
 གཅིག་དུ་བསྟན་ན། རྣམ་འགྲེལ་འདིར། རོ་བོ་ཆོག་ལྷན་བདག་ཉིད་འདོད། ཅུས་པའི་
 སྐབས་སུ་མ་བསལ་བ་དངོས་སུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག །དེའི་རྒྱ་
 མཚན་རོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་བསལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་མི་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་
 གྱི། ཆད་མས་མི་གཞོད་པའི་བྱིར་དང་། མ་བསལ་བའི་བསལ་བྱ་དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་
 པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་དེར་ཁོ་ན་དངོས་སུ་མི་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 པར་ཐལ། །ཁོ་ནའི་བསལ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པ་དགོས་
 ལ། རོ་བོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་བཞིའི་བསལ་བྱ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །
 སྐབས་དེར་མ་བསལ་བ་དངོས་སུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། །ཁས་སྒྲངས་དེ་ཡང་
 ཆད་མ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དངོས་སུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
 ཡིན་ཞེས་འདྲི། དེ་མ་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་མ་ཡང་རོ་
 བོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་མཚུངས་པ་བསྟེན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། རོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཅེས་པའི་དོགས་པ་
 སྒྲར་ཡང་སྟེ་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་ལན་དུ། མདོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དབག་དང་། །ཡིད་

ཆེས་གྲགས་པ་རང་ཉིད་ལོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ཚིག་ལོགས་སུ་འཆད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སུ་ཡང་། མ་
 བསལ་བ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་དང་པོ་བཞི་ཁོ་ན་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། མ་བསལ་བ་
 ལྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། མདོ་ནས་
 བཤད་པའི་ཟུར་དང་པོ་བཞི་དང་། རིགས་སྟོ་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་བྱུང་ཁས་སྤངས་པ་
 གཉིས་ཀ་ཡང་གཞན་དོན་བསྐྱེད་བྱ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་གཞན་དོན་
 བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་མ་བསལ་བ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་
 ཟུར་དང་པོ་བཞི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁས་སྤངས་དེ་ཡང་ཆད་མ་ནི། །དག་
 གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་བསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལོག་ཕྱོགས་བསལ་བའི་སྟོ་ནས་
 བཤད་ན་གསུམ་སྟེ། བཀལ་བ་དང་། ལན་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་བསལ་བའི་དོན་ཆད་མས་མ་བསལ་བ་ལ་བྱེད་ན་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 མ་ལ་མདོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སམ་མ་ངེས། མ་ངེས་ན་ཆད་མ་ལ་
 མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་འགལ་ལ། ངེས་ན་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་མདོན་ལས་
 བཞིར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། གཉིས་པ་ནི་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་
 སུ་གྲངས་ངེས་པས་སྟོན་དང་པོ་མེད་ཅིང་། སྟོ་མ་གཉིས་རྗེས་དཔག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་པས་
 སྟོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སའི་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ལ་ཁ་ཅིག །ཆད་མའི་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། ཆད་མས་བཀག་པ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 ཁས་སྤངས་དེ་ཡང་ཆད་མ་ནི། །དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅིས་པས་ཆད་
 མས་བཀག་པ་དེ་ཆད་མའི་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་
 འགལ་སྒྲ་དངོས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་མེད་པ་དེ་མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བུམ་པ་ཡོད་པའི་འགལ་སྒྲ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་དངོས་
 འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་

ལུགས་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ན་དེ་དངོས་སུ་སེལ་ནུས་ཀྱི་ལག་ལ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །གལ་
 ཉེ་བུམ་པ་ཡོད་པ་དེ་མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། དེ་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཉེ། བུམ་པ་ཡོད་པ་དེས་
 དེ་དངོས་སུ་སེལ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱབ་ཏེ་
 གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅའ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་།
 སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚོས་ཀྱི་ངོ་པོ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཞེན་དོན།
 ཚོས་ཀྱི་བྱུང་པར། ཚོས་ཙན་ཀྱི་བྱུང་པར། ཚོས་ཙན་རང་གི་ངོ་པོ། དེ་གཉིས་ཀ་
 འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཞེན་དོན་དང་ལྷ་ནི་རིམ་བཞིན། སྒྲོ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་
 ལག་དེ་ཚོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཡན་ལག་ཙན་ལས་རྒྱས་གཞན་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་
 ཡན་ལག་ཙན་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྒྱས་གཞན་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཡན་
 ལག་ཙན་ཡོད་པ་དང་། དག་ཐམས་ཙན་བརྒྱན་པའི་དོན་ཙན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ལྟ་
 སྤྱུག་གིས་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་མཁན་པོས་ནི། ཚོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཚོས་ཙན་ཀྱི་བྱུང་
 པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ཞེན་དོན་སྒྲུ་མ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 ཀུན་བརྩས་ལས་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི།
 དབྱེ་ངོ་། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། རི་ལྟར་བྱེ་པའི་དོན། བྱངས་དང་གོ་རིམ་ལ་
 དོགས་པ་གཙད་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་བསལ་བ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་
 བྱི། རིགས་སྒྲོར་མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཁས་སྐྱངས་དང་།
 རང་ཚིག་དང་། བྲགས་པའི་བསལ་བ་དང་ལྷ་བཤད་ལ། ཀུན་བརྩས་ལས་ཁས་སྐྱངས་
 དང་རང་ཚིག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་བཞིར་བཤད་དོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་སྟེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །རང་ཚིག་རྣམ་དག་དང་ལུང་ཚིག་རྣམ་
 དག་གཉིས་ཀ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པ་དཔོག་པ་ལ་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་ཚིག་རྣམ་དག་དེ་རང་ངོར་ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པ་
 དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། གཞན་ངོར་རང་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཀུན་བརྩས་སུ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཚིག་གཉིས་ཀ་ཚྲོལ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཚུངས་པར་གོ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚྲོལ་བ་བདག་ཉིད་དོན་དེ་ལ་

ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན་རང་ཚིག་རྣམ་དག་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དང་བསྟན་བཅོས་
 དེ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན་དེར་གྲགས་པའི་དོན་ལ་དབྱུང་བ་མི་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་དེ་
 མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེལ་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་
 འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེལ་བྱེད་ལ་མངོན་གྱུར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སེལ་བ་དང་། རྟོག་གྱུར་
 རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་
 བ། གཉིས་པ་ལ་རྟོག་གྱུར་རྟོགས་པ་ནི་རྗེས་དབག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཚོས་དང་བྱུང་
 བ་ངེས་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལ་བྱུང་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་
 བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དབག་གི་བསལ་བ་ལ། དངོས་སྟོབས་
 རྗེས་དབག་གི་བསལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བྱུང་བ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་
 དང་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དབག་གི་བསལ་བ་ལ་གྲགས་པའི་བསལ་བ། གཉིས་པའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དབག་
 གི་བསལ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བསལ་བ་བཞི་
 པོ་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་དང་། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དང་། རྣམ་གྲངས་
 ཀྱི་ཐ་དད་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། སེལ་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁས་བླངས་རང་གི་ཚིག་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་ཚད་མ་བཞི་ཆར་གྱིས་གཞོད་
 ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ལ་གཞོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྒྱུན་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 འགོག་པའི་སྐབས་འདྲིར་ཞེ་འདོད་སོ་སོར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་བཞི་ཆར་གྱིས་གཞོད་
 ཡུལ་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་མི་སྲིད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་
 ཞེ་འདོད་གཅིག་ཉིད་ལ་དམ་བཅད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དམ་བཅས་པས་ཚད་མ་བཞི་ཆར་གྱིས་གཞོད་
 ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། མདོར། མངོན་སུམ་དོན་དང་
 རྗེས་དབག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་རང་བརྟེན་ལའོ། །ཞེས་བསལ་བ་བཞིར་བཤད་པ་
 ལས། འདྲིར་གྲགས་ཡིད་ཀྱི་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མངོན་སུམ་དང་། དངོས་
 སྟོབས་རྗེས་དབག་གི་བསལ་བ་རྒྱས་པར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། འདྲིར་གཞོད་ཚུལ་
 རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་
 ཚུལ་ནི་རང་དོན་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ལུང་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གྲུང་མངོན་སུམ་

གྱིས་གནོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ནི། །མདོར། རྟོན་དང་མཉན་བྱ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་
 བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །མདོར། རྒྱབས་འདིར་བསལ་བ་བཞི་ཆར་གསུངས་
 པ་ནི་བསལ་པའི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་གཞི་ཙམ་དོས་འཛིན་པའི་རྒྱབས་ཡིན་པས་ལེའུ་གོང་མ་
 གཉིས་དང་རྒྱོས་པའི་རྒྱུ་མེད་དོ། །མདོར། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་དང་པོར་གསུངས་
 གྱང་འདིར་གྲགས་ཡིད་ཀྱི་བསལ་བའི་འོག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལེའུར་བཤད་ཟིན་ཅིང་ཅ་བར་ཡང་དོན་དང་
 འགེལ་པར་མཉན་བྱ་སྒྲོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་པ་ནི་གྲགས་ཡིད་ཀྱི་གནོད་ཚུལ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུང་དོན་གྱི་རྒྱབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་སོ་སའི་དོན་ལ་གཉིས་རྟེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་དམ་བཅའི་དོན་བཤད་
 པ། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ།
 མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་བསལ་བ། རང་
 རྟེན་སྒྲོས་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་གྱིས་བཀག་པ་དང་། མངོན་སུམ་
 ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ལྷ་དངོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལྷར་གྱི་རིགས་པས་ལེགས་སོ། །
 རང་ལུགས་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ན་དེ་དངོས་སུ་སེལ་ནུས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་རྒྱུར་མཐོང་གི་
 མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཉན་བྱ་མིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་
 ལ། བསལ་བྱ། བསལ་གཞི། སེལ་བྱེད། སེལ་ཚུལ། རྟོན་དང་མཉན་བྱ་སྒྲོས་
 པའི་དགོས་པ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ཡང་སྒྲུའི་སྟེང་དུ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་
 མཉན་བྱ་མིན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །རྒྱ་མཉན་བྱ་ཡིན་
 པ་དེ་སེལ་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེ་སེལ་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་མ་
 ཡིན་རྟེ། དེ་དང་མཉན་བྱ་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྒྲུའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེས་རྒྱ་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཉན་
 བྱ་མིན་པ་སེལ་བར་འདོད་པ་ཡང་མི་འབྲད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེ་སེལ་བྱེད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
 སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་། །མཇལ་བྱེད་སྒྲོ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་། །ཅེས་གསུངས་
 པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག །དེ་སེལ་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་མ་ཟད།
 བཏགས་པ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་ལ་ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཚད་མའི་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། སྒར་ཡོད་
 གསར་དུ་བསལ་བ་ལ་སེལ་བྱེད་དུ་འཛིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་སེལ་བ་ལ་སེལ་བྱེད་དུ་འཛིག་པ་གང་ཞིག །
 ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲོ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེས་
 སྒྲོ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་མཉན་
 བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་སེལ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཁས་བླངས་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི། །དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྒྲོ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ་དངོས་སུ་སེལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲོ་
 མཉན་བྱ་མིན་པ་དང་དངོས་འགལ་གང་ཞིག །དེ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་ནི་བརྒྱན་ནས་སེལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་མཉན་བྱ་ཡིན་པས་ལོག་ཕྱོགས་
 སེལ་བ་ཡང་དེ་ལ་རྒྱ་ལས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། དངོས་པོའི་དགག་སྒྲུབ་དང་། ཚད་
 མའི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚ་རེག་གིས་གང་རེག་སེལ་བ་ལྟ་བུ་སྒར་ཡོད་
 གསར་དུ་སེལ་བ་དང་། སྒྲོ་མི་རྟག་པས་སྒྲོ་རྟག་པ་སེལ་བ་ལྟ་བུ་དེར་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་
 མིན་སེལ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཡོད་མེད་དང་། ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པ་
 ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས།
 དངོས་པོའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་སུ་སེལ་བ་དང་། ཚད་མའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱན་ནས་སེལ་བ་ནི་སེལ་ཚུལ་ལོ། །ལྟ་བུ་ནི། མདོར། མངོན་
 སུམ་གྱི་བསལ་གཞི་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་ཅེས་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་དེ་
 ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་ཀྱི། སྒྲུའི་སྟེང་གི་ཤེས་བྱའི་ཐོག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྟེང་དུ་མཉན་བྱ་མིན་པ་བསལ་མི་རུས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

ན། སྐྱ་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོས་པས་ཚག་མོད་གྱི། འགྲེལ་
 པར་སྐྱ་མཉན་བྱ་མིན་པ་དེའི་མཚན་གཞིར་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། ཉན་གེས་མངོན་སུམ་དེ་སྐྱ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། ཉན་གེས་
 མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱ་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱ་མཉན་བྱ་མིན་པ་ལ་གཞོད་དོ་
 ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི།
 རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ནས་དེ་
 དངོས་སུ་སེལ་རུས་གྱི་འགལ་བ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གཙོ་བོར་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་
 པ་ནི་སྐྱ་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། བསལ་བྱ། བསལ་གཞི། སེལ་བྱེད། སེལ་
 རྒྱལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་གེས་འདོད་ཚོས་ཙན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཙན་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་འག་རང་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ་
 དངོས་སུ་སེལ་བྱེད་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་བརྒྱད་ནས་སེལ་བྱེད་ཡིན་
 བོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེས་སྐྱ་རྟག་པ་དངོས་སུ་སེལ་ཏེ། དེ་དེ་དང་དངོས་
 འགལ་གང་ཞིག་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་ཙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བརྒྱབ་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 བརྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་
 གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ཁྱབ་པ་བརྒྱབ་པ་ལ། རྟོས་མེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་།
 གཞོད་པ་ཙན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ཆེས་གྱི་བསལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། རང་བཞིན་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ནས་དེ་དངོས་སུ་སེལ་
 རུས་གྱི་འགལ་བ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཙོ་བོར་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་
 རོགས་སྟེང་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་གྱི་བསལ་བ་
 གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་ཙན་གྱི་བསལ་བ་དངོས་བཤད་པ་པོ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་མེད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་
 པ་སོགས་དང་། དཔྱོད་པ་པས་གེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པར་འདོད་པ་

སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་འབབ་པོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་སེལ་བྱེད།
 བསལ་བྱ། བསལ་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྦྱིར་ཡིད་ཆེས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གང་
 ཟག་ ཚིག་ རྟགས། རྟེན་དཔག་ ཡུལ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོན་
 ཏན་ཀུན་དང་ལྷན་ཞིང་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུན་ལས། རྩི་སྤྱིད་ཉེས་པ་མ་ཟད་པ། །དེ་སྤྱིད་ཡིད་ཆེས་གང་ཟག་མིན། ཅིས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། རོན་དེ་ལ་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལུང་ནི་དངོས་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉེས་པ་ཟད་པ་བརྟུན་གྱི་ཚིག་ སྦྱོར་བར་མི་འབྱུང་རྒྱ་མེད་བྱིར། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རོན་དེ་ལ་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱས་
 པའི་ཚིག་ཀྱང་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་སྦྱར་བཤད་ཟེན། ལྷ་པ་ནི་
 སྦྱོན་སོགས་སྦྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ལྷ་
 ལུའོ། །དེ་ལྷར་ལྷ་ལས། ཡུལ་ནི་དངོས་སུ་སེལ་བྱེད་དང་། རྟེན་དཔག་ནི་བརྟུན་ནས་
 སེལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེས་ལོག་ཕྱོགས་དངོས་སུ་སེལ་བ་ནི་རྟེན་དཔག་ལ་རག་ལས་གིང་།
 ཡིད་ཆེས་པའི་རྟེན་དཔག་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ལ། རྟགས་ཡང་དག་དེ་
 ལ་ཡང་ལུང་ཚིག་རྟགས་སུ་སོང་བ་དགོས་གིང་དེའི་མཐུན་དཔེར་རང་ཚིག་རྣམ་དག་དགོས་ལ།
 དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་
 བ་དང་། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་གཉིས། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱར་བཅས་པ་རྣམས་
 ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། ཚོལ་བ་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་འདི་གཉིས་ཆར་དབྱེ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྦྱར་
 དམ་བཅས་པ་བྱིས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ནི་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བ་སྟེ།
 སྦྱོན་སོགས་དཀར་ཚེས་སྦྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་
 ལྷ་ལུའོ། །ཚིག་དེ་ནི་བརྗོད་བྱ་སྦྱ་བྱི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོན་སོགས་དཀར་ཚེས་སྦྱད་དམ་
 བཅས་པས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཁས་སྤངས་ལ་བྱིས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་བྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཀྱང་ཁས་སྤངས་སྦྱ་བྱི་འགལ་བས་ཁས་སྤངས་
 དང་འགལ་བའོ། །ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ནི་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་

རྟེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལྟ་བུའོ། །
 ཚིག་དེ་ནི་རང་ཚིག་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་གྱི་
 ཚད་མ་མེད་པར་སྒྲིམ་གིང་ཤུགས་ལ་དེ་རང་ཚིག་རྣམ་དག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པས་བརྗོད་དོན་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚིག་དེ་གཉིས་ཁས་སྒྲངས་སྔ་ཕྱི་
 འགལ་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དག་གི་དབྱེ་བར་འཛོག་པ་ནི་
 སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་རྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། འོ་ན་དོན་འདི་དག་ལ་དབྱེ་བ་ཅི་ཡོད་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན་རི་ལྷར་སོ་སོར་བརྗོད་ཅེ་ན། དག་གི་དབྱེ་བས་དེ་ལྷར་འགྱུར་རོ། །
 སྔ་མས་བཞག་པ་ཕྱི་མས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྔར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་ཞེས་བཤད་དོ། །དག་དེ་ཉིད་གྱི་རང་གི་དོན་དང་འགལ་
 བ་ནི་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་གིང་། དེའི་དོན་རིགས་གཉེར་ལས། དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་རང་
 ཚིག་གཉིས། །གཞན་དག་ལུང་དང་རང་ཚིག་ཟེར། སློབ་དཔོན་དག་གི་དབྱེ་བར་བཞེད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་།
 ལུང་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ལུགས་དང་། རང་
 ལུགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་སློབ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 ལུང་རྣམ་དག་དེ་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་
 སོགས་ཚོས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་སོགས་
 ཚོས་སུ་འཛོག་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པ་གང་ཞིག །
 དེ་ལུང་རྣམ་དག་ཁོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 སྤྱིན་སོགས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེས་དེ་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་ལ་གཞོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་གང་ཞིག །སྔ་མ་དེ་ལུང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱིན་སོགས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེ་སྤྱད་པ་ལས་དེ་མི་འབྱུང་བ་གཉིས་གེགས་བྱེད་
 མིན་ཏེ། གེགས་བྱེད་གྱི་དོན་གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཚོས་འགལ་བ་སྟོབས་མཆུངས་པ་
 གཉིས་པན་རྩོན་གེགས་བྱེད་ཅམ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན་ཚོས་
 ཅན་སྤྱིན་སོགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་དེའི་སྟེང་དུ་ཚོས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མི་སྤྱིད་

པའི་ཕྱིར། ཡུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཡུང་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་
 ཚད་མ་མེད་པ་ལས་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱོམས་སྒྲུབ་གི་སྒོ་བ་མ་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ན། ཡུང་རྣམ་དག་དེ་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་
 གེགས་བྱེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ན་སྤྱིན་སོགས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་
 འབྱུང་བ་དང་དེ་སྤྱད་པ་ལས་དེ་མི་འབྱུང་བ་གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱད་པ་
 ལས་དེ་འབྱུང་བར་གྲུབ་པ་ནི་ཡུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡུང་ཚད་མར་
 ཁས་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་སྤྱིན་སོགས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་
 དེ་ཡང་ཡུང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྤྱིན་སོགས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་
 བར་སྟོན་པའི་ཡུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 ཡུང་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡུང་གཞོད་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡུང་རྣམ་སྣང་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡུང་གེགས་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར། མི་འཐད་དེ། ཡུང་རྣམ་དག་
 གཞིར་བཞག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་གེགས་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པར་དབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །ཡུང་རྣམ་དག་དེ་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། དེ་དེ་
 ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ནི་ཡུང་གཞོད་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུང་རྣམ་
 དག་དེ་རང་གི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། དེ་དེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
 མེད་པ་ནི་ཡུང་གེགས་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར། མི་འཐད་དེ། ཡུང་རྣམ་དག་དེ་
 རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། དེ་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་རང་གི་བརྟོད་དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཡོད་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སེལ་ཚུལ་
 ལ། སྤྱིར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་ལ། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་། ཡུང་ཚིག་དང་
 འགལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རག་གཅིག་ཉིད་བརྟོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང་།
 ཁས་སྒྲུངས་སྒྲ་བྱི་འགལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གེགས་བྱེད་ཡིན་པ་ཁོ་ནའི་སེལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་མོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཞེན་དོན་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེལ་བ་དང་། གཞོད་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སེལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྒྲར་མར་དམ་བཅའ་ནས་བྱིས་མོ་གཤམ་དུ་དམ་

བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲ་རྒྱ་ཏྲག་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཕྱིས་ཚད་མས་ཤེས་པའི་སྒྲ་
 རས་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ལ། དམ་བཅའི་ཚོས་ཅན་གྱི་
 སྒྲ་བ་བྱེད་དུ་ཐུར་པའི་དང་། དེར་མ་ཐུར་པའི་ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི་ཚོས་ནི་ཚེ་འཕྲོས་པ་ན་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་རང་གིས་
 ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་རྣམ་དག་གིས་གཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲ་རྒྱ་མི་རྟག་པར་ཁས་
 སྒྲངས་ནས་ཕྱིས་སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པས་སེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཡིད་ཚེས་གྱི་བསལ་བ་ལ། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་།
 ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་བྱ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང་།
 ཁས་སྒྲངས་སྒྲ་བྱི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་སྒྲ་བ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དག་
 གཅིག་ཉིད་བརྟེན་བྱ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དེ་གོགས་བྱེད་ཡིན་པ་ཁོ་ནའི་ཚུལ་གྱིས་སེལ་བ་དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་སྒྲིམ་བུས་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་
 ཚད་མས་རྟོགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས། སྒྲ་མ་ལ།
 དངོས་བསྟན་གྱིས་ཤུགས་བསྟན་དང་། བྱི་མ་ལ། ཤུགས་བསྟན་གྱིས་དངོས་བསྟན་ལ་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་གང་ཞིག་གཅིག་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད།
 ཅིག་ཤོས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་སྒྲར་མར་དམ་བཅས་ནས་ཕྱིས་མོ་གཤམ་དུ་དམ་
 བཅས་པ་དེ་གོགས་བྱེད་ཁོ་ནའི་ཚུལ་གྱིས་སེལ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཡང་རང་དམ་
 བཅའ་བ་པོའི་སྒྲིམ་བུས་མར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་དང་། མོ་གཤམ་དུ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པ་
 དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་སྒྲར་ལྟར་དུ་འཁྲུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རང་ལུགས་ངོས་གཟུང་བ་ལ། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་ལུང་
 ཚིག་དང་འགལ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་གོགས་བྱེད་གང་ཡོད་དཔུང་བ། རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་
 གཉིས་ལ་གཞོད་བྱེད་གོགས་བྱེད་གང་ཡོད་དཔུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཚིག་
 དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ལ། ཤུགས་བསྟན་ཚད་མས་རྟོགས་ན་དངོས་བསྟན་ལ་གཞོད་བྱེད་
 ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་གང་ཞིག་ ཤུགས་བསྟན་ལ་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་ན་གོགས་བྱེད་ཡིན་ཏེ།

དམ་བཅའ་འགལ་བ་ནུས་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ལ་སྐར་དོན་དེ་
 དམ་བཅས་ནས་ཕྱིས་དེ་དང་འགལ་བའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྐར་ལུང་ཚད་མར་
 ཁས་སྐྱངས་ནས་ཕྱིས་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་
 གོགས་ཕྱེད་དང་གནོད་ཕྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་
 བཞེ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐར་སྒྲིན་སོགས་སྟུང་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་ནས་ཕྱིས་
 སྒྲིན་སོགས་སྟུང་བ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་སྒྲོན་པའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། སྐར་སྒྲིན་སོགས་སྟུང་བ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་ནས་ཕྱིས་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་སྒྲོན་སྒྲིན་སོགས་སྟུང་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྒྲོན་པའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་
 སྐྱངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐར་སྒྲིན་སོགས་སྟུང་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྒྲོན་
 པའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྐྱངས་ནས་ཕྱིས་སྒྲིན་སོགས་སྟུང་བ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་
 བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞེ་པ་ནི། སྐར་སྒྲིན་སོགས་སྟུང་བ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་སྒྲོན་
 པའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྐྱངས་ནས་ཕྱིས་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྒྲོན་སྒྲིན་སོགས་སྟུང་བ་ལས་བདེ་
 བ་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་ཚིག་རྒྱུ་དག་དེ་རང་འགལ་གྱི་
 དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཕྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་དོན་དེ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པར་རང་
 ཚིག་རྒྱུ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཚིག་རྒྱུ་དག་དེ་གིན་གློག་ཚས་
 ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཕྱེད་ཡིན་ཏེ། གིན་གློག་ཚས་ཅན་
 གྱི་སྟེང་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ཚས་དེ་ལུང་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྲུར་དང་ཅུང་ཟད་
 གློག་གྲུར་གྱི་སྟེང་དུ་གོགས་ཕྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ཚས་དེ་ལུང་ཚད་མ་ལས་
 གཞན་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུ་འཕྲུལ་ལས། དེས་ན་ཚས་ཅན་
 རྒྱུ་པར་འཛོག་པས་ནི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་ནི་གནོད་པར་
 ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན། གྲུབ་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་གི།
 གོགས་ཕྱེད་པར་ནི་མི་འཇུག་ཏེ། ཚད་མས་ཚད་མ་མིན་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ།། །།

བཞེ་པ་གྲགས་པའི་བསལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། རང་བཞིན་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ནས་དེ་དངོས་སུ་སེལ་ནུས་གྱི་

འགལ་བ་གཙོ་བོར་གྲགས་པས་གྲུབ་པ། གཉིས་པ་ནི། རི་བོར་ཅན་ལྷ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་
 བརྗོད་རུང་མིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། གྲགས་
 བསལ་གསུངས་པའི་དགོས་པ། དགོས་པ་ཅན་གྱི་གྲགས་བསལ་ཉིད་བཤད་པ། བཤད་
 ཚུལ་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བད་སྟོད་པས། རྫོང་
 བྱང་གི་སྐྱ་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་བསམས་ནས་གང་ལ་བརྗོད་བྱ་རྫོང་བྱང་གི་
 འབྲེལ་པ་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་རུང་གི། །གཞན་གྱིས་མིན་པར་འདོད་པ་དང་།
 རིགས་བྱང་པ་དག །སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་འོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསམ་ནས་རྫོང་བྱང་གི་སྐྱ་
 དེ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་བསལ་བ་
 འབབ་བོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུའོ། །གཉིས་པ་ལ། སེལ་བྱེད། བསལ་བྱ། སེལ་
 ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གྲགས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི། གྲགས་པ་
 དངོས་བཏགས་དབྱེད་པ། སེལ་བྱེད་དངོས་བཏགས་དབྱེད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་བརྗོད་པ་སྟེ་ཐ་སྟོད། གཉིས་པ་ནི། དངོས་
 བཏགས་མ་བྱེ་བར་དབྱེ་ན། གྲགས་པ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཚིག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རྫོང་བྱང་གི་སྐྱ་ལ་གྲགས་པར་བྱས་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྟོད་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གཉིད་ཚུགས་པའོ་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པར་བྱས་པ་དང་། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་
 དོན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་རུང་ལ་གྲགས་པར་བྱས་པ་དང་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི།
 སྐྱ་ནི་གྲགས་པ་མཆན་ཉིད་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། བརྗོད་རུང་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 གཉིས་ལ་དེར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་གྲགས་པ་མཆན་ཉིད་པའི་རྒྱ་དང་།
 བྱི་མ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་
 ལ་གྲགས་པས་གཞོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་གྲགས་
 པ་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གྲགས་པ་བཏགས་པ་
 བ་དེ་སེལ་བྱེད་མཆན་ཉིད་པ་དང་། གྲགས་པ་མཆན་ཉིད་པ་ནི་སེལ་བྱེད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
 ནོ། །འོན་ཀྱང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་སེལ་བྱེད་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བད་སྟོད་པ་ན་རེ། དོན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལྷ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ།

སྐྱ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་དང་བཟོད་རུང་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་བཟོད་པ་ལ། །རྗེས་
 དཔག་མེད་པར་བཟོད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དོན་ཐམས་ཅད་ལྷ་བ་ཞེས་
 པའི་རྒྱས་གསལ་དབང་གིས་བཟོད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དངོས་དབང་གིས་བཟོད་དུ་རུང་བ་གཉིས་
 ཀྱི་ཡང་གསལ་པའི་བསལ་བ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ།གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར། །རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ནི་མེད་ལ་ཞེས་པའི་དོན། རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱས་གསལ་དབང་གིས་བཟོད་དུ་
 མི་རུང་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་དང་།
 དངོས་དབང་གིས་བཟོད་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷ་བ་ཞེས་
 པའི་རྒྱས་བཟོད་དུ་མི་རུང་བ་གསལ་པའི་དོན་དུ་ནི་གཅིག་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་
 ཞེས་པའི་རྒྱས་དངོས་དབང་གིས་བཟོད་དུ་རུང་བར་བསྐྱབ་པས་དེ་བུམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་གྲུབ་
 ཅིང་། བུམ་པ་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཟོད་དུ་མི་རུང་བ་དེ་གསལ་པའི་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། གསལ་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཟོད་དུ་མི་རུང་བ་
 དེའི་བརྒྱན་ནས་མེལ་བྱེད་དང་། དེའི་ཡུལ་དེས་བཟོད་དུ་རུང་བ་དེ་དངོས་སུ་མེལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
 དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་གང་ཞིག །སྤྲ་མ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རི་ལྟ་
 བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡུལ་རུང་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་རུང་བར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་པས།
 དང་པོ་ནི། གང་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་དེ་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་
 བཟོད་དུ་རུང་བས་བྱེད། དཔེར་ན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་བཅས་པ་ལ་
 ཤིང་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཟོད་དུ་རུང་བ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་མཚན་ག་
 གི་གསལ་རྟགས་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་བརྟའི་རྗེས་སུ་བྱེད་
 བ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བས་བྱེད། དཔེར་ན་རྟོག་པ་རང་དགའ་བ་བཞིན།
 ལྷ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འདོད་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་ནམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ལྟ་དབང་སྟེའི་
 གསལ་རྟགས་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 དབྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་མདོར། གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ།
 སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གསལ་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱགས་མིན་ཏེ།

དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ལྷ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་གིང་།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྒྲིམ་བུ་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ། །ཞེས་པ་ནས།
 དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་དང་།
 དཔེ་འདི་ཉིད་དབང་བྱས་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་རྣམས་
 གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དགག་གཞན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིན་གྱི་མཁས་པ་བྱ་བ་
 སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ། སྒྲིར་གྲགས་པ་ལ་ཐ་སྐད་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་། བརྟེན་གྲགས་པ་
 གཉིས་ཡོད་པས་དེ་སྐབས་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་
 སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་
 གྲེ། དཀར་ཟལ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་བྱར་རུང་གྲེ། བོག་སོགས་འདུས་པའི་
 བོང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཤ་པ་དང་ལྷན་པའི་གཞིར་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡོད་དེ། ཤ་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཁྱད་
 པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཅམ་གྱིས་བརྗོད་རུང་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་གྲེ། འདི་ལ་
 དངོས་ཀྱི་བརྗོད་རུང་བསྐྱབ་པ་དང་། ཞེན་པའི་བརྗོད་རུང་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ་རི་བོང་ཅན་གྱི་སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་དངོས་སུ་བརྗོད་དུ་རུང་གྲེ། རྟོག་
 པའི་གཟུང་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྟོགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ནི་ཀུན་ཏུ་བདགས་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་གྱི་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་
 ཞེན་པས་བརྗོད་དུ་རུང་གྲེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྟོགས་ཆོས་གཉིས་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་
 པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བཤད་ཚུལ་དང་པོ་ནི་ཞེན་པའི་བརྗོད་
 རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཐ་སྐད་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི། དོན་ལྟོག་ངེས་པ་ལ་སྐྱ་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བས་ཞེན་རུང་གྲེ།
 རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ལུལ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པས་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་མ་
 གསུངས་སོ་ཞེས་བཞེད། རྒྱ་མིག་པ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དེ། བརྟེན་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་
 གྲགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱབ་པ་
 བློ། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་དུ་རུང་གྲེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། དཀར་ཟལ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཡིན་ཏེ། བོག་

མོགས་འདུས་པའི་གོང་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་དག་ནི་མི་འཐད་
 དེ། བ་སྟན་གྱི་གཤམ་པ་མཚོན་བྱ་ལ་འཛོག་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་
 ལྟོག་ངེས་པ་ལ་སྐྱ་སྒོམ་ལ་ལྟུལ་བས་ཞེན་རུང་དེ་བ་སྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་གོང་དུ་བཀག་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། བདའི་གཤམ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་བརྟེན་རུང་བསྐྱབ་པ་དང་།
 ཞེན་པའི་བརྟེན་རུང་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གནས་
 ལུགས་འབྱེད་པའི་ཚེ་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་དང་ཞེན་པའི་བརྟེན་བྱ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་
 གཏེར་ལས། ལ་ལ་བདད་དང་བ་སྟན་གྱིས། །གཤམ་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡོད། །བ་
 སྟན་འདི་ཡི་སྐབས་དོན་མིན། །མཚན་ཉིད་དེ་འད་མུར་བཀག་ཟེན། །དངོས་དང་ཞེན་པའི་
 བརྟེན་རུང་གིས། །བདའི་གཤམ་པ་གཉིས་ཞེས་ཟེར། །འཆད་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །
 འཇུག་པའི་ཚོན་ལྗེས་དབྱེ་མེད། །དེས་ན་བཤད་ཚུལ་ལྟམ་པ་གཉིས། །དངོས་དང་ཞེན་
 བར་འཆད་པ་ལྟུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བཤད་
 ཚུལ་དང་པོ་ལ། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། སྐྱ་བུར་གཤམ་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་
 དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ཚད་མས་མི་གནོད་པར་བསྟན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་
 ལྷས་བརྟེན་མི་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་དཔེ་གཏན་མེད་ཀྱི་གཏན་
 ཚིགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ལྗེས་འགྲེལ་
 ལས། དེ་འགོག་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཤལ་ལོ་ཀ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་སྐྱ་བུར་གཤམ་པ་ལ་འགྲལ་ལྷ་མེད་པར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་ལ་མི་ལྟུལ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །རི་
 བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་ལྷས་བརྟེན་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ནི་ལྗེས་འགྲེལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྐྱབ་ལྗེས་ལ། ཞེས་པའི་ཤལ་ལོ་
 ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ན། གང་ལ་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་
 ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་ལྷས་བརྟེན་རུང་དེ་དངོས་

ལྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་ལྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་དཔེ་གཏན་
 མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་བརྗོད་པ་ལ། ཁྱེད་མོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་རིགས་གཏོར་ལས། རྩ་མས་སྐྱ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་མེད་ཕྱིར་མི་
 བེགས་པའམ། ཡང་ན་དེ་ལ་འགྲུན་ཞུ་མེད། དེས་ན་དེས་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན། བྱི་
 མ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལས། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གེས་ན་
 གྲགས་པ་ཡི། བསལ་བ་མཁས་པའི་དགོངས་པ་འགྲུབ། ཁྱེད་གསུངས་སོ། །ལྟ་བུ་
 རང་རྟེན་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ལ། འོ་ན་སེལ་བྱེད་ཅུ་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྟེན་
 ལའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚེས་གཞན་གྱི་
 རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་ཀྱི། བསྐྱབ་ཚེས་ཀྱི་
 རྟེན་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚེས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་དོ་ཞེས་གེས་པའི་
 ཆེད་དང་། བསྐྱབ་ཚེས་ལ་གཞོད་པ་འབང་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་
 འོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་དང་། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚེས་གཞན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་གཞོད་པར་འདོད་པའི་འོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་རྟོག་བྱི་མ་དེ་རི་
 ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་རྟག་རྩས་སུ་འདོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ནམ་
 མཁའ་ཚེས་ཅན། རྟག་རྩས་མིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅས་
 བརྗོད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཏན་ཚིགས་དེས་ནམ་མཁའ་རྟག་རྩས་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པས་
 རྣམ་མཁའ་དངོས་པོ་བ་ལ་གཞོད་ལ། དེ་ལ་གཞོད་པས་ཚེས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་གཞོད་ལ་དེ་
 ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་རྟག་རྩས་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེན། རྣམ་
 མཁའ་དངོས་པོ་བ་ལ་གཞོད་པས་ནམ་མཁའ་ལ་མི་གཞོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐབས་ཀྱི་ཚེས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ།
 གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། བྱེད་སངས་རྒྱས་པས་བདེ་སོགས་རྟག་རྩས་མིན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་རང་
 འབྲས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེད་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆོ་དོན་བྱེད་ལུས་སྟོང་རྟགས་སུ་སོང་བས་དེས་
 བདེ་སོགས་དངོས་པོ་བ་ལ་གཞོད་པས་དེས་མི་རྟག་པ་ལ་གཞོད་པས་བྱུང་བ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་

ཞེན། སྒྲོན་མེད་དེ། རོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་རྟགས་སུ་སྔོང་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཀྱང་རང་འབྲས་
 རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་རྟགས་སུ་སྔོང་བས་བྱུང་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་འགལ་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། ཚད་མ་མདོར། མདོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་པས་མདོན་
 སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་གཞི་སྒྲིལ་བྱ་བུ་དེ་དོན་རང་མཚན་གྱི་སྒྲིལ་བ་པ་བསྟན་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་
 རྩེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་། བྲགས་པ་གསུམ་གྱིས་གནོད་པའི་གཞི་ནི་རྟགས་ཡང་
 དག་གསུམ་པོ་དེའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས་བྱུང་པའི་ཚུལ།དེ་དག་གི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 མདོ་ལས། མདོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་མཆུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདི་ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་སེལ་བའི་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་འདིས་ནི་
 ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་འདྲ་བའི་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། སྒང་དམའ་བའི་བྱུང་པར་མི་
 འཛོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་
 སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩེས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྩེས་
 དག་རྩེས་དང་རྩེས་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་
 པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དག་དང་དག་གི་བདག་ཉིད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་
 ཉིད་དུ་དག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་དག་དང་བརྟུན་པ་དག །
 ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཅི་སྟེ་དག་གི་བདག་ཉིད་བརྟུན་པ་ཉིད་གྱིས་སེལ་བ་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའི་བྱུང་པར་བསལ་བ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡང་ཞེས་སོགས་ནི་སྒྲིལ་མའི་མཆུག་བསྟུ་ཡིན་ལ།
 ཕྱོགས་འདིས་ནི་ཞེས་པ་ནས་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། འདིས་བྱུང་ཡན་ལག་
 བྱུར་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འགྲེལ་ལོ། །དཔེར་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་
 དོན་ནི། དེ་ལ་དོན་ནི་སྟོན་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། དཔེར་བརྟེན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་
 བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འགྲེལ་ལོ། །རྒྱུ་མཛད་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་
 པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གཞན་རྣམས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། ལྷས་ནི།

ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གཞི་དུ་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གཞན་རྒྱལ་མཆོད་ནས་བསྟན་པར་བཞེད་
 པ་ལས། གཞུང་གི་དོན་ལ་ཕྱི་མ་ཞུགས་ཏེ། མདོར། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར། ཆོས་ཅན་
 ཀྱི་བྱང་པར་དང་། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དེམ་བཞིན་བསྟན་ནས། དང་པོ་
 ངོས་འཛིན་པ་ལ་སྤང་དམའ་བའི་བྱང་པར་དག་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞུང་ལས། ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོགས་བཅད་སྦྱར་
 བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་དུ་ཡུལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྤང་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་གཞི་དུ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱེ་
 བྱག་པའི་བྱུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་དང་། དེ་བྱུབ་པའི་དོན་གྱི་དམ་བཅའ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། བྱེ་བྱག་པས། རྩས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྟེ། བྱེ་བྱག་འདུ་བ་རྣམ་པ་དུག །
 ཅེས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་དུག་ཏུ་འདུས་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་རྩས་ནི་ཡོན་
 ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་བཞི། བམ་མཁའ། རྩྭས། དུས།
 བདག །ཡིད་དེ་དགའོ། །དེ་ལ་བམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་མ་ལྟ་དང་། འབྱུང་བཞིའི་
 རྩལ་སྤྲུལ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ནི་རྟག་པའི་རྩས་དང་། རྩལ་སྤྲུལ་གཉིས་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
 དང་པོ་ཕན་ཆད་ནི་མི་རྟག་པའི་རྩས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་རྩས་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ།
 རྟེན་མིག་གི་མདོ་ལས། གཟུགས་དང་། སྤྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་དང་།
 སྤངས་དང་། ཆོད་དང་། སོ་སོ་བ་དང་། ལྟན་པ་དང་། རྣམ་དབྱེད་དང་། གཞན་
 དང་། གཞན་མིན་པ་དང་། སྟོ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྦྱག་བསྐྱེད་དང་། འདོད་
 པ་དང་། སྤང་བ་དང་། འབད་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་ནི་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཀླུ་མ་ལ་གྱི་
 ལས། དང་གི་སྦྱས་བསྦྱས་པ་ཕྱི་བ་ཉིད་དང་། སྦྱུ་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་པ་དང་།
 ཆོས་དང་། ཆོས་མིན་པ་དང་། སྦྱ་རྣམས་སོ་ཞེས་དང་། སྦྱབས་འགར་བྱོ་བ་དང་གཤེར་
 བ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་ཉེར་ལུང་། །ལས་ནི་རྟེན་མིག་གི་མདོ་ལས།
 བརྒྱུད་བ་དང་། བསྐྱུམ་པ་དང་། འདེགས་པ་དང་། འཛིག་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་
 ནི་ལས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྦྱི་ནི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱ་སྟོ་གཅིག་འདུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་
 གསལ་བ་རྣམས་དང་རྩས་ཐ་དད་པ་ཞིག་སྟེ། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱི་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
 བ་ཡང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཆོ་བའི་སྦྱི་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །བྱེ་བྱག་ནི་རང་གང་ལ་གནས་པའི་

རྟེན་དེ་ཚོས་གཞན་ལས་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཚུལ་ཞིག་གོ། །འདྲུ་བ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། འདི་ལ་འདི་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཏེ། བུམ་པ་
 དང་གཟུགས་སྤང་པའི་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཀ་
 ཡང་རྩལ་དགྲའི་ནང་ནས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྱུ་འདོད་ཅིང་། རྩལ་སྤྲན་གྱིས་རགས་པ་རྩོམ་
 པའི་ཚུལ་ཡང་། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲན་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་འདུས་པས། ཡན་ལག་
 ཅན་མི་རྩོམ་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་བྱིང་། རྩལ་སྤྲན་རིགས་མཐུན་གཉིས་འདུས་པའི་ཚོ་
 ཡན་ལག་ཅན་དངོས་སྤྱུ་བསྐྱེད་ཅིང་། འདི་ལ་ཡན་ལག་གཉིས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་
 དང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དང་རྩལ་སྤྲན་སོ་སོ་བ་གཉིས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་
 ཞིང་སྒྲིབ་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །རྩལ་སྤྲན་གསུམ་འདུས་པའི་
 གོང་བུ་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་པ་སྟེ། འདི་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་དུ་རུང་བའི་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་དུ་རུང་ཞིང་། སྒྲིབ་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མཐོང་བས་རགས་པ་ཡན་
 ལག་ཅན་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཡན་ལག་
 རྣམས་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ལོ། །ཚོས་གསུམ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྷིང་ལྷག་པོ་དང་།
 དེའི་འབྲས་བུ་ཐུར་དུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་རྒྱ་དང་གསུམ་མོ། །
 དེས་ན་རང་འདོད་པའི་ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་བསྐྱུབ་པར་འདོད་ནས་ཡན་
 ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་
 ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དང་། རྩལ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་
 འདྲ་བ་གསུམ་བཅས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་དམ་བཅའ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་མདོར། གཞོད་
 ཡུལ་གྱི་དམ་བཅའ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། གཞུང་འདིར་གཞོད་ཡུལ་གྱི་དམ་བཅའ་དངོས་སྤྱུ་
 བསྟན་པ་ནི་ལྡན་དོན་རྩལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་ཏེ། སྒྲུལ་ཙམ་
 ལ་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ། འོ་ན་མངོན་
 སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་དེ་དེར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནམ། མངོན་སུམ་
 གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་དེ་དེར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་སྟེ་ནམ། དང་པོ་
 ཡིན་གྱི་བྱི་མ་མིན་ཏེ། བྱི་མ་དམ་བཅའ་བ་ལ་བྱེད་བྱེད་པའི་ཞེ་འདོད་གྲུབ་པའི་དགོས་པ་མེད་

པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱེ་བྲག་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་
 ལ་སྦྱིབ་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ཞིང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་ཡན་
 ལག་ཅན་རགས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་རྩིས་གཞན་དམ་
 བཅའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ལྟན་དོན་རྩིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅན། །མཐོང་བ་ལ་རྟེན་
 གཞན་ཡོད་ཡིན། །མ་མཐོང་བྱེད་པར་ཅན་མིན་ལ། །དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། །
 མ་མཐོང་བ་ལ་འབྲས་མེད་པ། །མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱབ་འདོད། །ཅེས་པས་
 བསྟན་ཏོ། །འོན་ཡན་ལག་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་
 བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞན་དུ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནམ། མ་བྱས་པའི་གཞན་ཅམ་དུ་དམ་
 བཅའ་བ་ཡིན་སྟེ་ན། དང་པོ་ཡིན་གྱི། བྱི་མ་མིན་རྟེ། བྱི་མ་དམ་བཅའ་བ་ལ།
 སངས་རྒྱས་པའི་ཤེས་འདོད་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་
 ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་པར་ཅན་མིན་པ། དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། །བྱེད་
 པར་ཅན་མིན་གཞན་ཡོད་ནི། །བསྐྱབ་ན་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེས་
 ན་བྱེ་བྲག་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་
 ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟེང་ལྟག་པོ་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་ཡན་
 ལག་ལས་རྩིས་གཞན་ཡིན་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་
 གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྟངས་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་
 བྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྩིས་གཞན་པ་བྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་།
 ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟེང་ལྟག་པོ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ནི་དམ་བཅའ་དེའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་
 པར་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ཆོས་གསུམ་པོ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་གཞོད་པ་སྟོན་རྟེ། རྒྱལ་དབང་
 སྟོན། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་ལ་ཡན་ལག་
 ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་རྟེ། སྲང་དམའ་བའི་བྱེད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་འདི་ནི་སྟན་འབྱེན་པའོ། །འདིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་བྱེད་པར་བསལ་གྱི། གཞན་ཅམ་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་པ་ལོ་པོ་འང་རྒྱལ་བྱ་རབ་རྣམས་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོགས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་འབྲས་ལུ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་
 གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྦྱ་བ་དང་ལྟན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་འཕྲོད་པ་འདྲུབ་པའི་རྒྱ་

བོ་རྒྱུ་སོ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་འདི་དང་ལྡན་པ།   མཐོང་བྱའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྐྱབ་པར་
 འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བ་མིན་པའི་གཞན་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། |དེའི་ཕྱིར་དེ་སེལ་བའང་མིན་ལ།
 དེ་སེལ་ན་ནི། ཚོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་སེལ་བར་འགྱུར་གྱི་དེའི་ཁྱད་པར་ནི་སེལ་བ་མིན་ནོ། |
 འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སེལ་བར་འདོད་དོ། |དེས་ན་འདི་ནི་ཁྱད་པར་སེལ་བས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། |དམ་བཅའ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག |ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་
 ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་ཡན་ལག་ཅན་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་དང་།   ཡན་ལག་རྣམས་
 བོ་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་ཡན་ལག་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་གཉིས་ལས།   ཕྱི་མ་
 ལྟར་ན།   མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་།
 མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ།   འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
 རུང་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པས་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོད་པར་བཞག་པ་མིན་གྱི།   ཚོས་ཅན་
 ཁྱད་པར་བ་དེའི་སྟེང་དུ་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྒྱས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པས་ཚོས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་ལ་གཞོད་པར་བཞག་པ་སྟེ།   རྒྱལ་དབང་གྲོས།   ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་
 ཅན་ལས་གཞན་མིན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མིན་
 ཞེས་པ་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སེལ་བའོ། |ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་ནོ་
 ཞེས་པ་དམ་བཅའ་བའོ། |འདིར་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན་ཏེ།   དེ་རྣམས་གཞན་ཉིད་
 གྱི་ཚོས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། |དེ་རྣམས་ཀྱི་འང་འགའ་ཞིག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ཏུ་ཕ་རོལ་པོས་འདོད་དེ།   དེའང་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། |གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ན་གང་ཞིག་གང་ལས་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་མིན་པ་
 དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ།   ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་དང་པོའི་ཡན་ལག་རྣམས་བཞིན་
 བོ། |ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ན།   ཡན་ལག་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ལས་ཐ་
 དད་པར་སྣང་བ་མིན་ནོ། |ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་
 དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོད་པར་མ་སོང་བས་རུང་ཟད་མི་འཐད་དོ། |དེས་ན་
 མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ།   ཡན་ལག་ཅན་
 ལས་རྒྱས་གཞན་པ་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། |འདི་ལ་ཡན་
 ལག་ཅན་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་དང་ཡང་འགྲིག་སྟེ།   སྤར་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་དེ་ཡན་ལག་

དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱུང་བར་ནི་ཡན་ལག་ཆོས་
 ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྩལ་གཞན་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་
 པའི་ཆོ་ཡན་ལག་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་འདོད་པའོ། །བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་
 དུ་བཞག་པའི་ཆོ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྩལ་གཞན་མིན་ཏེ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་
 ཅི་རང་གིས་བརྟམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་
 དང་པོར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྟེ། རྒྱལ་དབང་སྟོན། ཡན་ལག་ཅན་པ་ལོ་པོ་དེ་
 ལས་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རོན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་འདོད་པར་སྔ་
 མ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་
 ཞིང་། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྩལ་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པར་བཞག་གོ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་མི་འཐད་
 དེ། ཆོས་གསུམ་ལྷན་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པ་སྔ་མ་
 གཉིས་གྱིས་གནོད་བྱེད་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་ཟིན་པས་འདིར་ནི་རྩལ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་
 པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་འདིར་རྩལ་ཙམ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་ཡོན་ཏན་
 རོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་སྟེ། དེའི་རོན་ལྡོག་ཏུ་བྱེད་བྱས་པས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 མདོར་ན་རིགས་པ་སྔ་མ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་ལས་རྩལ་
 གཞན་དང་། རྩལ་གྱི་རོན་ལྡོག་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན་གནད་ཐམས་ཅད་རང་
 གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅའ་བཞི་པའི་རོན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གནོད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ལྷ་ལྔ་ཀ་གིས། རྩལ་དབང་། །ཁས་སྤངས། རང་ཚིག་། ཁངོན་སུམ།
 གཤགས་པ་དང་ལྷས་གནོད་ཅེས་དང་། རྒྱན་གྱིས་རྩལ་དབང་། །ཁས་སྤངས། རང་ཚིག་།
 གཤགས་པ་དང་བཞིས་གནོད་ཅེས་དང་། ལྷ་མ་རིས། རྩལ་དབང་། །ཁས་སྤངས། མངོན་
 སུམ། རང་ཚིག་དང་བཞིས་གནོད་ཅེས་བཞེད་པ་དང་གསུམ་ལས། སྔ་མ་ཉིད་གཞུང་གི་
 དགོངས་པ་སྟེ། སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྩལ་དབང་ག་དང་།
 གཤགས་སོགས་ལྷག་དང་ལྷག་ལྟེ་བཞིན། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ཚུལ་
 བསྟན་ནས། ལྷག་མ་ཁས་སྤངས་རང་ཚིག་སོགས་ཀྱི་ཞེས་ཁ་འཕངས་པ་ལ་ཁས་སྤངས་དང་

རང་ཚིག་གིས་གཞི་རྒྱུ་དངོས་སུ་ཡོད་ཅིང་། མོགས་ཁོངས་ནས་གྲགས་པས་གཞི་རྒྱུ་
 འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གཞི་རྒྱུ་ལེ་སྐབས་སུ་རྗེས་
 དཔག་གིས་གཞི་རྒྱུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གཞན་རྒྱུ་སྤྲུགས་ལ་བསྟན། ཆོས་ཅན་གྱི་
 བྱང་པར་ལ་གཞི་རྒྱུ་ལེ་སྐབས་སུ་མཛོལ་སྤྲུལ་གྱིས་གཞི་རྒྱུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གཞན་
 རྒྱུ་སྤྲུགས་ལ་བསྟན། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞི་རྒྱུ་ལེ་སྐབས་སུ་ཁས་བླངས་གྱིས་གཞི་
 རྒྱུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གཞན་རྒྱུ་སྤྲུགས་ལ་བསྟན། གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་ལ་
 གཞི་རྒྱུ་ལེ་སྐབས་སུ་རང་ཚིག་གིས་གཞི་རྒྱུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གཞན་རྒྱུ་སྤྲུགས་
 ལ་བསྟན་པ་ནི་ཐོགས་བླང་གི་དགོངས་པ་ཁོ་བོས་གསར་དུ་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ།
 ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ལ། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། དེ་གཉིས་
 ཀའི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་ལ་གཞི་རྒྱུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྗེས་དཔག་ །མཛོལ་
 སྤྲུལ། ཁས་བླངས། རང་ཚིག་ །གྲགས་པས་གཞི་རྒྱུ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི།
 མདོ་ལས། སྤང་དམའ་པའི་བྱང་པར་དག་མི་འཛོན་པའི་བྱིར་ཞེས། རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་
 བསྟན་ཅིང་། འདིར། སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་དོན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ལྷིང་མཉམ་གྱི་འཛིམ་པའི་བརྩེ་ཚན་གཉིས་ལས། བརྩེ་
 ཚན་གཅིག་བསྐྱེས་ནས་སྤང་ལ་གཞལ། ཅིག་ཤོས་མ་བསྐྱེས་པར་སྤང་ལ་ཅིག་ཅར་བཅལ་
 པའི་ཆོ་ན་བསྐྱེས་པའི་འཛིམ་གོང་དེ་ཆོས་ཅན། མ་བསྐྱེས་པར་ཅིག་ཅར་སྤང་ལ་བཅལ་པའི་
 བརྩེ་ཚན་དེ་ལས་ཁྱོད་སྤང་མགོ་བྱར་དམའ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་བསྐྱེས་པའི་དུས་སུ་
 ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་སྤང་གངས་མཉམ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིང་ལྷག་ཡོད། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་འགྱུར་
 གྱིས་བསྐྱེས་པའི་འཛིམ་གོང་དེ་ལ་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྷིང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་ལོག་
 རྟོག་གི་དབལ་བཅོམ་ནས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པ་ན་སྤང་གྱི་བསྐྱེས་པའི་འཛིམ་གོང་དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིང་ལྷག་མེད་དེ། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་
 སྤང་མགོ་བྱར་དུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་
 རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཡོན་ཏན་ལྷིང་ལྷག་ཞིགས། དེ་ཞིགས་པས་འབྲས་བུ་
 བྱར་དུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་རྒྱ་ཞིགས། འབྲེལ་ཡུལ་དེ་

གསུམ་ཁེགས་པས་འབྲེལ་ཚུལ་ཡན་ལག་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་ཏེ། དེས་ན་མེད་ན་
 མི་འབྱུང་བའི། །ཁྱད་པར་གཞན་ལ་གཞོན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་དབང་སྒྲོས།
 སྤང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ན། རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ལྷིད་ཉིད་མེད་དེ། མ་བསྐྱེས་པར་
 གཞལ་བའི་འཛིམ་པའི་གོང་བྱ་དག་ལ་བཞིན། བསྐྱེས་ནས་བཅའ་བའི་འཛིམ་པའི་གོང་བྱ་
 དག་ལ་ཡང་སྤང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཞེས་དང་།
 ཤས། ཚེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྷི་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྩེས་སུ་དབག་པ་འདིས་
 བསལ་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལྷག་དང་
 ལྷག་ལྷི་བཞིན། །ཅེས་སོགས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 གཟུགས་དྲི་སོགས་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་
 པས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། །ཁ་ཅིག །རྩ་བར་ཡན་ལག་
 ཅན་ཏྟག་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་། འདིར་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་
 འགལ་ཞེས་ཟེར་བའི་མི་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མི་ཏྟག་པར་
 ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་ཅན་ཚེས་གསུམ་ལྷན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་
 དང་། རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚེས་གསུམ་ལྷན་དང་ཆ་མེད་འགལ་བའི་དོན་ཡང་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྷན་ན་ཆ་མེད་མིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྤངས་པར་སྤང་བས་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱལ་ཐོན་དུ་མ་དང་
 འད་པས་འབྲེལ་དུ་གནས་པའི་རིག་བྱའི་རྒྱལ་ཐོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དེ། ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 མི་ལྷན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྷིད་
 ལྷག་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་གཞོན་བྱེད་
 བསྟན་པས། སྤ་མོ་ནས་ཅམ་རྩལ་ཐེང་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ལྷག་པོ་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་
 ཅུང་ཟད་མི་འཐད་དེ། སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་གཞོན་བྱེད་མ་བསྟན་
 པའི་གོང་དུ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བསྟན་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་རྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་
 ལུགས་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་བྱུང་དུ་འགོ་བའི་

བྱ་བ་དང་ལྷན་པར་ཡང་ཁས་སྐྱེས་གིང་། འབྲས་བུ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་ཁྱེད་སྤང་
 ལས་མི་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་ཁས་སྐྱེས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོལ་པ་ལ། ཁ་ཅིག །
 ཡན་ལག་ཅན་དུ་སྦྱས་པའི་བྱ་གསལ་ལ་ཀྱང་རྫོང་དུ་སྦྱས་པ་དང་། དངོས་སུ་རྫས་གཞན་དུ་སྦྱས་
 པ་གཉིས་རང་ཆོག་དངོས་བྱགས་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིར་ཆོས་གསུམ་
 ལ་གཞོད་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། རྫས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ནི་
 དམ་བཅའ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་
 རྫས་གཞན་དུ་དངོས་སུ་སྦྱས་གིང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་སྦྱས་པའི་བྱ་གསལ་ལ་རྫས་
 གཞན་མིན་པར་དམ་བཅའ་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་སོ། །
 རང་ལྷགས་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 ཆོས་གསུམ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྦྱས་གིང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་སྦྱས་པའི་བྱ་གསལ་
 ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་མེད་པར་དམ་བཅའ་
 པས་རང་ཆོག་དངོས་བྱགས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་
 ལག་ལ་མེད་པའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་ཅེས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མེད་པས་གཞོད་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལྷ་ལས། དང་པོ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་ཚུལ་ལ་དགག་གཞག་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་རགས་པ་
 ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་བར། དེ་
 ལ་གཞོད་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་བར་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞོད་ཚུལ་ནི། རགས་པ་
 ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་
 རུང་སྟེ། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཁས་སྐྱེས་འགལ་བ་ནི། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བསྟོན་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་ལ། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་དུ་རུང་བར་ཁས་སྐྱེས་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤང་དམའ་བའི་བྱུང་བར་མི་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་ཅེས་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱུང་བར་ཆོས་གསུམ་ལྷན་ལ་གཞོད་ཅིང་། འདིས་ནི་
 དེའི་བྱུང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་

གཟུང་བ་དེའི་ཚེ། རྩལ་ཕྱན་སོ་སོ་བ་ཚེས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་
 རུང་བ་ཚེས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར། དེ་ལ་གནོད་པས་ཚེས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཅི་ལྟར་གནོད་པའི་ཚུལ་ནི་རྩལ་ཕྱན་སོ་སོའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚེས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་དུ་མི་རུང་བའི་སྒོ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་
 མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་མངོན་སུམ་
 གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བཞོད་པ་མ་བཟུང་བར་བཞོད་པ་
 ཅན་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁས་སྐྱངས་ལག་ལ་བཞི། ཡན་ལག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
 དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བར་ཁས་སྐྱངས་པས་ལག་ལ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་ཤེ། མི་འཐད་དེ། ཚེས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་
 ཚུལ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཚེས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །
 རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བ་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རང་ལུགས་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ཚེས་ཅན་དུ་གཟུང་བའི་ཚེ། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཚེས་
 ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆ་མེད་དེའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནོད་པས་ཚེས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་
 ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། ཅི་ལྟར་གནོད་ཚུལ་ནི། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཚེས་ཅན།
 མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅས་ཐལ་འགྲུལ་དངོས་སུ་
 བསྟན་ཅིང་། རྒྱགས་ལ་ཐལ་བ་ལས་ཆ་མེད་མིན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་
 ཅས་རང་རྒྱུད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཚེས་ཅན་དུ་གཟུང་བའི་ཚེ། མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་ཚེས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་ནི་མངོན་སུམ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་ཡིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་
 མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཡིན་ན་དེས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། བུམ་པའི་མཚུ་ལ་སོགས་པ་དེས་མཐོང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་
 མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅིས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་བསྐྱབ་ཚེས་སྟོན་པའི་ཡི་གེའི་དོན་
 ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་དང་པོའི་ཁས་སྐྱངས་ནང་ལག་ལ་སྟོན་པ་དེ་མི་འཐད་དེ།
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཁས་སྐྱངས་པའི་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁས་ལེན་དགོས་

པ་ཙམ་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ན། མདོ་སྡེ་པས། ཏུག་གི་ཅིག་ཙམ་སྐྱེས་པའི་རིགས་
 པས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཕྱི་དོན་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཡང་སྤང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་དང་། མདོན་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཅེས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ཆར་ཡང་ཆོས་ཙན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཡན་ལག་ཙན་གྱི་སྟེང་གི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་
 གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཙན་ཆོས་ཙན་དུ་གཟུང་བའི་གཞོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆོ་ཡན་
 ལག་ཙན་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཡན་
 ལག་ཙན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་སྐབས་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཆོས་ཙན་དུ་གཟུང་
 བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞོད་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་རོལ་པོས་ཀྱང་
 ཁས་མ་སྐྱེས། ཆད་མས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཏན་ཆོགས་མ་སྐྱེས་སྟེ།
 གྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཡིན་ན། མདོན་སྐྱེས་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བས་ཁྱབ་པ་དང་། ཡན་
 ལག་ཙན་ཡིན་ན་དེས་མཐོང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། མི་འཐད་དེ།
 གྱེ་བྲག་པས་དེ་ལ་དེས་མཐོང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྒྱལ་དབང་སྒྲོས། དེ་རྣམས་ཀྱིང་འགའ་ཞིག་ནི་མདོན་སྐྱེས་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་པ་རོལ་པོས་
 འདོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཆོས་ཙན་དུ་གཟུང་བའི་ཆོ་ཡན་
 ཐུན་གསུམ་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཡན་ལག་གསུམ་པའི་མིང་ཙན་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་
 ཙན་ནི་རང་གིས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཙན་མིན་གྱི། རྒྱལ་ཐུན་གཉིས་འདུས་པའི་ཡན་ལག་
 ཙན་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་དབང་སྒྲོས། ཡན་ལག་ཙན་པ་རོལ་པོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཙན་ཆོས་ཙན་དུ་གཟུང་བའི་ཆོ་ཡན་སྤར་གྱི་ཡན་
 ལག་དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དེ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཙན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་མིན་ཞེས་པ་དང་། སྤར་ཡན་ལག་ཙན་ལས་རྫས་
 གཞན་མིན་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་གནད་གཅིག་སྟེ། སྤར་གྱི་ཡན་ལག་ཙན་དང་པོ་དེ་ཡན་ལག་
 དང་ཡན་ལག་ཙན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྷར་གཞོད་པའི་ཚུལ་ནི་མདོན་སྐྱེས་
 གྱིས་མཐོང་རུང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཆོས་ཙན། ཡན་ལག་ཙན་པ་རོལ་པོ་དེ་ལས་རྫས་གཞན་
 དུ་མདོན་སྐྱེས་གྱིས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་རྫས་གཞན་གང་ཞིག །མདོན་སྐྱེས་གྱིས་

མཐོང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཆར་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་
 བསལ། ཟུབ་པ་ཚད་མས་སྒྲུབ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་འབྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་གི་དབལ་བཙོམ་
 བས་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེ་ལས་རྩལ་
 གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་དབག་གིས་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ལས་རྩལ་
 གཞན་ཡིན་པ་དངོས་སུ་ཞེགས་པའོ། །འདིར་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ནི་སྐབས་
 གྱིདོན་མིན་ཏེ། དམ་བཅའ་སྤྲུལ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པས་རྩལ་
 གཞན་ཤུགས་ལ་ཞེགས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་རྩལ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་སྟོན་པའི་
 སྐབས་ཡིན་པས། ཞེ་འདོད་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་འདྲ་ཡང་དངོས་སུ་གཞོད་ཡུལ་མི་འདྲ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཚུལ་ནི་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་
 དམིགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་བཞག་པ་སྟེ། གཟུགས་སྟགས་ལྷག་དང་ལྷག་ལྟེ་
 བཞིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་འདི་ཡང་
 མཆོན་པའོ། །གསུམ་པ་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་གཞོད་ཚུལ་ནི། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་དང་། དེ་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 ལས་རྩལ་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་འགལ་བའོ། །བཞི་པ་རང་
 ཆོག་གིས་གཞོད་ཚུལ་ནི། དངོས་སུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་དུ་སྒྲིས་ཤིང་དུས་
 མཉམ་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཤུགས་ལ་རྩལ་གཞན་མིན་པར་ཁས་
 སྒྲངས་པས་རང་ཆོག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའོ། །ལྔ་པ་གྲགས་པས་གཞོད་ཚུལ་ནི། ཡན་
 ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་ཡིན་ཅེས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དོན་མཐུན་མེད་པའོ། །
 གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་ཚུལ་ལ། ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩལ་དང་ཡན་ལག་ལས་
 རྩལ་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་སྐབས་འདིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་བཀག་ཟེན་ཅིང་།
 འདིར་རྩལ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་
 གཉིས་ཀྱི་ཡང་བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིན་རྩལ་སུ་འདོད་ལ། འདིར་རྩལ་ནི་རྩལ་དགྲ་ཆར་ལ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩལ་དེའི་ངོ་བོ་འཇུག་དོན་ལྟོག་ནི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད་པའི་ཚུལ་ནི་ཡོན་ཏན་རྩལ་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྩལ་རྩལ་མིན་པར་

ཐལ་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །ཡོན་ཏན་དང་རྩལ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྩལ་གཞན་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་རྩལ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་ཆོས་
 ཅན། རྩལ་སྲུ་ཐལ། རྩལ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་དགར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཆོས་
 ཅན། རྩལ་མིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་སོ། །
 ཡང་ན་རྩལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱི་འབྲེད་པ་འདུ་བས་རྩལ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་
 སྤྱི་འབྲེད་པ་འདུ་བས་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིག་པ་དང་། སྤྱི་ཆ་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཁས་སྒྲངས་
 བར་འགལ་སྟོན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩལ་སྲུ་ཐལ། རྩལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་
 སྤྱི་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་འབྲེད་པ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་ཆ་མེད་དུ་
 ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ། རྩལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩལ་མིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱི་དེ་ཁྱོད་ལ་འབྲེད་པ་འདུ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་སྒྲར་དང་འབྲ། དེ་ལྟར་
 ཡང་རྒྱལ་དབང་སྒྲིལ། གང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་རྩལ་མིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞིན། རྩལ་སྲུ་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་
 བས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གྱི་སྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་
 པ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་གཞོད་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག གཞོད་
 ཡུལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་ནི་ངས་སྒྲིལ་པའི་དག་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་
 ཅས་དམ་བཅའ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱས་ནས་ངས་སྒྲིལ་པའི་དག་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ། རྟག་པ་ནི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་ཁྱད་པར། དོན་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ། བརྟུན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོ། ཇེ་ལ་
 གཞོད་ཚུལ་ནི་དངོས་སྲུ་དག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་སྒྲིལ་གིང་། དེ་རང་
 ཆོག་རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲིལ་པའི་ཤུགས་ལ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
 ངས་སྒྲིལ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་གཞོད། རྟག་པས་དོན་ཅན་ལ་གཞོད། དོན་ཅན་གྱིས་རྟག་པ་ལ་
 གཞོད་དེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སེལ་བ་ནི་རིག་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དག་ཐམས་ཅད་
 བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཁྱོད་གྱིས་མ་སྒྲིལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་སྒྲིལ་ཆད་བ་
 རྟུན་པ་གང་ཞིག ཇེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདིས་ངས་སྒྲིལ་པ་སེལ་ལོ། །
 ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སེལ་ཚུལ་ནི་དག་དེ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་
 ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སེལ་ཚུལ་ནི་དག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་

དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་བྱིར། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་སེལ་ཚུལ་ནི། དག་
 ཆོས་ཅན། བརྟུན་པ་ཡང་མི་སྟོན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་མདོའི་
 རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བ་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀའི་བྱུང་པར་སེལ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཡིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟག་པས་དོན་ཅན་སེལ། དོན་
 ཅན་གྱིས་རྟག་པ་སེལ་བར་འདོད་པ་དང་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། །བྱི་མ་གཉིས་ཀ་རྟག་པས་དོན་
 ཅན་སེལ་བར་བྱས་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་མ་ཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དག་
 མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདེན་ཆོག་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་འདིས་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་བསལ།
 དག་སྐྱབ་པ་བརྟུན་ཆོག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བརྟུན་པའི་ཆོག་ཀྱང་བརྟུན་
 པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་འདིས་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་བསལ། སྐྱབ་པའི་བརྟུན་འདོད་ཀྱི་དག་
 བྱེད་པ་པོ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དག་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་འདིས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་
 སེལ་ལོ། །བརྟུན་བྱ་མི་བདེན་པ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་རྟག་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཞེས་པ་འདིས་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་སེལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་མདོའི་རང་འགྲེལ་
 ལས། དག་དང་བརྟུན་པ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་སེལ་བ་དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀའི་རང་གི་དོ་བོ་སེལ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགྲིག་པར་སྤང་རོ། །བྱི་མ་གཉིས་ནི་སྤང་བ་གཤམ་ཟེན་ཅིང་།
 རང་ལུགས་ནི་དས་སྐྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བརྟུན་དོན་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་བསལ་བྱའོ། །སེལ་བྱེད་ནི་མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས།
 ཅི་སྟེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བརྟུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ།
 དེ་ལྟ་བུའི་དག་དེ་ཆོས་ཅན། དས་སྐྱས་པའི་རང་ཆོག་རྣམ་དག་མིན་པར་ཐལ། བརྟུན་པའི་
 དོན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བརྟུན་དོན་མི་སྟོན་པར་ཐལ། བརྟུན་པའི་
 དོན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་སྤང་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཡོན་
 དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 ཁ་ཅིག །རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཞིག །རྟགས་ལྟར་སྤང་ལས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཞེས་
 འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་
 བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་

ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྐྱ་རྟག་པ་དེ་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་
 ལས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྐྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། དེ་སྐོར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །རང་ལུགས་ནི། རྟགས་གྱི་བསྐྱུལ་བྱ་གང་
 ཞིག །རྟགས་ཡང་དག་གིས་བསྐྱུལ་པར་མི་རུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་
 གྲུབ་ཟིན་པ། སྐྱུལ་བྱེད་བཞོད་བཞིན་པ། སྐབས་གྱི་བསྐྱུལ་བྱ་མིན་པ། ཚོལ་བས་ཞེ་
 བས་བསྐྱུལ་བྱ་མི་འདོད་པ། ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་སྟེ་ལྟ་ལས། དང་པོ་བཞི་ནི་
 རིམ་པ་བཞིན། ཆོས་གསལ་གྱི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པའི་
 ཚོལ་པའི་དོར། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུལ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆེ་སྐྱ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱུལ་པའི་ཆེ་སྐྱ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་དང་། གངས་ཅན་པས།
 མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་
 ཅམ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་པ་ནི། སྐྱ་མཉན་བྱ་མིན་པ་དང་། ལུས་པ་རྟག་པ་དང་། སྐྱོན་སྟགས་
 སྐྱེད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། རི་པོར་ཅན་ཟླ་སྐྱས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ལ། རྟགས། རྟོགས། དཔའི་སྐྱོན་གསུམ། དེ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
 ལྟེ་རྟུག་ལས། འདི་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། རྣམ་བཞག་ལ་དབྱེད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རྟགས་
 ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་བསལ་བྱར་གྲུབ་པ་དེ་རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་ཕྱོགས་སྐྱོན་
 དང་། དཔེ་སྐྱོན་ལ་ཡང་འགྲེལ། རྟགས་སྐྱོན་དང་། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་ནི་ཕྱོག་
 བས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་བསྐྱུལ་
 ལ་མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆེ། མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱ་དེ་ཉིད་སྐྱའི་སྟེང་དུ་
 མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་
 ཕྱོགས་ཆོས་གྱི་སེལ་བའི་ཆ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྟགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཕྱོག་པས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཐ་
 དད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་
 བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱུལ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་བསལ་བྱར་ཐལ།
 དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་

གཞི་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་
 དེ་རྟགས་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དོན་དེ་མིན་པ་ལ་བྱེད་དམ།
 དེ་དང་དངོས་འགལ་ལ་བྱེད་དམ། དེའི་བསལ་བྱ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པ་
 ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ལྟར་ན་སྐྱར་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་དོ། །ཁ་ཅིག །རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་རྟགས་ལྟར་
 སྐྱར་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་རྟགས་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 བསྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་མིག་གེས་
 ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྐྱར་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་བཞིན་
 བོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་
 ཚོས་ཅན། དེའི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་རྟགས་ལྟར་སྐྱར་དུ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། གཞན་
 ཡང་ཤུག་བྱུབ་པའི་དོར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཤུག་བྱུབ་པའི་
 དོར་བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྐྱར་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤུག་བྱུབ་པའི་དོར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་
 སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ལྟར་སྐྱར་ཡིན་པ་དེ་ཤུག་བྱུབ་པ་ལ་ལྟོག་གྲུར་དུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་
 སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་སུ་བཀོད་ཙམ་ལ་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་རང་གང་ལ་ལྟན་པའི་རྟགས་དེ་
 རྟགས་ལྟར་སྐྱར་དུ་སོང་བ། དེ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན། རྟགས་ཀྱི་ཉེས་པ། རྟགས་ཀྱི་
 སྟོན། ཡན་ལག་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོན། རྟགས་སུ་བཀོད་ཙམ་དང་འབྲེལ་པའི་སྟོན་
 རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་དང་།
 གཏན་ཚིགས་ལ་མོགས་ཉེས་པ་ཡང་། ཞེས་དང་། ཡན་ལག་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་སྟོན། །ཞེས་
 དང་། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་

དང་ཡན་ལག་གི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲོན་ལ་ནི་རྟགས་སྒྲོན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། །དཔའི་སྒྲོན་ཡང་དེ་
 གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉེ་ན་འགལ། མ་ངེས། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྒྲོན་གསུམ་
 རྟེན་མ་ངེས་ལས། གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་ནི་བསྐྱེད་རིགས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་
 རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲུ་རྟག་པར་བསྐྱུབ་པ་ལ་གཙོ་བོས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ་གཙོ་བོས་
 བྱས་པ་སྒྲུའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་རྩེས་སུ་མི་
 འགོ་བ་རྣམས་དེ་སྒོར་གྱི་རྟགས་སྒྲོན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བྱ་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་
 སྒྲུང་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གྱི་རྟགས་སྒྲོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོགས་སྒྲོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་རང་གང་ལ་ལྟན་པའི་སྟོགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་སྟོགས་ལྟར་སྒྲུང་
 དུ་སོང་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་སྤྲ་མ་ལས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉེ་ན་ཕྱིར་
 རྟོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྟོགས་སྒྲོན། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་སྟོགས་སྒྲོན། སྤྲ་
 རྟོལ་གྱིས་བསྐྱུབ་བྱང་ཁས་མ་བླངས་པའི་སྟོགས་སྒྲོན། སྤྲ་རྟོལ་གྱིས་བསྐྱུབ་འདོད་མ་ཞུགས་
 པའི་སྟོགས་སྒྲོན། ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་སྟོགས་སྒྲོན་དང་ལྟའོ། །དཔེ་སྒྲོན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། དཔེར་གཟུང་ཙམ་ལ་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་རང་གང་ལ་ལྟན་པའི་དཔེ་དེ་དཔེ་ལྟར་
 སྒྲུང་དུ་སོང་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་སྤྲ་མས་འགོ་ཞིང་། དེ་ཉེ་ན་མཐུན་དཔའི་སྒྲོན་དང་།
 མི་མཐུན་དཔའི་སྒྲོན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། རྟགས་སུ་བཀོད་
 ཙམ་ལ་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་རང་གང་ལ་ལྟན་པའི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བ། མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་ནི་སྤྲ་མ་ལས་བསྐྱོག་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། མཆོན་གཞི་དང་དེ་ཉེ་བའི་བྱས་རྟགས་
 གྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་བསྐྱུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། སྒྲུ་དེ་སྒོར་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་
 དང་། བྱས་པ་སྒྲུའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུ་བྱས་པར་ངེས་པ་
 གཉིས་དེ་སྒོར་གྱི་སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་སྒོར་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ་པ་དང་།
 བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྣམས་ནི་དེ་སྒོར་གྱི་
 རྩེས་འགོའི་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱས་པ་རྟག་པ་ལས་ལྷོག་པར་ངེས་པ་དང་། རྟག་ན་
 མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ནི་དེ་སྒོར་གྱི་ལྷོག་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མདོར་བསྐྱེད་རྟགས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །སྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་

ལྷན་པའི་ཆ་ནས་རང་གང་ལ་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བ། མིང་གི་རྣམ་གངས་
 བྱི་སྐྱ་མས་འགྲོ་ཞིང་དབྱེ་ན་ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་གྲུབ་མ་ཟེན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟགས་ལྟོ། །དཔའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་གཟུང་ཙམ་ལ་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་རང་གང་ལ་ལྷན་པའི་དཔེ་དེ་
 དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བ། མིང་གི་རྣམ་གངས་དང་། དབྱེ་བ་ནི་སྐྱ་མ་ལས་དཔགས་ཏེ་གཤམ་
 པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱད་པ་ལ། སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་གང་ལ་ལྷན་དབྱད་
 པ། སྟོན་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་འགལ་མི་འགལ་དབྱད་པ། རྟགས་སྟོན་དང་ཕྱོགས་སྟོན་
 འགལ་མི་འགལ་དབྱད་པ། སྟོན་དང་བསལ་བྱའི་བྱད་པར་ལ་དབྱད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ལ། ཁ་ཅིག །རྒྱལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྟོན་ཡིན་ཅིང་། རྟགས་
 ལྟར་སྒྲུབ་གི་སྟོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གང་ཞིག །
 རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་
 སྟོན་ཡིན་ན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ལྷན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་དེའི་སྟོན་ཡིན་ན། རོན་དེ་
 ལྷན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དགོས་ཏེ་སྟོན་གྱི་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོ་
 ཚུལ་ལ་ལྷན་པར་ཐལ། དགོ་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་མ་
 ཚང་བ་དེ་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། ཉོན་ཐྱིབ་དེ་འཁོར་བའི་སྟོན་མིན་པར་ཐལ། དེ་བྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་
 དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་གྱི། འཁོར་བ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་རྟགས་སྟོན་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ཡང་དག་དེ་རྟགས་སྟོན་
 ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་རྟགས་སྟོན་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་ལྷན་ཏེ། རྟགས་ལྟར་
 དེ་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ལྷན་ཏེ། རྟགས་
 ཡང་དག་དེ་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རྟགས་
 སྟོན་ཅན་དང་། རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་མི་འགལ་ཏེ། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་
 ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྟོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོར་གྱི་བྱབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བྱབ་
 པ་འགལ་བ་དེ་རྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་།

གང་ཟག་སྒྲོན་ཅན་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་
 སེམས་སོ་སྒྲེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་མིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། འདི་ལ་གཞན་དག་ན་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་རུས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་
 དང་། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་མི་རུས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་ས་སྒྲོན་ཅན་
 དང་། རྟག་ས་ཡོན་ཏན་ཅན་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། རྟག་ས་ཀྱན་རང་གི་བསྐྱབ་
 བྱ་ལ། སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་བཅད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་
 འགལ་བར་ཐལ། རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་རྟག་ས་ཡོན་ཏན་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྩམ་ངེས་ལས། གཏན་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་
 རྟོས་ནས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཏན་ཆོག་ས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བ་ནི་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 དང་། རྒྱན་ལས། གཏན་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོས་ཏེ་སྒྲོན་དང་ཡོན་
 ཏན་བསམས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རྟག་ས་
 ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། རྟག་ས་སྒྲོན་ཅན་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ནི་ལུང་དེ་དག་གིས་གྲུབ་ཅིང་།
 འོན་ཀྱང་རྒྱལ་གསུམ་རེ་རེ་བ་ཙམ་རྟག་ས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་ནི་མེད་དེ། རྒྱལ་
 གསུམ་རེ་རེ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རུས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་དཔེ་ན་
 རྒྱལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱལ་གསུམ་ཆར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་
 གསུམ་རེ་རེ་བ་ལ་དགོངས་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་མི་
 འགལ་ཏེ། གལ་ཏེ་འགལ་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་
 པའི་ཆོན། སྐྱ་རྟག་པ་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲོན་
 མིན་པར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་རྟག་ས་སྒྲོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་ས་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་རྟག་
 པ་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟག་པ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་རྟག་ས་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱ་རྟག་པ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲོན་
 མིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐོར་གྱི་རྟག་ས་སྒྲོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། རྟག་པ་དེ་སྐོར་གྱི་
 རྟག་ས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡོན་ཏན་ཅན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྟག་ས་
 ཆོས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་པའི་རྟག་ས་སྒྲོན་དང་ཕྱོགས་སྒྲོན་འགལ་ཡང་སྒྱིར་དེ་གཉིས་མི་འགལ་

བར་བཞེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་མིན་ནམ་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་གྱི་
 རྒྱལ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་
 བརྩི་བའི་སྒྲིབ་དང་། རྟགས་སུ་བཀོད་ཙམ་ལ་བརྩི་བའི་སྒྲིབ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤེ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ། །ཕྱོགས་གྱི་
 སྒྲིབ་འདོད་གཞན་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་དེ་གཉིས་
 འགལ་ཏེ། རྟགས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟགས་སུ་བཀོད་ཙམ་ལ་བརྩི་
 བས་ཀྱང་ཅིང་། ཕྱོགས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། སྐྱུ་བ་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་བརྩི་
 བས་ཀྱང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོན་ཡང་
 རྟག་པ་སྐྱེད་མེད་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་སྒྲིབ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་སྒྲིབ་
 མིན་ལ། སྐྱེ་རྟག་པ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ལུགས་པ་ནི་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲིབ་ཡིན་གྱི། རྟགས་
 སྒྲིབ་མིན་པ་སོགས་ནམ་པར་དབྱེ་ནས་སྒྲིབ་དགོས་སོ། །བཞི་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་མེ། ཕྱོགས་
 ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིབ་ལ་ཀྱང་པར་མེད་དེ། འདི་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་
 མིན་ནམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
 རྣམས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟུན་ལས། དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་
 ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་སེལ་བའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བ་ནི།
 ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་
 མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་
 རྟགས་ལ་ཕྱོག་ཚུལ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བའི་རྟགས་ལ་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཚོས་
 ཅན། རྟགས་སྒྲིབ་དུ་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྤེ། གཏན་ཚིགས་
 ཀྱིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་དུ། རྗེས་སུ་འགོ་བ་ངེས་པས་ནི་
 འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བསལ་ལོ། །ཁྱོག་པ་ངེས་པས་ནི་མ་ངེས་པ་
 དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་བསལ་ལོ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་བཤད་དུ་
 ཤེས། དེ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཉེན་པོར་ནི་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་དོ་བསྟོག་དོན་ནི་འགལ་
 བ་སྤེ་དེའི་གཉེན་པོར་རྗེས་འགོའོ། །འབྲུལ་པ་ཅན་ནི་མ་ངེས་པ་སྤེ་དེའི་གཉེན་པོར་ཕྱོག་པ་

ངེས་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རང་ལུགས་ནི་དེ་གཉིས་ལགལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་ཡིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས། རྟགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟོགས་སྟོན་དང་། སྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་
ལའང་འགྲོའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་དག་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་
ཉིད། དག་སྐྱབ་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་བཞག་། རྟོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་ཁྱོལ་རང་གིས་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་གསུམ། སྐབས་སུ་
བབ་པའི་ཕྱི་ཁྱོལ་ལ་སྤྱི་ཕྱི་སྟོན་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག་གོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་། སྤར་
ཁྱོལ་རང་གིས་ངེས་པའི་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་སྟོར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་གྲུབ་པས་སྐྱབ་དག་
ཡང་དག་འགོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་། སྟོགས་ཚེས་རྒྱང་པ་བརྟེན་པའི་
སྐྱབ་དག་ལ་བསམས་ནས་རྒྱལ་གསུམ་གང་རུང་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་སྟོར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
ཚེས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དེས་རྒྱལ་གསུམ་བརྟེན་ན། སྟོགས་ཚེས་རྒྱང་པ་ཅན་གྱི་
སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དེས་ཀྱང་རྒྱལ་གསུམ་བརྟེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་དང་སྐྱབ་
དག་ཡང་དག་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་སྤར་ཁྱོལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་
མཚན་རྣམས་ཤིང་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གཞན་ཕྱིར་ཁྱོལ་གྱི་རྒྱུད་
ལ་རྗེས་དཔག་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའོ། །ཁ་
ཅིག་། སྤར་ཁྱོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བསྟན་པ་ནི་མི་
འཐད་དེ། སྤར་ཁྱོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སའི་མཚན་ཉིད། རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་གཞག་། །དེ་
ལ་དཔང་པོས་རྗེ་ལྷར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་ཁྱོལ་དང་། ཕྱིར་ཁྱོལ་
དང་། དཔང་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། སྐྱབ་བྱེད་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་
དང་། སུན་འབྱེན་བརྟེན་པ་ཁས་ལེན་པའི་དང་། དེ་གཉིས་རྒྱལ་པམ་བརྟེན་པར་ཁས་
ལེན་པའི་གང་ཟག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོལ་ཕྱིར་ཁྱོལ་གཉིས་པོ་གང་སྟོན་ཅན་བརྟེན་པ་དེ་
ཚར་གཅད་པའི་གནས་དང་། སྟོན་མེད་བརྟེན་པ་དེ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་གནས་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་ཁྱོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པ་བཀོད་པ་ལ་ཕྱིར་ཁྱོལ་གྱིས་སྟོན་པ་བརྟེན་ན་ཕྱིར་ཁྱོལ་

བམ་ལ། སྐོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱད་བཀོད་པ་ལ་ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་སྐྱོན་ཡང་དག་པ་བརྟེན་ན་
 སྐོལ་བ་ལམ་ཞིང་། དེས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱད་བཀོད་ཀྱང་ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་སྐྱོན་མི་བརྟེན་པ་འཕམ་
 སྐྱོན་ལྟར་སྐྱད་ཞིག་བརྟེན་ཀྱང་སྐོལ་བས་ཆོར་མ་འབྱེན་མ་ཤེས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལམ་རྒྱལ་མེད་
 དེ། སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཡང་བསྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་འབྱེན་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ལམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་སྐོལ་བ་གཉིས་གྱིས་སྐྱོབས་པ་འཛོམས་རྣམ་མི་རྣམ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའང་ཚུད་རིགས་ལས། ཕྱིར་སྐོལ་བས་དེའི་དངོས་པོ་གོ་བར་བྱས་ན་འགྲུར་གྱི། གཞན་
 ཏུ་ན་གཉིས་པོ་གཅིག་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དང་ལམ་པར་མི་འགྲུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐོལ་བས་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་སྐྱོན་ཅན་བརྟེན་ན་འདྲ་ཕྱིར་སྐོལ་བས་སྐྱོན་མ་བསྐྱན་ན་ལམ་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་གྱིས་ལན་ཚུན་རྣམ་པ་ཉི་ལུང་འཛོམས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱལ་
 བ་དང་ལམ་པར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྟེན་དང་གཡོ་དང་
 ཆོག་དོར་གྱིས་བསྐྱས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱང་མི་རྣམ་པས་རྒྱལ་ལམ་མེད་དེ། ཚུད་རིགས་
 ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱང་པའི་དོན་དུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་གཡོ་སྐྱུ་ལ་
 སོགས་པ་དག་གིས་ཆར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེན། མིན་ཏེ། ལུ་ཚུར་དང་། ཐལ་
 ལྷག་དང་། མཚོན་བསྐྱན་པ་དང་། མེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཞེས་བརྟེན་པར་བྱས་ན། འདི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱང་པའི་ཐབས་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། སྐྱིར་
 ཆར་གཅད་པ་དང་རྗེས་སུ་གཟུང་པའི་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆར་གཅད་ཀྱི་གནས་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕྲོག་དང་སྐྱིན་པས་འཛིག་རྟེན་པ། ཆར་གཅད་
 པ་དང་རྗེས་འཛིན་འདོད། བྲུབ་མཐའི་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་ལ། དམ་པའི་ཆར་གཅད་རྗེས་
 འཛིན་འདོད། ཚེས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཐད་པ་
 བརྟེན་པ་དང་། འཕྱལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱར་སྐོལ་ཆར་གཅད་ཀྱི་གནས་
 ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་པ་གཉིས་དང་།
 ཕྱིར་སྐོལ་ཆར་གཅད་ཀྱི་གནས་ལ་སྐྱོན་མི་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་
 བཞེ་ཡོད་དེ། ཚུད་རིགས་ལས། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྟེན་ཅིང་། སྐྱོན་མི་
 བརྟེན་པ་གཉིས་པོ་དག ཆར་གཅད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་ཅིང་། གཞན་ནི་མི་རིགས་ཕྱིར་མི་
 འཐད། ཚེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་

དང་། ཀྲང་མིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་མ་རབས་པ་
 རྒྱལ་སྐོལ་བ་ལ་བྱིས་པའི་ལན་མི་བརྟེན་པ། རྒྱུན་ཅན་བརྟེན་པ། མ་བྱིས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ་
 གསུམ་དང་། རྒྱུན་སྟོང་པའི་ཆོ་རྒྱུན་མི་སྟོང་པ། ལན་ལྟར་སྟང་པ། རྒྱབས་སུ་མ་
 བབས་པའི་ལན་བརྟེན་པ་སྟེ་དུག་གོ། བྱིར་སྐོལ་ལ་འདྲི་བའི་ཆོ་མི་འདྲི་བ། མི་འོས་པ་
 འདྲི་བ། མ་འབྲེལ་བ་འདྲི་བ་དང་གསུམ། རྒྱུན་བརྟེན་པའི་ཆོ་རྒྱུན་མི་བརྟེན་པ། རྒྱུན་
 ལྟར་སྟང་བརྟེན་པ། རྒྱབས་སུ་མ་བབས་པའི་རྒྱུན་བརྟེན་པ་སྟེ་དུག་གོ། འདལ་པོ་ལ།
 ཤན་མི་འབྲེད་པ། བྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་འབྲེད་པ། རྒྱབས་མེན་པར་འབྲེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། ལྷན་
 མོང་དུ་ན་བ་མི་གཏོང་བ་དང་བརྟེན་པ་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། འདྲི་མི་འཐད་དེ། ལན་མ་བརྟེན་
 པ་དང་། རྒྱུན་ཅན་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུན་མི་སྟོང་པ། ལན་ལྟར་སྟང་བ་བརྟེན་པ་ནི་
 སྐོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་མི་བརྟེན་པའམ། སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་པར་འདུ་ལ། མ་བྱིས་པ་
 བརྟེན་པ་ནི་རྒྱབས་སུ་མ་ཁོ་ན་རྒྱུན་མེད་ཡིན་ཞིང་། མི་མཁོ་ན་ཡན་ལག་མེན་པ་བརྟེན་པར་
 འདུས། བྱིར་སྐོལ་ཁས་སྐྱབས་ནས་མི་འདྲི་བ་དང་། མི་འོས་པ་འདྲི་བ་ནི་སྐྱབས་པ་མེད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ལ། མ་འབྲེལ་བ་འདྲི་བ་ཡང་བསམས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲི་ན་མ་འབྲེལ་བ་ཉིད་
 མིན་ལ། རྒྱུན་པས་འདྲི་ན་སྐྱབས་པ་མེད་པའི་ནང་དུ་འདུ་ཞིང་། སྐྱབས་པ་མེད་པ་ནི་
 བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྟེན་པའམ། རྒྱུན་མི་བརྟེན་པར་བསྐྱས་ཏེ། རྩོད་རིགས་ལས།
 གང་གི་ཆོ་རྩོད་པ་ཁས་སྐྱབས་ནས་ཞུམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱའམ། གཞན་ཅུང་ཞིག་སྐྱ་
 བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ། རི་ལྟར་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྟང་བའི་ནང་དུ་འདུས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱིས་
 པའི་མཐར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་བྱིར་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆར་གཅད་པའི་གནས་
 ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། འདྲི་དག་ལས་གཞན་ནི་ཆར་བཅད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ།
 རི་རྒྱན་དུ། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་སུ་མ་དང་བྱི་མའི་སྐོལ་བ་དག་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྟང་བ་དང་
 སྐྱབས་པ་མེད་པ་དག་ལས་གཞན་ཆར་བཅད་པའི་གནས་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 གཉིས་ཀའི་ཆོག་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པའི་བྱིར་དེ་གཉིས་ཀར་མ་འདུས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཆོག་ལས་གིན་ཏུ་ཐམ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་། རབ་ཏུ་སྐྱོས་
 པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། འདལ་པོ་ལ་ཆར་གཅད་ཀྱི་གནས་འཛོག་པ་ནི་

དགོངས་པ་མིན་ཏེ། གཉིས་པོ་དག །ཚར་གཅད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་
ལ། གཞུང་གི་ཆ་ལགར་ཡང་དབང་པོ་ལ་ཚར་གཅད་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ནི། རྒྱུ་མེད་པ་དག །དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་དམ་བཅའ་གཞན། །ཞེས་སོགས་ཚར་
གཅད་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚར་གཅད་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྒྲར་གྱི་བཞི་པོ་
དེར་འདུས་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་ཚར་བཅད་གྱི་གནས་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་དང་། དགོས་པ་དང་། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གསུམ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་དུག །ཅེས་ཏེ། སྒྲར་
ཚོལ་ལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འཛོག་པ་དང་། སྒྲོན་སྒྲོང་གི་དག་གཉིས། བྱིར་ཚོལ་ལ་འདོད་པ་
དྲི་བ་དང་། སྒྲོན་བརྗོད་པའི་དག་གཉིས། དབང་པོ་ལ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། རྣམ་
པར་དབྱེ་བའི་དག་གཉིས་ཏེ་དུག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་འདོད་པ་བསྐྱབ་པ་
སྐྱབ་པའི་དག་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་སུན་འབྱིན་པ་སུན་འབྱིན་གྱི་དག་གོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་། སྐྱབ་དག་ལྟར་སྒྲུབ་དོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད།
དག་སྒྲོར་བའི་ཚུལ། དག་གི་བྱེད་པ། དབྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་
དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དེས་འདི་འང་མཚན་ཅུས་ཏེ་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ།
དགག་གཞག་སྒྲར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྒྲ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་།
གངས་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་རྒྱུར་ཏེ་
འདི་ལྟར། སྒྲ་མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར་རོ། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། བྱས་པ་བྱས་
པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ། །དེའི་བྱིར་སྒྲ་མི་ཏྲག་གོ་ཞེས་སྒྲོར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མི་ཏྲག་
སྟེ་ཞེས་པས་དམ་བཅའ། བྱས་པའི་བྱིར་ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་
ཅེས་པས་དཔེ། བྱས་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པས་ཉེར་སྒྲོར་རོ། །དེའི་
བྱིར་སྒྲ་མི་ཏྲག་ཅེས་པས་མཇུག་བསྒྲ་བསྟན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་དག་
རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། སྒྱི་བྱབ་བརྗོད་པ་མ་ཚང་ཞིང་། དམ་བཅའ་དང་། ཉེར་སྒྲོར་དང་།
མཇུག་བསྒྲ་གསུམ་པོ་ལྟག་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །རིགས་གཏེར་གྱི་ལུགས་ལ་དག་དེས་
སྒྱི་བྱབ་མ་བརྗོད་པའི་དོན་སྒྲ་བྱས་ན་སྒྲ་མི་ཏྲག་པས་བྱབ་པ་བརྗོད་ཀྱི། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་
བྱབ་པ་མ་བརྗོད་པ་ལ་བྱས་ནས་དེ་འགོག་པ་ལ་དག་དེས་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱབ་པ་མ་བརྗོད་ན།

མི་ཏྲག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་དངོས་ལགས་ལ་མི་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་སྒྲུབ། །འདི་ལ་ཕྱོགས་སྒྲུབ་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་ལ་དགག་པ་མི་འཇུག་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཁྱེད་གྱིས་བརྗོད་པ་ལྟར་མིན་ཏེ།
 དག་དེས་སྒྲུབ་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱས་
 བ་མི་ཏྲག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ན་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་ཏྲགས་གྱིས་སྒྲུབ་
 མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་གིས་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་
 གྲངས་ཀྱང་དེ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཁྱབ་བརྗོད་པ་མ་ཚང་བའི་དོན་ནི་
 འདི་བྱས་ཏྲགས་གྱིས་སྒྲུབ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པས་
 གང་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་ཁྱབ། ཅས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མ་ཚང་བའི་དོན་
 ཅོ། །གཉིས་པ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་པ་ལ་འང་ལ་ལ་འང་དུ་བ་ཡོད་
 པས་ཞེས་དང་། སྒྲ་ཡང་བྱས་པས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནུམ་དབྱེ་གསུམ་པ་སྦྱར་བ་དང་། འགའ་
 ཞིག་ལ་ལ་འང་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྒྲ་ཡང་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནུམ་དབྱེ་ལྟ་
 པ་སྦྱར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་འཕྲོ་ཅན་དེས་དམ་བཅའ་འདྲན་པས། དུ་བ་
 ཡོད་པས་མེ་ཡོད་ཅས་དང་། བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་ཏྲག་ཅས་དམ་བཅའ་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་དམ་བཅའ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ་
 སྟུམ་ན་དོན་གྱིས་གོ་ཡང་ཆོག་དེའི་རྒྱས་པ་མ་རྟོགས་པས་དུ་བ་ཡོད་པས་ཅི། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅི་
 ཡིན་ཅེས་སྒྲར་འདྲི་དགོས་ལ། རྟོལ་བའི་དག་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་དག་ཞུགས་ན་སྒྲུབ་
 པ་བོའི་སྦྱོན་དུ་རྩྱེད་རིགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་རྟོལ་བ་སྐྱུན་
 པོ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་དང་། མཁས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེའི་
 རྟེན་དུ་ཁྱབ་པ་དྲན་ཡང་སྤྱི་ཁྱབ་དྲན་པར་མ་རྒྱས་པའི་རྟོལ་བ་སྐྱུན་པོ་ལ་ནི་ཆོག་ཅུང་ཁིང་དོན་རྒྱས་
 པའི་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་པ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། དེས་ཚུལ་གསུམ་ཆར་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་སྐྱུན་པོ་ནི་བུམ་པའི་རྟེན་དུ་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་
 ཁྱབ་པ་ཆད་མའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་ཀྱང་། གང་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་ཁྱབ་པ་དྲན་མི་རྒྱས་པ་ལ་བྱ་
 པ་ཡིན་གྱི། དཔེའི་རྟེན་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་རྟེན་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་
 མི་ཤེས་ན། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཅས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་

ཉེ་དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་ཀྱང་བརྟེན་པ་ཡིན་ལོ་སྐྱུམ་ན་དེ་ཡང་མིན་ཏེ། བརྟེན་ན་
 དཔེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་བརྟེན་ཕྱིར་སྟོན་མེད་ན། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྐོལ་བ་ལ་དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་པ་དགོས་ཀྱང་ཆོས་
 མཐུན་སྦྱར་དང་མི་མཐུན་སྦྱར་གཉིས་ཀ་ནི་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་
 བརྟེན་པས་ཅིག་གོས་ལ་ཡང་དྲན་བ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་
 བ། །གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྐྱུས་པས། །དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་གོས་ལ། །དྲན་པ་
 ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དང་། མི་
 མཐུན་སྦྱར་གང་བཞོད་ཀྱང་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་སྟོན་འགོ་ཅན་དང་། རྩལ་པ་སྟོན་
 འགོ་ཅན་གང་བཞོད་ཀྱང་བྱུང་པར་མེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་
 གསུམ་གཞི་མཐུན་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེགས་གཏིང་རང་
 འབྲེལ་ལས། རྩལ་པའི་དག་ནི་ལ་རོལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའམ། ཕྱོགས་
 ཆོས་རྩལ་པ་དེས་འཛོག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱང་གཞི་མཐུན་དུ་ལ་དྲན་པ་དྲན་པར་བྱེད་པའི་དག་ཡིན་ལོ་
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་རྩལ་པ་དེས་འཛོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱེའི་སྟེང་དུ་བྱས་
 པ་དེས་པ་དང་། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་རྩལ་པ་དེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཞི་
 མཐུན་དུ་དྲན་པ་ནི་སྐྱེའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་རྩལ་པ་གཉིས་ཀ་དྲན་
 པའོ། །དོན་སྲུང་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 བ། བར་དུ་སློ་གྲོས་ཅིངས་པའི་ནམ་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྟོན་པ་ཁོད་ན་པ་བླགས་ཏེ་ཉོན་ཅིག །སྐྱེའི་
 སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་གཞི་མཐུན་དུ་དྲན་པ་དང་། ཅིག་ཆར་དུ་དྲན་པ་གཉིས་དོན་གཏན་མི་གཅིག་
 རྟེ། གཞི་མཐུན་དུ་དྲན་པ་ནི་སྐྱེའི་སྟེང་དུ་བྱས་པར་ཡང་དྲན་ཞིང་། སྐྱེའི་སྟེང་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
 རྩལ་པ་ཡང་དྲན་པ་གཉིས་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་དེགས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དྲན་པ་
 ཅོམ་ཡིན་ལ། དེ་ཅོམ་གྱིས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 དུ་ན། སྐྱེའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་དྲན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེའི་དེ་
 གཉིས་སུ་ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཙོ་བོ་ཡིད་རྟོག་གཅིག་གིས་དེ་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པ་ཡིན་ནམ། གཙོ་བོ་ཡིད་རྟོག་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་གྱིས་དེ་གཉིས་
 ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པ་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན། དེ་ཕྱིར་བྱུང་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །གང་གིས་གོ་བར་

འགྱུར་བ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་རྣམས་ཡིན། །དེས་ན་ཐ་དད་རྣམས་པར་གནས། །ཞེས་
 སོགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་
 གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རིགས་གཏེར་རང་
 འགྲེལ་ལས། རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཙམ་མི་འཇུག་པས་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་
 ཙམ་དུ་བྲན་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་ཚུལ་
 གསུམ་གཞི་མཐུན་དུ་བྲན་པར་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་སྡོན་འགྲོ་ཙན་དང་ཁྲལ་པ་སྡོན་འགྲོ་
 ཙན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མཐའ་རྟེན་རྫོགས་པའི་ཆོག་ཏུ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཆོས་
 སྡོན་འགྲོ་ཙན་ལ་ཆང་མང་བཞིན་ནོ། །བུས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁྲལ་པ་ལ་མཐའ་རྟེན་སྦྱར་བ་
 དང་། ཁྲལ་པ་སྡོན་འགྲོ་ཙན་ལ་ལ་ལའང་དུ་བ་ཡོད་དོ། །སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཆོས་
 ལ་མཐའ་རྟེན་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་མཁས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྲལ་
 འགྲེལ་ཤེས་པའི་ཆོ་སྒྲིབ་བྲན་ནས་ཁར་འབྱིན་པའི་མཁས་པ་ལ་ནི། འོ་ན་སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། །ཆོགས་སུ་ཁྲལ་པ་དག་ཏུ་མི་
 བརྗོད་ན་མཁས་སུ་ཟིན་ཡང་སྐབས་དེར་སྦྱབ་པའི་དག་རྫོགས་པར་སྦྱར་ཏེ། མ་རྫོགས་ན་ཀླན་
 ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་དེས་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པར་ནི་ཆོག་གི་སྦྱོན་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ནི་
 ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པས་སྦྱ་བ་པོ་ལ་ཀླན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་དུ་མཇུག་པར་སྦྱང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་བྲན་ཞིང་ཁར་འབྱིན་པའི་མཁས་པ་ལ་
 ཁྲལ་པ་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པའི་སྦྱབ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་
 གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་གི་ལུང་སྦྱོར་ནི། དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། ཞེས་
 སོགས་ལ་མཇུག་ལ། དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། །རྒྱ་
 དངོས་དེ་དག་མི་ཤེས་ལ། །སྟོན་ཏེ་ཞེས་པས་སྦྱབ་དག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དཔེའི་སྟེང་
 དུ་ཁྲལ་འགྲེལ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྟན་པས་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྲལ་
 འགྲེལ་ཤེས་པའི་ཆོ་སྒྲིབ་དག་ལ་མ་སྟོས་པར་སྒྲིབ་བྲན་རྣམས་པའི་མཁས་པ་དང་། མི་རྣམས་
 པའི་བློར་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པས་རྗེས་དཔག་
 བསྐྱེད་རྣམས་པ་ནི། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཆོགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། །ཅེས་

མོ། །གཉིས་པ་ལ། ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྷན་པ་དགོས་ཀྱང་ཚེས་མཐུན་སྒྱིར་དང་མི་
 མཐུན་སྒྱིར་གང་དུང་ཞིག་གིས་ཚོག་གོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་
 མོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ནི། ཀྱན་ལས་བརྟས་ལས།
 རང་ཉིད་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ཕྱོགས་ཚས་
 དང་ནི་འབྲེལ་པ་དང་། །བསྐྱེད་བྱ་བརྩོད་བྱ་གཞན་རྣམས་ཡང་། །ཞེས་ཕྱོགས་ཚས་དང་།
 འབྲེལ་པ་དང་། །བསྐྱེད་བྱ་གསུམ་པོ་རྒྱས་ཕྱེ་ནས་གསུམ་ཀ་བརྩོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཕྱོགས་ཚས་དང་འབྲེལ་པ་ཡིས་བསྐྱེད་བྱ་བརྩོད་ཅེས་རྣམ་དཔེ་
 གསུམ་པ་དེའི་སྒྲིམ་བྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་སྐྱེད་པ་ཡང་དག་གིས་ཚུལ་
 གསུམ་པ་བརྩོད་པའི་སྒྲོན་པ་བསྐྱེད་བྱ་དོན་གྱིས་བརྩོད་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། །བསྐྱེད་བྱ་དངོས་
 སུ་བརྩོད་པའི་དོན་མིན་ཏེ། །བསྐྱེད་བྱ་བ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་འག་གི་བྱེད་པ་ནི།
 ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོན་པས་དེ་
 རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མིན་ཏེ། ངག་དེ་ལས་ཉན་ཤེས་མདོན་སུམ་སྒྲེ།
 དེ་ལས་དྲན་ཤེས་སྒྲེ། དེ་ལས་རྗེས་དཔག་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱེད་པས་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་
 ལས་དྲན་ཤེས་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་སྒྲེ། ཕྱོགས་ཚས་སྒྲོན་འགོ་ཅན་ལ་དང་པོར་
 ཕྱོགས་ཚས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས། དེ་ནས་སྒྱི་བྱེད་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས། དེ་ནས་རྩོད་གཞིའི་
 རྩོད་དུ་བྱེད་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྒྲེ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩོད་གཞིལ་བསྐྱེད་ཚེས་འཛིན་པའི་བློ་
 སྒྲེ་བ་ནི་རྗེས་དཔག་ཉིད་དོ། །བྱེད་པ་སྒྲོན་འགོ་ཅན་ལ་དང་པོར་སྒྱི་བྱེད་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས།
 དེ་ནས་ཕྱོགས་ཚས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས། དེ་ནས་ཕྱི་མ་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་ནི་ཐུར་ལྟར་དོ། །སྐྱེད་
 ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེའི་རྩོད་དུ་བྱེད་འབྲེལ་གསལ་དུ་དྲན་པ་ནི་མི་སྒྲེ་སྒྲེ། སྐྱེད་པས་གི་ཐུ་
 རོལ་དུ་དེ་དྲན་ཟིན་མ་བརྩོད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཕྱོགས་ཚས་རྒྱུད་པ་ཅན་དང་། བྱེད་
 པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེད་པས་ལ་ཡང་ཐུར་གྱི་དྲན་ཤེས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྐྱེད་པས་གི་གོང་དུ་སྒྲེས་
 ཟིན་པས་ཕྱི་མ་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་སྐྱེད་པས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ་
 དགག་གཞག་སྒྲུང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོན་གྱི་མཐས་པ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་
 ལ། རྩ་བའི་བསྐྱེད་བྱ་སྒྲུ་མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟེན་ནས་སྐྱེད་པས་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་
 ཚོལ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཕྱོགས་ཚས་དང་། བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཤེས་

དཔ། རྒྱལ་པ་ཤེས་ནས་ཕྱོགས་ཚོས་མ་ཤེས་པ། ཕྱོགས་ཚོས་ཤེས་ནས་རྒྱལ་པ་མ་ཤེས་པ་
 དང་བཞི་ལས། གཉིས་ཀ་མ་ཤེས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་བསྐྱུ་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དང་།
 གསུམ་པ་ལ་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་རྒྱལ་ཅིང་རྒྱལ་པ་སྟོན་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དང་།
 བཞི་པ་ལ་ནི། རྒྱལ་པ་བསྐྱུ་ཅིང་ཕྱོགས་ཚོས་སྟོན་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འགོད་པ་
 ལས། དང་པོ་ནི། གང་རིས་འགའ་སྟེ་བ་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ། དཔེར་
 བ་བྱམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་རིས་འགའ་སྟེ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཚོས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པག་ཡང་
 དག་དང་། གང་རིས་དང་ཅིག་ཆར་གྱི་དོན་བྱེད་ལྷན་པས་སྟོང་ན་བྱས་པས་སྟོང་པས་རྒྱལ།
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། རྟག་པ་ཡང་རིས་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་ལྷན་པས་སྟོང་པ་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་ལྟག་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱེད་དང་། གང་རང་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཛིག་ན་
 འཛིག་རིས་ཡིན་པས་རྒྱལ། དཔེར་ན་མར་མའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་བཞིན་བྱམ་པ་ཡང་རང་རྒྱ་ལས་
 རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཛིག་གོ་ཞེས་རྗེས་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱེད་དེ་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པག་ཡང་
 དག་གཉིས་སོ། །ཚོལ་བ་གསུམ་པ་དེ་ལ་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་རྒྱལ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
 བཞིན་ཞེས་རྗེས་རྒྱལ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་དང་། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་རྒྱལ། དཔེར་ན་ནམ་
 མཁའ་བཞིན་ཞེས་ལྟག་རྒྱལ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པག་ཡང་དག་དང་། སྤར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་
 ཚོས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པག་ཡང་དག་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཚོལ་བ་བཞི་པ་ལ། རྒྱ་ཡང་བྱས་
 སོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཚོས་ཁོ་ན་སྟོན་པ་དང་། སྤར་བཤད་པའི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པག་ཡང་
 དག་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་དབ་
 པ། གཉིས་ཀ་མ་དབ་པ། རྒྱལ་པ་དབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཚོས་མ་དབ་པ། ཕྱོགས་ཚོས་དབ་
 ཅིང་རྒྱལ་པ་མ་དབ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པག་འགོད་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ།
 རྗེས་དཔག་སྟེ་པའི་དངོས་རྒྱ་ཆར་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་རྒྱལ།
 དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། རྒྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་ཚོས་མཐུན་སྦྱར་དང་། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་
 པས་རྒྱལ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། རྒྱ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་ཚོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གཉིས་
 འགོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པག་ཡང་དག་
 དང་། བཞི་པ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་རྒྱལ་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པག་ཡང་དག་འགོད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པག་ཡང་དག་བརྒྱད་པོ་དེ་

བསྐྱབ་བྱ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་གཤམ། བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་། དང་
 པོ་ལྟར་ན་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཉམས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་
 སྐྱབ་ངག་གྲང་དེ་སྟེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གང་ངེས་འགའ་སྟེ་བ་ཡིན་ན་བྱས་པ་
 ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་ངེས་འགའ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐྱབ་
 ངག་ཡང་དག་དེ། བྱས་ཏྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྐར་བཤད་པའི་སྐྱབ་ངག་བརྒྱད་པོ་དེ་སྐྱ་མི་ཏྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། བྱས་ཏྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་
 རྩལ་གསུམ་གང་རུང་དངོས་སུ་སྟོན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐོར་
 གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་སྐོར་གྱི་ཁྱབ་པ་དངོས་
 སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྐྱ་བྱས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་བྱས་ན་མི་ཏྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན།
 སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ངག་དེས་སྐྱ་མི་ཏྟག་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ་པོ། །གཞན་ཡང་
 བྱས་ཏྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་ཏྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་ཏྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་མིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ཏྟགས་ཀྱིས་
 བུམ་པ་མི་ཏྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། བྱས་ཏྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྟག་པར་བསྐྱབ་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །ཁས་སྒྲངས་ཏེ། གང་བྱས་ན་མི་ཏྟག་
 པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སྟོག་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དེ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཏྟགས་བསལ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །རང་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ངག་
 ཏུ་མ་བརྟེན་པར་རང་དགར་ཁྱབ་པ་བརྟེན་པ་ཙམ་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཤོ།
 །ཡང་བོད་ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག་། ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་བརྟེན་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་མི་འཐད་དེ།
 གསུམ་ལས་རྩལ་གང་རུང་བ་ཉིད། །མ་བསྟན་མ་ཆར་ཡིན་པར་བརྟེན། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཏན་ཆོགས་འབའ་ཞིག་བརྟེན་པར་ཟད། །ཅེས་
 པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དོན་རིགས་གཏེར་ལས། ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་
 གང་བྱས་ན་མི་ཏྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་ངག་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཆོ་སྐར་
 སྐོལ་གྱིས་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐར་

སྐྱོལ་གྱི་དེ་འདྲའི་དག་དེ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་ཁས་སྒྲངས་
 འགལ་ཞིང་། བྱི་མ་ལྷ་ར་ན་དེ་འདྲའི་སྐྱར་སྐྱོལ་དེས་དེ་འདྲའི་བྱིར་སྐྱོལ་ལ་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་
 པས་བྱུང་། དཔེར་ན་སྐྱུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་སྐྱབ་དག་
 ཡང་དག་འགོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཁས་སྒྲངས་དེའི་བྱིར་། གལ་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྐྱར་
 སྐྱོལ་དང་བྱིར་སྐྱོལ་གཉིས་ཆར་བྱིས་སྐྱས་པའི་དག་འདོམས་པ་དེ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱར་སྐྱོལ་གྱིས་སྐྱས་པའི་དག་ཡིན་
 དགོས་པའི་བྱིར་དང་། བྱིར་སྐྱོལ་རང་གིས་རང་ལ་སྐྱབ་དག་འགོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་།
 སྐྱོལ་བྱིར་སྐྱོལ་གཉིས་ཆར་བསྐྱོམས་ནས་སྐྱབ་དག་འགོད་ན་དཔར་པོ་དེ་སྐྱབ་དག་འགོད་པའི་
 ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱིར་སྐྱོལ་དེ་ལ་སྐྱོའི་བྱེ་
 བྲག་གིས་གསུམ་དུ་འཁྱུར་ཏེ། བྱོགས་ཆོས་དང་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་དབྱ་རུང་མེད་པ།
 གཉིས་ཀ་དབྱ་ཟེན་པ། དབྱ་རུང་ཡོད་ཀྱང་མ་དབྱ་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱ་མ་གཉིས་ནི་སྐྱབ་དག་
 འགོད་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། དང་པོ་ལ་སྐྱབ་དག་བཀོད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་མི་ལུས།
 གཉིས་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱ་ཆར་པས་སྐྱབ་དག་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་
 བྱོགས་ཆོས་དང་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་དབྱ་རུང་ཡོད་ཀྱང་མ་དབྱ་པ་དང་། བྱོགས་ཆོས་དབྱ་ལ་བྱུང་
 པ་མ་དབྱ་པ་དང་། བྱུང་པ་དབྱ་ལ་བྱོགས་ཆོས་མ་དབྱ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཆོས་
 མཐུན་སྟོར་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་དག་གཉིས། གཉིས་པ་ལ། བྱོགས་ཆོས་
 ཁར་འབྲིན་ན། འོ་ན་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་སྐྱུམ་པ་བཞིན་ཅེས་
 བྱུང་རྒྱུ་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་ན། འོ་ན་གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་
 བམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བྱོག་བྱུང་རྒྱུ་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ལ་བྱུང་པ་ཁར་
 འབྲིན་ན་འོ་ན་སྐྱ་ཡང་བྱས་ནོ་ཞེས་བྱོགས་ཆོས་རྒྱུང་པ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་དག་སྟེ། བྱས་རྟགས་གྱིས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱིར་སྐྱོལ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ལྷར་འཁྱུར་པ་འདི་ནི་
 འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་བཞེད་པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་པ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་པ་ནིད། །མ་བསྟན་མ་ཆང་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། རྣམ་
 དེས་ལས། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་པ་ཞིག་མ་སྐྱས་ན་སྐྱབ་པ་མ་ཆང་བའི་སྟོན་དུ་འཁྱུར་རོ་

ཞེས་བཤད་པ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གཞོད་དོ། རིགས་པ་ནི། སྟོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་
 ཅན་དང་། ཁྱབ་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་པ་དག་
 ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། རྟེན་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད་དེ། ལུང་གི་དོན་ནི། ཚུལ་
 གསུམ་ཆར་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ལས་གཞན་
 དུ་དངོས་སུ་བརྟེན་དགོས་ན། ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་རྒྱུ་པ་དག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་པ་དག་
 ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཆར་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོགས་
 ཆོས་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་པ་དག་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་པ་དག་ཡང་དག་མིན་
 བར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཆར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་པར་ཡན་ལག་གཉིས་པ་དེ་ཡང་
 ཆོས་ཅན། དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟ་བུ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཆར་བརྟེན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ནམ་པ་ཀུན་དུ་མཆུངས་སོ། རྟེན་སྟོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཤུགས་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། ཁྱབ་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱིས་སྟོགས་ཆོས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་རིགས་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས། འོན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་དེ།
 དཔེར་ན། ས་རོལ་པོས་ལྟ་སར་འགྲོ་ན་རྩི་པོའི་ཞལ་མཐོང་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན། ཅིག་ཤོས་
 གྱིས་འོན་རང་ཡང་འགྲོ་ཞེས་བརྟེན་པའི་ཆོ། འོན་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་ལྟ་སར་འགྲོ་ན་རྩི་པོའི་
 ཞལ་མཐོང་བ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། འདི་ལས་གཞན་དུ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཆར་གྱི་དག་
 འདོམས་པ་རྒྱུ་པ་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་ཚུལ་གསུམ་ཆར་ལ་དཔེ་བ་བསྟེན་དགོས་
 པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནམས་ནི་དོན་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་བརྟེན་ན། ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་བརྟེན་དགོས་
 བར་ཁས་བླངས་པས་རིགས་ལས་ལས་འདས་སོ། གཉིས་པ་རྒྱུ་པ་དག་ལྟར་སྒྲུང་ལ་མཆོན་
 ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་པ་དག་ཏུ་བཞོད་པ་གང་ཞིག རྒྱུ་པ་
 བྱེད་སྟོན་ཅན་བརྟེན་པའོ། གཉིས་པ་ལ། དོན་སྟོན་ཅན། གྲོ་སྟོན་ཅན། རྒྱ་སྟོན་
 ཅན་གྱི་རྒྱུ་པ་དག་ལྟར་སྒྲུང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་མ་ཆར་བའི་གཏན་
 ཆོགས་བརྟེན་པ་སྟེ། རྒྱ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་དང་།
 གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་དེས་པ་བརྟེན་པ་དང་། བྱས་ན་
 རྟག་པས་ཁྱབ་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འགལ་བ་བརྟེན་པ་དང་གསུམ་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་
 གསུམ་ཆར་ཡང་སྒྲུང་ཆོལ་རང་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཆར་མ་གྲུབ་པ་

བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། རྣམ་མ་དང་། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སོ། །གཉིས་
པ་སྟུན་འབྲེན་ལྟར་སྤང་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟུན་
འབྲེན་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །སྟོན་ལ་སྟོན་དུ་མ་བརྗོད་པས་སྟོན་ཅན་གོ་བར་བྱེད་མི་ལུས་
པའི་ངག །གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་པས་ཚར་
གཙང་ཉེར་གཉིས། ལྷག་ཚད་ཉེར་བཞིར་འདོད་པ་ནི་སྤར་བཀག་ཟེར་ལ། གཙང་ནག་
པས། རྟགས་ཀྱི་སྟོན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན། དམ་བཅའི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་བརྗོད་
པ་དང་། དོན་གྱི་སྟོན་དང་། རྟོའི་སྟོན་དང་། རྟོའི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་བརྗོད་པ་
དང་དུག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྟོལ་པས་སྤྱུང་བྱེད་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་དེ་ལ་
ཕྱོགས་སྒྲ་ཚོགས་ནས་སྤྱད་དམ། རང་ལ་བརྟོད་དམ། འབྲེལ་མེད་གཞན་འཆད་ན་ཡང་དེ་
དག་ཏུ་མི་འདུ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོད་རིགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་བའི་དབྱེ་
བ་སྟོན་མི་བརྗོད་པ་དང་། སྟོན་མིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། རང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། འོག་པའི་ལན་ལ་མཐའ་མེད་བྱིར་། །དེ་དག་
འདིར་ནི་སྟོ་བྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་

བ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དག་གོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུ་དག་དང་
 དོན་གཅིག་པས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་།
 ལན་འདེབས་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་
 འདོད་པ་བརྟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་ལྷ་
 པའི་བཞེད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་ཆོད་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་དག་དང་
 ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་དག་ལ། རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པ་དང་། མི་འཕེན་པ་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བཞི་ལ་བཅུ་བཞི་ཞེས། །གངས་
 ཅན་པ་དག་དེ་ལྟར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་ནི། རྟགས་ཁུབ་གཉིས་ཀ་
 མ་གྲུབ་པ། རྟགས་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ། ཁུབ་པ་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀ་
 གྲུབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། སངས་རྒྱུས་པའི་རོར་རྒྱ་ཚོས་ཅན། གཞལ་
 བྱ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཆོད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། །ཁས་
 ཀྱང་མི་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་བྱིར་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ལ། གཉིས་ཀ་ཆོད་མ། གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས། རྟགས་
 ཆོད་མ། ཁུབ་པ་ཁས་སྤངས། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཁུབ་པ་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་པའི་རོར་རྒྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་བྱིར་ཞེས་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་འདོད་ལན་ཐེབས་པས་ལྟར་སྤང་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་
 ལ་ཐལ་འགྱུར་དེ། རྟགས་ཁུབ་གཉིས་ཀ་ཆོད་མ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྤངས་ཀྱི་བསལ་བ་
 འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་སྟེ་གཉིས་མོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མིག་གེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་
 དང་། དེ་ལ་རྟག་པས་ཁུབ་པ་སྤྲོ་བ་ལ། རྒྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མིག་གེས་
 ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མི་རྟག་པར་ཆོད་མས་ངེས་པ་ལ་འཕངས་ན་དམ་
 བཅའ་ལ་ཆོད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པ་དང་། ཆོད་མས་མ་ངེས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་ལ་
 འཕངས་ན་ཁས་སྤངས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་ན་བསལ་བ་ཡི་མེད་དེ་གསུམ་མོ། །
 གསུམ་པ་ནི། བྱས་ན་རྟག་པས་ཁུབ་པར་སྤྲོ་བ་ལ། རྒྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ།
 བྱས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་

འཇུར་རྟོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲ་པ་ལ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ།
 རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་བསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་གིས་སྒྲར་ལྟར་གསུམ་དུ་
 འཇུར་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱོག་པར་རྩམ་དང་མི་རྩམ་ལས། །ཡང་དག་ལྟར་སྒྲར་
 བདུན་བདུན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐལ་བ་བརྩུ་བཞི་པོ་ལ། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་
 ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པས་ལན་ཐེབས་ལ། རྟགས་རྒྱང་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་མ་
 གྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པས་ལན་ཐེབས་སོ། །གཉིས་
 ཀ་ཚད་མ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡི་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་
 བ་ཡི་མེད་དང་། རྟགས་ཚད་མ་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡི་མེད་དང་།
 རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ཁྱབ་པ་ཚད་མ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡི་མེད་བཞི་པོ་འདོད་ལན་ཐེབས་པས་
 བདུན་པོ་ལྟར་སྒྲར་རྟོ། །གཉིས་ཀ་ཚད་མ་ལ་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་།
 གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་ལ་འདོད་པ་ལ་ཚད་མ་དང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་གཉིས་དང་།
 རྟགས་ཚད་མ་ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་ལ་འདོད་པ་ལ་ཚད་མ་དང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་གཉིས་
 དང་། རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ཁྱབ་པ་ཚད་མ་འདོད་པ་ལ་ཚད་མ་དང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་
 གཉིས་ཏེ། བདུན་ནི་ལན་གྱིས་བསྐྱོག་པར་མི་རྩམ་པས་ཡང་དག་གོ། །གསུམ་པ་ནི།
 རྟག་དང་ཐུང་གིས་མི་འཕེན་ལ། །བདུན་པའི་ཐུང་གིས་འཕེན་ཅེས་ཟེར། །ཞེས་པ་ལྟར།
 རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་
 འཇུར་དང་། ཁྱབ་པ་ཚད་མ། རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་
 བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འཇུར་གཉིས་གྱིས་ནི་རྒྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མི་འཕེན་ཏེ། རང་རྒྱུད་དུ་
 བྱས་པའི་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་ཐལ་འཇུར་ཡང་དག་གཉིས་ཏེ་བཞིས་ནི་རྒྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མི་འཕེན་ཏེ། རང་རྒྱུད་དུ་བྱས་
 པའི་ཆོ་སྤྱོད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་ཤིང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བདུན་པ་ལ་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུ། ཚེས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འཇུར་གྱིས་
 བྱི་རྒྱབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་ལ། རྟག་པའི་སྒྲ། རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུ་ཚེས་ཅན་ཚད་
 མས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འཇུར་གྱིས་བྱི་རྒྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མི་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ཕ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་དགག་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་བརྒྱ་
 བཞི་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། རྟགས་
 མེད་ཁྱབ་པ་འགལ་ཕྱིར་དང་། །ལྷག་ཚོད་ངེས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །ཐལ་འགྱུར་བཞིར་དབྱེ་
 མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་ཕ་བའི་དབྱེ་བ་རྟགས་
 ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་བཞིར་དབྱེ་བ་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་དུ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཕ་བའི་དབྱེ་བ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེན། ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་ཕ་བའི་དབྱེ་བ་ཡང་
 དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་མཚུངས་སོ། །ཡང་རྟགས་
 ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕ་བའི་དབྱེ་བ་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་
 དེ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་སྒྲུབ་པོའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། མི་འཐད་དེ། །ལྷག་ཚོད་ཀྱི་
 ངེས་པ་ལྟར་རྟགས་སྟེང་མ་གྲུབ་པ་དང་ཁྱབ་པ་སྟེང་མ་གྲུབ་པ་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལྷག །འགལ་བའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཆད། །རྟགས་མེད་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་འབྱུལ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བརྒྱ་བཞི་
 མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལས་འོགས་སུ་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་
 པ་ཞེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་
 ལན་གཅིག་གིས་ཚིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་འགལ་བའི་སྒྲོན་ནས་ལན་ཐེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ལྟར་སྣང་ཆད་དེ། སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་གཉིས་ནི་ལན་གྱིས་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་གིང་། བཅ་མཐའི་སྟེང་དུ་ལྟར་སྣང་དེ་ནི་
 འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟགས་འབའ་
 ཞིག་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་ན། ཁྱབ་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པས་
 དེའི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་། བཅ་མཐའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བདག་ཉིད་
 ཚེན་པོས་རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ཁྱབ་པ་ཡང་མ་གྲུབ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་

དག་དང་། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་བྱལ་བ་ནི་རྟགས་
 ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་འཛོག་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལས། རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་
 པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱལ་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཁོ་ན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་
 ལ་དགོངས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་ཡང་ཕྱོག་བྱལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
 དགོས་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དངོས་བྱལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། ། དེར་
 སང་བོད་ཀྱི་བསྐྱས་པ་པ་དག་ལ་དགོས་དང་བྱལ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཅེས་པའི་ཁ་དག་སྒྲུང་ཡང་དེ་
 གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། རི་བོར་རྩ་ཡིན་ན། རི་བོར་རྩ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་
 བྱལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་
 སང་ནི་མི་བདེ་སྟེ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་
 ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་ཁས་བླངས་ཀྱི་རྟགས་ལས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་ཐོལ་ཀྱི་གྲུབ་
 མཐའ་སྟོན་ཅན་སུན་འབྲིན་ལུས་ཀྱི་ཐལ་དག་གོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག །སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག །དེ་དག་
 གི་དཔེར་བརྟེན་བཤད་པའོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་
 ཞིག །རང་གི་དངོས་དོན་བརྟེན་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་འཕེན་པར་བྱེད་པ་
 ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རིགས་གཏིང་ལས། ཐལ་བའི་དག་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི། རོན་
 འཕེན་རིམ་ལྟར་བརྟེན་བཞེན་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་
 ལུགས་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག །བརྟེན་ན་དོན་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
 གཏན་ཚིགས་འཕེན་པར་བྱེད་པའོ། །དེར་སང་ཁ་ཅིག །སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཞེས་བརྟེན་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་སྐྱ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཐོལ་བ་
 ལ། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཚོས་
 ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པ་གང་ཞིག ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་སྐྱ་མ་
 གྲུབ་སྟེ། རྟག་པ་དེ་སྐྱ་མ་བྱས་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས།
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱལ་བོ་

ཞེས་སྒྲུབ། །འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བརྟེན་པ་ལྟེ། སྒྲུ་མི་རྟག་བསྐྱེད་པ་བྱས་པ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོན་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་
 ཐུག། འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏུ་བ་ཚོས་ཅན།
 ཏུ་ལྷན་པ་མི་ཡོད་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐུག།
 དེ་སྒྲོར་གྱི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲོར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་མཐའ་ཡས་པས་སུན་དབྱེད་བར་བྱའོ། །སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་
 ཐུག་འཁྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཐུག་འཁྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག །བསྐྱོག་ན་དོན་གྱིས་
 རྒྱུ་ལ་གསུམ་ཚད་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་འཕེན་པའོ། །སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐུག་འཁྱུར་ཡང་
 དག་ལ་རྟགས་པ་ལོ་ལ་བོས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་སྐྱེད་པ་ལྟེ་མས་གྲུབ་པ། གཞི་
 གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་སྟེ། རྒྱད་ཚོས་གསུམ་ལྷན་དགོས་ཏེ།
 རྒྱད་ཚོས་དང་པོས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་སེལ། གཉིས་པས་འགལ་བ་དང་མ་དེས་པ་སེལ།
 གསུམ་པས་འདོད་ལཱ་ཐེབས་པ་སེལ་ཡོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དཔེར་བརྟེན་བཤད་པ་ལ།
 སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐུག་འཁྱུར་ཡང་དག་གི་དཔེར་བརྟེན། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐུག་
 འཁྱུར་ཡང་དག་གི་དཔེར་བརྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་མཚན་
 ཉིད་དེ། །མི་དམིགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་མི་འཕེན། །ཞེས་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་སྐྱེར་
 གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། འབྲེལ་ལྷ་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་
 ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་གཉིས། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཏེ་ཉི་
 སྤར་གྲངས་དེས་ལ། ཐུག་འཁྱུར་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་མིང་ཅན་གྱི་ཐུག་འཁྱུར་ཉི་སྤར་གྲངས་
 དེས་སོ། །དེ་ལ་བུམ་པ་མེད་པར་ཐུག། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
 བ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཐུག་འཁྱུར་དང་། ཏུ་པའི་དངོས་རྒྱ་མེད་པར་ཐུག།
 ཏུ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་ཐུག་འཁྱུར་དང་། བ་ལང་མིན་པར་
 ཐུག། རྟག་སོགས་འདུས་པ་མིན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཀྱང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ནང་ཚན་མཚན་
 ཉིད་མ་དམིགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་ཏེ། བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་
 དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གྲུབ་གྲུབ་པས་རང་

རྒྱུད་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་
 མས་བསལ་བ་མ་ཞུགས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་
 འགྱུར་འདི་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཅན་ལ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། ཏུ་བས་དཔེན་
 པའི་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། ཏྭ་ལྷ་བུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་རིགས་གཏེར་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ།
 རིགས་གཏེར་རང་འགྲུལ་ལས། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་དམིགས་པར་ཡང་
 གྲུབ་པས་ཤེས་འདོད་མེད་ལ། མ་གྲུབ་ན། ཐལ་པའི་དག་ལ་བསལ་བ་མེད་ཅིང་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་དགོས་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཏུ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཐལ་འགྱུར་རེ་རེ་རུང་བས་རྒྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཉི་ཤུར་འགྱུར་པའི་རྒྱུན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་པ་པོས་པོས་ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་ཏུ་བུས་ནས་བུམ་པ་ཡོད་
 པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། བ་ལང་ཡིན་པའི་གཞི་གོང་བུ་ར་ཅན་
 ལྷ་བུ་ཚོས་ཅན་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་མ་ཡང་དག་
 གཏན་ཚིགས་ཀྱན། །རྒྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། ལྱབ་བྱེད་མ་
 དམིགས་པའི་ནང་ཚན་མཚན་ཉིད་མ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཞན་
 རྣམས་དང་། སྤར་གྱི་གསུམ་པོ་དེའི་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་བདུན་
 གྱི་མིང་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བཅུ་བདུན་ཏེ་བཙོ་བརྒྱད་པོས་ནི་རྒྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །རིགས་གཏེར་ལས། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱབ་བྱེད་འཕེན་པ་འཆད་པའི་སྐབས་
 སུ། ལྷག་མ་ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་ཀྱན། །རྒྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཉི་
 ཤུ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེར་སང་བོད་
 དག་གིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བརྒྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་ཐལ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུར་བའི་
 ཚོ། རྒྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ཞིང་། རྟགས་ལོག་ལ་ཐལ་དང་།
 ཚོས་ལོག་ལ་ཕྱིར་སྒྱར་པའི་ཚོ་རྒྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བས་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ལུགས་མཚོག་འདི་ལ་སྒྱར་ན་མགོ་བོ་རིམས་དྲག་
 པོས་བཏབ་པ་ལྟར་ན་བར་འགྱུར་བས་རྣམ་དབྱེད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་བག་ཚེན་མཛོད་ཅིག །

དེས་ན་འདི་ལ་ལྷོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཞི། གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཉི་ལྔ་
 ཡོད་པ་ལས། རྒྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་མཚན་ཉིད་མ་དམིགས་པ་ནི་སྒྲུབ་
 བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་གི་གྲངས་འཛིན། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་གི་གྲངས་འཛིན་པས་མི་འཕེན་པ་ལ་གསུམ་དང་། འཕེན་པ་ལ་
 བཙོ་བརྒྱད་འབྱུང་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རིགས་གཏོར་རང་འགྲེལ་
 ཉོར་སྒྲར་གྱི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་ལས་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །རིགས་གཏོར་
 རྩ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྷོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པ་ལ། གཞན་རིགས་འཕེན་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་
 ཅས་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུ་བྱེད་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ཆོད་མར་བྱས་ནས་ཁ་སྐོང་བར་
 བྱེད་པ་ནི། སོ་སོ་སྒྲུབ་པོ་ཇི་ལྟར་མཁས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་འཆད་པ་ལ་ནོར་བ་སྲིད་པ་
 མཚོན་བྱེད་དུ་འདུག་གོ། །དེ་ལ་ལྷོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པ་བཞི་ནི་མེས་ཀྱི་ཐར་པར་ནོན་པའི་
 ཤར་གཞི་ཚོས་ཅན། མེས་ཀྱི་ཐར་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་རྒྱན་
 ཆགས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 ཐལ་པ་ལས། དེ་ཚོས་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་མེད་དེ། མེས་ཀྱི་ཐར་པར་ནོན་པའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་
 པ་དང་། ཅན་མེས་ཀྱི་ཐར་པར་ནོན་པའི་ཤར་གཞི་ཚོས་ཅན། ཅན་མེས་ཀྱི་ཐར་པར་ནོན་པའི་
 དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། བ་མའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཀྱི་བྱེད་དང་འགལ་
 བའི་ཀྱང་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། དུ་བ་དྲག་སྒྲུར་
 བས་ཀྱི་ཐར་པར་ནོན་པའི་ཤར་གཞི་ཚོས་ཅན། དུ་བ་དྲག་སྒྲུར་བས་ཀྱི་ཐར་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་
 མིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་
 འབྲས་སུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ལུས་པ་ཚོས་ཅན།
 འཛིག་ངེས་མིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་ལས་བྱིས་བྱུང་བའི་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྷོས་ནས་
 འཛིག་པའི་བྱིར་ཞེས་ཕན་ཚུན་སྒྲུང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བའི་ཀྱང་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལོ། །ལྷོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 བཅུ་བཞི་ནི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་སུ་དམིགས་པ་ཕན་ཚུན་བསྟོག་པ་གཉིས།

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་སྐྱོར་ནས་དགྲ། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་སྐྱོར་ནས་གཅིག །
 རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་བན་ཚུན་བསྐྱོག་པ་གཉིས་རྣམས་སོ། །དང་པོ་
 གཉིས་ནི། མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་
 དང་། དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། དུ་བ་མེད་པར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་མ་
 དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་འཕེན་པའོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ་གྱི་སྐྱོར་དགྲ་ལ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་སྐྱོར་གསུམ་ནི་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་
 པའི་ཤར་གཞི་ཚོས་ཅན། མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་མོའི་
 རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་དམིགས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་
 དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། གང་འབྲས་སྤྱུ་ཡོང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་
 དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་
 པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། གང་རེག་གི་
 དངོས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འབྲས་
 བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
 དམིགས་པའི་སྐྱོར་གསུམ་ནི་དུ་བ་དྲག་ལྷུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གཞི་ཚོས་ཅན། དུ་བ་
 དྲག་ལྷུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། བ་མོའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་
 བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ།
 གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན།
 དེ་མིན་པར་ཐལ། གང་རེག་རྒྱན་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་
 དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་
 འཕེན་པའོ། །འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་དམིགས་པའི་སྐྱོར་གསུམ་ནི། ཅན་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་
 པའི་ཤར་གཞི་ཚོས་ཅན། ཅན་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། གང་རེག་

རྒྱུན་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 གྱིས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་
 ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་
 བའི་འབྲས་སྤྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་
 འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འབྲས་སྤྱ་དང་འགལ་བའི་
 ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་རྣམས་སོ། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་སྐྱོར་ནས་གཅིག་
 བློ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་
 དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །
 ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་སྐྱོག་པ་གཉིས་ནི་ཤ་པ་དང་ལུན་པའི་གཞིར་
 ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་འཕེན་པ་དང་། ཤིང་མེད་གྱི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་
 ཅན། ཤིང་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་
 བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །དཔེར་བརྗོད་འདི་དག་གྲང་ཐ་སྟོད་བདེ་བའི་
 ཕྱིར་དྲུ་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཐལ་དག་སྐྱོན་མེད་ནི་མིན་ཏེ། ཐལ་བའི་
 དམ་བཅའ་དངོས་སྤྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ།
 སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་ཐལ་དག་སྐྱོན་
 མེད་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར། སྤྱི་གཅིག་གསལ་བ་དྲུ་མ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དྲུ་མར་
 ཐལ་ཞེས་དང་། ལ་ལ་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲུ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་
 བཀོད་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་འདྲི་ན་ཐལ་དག་འདི་ལྟར་འགོད་དེ། གང་གསལ་བ་དྲུ་མ་དང་
 དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། དྲུ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སྟོད་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱ་ཤུག་བཞིན།
 སྤྱི་གཅིག་པོ་ཡང་གསལ་བ་དྲུ་མ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་། གང་དྲུ་མ་
 མི་སྤྱིད་པ་དེ་དྲུ་མ་དང་མ་འབྲེལ་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་ར་བཞིན། དྲུ་མ་དང་དོན་
 ལ་འབྲེལ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱི་ཡང་དྲུ་མར་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མི་མཐུན་སྦྱོར་དང་།
 ཡང་གང་མེ་མེད་ན་དྲུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རྒྱ་རྒྱུང་བཞིན་ལ་ལའང་མེ་མེད་པར་ཁས་

སྤངས་སོ་ཞེས་ཚེས་མཐུན་སྦྱར་དང་། གང་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཚང་
 མང་བཞིན། མེ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ལ་ཡའང་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཚེས་མི་མཐུན་སྦྱར་འགོད་
 དོ། །འོ་ན་འདིའི་ཚེས་མི་མཐུན་སྦྱར་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན།
 ཁྱད་པར་གྱིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདིར་ནི་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་སྤངས་པའི་མེ་མེད་པའི་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ཚེས་
 ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་མེ་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་
 དེས་པའི་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ཚམ་ཚེས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་
 བོ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཚམ་རྟགས་སུ་རུང་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཚུངས་ལ། མི་
 རུང་ན་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་མི་རུང་རོ་ཞེན། རང་རྒྱུད་ལ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཚམ་རྟགས་སུ་
 མི་རུང་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་སྤར་ཚོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་ལ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཚམ་རྟགས་སུ་རུང་སྟེ།
 གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་ཁྱེད་དེ་མེད་བཞིན་དུ་ཁྱབ་བྱ་དེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་བརྟེན་
 པའི་སྒོ་ནས་ལོག་རྟོག་བསྒྲོག་པ་ཚམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རིགས་པ་ཅན་པས་སྦྱི་དེ་ཆ་
 མེད་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གསལ་བ་དུ་མ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་མེད་ཇུས་
 གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དང་། སྤངས་ཅན་པས་སྦྱ་
 བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་གཞི་འགར་དུ་བ་ཡོད་ཀྱང་མེ་མེད་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འགལ་བ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་ལོག་རྟོག་བསྒྲོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
 ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
 ལན་ལ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། འདོད་ཐོག་དང་གསུམ་དུ་དེས་
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ཁྱབ་པ་འགལ་བ་དང་མ་དེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་
 ཅེས་པའི་ལན་གཅིག་གིས་ཚོག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱབ་པ་
 མ་གྲུབ་པ་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་གཅིག་གིས་ཚོག་པར་ཐལ་
 ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་
 པ་ཞེས་སོ་སོར་མ་བྱེན་དེས་མི་ཟེན་པས་ཚུད་པ་མི་བདེ་འོ་ཞེན། དེ་ནི་སྤར་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་
 སོ། །ཡང་ཁྱབ་པ་འགལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་བཏབ་ན་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 རྒྱ་ཚེས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་

ལན་བཏབ་ན་བྱས་པ་ལ་རྟག་པ་སྤྱི་པར་བུགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤེས་བྱ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་མཁས་པས་ཐལ་འཇུར་ལན། །
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞིས་གདབ། །ཅེས་རྟེ། ཐལ་འཇུར་གྱི་ལན་ནི་འགལ་བ་དང་།
 མ་ངེས་པ་དང་། མ་ཐུབ་པ་དང་། འདོད་པ་ཐུབ་པ་སྟེ་སྒོ་བཞིའོ། །ལན་གྱིས་བསྒྲགས་
 པར་མ་རྣམས་ན། ཁོ་བ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་
 སྟོད་པ་དང་། སྤྱ་གར་དང་བཞད་གད་དག་གིས་རིགས་པ་བསུབ་པ་ནི་ཐབས་རྟགས་པ་ཡིན་
 པས་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་པ་དང་སྣེ་
 འབྱོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་དྲང་བ།
 ལུང་གི་དོན་བཤད་པ། གནད་ཀྱི་དོན་ཁ་བསྐྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ།
 ཉེ་དུ་ཙྰ་ཉ་སམ། བོད་སྐད་དུ། རྟགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ། འཕགས་པ་
 འཇམ་དབལ་གཞོན་རྒྱར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འབྲུལ་པའི་དྲ་བ་འཛོམས་མཛད་པ། །
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ཡིས། །གཏན་ལ་
 དབབ་པ་བཤད་པར་བྱ། །རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་དང་གཉིས་ཀ་
 ཡིས། །ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་སྟེ། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཐུབ་ཡིན། །ཐེ་ཚོམ་གཉིས་རྟེ་
 མ་ཐུབ་བཞི། །མ་ཐུབ་སྦྱོར་བ་དེ་བཞིན་དུ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་
 དེ་བཞིན་གཉིས་ཀ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་
 གསུམ་སྟེ། །སྟེང་འོག་གཉིས་ལ་ཡང་དག་གནས། །འོགས་ལ་འགལ་བ་རྣམས་གཉིས་རྟེ། །
 ཟུར་བཞི་དངོས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ། །དབུས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །གཞལ་བྱ་བྱས་དང་
 མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་ཚེ་ལ་ལས་བྱུང་། །མི་རྟག་ཚེ་ལ་བྱུང་རྟེན་བྱ་མིན། །དགུ་
 པོ་འདི་ནི་རྟག་སྟགས་ལའོ། །རྟག་དང་མི་རྟག་ཚེ་ལ་བྱུང་དང་། །རྟག་དང་རྟག་དང་རྟག་པ་
 དང་། །ཚེ་ལ་བྱུང་མིན་དང་མི་རྟག་རྟག །རྟག་པ་ལ་ནི་བསྐྱབ་པ་འགོད། །སྟེང་འོག་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྦྱར། །ཡང་དག་རྟགས་ཀྱི་གཉིས་ཡིན་ནོ། །འོགས་དང་མི་མཐུན་སྟེང་
 འོག་སྦྱར། །འགལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཟུར་བཞི་ཐད་སོར་བསྐྱོལ་མར་སྦྱར།
 །ཐུན་མོང་མ་ངེས་རྣམས་པ་བཞི། །འོགས་གཉིས་ཐད་ཀར་སྦྱར་བས་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

མ་ངེས་པའོ། །རྟགས་ཀྱི་འབྲུལ་ལའོར་རྣམ་དགུ་ཡི། །དཔེ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །
 རྣམ་མཁའ་བྱམ་དང་བྱམ་རྣམ་མཁའ། །བྱམ་པ་གྲོག་དང་རྣམ་མཁའ་བཞིན། རྣམ་མཁའ་
 བྱམ་དང་མཁའ་བྱམ་དང་། །མཁའ་དང་བྱམ་པ་གྲོག་བཞིན་དང་། །གྲོག་དང་རྣམ་མཁའ་
 བྱམ་པ་བཞིན། །བྱམ་པ་གྲོག་དང་རྣམ་མཁའ་བཞིན། །རྣམ་མཁའ་རྩལ་ཕྱན་ལས་བྱམ་
 བཞིན། །དེ་ནི་ངེས་པའི་དབང་བྱས་ཡིན། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལྷགས་ལ་ནི། །ཡོད་དང་
 མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །ཚྱོགས་གཅིག་མཐའ་དག་སྦྱར་བའོ། །རྟགས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་སྒོ་བ་དཔོན་ཚྱོགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། སྦྱིར་
 གཏན་ཆོགས་ཙམ་གྱི་རབ་དབྱེ། བྱེ་བྲག་ཚྱོགས་ཆོས་ཙན་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། འབྲུལ་པའི་བྱ་བ་འཛོམས་མཛད་པ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱ་ལྟེ། སྦྱིར་རྟགས་
 སུ་བཀོད་ཙམ་ལ་རྩྱུད་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་ཚྱོགས་ཆོས་ཙན་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ལ་མ་གྲུབ་
 བར་བཞག་ཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགྲར་དབྱེ་བའི་ཚུལ། ལའོར་
 ལོ་བྲིས་ནས་རྟགས་ཀྱི་རིགས་ངེས་གཞུང་བ། སྦྱིར་བའི་དོན་ངེས་གཞུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 མ་གྲུབ་སྦྱོར་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱ་ལྟེ། ཚྱོགས་ཆོས་ཙན་གྱི་གཏན་
 ཆོགས་ལ། མཐུན་ཚྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གསུམ་ལས།
 དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གསུམ་གསུམ་
 དུ་དབྱེ་བས་དགྲར་འབྲུར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཚྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཚྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །
 རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིང་འོག་གཉིས་ལ་ཡང་
 དག་གནས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ལའོར་ལོ་ལོ་ཆོད་དགྲར་བྲིས་ནས་སྦྱིར་
 ལྟར་གསུམ་ལ་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་ཡོད་པ་གསུམ། བར་ལྟར་གསུམ་ལ་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་མེད་པ་
 གསུམ། འོག་ལྟར་གསུམ་ལ་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་པ་གསུམ་བྲིས་ནས་བལྟས་པའི་ཆོ

འདི་དག་གི་གཟུགས་བརྟན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཏན་
 ཆོགས་དགུ་ངོས་བཟུང་བ། སྐབ་ཆོས་དགུ་ངོས་གཟུང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྦྱར་བའི་
 རྩལ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་བྱས་
 དང་མི་རྟག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 ཡོད་པ་གསུམ། བར་པ་གསུམ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གསུམ། བ་མ་གསུམ་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་པ་གསུམ་སྟེ། འོག་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྟག་དང་མི་རྟག་ཚུ་ལ་བྱུང་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཆོས་
 ཅན་ནི་གོ་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་བཞོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱང་འོག་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྦྱར། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གཏན་
 ཆོགས་འཕྲུལ་འཁོར་རྣམ་དགུ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་གསུམ་སྟེ། འཁོར་
 ཡོ་མཐོང་བས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ལུགས་ལ་ནི། །
 །ཞེས་སོགས་ཆོག་རྟེན་གསུམ་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟགས་དགུ་སྟོན་པའི་དགོས་པ།
 ལྟར་སྤང་གི་སྐབས་སུ་མ་གྲུབ་པ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཆོགས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་པའི་མ་ངེས་པ་ལ་
 དོགས་པ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། གང་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་དག་དང་
 བློ། །དེར་སྤང་ལལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད། །དེས་ན་གཏན་ཆོགས་སོགས་དོན་གྱི། །
 སྟོན་དུ་དེ་དབྱེ་བཞུན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། བདེ་སྤྱག་ཏུ་གཟུང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཆོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ཡོད་སྐབས་
 འདིར་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་དག་ནི་གཏན་ཆོགས་
 མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ནས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཤིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞིག །མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྟོན་ཅན་དུ་སོང་བས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་ལ་དགོངས་ནས་དེགས་གཏེར་ལས། རྟགས་མེད་ཁྱབ་པ་འགལ་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་

དང་། འབྲེལ་པར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་དཔྱོད་པ་རྒྱན་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གནད་གྱི་དོན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པ་ནི་ལྷུང་པ་བརྟེན་ཚུལ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དགག་རྟགས་གྱི་ལྷུང་པ་ནི་བསྐྱབ་རྟགས་
 གཉིས་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་ལྷུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་གྱི་ཕྱོག་ལྷུང་ནི་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གྱི་རྗེས་འགྲོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་བཀོད་ཆོད་ལ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་སོང་ཆོད་ལ་རྒྱ་ཚིགས་གངས་ཆོང་
 གི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གྱི་
 ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་རྟགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་
 དད་ཀྱང་མཐར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པས་ན། ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་འཛིག་གི་རྒྱ་ལས་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་
 བསྐྱབ་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལས། ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་
 ལ་འབྲུམ་ཐེབས་པའི་སྟོན་ཏེ། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་གཞུང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་པར་མི་འཐད་དེ། རེག་བྱ་
 ཅན་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྐོལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་
 སྟོན་མེད་དེ། སྐོལ་བ་བྱེ་བྲག་པས་རྒྱལ་ཐུན་དེ་རེག་བྱ་ཅན་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་དག་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་རེགས་
 པ་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེའི་ལན་དུ། རྗེས་སུ་དབག་པར་
 བཤད་ཐིག་དོན། གཏན་ཚིགས་བརྟེན་བྱས་རྟོགས་དོན་དུ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་
 དེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དབག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 བརྟེན་པའི་སྟོན་པས་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་གིན་ཏུ་ཡང་འཐད་དོ། །ཕྱོགས་སྟེང་།
 སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་དང་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷུང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་ཚོས་ཅན། འཛིག་སྟེ།
 བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་ཡོད་དེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་

ལ་མེད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཚཱ་ཅན། ཚུ་ལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། འཇིག་པའི་ཕྱིར་མཐུན་
 བྱུགས་བུམ་པ་ལ་བྱབ་བྱེད། མི་མཐུན་བྱུགས་སྟོག་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་
 རིམ་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །བྱུགས་པར། སྒྲ་ཚཱ་ཅན། ཏྲག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མཐུན་བྱུགས་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པ། མི་མཐུན་བྱུགས་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཚཱ་ཅན། ཏྲག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་བྱུགས་ནམ་
 མཁའ་དང་། མི་མཐུན་བྱུགས་བུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཚཱ་ཅན།
 ཏྲག་སྟེ། ཚུ་ལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་བྱུགས་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་ངེས། མི་མཐུན་
 བྱུགས་བུམ་པ་དང་སྟོག་གཉིས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་རིམ་བཞིན། འཁོར་ལོ་འོག་སྒྲ་ཚཱ་ཅན།
 ཚུ་ལ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་ཕྱིར། མཐུན་བྱུགས་སྟོག་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་ལ་ཆ་
 གཉིས་རིམ་བཞིན། མི་མཐུན་བྱུགས་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ། སྒྲ་ཚཱ་ཅན།
 འཇིག་སྟེ། ཚུ་ལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་བྱུགས་བུམ་པ་དང་སྟོག་གཉིས་ལ་རིམ་
 བཞིན་ཆ་གཉིས་པ་མི་མཐུན་བྱུགས་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པའོ། །སྒྲ་ཚཱ་ཅན། ཏྲག་སྟེ།
 རེག་བྱ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་བྱུགས་ནམ་མཁའ་དང་རྩལ་སྒྲན་ལ་རིམ་བཞིན་ཆ་གཉིས་
 པ། མི་མཐུན་བྱུགས་ལས་དང་བུམ་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཆ་གཉིས་པའོ། །རང་གིས་མཐོང་
 བའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡིས། བསྐྱབ་བྱ་ལྟོག་འཇུག་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ། །བརྗོད་ཚུལ་
 རྟོགས་ཕྱིར་བྱུགས་ཚཱ་ཅན་གྱིས་ནི། །གཏན་ཚིགས་རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་ངེས་པ་དགོས། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་སྟེ་མ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །གཞན་
 དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

ཚད་མར་གྱུར་པའི་བསྟན་པ་ཡིད་བཞིན་ཞོར། །སྐྱབ་དང་སུན་འབྲེན་དག་གི་བྱི་དོར་
 གྱིས། །ལོག་སྒྲའི་བྱི་མ་མ་ལུས་སྦྱང་མཛད་པ། །རིགས་པའི་གཙུག་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
 ལུགས་ལ། །སྟེ་བདུན་གོང་འོག་བསྐྱབས་ནས་འཆད་པ་དང་། །རྒྱ་འགྲེལ་ལེགས་ཆ་
 བདུས་ནས་འཆད་པ་དང་། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་སྟེ། །གངས་རིའི་ཁྲོད་
 འདིར་འཆད་ཚུལ་རྣམ་གསུམ་ལས། །སྟེ་བ་དུ་མར་རིགས་ལམ་གོམས་བྱས་ནས། །སྟོན་
 མེད་བརྒྱད་པའི་མན་དག་དང་ལྷན་ཞིང་། །འཇམ་དབྱངས་ཐུགས་ཀྱི་མཁའ་པ་མངའ་བ་ཡི། །
 ས་སྐྱ་པ་ནི་འཆད་ཚུལ་དང་པོར་བཞེད། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་གསུང་རབ་པརྟའི་ཆ་ལ། །མེ་

ཏྲིག་ལ་དགའི་བྱང་བ་ལྟར་བསྟེན་པས། ཁྱིམ་དོན་རི་བཞིན་སློ་ཡིས་ལེགས་ཏྲིགས་ནས།
 ཁྱོན་པ་དང་སང་འདི་ན་ཁོ་བོ་ཙམ། བསྟན་ལས་ཕྱིར་ལྷུང་ཏྲིག་གི་སྡེ་ལྟ་དང་། རྩེ་ལོ་
 ཏྲིག་རྩས་སྤྱི་བའི་བོས་སྟོགས་དང་། སྤྱི་དངོས་སྤྱི་སྟོགས་གངས་ཡིའི་ཁྱོད་གནས་ཀྱི། ཏྲིག་གི་
 དན་འཛམས་བསྟན་བཙུང་འདི་བྱས་སོ། སྤྱི་ལ་འབྱེད་འགན་ལྷ་མེད་པའི་ལྷ་ལམ་དུ། སྤྱི་
 གྲོས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོག། བྱུང་མཐའ་སྤྱ་ན་མེད་པའི་ཏྲ་ལྷང་གིས། དྲངས་
 ཕྱིར་འདི་ལ་ཉེས་པ་མེད་སྟུང་སེམས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྩེ་ལོ་མཐོང་བ་ཡིས། གནས་ལུགས་
 རྟོག་ལྷུང་འཆད་པ་དཀའ་ལོ་ཞེས། རིགས་པའི་རྩལ་པོས་གསུངས་ཕྱིར་ཉེས་སྤྱི་ན། གཟུར་
 གནས་མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། བཟར་པ་དོན་གཉེར་སྤྱི་གྲོས་ལྷན་རྒྱུས་
 ཀྱིས། རྟོ་གོས་གཏམ་སྟན་འབང་ཞིག་བསྐྱུང་སྤྱད་དུ། གཞུང་ལུགས་སྤངས་ནས་ཚོག་
 གིས་བསྐྱུ་བྱེད་པའི། བཤེས་གཉེན་རན་པའི་སྟོན་ལ་བག་ཡོད་མཛོད། ཅི་སྤྱད་ཅི་ན་
 འཁོར་པའི་རྩེ་མཚོ་ལས། བཀལ་བར་འདོད་པའི་གྲུ་གཟིངས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
 ཡོག་པར་སྤྱད་ན་རྩེ་དབུས་སུ། འཛིག་པས་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་དཀའ་ཕྱིར་རོ། དེ་སྤྱད་རང་
 གཞན་དགོས་འདོད་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཀྱུན་མཁྱེན་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ལེན་འདོད་ན། རིགས་
 ལམ་གཟེར་གྱིས་བཙུང་ལེགས་བྱས་པ་ཡི། བོས་བསམ་སྟོན་པའི་གྲུ་ལ་འཇུག་པར་རིགས། །
 སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལེགས་བཤད་བསྟན་པ་ལས། བྱུང་པའི་རྣམ་དཀར་དགོ་བས་ཉེར་
 མཚོན་ནས། གཞན་ཡང་བདག་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། ཏུས་གསུམ་དགོ་པའི་
 དངོས་པོ་གཅིག་བསྟུས་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཁྱབ་བདག་དོ་རྩེ་འཆང་། གཏུལ་བྱའི་
 དོན་དུ་སྤྱི་བོའི་སྤྱར་སྟོན་པ། ཀྱུན་དགའ་བཟང་པོ་ལ་སྟོགས་འདྲེན་པ་མཚོག། བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་ཚོགས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། དེ་ལྟར་ལུལ་པའི་དགོ་ཚོགས་ཅི་མཚིས་དང་། །
 བཙེ་ལྷན་སྤྱི་མའི་བྱགས་རྩེའི་ཉི་འོད་ཀྱིས། ལམ་འཛམ་མཉམ་འགྲོ་པའི་སྤྱིང་ལྷན་ཀྱུན་བསལ་
 བས། ཡང་དག་དོན་གྱི་སྤྱང་བ་རྒྱས་པར་ཤོག། ཁྱོད་མའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་
 པར་བཤད་པ་ཉི་མ། མེ་ཡོང་། ར་སྤྱི་སྤྱི་མེད་གི་རྣམ་གངས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་འདི་
 བོ། དམ་ཚོས་སྤྱི་བའི་དབང་པོ་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་ལས། རིགས་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ལེགས་པར་སྤྱངས་གིང་། ཁྱད་པར་དུ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱི་པ་རྩྱེ་ཏ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། དེའི་གསུང་རབ་གསེར་

གྱི་ཚད་པན་ལྟར་སློབ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་བསྟེན་པས་ཡང་དག་རིགས་པའི་སྤྱར་བ་ཕྱོགས་མེད་དུ་
 བྱས་པ་ཤུག་འི་དགོ་སློང་བསོད་ནམས་མེད་གས་ལྷགས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་ཚོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་
 ལྷན་མ་བྱུལ་གྱི་ཉི་མ་ལ་དགའ་བ་ཚལ་གྱི་དགོན་པར་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གཞོན་ལུ་རིགས་
 པ་བཟང་པོའོ། །

༥ འདི་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགོ་བ་གང་དང་གང་ཐོབ་
 པ། །དེས་ནི་སྤྱི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །འགོ་
 བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྲོན་གཅིག་ལ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་
 དང་བཀུར་སྟེ་དང་། །བཙས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །དགའོ། །དགའོ། །
 དགའོ། །

ནོར་བཙུང་འཕྲུལ་ལྷོ་མཁའ་།

ལྗོངས་	ལྗོངས་	ལྗོངས་	ལྗོངས་	ལྗོངས་	ལྗོངས་
༡༩	མཁུ་	རང་གི་ཕྱེ་བྲག་དུ་མ་ལྟུང་པའི་ཕྱིར།	༡༩	༣	རང་གི་ཕྱེ་བྲག་དུ་མ་ལྟུང་པའི་ཕྱིར།
༡༩	མཁུ་	ཁྱི་མཚན་གྱི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚེས་ལ་འཛོག་ཟེར།	༡༩	༤	ཁྱི་མཚན་གྱི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚེས་ལ་འཛོག་ཟེར།
༢༠	ལྟུང་	གཉེས་པ་འཇུག་ལུལ་གྱི་ཕྱོད་ནས་དབྱེ་ན་མཐོན་ལྟོག	༢༠	༥	གཉེས་པ་འཇུག་ལུལ་གྱི་ཕྱོད་ནས་དབྱེ་ན་མཐོན་ལྟོག
༢༠	ལྟུང་	ཐ་སྐྱོད་པའི་ཆད་མ་དེས་ཁྱེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཆད་མར་མུ་སྐྱོད་	༢༠	༦	ཐ་སྐྱོད་པའི་ཆད་མ་དེས་ཁྱེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཆད་མར་མུ་སྐྱོད་
༢༡	ལྟུང་	རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་འཛོན་དབང་	༢༡	༧	རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་འཛོན་དབང་
༢༢	ལྟུང་	འགྲུལ་ཡང་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི།	༢༢	༨	འགྲུལ་ཡང་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི།
༢༣	ལྟུང་	སྐྱེད་གཉེན་གཉེས་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལྟོག་ཅིག	༢༣	༩	སྐྱེད་གཉེན་གཉེས་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལྟོག་ཅིག
༢༤	ལྟུང་	རོ་བོ་ཐ་དང་མེད་ནས་མི་སྤྱོད་པ།	༢༤	༡༠	རོ་བོ་ཐ་དང་མེད་ནས་མི་སྤྱོད་པ།
༢༥	ལྟུང་	དོན་དམ་སྐྱོ་ཚོགས་རོ་བོ་ཉིད།	༢༥	༡༡	དོན་དམ་སྐྱོ་ཚོགས་རོ་བོ་ཉིད།
༢༦	ལྟུང་	དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཤེས་པའི་རོ་བོར་བསྐྱུང་དགོས་པའི་	༢༦	༡༢	དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཤེས་པའི་རོ་བོར་བསྐྱུང་དགོས་པའི་

		ཕྱིར་ཐོ།			ཕྱིར་ཐོ།
༩༩ ༩	ཐུབ་ ༩	ཐུབ་པ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་ལན་ ཐེབས་པའི་ཐལ་འཕྱར་ལྟར་སྤང་ འཆད་དེ།	༩༩	༡༨	ཐུབ་པ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་ ལན་ཐེབས་པའི་ཐལ་འཕྱར་ལྟར་ སྤང་ཆད་དེ།
༩༩ ༡	མདུན ༡	ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མིང་ ཅན་གྱི་རྣམ་འཕྱར་ཉི་ཤ།	༩༩	༩	ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ མིང་ཅན་གྱི་ཐལ་འཕྱར་ཉི་ཤ།

སྒྲིམ་བྱ་རྒྱུ་འགོད་པ།   སྒོ་ཤོས་སྒྲིམ་ཆོག་ས།

དཔེ་བསྒྲིག་ས་པ།   རྫོང་སར་ལྷ་རིག་སྒོ་བ་སྒྲིང་།

སྒོ་ག་འཕྲུལ་དུ་བརྩལ་མཁན།   རིན་ཆེན་ལོ་ལྷ་དང་།   ཆོས་འབྲུག་།

པར་གཞི་དཔེ་བསྒྲུར་མཁན།   རྫོང་སར་ཁམས་བྱེད་སྒོ་བ་སྒྲིང་གི་མཁན་སྒོ་བ་ཡོངས་

ནས་བཅུས་པའོ།   ॥